Hebraicarum institutionum Libri IIII,

Sancte Pagnino Lucensi authore, Ex R. Dauid Kimhi priore parte מכלול, quam חלק הדקדוק inscripsit, ferè transcripti.

BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE NAPOLI

Ex officina [illegible] typographi Regii.

Ex priuilegio Regis.

XXXVIII
E
1

ROBERTVS STEPHANVS TYPOgraphus Regius Lectori S,

THESAVRO Linguæ ſanctæ excuſo, quem maximis vigiliis Sanctes Pagninus, vir Hebraicæ linguæ doctiſſimus, ante annos aliquot ediderat, proximum fuit eiuſdem Grammaticas inſtitutiones noſtro prelo ſubiicere: quòd quicquid habet R. Dauid Kimhi in priore parte מכלול, quam ipſe חלק הדקדוק appellat (מכלול nanque & priorem partem Grammaticæs, & poſteriorem inſcriptã Librum radicũ, comprehendit) in ipſis propemodum legere liceat, alio tamen ordine. Quæ enim ille ſparſim de literis & punctis tradidit (vt id exempli cauſa adferã) hîc vnum in locum coegit: quod ſatis te docebunt numeri ad huius operis marginẽ adiecti, qui numeris noſtro codici prioris partis מכלול, decimo quoque integro verſu, adiectis reſpondent: quem codicem Bombergus (vir de literis Hebraicis optimè meritus) anno M. D. XLIIII, Venetiis impreſſit. Quam autem nos in altera poſteriore parte adhibuimus operam, eandem ſcito nos in hac ſingulis locis & cũ ipſa priore parte מכלול, & cum Bibliis etiam ipſis conferendis, præſtitiſſe. Quo in opere emendando, Deum immortalem quantum erratorũ deprehendimus! Siquid iis qui nos hac in re iuuerunt, parum probatum fuit, aut ſiquãdo mendum ſubeſſe viſum eſt, id aſteriſcis indicare placuit, quibus admoneari ab his ipſis in calce operis nonnihil lucis iiſdem locis eſſe allatum, quo tu & iuuari, & labore leuari (quod perpetuò ſtuduimus) poſſes. Has igitur Inſtitutiones nunc iterum atque iterum legito: ídque videto quantũ noſtra hæc à priore illa Lugdunẽſi, differat editio. Hoc ſi tu diligenter feceris, cur aliorum varia hac de re Latinè ſcripta deſyderes, equidem non video, quum hic liber quæ ad Grammatica Hebræa pertinent, omnia complecti videatur. Vale, & nos iuua.

Aeil 1146 3243

REVERENDISSIMO AC ILLVSTRI IN CHRIsto patri, ac D. domino Federico Fregosio Archiepiscopo Salernitano Sanctes Pagninus Lucensis sacræ Theologiæ minimus professor S. P. D.

QVVM mecũ tacitus expendo ac reputo, Reuerẽdissime domine, non modò tuum illustre genus, non infulæ duntaxat dignitatem, verùm etiam tui animi dotes ac virtutes, quæ ignobilem quemlibet summa possent ingenuitate donare: non possum te non suspicere, admirari, amare, colere. Agis, quæ partes tuæ sunt, imples Episcopi functionem: vt non immeritò duplici honore dignus & sis, & habearis. Vt interim taceam bonarum literarum studia. quippe post Latinas, Græcásque literas diu versatas, cœpisti & Hebraicis nauare operam, vt è Sacris literis (quæ hominem instruunt ad salutem) veluti è fauis mella diuinorũ excuteres sensuum: & relictis cœnosis riuulis, lacunísque, è lympido Sacrarum literarum fonte, aquas haurires salutares. Verumenimuero quum te hisce in literis (quæ subdifficiles sunt) laborãtem conspexissem, (quòd idoneo carebas præceptore) de te, posteríque bene mereri peroptans, Institutiones Hebraicas, quas olim elucubraui, rescribere orsus sum: in quibus quicquid de grammatica facultate posteris proditum est ab Hebræis scriptoribus, ad amussim coegi: per libros, capitáque digessi, vt inuentu cuncta forent perfacilia. Et vt mea fert opinio, Sacris in literis nihil est difficile, quod iis libris non fiat perfacile. Quocirca vt hos libros perlegas sæpius, & rogo & obsecro: Hebræa Latina feci, apices & accentus subiecci: Loca citaui è Diui-

nis literis, nequid posthac scrupuli aut difficultatis, tibi, cæterisque studiosis relinqueretur. quæ res vt liber esset prolixior effecit. Sed eius (vt arbitror) prolixitatem, breuissimã reddent non modò eius vtilitas, cõmoditásque, verumetiam præstantia & excellentia Hebraicæ linguæ, vtpote quæ Deum habet authorẽ, quæ naturam & sequitur & imitatur. quanquam sint plærique suis studiis, suáque lingua contenti, qui post D. Hieronymi interpretamenta, Hebraicis literis operã dare superuacaneum putent. Quibus primùm dicendum est, hãc linguam (vt & cæteræ) propria habere idiomata, proprios habere tropos, & peculiares loquẽdi modos, quos aliena exprimere lingua ita significãter, aut impossibile, aut certe perdifficile sit. Quo fit vt nõ modò ornatus, verumetiã & sensus nonnihil patiantur & iniuriæ & iacturæ Sacræ literæ, etiã per fidos interpretes translatæ. vt interim taceam, quòd in alienã linguam translatæ, semper ad intelligendũ difficiliores, ingratiores, nonnunquã alienæ, ne dicã aliæ sunt, vel ob interpretũ ignorationẽ, vel ob linguæ Latinæ paupertatẽ. Sacris præterea in literis ob easdem causas sunt plæraque nõ interpretata tã Hebræa, quàm Græca vocabula, quæ ob harum ignorationẽ linguarũ deprauate & scribuntur & pronũtiantur. Omitto multiplicia sensa, taceo mysteria, quæ ex ipsis verbis, & verborũ excuti possunt interpretamentis, quæ linguarũ duntaxat peritia erui possunt. Multa præterea ob librariorum incuriam sunt vitiata, immutata, corrupta: quæ nonnisi per viros linguarum peritos emendari possunt: Hebræa verò volumina nec vna in dictione corrupta reperies. Quocirca explodenda est il-

lorum ſententia, qui dicunt, Senſum quærimus, non verba. Vnde enim niſi ex ipſis verbis, ſenſus elicitur? quæ ſi quiſpiam ignorauerit, quo pacto authoris ſenſum aſſequi poterit? Sed Hieronymum (inquiunt) habemus linguarum peritiſſimum, qui nobis vtrunque tranſtulit inſtrumẽtum: non eſt operæ pretium vt curam, operam, ſtudiúmve impendamus literis Hebraicis pro Arcanis literis. Tanquã ſuopte gladio confodi nequeant. dicant mihi, Ante Hieronymi tẽpora (immò Hieronymi tempeſtate) num fuerunt viri doctiſſimi, qui Hebraicam, qui Græcã, qui Latinas callebant literas? quid opus erat Hieronymi trãſlatione? Sed emendatiora (inquiunt) ſunt Latina exemplaria Græcis & Hebraicis: citantes illud Hieronymi in epiſtola ad Deſiderium, quæ Arcanis præponitur literis, Emendatiora ſunt exemplaria Latina quàm Græca, Græca quàm Hebræa. Vt interim taceã quòd Hieronymi peruertũt ſenſum: ſi Latina exemplaria ſunt emẽdatiora, vt quid Hieronymus tot annis in Hebræis tranſferendis deſudauit? quid opus erat eius trãſlatione? Cur nobis tradidit inemendatiora? quamobrẽ ſuſcepimus, colimus inemendatiora? quare pro illis digladiamur? Si Hebraicis in literis (vt in eadem Hieronymus prodidit epiſtola) ſunt plæraque teſtimonia ab Euangeliſtis citata, vt illud, Ex AEgypto vocaui filium meum: &, Quoniam Nazaræus vocabitur: & Videbunt in quem tranſfixerunt: & Flumina de ventre eius fluent aquæ viuæ: quæ non inueniebãtur in Latinis codicibus: quo pacto Latina erant emendatiora? Si emendatiora ſunt Latina, quam ob cauſam inemendatioribus emendat emendatiora? cur Hebræa præcipit volumina petere,

vbi quidpiam ſcrupuli, aut mendi veteri inciderit in inſtrumento? Optarim præterea vt Hieronymi mihi germanam oſtenderent tranſlationem: quæ enim paſſim legitur, nõ eſt Hieronymi incorrupta tranſlatio, vt in epiſtola ad Clementem pontificẽ maximũ multis oſtendimus argumentis. Præterea Hieronymum fuiſſe hominẽ, & potuiſſe errare ſua in trãſlatione, vel ob ſui præceptoris imperitiam, (vt interim taceã impietatẽ, quòd Chriſtianus non eſſet) vel ob ipſius Hieronymi celerem æditionem, inficiabitur nemo. Quippe & ipſe D. Hieronymus veritatis amator, & retractare quæ errauit, & ſe deceptũ verbi ambiguitate, ob trãſferendi celeritatem, ſuis in Ieſahiahu commentariis fateri non eſt veritus. Melius (inquit) reor etiam proprium errorem reprehendere, quàm dũ erubeſco imperitiam confiteri, in errore perſiſtere, &c. Quis enim vnquam fuit adeò doctus, qui non ſit alicubi hallucinatus? Labor D. Hieronymi noſtræ non debet patrocinari negligentiæ, ſed pellicere ad linguarum ſtudia, præſertim Hebrææ & Græcæ, ne ſemper alienis cernamus oculis, ne alienis ambulemus (vt aiunt) pedibus, ne Sacras tractemus literas non inſtructi linguis ipſis quibus æditæ ſunt, ſine quibus (vt par eſt) profectò tractari nequeunt. Sed ne Mineruam docere, & currentẽ calcaribus vrgere videamur, receptui canentes, iam de lingua Hebraica dicere aggrediamur. Vale tui ordinis decus & columen.

BARTHOLOMAEI RVFFI GRIMALdensis prouincialis Hendecasyllabon in Sanctem Pagninum Lucensem, sacræ Theologiæ Doctorem.

Ornatam nitido (ferunt) Lycæo
Vrbem Mopsopiam, decúsque linguæ
Præstans, & titulos tulisse Pithus,
Vt nomen fuerit datum perenne.
Hîc pars Italiæ, vocata magna
Olim Græcia, sic parauit ingens
Nomen, sic pueros nutriuit illa
Phocis Romuleos, docens Mineruæ
Mores egregios, fuítque miris
Insignita bonis: vt inde quicquid
Mentis perspicuæ ferox propago
Gallorum retinet, trahat. quid autem
Est mirum? modò Auenio refulget
Pulchris dotibus his, bonus, disertus,
Solers, & triplicis decore linguæ,
Romanæ & Solymæ, simúlque Graiæ,
Sanctes hanc decorat, refertus ille.
O tu nunc moderator vrbis, atque
Franciscе eximio monarcha sceptro
Suffulte, accipies virum lubenter,
Qui te post cineres feret per orbem.
Multum se tibi Auenio fatetur
Deuinctam, regióque Franca, tanto
Oratore, poeta, & hinc trilingui
Ornato eloquio, & Dei potentis
Aura. Quid melius viro potenti,
Quàm virtutem animo viros habentes,
Amplecti? notat id, quid ille dotis
In se Palladiæ fouet nitentis.
Ciues vos rogito, pedem feratis
Omnes vnanimes, parum putatis,
Ad cælum gerere, & referre famam?
Hic vos ad superos vehet: faucte.

Institutionum Hebraicarum Liber primus: Authore Sancte Pagnino Lucensi, ordinis Prædicatorum, declamatore Apostoli co, ac sacræ Theologiæ doctore.

Quid sit lingua, quo appelletur nomine, & quis eius author. CAP. I.

LIngua, Hebraice dicitur לָשׁוֹן *hallasćon*: & est aggregatio omnium vocũ Hebraicarũ humanarum ad placitũ aliquid significãtiũ. Appellatur autẽ lingua (quãquam sunt sermonis instrumenta quinque) quòd nullũ ad pronuntiationem sermonis aptius sit instrumentum. Proinde & eruditorũ linguam Iesahiáh 50.4, nuncupauit, Dominus Deus dedit mihi לְשׁוֹן לִמּוּדִים *leścón límudím* linguã eruditorũ. Appellatur & שְׂפָה *sapháh* Labium Genes. 11.1, Et erat omnis terra שְׂפָה אֶחָת *sapháh echáth* labii vnius. quòd labium, primum & apparens sit sermonis instrumentum, & veluti ostium & ianua per quam sermo egreditur. Vocatur & פֶּה *peh* os, iuxta illud Exod. 4.11, Quis posuit פֶּה *peh* os homini? Dicitur & גָּרוֹן *garón* Iesa. 58.1, Clama בְּגָרוֹן *begharón* in gutture. quòd in gutture, ad aerem (qui est medium in locutione) quædã sit dispositio. quippe citra aeris attractionem, & respirationem ad arteriam vocalem, loqui potest nemo. Nomine vero palati aut dentiũ nõ appellatur: quòd in locutione cooperari ita apparẽter & sensiliter hæc non videantur instrumenta. Huius vero linguæ author fuit Deus Maximus Optimus, qui eam creauit, qui eam primum docuit hominem, cũctis lin-

guis (in quas deinde fuit diuisa) & perfectiorem, & ad legendum aptiorem. Quippe primus ipse, rebus omnibus nomina indidit & imposuit: quãquam sint qui in Adám protoparentem hoc referant: quoniam Genes.2.19 scriptum est, Et vocauit Adám nomina omni animali: & omne quod vocauit ipsũ Adám animæ viuentis, est nomen eius. Sed quod ait, Et adduxit ad Adám vt videret quid vocaret illud: liquidò ostendit primum illum non fuisse authorem: perinde acsi dixisset, Quum Deus cõgrua imposuisset singulis rebus nomina: vt primi hominis quem creauerat, sapientiã ostenderet, adduxit ad eum cætera quæ creauerat viuẽtia, vt videret an ille iisdem nominibus, quibus ipse appellauerat, animantia vocaret. Qui quum iisdem ea vocasset nominibus quæ ipse imposuerat Deus, ostẽdit eam, qua oppletus fuerat, sapientiã. Et Adám quidem viuentibus duntaxat nomina indidit, quæ Deus primùm imposuerat: cæterarum verò rerum omniũ substantiarũ, accidentiúmque nomina Deus ipse imposuit. Quando ergo dicitur quòd omnis terra erat labii vnius, id est linguæ vnius: intelligendum est de lingua sancta, quæ modo Hebræa dicitur, & à priscis Iudaica, iuxta illud Iesah.36.11, Ne loquaris nobis יְהוּדִית *iehudíth* Iudaice. Et Nechemiáh 13.24, Et nesciebant loqui יְהוּדִית *iehudíth*. Cui astipulantur nomina, Adám, Chauuáh, Cáin, Seth, & id genus, quæ à nominibus, aut verbis ducuntur Hebraicis: vt habes Genes.3 & 4. Hæc igitur lingua sancta à Deo creata, perfecta, simplex, & immista fuit, antequã ob hominũ superbiã cõfũderetur: modo verò præter libros sanctos, vt cæteræ linguæ, mista est, vt aliis in locis copiosius disseruim⁹.

OMnis lingua(vt teſtantur R. Ionáh in Richmáh, & R. Dauíd in Michlól) tres habet principales partes, nempe שֵׁם *ſcem* Nomen: פֹּעַל *póbal* Verbũ: מִלֹּת הַמַּעַם, *milláth hatthábam* Dictionem rationis, id eſt rationalẽ, per quam intelliguntur omnes partes orationis apud nos indeclinabiles, vt Præpoſitiones, vt Aduerbia, vt Cõiunctiones: quæ, res ſignificant in ratione, aut ſermone exiſtentes, vt ſuo dicemus in loco. Hác partem plærique כֵּלִים *celim* appellant, id eſt inſtrumenta, hoc eſt colligationes quaſdam inter ſubſtantiam & accidens, ſeu inter Nomen & Verbum. Nomen enim ſignificat per modum ſubſtantiæ: Verbum verò per modum accidentis. Et annotandum, quòd quemadmodum mundus diuiditur in creaturas penitus ſpirituales ſemper manentes, nulli vel motui, vel alterationi obnoxias, vt angelos, de quibus dictũ eſt Pſal. 104.4, Qui facit angelos ſuos ſpiritus: & creaturas corporales, quæ mouẽtur in loco, vt cæli, vt ſphæræ: & in creaturas quæ generationi, corruptioni, alterationi, motuíque ſubiiciuntur: Itidem & lingua diuiditur in Nomen, quod ſignificat per modum ſubſtantiæ per ſe & ſtantis, & permanentis: & in Verbum, quod ſignificat cum tempore, quod eſt menſura motus: & in Milláth hatthábam, quod eſt colligatio nominis & verbi, quæ non permanet. Et in hoc, lingua Hebræa non modò quia prior eſt cæteris linguis, verumetiam quia naturam ſequitur entis, non flectẽs, nec per caſus ſua varians nomina, vt Græca, vt Latina*. Et quia grãmatica, eſt facultas rectè loquendi & rectè ſcribendi: quod ſine voce effici non poteſt: vox autem conſtat ſyllaba, vel ſyllabis: ſyllabæ verò literis & pun-

ctis componuntur: idci rco de literis, punctis, & syllabis differendum est.

DE LITERIS.

Quid litera, quot, earũ figuræ, nomina, & significata. CA.III.

Litera, Hebraice הָאוֹת *haóth*, est signum ad placitum impositum voci humanæ, habens aliquod pũctum quod vice ponitur vocalis. הָאוֹתִיוֹת *Haothiióth*, id est literæ, sunt viginti duæ: quarum figuræ & nomina sunt hæc,

	א	אָלֶף	áleph	A
	ב	בֵּית	Beth	B
	ג	גִּימֶל	Ghímal	G
	ד	דָּלֶת	Dáleth	D
	ה	הַא	He	H
	ו	וַיו	Váu	V
	ז	זַיִן	Záin	Z
	ח	חֵית	Cheth	Ch
	ט	טֵית	Theth	Th
	י	יוֹד	Iod	I
ך	כ	כַּף	Caph	C
	ל	לָמֶד	Lámed	L
ם	מ	מֵם	Mem	M
ן	נ	נוּן	Nun	N
	ס	סָמֶךְ	Sámech	S
	ע	עַיִן	Haáin	Ha
ף	פ	פָּא	Pe	P
ץ	צ	צָדִי	Sádi	S
	ק	קוֹף	Coph	C
	ר	רֵישׁ	Res	R
	שׁ	שִׁין	Scin	Sc
	ש	שִׁין	Sin	S
	ת	תָּיו	Táu	T

Harum, quinque sunt duplices, id est duplicem habẽt figurã: videlicet Caph, Mem, Nun, Pe, Sadi. prioribus more Hebraico, videlicet כ מ נ פ צ, vtimur in principio & mèdio dictionis: alteris, videlicet ך ם ן ף ץ, in fine duntaxat dictionis: vt כִּי *ci* quia, אָכַל *achál* comedit, הָלַךְ *halách* ambulauit, מַיִם *máim* aquæ, אָמֵן *amén*, נָתַן *nathán* dedit, יָנַק *ianác* suxit, lactauit, פָּחַד *pachád* timuit, אֵפֶר *épher* cinis, אַף *aph* etiam, צַדִּיק *saddíc* iustus, אֶצֶל *éscl* apud, אַיִן *as*, velox. Mem tamen finale semel duntaxat, nõ citra magnũ mysteriũ, in principio reperitur dictionis, Iesah. 9.7, מַרְבֶּה multiplicatio. Quid autẽ hæ significent literæ, in epistola ad Paulam Vrbicam D. Hieronymus hoc pacto interpretatur,

Aleph	Doctrina	*Mem*	Ex ipsis
Beth	domus	*Nun*	sempiternum
Ghimal	plenitudo	*Samech*	adiutorium.
Daleth	tabularum.	*Haain*	Fõs (siue ocul')
He	Ista	*Pe*	oris
Vau	&	*Sadi*	iustitiæ:
Zain	hæc	*Coph*	Vocatio
Cheth	vita.	*Res*	capitis,
Theth	Bonum	*Sin*	dentium
Iod	principium,	*Tau*	signa.
Caph	Manus		
Lamed	disciplinæ. siue cordis.		

Hoc est, Doctrina ecclesiæ, quæ est domus Dei, in librorum reperitur plenitudine diuinorum. Ista & hæc est vita. quæ enim alia potest esse vita sine scientia Scripturarũ, per quas etiam ipse CHRISTVS agno scitur, qui est vita credẽtium? Et quanuis nunc sciamus vniuersa quæ scripta sunt, tamen ex parte cogno

ſcimus,& ex parte prophetamus, & nunc per ſpeculũ in ænigmate videmus. Quum autẽ meruerimus eſſe cũ CHRISTO,& ſimiles angelis fuerimus,tunc librorum doctrina ceſſabit,& tunc videbimus facie ad faciem bonum principium ſicuti eſt. Manus,in opere: cor & diſciplina intelligũtur in ſenſu:quia nihil facere poſſumus,niſi prius quæ facienda ſunt ſciuerimus.

Ex ipſis Scripturis ſempiterna ſubſidia miniſtrãtur. Et ſunt fons ſiue oculus oris iuſtitiæ.Et vocatio capitis noſtri CHRISTI, eſt in his dentium, id eſt articulatarũ vocum ſignis. Scin quando habet punctũ in dextro cornu, hoc pacto שׁ,eſt s lene:& cõmuniter legitur ſcin: & appellatur Scibbóleth, quod ſpicam ſonat. Si verò ſit in ſiniſtro,hoc modo שׂ, communiter legitur Sin denſum,videlicet s,vt ſádi, vel ſámech: & appellatur Sibbóleth, quod alueũ notat. vnde Iudic. 12.6,legitur,אֱמֹר־נָא שִׁבֹּלֶת וַיֹּאמֶר סִבֹּלֶת,DicScibbóleth.At ille dixit, Sibbóleth. Quòd Hebræi à dextera ad ſiniſtram & ſcribant & legant:qui addubitet eſt nemo.

שׁ

שׂ

De *Punctis*. CAP. IIII.

PVncta,Hebraice נְקֻדּוֹת *necuddóth*, dicũtur vocalium ſigna:ob eorum tenuitatem,& parquitatem ſic appellata. Vocantur & רְשָׁמִים *reſcamím*, id eſt impreſſiones: & תְּנוּעוֹת *tenuhóth*.i. motiones aut motus, quòd per illa moueatur litera,hoc eſt pronuntietur:& מְלָכִים *melachím*.i.reges, quòd ad eorũ imperium moueãtur literæ.Et ſunt decem,teſte R. Dauíd in Michlól: quorum quinque dicuntur Tenuhóth haghedolóth.i. motiones magnæ: & ſunt vocales longæ. Primum punctum eſt virgula cum puncto,iacens ſub litera,hoc modo אַ quod facit

808

אַ

a longum: vt עָמַד *hamád* ſtetit, יָשַׁב *iaſcáb* ſedit. Et vocatur קָמֶץ גָּדוֹל אָ *camés gadol*. i. camés magnum. Secundũ, duo pũcta ſub litera iacentia, hoc pacto אֵ quod facit e longum: vt אֵפֶר *épher* cinis, עֵץ *hes* lignũ, arbor. Et vocatur קָמֶץ קָטָן אֳ *camés cathã*. i. camés paruum, quòd ſæpe veniat loco eius, & quieſcentem poſt ſe habeat literã vt camés, vt infrà ſumus dicturi. Tertiũ, eſt punctum ſub litera, ſequente י, hoc modo אִי & facit i longũ: vt אִישׁ *iſc* vir, כִּיס *cis* crumena. Et vocatur חִירִק אִי *chiréc* aut חִירִק *chiríc*. Quartum, punctmu in ſuperiori ſiniſtra parte literæ poſitum, & cum ו & ſine ו, hoc pacto אוֹ vel אוֹ quod facit o longum: vt פֹּעַל *póhal* opus, עוֹלָם *holám* ſæculum. Et appellatur חוֹלָם *chólem*. Quintum, eſt punctum in ventre, ſiue in medio ו poſitum hoc modo אוּ & facit v longum: vt הוּא *hu* ipſe, שָׁתוּל *ſcathúl* plantatus. Et vocatur שׁוּרֵק *ſcuréc*. Sunt & alia quinque puncta quæ vocãtur Tenuhóth chethãnóth. i. motiones paruæ: quæ ſunt vocales breues. Horũ primum eſt virgula, ſeu linea ſub litera iacẽs hoc pacto אַ & facit a breue: vt קַל *cal* lene, הָלַךְ *halách* ambulauit. Et vocatur פַּתַח גָּדוֹל *patách gadól*. i. magnum. Secundum, tria puncta ſub litera, hoc modo poſita אֶ & facit e breue: vt אֶרֶץ *éres* terra, חֶסֶד *chéſed* miſericordia, לֶחֶם *léchem* panis. Et appellatur סֶגוֹל *ſeghól*, & פַּתַח קָטָן *patách cathán*. i. paruum, quòd ſæpe eius veniat loco, & eius participet proprietates, vt ſuo in loco ſumus dicturi. Tertium, eſt punctum ſub litera poſitum, nullo י ſequente, hoc pacto אִ & facit i breue: vt אִם *im* ſi, עִם *him* cum. Et vocatur חִירִק בְּלֹא יוֹד *chirec belo iod*. i. abſque י. Quartum, eſt virgula, ſeu linea cum puncto cui hærent duo puncta ſubalternatim poſita, hoc pa-

cto אֶ & facit o breue: vt אֳנִי *oní* nauis, חֳלִי *cholí* ægritudo. Et interdum non ſcribuntur illa duo pũcta: & hoc, quando ſequens litera habet pũctum quod daghés appellant, vt רָנִּי *rónni* lauda, רָנּוּ *rónnu* laudate. & ita ſequẽte ſceuá quieſcente, vt קָרְבָּן *corbán* oblatio, חָכְמָה *chochmáh* ſapientia, קָדְשׁוֹ *codſcó* ſanctitas eius. ita etiã quando duo ſequũtur ſceuaím, vt יְקוּתִיאֵל Ioctheél, יְקַרְעָם Iocdehám, יְקַמְעָם Iochmehám, quæ propria ſunt nomina. Et nomẽ eius קָמֵץ חָטֵף *camés chathéph*. i. raptũ, hoc eſt breue. Quintum, ſunt tria puncta ſine váu, hoc modo poſita אָ & facit v breue. Et appellatur שְׁלֹשׁ נְקֻדּוֹת *ſcalós necuddóth*. i. tria pũcta: & קִבּוּץ שְׁפָתַיִם *chibbús ſephatháim*. i. cõgregatio aut collectio labiorũ: quòd in eius prolatione labia colligãtur, vt שֻׁלְחָן *ſculchán* menſa, & idgenus. Sunt & alia duo cõpoſita, nẽpe אֲ quod facit a breuius patách. Et nomen eius chathéph patách, vt אֲשֶׁר *aſcér* qui, עֲצַת *haſáth* conſiliũ. Et אֱ quod facit e breuius ſeghól: & appellatur chathéph ſegól, vt אֱלֹהָה *chelóh*, aſcẽdá. Eſt & שְׁוּא *ſceuá*, id eſt duo pũcta ſubalternatim poſita, hoc pacto אְ de quo ſexto differemus capite. Eſt & דָּגֵשׁ *daghés*, punctum intra literam poſitum, ipſam roborans, hoc modo בָּ *ba*. de quo ſequenti dicemus capite, ſicut & de רָפֵה *raphéh*, quæ eſt parua linea ſupra literã poſita, quæ lenit, hoc pacto בָ *va*.

אַ אָ אֲ אֱ אְ

814.815. 816.

De Daghés & Raphéh. CAP. V.

DAghés igitur pũctum intra literam poſitũ, bifariam diuiditur, & variis fungitur muneribus & officiis. Eſt enim daghés קַל *cal*. i. lene: & daghés חָזָק *chazác*. i. forte. Daghés lene eſt quod in capite ponitur dictionis, vt בְּרֵאשִׁית *bereſcíth*. i. in principio: & quod venit poſt ſceuá, vt יִכְתֹּב

izcór recordabitur, תִּזְכּוֹר *tizcór* recordaberis. Et hoc non venit nisi in literis בגר כפת. i. literis contentis in prædictis duabus dictionibus, vt earum dirigat pronuntiationem. Sed daghés forte venit in vniuersis literis quæ recipiũt daghés (*præterquam in sex supradictis) & in his continentur dictionibus, טס שקץ נחלים. Hæ non admittunt daghés lene, sed forte: proinde haudquaquã raphatæ reperiuntur memoratæ literæ. Venit autem daghés forte post memorata puncta, primum quidem ob defectum נ radicalis literæ, vt in verbis defectiuis sumus dicturi. & in fine dictionis, vt נָתַן *nathán* dedit, נָתַתָּ *nathátta* dedisti. Et propter defectum literæ deseruientis, vr מִבֵּית *mibbéth*, pro מִן בֵּית *min beth*, è domo: מִשָּׂדֶה *missadéh*, pro מִן שָׂדֶה *min sadéh* ex agro. Et propter defectum נ quod est proprium coniugationis niphhál, vt אֶפָּקֵד *eppachéd*, pro אִנָּפְקֵד *inpachéd*, visitabor: יִפָּקֵד *ippachéd* visitabitur. Apponitur etiam ad ostendendum coniugationis grauitatem, vt in coniugatione pihél haddaghús, & puhál, & hithpahál: quorum secunda radicalis litera dagheſſatur, vt דִּבֵּר *dibbér* locutus est: & idgenus. Præterea quum fuerint duæ literæ similes, priore deficiente, altera ob eius defectum dagheſſatur, vt סַבּוֹתָ *sabbótha* circundedisti, à סָבַב. Adhæc, post omne ב,כ,ל & ה notificatiuum, & ה vocatiuum, est daghés, vt הַבַּיִת *habbéth* domus, הַגָּדוֹל *haggadól* magnus. Psal. 133.2, כַּשֶּׁמֶן הַטּוֹב *cassémen hattób*, sicut vnguentum optimum. pro כְּהַשֶּׁמֶן cum ה notificatiuo. Et 74.19, Respice לִבְרִית *labberíth* ad pactum. pro לְהַבְרִית *lehabberíth*. Et 35. 13, Humiliaui בַּצּוֹם *vassóm* in ieiunio animam meam. Nume. 15.15, הַקָּהָל *haccahál* ô congregatio, præceptum (siue statutum) vnum

c.i.

202.203

vobis. de quibus & alio in loco copiosius scripsimus. Præterea quum ו vertit præteritũ in futurum, vel cõtrà, sequens litera dagheſſatur, vt וַיֹּאמֶר *vaiómer* & dixit, וַתֹּאמֶר *vatómer* & dixisti. Sed & euphoniæ gratia multoties litera dagheſſatur, teſte R. Dauíd in Michlól, vt Iesa. 64. 2, Montes נָזֹלּוּ *nazóllu* defluxerũt. Iechez. 27. 19, In nundinis tuis נָתְנוּ *nethanánnu* dederũt. Iudic. 5. 7, In Israél חָדְלוּ *chadéllu* ceſſauerunt. Exod. 15. 17, מִקְדָּשׁ *micchedáſc* sanctuarium Domine &c. Prouer. 4. 13, נִצְרֶהָ *niſſeréha* custodi eam: & idgenus. Postremo dagheſſatur litera ob defectum ת in omnibus verbis quorum vltima radicalis litera eſt ת, vt הִכְרַתְּי *hichrátti*, succidere feci, pro הִכְרַתְתִּי *hichráthti* à כָּרַת *caráth*. & sic הִשְׁבַּתִּי *hiſcbát ti* cessare feci, pro הִשְׁבַּתְתִּי *hiſcbáthti* à שָׁבַת *ſcauáth*. Literæ verò non dagheſſabiles (teſte R. Dauíd in Michlól) sunt quæ continẽtur in hoc memoratiuo signo אחהער. 10.11.13 320

Quanquã ר in nõnullis locis dagheſſatur, vt Ieche. 16. 4, Non eſt præciſus שָׁרֵּךְ *ſcorréch* vmbilicus tuus. 1. Semu. 10. 24, הֲרְאִיתֶם *harreithém* num vidistis &c. Idem 2. Regum 6. 32. 1. Semu. 1. 6, eo quòd הַרְעִימָה *harrehimáh* improperabat. Prouer. 14. 10, Cor quod nouit מָרַת *morráth* amaritudinẽ animæ suæ. Canti. 5. 2, שְׁרֹאשִׁי *ſcerroſcí* quia caput meum plenum eſt rore. Et sic quãdo eſt in monosyllaba dictione, si lõga præcedat dictio: vt Prouerb. 15. 1, מַעֲנֶה־רָךְ *máhaneh rach* resp̃sio mollis. Psa. 52. 5, אָהַבְתָּ רַע *aháuta rah* dilexisti malum. Irme. 39. 12, Nè facias ei מְאוּמָה רָע *meúmah rah* quicquã mali. Chabac. 3. 13, מָחַצְתָּ רֹאשׁ *machásta roſc*, transfixisti caput. א quoque quatuor in locis inuenitur dagheſſatum, teſte R. Dauíd in Michlól. Leuit. 23. 17, תָּבִיאוּ לֶחֶם *tauíu léchem* afferetis panem. Gene. 43. 26, וַיָּבִיאוּ לוֹ *vaiiauíu lo* & attulerũt ei. Hez 268.320 321 321

Ruth 8.18, וַיְבִיאוּ לָנוּ *vaiiauíu lánu* & attulerunt nobis. Iiób 33.21, לֹא רָאוּ *lo rúu* non fuerunt viſæ. De Raphéh, octauo & nono capite dicemus nonnulla.

De *Sceuá*. CAP. VI.

820 Sceuá non connumeratur inter alia puncta, quæ vocales breues aut longas efficiunt: tũ quòd eius pronuntiatio eſt vt ſeghól, imò breuior eo: tum quòd per ſe haudquaquam reperiatur, ſed ſemper cum aliis regalibus pũctis, proinde & עֶבֶד *héued* id eſt ſeruum, eum appellant. Deſeruit autem præcipue punctis camés, patách & ſeghól quãdo corripiuntur. Sceuá igitur omne (vt prodidit R. Iehudáh in libro Haſſéther & Hamméſech) quod eſt in capite dictionis mouetur, id eſt pronũtiatur, vt בְּרֵאשִׁית *bereſcíth* in principio, שְׁמוֹת *ſcemóth* nomina, סְפַרְדִּי *ſephardí* Hiſpanus, דְּבָרִים *deuarím* verba: & idgenus. Et hoc niſi ſequatur vna ex literis gutturalibus אהחע. quippe gutturali litera ſequente, ſceuá pronuntiatur ſecundum punctum gutturalis literæ: vt קְחִי *chichí* accipe, קְחוּ *chuchú* accipite, תְּאֵנָה *teenáh* ficus, פְּעוֹר *Pohór* nomen idoli, יְאַבֵּד *iaabbéd* perdet, מִגַּעֲרָ־בָךְ *migghohór bach* ab increpando te, יְהִי *ihí* erit. Excipitur tamen camés: quia ſequente camés, ſceuá pronuntiatur vt patách, ſicut גְּעָרָה *ghaharáh* increpatio, קְעָרָה *caharáh* ſcutella, נְעָרִים *naharím* pueri: & idgenus. Quod & R. Dauíd in Michlól ſequitur, vbi de ſceuá hæc tradit præcepta. Annotandũ quòd ſceuá non eſt motus, id eſt punctum: ſed punctorum
820 miniſter tribus modis. Primus eſt, quum fuerit ſceuá iuxta literas אהחע, declinat eius lectio, id eſt pronuntiatio ad pronuntiationem ſequentis literæ gutturalis, ſiue habeat camés, ſiue patách, ſiue ſere, ſiue chiréc, ſiue ſurech, ſiue chólem, ſiue camés cathéph, vt in prædictis

patet exemplis. Et ſi cum ſceuá fuerit accentus ghahaiá, cuius proprium eſt elongare pronuntiationẽ, tunc ſceuá protrahitur & elongatur: vt Pſal. 36.7, Iuſtitia tua כְּהַרְרֵי־אֵל *cháharere el* ſicut montes Dei. Item 81.3, שְׂאוּ־זִמְרָה *ſúu zimráh* ſumite canticum. Et 119.175, תְּחִי *tíchi* viuet anima mea. Secundus, quum fuerit ſceuá iuxta literam י, eius lectio & pronuntiatio ſemper declinat ad chiréc, quanquam י non ſit cum chiréc, ſed cum alio puncto, vt בְּיוֹם *biióm* in die, יְיַחֵל *iiachél* expectabit, בְּיָד *biád* in manu. Quòd ſi fuerit accẽtus ghahaía cum eo, dilatabitur & elongabitur: vt Pſal. 77.21, בְּיַד־מֹשֶׁה *bíiad Moſcéh* in manu Moſcéh. Et 59.14, Deus מֹשֵׁל בְּיַעֲקֹב *moſcel biiahacob* dominatur in Iahacob. Si verò cũ ſceuá iungatur ſeghól vel patách: tũc eius pronũtiatio declinat ad ſeghól vel patách: vt הֱיֵה *heiéh* eſto, חַיֵּה *chaiéh* viue. Tertius, quum fuerit ſceuá iuxta alias literas quæ aliquod habeant punctum, eius lectio & pronuntiatio declinat ad patách: vt בְּרָכָה *barachâh* benedictio, קְלָלָה *chalaláh* maledictio, רְשָׁעִים *raſcahím* impii, שְׁמָנִים *ſcamaním* pingues, גְּלִילִים *galilím* circuli, גְּדוּדִים *gadudím* exercitus, cunei. Et ſi fuerit cum eo ghahaiá, dilatatur & elõgatur: vt Pſal. 68.27, בְּמַקְהֲלוֹת, *bámacheloth* in eccleſiis. Sed Hebræi noſtræ tempeſtatis (vt eſt in libro Ephód) non ſeruant prædictũ legendi modũ in primo & tertio modo prædictis: ſed ſceuá legunt vt ſeghól, id eſt per e breuiſſimum, נְעָרִים *neharím*, & ita in cæteris. 822 823

Duo ſceuaím concurrentia in medio, vel fine dictionis. CAP. VII.

SI verò fuerint duo ſceuaím in medio, vel fine dictionis, prius quieſcit, alterum verò mouetur, id eſt pronũtiatur, vt יִשְׁמְעוּ *iſcmehú* audient, יִלְמְדוּ *ilmedú* docebunt. Et quádo 823

ſunt in fine dictionis, quæ ſequenti cohæret dictioni * per virgulã maccáph, tunc ſecundum legitur, & profertur ſecũdum pronũtiationem ſequentis dictionis: vt Gene.50.1, וַיִּבְךְּ עָלָיו *vaiubchaláu* & fleuit ſuper eum. Ieme.41.10, וַיִּשְׁבְּ יִשְׁמָעֵאל *vaiſcbIſcmahél* & captiuũ duxit Iſmahél. Prouerb.30.6, אַל־תּוֹסֵף עַל־דְּבָרָיו *Al toſphal deuaráu*, ne addas ſuper verbis eius. Ieſa.47.7, עַד לֹא־שַׂמְתְּ אֹלָה עַל־ לִבֵּךְ *had lo ſantélleh hal libbéch*, donec nõ poſueris iſta ſuper cor tuũ. Prou.7.25, אַל־יִשְׁטְ אֶל־דְּרָכֶיהָ לִבֶּךָ *al ieſthél de-*
824 *rachéha libbécha*, Ne declinet ad vias eius cor tuũ. Si verò principiũ ſequẽtis dictionis fuerit cum ſceuá, ſiue ſceuá ſeghól: tũc erũt tria ſceuaím, & duo quæ ſunt in fine dictionis quieſcẽt: vt Gen.9.27, יַפְתְּ אֱלֹהִים *iaphthelohím* dilatet Deus. Idem vſu venit quum duo fuerint ſceuaím in dictione * verſum terminãte, vt Gene.46.29, Et cecidit ſuper collum eius, וַיִּבְךְּ *vuaiéuch* & fleuit. Alii verò arbitrantur quòd ſemper quieſcant duo ſceuaím quæ in fine veniunt dictionis, etiam quæ primo loco ſunt memorata: & ita inuenitur in libris correctis, Iób 31.27, וַיִּפְתְּ בַּסֵּתֶר לִבִּי *vaiíphth baſéther libbí* & ſeductum eſt in abſcondito cor meum. Et Geneſ. 16.11, וְיִלַּדְתְּ בֵּן *viioládth ben* & paries filium. Nume. 21. 1, וַיִּשְׁבְּ מִמֶּנּוּ שֶׁבִי *vaiíſcb miménnu ſcéui* & captiuam duxit ex eo captiuitatẽ. in quibus ב in בַּסֵּתֶר, & in בֵּן eſt cum daghés. & poſt וַיִּשְׁבְּ eſt accentus paſéc: & ita dictiones præcedentes non ſunt coniunctæ cum ſequentibus, ſed per ſe ſingulæ leguntur cum duobus ſceuaím quieſcentibus. Si enim eſſent connexæ, ב eſſet raphatum, & non
825 eſſet paſéc inter illas duas dictiones. Præterea, ſi in medio dictionis fuerint duo ſceuaím, & ſecundũ fuerit ſub literis בגד כפת, tunc ſecundũ mouetur, & pro-

nũtiatur,& dagheſſatur litera ipſa leni daghes:vt יִכְתְּבוּ 825
ichteú ſcribent, יִשְׁכְּרוּ *iſcherú* inebriabunt: & idgenus. Duo tamẽ inueniuntur* quieſcẽtia יָקְתְאֵל *iochthél*, יָקְדְעָם *iocdhám*, quod forſan accidit propter ſequentes literas gutturales, teſte R. Dauíd in Michlól.

Literæ in fine quieſcentes, aut punctatæ cum ſceuá. ה quando in fine mouetur. CAP. VIII.

RItera in fine dictionis poſita, quæ non eſt ex 826.827
literis אהוי, neque habet punctum, legitur cum ſceuá apparenter quieſcente, quãquam ſub litera nõ ponatur ſceuá, quòd in ea nullus error contingere poſſit, vt אָכַל *achál* comedit, אָמַר *amár* dixit. Sub ך verò pronomine fœminco ponitur ſceuá, vt עֵינֵיךְ *henáich* oculi tui, צַוּארֵךְ *ſauuaréch* collũ tuũ: quia ſi poneretur ibi camés, eſſet maſculinum. Ne quis ergo errandi capiat anſam & occaſionem, ſcribitur cũ ſceuá. כ quoque radicalis litera in fine dictionis poſita, ſemper eſt cum ſceuá, vt שָׁפַךְ *ſcaphách* effudit, דָּרַךְ *darách* calcauit. Omnis etiã litera בגד כפת dagheſſata in fine di- 675
ctionis, eſt cũ ſceuá, ſiue radicalis ſit, ſiue deſeruiens: vt וַיֵּבְךְּ *vaiéuche* & fleuit, תִּשְׁתְּ *tíſcte* bibes, וַיִּפְתְּ *vaíphte* & ſeduxit, eſt. Aliæ item literæ præter בגד כפת, vt וַיִּשְׁקְ *vaiáſcche* & potũ dedit, יִשְׁטְ *ieſcte* declinabit. & hoc quia præcedẽs litera eſt cũ ſceuá, & manifeſte quieſcit. Sed in וַיִּחַדְּ יִתְרוֹ 828
vaiíchade & lætatus eſt Ithró, Exod. 18.9, debuerat eſſe cum ſceuá: ſed eſt cum patách propter cacophoniam, & ר eſt cum ſceuá. Quando verò litera eſt raphata, tũc nõ habet ſceuá, ſiue radicalis ſiue deſeruiẽs fuerit, quia non præcedit eam litera manifeſte quieſcens, vt עָשִׂיתָ *baſítha* feciſti, בָּנִיתָ *banítha* ædificaſti: præter כ, de quo paulò ſuprà dictum eſt. ה quoque litera in fine 828

dictionis posita, non habet sceuá, sed punctum sub se, quod appellant mappic, quod eam manifestat, siue sit radicalis siue deseruiēs litera, vt גָּבַהּ *gouáh* altitudo, יָדָהּ
829 *iedáh* manus eius. Præterea quādo sceuá mouetur, & profertur, & ei cohæret vna ex literis בגדכפת: tunc ipsa litera בגד כפת raphatur. Deut. 4.3, בְּבַעַל *beuahal* in Bahal. Iesa. 10.9, כְּכַרְכְּמִישׁ *Checharchemis*. Præter שְׁתַּיִם *ſcet táim* & שְׁתֵּי *ſcetté* duo: quia in capite dictionis, cuius שׁ quiescit, præcedit א quod vocant גְּנוּבָה *ghenuuáh* furto ablatum, eo quòd non scribitur: sed apud Orientales, scribitur אַשְׁתַּיִם *aſctím* אַשְׁתֵּי *aſcté*. Inuenitur tamen cum ת rapháto iuxta normā: vt Iudic. 16.29, מִשְׁתֵּי עֵינָי *miſcetté henái* de duobus oculis meis. Sed Ionáh 4.11, מְשֶׁתֵּי-עֶשְׂרֵה pluſquā duodecim, מ est cū accentu maarích: & שׁ quiescit propter daghés ipsius ת. Et sic quando sunt duæ dictiones inter quas est maccáph virgula coniungens: vt Zech. 4.12, מַה־שְּׁתֵּי *maſceté* quid duæ spicæ &c. שׁ enim quiescit propter eius coniunctionem
830 ad מַה, & duæ dictiones leguntur acsi essent vna. Et ita in aliis literis secundū earum & asperitatem & lenitatem: vt Gene. 43.7, שָׁאֹל שָׁאַל־הָאִישׁ *ſcaól ſcáal haíſc* interrogando interrogauit vir. שׁ est forte. Nume. 27.20, וְשָׁאַל לוֹ *veſcáal lo* & interrogauit eum. שׁ est lene. Et in לָמָּה *lámmah* vt quid, ל est forte: sed in וְלָמָּה *velāmáh* & vt quid, 1. Sem. 28.15 & 16, est lene. Et נ in נָפְלוּ פָנֶיךָ *náphelu phanécha* cōciderunt vultus tui, Gene. 4.6. est forte, Sed Hamós 8.14, וְנָפְלוּ *venáphelú* & cadent, & non resurgent: est lene. Et sic in aliis literis, præter י quod semper est
831 lene nisi dagheſſetur. Præterea, si post sceuá quiescens fuerit vna ex literis בגד כפת, literæ ipsæ non erūt raphatæ, paucis exceptis, vt עִבְרִי *haudé* serui, עִבְרִיהֶם

habdehẽ ſerui eorũ: מַלְכֵי *malche* reges, מַלְכֵיהֶם *malchehém* reges eorũ, מַלְכוּת *malchúth* regnum. Pauca ſunt quæ legi cõſueuerunt cũ raphéh, quæ tamen plærique (vt rectũ eſt) cum daghés legunt: & ita inuenitur in plæriſque libris in Hiſpania. Et ſecundũ Hammaſóreth, nõnulla inueniũtur & raphata & dagheſſata. Dagheſſata vt בִּרְכֵּי *birché* genua, בִּרְכָּיו *bircháu* genua eius, בִּרְכֵיהֶם *birchehém* genua eorũ. Excipiuntur duo quæ ſunt raphata, Iudic. 7.6, Incuruauerunt ſe ſuper בִּרְכֵיהֶם genua ſua. Et Dan. 6.10, In die ipſa incuruauit ſe ſuper בִּרְכוֹתָיו *birchóthi* genua ſua. Et cum daghés, Cant. 8.6, רִשְׁפֵּי אֵשׁ *Riſcpé eſc* carbones ignis. Et cum raphéh, Pſal. 76.4, רִשְׁפֵי קֶשֶׁת *riſcphé cáſeth* ſagittas arcus. Adhæc, macór, hoc eſt infinitiuum & gerundium, addita litera deſeruiente, & ſceuá quieſcente, communiter dageſſatur, vt לִסְגֹּר *liſgór* ad claudendum, לִשְׁבֹּר *liſchbór* ad cõterendum, לַחְפֹּר *lachpór* ad fodiendum. *Sed לִצְבֹּא *liſbó* ad pugnandum, Ieſaiah 31.4, ſecundũ Hammaſóreth eſt dagheſſatum: reliquũ verò לִצְבוֹא eſt raphatum. At לִסְבֹּב *liſuóu* ad circuneundum terram Edóm, Nume. 21.4, quidam cum raphéh, nonnulli legunt cum daghés, vt Tiberiades. 831 832

De *Punctis magnis & paruis.* CAP. IX.

NOtandum quoque eſt, quòd poſt quinque puncta magna, quæ longas conſtituunt vocales, ſẽper eſt נח *nach*. i. quieſcens, hoc eſt alia litera quieſcens, quæ videlicet nõ profertur actu vel potẽtia, nempe vna ex literis אהוי. Poſt camés eſt א actu, vt Hoſéah 10.15, וְקָאַם *vecám* & ſurrexit. Zechar. 14.10, *וְרָאֲמָה *veráamah* & exaltabitur. Prouer. 24.7, רָאמוֹת *ramóth* excelſæ ſtulto ſapiẽtiæ. Potẽtia: vt in קָם *cam* ſurrexit, שָׁב *ſcab* reuerſus eſt. Et in fine dictionis 809 582.583. 584

est א vel ה, vt צָמָא *samá* sitiuit, עָשָׂה *haſáh* fecit. Post seri est י, & etiam post chiric: post cholem & scurec est ו. Et
809 in laterali siue sequenti litera non est daghes, nisi sit dictio longa, vt est לַמָּה *lámmah* vt quid, שָׁמָּה *ſcámmah* illuc, יָמָּה *iámmah* ad mare, vel occidétem, חָרְלוּ *chadéllu* cesſauerunt, נָזְלוּ *nazóllu* stillauerunt. Irme. 2. 12, שֹׁמּוּ שָׁמַיִם
810 *ſcómmu ſcamáim* obstupuerunt cæli. Præterea, quando in latere púcti magni est sceuá, dilatatur púcti prolatio, & sceuá mouetur & sentitur: vt זָכְרוּ זָכֵר *zácheru* recordati sunt, שָׁמְרוּ *ſcámeru* custodierunt, אֹמְרִים *ómerím* dicétes, סִיסְרָא *Siſerá* ducis nomen propriũ, פִּינְחָס *Pínechás* proprium nomen, טוּבְךָ *thũuechá* bonum tuum, aut
810 bonitas tua. Pronuntiatio verò quinque punctorum minorum corripitur, & sceuá quod est in eius latere quiescit, vt אַבְרָהָם *Aurahám*, שִׁרְבִיט *ſcarbíth* sceptrũ, virga, צַמְרִי *ſamrí* lana mea. Et si fuerit sceuá cum litera gutturali אחה"ע, iungitur ei patách vt punctum producatur, & dilatetur gutturalis litera: vt וְשָׁחַטְתּ *veſcachatú* & iugulate pásach, Exod. 12. 21, & idgenus. Interdũ tamen gutturalis litera corripitur, vt Exod. 20. 17, Non תַחְמֹד *thachmód* concupiſces domũ proximi tui. Deut. 13. 8, & non תַחְמֹל *thachmól* parces. Aliquando etiam producitur & dilatatur lectio siue prolatio patách in aliis literis, dictione longa existente, & sceuá quod est in eius latere, quiescente: vt זָכַרְתִּי *zachárti* recordatus sum, זָכַרְנוּ *zachárnu* recordati sumus, שָׁבְתִּי *ſcáuti* conuersus sum, קָמְנוּ *cámnu* surreximus. Et sic cũ litera gutturali, vt שָׂמַחְתָּ *ſamáchta* lætatus es, שָׂמַחְנוּ *ſamáchnu* lætati sumus, שָׁמַעְנוּ *ſcamáhnu* audiuimus: & idgenus, in quibus sceuá quiescit, longo existente patách.

d. i.

De *literis* אהוי בגד כפת & *De accentibus regiis & deseruientibus.*

CAP. X.

Omnis litera בגד כפת iuncta literis אהוי, raphatur, id est leni profertur spiritu, præter מפיק *mappíc*, מפסיק *maphsíc*, דחיק *dachíc*, & אתמרחיק *athemerachíc*: id est quoties post quatuor literas contentas in אהוי, sequitur aliqua ex literis contentis in בגד כפת, talis litera raphatur, nisi sit ibi mappíc, &c. מפיק dicitur à נפק *naphác*, quod Chaldaicè est egredi, exire, educere, producere, vnde mappíc, significat productũ, prolatũ: hoc est, quãdo vna ex literis אהוי profertur & sẽtitur. vt quũ dicimus אי *ai*, בי *bai*, גי *gai*, די *dai*: aut אוי *au*, בוי *bau*, גוי *gau*, דוי *dau*: vel אוי *oi*, בוי *boi*, גוי *goi*, דוי *doi*, & יהה *iedáha*, in quibus ה & י proferuntur. Si ergo præcedat mappíc literam בגד כפת, tunc literæ ipsæ non raphantur, sed daghessantur, vt Psal. 51.17, Domine שְׂפָתַי תִּפְתָּח *sephathái tiphtách* labia mea aperies. ת habet daghés, quia præcedit י prolatũ in שְׂפָתַי. Gene. 16.8, A facie שָׂרַי גְּבִרְתִּי *sarái gheuirtí* Sarai dominæ meæ ego fugio. Et 18.18, Et erit לְגוֹי גָּדוֹל *leghói gadól* in gentem magnam. Psal. 66.17, אֵלָיו פִּי־קָרָאתִי *eláu pi caráthi* ad ipsum ore meo clamaui. Iesahiáh 1.4, הוֹי גּוֹי *hoi goi* Væ gẽti pec catrici. Gen. 27.19, Ego עָשָׂו בְּכֹרֶךָ *hesau bechorécha* Hesau primogenitus tuus. Et 6.16, Et ostiũ arcæ בְּצִדָּהּ תָּשִׂים *besiddáha taſím* in latere eius pones. Leuit. 6. 20, מַחֲצִיתָהּ *machaſithâha babbócher* mediũ eius mane. Excipiuntur tria quæ præter normam raphantur. Psal. 67.18, אֲדֹנָי בָּם *Adonái vam* Dominus in eis. Iesah. 34.11, קַו־תֹהוּ *cau thóhu* linea desolationis. Iechez. 23.42, Et vox multitudinis שַׁלְוָה בָהּ *ſcaléu váha* prosperantis in ea. מַפְסִיק *Maphsíc* verò dici potest diuidens, distinguens, à פסק *pe-*

462

462

ſác quod Chaldaicè eſt diuidere: & eſt accentus diuidẽs inter dictionem cuius finis eſt litera אהו, & dictionem cuius principium eſt aliqua ex literis בגד כפת, ita quòd accẽtus ſit in litera finali ipſius אהו. Et iſti accẽtus reges diuidentes, appellantur melachím, id eſt reges. & ſunt,

א אַתְנָח *athnách* ſiue אַתְנַחְתָּא *athnachtá*, cuius figura eſt א. Pſal. 1.1, Et in via peccatorum nõ עָמַד *hamád* ſtetit.

א ׃ סוֹף פָּסוּק *ſoph paſúc* id eſt finis verſus, cuius figura eſt recta linea א. Pſal. 1.1, Et in cathedra deriſorum nõ א יָשַׁב *iaſcáb* ſedit. Alii appellant eũ סֶלְוִק *ſelíc*. III פַּשֵׁט *paſcéth*, cuius figura eſt א. Gen. 41.26, שֶׁבַע שָׁנִים *ſchéuah ſcaním* ſeptem anni. IIII זָקֵף קָטוֹן *zachéph cathón* Zacheph minus, cuius figura eſt vt ſceuá, א. Geneſ. 41.18, שֶׁבַע פָּרוֹת *ſceuáh paróth* ſeptẽ vaccæ. V זָקֵף גָּדוֹל *zachéph gadól* Zachéph magnum, cuius figura eſt א. Exod. 21.25, חֲבוּרָה תָּחַת חֲבוּרָה *chabburáh táchath chabburáh* liuorem pro liuore. VI רְבִיעַ *reuíah*, & eſt punctum ſupra literam, hoc modo א Pſal. 1.1, Beatus הָאִישׁ *haíſc* vir. VII תְּבִיר *teuír*, cuius figura eſt א. Num. 26.34, Et numerati eorũ duo וְחֲמִשִּׁים אֶלֶף *vachamíſcim éleph* & quinquaginta milia.

א VIII אָזְלָא *azelá* virgula hoc modo א. Pſal. 16.1, Cõſer ua me אֵל *el* Deus. IX שְׁנֵי גְרִישִׁין *ſcené gheriſcín* hoc modo א. Deut. 27.12, Iſti יַעֲמֹדוּ *iahamdú* ſtabunt ad benedicẽdum. X תַּלְשָׁא גְדוֹלָה *talſcá ghedoláh* Talſcá magnũ, quod eſt in capite dictionis hoc modo א. Deuter. 28.63, שָׁשׂ וְהָיָה כַּאֲשֶׁר *vehaiáh caaſcér ſás* & erit, quemadmodum &c. XI קַרְנֵי פָרָה *carné pharáh* cornua vaccæ, hoc modo א. Ieſah. 44.9. הֶמָּה בַל־יִרְאוּ *hémma bal irú* ipſi non videbũt. XII זָרְקָא *zarcá* hoc modo א. Pſal. 1.1, Beatus vir qui non הָלַךְ *halách* ambulauit. XIII סְגוֹלְתָּא *ſeghuláh*, eſt vt ſeghól ſupra literam hoc modo א. Deut. 9.

21, Et combussi eum בָּאֵשׁ *baésc* igni. xiiii פָּזֵר גָּדֹל *pazér gadól*, hoc modo א. Psal. 6. 3, אֻמְלַל *vmlál* debilis. א

xv פָּזֵר קָטֹן *pazér cathón*, hoc pacto א. 1. Paral. 19. 7, & cõduxerunt לָהֶם *lahém* sibi. xvi טַרְחָא *tarchá* in prin- א
cipio dictionis, sic א. Prouer. 1. 25, גַּם־אֲנִי בְּאֵידְכֶם *gam aní beédechem* etiã ego in contritione vestra ridebo. Addunt plærique & שַׁלְשֶׁלֶת *scilscéleth*, qui fit hoc modo א. Psal. א
10. 2, יִתָּפְשׂוּ *ittapheſú* capientur. Isti accentus diuidunt inter duas dictiones: & idcirco literæ בגר כפת quæ veniunt post אהוי dagheſſantur. Psal. 30. 10, Quæ vtilitas בְּדָמִי בְּרִדְתִּי *bedamí beridtí* in sanguine meo dum descendo ad foueam? Exod. 21. 20, vel אֲמָתוֹ בְּשִׁבְטוֹ *amathó baſcéueth* ancillã eius virga. Et 25, חֲבוּרָה תַּחַת חֲבוּרָה *chabburáh táchath chabburáh* liuorem pro liuore. 1. Paralip. 19. 6, וַיִּרְאוּ בְּנֵי עַמּוֹן *vaiirú bené hammón* & viderunt filii Hammón. Psal. 5. 4, Audies קוֹלִי בֹּקֶר *colí bócher* vocem meam, mane &c. Et 8, וַאֲנִי בְּרֹב *vaaní berób* & ego in multitudine &c. Et 13, quia אַתָּה תְּבָרֵךְ *attáh teuarécb* tu benedices.

Sunt & alii accentus qui appellantur מְשָׁרְתִים *meſcarethím*, id est ministrantes, & deseruientes, qui non diuidunt dictiones, sed trahunt dictionem in qua est litera אהוי, ad aliam sibi proximam. vnde literæ בגר כפת raphantur post literas אהוי, talibus accentibus in dictione existentibus. Et primus horum accentuum est שׁוֹפָר יָשָׁר *ſcophár iaſcár*: qui fit hoc modo א. Psal. 1. 1, לֹא עָמַד *lo hamád* non stetit. ii שׁוֹפָר מְהֻפָּךְ *ſcophár mahaphéch* hoc modo א. Psal. 1. 1, Beatus vir אֲשֶׁר *aſcér* qui. iii דַּרְגָּא א ita א. Gen. 39. 17, Ingressus est ad me הָעֶבֶד *habéued* seru⁹. iiii מַאֲרִיךְ *maarích* ita א. Psal. 1. 1, וּבְמוֹשַׁב לֵצִים *vumoſcáu leſím* & in cathedra derisorum. v מַקֵּף *maccáph* virgula duas coniũgens dictiones. Psal. 1. 3, עַל־פַּלְגֵי־מָיִם

*Accẽtus deseruiẽtes

א *halpalghemáim* ſecus riuos aquarũ. VI קַדְמָא *cadmá* hoc pacto ׃ I.Para.12.8, לְמַצָּד מִדְבָּרָה *lamſád midbára* ad munitionem in deſerto. VII תַּלְשָׁא קַטְּנָה *talſcá chethãná* in fine dictionis hoc modo א. Gene.39.19, וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ *vaihi chiſcmóah* & fuit, quum audiſſet. VIII תְּרֵין חוּטְרִין *terén chutherín* duæ virgulæ hoc modo אָ. IX טַרְחָא אָ אַחֲרוֹנָה *tharchá acharonáh* tharcha poſterior, hoc pacto Iiób 4.10, שְׁנֵי *ſcinné* dentes. X גַּלְגַּל *galgál* hoc pacto אָ. appellatur & יַרְחָ בֶּן־יוֹמוֹ *iaréach ben iomó* luna filia diei ſui, id eſt diem habẽs vnum, quia videlicet ei ſimilatur. Pſal.5.7, דְּבְרֵי כְזָב *doueré chazáu* loquentes mẽdaciũ.

Sed iam horum citemus exempla quomodo raphẽtur literæ בגד כפת. Pſal.13.6, Cãtabo Domino כִּי־גָמַל עָלָי *chi ghamál halái* quoniam retribuit ſuper me. Et 104.11, וְשִׂבְעֵי פְרָאִים יִשְׂבְּרוּ *iſcberú pheraím* frãgent onagri. Iiób 4.10, וְשִׁנֵּי כְפִירִים נִתָּעוּ *veſcinné chephirím* dẽtes leunculorũ euulſi ſunt. Et 9.14, אֶבְחֲרָה דְבָרָי *eucharáh deuarái* eligam verba mea. Nume.19.2, Et afferent אֵלֶיךָ פָּרָה *elécha pharáh* ad te vaccam. Pſal.4.5, אִמְרוּ בִלְבַבְכֶם *imru viluauchém* dicite in corde veſtro. Et 5.8, אָבוֹא בֵיתֶךָ *auó vethécha* ingrediar domũ tuã. Et 12, כָּל־חוֹסֵי בָךְ *chol chóſe vách* omnes ſperãtes in te. Et 7.17, Reuertetur עָמָלוֹ בְרֹאשׁוֹ *hamaló veroſcó* labor eius in caput eius. Et 8.5, כִּי תִפְקְדֶנּוּ *chi thiphchedénnu* quia viſitabis eum. Et 7, תַּמְשִׁילֵהוּ בְּמַעֲשֵׂה *tamſciléhu vemahaſéh* dominari facies eum in opere. Eſt autem notandũ quòd quãdo cum ſcophár iaſcár & maarích accẽtibus eſt פָּסֵק *paſéc* accentus inter dictiones iacens, tunc inſtar accentuum regalium diuidunt, & literæ בגד כפת da gheſſantur. Gen.18.21, עָשׂוּ כָלָה *haſú caláh* fecerunt conſummationem. Deut.9.21, Et combuſſi אֹתוֹ בָאֵשׁ *othó baéſc* eum igni. Et talſca minor, & tarcha poſterior, quæ

ſunt in fine dictionis,& terē chutherín & athnách, in libro Pſalmorum & Iiób & Prouerbiis ſunt vt accētus deſeruientes, & literæ בגד כפת raphantur,vt ſuprà memorauimus. Notandum præterea quòd non omne maccáph eſt accentus deſeruiens, & exigens vt literæ prædictæ בגד כפת raphentur:quippe maccaph exiſtente in monoſyllabo habēte ante literas אהוי patach, vel camés,vel ſeghól, quia duæ dictiones vt vna (propter coniunctionem)reputantur,literæ בגד כפת dagheſſantur,vt in Dachíc ſumus dicturi. Itidem dagheſſantur quando non habent quampiam ex ipſis literis בגד כפת, vt Gen.27.26. גְּשָׁה־נָּא *gheſcanná* appropinqua núc.Si vero nō habuerint maccáph,non dagheſſantur,vt Gen. 27.36, Decepit me זֶה פַּעֲמַיִם *zeh phahamáim* iam duabus vicibus.Et ſic quādo habent ſēri,chiríc,chólem & ſcuréc,memoratæ literæ raphantur. Exod.21.31, אִוֹ־בֵן *ouén* vel filium cornupetierit.Gen.1.9,וַיְהִי־כֵן *vaihichén* & fuit ſic. Et 18.10, וְהִנֵּה־בֵן *vehinnehuén* & ecce filius. 2. Reg.4. 28,* הֲשָׁאַלְתִּי־בֵן *haſcaálti uén* num petiui filium? Eſter 6. 10, וַעֲשֵׂה־כֵן *vahaſehchén* & fac ita.Ieſa.43.27,& rhetores tui* פָּשְׁעוּ־בִי *paſchuú* præuaricati ſunt in me. Excipiuntur tamen nōnulla cum maccáph quæ dagheſſantur. Exod.15.1, Quia* גָּאֹה גָּאָה *gaóhgaáh* magnificando magnificauit.Et 16,* יִדְמוּ כָּאָבֶן *iddemúcaáuē* ſiluerút vt lapis. Et 13,Duxiſti in miſericordia tua* עַם־זוּ גָּאָלְתָּ *hamzúgaálta* populū quē redemiſti.Et 10,* מִי כָמֹכָה *micamócha* quis ſicut tu?Exod.28.27,Et pones eos עַל־שְׁתֵּי כִתְפוֹת *halſcettéchittephóth* in duobus lateribus.Deu.13.10,* וְסָקַלְתּוֹ בָּאֲבָנִים *vſcaltóbaauaním* & lapidabit eum lapidibus. De dachíc, & athemerachíc,ſequenti dicemus capite.

Dachíc & Athemerachíc. CAP. XI.

DAchíc דָּחִיק, dicitur à דָּחַק *dachác* quod eſt coartare: vnde dachíc coartatum, eo quòd exigat coartatam dictionem, hoc eſt monoſyllabam: de qua & in præcedenti dictum eſt capite. Eſt ergo dachíc coniũctio monoſyllabæ dictionis punctatæ cum patách vel camés aut ſeghól ad literas בגר כפת, quæ exigit vt memoratæ literæ dagheſſentur: vt Gen. 38.29, מַה־פָּרַצְתָּ *mahparáſta* quid diuiſiſti. 1. Semu. 28.14, מַה־תָּאָרוֹ *mahtaoró* quid (pro qualis) forma eius? Pſal. 30.10, מַה־בֶּצַע *mahbéſah* quid vtilitatis (ſiue quæ vtilitas) in ſanguine meo? Si vero punctetur cum ſéri, aut chiríc, vel chólem, aut ſcurech, tunc raphantur: vt habes præced ẽti capite, & Exo. 22.6, כִּי־תֵצֵא אֵשׁ *chithéſe eſc* quum egreſſus fuerit ignis. Et 23.5, כִּי־תִרְאֶה *chithiréh* quum videris aſinum. Leuit. 25.2, כִּי־תָבֹאוּ *chithauóu* quum ingreſſi fueritis. Sunt qui dicunt dachíc eſſe, quando litera quæ eſt ante ה finale, habet ſeghól, & ſequens litera בגר כפת habet accentũ in primo puncto regali. Pſal. 19.3, Et nox nocti יְחַוֶּה־דָּעַת *iechauuehdáhath* indicabit ſciẽtiam. Irme. 4.19, הוֹמֶה־לִי *hómehli* turbatio mihi. Sed primũ eſt cõmunius, & magis cõſentaneũ.

464

Athemerachíc אַתִּי־מֵרָחִיק dici poteſt Veniens procul ſiue à longe. אָתָה enim eſt venit, & מֵרָחִיק procul, à lõge: quòd accentus videlicet ſit procul. Et eſt Athemerachíc quando finis dictionis eſt ה non radicale actu vel potentia, & præcedens litera habet camés, accẽtus verò eſt in prima ſyllaba ſequentis dictionis incipientis ab vna litera בגר כפת quæ dagheſſatur. Si vero accẽtus nõ ſit in prima ſyllaba, raphatur. Gene. 30.33, וְעָנְתָה־בִּי *vehanethabi* & reſpõdebit pro me iuſtitia mea. Ieſa. 40

7, נִשְׁבָּה בּוֹ *náſceuah bo* ſufflauit in eo. Excipiuntur, Pſal. 84.4, Etiam paſſer מָצְאָה בַיִת *maſeah uáith* inuenit domum. Ioel 3.13, Quia מָלְאָה נַּת *maleah ghath* plenum eſt torcular. In potentia verò eſt, Iechez. 9.4, וְהָתְוִיתָ תָּו *vehithuítha táu* & ſigna ת. Ieſa. 12.1, Quia אָנַפְתָּ בִּי *anáph ta bi* iratus es in me. In potentia enim camés quod eſt ſub ת, eſt ה, quum ſit punctum magnum, vt dictum eſt ſuprá. Et ſic Gene. 38.29, עָלֶיךָ פָּרֶץ *halécha páres* ſuper te diuiſio. Et 42.10, וַעֲבָדֶיךָ בָּאוּ *vahauadécha báu* & ſerui tui venerunt. Et 29, Et venerunt ad Iahacób patrem ſuum אַרְצָה כְּנָעַן *árſah chenáhan* in terram Chanáhan. Si verò 464
non fuerit accentus in primo, ſed in ſecundo puncto 465
ſequentis dictionis, tũc raphantur literæ בגד כפת. Exod. 466
26.31, וְעָשִׂיתָ פָּרֹכֶת *vehaſítha pharócheth* & facies velũ. Gen. 27.29, וּמְבָרֲכֶיךָ בָּרוּךְ *vmuarachécha varúch* & benedicentes te benedictus. Et 47.15, Et intulit Ioſeph argentũ בֵּיתָה פַּרְעֹה *béthah pharhóh* in domũ Parahonis. & idgenus. Excipiuntur, Pſal. 77.16, גָּאַלְתָּ בִזְרוֹעַ עַמֶּךָ *gaálta bizróah hãmécha* redemiſti in brachio populũ tuum. Iób 5.27, Ecce hoc חֲקַרְנוּהָ כֵּן הִיא *chacarnúha chen hi* inueſtigauim' illud, ſic eſt. Deuter. 32.15, עָבִיתָ כָּשִׂיתָ *hauítha caſítha* impinguaſti te, dilataſti te. Si verò ſequẽs dictio nõ incipiat ab 467.829
vna litera בגד כפת dũtaxat, ſed plures iungantur literis אהוי, tũc aut ſunt eædẽ literæ, vtputa duo ב, duo כ: aut ſunt diuerſæ & eiuſdẽ exitus, vtputa labii, vel palati, aut dentiũ &c. aut ſunt duorũ exituum. Si ſint eædẽ, & prima fuerit cũ ſceuá, tunc prima dagheſſatur, & ſecunda raphatur. Ieſa. 10.9, הֲלֹא כְכַרְכְּמִישׁ *haló chechárchemíſc* nónne ſicut Charchemís Calnóh? 1. Reg. 18.44, Nubes קְטַנָּה כְּכַף־אִישׁ *chethannáh chechaph iſc* parua vt vola viri. Iechez. 27.15, בְּנֵי דְדָן *bené Dedán* filii Dedán negotiato-

res tui. Si vero prima non fuerit cũ ſceuá, tunc & ipſa raphatur. Leuit. 21.13, Et ipſe אִשָּׁה בִּבְתוּלֶיהָ *iſſcáh viuthuléha* vxorem in virginitate eius acceperit. 2. Reg. 3.20, וַיְהִי בַּבֹּקֶר *vaihí vabbócher* & fuit mane. Ieſa. 13.19, וְהָיְתָה *vehaiethá* 467 כָּבֶל *vauél* & erit Babél. Si vero literæ nõ fuerint eædẽ, ſed eiuſdẽ exitus, eandem ſequitur normã, nempe quòd prima dagheſſatur, & ſecunda raphatur. Exod. 14.4, וְאִכָּבְדָה בְּפַרְעֹה *veicauedáh bepharhóh* & glorificabor in Pharahone. Leuit. 25.53, Non יִרְדֶּנּוּ בְּפֶרֶךְ *irdénnu bephérech* dominabitur ei in rigore. Sepha. 3.12, Et non יִמָּצֵא בְּפִיהֶם *immaſé bephihém* inuenietur in ore eorũ. Ióh 38.3, אֱזָר־נָא כְגֶבֶר *Ezorna cheghéuer* accinge nunc ſicut vir lumbos tuos. quanquam raphatum legunt hoc filii Aſcer. כ enim & פ ſunt eiuſdẽ exitus, id eſt labii: כ verò 467 & ג, palati. Si verò fuerint diuerſorum exituum, ſiue prima fuerit cum ſceuá, ſiue cũ alio puncto, raphatur. Pſal. 147.17, proiiciens קָרְחֹו כְּפִתִּים *chorchó chephittím* cryſtallũ ſuam ſicut buccellas. 1. Sem. 2.3, Ne multiplicetis lo qui גְּבֹהָה גְבֹהָה *gheuohá gheuohá* ſublime ſublime. 2. Semu. 13.15, כִּי גְדוֹלָה הַשִּׂנְאָה *chi ghedoláh haſſináh* quia maius odium. כ enim eſt exitus palati, פ labii: ג palati, & ב 469.470 labii: ג item labii, & ר dentium. Et quia כ raphatum, in voce ſimile eſt ipſi ח, ideo euphoniæ cauſa כ ſequẽte ח, dagheſſatur. Dani. 5.11, וְחָכְמָה כְּחָכְמַת אֱלָהִין *vechochmáh chechochmáth elahín* & ſapientia ſicut ſapientia deorũ. Et 3.5, שַׂבְּכָא פְּסַנְתֵּרִין *ſabbechá peſanterín* ſambucæ & pſalterii. quod etiam euphoniæ gratia dagheſſatur. Et 2, אֲדַרְגָּזְרַיָּא גְּדַבְרַיָּא *adargazraiá ghedabraiá* duces, tyrannos. ג eſt dagheſſatum, eo quòd concurrunt tres literæ נגר כפת. 468 כ quoque quanquam non ſit cũ ſceuá, dagheſſatur. Ieſa. 54.12, וְשַׂמְתִּי כַּדְכֹּד *veſamtí cadchod* & ponam vnionẽ.

siue margaritã. Irme. 20.9, וְנִלְאֵתִי כַלְכֵּל *veniléthi calchél*, & laboraui ferendo.

Alias quoque literas præter literas בגר כפת *dagheſſari vel raphari ſi ſequantur literas* אהוי. CAP. XII.

LIteræ quoque aliæ præter literas בגר כפת, raphantur, aut dagheſſantur, ſi veniant poſt literas אהוי. Dagheſſantur, Pſal. 19.3, וְלַיְלָה & nox nocti indicabit ſcientiã. 1. Sem. 1.6, וְכִעַסַּתָּה צָרָתָהּ & irritabat eam inimica eius. Ieſa. 58. 3, לָמָּה צַמְנוּ vt quid ieiunauimus? Prouerb. 7.13, וְנָשְׁקָה לּוֹ & oſculatus eſt eum. Geneſ. 30.1, הָבָה־לִּי בָנִים da mihi filios. Et 25.33, הִשְׁבָּעָה לִּי Iura mihi. Excipiuntur illud 459
Ieſah. 40.10, מֹשְׁלָה לּוֹ dominans ei. Exod. 21.42, וְיָלְדָה־לּוֹ & peperit ei filios. Et ſic quando ה eſt radicalis litera, vt Geneſ. 37.3, וְעָשָׂה לוֹ & fecit ei tunicam. Siue quando ſcri 474.459
bitur litera quieſcens, vt eſt א, ה, &c. poſt camés vel ſeri, vt plurimũ raphantur: ſicut Deut. 8.17, עָשָׂה לִי fecit mihi ſubſtãtiam. Ionáh 4.4, חָרָה לָךְ iratus eſt tibi. Irme. 5.5, אֵלְכָה־לִּי ibo mihi. Geneſ. 27.4, וַעֲשֵׂה־לִי & fac mihi. Et 35.1, וְעֲשֵׂה שָׁם & fac ibi altare. Pauca tamen inueniuntur cũ daghés poſt camés, quæ memorata ſunt in principio huius capitis. Et Gen. 25.22, לָמָּה זֶּה אָנֹכִי vt quid ego? Irme. 31. 26, Et ſomnus meus עָרְבָה לִי dulcis fuit mihi. Sed poſt ſeri non inuenitur daghés: quia poſt 460
ipſum* perpetuò ſcribitur litera quieſcens in fine dictionis, vt in Michlól ſcripſit R. Dauid. Sed quãdo dictio eſt punctata cum pathách magno vel paruo: magno exiſtente in medio dictionis, & paruo in fine: tunc dagheſſatur ſequens dictio, vt* Pſal. 91.10, יְצַוֶּה־לָךְ mandabit de te. Gen. 35.3, וְאֶעֱשֶׂה־שָּׁם & faciã ibi altare Deo. Irme. 22. 14, אֶבְנֶה־לִּי ædificabo mihi domum. Et ſi 461
ה non ſit radicalis litera, ſed redundans in fine dictio-

nis, quanuis fuerit punctata cum camés, sequens tamẽ dagheſſabitur, vt Nume. 22.6, אָרָה־לִי maledic mihi. Et 11, קָבָה־לִי maledic mihi. & idgenus.

Naturalis literarum diuiſio penes vocum inſtrumenta & exitus. CAP. XIII.

INſtrumenta quibus locutio perficitur (nenine diſcrepante) ſunt quinque, guttur, palatum, lingua, dẽtes, & labium: ex quorum diuiſione, naturalis vocum & literarum ſumitur diſcrimen. Proinde vt priſci prodiderunt gram-
401 matici omnes, R. Ionáh in Richma, R. Dauid in Mich lól, literarum quædam dicũtur literæ הַגְּרוֹן *haggarón*, id eſt gutturis, videlicet aléph, he, cheth, haáin: quarũ memoratiuum ſignum eſt אחהע. Aliæ ſunt הַחֵיךְ *hachéch*, id eſt palati, videlicet ghímal, iod, caph, coph: quarum ſignũ eſt גיכק. Aliæ הַלָּשׁוֹן *hallaſcón*, id eſt linguæ, videlicet dáleth, theth, lámed, nun, táu: quarum ſignum eſt דט לנת. Aliæ הַשִּׁנַּיִם *haſſcinnáim*, hoc eſt dentium, nẽpe záin, ſámech, ſcin, res, ſádi: quarum ſignũ eſt זס שרץ. Aliæ הַשְּׂפָה *haſſapháh*, id eſt labii, videlicet beth, váu, mem, pe: quarum ſignũ eſt בומף. Hæc eſt antiquorũ traditio: ſed ex iunioribus plærique, quas antiqui palato, ipſi linguæ tribuunt non citra rationem. Si enim capiatur palatum pro ſuperficie oris, vt vulgus cõmuniter accipit, quum ſit iunctũ maxillæ ſuperiori, quæ non eſt mobilis in aliquo viuente per ſe (licet ad capitis moueatur motum) præter crocodilum, de quo fertur pro miraculo, quòd maxillam moueat ſuperiorem: conſtat luce clarius, palato non poſſe attribui literarum motum, exitum & pronuntiationem. Si verò capiatur palatum pro inferiori ſuperficie oris ſub

lingua existente, ex qua prouenit ad linguam viscosa quædam humiditas in qua perficitur sapor(Iiób 12.11, Palato cibus sapit. Prouerb.24.13,Comede fili mi mel, quia bonum est, & fauum dulcissimum super palato tuo) quum per seipsum nullo pacto moueatur,liquet ipsum non esse locutionis instrumentū. Literæ igitur גיכק nōn sunt palati;sed linguæ, sicut & literæ דטּ לנת. Sed motus linguæ in גיכק est facilis,ad superiorem tēdens oris superficiem: in literis verò דטּ לנת motus est in longitudine linguæ cum aliqua eleuatione:& motus linguæ magis apparet in דטּ לנת quàm in גיכק. Res quoque litera tam cum raphéh quàm cum daghés, est ex literis linguæ:& ita sunt decem literæ linguæ, quarum signum est גכק דטּי לנרת.

Literarum potestas. CAP. XIIII.

HIs ita notatis,dicendum est de literarum potestate:vbi notandum est quòd Hebræis huius tempestatis non est ea in legendò peritia,& in memoratis literarum motibus,siue punctis motio & pronuntiatio quæ fuit apud antiquos Hebræos:sed vt eorum exigit captiuitas,& per orbem vagatio, & varias inter nationes mistio, ita diuinas legunt literas. Et quanquam ab initio cæteris fuit & perfectior & copiosior Hebræa lingua, vtpote Deū habēs authorem, tamen ob illius populi impietates & innumera scelera, cūctis aliis facta est pauperior. Et si in septuaginta annis,quibus fuerunt in Babél,suam electam linguam obliuioni fere tradiderunt(sicut scriptum est Nechem.13.24,Et filii eorum ex media parte loquebantur Asdotice,& nesciebant loqui Iehudaice) quanto magis in tam longa captiuitatē?Dicam itaque

de literarum potestate, quæ à grammaticis sunt mandata literis, & quæ ab iis qui me docuerunt, accepi.

א Igitur à plærisque putatur vocalis, quòd nullum alium habeat sonum præter sonum & vocem pũcti additi, אָ a, אֶ e, אִ i, אוֹ o, אוּ u. Alii verò dicunt esse consonantem, quòd per se sine punctis nullam habeat vocem. Et sic omnes alias literas, consonantes putant: & pũcta literis iuncta, vnãquanque literam, vocalem efficiunt, nedum vnam vocalem: sed omnes quinque vocales ex vna eadémque litera possunt pũcta reddere secundum ipsorum punctorũ diuersitatem: vt iam satis supérque dictum est. א igitur secundum punctorum varietatem facit a, e, i, o, u nostra. Sine punctis (siue fuerit in medio, siue in fine) quiescit, id est non pronuntiatur, vt קָאם *cam* surrexit, רֹאש *rosc* caput, עָמָא *sa má* sitiuit, & idgenus.

ב Consonans, duplicem habet vocem. Si enim habeat raphéh (de quo dictum est) pronuntiatur vt β Græcum; siue u nostrũ, vt אָב *au* pater, אַבְרָהָם *Auraham* Auraham: quanquam & simplex b scribere solemus, ab, Abrahã. Si verò habeat daghés, fortiter sonat, vt דִּבֶּר *dibber* locutus est. Et cum punctis, decem reddit voces: quinque lenes cum raphéh, בְ *va*, בֶ *ve*, בִ *vi*, בוֹ *vo*, בוּ *vu*. & quinque fortes cum daghés, בָּ *ba*, בֶּ *be*, בִּ *bi*, בּוֹ *bo*, בּוּ *bu*.

ג Consonans, sine puncto facit g nostrum, vel gh, vt דָּג *dag* piscis. Et cum punctis, itidem decẽ reddit voces, quinque lenes cũ raphéh, גָ *gha*, גֶ *ghe*, גִ *ghi*, גוֹ *gho*, גוּ *ghu*. & quinque fortes cum daghes, גָּ *ggha*, גֶּ *gghe*, גִּ *gghi*, גּוֹ *ggho*, גּוּ *gghu*: sed hæc pronuntianda sunt perinde acsi esset duplex ggh, & secundo aspirato, הַגּוֹי

haggḥói gens. Debet enim vox esse asperior, & fortiori spiritu enuntiari propter daghés. Et caue ne in prolatione vnquam dicas, ga, ge, gi, go, gu, vt dicis in gero & gibbus, & idgenus: sed vt pronuntias Gabriel, galbanus, gomor, gubernator, gula: acsi scriberentur gha, ghe, ghi, gho, ghu, vel leniter, vel aspere.

ד Consonans, sine puncto facit d nostrum, vt עָמַד *hamád* stetit, גַּד *Ghad*. & habet duplicem vocem, lenem & asperam siue fortem, vt duæ præcedentes, דַ *da*, דֵ *de*, דִ *di*, דֹ *do*, דוּ *du*: & cum daghés, דַּ דֵּ דִּ דֹּ דּוּ, quæ in voce nihil videntur habere discriminis in principio dictionis à raphatis siue lenibus, vt in דָּוִד *Dauíd*: sed in medio & fine dictionis, eius percipitur asperitas, quia vt duplex dd pronũtiatur, vt in אַדִּיר *addír* fortis, admirabilis, וַיִּחַד *vaitchadde* & lætatus est.

ה A plærisque vocalis, ab aliis consonans putatur vt א, & est gutturalis litera, leni aspiratione pronuntianda, quæ sine púctis facit h nostram aspirationem, vt עָשָׂה *haṡáh* fecit, פָּנָה *panáh* respexit. Quando verò habet in fine sub se punctum mappíc, sentitur, vt dictum est suprá. Et habet quinque voces, הַ *ha*, הֵ *he*, הִ *hi*, הֹ *ho*, הוּ *hu*.

ו A plærisque connumeratur inter vocales, ab aliis inter consonantes, vt dictum est de א. & sine puncto in fine facit u, vt דְּבָרָיו *deuaráu* verba eius, אָבִיו *auíu* pater eius. Et cum punctis, habet quinque voces: וַ *va*, וֵ *ve*, וִ *vi*, וֹ *vo*, וּ *vu*, vel וּ *v* vocalis.

ז Consonans, sine punctis facit z nostrum vel Græcũ, vt אָז *az* tunc. Et cum punctis, quinque reddit voces, זַ *za*, זֵ *ze*, זִ *zi*, זֹ *zo*, זוּ *zu*.

ח A quibusdam vocalis putatur, quibus nõ assentior. sine punctis facit χ Græcũ, hoc est ch, è medio gut-

ture fortiter ſonans, vt אַח *ach* frater. Et cum punctis, quinque reddit voces, חַ *cha*, חֵ *che*, חִי *chi*, חוֹ *cho*, חו *chu*.

ס Conſonans, ſine punctis facit θ Græcum, hoc eſt th. Et cum punctis, quinque reddit voces, סַ *tha*, סֵ *the*, סִי *thi*, סוֹ *tho*, סו *thu*.

י Vocalis putatur, vt de א dictum eſt. Et ab Hiſpanis Hebræis in principio dictionis leniter profertur, vt יַד *iad* manus, יָם *iam* mare. in medio verò dictionis, acute, vt in אַיֵּם *aiám*, דַּיֵּם *daiám*. Germani verò & Galli vbique legunt leniter, vt in יַד *iad*. Antiqui verò quum ponant י inter palati literas, vbique, id eſt in principio & medio dictionis legebant acute, vt legũt Hiſpani אַיֵּם *aiám* & דַּיֵּם *daiám*. Nam י lectũ vt יַד *iad* ab Hiſpanis, citra omnem dubitationem eſt ex literis linguæ. In fine poſitum interdũ ſentitur, vt in דְּבָרַי *deuarái* verba mea. quãdoque quieſcit, vt in דִּבְרִי *diuré* verba. & ſic in medio, vt אִישׁ *iſc* vir, אַדִּיר *addir* fortis. Et quinque reddit voces cũ punctis, vt יַ *ia*, יֵ *ie*, יִ *ii*, יוֹ *io*, יִו *iu*. Quãdo autem habet daghés, ſonat vt duplex י, vt וַיֹּמֶר *vaiiómer* & dixit. Nec aſſentior his qui legendum putant vagómer cum g. daghés enim eandem literam fortius ſonare facit.

כ Conſonãs, cum raphéh leniter profertur, vt χ Græcum & ח Hebræum: nec faciunt noſtri Hebræi diſcrimen inter כ raphatum & ח in pronuntiatione, & כּ dagheſſatum & p, vt ſcribitur in libro Ephód: quanquã apud antiquos nonnihil erat diſcriminis, ſicut erat inter ב raphatum & ו, & inter ס & צ & ש. Fertur, Iſmahelitas ſenſibiliter inter ea diſcrimẽ facere: ſed noſtrates Hebræi כ dagheſſatum vt p pronuntiant. Habet igitur כ decem voces: quinque lenes, כַ *cha*, כֵ *che*, כִי *chi*, כוֹ *cho*, כו *chu*: & quinque fortes, כַּ *ca*, כֵּ *ce*, כִּי *ci*, כּוֹ *co*, כּו *cu*.

quo pacto pronuntiatur p, vt ſuo dicá in loco. & in fine cũ ſceuá facit ch, vt הָלַךְ *halách* ambulauit:& cum camés,cha,vt אֲבִיךָ *auícha* pater tuus.

ל Conſonans,ſine puncto facit l noſtrum,vt אָכַל *achál* comedit.Cum punctis, quinque habet voces,לַ *la*, לֶ *le*, לִי *li*, לוֹ *lo*, לוּ *lu*.

מ Conſonans,ſine puncto facit m noſtrum, vt אֵם *em* mater, אִם *im* ſi.Et cum punctis,quinque reddit voces,מָ *ma*, מֶ *me*, מִי *mi*, מוֹ *mo*, מוּ *mu*.

נ Conſonans,ſine puncto facit n noſtrum, vt שֶׁמֶן *ſcémen* oleum. Et cum punctis, quinque reddit voces, נָ *na*, נֶ *ne*, נִי *ni*, נוֹ *no*, נוּ *nu*.

ס Conſonans facit s noſtrum,ſed denſius,& ſine puncto,vt סַס *ſas* tinea.Et cum punctis, quinque reddit voces,סָ *ſa*, סֶ *ſe*, סִי *ſi*, סוֹ *ſo*, סוּ *ſu*.

ע Haáin,vel ſine aſpiratione Ain,vt aliis placet,à plæriſque putatur vocalis: quibus non aſſentior. pronuntiatu difficilis eſt,& gutturis tangit ſummitatẽ in prolatione:& admodũ difficile(ne dicam impoſſibile) eſt ſcripto eius tradere poteſtatẽ,ſiue pronuntiationẽ. Et in fine dictionis,ſine puncto ſonat ah, vt שָׁמַע *ſcamáah* audiuit.Eundem reddit ſonum quãdo habet pathách in fine,vt שׁוֹמֵעַ *ſcoméah* audiens.Et cum punctis, quinque efficit vocales,quarum ſonus incipit ab ha,& deſinit in a, e, i, o, u, ſic, עַ *haa*, עֲ *hae*, עַי *hai*, עוֹ *hao*, עו *hau*.vt עַם *haám* populus, עֵין *haen* fons, oculus, עַיִם *haim* cum,עֹמֶר *haómer* menſuræ genus,עוג *haugh* coquere inter prunas. Hæc vt poſſumus, exprimimus, ad viuam vocem vos remittentes.

פ Duplicem habet vocem,lenem & fortem:& in fine ſine puncto facit φ Græcum, hoc eſt ph, vt אַף *aph*

etiã. Cũ punctis verò decẽ reddit voces, בָּ *pha*, בָּ *phe*, בִּ *phi*, בֹּ *pho*, בּוּ *phu*. Et בָ *pa*, בָ *pe*, בִּ *pi*, בֹּ *po*, בּוּ *pu*, cum daghés. Sed in medio dictionis vt duplex p pronũtiatur, vt אַפּוֹ *appó* furor eius, & idgenus.

צ Sádi, siue sáde, facit s densius quàm ס. quanquam (vt diximus) nostrates Hebræi nil faciunt inter ea discriminis, quẽadmodum faciunt Ismahelitæ. Nec illis assentior qui differentiæ causa per c, vel z, scribendũ censent, vt עִיּוֹן *ciión*, vel זִיּוֹן: sed per s scribendũ est: & ita communiter obseruarunt qui in Græcum transtulerunt vetus instrumentum. Et quinque reddit distinctas voces, צָ *ſa*, צָ *ſe*, צִי *ſi*, צֹו *ſo*, צוּ *ſu*.

ק Facit κ Græcum, aut c nostrum exile, vt רַק *rac* tantum, רִיק *ric* inane. Et cum pũctis, quinque reddit distinctas voces, קָ *cha*, קָ *che*, קִי *chi*, קֹו *co*, קוּ *cu*. Sed aduertendum, & diligenter annotandum, quòd p cum e & i, siue séri & chiric, non pronuntiatur vt cepe & cingo. non enim dicũt Hebræi קֶדֶר *cedár*, sed *chedár*: neque קֶרֶן *céren*, sed *chéren* cornu: neque קִשּׁוּא *ciſſcu*, sed *chiſſcu* cucumis: neque קִיר *cir*, sed *chir* paries. vnde & cum ch, hæc scribere consueui, non tamen pronuntianda sunt gutture vt χ Græcum, vel ח Hebraicum, quum sit litera palati vel linguæ, vt dictum est.

ר Facit ρ Græcum, siue r nostrum, vt נֵר *ner* lucerna. Et cum punctis, quinque differentes efficit vocales, רָ *ra*, רֶ *re*, רִי *ri*, רֹו *ro*, רוּ *ru*.

שׁ Cum scibbóleth, facit s nostrum, siue σ Græcum, vt רֹאשׁ *roſc* caput. Cum sibbóleth verò pronũtiatur vt ס, vt dictum est: vt שָׂדֶה *ſadé* ager. Et quinque reddit distinctas voces, videlicet שׁ *ſca*, שֶׁ *ſce*, שִׁי *ſci*, שׁו *ſco*, שׁוּ *ſcu*. vel potius ſa, ſe, ſi, ſo, ſu. Et quando habet sibbóleth,

cum ſ denſiori,ſa,ſe,&c.

ת Duplicem habet vocem,lenem & aſperam,ſeu fortem:cum raphéh profertur vt θ Græcum,ſiue ט Hebræum,id eſt th, vt אֵשֶׁת *éſceth* vxor. Et cũ daghés profertur vt t forte,ſiue duplex tt,in mediò & in fine dictionis,vt אִתָּךְ *ittách* tecum,אַתְּ *átte* tu,& idgenus. Eſt autem annotandum quòd ſingulæ literæ, præter gutturales & ר,poſſunt habere daghés,vt ſuprà dictum eſt. Idcirco notandæ ſunt regulæ ſuprà memoratæ de daghés & raphéh: & vbi inueneris daghés, eam vocẽ fortius ſonare facies: vbi verò raphéh, lenius. Sciendum eſt etiam quòd motus minores, ſiue púcta minora(de quibus dictum eſt)non reddunt alias voces à magnis, quanuis illa breues,& iſta longas efficiant vocales, vt dictum eſt : ſicut apud Græcos, eãdem vocem reddit ο micron breue,& ω mega,& apud Latinos a in dictione arma,& ab, cum tamen prius ſit lõgum, & alterũ breue.Et idcirco dictũ eſt ſæpe quòd reddunt quinque vel decem voces diſtinctas,ſubaudi diſtinctione ſenſibili.

Altera literarum diuiſio penes earum vſum. Quomodo deſeruiant & punctentur מ & ש. CAP. XV.

POſt naturalem literarum diuiſionẽ,dicendum eſt de alia ipſarum diuiſione,quæ ſumitur penes earum vſum. Literarũ igitur, 200.201.
vndecim ſemper ſunt שְׂרְשִׁיוֹת *ſcarſciióth*, id 202.203
eſt radicales:quia videlicet ſunt de radice & ſubſtantia dictionis:quarum ſignum eſt נטִ חסֵר קעֵר וּעֵף. quãquam alia alii tradant ſigna. Aliæ verò vndecim, & radicales ſunt & נוֹסָפוֹת *noſaphóth*, id eſt additæ , & Scimuſciióth id eſt miniſtrantes & deſeruientes , vtpote ad oſtendendum genus ſingulare & plurale,præteritum & fu-

turum, & idgenus, de quibus suo loco dicturi sumus. earum signum est כשׂה כתב צליגו.de quarum singulis dicendum est quambreuissime, quoniam in magnis Institutionibus nostris copiosè pertractata sunt hæc.

מ Igitur deseruit participiis in principio, vt מְרַבֵּר loquens:de quibus in verbis suo loco dicemus.Et infinitiuis,vt מִקְצֹף ab irascendo, siue irasci, id est ne irascar.Et nominibus,vt מִלְבֶּן fornax. Et in fine nominũ, vt צַדִּיקִים iusti. Et dictioni millath hatthahá, vt מִבַּלְעֲדֵי præter,חִנָּם gratis. Materialem præterea denotat causam.Iiob 33.6,מִמֹּחֶמֶר ex luto excisus fui. Interdũ deficit.Exod.37.6,Et fecit propitiatoriũ וַיַּעַשׂ כַּפֹּרֶת(pro מִזָּהָב) ex auro mundo. 279 Et causam per se efficientem connotat. Gen.24.50,מֵיְהוָה à Domino egressus est sermo.

Et per accidens. Thren.1.4,Viæ Siiõn lugẽt, מִבְּלִי eo quòd non sint venientes ad solennitatem. Et motũ à loco. Iiob 39.32,מִשָּׁם inde cõtemplata est escam. Et tempus:vt מִיּוֹם à die, מֵעוֹלָם à sæculo. Et partem,aut partes alicuius totius,aut vniuersalis. Cant.1.2, Osculetur me מִנְּשִׁיקוֹת ex osculis oris sui.id est vno,aut duobus,vel pluribus osculis. Ponitur & vice cum.Iesah. 226 57.8, Pepigisti fœdus מֵהֶם cum eis. Et vice יוֹתֵר, id est magis,plus, quàm, augentis aduerbio. Prouerb. 3.14, Melior est negotiatio eius מִסְּחַר כֶּסֶף negotiatione argenti. Et loco pro permutatiui.* Psal.107.17,Stulti מִדֶּרֶךְ pro via (id est loco viæ) præuaricationis eorum, & pro iniquitatibus eorum,humiliabuntur. Et vice propter.Psal.38.9, Rugiebam מִנַּהֲמַת propter gemitum 226 cordis mei. Et vice in. Psal.72.16,Et florebũt מֵעִיר in ciuitate. Et vice מִן à,vel ab:& possessionẽ significat. Gen.49.20,מֵאָשֵׁר De Ascér(.i.terra Ascér)pinguis pa-

nis eius. Et vice ne. Iob 33.28, Redemit animam meã מֵעֲבֹר à transeundo (.i. ne trãsiret) in foueam. Et quia מ ponitur vice מִן, dagheſſatur ſequens litera ob defectum נ, vt dictum eſt ſuprà, & in prædictis patet exemplis: & hoc, niſi ſequatur vna ex literis אחהער, quæ non ſunt dagheſſabiles: quibus ſequentibus, מ punctatur cum ſeri: præter ה quod & cum ſeri & cum chiric pũctatum inuenitur. Pſal. 139.18, מֵחוֹל præ arena multiplicabuntur. Gen. 14.23, Si מִחוּט à filo &c. ר quoque ſequente inuenitur מ cũ chiric. 1. Semu. 23.28, מֵרֵדְף à ſequendo (id eſt ne ſequeretur) Dauid. Et ſic quando ח ſequẽs punctatur cũ ſceuá. 1. Semu. 15.26, מֵחְיוֹת ne eſſet rex. Et ſi poſt מ venit י cum ſceuá, tunc י quieſcit. Eſa. 2.3, Et verbũ Domini מִירוּשָׁלִַם de Ieruſalaim. 1. Reg. 13.12, מִיהוּדָה de Iehudáh. & idgenus. Excipiuntur duo, Dani. 12.2, Et multi מִישֵׁנֵי de dormientibus terræ. 2. Paralip. 20.11, מִירֻשָּׁתְךָ de poſſeſſione (vel hæreditate) tua. 212.213

שׁ Ponitur vice אֲשֶׁר qui, quæ, quod, quia, quòd: & vice propter. Inuenitúrque punctatum cum ſeghól: cũ ſceuá itẽ: & pathách loco ſeghól: & cũ cames ad producendum א interdum, iuxta quod ponitur. Cant. 1.6, ne aſpiciatis me שֶׁאֲנִי quòd ſim fuſca. Et 4.2, שֶׁעָלוּ quæ aſcenderunt. Geneſ. 6.3, בְּשַׁגַּם eo quòd etiam eſt caro. Iudicum 6.17, שְׁאַתָּה quòd tu loqueris mecum. Eccle. 3.18, vt viderent שְׁהֵם בְּהֵמָה הֵמָּה quòd ipſi animal ſunt. 219.227. 228.1182

De ה deſeruiente, & eius punctatura. CAP. XVI.

NOnnullas verborum coniugationes conſtituit ה, vt hiphhil, hithpahál, & hophhál: & nomina, vt הַכָּרָה agnitio, הָנָחָה requies. Ponitur & in fine interdum imperatiui, infinitiui, & futuri, vt קוּמָה ſurge, לְרַחְצָה ad lauãdum, 267

Et Eccleſ. 12.8, הַקֹּהֶלֶת concionatrix. eſt adiectiuum animæ Selomóh congregãtis ſapientiã, ait R. Dauid in Michlól. Et illud 2. Semu. 24.16, In area Araunáh הַיְבֻסִי Iebuſæi: eſt nomen gentile. Et ſic הַמְנַשֶּׁה pro הַמְנַשִּׁי eſt gentile. Iehoſ. 13.7, Et dimidiæ tribui הַמְנַשֶּׁה. Et ſic illud Iechez. 38.2, Et terrã הַמָּגוֹג Magog. Nam iuxta nomina gentilia & localia venit ה notificatiuũ, vt Geneſ. 39.17, ſeruus הָעִבְרִי Hebræus. Iehoſ. 11.3, וְהָאֱמֹרִי וְהַחִתִּי & Emoræus, & Chittæus. Et ſi nomen fuerit compoſitum, ה quãdoque venit iuxta ſecundam dictionem. 1. Semu. 16.1, Et Iſcái בֵּית־הַלַּחְמִי Bethhalamitha. De locali Iehoſ. 12.9, rex הָעַי Hai. Notãdum autem quòd ה interdum non notificat particulatim. Eccle. 4.12, Et ſi prævaluerit הָאֶחָד vnus. Gene. 19.8, הָאֶחָד vnus venit ad peregrinandum. Et 42.27, & aperuit הָאֶחָד vnus ſaccum ſuum. 236 229

Interdum ה notificatiuum præponitur & adiectiuo & ſubſtantiuo ſimul. Ieſa. 8.6, Abiecit הָעָם הַזֶּה populus iſte. Geneſ. 39.17, Ingreſſus eſt ad me הָעֶבֶד הָעִבְרִי ſeruus Hebræus. Et 9, Quomodo faciam הָרָעָה הַגְּדֹלָה הַזֹּאת malum grande hoc? Et ſi poſt ה ſequatur litera dagheſſabilis, dagheſſatur: vt הַדָּבָר verbum, הַמֶּלֶךְ rex: quod & ſuprà annotauimus. Niſi ſit punctata cũ ſceuá, quia tunc vtplurimum raphatur. Leuit. 3.3, Et adipem הַמְכַסֶּה אֶת־ qui operit inteſtinum. Michah 3.9, הַמְתַעֲבִים qui abominamini iudicium: & idgenus. & ſic הַלְוִיִּם Leuitæ, הַיְלָדִים nati, filii, הַיְקוּם ſubſtantia, הַיְשׁוּעָה ſalus, הַצְפַרְדְּעִים ranæ. Sed illud Exod. 8.6, & aſcendit הַצְפַרְדַּע rana, eſt cum daghés. Et ſic quando poſt ה ſequitur litera gutturalis אהחע, vtplurimum dagheſſatur, vt הַיְעָפִים laſſi, הַיְעָלִים cerui vel capreæ, הַיְהוּדִי Iehudæus, הַיְהוּדִים Iehudæi. Sed הַיְאוֹר riuus, vel fluuius, הַיְאוֹרִים riui, fluuii, ſunt 229.230 220 221

237 cum raphéh. ה notificatiuum non venit iuxta præteritũ:& ſicubi inueniatur,ponitur vice אֲשֶׁר qui, quæ, quod,vt Ieſah. 51.10, הַשָּׁבָה quæ ponere fecit. Pſal.66.9,הַשָּׂם qui poſuit. 1.Paralip. 26. 28, הַהָקְדִּישׁ qui ſanctificauit. Iehoſuah 10. 24, הַהֹלְכִים qui ambulauerunt.

264.266 ה interdum eſt vocandi aduerbium . Deuter. 32. 1, Audite הַשָּׁמַיִם ô cæli. Iechez.37.9,veni הָרוּחַ ô ſpiritus.

257 ה eſt interrogantis,& admirantis aduerbium,an,nũquid,vtrum,ſi,&c.& punctatur cum ſceuá & pathách: vel cum ſeghól,ſi principium dictionis ſequentis fuerit cum camés, alleuiandi cauſa.Et ſi principiũ dictionis fuerit litera gutturalis, ה eſt cum pathách tãtum, vel cum ſeghól.Geneſ.18.25,הֲשֹׁפֵט nunquid iudex omnis terræ &c. Et 37.10, הֲבוֹא Num veniendo veniemus

258 &c.Sed illud Leuit.10.19,quod eſt admirantis,eſt cum pathách tãtum, & י cũ daghés, videlicet הַייִטַב בְּעֵינֵי יְהוָה Num bonum (vel placitum) erit in oculis Domini? Sic illud Exod.14.11, הֲמִבְּלִי Nunquid non erant ſepulcra &c. eſt cum pathách tantũ,ſecundũ R.Ionáh, quod ſecundum normã debuerat eſſe cum ſceuá & pathách: vt eſt illud 2. Reg. 1.3, הֲמִבְּלִי nunquid non eſt Deus in Iſraél? & ita eſt in Thargũ Ieroſolimitano. R.tamen Dauid in Michlól dicit ſe illud inueniſſe in omnibus

259 libris correctis cũ ſceuá & pathách. Et ſequente litera gutturali, vt Nechem.6.11, הַאִישׁ núquid vir vt ego fugiet? Irme. 12.9, הָעַיִט nunquid auis tincta hæreditas mea mihi? Nume.31.15,הַחִייִתֶם Num viuificaſtis (.i.vi-

259.372 uas reſeruaſtis) omnem fœminam? Et cum ſeghól, Nume.11.12, הֲאָנֹכִי nunquid ego concepi omnẽ populum hunc? Ioel 1.2, הֲהָיְתָה Nunquid fuit hoc in diebus veſtris? Geneſ. 24.5, הֲהָשֵׁב nunquid reducendo reducã

filium tuum &c. Interdum post ה admiratis venit אִם 260
interrogantis, confirmantis, & admirantis particula, augendæ admirationis gratia. Iiób 6.13, הַאִם Nunquid non est auxilium meum in me? Venit etiã cum sceuá & pathách ad confirmationem, & rei veritatẽ confirmãdam, secundũ R. Ioséph patrem R. Dauid: quanquam ipse R. Dauid, admirantis esse putat. 1. Semu. 2. 27, הֲנִגְלֹה Nunquid reuelando reuelatus sum domui patris tui? 1. Reg. 21. 19, הֲרָצַחְתָּ Nunquid occidisti, & etiam possedisti? Nume. 20. 10, הֲמִן־הַסֶּלַע Num de petra hac educemus vobis aquam? Et si addatur ei לא, est confirmatiuum. Iiób 22. 5, הֲלֹא Nũquid non malitia tua multa? Et 31. 4, הֲלֹא־הוּא Nunquid nõ ipse videbit vias meas? Psal. 53. 5, הֲלֹא־יָדְעוּ Nunquid non nouerunt operantes iniquitatem? Et sic cum אִם, Iiób 6. 13, quod paulo suprà citauimus. Num. 17. 13, הַאִם nunquid cõsumpti sumus ad moriendum? ה præterea ponitur vice ל, vel אֶל ad, 282
in fine dictionis. Gen. 28. 14, Dilataberis יָמָּה וָקֵדְמָה וְצָפֹנָה וְנֶגְבָּה ad Occidentem, & ad Orientem, & ad Aquilonẽ, & Meridiem. Et vice ו. Hamós 7. 11, גָּלֹה migrãdo mi- 786.851
grauit. Vice item ו pronominis. Genes. 9. 21, In medio אָהֳלֹה tabernaculi sui. pro אָהֳלוֹ. Exo. 32. 25, quia פָּרְעָה nudauit eum Aharón. Et vice א. Iechez. 11. 7, הוֹצִיא educam. 2. Semu. 3. 18, הוֹשִׁיעַ saluum faciam. pro אוֹשִׁיעַ &c.

כ *deseruiens, & eius punctatura.* CAP. XVII.

INterdum כ est similitudinis aduerbiũ. Iechez. 13. 4, כְּשֻׁעָלִים sicut vulpes. Canti. 2. 2, כְּשׁוֹשַׁנָּה sicut lilium inter spinas. Ponitur pro circiter, quasi. Iudic. 3. 29, & percusserũt Moáb in tempore ipso כָּעֲשֶׂרֶת circiter decem milia viros. Est etiam temporale aduerbium. Genes. 38. 29,

246 כְּמֵשִׁיב quando reduxit manum ſuam. Et quãdo ſunt duo, vt Gen. 44. 18, כְּמוֹךָ כְּפַרְעֹה ſicut tu, ſicut Pharhóh: ſic exponũtur, teſte R. Abrahám & aliis grammaticis, Tu es ſicut Pharhóh, & Pharhóh ſicut tu. Et ſic 18. 25, כַּצַּדִּיק כָּרָשָׁע ſicut iuſtus, ſicut impius. i. iuſtus vt impius, & impius vt iuſtus. Et in fine nominum, verborũ, & milloth hattháham, ſecundã denotat perſonã pronominis, vt אָבִיךָ pater tuus, נְתַתִּיךָ dedi te, הִנָּךְ ecce tu: de
222 quibus ſuo in loco copioſè ſumus dicturi. Interdum in potentia habet ה notificatiuum: ad quod denotandum pũctatur cum pathách. Pſal. 133. 2, כַּשֶּׁמֶן הַטּוֹב ſicut vnguentum (vel oleum) bonũ. i. oleum notum, quod eſt oleum vnctionis. acſi eſſet ſcriptum כְּהַשֶּׁמֶן. Ieſah. 30. 29, כַּהֹלֵךְ (pro כְּהַהוֹלֵךְ) ſicut pergẽs cum tibia. Et cum ſeghól, Irme. 20. 16, כֶּעָרִים ſicut ciuitates quas ſubuertit
211 Dominus. כ communiter punctatur cum ſceuá, vt patet ex locis primo loco memoratis. Si verò fuerit iuxta literas gutturales punctatas cũ ſceuá & pathách, pathachatur. Num. 24. 9, dormiuit כָּאֲרִי ſicut leo. Et 6, כַּאֲרָזִים ſicut cedri iuxta aquas. Ieſah. 44. 4, כַּעֲרָבִים ſicut ſalices. Exod. 11. 4, כַּחֲצֹת circa mediũ noctis. Et ſic quan
224 do ח eſt cum ſéri. Pſal. 119. 70, Coagulatum eſt כַּחֵלֶב ſi-
204 cut lac cor eorum. Et ſi litera gutturalis fuerit cum ſeghól & ſceuá, כ eſt cum ſeghól. Ieche. 36. 20, *כְּאָמְרָ cũ diceretur eis. Et ſi venerit iuxta literam punctatam cũ ſceuá, כ eſt cum chiríc. Nume. 24. 6, כִּנְחָלִים ſicut valles.
211 Et ſi א dictionis principium quieſcat, id eſt nõ pronun tietur, tunc כ eſt cum ſéri. Geneſ. 3. 5, eritis כֵּאלֹהִים ſicut
212 dii. Si verò principiũ dictionis fuerit cum י ſceuato, adueniente כ, י quieſcit. Ieſah. 10. 16, כִּיקוֹד ſicut exuſtio
214. 215 ignis. Pſal. 90. 15, כִּימוֹת ſicut dies. Sed iuxta nomen Dei

g. i.

magnum quatuor literarum, est cum pathách. Psal. 113.5, Quis כַּיהוָה sicut Dominus? Et sic א quiescente: vt כַּאדֹנָי. Et quando res est nota, כ est cum camés, siue principium dictionis sit cum sceuá & pathách, siue cum sceuá & seghól. Iesah. 38. 12, כָּאֲרִי sicut leo. Idem Psal. 22. 17. Si verò litera prima fuerit cũ camés chathéph punctato cum sceuá, tunc כ est cum camés, licet res non sit nota. Prouerb. 31. 14, Fuit כָּאֳנִיּוֹת sicut naues mercatoris. Sin verò camés chathéph non habuerit sceuá (quod accidit sequente sceuá, vel litera dagheſſata) tunc כ est cum sceuá, secundum eius normã. 1. Reg. 2. 6, Et facies כְּחָכְמָתֶךָ secundum sapientiã tuam. כ sequente macór, id est infinitiuo, seu gerundio ex verbis quorum secunda litera quiescit, vel ex verbis geminatis, semper est cum sceuá, vt כְּתוֹם quũ incaluerit, à verbo תָּמַם: & כְּשׁוּב quum conuerterit. Psal. 12. 9, כְּרֹם quum exaltatæ fuerint vilitates. 215 216 217

de seruientes, & punctatura ב & ת. CAP. XVIII.

IN præteritis verborum ת denotat primam personam singularem, & secundam vtriusque numeri. In futuris verò, secundam masculini vtriusque numeri, & secundam & tertiam fœminei etiã vtriusque numeri. Et interdum ponitur in fine infinitiuorum & participiorum, vt suo in loco patebit. Et in principio & in fine nominum: vt תְּצַנֶּפֶת corona, mitra, תְּקוּמָה surrectio, תִּפְאֶרֶת gloria. Et cum ו, plurale constituit fœmineum, vt בָּנוֹת filiæ: & interdum masculinum, vt אָבוֹת patres.

ב Causam notat materialem, id est è, ex. Exod. 38. 8, Et fecit labium æneum cum basi sua בְּמַרְאֹת ex speculis &c. Et 35. 32, Ad faciendũ בַּזָּהָב ex auro. Quandoque ve-

rò inſtrumentũ. Ieſa.7.20, Radet Dominus בְּתַעַר in no-
255 uacula. Et 25, בַּמַּעְדֵּר in ſarculo ſarrietur. Nonunquã
& locum & tempus ſignat. Ieſa.2.10, Ingredere בְּצוּר in
petram. Exod.5.1, Vt ſacrificet mihi בַּמִּדְבָּר in deſerto.
Geneſ.7.11, בַּחֹדֶשׁ in menſe. Deute.4.45, בְּצֵאתָם quando
256 egreſſi ſunt ex AEgypto. Ponitur præterea vice עִם
cum. Ieſah. 7. 24, בַּחִצִּים וּבַקֶּשֶׁת cum ſagittis & arcu ve-
niet illuc. Exod.15.19, ingreſſus eſt eques Parhóh בְּרִכְבְּוֹ
256 וּבְפָרָשָׁיו cũ curru ſuo, & cũ equitibus ſuis. Et vice pro-
pter. Gen.29.18, Seruiam tibi ſeptem annis בְּרָחֵל pro-
pter Rachel. Et 18.28, Nunquid diſperdes בַּחֲמִשָּׁה pro-
255.256 pter quinque. Et vice מִן è, ex, de. Leuit.8.32, Et quod
ſupereſt בַּבָּשָׂר וּבַלֶּחֶם de carne & pane. Exod.12.43, Om-
257 nis filius alienigenæ non comedet בּוֹ ex eo. Et vice
עַד vſque. Pſal.36.6, Domine בַּהַשָּׁמַיִם vſque ad cælos mi
257 ſericordia tua. Et vice adeò, intantum. Thren.4.14,
Polluti in ſanguine בַּדָּם adeò (vel intantũ) vt non poſ-
256 ſent pertingere ad veſtimẽta eorum. Et vice ל, id eſt
ad. Leuit.16.22, Et mittet hircum בַּמִּדְבָּר ad deſertum.
257 Et vice עַל ſuper. Nechem.2.12, Sedebam בָּהּ ſuper eo.
Nume.13.24, Portauerunt eũ בַּמּוֹט ſuper vectem. quan
quam & vecte poteſt exponi, vt notet inſtrumentum.
Ieſah.21.13, Onus בַּעֲרָב ſuper Harabiam. Eſt etiam iu
rantis. Geneſ.22.16, בִּי Per me iuraui. Iehoſ.2.12, Iurate
mihi בַּיהוָה per Dominum. ב quoque & de præterito
dicitur, & de futuro, hoc eſt, ponitur vice ante & vice
poſt. Geneſ.2.2, Compleuit Deus בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי die ſepti-
ma (id eſt ante diem ſeptimam) opus ſuum. Nume.28.
213 26, בְּשָׁבְעֹתֵיכֶם poſt hebdomadas veſtras. Circa púcta-
turam ב, notandum eſt quòd communiter punctatur
cum ſceuá. Si verò ſequens litera fuerit gutturalis pun

ctata cum sceuá & pathách, tunc ב est cum pathách. Psal.1.1, בְּעֲצַת in consilio impiorum. Et 54.7, בַּאֲמִתֶּךָ in veritate tua. Quòd si fuerit cum sceuá & seghól, ב est cum seghól. Hoseah 2.20, desponsabo te mihi בֶּאֱמוּנָה in fide. Sed illud 1.Paralip.15.26, בְּעֶזְרַ dum iuuaret Deus 204
Leuitas: est cum seghól, quod consueuit esse cum pathách, quia ע debuerat esse cũ sceuá & pathách, quanuis sit cum sceuá tãtum: & seghól ipsius ב, indicat ע debuisse esse cum sceuá & seghól, licet voluerit author illud breuiare. Et si sequetis dictionis principium est 212
cum sceuá, ב est cum chiric, vt Genes.30.27, בְּגִלְלֶךָ propter te. Psalm.47.6, בִּתְרוּעָה in iubilatione. Si verò א 212
quiescens fuerit dictionis principium, ב est cum séri. Psal.56.12, בֶּאלֹהִים in Deo speraui. Et 60.14, בֵּאלֹהִים In Deo faciemus fortitudinem. Et cum nomine magno cum pathách. Deuter.4.4, adhærentes בַּיהוָה Domino Deo vestro. Psal.73.28, בַּאדֹנָי in Domino Deo. Quòd si י cum sceuá fuerit dictionis principiũ, iuncto sibi ב, 212
quiescit, vt 2.Para.30.12, בִּיהוּדָה in Iehudáh. Et 1, בִּירוּשָׁלִַם in Ieruscaláim. Psal.9.15, בִּישׁוּעָתֶךָ in salute tua. Et 68.8, בִּישִׁימוֹן per desertũ. Et interdum י quiescit, licet non 213
sit cum sceuá: Psal. 45. 10, Filiæ regum בִּיקָרוֹתֶיךָ cum honorabilibus tuis. cuius p euphoniæ gratia est daghes satum: & secundum normam, ב debuerat esse cum sceuá, & י cum chiric. Quòd si res fuerit nota, ב est cum 215
camés. Psal.86.8, Non est sicut tu בָּאֱלֹהִים in diis. Irme. 22.23, quæ nidificas בָּאֲרָזִים in cedris. Psal.97.7, בֵּאלִילִים in idólis. Et si principium dictionis fuerit cum camés 216
chathéph cum sceuá punctato, ב est cum camés, quanuis res non sit nota. Iesa.7.4, בְּחֲרִי־אַף in ira furoris Resín. 1.Semu.1.11, Si videndo videris בְּעֳנִי in afflictionem

217 ancillæ tuæ. Si verò non fuerit cum ſceuá, vt accidit ſequente ſceuá, vel litera dagheſſata, tunc ב eſt cũ ſceuá ſecundum eius normam. Ieſah. 66. 23, Erit de menſe בְּחָדְשׁוֹ in menſem eius. Irme. 2. 24, בְּחָדְשָׁהּ in menſe
217 (.i. menſtruo) eius inuenient eã. Illud autem Leuit. 26. 43, בֵּהְשַׁמָּהּ מֵהֶם quum deſolati fuerint ex eis: habet ב cum camés chathéph, & ה cum ſceuá: & ſecundũ normam ב debuerat eſſe cum ſceuá, & ה cum camés chathéph: vt eſt eodem capite, verſu 34, Omnibus diebus הֶשַּׁמָּה quibus deſolata fuerit. Sed ad alleuiandum ח, poſitum eſt camés ſub ב. Demum ב cum infinitiuo, ſiue gerundio verborum, quorum ſecunda litera quieſcit, vel geminatorum, eſt cum ſceuá, vt בְּשׁוּב in cõuertendo, בְּסָבַב in circumeundo, & idgenus.

א & ל deſeruientes, & earum punctatura. CAP. XIX.

DEſeruiẽs א, eſt ſignum primæ perſonæ futuri, vt אֶקְרָא clamabo, אִירָא timebo. Ponitur etiam in principio nominum, vt אְזְרוֹעַ
635 brachium, אְתְמוֹל heri. Et infinitiuorum, ſeu gerundiorum: vt Ieſah. 28. 28, אְדוֹשׁ triturare triturándo. In medio interdum quieſcit, vt רֹאשׁ caput, שְׂמֹאל dextera. Et in fine: vt פֶּלֶא mirabile, miraculũ, & idgenus.

ל Eſt ſignũ datiui, vt Pſal. 3. 3, לְנַפְשִׁי animæ meæ. Gen. 16. 2, לְקוֹל voci. Et ex eo multa fiunt pronomina, vt לוֹ ei, לִי mihi, &c. de quibus quum de pronominibus erit ſermo, differemus. Indicat etiam cauſam materialem. Exod. 4. 3, verſa eſt לְנָחָשׁ in ſerpentem. id eſt in ſerpentis materiam. Ieſah. 2. 4, Conflabunt gladios ſuos לְאִתִּים in vomeres. Et finalem, Geneſ. 1. 17, לְהָאִיר vt
253 illuminent. Et 18, וְלְהַבְדִּיל & vt diuidant. Ponitur etiã vice propter. Geneſ. 20. 13, dic לִי propter me. Leuit. 4. 3,

לְאַשְׁכַּת propter delictum populi. Et vice in. Iiób 2.13, 252
& sederunt cum eo לָאָרֶץ in terra. Gen.4.23, virum occidi לְפִצְעִי in vulnere meo. Nonnunquam personam 250.0196
denotat patientem, siue est signum accusandi casus. Psal.116.16, Soluisti לְמוֹסֵרָי vincula mea. Irme.40.2, tulit princeps laniorum לִירְמְיָהוּ Irmeiáhu. Iesa.36.14, Ne seducat לָכֶם vos. Interdum tamen contrà, ponitur ex parte subiecti. Iesah. 32. 1, וְלִשָּׂרִים & principes in iudicio principatum tenebunt. Exod.27.3, לְכָל־כֵּלָיו omnia 250
vasa eius facies ærea. sed hoc licet præponatur, est personæ patientis signum. Deuter.28.32, Non erit לְאֵל for titudo in manu tua. Ponitur etiam vice à, vel ab, vel ex: & hoc habet aut ratione præcedentis verbi, aut rei sic exigentis. Nume.22.33, Declinauit לְפָנַי à facie mea. Deuter.28.7, Fugient לְפָנֶיךָ à facie tua. Gene.14.19, Benedictus Abrám לְאֵל à Deo excelso. Ponitur & vice pro. Genes.11.3, Et fuit eis later לְאָבֶן pro lapide. i. loco lapidis. Exod.5.12, Ad colligendum stipulam לַקֶּשׁ pro palea. Et 14.14, Dominus pugnabit לָכֶם pro vobis. Et vice sicut, quasi. Iechez.11.11, eritis in medio eius לִבְשָׂר sicut caro. Psal.109.19, וּלְמֶזַח & sicut zona. 1. Semu.1.13, reputauit eam לְשִׁכֹּרָה sicut ebriam. Et vice vsque, vsquead, adeò vt, intantum. Exod.21.6, Et seruiet ei לְעֹלָם vsque in sæculum. 2. Paralip.14.13, Ceciderunt de AEthiopibus לְאֵין־לָהֶם adeò vt non fuerit eis vita. 2. Semu. 13. 2, Et angustia fuit ipsi Amnón לְהִתְחַלּוֹת adeò vt ægrotaret. Et vice super, apud, iuxta. 1. Semu. 5.3, Daghón ceciderat לְפָנָיו super faciem suam. quod tamen potest exponi, ante eam: nẽpe arcam. Leuit.19.28, Incisionem לָנֶפֶשׁ super animam. Nume. 1.52, Vnusquisque iuxta vexillum suũ, לְצִבְאֹתָם iuxta exercitum suũ. 253

Geneſ. 49.13, לְחוֹף iuxta litus marium habitabit. Et vice poſt, poſtquam. Leuit. 13.7, לְטָהֳרָתוֹ * poſtquã mundauerit eum, oſtendetur ſecundo ſacerdoti. poteſt etiã exponi, vt mundet eum. Eſt etiã iurantis, ſecundum R. Ionáh. 2. Semu. 3.12, לְמִי־אָרֶץ per quem eſt terra. i. per Deum cuius eſt terra. poteſt etiam exponi interroga-
254 tiue, cuius eſt terra? Ponitur & vice ה notificatiui, teſte R. Ionáh & R. Dauid in Michlól: ad quod ſignificandum punctatur cum pathách vel camés. Pſal. 74. 19, Reſpice לַבְּרִית ad pactum. Et 69.21, וְלִמְנַחֲמִים & conſolantes, & non inueni. Itẽ 68.36, Et fortitudines לָעָם populo. Et 66.12, eduxiſti nos לְרְוָיָה ad irriguã. Item 121. 1, Canticum לַמַּעֲלוֹת (pro הַמַּעֲלוֹת) graduum. Iechez. 10.2, Ingredere in medium לַגַּלְגַּל (pro הַגַּלְגַּל) rotæ. Ibidem, de medio לַכְּרוּבִים Cherubimorum. ל communiter punctatur cum ſceuá, vt כ & ב, vt ex iam memoratis locis
210 ſatis liquet. Cæterũ ſi ſequens litera ſit gutturalis punctata cum ſceuá & pathách, ל punctatur cum pathách, vt לַעֲבוֹר ad tranſeundum, לַעֲשׂוֹת ad faciẽdum, לַאֲחֻזָּה in
211 poſſeſſionem. Et ſi fuerit cum ſeghól & ſceuá, punctatur cum ſeghól, vt לֶאֱסֹר ad alligandum, לֶאֱכֹל ad come-
210 dendum. Et ſi ſequens litera ſit cum ſceuá, ל eſt cum chiríc, vt לִרְאוֹת ad videndum, לִהְיוֹת eſſe, לִבְרִית in pactũ.
212 Et ſi א quieſcat, ל eſt cum ſeri, vt לֵאמֹר dicere, dicẽdo,
214 לֵאלֹהִים Deo, in Deum. Vel pathách, vt לַאדֹנִי domino
212 meo. Sequente verò י punctato cum ſceuá, י quieſcit, vt לִיהוּדָה Iehudæ, לִידִידִי dilecto meo, לִירֵאָיו timentibus eũ.
213 לִירוֹת ad iaciendum. Interdum etiam quieſcit י, quanquam non ſit cum ſceuá, & tranſfertur motus eius in literam deſeruientem. Prouerb. 30. 17, Et contemnit
216 לִיקְהַת אֵם obedientiã matris. pro לִיקְהַת. Et quando res

eſt nota, ל eſt cum camés vel pathách, vt ſuprà dictum eſt. Exod. 22.20, Sacrificans לֵאלֹהִים diis. Nume. 22.2, quæ fecit Iſraél לָאֱמֹרִי Emoræo. 1. Reg. 12.32, Vt immolaret * לָעֲגָלִים vitulis. Exod. 34.7, Cuſtodiens miſericordiam לָאֲלָפִים milibus. Omnia alia לַאֲלָפִים ſunt cum pathách. Geneſ. 19.7, Tantum לָאֲנָשִׁים viris iſtis ne faciatis quicquam. eſt cum camés. Omnia alia לַאֲנָשִׁים ſunt cum pathách. Et ſi prima litera fuerit cum camés chathéph 216.217
punctato cum ſceuá, ל eſt cum camés, etiam ſi res non ſit nota. Iechez. 47.12, Neque conſumetur fructus eius לְחֳדָשָׁיו per menſes eius. Inuenitur tamen præter normam cum ſeghól. Ieſa. 47.13, Scire facientes לְחֳדָשִׁים menſes. Si verò ſit cum camés tantum, & non ſceuá (vt accidit quando ſequens litera eſt cum ſceuá, vel cum daghés) tunc ל eſt cum ſceuá. Ieſah. 19.17, Et erit terra Iehudáh AEgypto לְחַנָּא in cõmotionem, vel tripudiũ. Geneſ. 1.29, לְאָכְלָה ad comedendum. Et 2.15, לְעָבְדָהּ vt coleret eũ. Et quando iungitur monoſyllabo, eſt cum 223.224
camés, vt לָעָם populo, לָעִיר ciuitati, לָתֵת ad dãdum, לָשׁוּב ad reuertendum, לָקוּם ad ſurgendum, לָבֹא ingredi. Vel dictioni longæ, לָלֶדֶת ad pariendum, לָשֶׁבֶת ad manendum, לָלֶכֶת ad eundum, לָבֶטַח confidenter, לָשׂוּבַע ad ſaturitatem, לָרָקִיעַ firmamento, לָעֵינַיִם oculis.

י & נ *deſeruientes.* CAP. XX.

IN fine verborũ, י cum ת primã ſignat perſonã vtriuſque generis, vt יָשַׁבְתִּי ſedi. Et in principio, tertiã vtriuſque numeri, maſculinã, vt יִפְקֹד viſitabit, יִפְקְדוּ viſitabunt. Et in fine, eſt ſignum ſecundæ perſonæ fœmineæ, vt תִּשְׂמְחִי lætaberis. etiã ſequente ן, vt תִּרְבָּקִין hærebis. Et ſecundæ imperatiui ſingularis fœmineæ, vt אִמְרִי dic. Cõſtituit

etiam nomen gentile, quod gentem & familiam notat, vt עִבְרִי Hebræus, מִצְרִי AEgyptius, רְאוּבֵנִי Reuuenita, גָּדִי Ghadita. Et nomẽ tóar, vt מַגְבִּיהִי eleuator, מַשְׁפִּילִי humiliator. quanquam ſunt plærique qui ornatus gratia additum eſſe putant, vt ſuo dicemus in loco. Et in fine cum ם, pluralem conſtituit numerũ maſculinum communiter, interdum tamẽ & fœmineum, vt רְשָׁעִים impii, נָשִׁים mulieres. Et ſine ם eſt in regimine genitiui, vt מַלְכֵי אֶרֶץ reges terræ. Et præcedente כ, pronomen* notat fœmineũ ſecundæ perſonæ. Pſal. 103.3, qui
378 propitiatur omni עֲוֹנֵכִי iniquitati tuæ. Et cum chiric & ſéri ponitur ad protrahendum & producendum, vt שָׂרִיד ſuperſtes, וַיֵּרֶד & deſcendit: chiric enim cum י, vocalem i conſtituit longam, vt ſuprà dictum eſt: & in potentia ſéri eſt י radicalis litera: radix enim eſt יָרַד, & י producitur. Interdum etiã ponitur* vice literæ geminandæ, vt חֵצִי ſagitta, pro חֵץ à חָצַץ. 1. Semu. 20.36, Iecit הַחֵצִי ſagittam.

ב Cum ו in fine præteritorum, primam ſignat perſonam pluralis numeri, vt הָלַכְנוּ ambulauimus. Et in principio ſine ו, primam pluralis numeri perſonam futuri, vt נִשְׁמַע audiemus. Interdum etiam ponitur in fine præteritorum, futurorum, & infinitiuorũ, vt יָדְעוּן ſciuerunt, יֵדְעוּן ſcient, בְּאָבְדָן in perdendo. Et cum ה in futuro tertiæ & ſecundæ perſonæ fœmineo. Iudic. 5.26, Manus eius, & dextera eius, &c. ad clauũ תִּשְׁלַחְנָה miſerunt ſeſe. Hobadiáh 13, & ne תִּשְׁלַחְנָה mittantur in
173 ſubſtantiam eius. Et cum י in infinitiuis, ſiue gerundiis, pronomen paſſiuũ & actiuum cõſtituit, vt לְהַצִּילֵנִי vt eruat me, לְנַחֲמֵנִי ad cõſolandum me, בְּשׁוּבֵנִי dum re-
757.760. uerſus eſſem ego. Ponitur interdum & vice daghés
794 h.i.

geminandæ literæ ſignificatiui. Thren.3.22,Miſericordiæ Domini quòd non תָּמְנוּ(pro תָּמְמוּ ſiue תַּמּוּ) cõſumptæ ſunt.Ieſa.23.11,ad perdendum מָעוֹנִיהָ fortitudinem eius.pro מָעוּזָהּ.quanquam dici poteſt quòd נ in his redundet. Et in nominibus & verbis, cum ו primam pluralis numeri conſtituit perſonam,vt פְּשָׁעֵינוּ præuaricationes noſtræ,תַּעֲנֵנוּ exaudies nos . Quòd ſi נ fuerit cum daghés, pronomen efficit ſingulare tertiæ perſonæ, vt אַגְדִּלֶנּוּ magnificabo eum. Et in fine, multitudinis numero,ſecundam conſtituit perſonam, vt אֲמַרְתֶּן dixiſtis.Facit & nomen tóar,vt נֶאֱמָן fidelis,רַעֲנָן viridis, רַחֲמָנִיּוֹת miſericordes.

ו *deſeruiens,& eius punctatura.* CAP. XXI.

Coniunctio copulatiua eſt ו,& interdũ præteritum in futurum , & futurum vertit in præteritum. Aliquando copulat, quandoque tamen non copulat, vt ſumus dicturi. 238

ו cõmuniter punctatur cum ſceuá,vt וְעָלֵהוּ & folium eius,וְכֹל & omne,וְחַטָּאִים & peccatores,& idgenus multa. Literis gutturalibus iunctum punctatis cum ſceuá & pathách,punctatur cum pathách, vt וְאַחֲוָתֵךְ & poſ ſeſſionem tuam;וַאֲנִי & ego,וְעֵדָה & ſynagoga, וְהֶשִׁיבֵךְ & reſtituet te,וַחֲמוֹרִים & aſini.Et ſic cum ſceuá tantum,vt Geneſ.32.15,וְעֵירִים & pulli decem.Iiób 4.2,וְעָצֹר & continere in ſermonibus quis poterit? Quòd ſi litera guttu ralis fuerit cum ſceuá & ſeghól,vel cum ſceuá tãtum,ו eſt cum ſeghól,vt Gene.47.29,וֶאֱמֶת & veritas.Pſal.78. 4,וְעֻזּוֹ & fortitudinem eius.Et cum ſceuá tantũ,Prouer.7.2,Cuſtodi præcepta eius,וְחְיֵה & viue. Et ſi principium dictionis fuerit א quieſcens,ו eſt cũ ſéri,vt Hoſeah 13.4,וֵאלֹהִים & Deum præter me non ſcies. Si ve- 211 212

rò litera gutturalis fuerit cum ſceuá & camés, ו eſt cum camés. 1. Reg. 9. 26, וַאֲנִיּוֹת & naué fecit. Ieſa. 60. 8, וַאֲנִיּוֹת & naues Tharſcís. Deu. 28. 59, וְחֳלָיִם & infirmitates malas.

213 Et ſi principiũ dictionis fuerit י pũctatum cũ ſceuá, iuncto ו, quieſcit, vt וַיְהוּדָה & Iehudáh. Et interdũ quieſcit י, quanuis non ſit cũ ſceuá, & eius motus in literá trãſfertur deſeruientem. Iób 29. 21, Mihi audierunt וַיָּחֲלוּ & expectauerũt. pro וַיָּחִילוּ. Irme. 25. 36, וִילֶלֶת & vlulatus fortium pecudum. ו cum chiríc, & י quieſcente, vt legit filius Aſcér: pro וַיְלֶלֶת, ו cum ſceuá, & י cum chiríc, vt le-

214 git filius Naphtali. Et ſi principium dictionis fuerit א quieſcens, ו eſt cum pathách. Irme. 10. 10, וַיהוָה & Dominus Deus veritas. Num. 36. 2, וַאדֹנִי Et domino meo.

224 præcèptũ eſt. Et ſi iũgatur monoſyllabo, aut dictioni lógæ, ו eſt cũ camés: vt וָעֶד & vltra, vel in ſæculũ, וָלֵב & cor, וָרָךְ & pauper, וָאֶוֶן & iniquitas. Ieſa. 24. 17, וָפַחַת וָפַח

225 & fouea & laqueus. Et ſic iunctum macór, id eſt infinitiuo, ſeu gerundio verborum, quorum ſecunda litera quieſcit: vel geminantium, quæ ſunt monoſyllaba: & hoc quando ſuam retinent ſignificantiam infinitiui: alioqui eſt cũ ſceuá, vt Irme. 3. 1, וְשׁוּב אֵלַי & reuertere ad

272 me. Eſt enim macór vice imperatiui. Si verò prima litera fuerit cum ſceuá, vel ſequatur ב, מ, & פ, cũ quouis puncto ו eſt cum ſcuréc, vt וּבְרָרְךָ & in via, וּבְמוֹשָׁב & in ſede, וּבְתוֹרָתוֹ & in lege eius, וּבַחֲרוֹנוֹ & in furore ſuo, וּבְטֹחוּ & ſperate, וּבֹחֵן & probans, וּמִתְנַקֵּם & vltor, וּמָרִים &

275 exaltãs, וּפִי & os meum, וּלְאֻמִּים & populi. Et ſi iungatur futuro retinenti futuri ſignificantiam, incipienti à י punctato cũ ſceuá, י quieſcit, & ו pũctatur cũ chiríc. Pſal. 107. 20, וַיְמַלֵּט & eruet de perditionibus eorũ. Et 22,

276 וַיְסַפְּרוּ & narrabũt. Et 145. 21, וִיבָרֵךְ & benedicet. Sin ve-

rò futurum vertat in præteritum, punctatur cum pathách. Pſalm.3.5, וַיַּעֲנֵנִי & exaudiuit me. Et 7.16, וַיַּחְפְּרֵהוּ וַיִּפֹּל & effodit eum, & cécidit in foueã. Et ſic in ſecunda perſona maſculea, & tertia fœminea, & prima pluralis, ת & נ dagheſſatis. 2.Semu.7.19, וְתְדַבֵּר & locutus es etiã ſuper, &c. Nume.12.1, וַתְּדַבֵּר & locuta eſt Miriám. Ruth 2.3, וַתְּקַלֵּט & collegit in agro. Gene.44.24, וַנַּגֶּד־לוֹ & indicauimus ei. Quando verò ו eſt cũ pathách, futurum vertens in præteritum, ו quieſcit cum ſceuá, & non dagheſſatur. Exod.36.10, וַיְחַבֵּר & coniunxit quinque cortinas. Et 39. 3, וַיְרַקְּעוּ & extenderunt bracteas. Leuit. 9.17, וַיְמַלֵּא & impleuit manum ſuam. quædam autem ſunt cum ghahiá, quædam ſine ghahiá, ו tamen quieſcẽte. Quando verò ſignificant futurum, & נ & ת fuerint cum ſceuá, tunc ו eſt cum ſcuréc. Cant.5.17, וּנְבַקְשֶׁנּוּ & quæremus eum tecum. Sed iunctum primæ perſonæ futuri in præteritum verſi, eſt cum camés. Iechez.16.8, וָאֶשָּׁבַע & iuraui. Ibidẽ, וָאָבוֹא & ingreſſus ſum. Zechar.5.1, וָאָשׁוּב וָאֶשָּׂא & conuerſus ſum, & leuaui oculos meos. Geneſ.27.33,* וַאֲבָרְכֵהוּ & benedixi eum. Excipiuntur illud 2.Semu.1.10, וָאֲמִתֵּהוּ & interfeci eum. Et Iechez.16.10, וָאֲכַסֵּךְ & operui te ſerico, quæ ſunt cum pathách vice camés. poteſt tamen dici eſſe futura vice præteritorum ſecũdum morẽ Linguæ multis in locis. 276 277 274.275

Quando ergo א ſignũ futuri, eſt cũ ſceuá & pathách: & ו cũ pathách: tũc ו copulat tantũ, & nõ vertit futurũ in præteritũ. Iiób 33.33, audi me, & tace, וַאֲאַלְּפְךָ & docebo te ſapientiã. Ieſa.46.4, Ego portabo, וַאֲמַלֵּט & eruã. 274

ו deſeruiens non iungitur præteritis verborũ cũ pathách vel camés, ne multiplicetur protractio motuũ, ſiue punctorum: præterquam præteritis verborũ quo- 277.278

rum ſecũda radicalis litera quieſcit: & geminatorum, in quibus non ſunt multi motus, id eſt multa punctа, iuxta quæ ו eſt cum camés, * manentibus præteritis in ſua proprietate. Deut. 22.21, lapidabũt eam viri ciuitatis eius lapidibus, וָמֵתָה & morietur. Et 24, Lapidabitis eos lapidibus, וָמֵתוּ & morientur. Et ſic quando dictio ſtat cum accentu* ſolo, Geneſ. 33.13, וָמֵתוּ & morientur omnes pecudes. Ieſa. 6.10, וְשָׁב & reuertatur, & ſanet eum. Et ſic quando dictio alteri coniungitur monoſyllabæ dictioni. 2. Reg. 7.4, וָמֵתְנוּ שָׁם & moriemur ibi. Et quando non manet dictio in ſua proprietate, vt Deut. 22.22, וּמֵתוּ & moriẽtur etiam ambo ipſi. eſt cum ſcurec quod eſt loco ſceuá. Sic Prou. 24.16, Septies cadet iuſtus, וְקָם & ſurget. eſt cum camés, quia dictio manet in ſua proprietate. Sed illud Deut. 31.16, וְקָם & ſurget populus iſte: non manet in ſua proprietate. Et ſic in geminatis, vt Gen. 49.23, Et amaricauerunt eum, וְרֻבּוּ & iaculauerunt. Sed iuxta קַמְתֶּם ſurrexiſtis, & שַׁבְתֶּם reuerſi eſtis, non venit ו cameſſatum vel pathachatum propter motuum, ſeu punctorum multiplicitatem. Si igitur præterito longo iungatur ו, vt plurimum copulat, & non conuertit. Excipiuntur illud Iechez. 17.21, וְשָׁתַלְתִּי & plantabo ego. Et ibidem, וְלָקַחְתִּי & ſumam de medulla cedri. Prouer. 30.9, Et depauperer, וְנָנַבְתִּי & furer. Leuit. 10.19, וְאֹכְלָתִי & comedam peccatũ. id eſt peccati hoſtiã. quæ ſunt longa, & futura. Si verò iungatur præterito breui, vertit ipſum in futurum, & communiter eſt cum ſceuá: & cum ſcurec quando ſequitur ב, מ, פ. & cum pathách quando ſequitur litera punctata cum ſceuá & pathách, vt dictum eſt. Pſal. 1.3, וְהָיָה & erit. Deute. 30.19, וּבָחַרְתָּ & eliges. Nume. 5.23, וּמָחָה & de-

22.23

270.271. 272

lebit. Leuit. 27.27, וּפָדָה & redimet. Et 20.8, וּשְׁמַרְתֶּם & cu stodietis. 1. Semu. 17.9, וַעֲבַרְתֶּם & seruietis. Exod. 26.30, וְהָקַמְתָּ & statues. Iechez. 38.10, וְחָשַׁבְתָּ & cogitabis.

ו *poni vice* ל *vel, super, quanto magis,* ל, *nunquid, cum, si, antequam, post siue postquam.* CAP. XXII.

PRæter ea quæ dicta sũt, ו multas habet proprietates, secundum R. Ionáh, & R. Dauid in Michlól, & R. Abrahám. Ponitur enim aliquãdo vice אוֹ vel. Exod. 21.15, Percutiens patrem suum, וְאִמּוֹ vel matrem suã. Potest rectius exponi, & matrem suam. id est Percutiens patrem suum, & percutiens matrem suam. Psal. 66.12, Ingressi sumus ignem, וּבַמָּיִם vel aquam, secundum R. Abrahám. aut, & aquam. Iudi. 11.31, Et erit Domino, וְהַעֲלִיתִיהוּ עוֹלָה vel offeram illud holocaustum. Potest exponi, & offeram. 240

Item pro עַל super. 1. Reg. 1.38, Descenditque Sadóc sacerdos, & Nathán propheta, & Benaiáhu filius Iehoiadáh וְהַכְּרֵתִי וְהַפְּלֵתִי super Cerethí & Pelethí. Et sic est 2. Semu. 20.23, & Benaiáh filius Iehoiadáh עַל־הַכְּרֵתִי super Cerethí, &c. Potest exponi, & Cerethí: quia Benaiáh & Cerethí & Pelethí, super quibus ille erat, ascendere fecerunt Selomóh, &c. Et vice כָּל־שֶׁכֶן quanto magis. Iiób 28.17, Non æquabitur ei aurũ, וְזָכוּכִית quanto magis vitrum? Potest exponi, & zechuchith, quod est genus lapidis pretiosissimi, auro etiam pretiosioris.

Vice ל. 2. Semu. 5.9, Et ædificauit Dauid in circumitu à Milló, וּבַיְתָה (pro לְבֵיתָה) intrinsecus. Potest exponi, & intrinsecus. Ieche. 44.17, in porta atrii interioris וּבַיְתָה intrinsecus. vel, & intrinsecus. Nume. 35.4, A pariete ciuitatis וְחוּצָה extrinsecus. vel, & extrinsecus. 1. Semu. 30.25, A die ipsa וּמֵעֲלָה supra, vel deinceps. vel, & suprá.

Ponitur & pro הֲכָזֹאת כֵּן, Nunquid erit ita? ſiue הֲלֹא, Nunquid nó. 2. Reg. 5. 12, Nónne lauabor in eis? וְטָהַרְתִּי nunquid mundabor? Vel eſt ſermo admirantis, Nónne lauabor, & mũdabor? Et ſic Zechar. 1. 5, וְהַנְּבִיאִים nunquid prophetæ in ſæculum viuẽt? vel, & prophetæ, &c. Ieche. 18. 13, Et amplius, & vſuram acceperit, וְחָי nũquid
244 viuet? vel, & viuet? Sic etiam cum dictione לֹא non. 2. Reg. 5. 17, Et dixit Nahamán, וְלֹא nunquid non dabitur nũc (vel quæſo) ſeruo tuo onus paris mulorum, &c. vel, & non, &c. 2. Semu. 13. 26, וְלֹא nũquid non ibit nunc nobiſcum Amnón frater meus? vel, & non, &c.

244 Ponitur & pro עִם cum. & hoc habet ex vi copulandi. nã idem eſt, Et iſte, & iſte fecit: &, iſte cũ iſto fecit. 1. Semu. 14. 18, Erat enim arca Dei in die illa וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל cum filiis Iſraél. Exod. 1. 5, וְיוֹסֵף cum Ioſéph qui fuerat
291 in AEgypto, erant ſeptuaginta animæ. Ieſah. 1. 13, Non poſſum (ſub. ferre) iniquitatẽ וְעֲצָרָה cum cœtu. vel col-
299 lectione. Irme. 49. 24, Anguſtia וְחֲבָלִים cum doloribus tenuit eam. Quæ omnia copulatiuè poſſunt exponi.

294 ו habet in potentia אִם Si. Exod. 3. 13, וְאָמְרוּ־לִי Et ſi dixerint mihi, &c. Pſal. 139. 11, וְאֹמַר Et ſi dixero, veruntamen, &c. Geneſ. 33. 13, וְדָפְקוּם & ſi pulſauero ea, die vna, &c. Ieſa. 30. 20, וְנָתַן Et ſi dederit vobis, &c. Pſalm. 68. 10, וְנִלְאֵיתִי & ſi laborauerit, &c. Et hæc omnia copulatiuè
243.244 poſſunt exponi. Poſt dictionem אִם conditionalem particulam, eius ſignificat correſpõdentiam. Leuit. 6. 28, Et ſi in vaſe æreo cocta fuerit, וּמֹרַק וְשֻׁטַּף defricabitur & lauabitur aqua. Et 12. 5, Et ſi fœminã pepererit, וְטָמְאָה immunda erit. Et 15. 28, Et ſi munda fuerit à fluxu ſuo, וְסָפְרָה לָהּ numerabit ſibi, &c. Et 26. 4, Si in ſtatutis meis ambulaueritis, & mandata mea cuſtodieritis, & feceri-

tis ea, וְנָתַתִּי dabo pluuias in tempore ſuo. Exod. 18. 23, Si rem hanc feceris, &c. וְיָכְלְתָּ עָמֹד poteris ſtare. Eccleſ. 10. 10, Si ferrũ obtuſum fuerit, &c. וְחַיָּלִים יְגַבֵּר exercitus roborabit. Leuit. 15. 24, Et ſi concumbendo concubuerit vir cum ea, וּתְהִי erit immũditia eius ſuper eum. Irme. 23. 22, וְאִם Et ſi ſteterint in ſecreto (vel conſilio) meo, & audire fecerint verba mea populũ meum, וְיָשִׁיבוּם conuertent eos à via eorũ mala. Et hoc habet ex vi dictionis אִם ſi, aut ex vi ſermonis. Et poteſt dici quòd ו aut copulat, aut vertit præterium in futurum, &c. Ponitur & vice קֹדֶם כֵּן Antequam, ſic. Deuter. 22. 9, Ne ſeras vineam tuam heterogeneis, ne fortè ſanctificetur plenitudo ſeminis quod ſeres וּתְבוּאַת הַכֶּרֶם ante fructũ vineæ. Vel copulat, & fructus, &c. Pro אַחַר Poſt, poſtquã: 241
vel כְּבָר Iam. Leui. 9. 22, Et eleuauit Aharón manus ſuas ad populum, & benedixit eis, וַיֵּרֶד poſtquam deſcendit. vel, & iam deſcenderat, ſecundum R. Abrahám. Pſal. 65. 10, Viſitaſti terram, וַתְּשַׁקְּקֶהָ poſtquam deſiderare fecĭſti eam. vel, & iam, &c. Ieſah. 64. 5, Tu iratus es וַנֶּחֱטָא poſtquam peccauimus. vel, & iam peccaueramus. Exo. 16. 20, Et ſcatere cœpit vermibus וַיִּבְאַשׁ poſtquam com putruit. vel, & iam computruerat. Ieche. 3. 10, Tolle in corde tuo וּבְאָזְנֶךָ poſtquam auribus tuis audieris. Ieſa. 34. 15, Et ſcindet וְדָגְרָה poſtquam collegerit. Gene. 2. 7, וַיִּיצֶר Iam autem formauerat Dominus, &c. Exod. 18. 6, וַיֹּאמֶר Et iam dixerat ad Moſcéh, Ego ſocer tuus. Num. 33. 15, וַיִּסְעוּ Et iam profecti erant de Raphidím. Pſal. 78. 23, וַיְצַו & iam præceperat. Et 27, וַיַּמְטֵר & iam pluerat. Et illud Exo. 4. 19, וַיֹּאמֶר Et iam dixerat Dominus ad Moſcéh in Midián. Poſſunt & copulatiuè omnia prædicta exponi.

ו esse sicut פ rapháh in lingua Ismahelitica, & poni vice quando, sic, sed. CAP. XXIII.

SEcũdum R. Ionáh, R. Abrahám, R. Dauid, R. Leui, ו est sicut פ rapháh in lingua Ismahelitica, *quod est sicut אוֹ tũc: vel redũdat, vt alii prodiderunt: vel præteritum vertit in futurum, aut futurũ in præteritum. Gene. 22.4, Die tertia וַיִּשָּׂא tunc leuauit Abrahám oculos suos. Leuit. 22.27, Bos, vel agnus, vel capra, quum natus fuerit, וְהָיָה tunc erit septem diebus sub matre sua. Et 12.2, Mulier quum susceperit semen, & pepererit masculum, וְטָמְאָה tunc immunda erit septem diebus. Deuter. 21.18, Quũ fuerit viro filius proteruus & rebellis, &c. וְתָפְשׂוּ בוֹ tũc apprehendent eum. Et 24.7, Si inuentus fuerit vir furans animam, &c. וּמְכָרוֹ tũc vendet eum. 1. Semu. 9.17, Et Semuél vidit Scaúl, וַיהוָה tunc Dominus respondit ei. Et 26.22, Ecce lancea regis, וְיַעֲבֹר tunc transiuit vnus è pueris, & tulit eam. Deuter. 4.30, Quũ angustiis fueris affectus, וּמְצָאוּךָ tunc inuenient te omnia verba ista in nouissimo dierũ. Ibidem, וְשַׁבְתָּ tũc reuerteris ad Dominum. Possunt prædicta copulatiuè exponi. Ponitur & vice כַּאֲשֶׁר quando. Exod. 2.21, וַיּוֹאֶל quando voluit Moscéh habitare cum eo, dedit ei Siporam. Irme. 32.8, וָאֵדַע quando cognoui quòd verbum Domini esset, emi agrum. Gene. 14.14, וַיִּשְׁמַע Quando audiuit Abrám quòd captiuus ductus esset frater suus, instruxit vernaculos, &c. Et hæc copulatiuè possunt exponi. Et vice כֵּן sic. Et hoc non habet ו suapte natura, sed ex vi sermonis. Prouer. 25.25, (sicut aquæ) frigidæ super animã lassam, וְשִׁמוּעָה sic auditus bonus de terra longinqua. Et 27.15, (Sicut) stillicidium perseuerans in die frigoris,

242

242

וְאֶשֶׁת sic mulier contentionum. Et 26.9, (Sicut) ſpina aſcendit in manu temulenti, וּמָשָׁל sic parabola in ore ſtultorum. Inuenitur & ſine ו talis cõparatio: vt Prou. 11.22, Circulus aureus in naſo ſuis (vel porci) mulier pulchra, & carens ratione. pro, ſicut circulus, &c. ſic mulier. Ponitur præterea vice אֲבָל ſed. Gen. 42.10, Et dixerunt ad eũ, Non domine mi, וַעֲבָדֶיךָ ſed ſerui tui venerunt vt emerent eſcam. Pſal. 7.5, Si retribui pacifico meo malum, וָאֲחַלְּצָה ſed erui hoſtem meũ gratis. Deu. 11.11, וְהָאָרֶץ ſed terra ad quam vos tranſitis illuc, &c. 245

ו poni vice quanuis, principium eſſe ſermonis, redundare, poni itẽ vice vt, vel ne forte, quia, & in. CAP. XXIIII.

PONitur præterea ו vice אַף עַל פִּי quanuis. Eccleſ. 9.16, וְחָכְמָתוֹ quanuis ſapientia pauperis contempta. Eſt quoque ſermonis initiũ. 238 quanquã ſunt qui dicũt ipſum redundare, vt R. Abrahám, & plærique alii: aut cõuertendi, & non copulãdi munere fungi. Eſtér 1.1, וַיְהִי Et fuit, in diebus Achaſueros. Iudic. 1.1, וַיְהִי & fuit, poſtquam mortuus eſt, &c. Vel, fuit, &c. & ſic ו non copulat, ſed futurũ vertit in præteritum. Redundat autem multis in locis. 238.239 Geneſ. 36.24, iſti filii Sibhom וְאַיָּה וַעֲנָה Aiáh & Hanáh. 1. Semu. 28.3, & ſepelierunt eum in Ramáh וּבְעִירָהּ in ciuitate ſua. 2. Semu. 15.34, Seruus patris tui וַאֲנִי ego extunc, &c. Et 13.20, & manſit Tamár וְשָׁמְמָה deſolata. Daniél 9.25, ædificabitur platea & fouea וּבְצוֹק in anguſtia temporũ. Pſal. 76.6, Dormitauit וְרֶכֶב currus & equus. Dani. 2.12, rex in furore & ira magna וְאָמַר dixit. Et 8.13, Dare וְקֹדֶשׁ ſanctitatem (.i. ſanctuarium) & militiam in conculcationẽ. 2. Reg. 4.41, Et dixit, וְקַח־קֶמַח accipite farinam. Chabba. 2.6, Vſquequo וּמַכְבִּיד aggrauat ſuper

se densum lutum? Nechem. 4.16, Media pars eorum tenebant וְהַרְמָחִים lanceas. Iiób 23.12, A præcepto labiorum eius, וְלֹא non recedam. Sed meo iudicio hæc, & similia, non redundant, sed copulant. Ponitur & vice שׁ vt, vel פֶּן ne forte. 1. Reg. 18.44, Iúge currum tuum, & descende, וְלֹא vt (vel ne forte) coartet te pluuia. Ego copulatiuè exponerem. Neche. 13.19, וְאֶמְרָה וַיִּסָּגְרוּ הַדְּלָתוֹת & dixi vt clauderentur portæ. Vice itē כִּי quia. 1. Reg. 11.22, וְהִנְּךָ quia ecce tu quæris ire ad terram tuam. Ego
244 copulatiuè intelligo. Et vice ב in. Nume. 12.8, וּמַרְאֶה* in visione, & non in ænigmatibus. Iesa. 13.5, Dominus וּכְלֵי in vasis furoris sui. Et 48.16, Dominus Deus misit me וְרוּחוֹ in spiritu suo. Psa. 105.4, quærite Dominū, וְעֻזּוֹ in fortitudine eius. Iesah. 60.2, וּכְבוֹדוֹ in gloria sua super te videbitur. Sed copulatiuè omnia hæc non absurdè intelliguntur. Quomodo ו deseruiat pronominibus & verbis, suo in loco dicemus.

Literas deseruientes interdum deficere. CAP. XXV.

279 Moratæ deseruientes literæ, Sacris in literis interdum deficiunt. Et primùm מ deficit. Gen. 3.19, quia עָפָר pro מֵעָפָר ex puluere es. Exo. 37.5, Et fecit propitiatorium וְהָב pro מְזֻהָב ex auro. Iesah. 52.2, Solue te מוֹסְרֵי pro מִמּוֹסְרֵי à vinculis colli tui. 1. Reg. 6.31, Ostia עֲצֵי־שָׁמֶן pro מֵעֲצֵי ex lignis oleæ. Iehos. 10.13, Donec vlcisceretur se gēs אוֹיְבֵיו pro מֵאוֹיְבֵיו de inimicis suis. Exod. 19.12, Cauete vobis עֲלוֹת pro מֵעֲלוֹת ab ascendendo in montem. 2. Semu. 23.24, Elchanán filius patrui eius בֵּית לָחֶם pro מִבֵּית לָחֶם de Bethláchem. Eccle. 9.8, Et oleum עַל־רֹאשְׁךָ pro מֵעַל de-
279.280 super caput tuum ne deficiat. ש quoque interdum deficit. Exod. 18.20, Et notificabis eis viam יֵלְכוּ בָּהּ pro

שֶׁיֵּלְכוּ, vel אֲשֶׁר יֵלְכוּ per quam ambulent per eam. Iehoſ. 10. 20, Superſtites שָׂרְדוּ pro שֶׁשָּׂרְדוּ qui ſuperfuerunt. 1. Semu. 2. 2, Ne multiplicetis תְּדַבְּרוּ pro שֶׁתְּדַבְּרוּ vt loquamini. Iechez. 32. 21, cū auxiliatoribus ſuis יָרְדוּ pro שֶׁיָּרְדוּ qui deſcenderunt. Hoſeah 6. 4, Et ſciemus נִרְדְּפָה pro שֶׁנִּרְדְּפָה vt ſequamur. Ieſah. 42. 5, Populo עָלֶיהָ pro אֲשֶׁר עָלֶיהָ qui ſuper eā. Exod. 13. 8, Propter hoc עָשָׂה pro שֶׁעָשָׂה quod fecit Dominus mihi. Pſal. 71. 18, Omni יָבֹא pro שֶׁיָּבֹא qui veniet, fortitudinem tuam. Nechem. 5. 12, Et ex eis non quæremus: ſic נַעֲשֶׂה pro שֶׁנַּעֲשֶׂה quod faciemus, quemadmodum tu dicis. quāquam poteſt & hūc habere ſenſum, Et ex eis non quæremus onus: & ſic faciemus quemadmodum tū dicis, quòd reſtituamus eis agros eorum. Iiób 32. 23, Quia non cognoui אַכִּרֵהוּ pro שֶׁאַכִּרֵהוּ vt cognominem. Exo. 9. 4, Ex omnibus לִבְנֵי pro אֲשֶׁר לִבְנֵי quæ erant filiis Iſraél. Et huius generis ſunt multa. ה notificatiuū nominis tóar. i. adiectiui, quandoque deficit. 1. Sem. 15. 9, וְכָל־הַמְּלָאכָה נִמְבָזָה & omnem ſubſtantiam contemptibilem. pro הַנִּמְבָזָה. Et ſic nominis ſubſtantiui. Pſalm. 104. 18, vt הָרִים הַגְּבוֹהִים pro montes excelſi ceruis. vel capreis. Et ſic in verbis deficit. Pſal. 26. 7, לַשְׁמִיעַ pro לְהַשְׁמִיעַ vt audire faciā vocem laudis. י etiam deficit, vt habes lib. 11. cap. 1111.

כ ſimilitudinis aduerbium ſæpe deficit, & præcipuè in prouerbiis. Gen. 49. 9, גּוֹר pro כְּגוֹר ſicut catulus leonis Iehudáh. Et 14, Iſaſchár חֲמוֹר ſicut aſinus. Prouer. 11. 22, נֶזֶם Sicut inauris aurea in naribus porci, &c. Et 10. 20, כֶּסֶף Sicut argentum electum lingua iuſti. Michāh 3. 12, Siión שָׂדֶה ſicut ager arabitur, & Ieruſalem עִיִּין ſicut acerui erit. Iiób 11. 12, וְעַיִר & ſicut pullus onagri homo naſcitur. Pſal. 11. 1, Tranſmigra in montem ve-

279 280 230 375 281

ſtrum צִפּוֹר ſicut paſſer. vel auis. Prouer. 17. 22, Cor gaudens bonificabit (vel iucundabit) גֵּהֶה ſicut medicina.

284 ב multis in locis deficit. Nume. 12. 5, Stetit פֶּתַח pro בְּפֶתַח in oſtio. Et 13. 18, Aſcēdite וְהָ pro בְּזֶה per hanc viā. Pſal. 56. 10, זֶה in hoc cognoui. Et 66. 17, Ad ipſum פִּי־ קָרָאתִי ore meo clamaui. Deuter. 28. 32, Non erit fortitudo יָדְךָ in manu tua. Pſa. 44. 3, יָדְךָ Manu tua gentes diſperdidiſti. Et 80. 11, Operti ſunt montes צִלָּהּ vmbra eius. Deuter. 5. 13, שֵׁשֶׁת יָמִים ſex diebus operaberis, &c. Ie-

282. 283 ſah. 26. 9, נַפְשִׁי animo meo deſideraui te. ל quoque multis in locis deficit. Exod. 29. 11, פֶּתַח pro לַפֶּתַח ad oſtium tabernaculi. Nume. 11. 35, Et profectus eſt populus חֲצֵרוֹת pro לַחֲצֵרוֹת ad Cheſeróth. Et 14. 25, Proficiſcimini vobis הַמִּדְבָּר pro לַמִּדְבָּר ad deſertum. Item 15. 7, Offeres רֵיחַ pro לְרֵיחַ in odorem. Deute. 28. 68, Reducet te Dominus מִצְרַיִם pro לְמִצְרַיִם in AEgyptum. Et 33. 28, Habitabit Iſraël בֶּטַח pro לָבֶטַח confidenter. Irme. 23. 17, וּלְכֹל pro & omni ambulanti in temeritate cordis ſui dixerunt, &c. 2. Semu. 15. 31, וְדָוִד pro וּלְדָוִד Dauid nuntiauit, dicendo, Achitóphel inter coniuratores. 1. Paral. 2. 23, Omnes iſtæ (vrbes) בְּנֵי pro לִבְנֵי filiis Machír patris Ghilhád. 2. Semu. 4. 2, Et duo viri principes militum fuerunt בֶּן pro לְבֶן filio Scaúl. Leuit. 21. 4, Non cōtaminabitur בַּעַל pro לְבַעַל ſuper viro. vel propter vi-

240. 281 rum. ו quoque deficit. Chabbac. 3. 11, Sol יֶרַח luna. pro & luna. Hoſéah 8. 10, Propter onus regis שָׂרִים principum. pro & principum. Nachum 2. 11, Leo לָבִיא leæna. pro & leæna. Ieſa. 27. 4, Spinam שַׁיִת veprem. pro & veprem. Et 28. 8, Omnes mēſæ repletæ ſunt vomitu צֹאָה ſorde. pro & ſorde.

Literarum permutatio. CAP. XXVI.

LIteræ permutãtur, & præcipuè quæ sunt eiusdem exitus, seu instrumenti, vt Hebræi asserunt omnes.

א ponitur vice ה. Ieche. 31.5, גָּבְהָא eleuata est.2. Reg.25.29, וְשִׁנָּא & mutauit. Ruth 1.20, מָרָא amaram.Psal.127.2, שְׁנָא somnum. 2.Paral.20.35, אִתְחַבַּר iunctus est.vel iunxit se. Psal.76.6, אִשְׁתּוֹלָלוּ spoliati sunt. Iesah. 63.3, אֲגָאֲלְתִי inquinaui. Iechez.27.31, קָרְחָא caluitium. Prouerb.1.10, תֹּבָא voles.acquiescs. Et 11.25, יוֹרָא pluuia. Iiób 8.11, יִשְׁנָא crescet. Et 37.6, הֲוָא esto. Item 38.11, וּפָּא & hic. Eccles.11.3, יְהוֹא erit. Irme.2.24, פְּרָא onager.Dan.9.24, לְכַלָּא ad consumendum. 1.Paralip.13.12, הֵיךְ quomodo. 2.Paral. 16.12, וַיֶּחֱלָא & ægrotauit. Irme. 23.39, נְשָׁא obliuiscendo. Et 48.9, נְצָא volando. Ponitur & vice י.Eccles.12.5, וְיִנָּאֵץ & florebit. Iechez. 43.27, וְרַצֵּאתִי & placabor. Irme.51.9, רְפָאנוּ curauimus. Iesa.1.17, אַשְּׁרוּ dirigite. Et vice literæ geminatæ. Psal. 58.8, יִמְּאָסוּ pro יִכְּסְפוּ liquefiant. Iesah.18.2, בְּזוּזוּ pro בָּזּוּ diripuerunt. Iiób 7.5, וַיִּמָּאֵס pro וַיִּמַּס liquefacta est. Et 15.32, תִּמָּלֵא pro תִּמָּלֵל spicabitur.secundum R.Ionáh. Vice item ו,vt Irme.30.16, שאסיך diripientes te. Et 25.37, נְאוֹת habitacula.pascua.

ב ponitur vice פ,secundum R.Ionáh. 2.Semu.18.9, mulus ingressus est subter שׁוֹבֶךְ pro שְׁפֶךְ densitatẽ quercus.Sed vnius rei diuersa possunt esse nomina.

ג loco ז.Ieche.47.13, גַּה pro זֶה Iste.Cãt.7.2, הַמָּזֶג mistũ.

ר loco ת.Dani.2.9, הִזְדַּמְנְתוּן conueneritis. sed hoc Syrum est,non Hebræum. Et vice ר, vt plæriſque placet,vt 1.Paral.1.7, רוֹדָנִים.Nume.1.14, דְּעוּאֵל.Leuit.11.14, הַדָּאָה,nomen volucris. quanquam dici potest nomina

36.371. 393.477. 478.498 693.711. 727.742. 755.784. 785 454.479 642.754 757.775

esse distincta, & cum ר, & cum ר scripta.

476.709 ה vice א. Ieche. 11.7, הוֹצִיא pro אוֹצִיא educam. 2. Semu. 3.18, הוֹשִׁיעַ pro אוֹשִׁיעַ saluabo. Irme. 12.9, הֵתָיו pro אֵתָיו venite. Dan. 10.17, & 1. Paral. 13.12, הֵיךְ pro אֵיךְ quomodo. Ieche. 14.4, בָּה pro בָּא veniens. Hamós 4.3, הַהַרְמֹנָה pro לְהַחְבָּא pro הָאַרְמֹנָה ædes, palatium. 1. Reg. 22.25, לְהַחְבָּא vt lateas. Psal. 81.4, בַּפָּסֶה pro בְּפַסְחָא in tempore. Et 60.4,

747.753 רָפָה pro רָפָא sana. Ponitur etiam vice literæ geminatæ, secúdum R. Ionáh, vt זָבָה mundauit, à זָבַךְ: חָיָה vixit, à חַיֵּי: חָרָה iratus est, à חָרַר. quanquã non absurdè dici potest duas esse radices eiusdẽ significantiæ. Et pro ת, secundum R. Ionáh. Thren. 3.49, הֶפְגוֹת requies. Potest etiam deduci à פוג. Et vice נ, secundum R. Ionáh. Ieche. 16.33, נָדָה mercedem. Dici etiam potest quòd ה est radicalis litera. Præterea loco י. Nachú 2.13, מַלְאֲכֵיהָ* pro מַלְאָכֵי nuntiorum tuorum. Ponitur postremo vice ן, vt dictum est capite x v 1, in fine.

ז loco ס. Cant. 7.2, הַמָּזֶג mistũ. Et vice ר. Ieche. 1.14, הַבָּזָק pro הַבָּרָק fulmen. Vice item ר. Iesa. 1.16, הִזְכּוּ* pro הִזְרְכוּ mundi estote.

ט loco ת. Genes. 44.16, נִצְטַדָּק iustificabimur. Iehos. 9.4, וַיִּצְטַיְּרוּ & ostenderunt se legatos.

972 י vice ת. Dan. 8.22, מַלְכִיּוֹת regna, pro מַלְכוּתוֹת à singulari מַלְכוּת. Iehos. 15.19, עִלִּיוֹת pro עִלְיוֹתוֹת superiora. Prouerb. 25.11, מַשְׁכִּיוֹת pro מַשְׁכִּיוֹתוֹת cælaturæ. quanquã hæc duo à singulari עִלִּיָּה & מַשְׁכִּיָּה formata magis videntur.

כ vice ב. Zechar. 2.6, כְּאַרְבַּע* in quatuor ventos. Irme. 18.17, כְּרוּחַ־קָדִים spiritu (vel vento) orientali dispergam eos. Iechez. 16.36, וְכִדְמֵי & in sanguinibus. Hose. 7.12, כַּאֲשֶׁר quum abierint, extendam. Et vice פ. Psal. 68.7, בַּכּוֹשָׁרוֹת in compedibus. Iesah. 40.12, תִּכֵּן direxit. Psal.

74.7, וְכִילְפּוֹת & mallei. Et vice נ. Psal. 80.16, וְכִנָּה pro וְנִגָּה & hortum. Potest etiam exponi, & locum, &c.

ל ponitur vice ב, vt dictum est in ל deseruiente.

ם loco ן. Nume. 3.49, פְּדְיוֹם redemptio. Psal. 44.20, 189
תַּנִּים draco. Exod. 2.17, וַיְגָרְשׁוּם & expulerunt eas.

ן vice ם. Iechez. 4.9, חִטִּין frumenta. Prouer. 31.3, מְלָכִין 55
Reges. Iechez. 26.18, הָאִין insulæ. Dan. 12.13, הַיָּמִין dies. Michah 3. 12, עִיִּין acerui. Iiob 24. 22, חַיִּין vitæ. Et 31.10, אַחֲרִין alii. Et vice ל, Nechem. 12.43, הַנְּשָׁכוֹת gazophylacia. Cant. 4.15, גַּנִּים pro גַּלִּים horti. Et loco ה, Hoseah 9.1, אָתְנַן merces. Et vice daghés, seu literæ geminatæ, vt dictum est suprà in נ deseruiente.

ס vice ש, vt Hamós 7.14, בּוֹלֵס vellicans. Psal. 4.7, נְסֵה 747
pro נְשֵׂה leua. eleua. 1. Para. 15.22, Et יָסֹר pro יָשֹׂר præerit. principatum tenebit.

ע vice ח. Ioél 3.11, עֽוּשׁוּ congregamini. vel festinate.

צ vice ז. Iiob 40.12, יַחְפֹּץ mouebit. Et vice ם. Psal. 71. 416
4, חוֹמֵץ opprimens.

ק loco נ. 2. Semu. 15.24, וַיַּצִּיקוּ & statuerunt. Vnde eo loco Tharghum habet וְאַקִּימוּ.

ר ponitur vice נ, vt רַחוּם Rachúm, pro נָחוּם Nachúm, propriũ nomẽ. Potest tamen dici quòd erat binomius.

ש vice ם. Psal. 50.3, נִשְׁעֲרָה turbine affecta. Dani. 11.40. וְיִשְׁתָּעַר & turbo erit. Iiob 5. 2, כַּעַשׂ ira. Et 6. 2, כַּעֲשִׂי ira mea.

ת, secundum R. Ionáh ponitur vice א. Cant. 4.4, 36.64.65
תַּלְפִּיוֹת pro אַלְפִּיוֹת propugnacula. Et vice ה. Psal. 65. 10, & 123.4, & 129.1, רַבַּת multum. sæpe. Et 81.6, שִׂפַת labium. Item 132.4, שְׁנַת somnus. Genes. 2.4, קִדְמַת ad Orientem. Iechez. 41.21, מְזוּזַת postis. Psal. 16.6, נַחֲלַת hæreditas. Et 60.13, עֶזְרַת auxilium. Item 118.14, זִמְרַת laus.

Ieſah.9.3,שִׂמְחַת lætitia. Et 33.6,חָכְמַת ſapiẽtia. Irme.49. 25,*תְּהִלַּת laus. Leuit.8.26,חַלַּת torta. Ieſa.14.6,מַכַּת plaga. percuſſio. Pſal.58.5,חֲמַת־לָמוֹ furor(vel venenum)illis. Ieſa.15.5,עֶגְלַת vitula. Thren.2.18,פּוּגַת otium. quies. Ieſah.35.2,גִּילַת exultatio. Et 28.4, ציצַת flos. Item 29.1, קִרְיַת ciuitas. Pſal.61.1, in titulo נְגִינַת. Prou.24.9,תּוֹעֲבַת abominatio homini. Leuit.2.5,מַחֲבַת ſartago. 2.Reg.9. 17,שִׁפְעַת globum. Iechez.46.17,וְשַׁבַּת & reuertetur.

Punctorum permutatio. CAP. XXVII.

988 PErmutantur quoque puncta. Camés enim ponitur vice pathách. Hezræ 8.30,Et receperunt ſacerdotes & Leuitæ מְשִׁקֶל הַכֶּסֶף pondus argẽti. pro מִשְׁקַל, quia eſt in regimine genitiui. 2.Paral.31.3,וּמְנַת הַמֶּלֶךְ & pars regis. Irme.49. 8,*הֻפְנוּ pro הֻפְּנוּ verterunt ſe. Non eſt enim imperatiuum, quo caret cõiugatio ſcelo nizchár pohaló, teſte R.Dauid in lib.radicũ,ſed eſt præteritum. Et vice

950 camés chathéph.Pſal.86.2,שָׁמְרָה cuſtodi. Prouerb.1.2, חָכְמָה* ſapiẽtia. Et vice chiric.Nume.24.17,*וְקַרְקַר pro וְקַרְקֹר & vaſtabit. Iechez. 32.20, כָּשְׁכוּ pro מָשְׁכוּ trahite. Sephan.3.13,וְעָוְלוּ pro עָוְלִי exulta. Vice item ſéri.Pſal. 118.10,*אַמִּילֵם pro אֲמִילֵם ſuccîdam (aut ſuccidere faciã)

184.541 eos. Exod.29.30,וְיִלְבַּשֶׁם pro וְיִלְבְּשֶׁם & induet eos. Ruth

1016 3.2, מְוֹדַעְתֵּנוּ pro מוֹדַעְתֵּנוּ cognatio noſtra. Exod. 14. 11,

704 רְאֵנִי*, לְהוֹצִיאֵנוּ pro לְהוֹצִיאֵנִי vt educeres nos. Ieſah.47.10, videns me. pro רְאֵנִי. Plærique tamen codices habent

532.698. pathách loco ſéri, teſte R.Dauid in cõment. Et vice

714 ſeghól. Pſal. 119.117, וְאֶשְׁעֶה & delectabor. Ieſah. 41.23, וְנִשְׁתָּעֶה & delectabimur. 1.Reg. 17.14, תִּכְלֶה deficiet. Et 18. 44, עֹלֶה aſcendens. Illud item Leuit. 9. 4, Hodie Dominus נִרְאָה apparet. eſt enim participium maſcu-

lz.i.

linũ, quod eſt cum ſeghól, vt נִגְלָה. Et vice ſcuréc, vt Leuit. 6.22, הַקְּטֹרֶת cremabitur. Nachum 3.7, שְׁדֻדָה vaſtata eſt. Ioël 1.9, הַכְּרֵת exciſum eſt.

Séri ponitur vice camés, vt Pſal. 68.28, רוֹדֵם pro רוֹדֵם 140.149.
dominans eorum. i. eis. Ieſah. 63.11, הַמַּעֲלָם qui aſcende- 153.356.
re fecit eos. Et 8.11, וַיִּסְּרֵנִי & corripuit me. Leuit. 21.9, ſi 541.705.
תַּחֵל cœperit fornicari. Et vice chiríc. Irme. 6.7, הֶקֵרָה 778.779
effudit. Cant. 6.20, הֵנֵצוּ an floruerint. Iiób 17.7, וַתִּכַהּ &
caligauit. Gen. 21.14, וַתֵּתַע & errauit. Iehoſ. 2.18, הוֹרַדְתֵּנוּ
deſcendere feciſti nos. Pſal. 135.7, מוֹצֵא educens. Et vi-
ce pathách. Prouerb. 1.22, תְּאֲהֲבוּ* diligetis. Ieche. 20.9,
vt non תֵּחֵל violaretur. pro תֵּחֵל. Hoſéah 13.3, יִסְעַר turbi-
ne rapietur.

Chiríc ponitur vice pathách. Iudic. 13.6, שְׁאֶלְתִּיהוּ po- 33.145.
ſtulaui eum. Nume. 11.12, יְלִדְתִּיהוּ genui eum. Malachi 587
4.2, וּפִשְׁתֶּם & multiplicabimini. Iehoſ. 1.15, וְיִרִשְׁתֶּם &
hæreditabitis. Ieſah. 5.28, וְגַלְגַּלָּיו & rotæ eius. Ieche. 38.
23, וְהִתְגַּדַּלְתִּי וְהִתְקַדַּשְׁתִּי & magnificabor, & ſanctificabor.
Geneſ. 9.5, אֶת דַּמְכֶם ſanguinem veſtrum. 2. Reg. 10.17,
Donec הִשְׁמִידוֹ perdidit eum. Et vice ſeghól. Ieſah. 1.
14, וּבְפָרִשְׂכֶם & cũ extenderitis. Et 52.12, וּמְאַסִּפְכֶם & con-
gregans vos. Iudic. 9.53, וַתָּרֶץ & cõfregit. Et vice ſcu- 552
réc. Ieſah. 52.14, מִשְׁחַת* corruptus. Et 60.11, וּפְתִחוּ & ape
rientur. Geneſ. 50.26, וַיִּישָׂם & poſitus eſt. pro וַיִּישֶׂם. Mi-
cháh 1.7, קִבְּצָה congregata eſt. Irme. 51.56, חִתְּתָה confra-
ctus eſt. Ieſah. 48.8, פְּתֻחָה aperta eſt. Dici tamen poteſt
quòd hæc tria vltima ſunt intranſitiua ex pihél haddaghus, teſte R. Dauid in lib. ra. Ponitur & vice camés. 74
Pſal. 141.3, נְצֹרָה cuſtodi. in quo צ euphoniæ gratia eſt
dagheſſatum, teſte R. Dauid in lib. rad. Et vice séri.
1. Sem. 21.8, וְאֵין & nõ. Iiób 41.3, וְחֵן & gratia. Ieſa. 29.14,

יוֹסִיף addo. Pſal. 16. 5, תּוֹמִיךְ ſuſtentans.

73.690 Chólem ponitur vice camés. Nume. 23. 7, וְעֲמֹד deteſtare. Geneſ. 32. 19, בְּמְצַאֲכֶם cum inueneritis. Ieſah. 59. 13, 686 וְהָגוֹ & loqui. Et vice camés chathéph. Sephan. 3. 1, 638 מוֹרְאָה deturpata. Et loco ſcuréc. Pſal. 132. 12, וְעֵדוּתִי & teſtimoniū meum. Nechem. 12. 37, לְמוּאל ex aduerſo. contrá. Pſal. 71. 15, סְפֹרוֹת numeros. Deut. 28. 59, אֶת־מַכָּתְךָ plagam tuam. Ieſah. 25. 7, הַלּוּט colligatus.

94.96. Scuréc ponitur vice chólem. Pſa. 69. 21, וְאָנוּשָׁה & do-
97.555. lui. Exod. 18. 26, יִשְׁפּוּטוּ הֵם iudicabunt ipſi. Pſal. 91. 6, יָשׁוּד
635.765. vaſtabitur. Prouerb. 29. 6, יָרוֹן laudabitur. Exod. 15. 5,
1187 יְכַסְיֻמוֹ operient eos. Ruth 2. 8, תֵּעָבוֹרִי tranſibis. Ieſah. 1. 8, נְצוּרָה deſolata. Exod. 14. 3, נְבֻכִים coartati. Prouerb. 14. 3, תִּשְׁמוּרֵם cuſtodiet eos. Ieſah. 8. 10, עֲצוּ conſiliamini. Et 25. 10, כְּהֻדּוּשׁ ſicut trituratur. Et loco pathách. Pſa. 132. 1, * עֲנוֹתוֹ manſuetudo eius. Geneſ. 40. 15, גָּנֹב furando.

Et vice camés. Pſal. 150. 2, גֻּדְלוֹ magnitudo eius. Leuit. 2. 2, קֻמְצוֹ pugillus eius.

228 Pathách ponitur vice ſeghól. Iudic. 6. 17, * שֶׁאַתָּה quæ tu. pro שָׂ. Et 5. 7, שַׁקַּמְתִּי pro שָׂ quia ſurrexit. 2. Semu. 17. 16, Ne תָּלַן maneas. pro תָּלֵן, ſecundum R. Ionah: quan-
274 quam codices habent ferè omnes ſeghól. Et vice camés. Iechez. 16. 10, וַאֲכַסֵּךְ & operui te. pro וְ, &c. 2. Semu. 1. 10, וַאֲמִתֵּתֵהוּ & interfeci eum. Et loco ſceuá: vt Ieſah. 51. 2, וַאֲבָרְכֵהוּ & benedicam ei. pro וְ, &c. Et vice chiríc. Iudic. 19. 20, In platea ne תָּלֶן pernoctes. pro תָּלִין. Idem Iób 17. 2. Ioel 1. 17, מִמְּגֻרוֹת ab horreis. pro מִ.

152.183. Malachi 1. 13. מֵהֲלָאָה à labore. pro מִ. Et loco ſéri. Prou.
704.707 26. 21, לְחֶרְחַר־רִיב ad ſuccendendū litem. pro לְחֶרְחַר. 1. Pa-
708 ral. 12. 17, לְרַמּוֹתֵנִי ad decipiendum me. 1. Reg. 1. 15, מְשֶׁרֶת miniſter regis. Et 2, 24, וַיַּוְשִׁיבֵנִי & ſedere fecit me. Ge-

neſ.29.32, יֶאֱהָבַנִי amabit me. Iechez.21.30, הָשֵׁב reuertere. Ieſah.56.3, יַבְדִּילַנִי diuidet me. Exod.33.20, יִרְאַנִי videbit me. Geneſ.19.19, תִּדְבַּקַנִי adhærebit mihi .Iiób 9.18, יַשְׂבִּעֵנִי ſaturabit me. Ieſa.47.10, רֹאֲנִי videns me.

Seghól ponitur vice camés. Zechar.5.4, וְלָנָה & morabitur. Iudic.5.8, * לָחֶם pugnauit. Ieſah.59.5, וְהַוֹּרֶה & quod confractum.1.Semu.28.15, וָאֶקְרָאֶה & vocaui. Pſal. 20.4, יְרַשְּׁנֶה incinerabit. Et vice pathách. Pſal.102.14, לְחָנְנָהּ ad miſerendũ eius. Exo.33.3, אֶכְלֶךָּ conſumã te. Irme.49.8, הֶעְמִיקוּ profundate. Leui.6.2, בִּתְשׂוּמֶת יָד in depoſitione manus. Prou.19.11, הָאֲרִיךְ אַפּוֹ prolõgare furorem ſuum. Et vice chiríc. 1.Semu.25.7, הֲכְלַמְנוּם confudimus eos. Pſalm.38.2, קְצָפְךָ in furore tuo. Et 128.3, אֶשְׁתְּךָ vxor tua. Item 85.8, וְיִשְׁעֲךָ & ſalutem tuam.

Sceuá ponitur vice chiríc. Irme.9.3, וַיִּדְרְכוּ pro וַיִּדְרְכָה & extenderunt. 1.Semu.14.22, וַיִּדְבְּקוּ pro וַיִּדְבָּקוּ & perſecuti ſunt.

89.637. 638 714.791 1043 364 379

De Nomine & Pronomine. LIB. II.

Quid nomen, nominis diuiſio. Nomen haddauár, propriũ, & appellatiuum. Carentia ſingulari, vel plurali: & dualia. CAP. I.

NOmen, הַשֵּׁם (quod eſt Linguæ pars prima,) eſt dictio ſignificans aliquid ad placitum ſine tempore. Significat autem nomen (vt dictum eſt) ſine tempore, ſine motu, & per modum ſubſtãtiæ. Proinde non variatur per caſus in lingua Hebræa, quem-

admodũ variatur in Græca & Latina: ſed literis deſeruientibus(de quibus iã dictũ eſt)caſus diſcerni poſſunt hoc pacto,

אִישׁ	הָאִישׁ	לְאִישׁ	אֶת־אִישׁ	מֵאִישׁ	
à viro:	virum,	viro,	viri,	Vir,	
אֲנָשִׁים	הָאֲנָשִׁים	לְאֲנָשִׁים	אֶת־אֲנָשִׁים	מֵאֲנָשִׁים	
à viris.	viros,	viris,	virorum,	viri,	

In quibus omnibus (ſubſtantia nominis permanente, id eſt אִישׁ)per accidentales literas,caſuum omnium varietas facta eſt. Diuiditur autem nomen in nomen הַדָּבָר rei:& nomẽ הַתֹּאַר formæ: & nomẽ הַפֹּעַל operationis,quod altero nomine dicitur הַמָּקוֹר.i.vena,vt ſequẽti dicemus capite. Nomẽ enim ſignificat aut ſubſtãtiã, aut accidẽs,aut relationẽ,aut aliquod ens rationis,aut priuationẽ: quæ vniuerſa cõprehẽdit cõmune nomen הַדָּבָר,quod rẽ ſignificat. Aut ſignificat aliquid quo ſubſtãtiæ & accidẽtia informãtur:quod ſub nomine הַתֹּאַר cõprehenditur,ſiue illud ſit quãtitas,ſiue qualitas, aut qualitatis ſpecies. Aut ſignificat operationẽ abſolutã, vtputa amare,docere,legere,& idgenus.& hæc operatio ſiue interior ſiue exterior fuerit, comprehenditur ſub nomine הַמָּקוֹר,quod nos infinitiuum appellamus: de quibus paulo infrà ſumus dicturi. Modò dicendum eſt de nomine haddauár,id eſt rei.

Nomen igitur haddauár diuiditur in propriũ & appellatiuũ nomen. Propriũ nomen nõ habet plurale,vt habet apud Græcos: neque vnquã ponitur in regimine genitiui, neque præponitur ei ה notificatiuũ, vt ſuprà dictum eſt,neque ex eo poteſt formari verbũ. quippe nõ dicimus אַבְרָהָם אַבְרָהָמִים , neque אַבְרָהָם הָעִיר Abraham vrbis , neque הָאַבְרָהָם, neque אַבְרָהָמִית אַבְרָהָם. At contrà , nomen appellatiuum multis eſt cõmune,

& idcirco habet plurale, & ponitur in regimine genitiui, & ה notificatiuum poteſt ei præponi, & ex eo poteſt verbum formari: quanquã raro huiuſcemodi verba in Scripturis diuinis reperiantur: & hæc ſunt nomina generum & ſpecierum. vt אָדָם homo, חֲמוֹר aſinus, בֶּגֶד veſtis: חֵמָר bitumen, vnde fit verbum, Exod. 2.3, וַתַּחְמְרָה בַּחֵמָר & bituminauit eam bitumine. Et יִצְהָר oleum: vnde fit verbum, Iiób 24.11, Inter trapeta eorũ יַצְהִירוּ faciẽt oleum. Et לֵבָב cor: vnde fit verbum, Cant. 4.9, לִבַּבְתִּנִי tranſfixiſti (vel tuliſti) cor meum. Et זָנָב cauda: vnde fit verbum, Iehoſ. 10.19, וְזַנְּבֶתֶם אוֹתָם & decaudabitis eos. id eſt caſtrorum extremos qui ſunt inſtar caudæ, interficietis. Et Geneſ. 37.7, מְאַלְּמִים אֲלֻמִּים manipulantes. id eſt colligentes, vel ligantes manipulos.

Sub nomine haddauár continentur etiam nomina abſtracta, vt גַּבְהוּת elatio, סִכְלוּת ſtultitia, שַׁחֲרוּת nigredo, & idgenus. Eſt autem annotãdum, quòd omnia nomina, præter propria, habẽt & ſingulare & plurale, paucis exceptis, quorum non inueniuntur ſingularia vel pluralia in Sacris literis.

Pluralia tantum,

אַשְׁרֵי Beati	מָתִים Viri
בְּתוּלִים Virginitates	נְעוּרִים Pueritiæ
זְקוּנִים Senectutes	פָּנִים Facies
חַיִּים Vitæ	צָהֳרַיִם Meridies
מַיִם Aquæ	רֵחַיִם Molæ
מְלוֹאִים Plenitudines	שָׁמַיִם Cæli

Singularia tantum,

גָּזֵל rapina, זָהָב aurũ, עֹשֶׁק calumnia, עֶפְרֶת plũbum. 841 His plærique annumerauerunt כֶּסֶף argẽtum: contra quos eſt illud Gen. 42.25, Et vt redderẽt בַּסְפֵּיהֶם

1132 argenta ſua. id eſt pecunias. Quæ pluralem duntaxat habent numerum, in regimine genitiui faciunt מֵי שְׁמֵי רַחֲי,&c. Et cum pronominibus iuncta, ſunt geminata. Nume. 21.22, Nõ bibemus מֵי בְאֵר aquas putei. Inuenitur & מֵימֵי, Iehoſ. 4.7. Et cum pronomine, Nume. 20.19, מֵימֶיךָ aquæ tuæ. Et 8, מֵימָיו aquæ eius. 1. Semu. 25. 11, מֵימַי aquæ meæ. Thren. 5.4, מֵימֵינוּ aquæ noſtræ. Exod. 7.19, מֵימֵיהֶם aquæ eorum. Pſa. 20.7, שְׁמֶי. Et 8.4, שָׁמֶיךָ cælos tuos. Et שָׁמָיו. Sed in שְׁמֵיכֶם cæli veſtri, & שְׁמֵיהֶם cæli eorum, camés vertitur in ſceuá. Sunt etiam plæraque nomina quæ in plurali ſunt dualia, natura id faciente in multis: & veniunt cum י & ם, י habente chiríc. & ſi dicantur de pluribus quàm duobus, non dicuntur niſi de iugatis, teſte R. Dauid in Michlól: vt,

53

אֹזֶן Auris,	אָזְנַיִם aures.
אַף Naris,	אַפַּיִם nares.
בֶּרֶךְ Genu,	בִּרְכַּיִם genua.
דֶּלֶת Ianua,	דַּלְתַיִם ianuæ.
חָלָץ Lumbus,	חֲלָצַיִם lumbi.
יָד Manus,	יָדַיִם manus.
יֶרֶךְ Femur,	יְרֵכַיִם femora.
כִּכָּר Talentum,	כִּכָּרַיִם talenta.
כָּנָף Ala,	כְּנָפַיִם alæ.
כַּף Vola,	כַּפַּיִם volæ.
כֶּפֶל Duplicitas,	כִּפְלַיִם duplicitates.
כֶּרַע Crus,	כְּרָעַיִם crura.
לְחִי Maxilla,	לְחָיַיִם maxillæ.
עַיִן Oculus,	עֵינַיִם oculi.
קֶרֶן Cornu,	קַרְנַיִם cornua.
רֶגֶל Pes,	רַגְלַיִם pedes.
שַׁד Mamma,	שָׁדַיִם mammæ.

שֵׁן Dens, שִׁנַּיִם dentes.
שָׂפָה Labium, שִׂפָתַיִם labia. Et ſic quæ paulo ſuprà memorauimus, מַיִם שַׁמַּיִם צָהֳרַיִם, eandem ſequuntur formam. Et ſic dicimus אַרְבַּע רַגְלַיִם quatuor pedes, אַרְבַּע שִׁבְעָה עֵינַיִם ſeptem oculi. quatuor alæ, כְּנָפַיִם

Genera nominũ. Nomina generum & ſpecierũ quæ vtrunque comprehendunt ſexum. Nomina quæ vtroque in genere inueniuntur. CAP. II.

GEnus nominum apud Hebræos eſt duplex, זָכָר maſculinũ, & נְקֵבָה fœmininú: quanquã ſunt nõnulla quæ vtroque in genere inueniuntur, & ſub quocũque genere inuenian tur, vtrũque cõprehendunt ſexũ. Vnde eſt annotandũ, 838
quòd nomina generũ & ſpecierũ in quibus inuenitur & maſculinum & fœmininum, ſub quocunque genere, ſub quacunque venerint terminatione, etiam in ה, vtrunque comprehẽdunt ſexum: vt בְּהֵמָה animal, עוֹף auis, volatile, צִפּוֹר auis, צאן pecus, שֶׂה pecus, & idgenus quibus Diuina vtitur ſcriptura nunc maſculino, nunc fœmineo genere, ſub maſculino fœmineum comprehendens, & cõtrà: vt Deut. 14. 4, וְאֵת הַבְּהֵמָה hoc eſt animal quod comedetis. quod eſt ſub genere fœmineo. Geneſ. 7. 2, Ex omni הַבְּהֵמָה animali mundo capies tibi שִׁבְעָה שִׁבְעָה ſeptem, ſeptem. quod eſt ſub genere maſculino. Iechez. 34. 20, Ecce ego iudicaui בֵּין שֶׂה בְרִיאָה inter pecus pingue, & inter pecus macilentum. ſub genere fœmineo. Geneſ. 30. 32, כָּל שֶׂה נָקֹד omne pecus punctatum. ſub genere maſculino. Exod. 23. 5, Si videris חֲמוֹר aſinum odientis te רֹבֵץ cubantem ſub onere ſuo, &c. ſub genere maſculino. 2. Ṣemu. 19. 26, Sternam mihi הַחֲמוֹר aſinam, & equitabo עָלֶיהָ ſuper

eam. ſub genere fœmineo. Deuter. 14. 11, Omnẽ צִפּוֹר טְהוֹרָה auem mũdam comedetis. ſub genere fœmineo. Pſal. 102. 8, Fui vt צִפּוֹר בּוֹדֵד auis ſolitaria. ſub genere maſculino. Deuter. 14. 20, כָּל־עוֹף טָהוֹר omnem auem mundam comedetis. ſub maſculino genere. Leuit. 4. 32, וְאִם־כֶּבֶשׂ יָבִיא קָרְבָּנוֹ לְחַטָּאת נְקֵבָה תְּמִימָה יְבִיאֶנָּה & ſi ouem (ſcilicet anniculam) attulerit oblationẽ ſuam pro peccato, fœminam immaculatam afferet eam. Et ſic כֶּבֶשׂ eſt nomen ſpeciei maſculum comprehendens & fœminam: & ſic כֶּשֶׂב nomen eſt ſpeciei, ſicut & שׁוֹר bos, & עֵז capra. Diuina autem ſcriptura quum particulatim fœminã aut maſculum alicuius ſpeciei vult memorare, exprimit & declarat manifeſtè, vt Leuit. 4. 23, Adducet oblationem ſuam שְׂעִיר עִזִּים זָכָר תָּמִים hircum caprarum maſculum immaculatũ. Et 29, Adducet oblationẽ ſuam שְׂעִירַת עִזִּים תְּמִימָה נְקֵבָה hircam caprarum immaculatã fœminam. Litera ergo ה in fine nominibus generum & ſpecierũ appoſita, non eſt ſignum fœmineũ, vt plærique putauerunt: quia (vt iam dictum eſt) huiuſmodi nomina ſub quouis genere vtrunque comprehẽdunt ſexum. Sed in nominibus ſub ſpecie cõtentis eſt ſignum fœmineum, vt הַבָּקָר bos, quod eſt nomen ſpeciei, continet פָּר iuuẽcum, & פָּרָה iuuencam, & עֵגֶל vitulum, & עֶגְלָה vitulã: ſicut & homo continet ſub ſe infantem, puerum, adoleſcentem, iuuenẽ, ſenem. Annotandum eſt etiam quòd ſunt plæraque nomina quæ vtroque in genere inueniuntur, vt מַחֲנֶה caſtra, turma: fœmineo quidem, Pſal. 27. 3, אִם־תָּחֲנֶה עָלַי מַחֲנֶה Si caſtrametata fuerint aduerſum me caſtra. Gen. 32. 8, Si venerit Heſau ad הַמַּחֲנֶה הָאַחַת turmam vnam. Maſculino verò, Ibidem, וְהָיָה הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר & erit tur-

ma quæ remanſerit,&c. Et ſic מָקוֹם locus, Maſculino, Gen. 1.9, congregentur aquæ ad אֶחָד מָקוֹם locum vnũ. Fœmineo, Iób 20. 9, תְּשׁוּרֶנּוּ מְקוֹמוֹ intuebitur eũ locus eius. Et ſic אֵשׁ ignis, Fœmineo, Pſalm. 39.4, In meditatione mea תִּבְעַר־אֵשׁ exardeſcet ignis. Maſculino, Iób 20.26, אֵשׁ לֹא־נֻפָּחָה ignis nõ ſufflatus. Et זָקָן barba, Fœmineo. Ieſah. 15.2, Et omnis זָקָן גְּרוּעָה barba exciſa. Maſculino. 2. Semu. 10.5, Donec יְצֶמַח זְקָנְכֶם germinet barba veſtra. Et ſic מָגֵן Clypeus, ſcutũ, Fœmineo, 1. Reg. 10.17, Super הַמָּגֵן הָאֶחָת clypeo vno. Maſculino, Cant. 4.4, אֶלֶף הַמָּגֵן תָּלוּי עָלָיו mille clypei ſuſpenſi ſunt ſuper eam. vel in ea. Et ſic ſunt plæraque alia, quæ non ſunt in exemplum trahenda, niſi Sacrarum probentur teſtimonio literarum.

Maſculinum genus à fœminino diſcerni appoſitione nominum adiectiuorum, & participiorum, & verborum quibus genera accidunt. CAP. III.

MAſculeũ genus à fœmineo diſcernitur communiter in Sacris literis, & aliis libris authorum, adiectiuorum, participiorum, & verborum appoſitione, quibus genera accidunt & maſculea & fœminea, vt liquidò cõſtat ex nominibus vtroque in genere inuentis: de quibus præcedenti capite dictum eſt. Quãquam ſunt plæraque fœminea, verbis, participiis, & dictionibus aliis maſculeis iuncta: & contrà, maſculea fœmineis iuncta dictionibus Sacris in literis, quæ annotandà ſunt.

Fœminea maſculeis iuncta.

1. Semu. 25.27, Benedictionem hãc quam הַבִּיא שִׁפְחָתְךָ attulit ancilla tua. 2. Reg. 3.26, Et vidit rex Moáb quòd חָזַק מִמֶּנּוּ הַמִּלְחָמָה fortius eo eſſet prælium. Deuter. 21.3, 37.38.41. 711

וְהָיְתָה & erit ciuitas vicina. Geneſ. 24.42, כִּי יִהְיֶה נַעֲרָ & erit puella. Deute. 22.23, quum fuerit puella virgo. Geneſ. 39.5, וַיְהִי בִרְכַּת יְהוָה & fuit benedictio Domini. 1. Paralip. 2.48, Et concubina Caléb Mahachâh יָלַד שֶׁבֶר peperit Séber. Ieſah. 47.11, וּבָא עָלֶיךָ & veniet ſuper te malum. Irme. 51.46, וּבָא בַּשָּׁנָה & veniet in anno auditus. Exod. 12.16, Omne הַשְּׁמוּעָה opus non fiet in eis. 1. Semu. 2.20, תַּחַת הַשְּׁאֵלָה אֲשֶׁר שָׁאַל pro petitione quam petiuit. Prouerb. 8.19, וְתְבוּאָתִי מִכֶּסֶף נִבְחָר & fructus meus argento electo. Et 10, וְדַעַת מֵחָרוּץ נִבְחָר & ſcientiam quàm aurum electum. Malachi 2.6, וְעָוְלָה לֹא נִמְצָא & iniquitas nō eſt inuenta in labiis eius. Irme. 49.16, תִּפְלַצְתְּךָ הִשִּׁיא אֹתָךְ idolum tuum decepit te. Et 50.46, וְזַעֲקָה בַּגּוֹיִם נִשְׁמָע & clamor in gētibus auditus eſt. Eccleſ. 7.8, וְיאַבֵּד אֶת־לֵב מַתָּנָה & perdet cor donum. Exod. 11.6, & fuit clamor in vniuerſa terra AEgypti, אֲשֶׁר כָּמֹהוּ לֹא נִהְיְתָה qui ſicut ipſe nō fuit. Leuit. 2.8, וְהֵבֵאתָ אֶת־הַמִּנְחָה אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה מֵאֵלֶּה & afferes ſacrificium quod fiet ex his. Ieſah. 14.3, וּמִן־הָעֲבוֹדָה הַקָּשָׁה אֲשֶׁר עָבַד־בָּךְ & à ſeruitute dura qua ſeruitum eſt in te. Et 11, ſubter te יֻצַּע רִמָּה וּמְכַסֶּיךָ תּוֹלֵעָה ſternetur vermis, & operiēs te vermis. 2. Semu. 14.10, Et dixit rex, הַמְדַבֵּר אֵלֶיךָ Loquentem ad te, adduc eum ad me. Irme. 3.5, וַתְּעַשִׂי הָרָעוֹת & feciſti mala, & præualuiſti. Ieſah. 57.8, וַתִּכְרֹת לָךְ מֵהֶם & excidiſti tibi ex eis. Nachū 3.11, תֵּהָיִי תָּלִין בְּקִרְבֵּךְ eris occulta. Irme. 4.14, Vſquequo נַעֲלָמֶה imo rabitur in medio tui, &c. Iechez. 22.4, וַתְּבוֹא עַד שְׁנוֹתָיִךְ & veniſti vſque ad annos tuos. 1. Semu. 15.9, וְכָל־הַמְּלֵאכָה נִכְבֶּזֶה וְנִמַּס & omnem ſubſtantiā contemptibilē & diſſolutam, &c. Ieſah. 8.22, וַאֲפֵלָה מְנֻדָּח & caligo impulſa. Et 47.5, לְאֶבֶן דּוּמָם שְׁבִי דוּמָם ſede tacēs. Chabbac. 2.19, Surge

lapidi tacenti. 1.Reg.22.36, וַיַּעֲבֹר הָרִנָּה בַּמַּחֲנֶה & transiuit præconium per castra.

Masculea fœmineis iuncta,

2.Semu.13.39, וַתְּכַל דָּוִד & desiderauit Dauid.i.anima Dauid.Eccles.7.28, אָמְרָה קֹהֶלֶת dixit ecclesiastes.Et 8.11, אֲשֶׁר אֵין נֵעָשָׂה פִּתְגָם מַעֲשֵׂה הָרָעָה quia non est factum verbum de opere malo . Et 10. 15, עֲמַל הַכְּסִילִים תְּיַגְּעֶנּוּ labor stultorum laborare faciet eum. Iechez. 12.25, Loquar quod loquar דַּבֵּר וְיֵעָשֶׂה לֹא תִמָּשֵׁךְ עוֹד verbum,& fiet:non protrahetur vltrá. Et vt prodiderunt Hebræorum doctores;in huiusmodi locutionibus latet aliquod occultum:& more suo Scriptura est abbreuiata. Vnde exponunt,& desiderauit Dauid, id est anima Dauid, vel vxor Dauid.& est verbum transitiuum. Dixit Ecclesiastes, id est anima Ecclesiastis intellectiua, quæ sapientiam congregat . Et dixit נֵעָשָׂה, quod est participium fœmininũ,& non præteritũ,quia dictio אֵין non iungitur præteritis,teste R.Dauid, & refertur ad הָרָעָה,quod fœminei generis est. Et sic quæ suprà memorauimus, 1.Semu.25.27,Attulit ancilla tua,id est puer,aut seruus ancillæ tuæ: quia ipsa fuit quæ illam iussit afferri,dicitur quòd attulit.Et,Deut.22.23,Quum fuerit puella virgo,id est כִּי יִהְיֶה הַנַּעֲרָ הַבְּתוּלָה quũ fuerit res ista,quòd puella virgo.Et sic Exo.11.6,Et fuit clamor,&c.quia הַקּוֹל vox, est הַצְּעָקָה clamor: & contrà,clamor est vox:idcirco vsus est & masculeo & fœmineo. Et sic alia possunt exponi,teste R.Dauid. 38.39. 40.41

Maſculeum à fœmineo diſcerni terminatione. Nomina heteroclita. Honoris gratia plurale interdum dici de ſingulari. CAP. IIII.

MAſculinũ quoque genus terminatione diſcernitur à fœmineo: quippe quæ fœminea ſunt, (præter generum & ſpecierum nomina) in ה vel ת communiter ſingulari numero terminantur, & plurali in ות: ſicut contrà, maſculea in ים: vt אִמְרָה eloquium, שִׁפְחָה ancilla, שִׂמְלָה veſtimentum, תִּפְאֶרֶת gloria, & alia multa quæ ſuo in loco tractabuntur, quum nominum ſimilitudines enarrabimus, vbi & alias fœmineorum inuenies terminationes. In plurali, אִישׁ vir, אֲנָשִׁים viri: דָּבָר verbũ, דְּבָרִים verba.

51.52 Deeſt tamen plærunque, pluralis ſignum in Scriptura: vt Geneſ.1.21, Et creauit Deus אֶת־הַתַּנִּינִם dracones. vel cetos. Et 25.16, Duodecim נְשִׂיאִם principes. 2. Reg.10.9, *צַדִּיקִם iuſti vos. Et ſic in omni גּוֹיִם & לְאֻמִּים deeſt י, ne duo concurrant iodin. Et ſic cum pronomine. Iechez.36.13, גּוֹיָיִךְ gẽtes tuæ. Pſal.119.41, Veniãt mihi חֲסָדֶךָ miſericordiæ tuæ. Et 77.13, Et meditabor in omnibus פָּעֳלֶךָ operibus tuis. Item 44. 8, מֵחֲבֵרֶיךָ præ ſociis tuis. Exod.33.13, Scire me fac nunc אֶת־דְּרָכֶךָ vias tuas. Iehoſ. 1.8, Proſperabis אֶת־דְּרָכֶךָ vias tuas. Pſal. 119.25, viuifica me כִּדְבָרֶךָ ſecũdum verba tua. Et 98, Præ inimicis meis ſapientem efficies me מִצְוֹתֶיךָ præceptis tuis.

Sunt etiam nonnulla nomina quæ pluralem mittunt in ים, & veniunt à ſingulari fœmineo: vt,

אֵימָה Terror,	אֵימִים terrores.
אַלָּה Quercus,	אֵלִים quercus.
אֲלָמָה Manipulus,	אֲלָמִים manipuli.
דְּבֵלָה Carica,	דְּבֵלִים caricæ.

דְּבוֹרָה Apis,	דְּבוֹרִים apes.
חִטָּה Frumentum,	חִטִּים frumenta.
יוֹנָה Columba,	יוֹנִים columbæ.
יַעֲנָה Struthio,	יְעֲנִים ſtruthiones.
לְבֵנָה Later,	לְבֵנִים lateres.
מִלָּה Sermo,	מִלִּים ſermones.
נְמָלָה Formica,	נְמָלִים formicæ.
סָאָה Satum,	סָאִים ſata.
שִׁבֹּלֶת Spica,	שִׁבֳּלִים ſpicæ.
שָׁנָה Annus,	שָׁנִים anni.
שְׂעוֹרָה Hordeum,	שְׂעוֹרִים hordea.

Fœminea terminantur in ו & ת, vt צְדָקוֹת iuſtitiæ, כְּלָיוֹת renes, & idgenus. Sunt tamen nonnulla maſculina quæ hanc vſurpant terminationem, vt אָבוֹת patres, בְּכוֹרוֹת primogeniti, מִזְבְּחוֹת altaria, מְקוֹמוֹת loca, מִשְׁכָּנוֹת habitacula, שָׂדוֹת agri, & idgenus. Quorũ ſingularia ſunt, אָב בְּכוֹר מִזְבֵּחַ מָקוֹם מִשְׁכָּן שָׂדֶה.

Sunt autem quædam in ים terminata, quæ non ſunt abſoluta, ſed in regimine genitiui. Exo. 28. 17, Quatuor טוּרִים אֶבֶן ordines lapidis. Prouerb. 22. 21, ad reſpondendum אֲמָרִים אֱמֶת eloquia veritatis. Iechez. 22. 18, סִגִים כֶּסֶף ſcoriæ argenti fuerũt. 2. Paral. 4. 13, שְׁנַיִם טוּרִים רִמּוֹנִים, duo ordines malorum granatorum. Iudic. 5. 13, לְאַבִּירִים עַם fortibus populi. 1. Paral. 15. 19, בְּמְצִלְתַיִם נְחשֶׁת in cymbalis æris. i. æreis. 2. Reg. 5. 23, Et ligauit כִּכָּרַיִם כֶּסֶף duo talenta argenti. כ eſt cum ſceuá, quia eſt in regimine genitiui. Nam quando eſt abſolutum, כ eſt cum camés: vt ibidem, Tolle כִּכָּרַיִם duo talenta. Et in his omnibus, & eis ſimilibus dicunt deficere הַנִּסְכָּךְ, id eſt coniunctũ: vnde exponunt, טוּרֵי אֶבֶן ordines, ordines lapidis: & אֲמָרֵי אֲמָרִים eloquia, eloquia veritatis: & סִגֵי סִגִים

53. 54. 55

כֶּסֶף scoriæ, scoriæ argẽti. Et ita cætera iſtiuſmodi, teſte R. Dauid in Michlól. Interdum ן venit loco ם in fine. 2. Reg. 11. 13, Et audiuit Hathaliáh vocem הָרָצִין הָעָם curſorũ populi. quia eſt in regimine genitiui, vt ſuperiora. 1. Reg. 22. 27, וּמַיִם לָחַץ & aquas oppreſſionis. quanquam hoc eſt cum ם. Sunt & alia cum ן, quæ primo libro, cap. xxvi memorauimus. Et Thren. 1. 4, Omnes portæ eius שׁוֹמֵמִין deſolatæ. 1. Reg. 11. 33, deos צִידֹנִין Sidoniorum. Notãdum eſt quòd numerus pluralis in ים, dicitur nonnunquam honoris gratia de ſingulari, tam abſolutus, quàm in regimine genitiui, & cum pronominibus. Ieſah. 19. 4, In manu אֲדֹנִים קָשֶׁה dominorum duri. id eſt domini duri. Geneſ. 39. 20, אֲדֹנָי domini (pro dominus) Ioſéph. Et 42. 30, de Ioſéph, אֲדֹנֵי הָאָרֶץ domini (pro dominus) terræ. Exod. 21. 4, Si אֲדֹנָיו domini (pro dominus) eius dederit ei vxorẽ. Pſal. 149. 2, Lætetur Iſrael בְּעֹשָׂיו in factoribus ſuis. pro in factore ſuo. Ieſa. 42. 5, וְנוֹטֵיהֶם & extendentes eos. ſcilicet cælos: pro extendens. Zechar. 11. 5, וְרֹעֵיהֶם & paſtores (pro paſtor) eorum nõ parcet eis. Iehoſ. 24. 19, Quia אֱלֹהִים קְדֹשִׁים הוּא dii ſancti ipſe. quanquam hoc ad trinitatis myſterium referri poteſt: ſicut & illud Geneſ. 1. 1, In principio creauit אֱלֹהִים Dii. Iiób 35. 10, Et non dixit, Vbi אֱלוֹהַּ עֹשָׂי Dii factores mei? Ieſa. 54. 5, Quia בֹּעֲלַיִךְ עֹשַׂיִךְ dominatores tui factores tui, Dominus exercituum. Et nomen אֲדֹנָי domini mei, eſt cum pathách, niſi habeat accentum diſtinctiuũ, vt athnách, & ſoph paſſúc: & hoc vt ſit diſcrimen inter ipſum & nomen Domini אֲדֹנָי, quod eſt cũ camés. Inuenitur tamen cum accentu zachéph habere camés. Iudi. 6. 15, אֲדֹנָי domini mei in quo ſaluatio, &c. pro domine mi. Hoc plurale dũtaxat, eſt cum prono-

55. 56. 57. 705

mine primæ perſonæ,& cum camés, teſte R.Dauid in Michlól. Et dixit numero multitudinis honoris gratia.nondum enim ſciebat quòd eſſet angelus. Dicitur etiam numerus pluralis de ſingulari, non honoris gratia. Iudic. 5. 25, Aquam poſtulauit, lac dedit, בְּסֵפֶל אַדִּירִים in phiala dominis obtulit butyrum. Sed dici poteſt nomen eſſe in regimine genitiui, in phiala dominorum,id eſt digna vt domini & magnates in ea biberent. Iechez.46.6,Et in die menſis פַּר בֶּן־בָּקָר תְּמִימִים iuuencum filium bouis immaculatos.pro immaculatũ. quanquam & hoc ad vtrunque referri poteſt,id eſt ad iuuencum & bouem . Talmudiſtæ tamen exponunt, Quanquam lex iubet vt in Calendis duo offerãtur iuuenci,dixit Iechezchel iuuencum,vt oſtẽderet quòd ſi duos non inueniret,vnum offerret. 56 57

Quid nomen hattóar,& in quo differat à participio. CAP. V.

NOmen hattóar dicitur à תֹּאַר forma . Ieſa. 53.2,Non erat תֹּאַר forma ei. A plæriſque appellatur nomen cõcretum : éſtque nomen ſignificãs qualitatem quampiam alicui inhærentem ſubiecto habitu,vel potentia,ex quibus cõſequitur actio, vel paſſio, vt צַדִּיק iuſtus, חָכָם ſapiens, רֹפֵא medicus, דִּקְדֻּק grammaticus. Qui enim habent iuſtitiæ,ſapiẽtiæ, medicinæ, & grammaticæ habitum, appellantur iuſti,ſapientes,medici,grammatici.Et in genere naturalis potentiæ,vel impotẽtiæ, vt בָּרִיא ſanus, חוֹלֶנִי infirmus. Et in genere paſſionis, aut paſſibilis qualitatis,vt רַחְמָן miſericors, פַּחְדָן timidus, כַּעְסָן iracundus . Et in genere formæ, vel circa hoc aliquid conſtantis figuræ , ſignificantis modum aut determinationem ſubiecti circa quãtitatem: vt מְעֻוָּת curuum,

diſtortum, יָשָׁר rectum. Et in hoc differt nomen tóar à participio actiuo & paſſiuo, quæ non ſignificant habentem qualitatem aliquã habitu vel potentia, ſed actu: vt גּוֹנֵב quod ſignificat actu furantẽ: ſed גַּנָּב nomen tóar, habitum vel potentiam furandi habentem ſignificat. Et in quibuſdam nominibus ad participiorum diſcrimen aſſumit י, quod plærique redundare putant. Gen. 49. 12, חַכְלִילִי עֵינַיִם rubicundus oculis. Et 15. 2, vado עֲרִירִי ſolitarius. i. abſque liberis. Michäh 7. 8, Ne lætaris אֹיַבְתִּי inimica. quod plærique inimicam meã interpretantur. Irmc. 49. 16, שָׁכְנִי habitator in tauernis. i. cauernarum: quod alii habitans interpretantur. Pſal. 113. 5, Quis ſicut Dominus Deus noſter, הַמַּגְבִּיהִי eleuator ad habitandũ. Et 6, הַמַּשְׁפִּילִי humiliator ad videndũ in cælo & in terra. Et 7, מְקִימִי ſuſcitator è puluere pauperis. Et 9, מוֹשִׁיבִי reductor ſterilis in domum. Sed hæc pauca ſunt, & à plæriſque י ſuperuacaneũ iudicatur, & eſſe participia. Et quia nó omnium toarím propria & diſtincta inueniuntur nomina, in plæriſque locis, participiis pro toarím Sacra vtitur ſcriptura, quæ tamen à participiis modo diſtinguntur ſupradicto. Gen. 23. 16, Trãſeuntis לַסֹּחֵר ad negotiatorem. ſiue mercatorẽ. Iechez. 27. 3, רֹכֶלֶת negotiatrix populorum. Pſal. 103. 3, הַסֹּלֵחַ propitiator omnium iniquitatum tuarum, הָרוֹפֵא medicus omniũ infirmitatum tuarũ. Et 4, הַגּוֹאֵל redemptor, &c. Quæ alii vt participia interpretantur. Sic etiam paſſiuo vtitur participio, quod interdũ actiui habet ſignificantiam: vt Prouerb. 28. 17, Hominem עָשֻׁק calumniatum (pro calumniatorem) in ſanguine. vnde & R. Dauid in lib. rad. nomen dicit eſſe tóar: perinde acſi eſſet ſcriptum עוֹשֵׁק calumniator. Deuter. 28. 6, בָּרוּךְ benedi-

47. 58

m. i.

ctus tu. Et 16, אָרוּר maledictus tu. Hebræorum verò doctores istiusmodi nominibus in Sacris literis à participiis non distinctis, ad eorum discrimen literam נ in fine addiderunt, vt חוֹטְפָן fraudator, raptor, כּוֹעֲסָן iracundus, קוֹפְדָן scrupulosus, גּוֹזְלָן raptor, & idgenus.

Et ex istis toarím possumus verba formare, vt ex חָכָם sapiens, fit verbum חָכַם. Prouerb. 23. 15, Fili mi si חָכַם sapiens fuerit cor tuũ, &c. Et 9. 12, Si חָכַמְתָּ חָכַמְתָּ לָךְ sapiẽs fueris, sapiẽs fuisti tibi. Et ex נָדִיב liberalis, voluntarius, fit נָדַב. Exod. 35. 21, Cuius נְדָבָה voluntarius fuit spiritus. Habẽt plurale, & veniũt in regimine genitiui: vt צַדִּיק iustus, צַדִּיקִים iusti: חָכָם sapiẽs, חֲכָמֵי sapiẽtes.

De nomine happóhal, siue hammacór: & quòd interdùm capiatur pro præterito, participio, imperatiuo, & futuro. CAP. VI.

NOmen happohál, siue hãmacór, est nomen significans simpliciter & absolutè, id est sine quauis temporis differentia, sine genere, sine numero, actionem vel passionem, quod Latini infinitiuum appellant: vt amare, legere. Et idcirco appellatur à R. Iehudáh & R. Abrahám auenhezra nomen happohál: à iunioribus communiter hammacór, id est vena: quòd ab illa simpliciter operatione per nomen happohál significata, veluti à vena & fonte, scaturiant operationes aliæ præsentis, præteriti, & futuri temporis. Et quũ operatio per hoc nomen significata abstrahat à tempore determinato, non est consentaneum vt cõnumeretur inter verba quæ significant cũ aliquá temporis differentia: sed inter nomina. quanquam hoc nomen in medio verborũ locatur, vt ostendatur esse verborum vena: & quòd secundum coniu-

gationum varietatem, variantur & ipsa nomina hap-
163 póhal, vt suis in locis dicẽdum est. Cæterum anno-
tandum est, Sacris in literis interdum capi pro præter-
198 ito. Psal. 8.2, *תְּנָה dare (pro dedisti) gloriã tuam. Irme.
14.5, Cerua in agro peperit, וְעָזַב & relinquere. pro, re-
67 liquit. Exod. 8.15, וְהַכְבֵּד & aggrauare. pro aggrauauit.
Ieche. 1.14, Et animalia רָצוֹא וְשׁוֹב ire, & reuerti. pro ibãt
& reuertebantur. Sic noster Virgilius 7. AEneid. Voci-
ferans. etenim molleis tibi sumere thyrsos. pro sume-
163 bat. Ponitur & vice participii. Genes. 8.5, Et aquæ e-
rant הָלוֹךְ וְחָסוֹר ire & deficere. pro euntes & deficientes.
164 Et vice imperatiui. 2. Reg. 3.16, עֲשֵׂה facere (pro fac)
torrentem. Exod. 20.8, זָכוֹר Recordari (pro recordare)
diei sabbati. Zechar. 6.10, לָקוֹחַ accipere (pro accipe) à
transmigratione. Deute. 5.12, שָׁמוֹר Obseruare (pro ob-
serua) diem sabbati. Psal. 17.5, תְּמֹךְ sustentare (pro su-
163.164 stenta) gressus meos. Et vice futuri. Leuit. 6.14, הַקְרֵב
offerre (pro יַקְרִיבוּ offerent) eam filii Aharón. Iechez. 11.
7, הוֹצִיא educere. pro אוֹצִיא educam. 2. Semu. 3.18, הוֹשִׁיעַ
saluare. pro אוֹשִׁיעַ saluabo. 1. Sem. 3.12, הָחֵל וְכַלֵּה incipe-
re & finire. pro incipiam & finiã. Iehos. 9.20, Hoc facie-
mus eis, וְהַחֲיֵה & viuificare, pro viuificabimus. Psal. 77.
2, וְהַאֲזִין & auribus percipere. pro auribus percipiet. Et
vice alterius nominis. Psal. 101.3, עֲשֵׂה facere declinatio-
nes odiui. pro opus declinationum.

Nomen gentile tam masculinum, quàm fœmininum, & eius terminatio. CAP. VII.

GEntile nomen, est quod gentis, aut familiæ
declarat originẽ: & appellatur nomen הַיִּחַס
938.939. cognationis, genealogiæ. Et masculinum
940.941 terminatur in י, fœmineũ verò in ה & ת, vel

in י & ת:vt עִבְרִי Hebræus, Gen.39.14. עִבְרִיִּים וְעִבְרִים Hebræi,Geneſ.43.32, Exod.3.18. Et ſic מִצְרִי AEgyptius,Geneſ.39.1. מִצְרִיִּים & מִצְרִים AEgyptii . Et in his duobus & aliis ſimilibus propter concurſum duorum iodín , alterum cadit nominis gentilis ſignũ,vt יְהוּדִי Iehudæus, יְהוּדִיִּים & יְהוּדִים Iehudæi : אֱדוֹמִי Edomæus , אֱדוֹמִים Edomæi,א cum ſceuá & pathách,& אֱדוֹמִיִּים ſecundum normá.Et ſic אֱמֹרִי Emoræus, יְבוּסִי Iebuſæus, חִתִּי Chittæus, פְּרִזִּי Perizæus,חִוִּי Chiuuæus, מוֹאָבִי Moabita, הֲרָרִי Hararæus. Et ita cætera formabis.Interdum tamen inuenitur ſine י,vt Nume.26.34,Iſtæ familiæ מְנַשֶּׁה.Et 44,Ipſi Imnáh familia יִמְנָה. Et ſine נ finali dictionis,vt Nume. 26.40, Ipſi Nahamán familia הַנַּעֲמִי. Fœminea 939
ſunt vt מוֹאָבִיָּה Moabitis,מוֹאֲבִיּוֹת Moabitides:יְהוּדִית Iudæa, יְהוּדִיּוֹת Iudææ: מִצְרִית AEgyptia, מִצְרִיּוֹת AEgyptiæ: עִבְרִית Hebræa, עִבְרִיּוֹת Hebrææ: צִדְנִית Sidonia, צִדְנִיּוֹת Sidoniæ:עַמְּנִית Hammonitis,עַמְּנִיּוֹת Hammonitides,ם eſt cum camés chathéph,vt lenior ſit pronuntiatio, quòd dictio ſit polyſyllaba,teſte R.Dauid in Michlól.Et ita cætera formatu ſunt perfacilia.

De Cõparatiuo,Superlatiuo,& Diminutiuo. CAP. VIII.

COmparatiuo nomine carent Hebræi:ſed cũ dictione יוֹתֵר plus,magis:vel cum מ,quod éius gerit vices,faciunt comparatiuum cum poſitiuo.Proue.3.14, טוֹב סַחְרָהּ מִסְּחַר־כָּסֶף bona negotiatio eius plus quàm negotiatio argẽti.i.melior negotiatione argenti. Et 15, יְקָרָה הִיא מִפְּנִינִים pretioſior eſt margaritis.1.Sem.24.18, צַדִּיק אַתָּה מִמֶּנִּי iuſtior es me. Eccleſ. 7.2, טוֹב שֵׁם מִשֶּׁמֶן טוֹב melius nomen,quàm vnguentum bonum. Superlatiuo quoque proprio carent,ſed cum dictione מְאֹד valde, illud efficiũt,& præ-

cipue quando ipsa dictio geminatur. Genes.1.31, Vidit Deus omne quod fecit, & ecce bonum מְאֹד valde. i. optimum. Nume.12.3, Vir Moscéh mansuetus מְאֹד valde. i. mansuetissimus. Psal.119.96, Latum mandatum tuum מְאֹד valde. i. latissimum. Exod.1.7, Multiplicati sunt בִּמְאֹד מְאֹד valde valde. i. copiosissime. Diminutiuũ nomen constituitur per literam נ & י, & נ, & gemi nationem secundæ & tertiæ literæ, testibus R. Abrahám, R. Dauid in lib. rad. in radice נָחַשׁ, & R. Himmanuel: vt נְחַשְׁתֵּן ænulum, paruũ æs. 2. Reg. 18.4, Et אֲמִינֹן Aminonulus appellatur Amnon filius Dauid ob contemptum. 2. Semu. 13.20, הֲאַמְנוֹן nunquid Aminon frater tuus fuit tecum? Et אִישׁוֹן pupilla, quasi vir paruus: quòd in oculo viri quædam parua videatur imago. Et Exod. 16.23, שַׁבָּתוֹן sabbatulum. Cant. 1.6, שְׁחַרְחֹרֶת subnigra. i. parũ nigra. Leui. 13.49, יְרַקְרַק* subuiridis. Ibidem, אֲדַמְדָּם subrufus. Et 43, אֲדַמְדֶּמֶת subrufa. Psal. 96.5, אֲדַמְדָּמִים deiculi.

Nomina numeralia cardinalia vsque ad viginti. CAP. IX.

1134 SVnt & שְׁמוֹת הַמִּסְפָּר nomina numeri, id est numeralia: quorum aliqua sunt cardinalia, videlicet,

1134.1135. 1136 אֶחָד Vnus, Psal. 14.3. & est cum seghól & camés. Excipiuntur aliqua quæ sunt cum pathách. Zechar. 11.7, לְאַחַד vnum vocaui decorem, וְלְאַחַד & vnum (.i. alterum) vocaui funiculum. Genes. 48.22, Ego dedi tibi שְׁכֶם אַחַד partem vnam. 2. Semu. 17.22. עַד־אַחַד vsque ad vnum non defuit. Ieche. 33.30, Et locutus est אִישׁ־אֶת־אָחִיו vnus cũ vno. Gene. 3.22, Ecce Adam fuit כְּאַחַד sicut vnus ex nobis. Leuit. 13.2, Ad אַחַד vnum ex filiis eius. Et

1135 fortasse, vt inquit R. Dauid, deficit in his הַנִּסְמָךְ, vt sit

ſenſus, Vnum baculorum. i. ex baculis vocaui &c. In regimine genitiui eſt cũ pathách, Gen. 22.2, Super אַחַד vnum montium &c. Et plurale אֲחָדִים, Gene. 29.20. Legitur & חַד, vt paulo ſuprá. Et אַח, Iechez. 18.10. 1136.1137

אַחַת Vna, Fœmineum, eſt totum cum pathách. Exo. 1.15, Quarum הָאַחַת vna vocabatur Siphráh. Et ſi fuerit cum athnách accentu, & ſoph paſſúc, א eſt cum ſeghól, & ח cum camés: vt Exod. 36. 10, Et coniunxit quinque cortinas אַחַת אֶל־אֲחֹתָהּ vnam ad vnã, (id eſt ad alteram) & quinque cortinas iunxit אַחַת אֶל־אֲחֹתָהּ vnam ad vnam. Et ſic venit cum zachéph in pleriſque locis. Exod. 26.4, Extremum cortinæ הָאַחַת vnius. Et 37.3, Super latus eius הָאַחַת vnum. Sex tamen ſunt cũ zachéph, & habẽt pathách, vt eſt annotatũ in Miſráh. Exod. 16. 33, Tolle vrnam אַחַת vnam. Iehoſ. 6.14, Vice אַחַת vna. 2. Sem. 6.19, Tortam panis אַחַת vnã. 1. Reg. 3.25, Et date medietatem לְאַחַת vni. Zecha. 5.7, Mulier אַחַת vna. Exod. 26.8, Menſura אַחַת vna. Et doctores vbicunque inuenitur hæc dictio cum dictione חֻקָּה præceptum, ſtatutum, מִדָּה menſura, שָׁנָה annus, תּוֹרָה lex, punctant cũ pathách, præter vnú, Deut. 24.5, Immunis erit domui ſuæ שָׁנָה אַחַת anno vno. Quæcunque verò ſunt cũ athnách & ſoph paſſúc, cameſſant. Et poſſibile eſt quòd אַחַת & אָחַד duæ ſint voces diſtinctæ: vel deducitur אַחַת ab אָחַד: & caret ר, quia ſecundum normam deberet eſſe אַחֲרַת. Venit & ſine ר, vel ת, אַח. Iechez. 18.10, Et fecerit אַח מֵאַחַד מֵאֵלֶּה vnum ex vno ex his. pro אָחַד vel אַחַת. 1135.1136

שְׁנַיִם Duo, maſculinum, נ cum pathách. Geneſ. 6.19, שְׁנַיִם Duo ex ſingulis introduces in arcam. Et in ſoph paſſúc & cum athnách habet camés. Exod. 22.7, Reddet שְׁנַיִם duo. Et in regimine cum ם, שְׁנֵיהֶם. Geneſ. 25.16, שְׁנֵיהֶם 1138.1139

עָשָׂר duodecim principes. Et absque שְׁנֵי עָשָׂר,ם duodecim. Genes. 19.1, Et venerunt שְׁנֵי duo angelorum. pro duo angeli. Et non est coniũctio nominis numeralis vt sunt aliæ nominum coniunctiones, quia in coniũctione nominis numeralis coniungitur vel numerus numerato: vel numerus numero, vt in prædictis patet exemplis: vel numerus personæ, vt Dani. 9.1, בִּשְׁנַת אַחַת In anno vno Dariáues. i. Darii. Estér 1.3, בִּשְׁנַת שְׁלוֹשׁ לְמָלְכוֹ In anno tertio quo regnauit ipse. & idgenus. Et cum pronominibus, שְׁנֵיכֶם ambo ipsi, שְׁנֵיכֶם ambo vos, שְׁנֵינוּ ambo nos. Et sic שְׁנֵיהֶ שְׁנֵיךָ.quanquam non inuenitur talis cõiunctio nisi in חֲמִשִּׁים quinquaginta, & numero magno אֶלֶף mille, & רִבּוֹ centum mi
1141 lia. Interdum diminuit iste numerus, sicut & tres vel tria, qui sunt minimi numeri. Iesa. 17.6, שְׁנַיִם שְׁלֹשָׁה נַרְנָרִים Duo, tria grana in vertice rami. i. pauca. 2. Reg. 9.32, שְׁנַיִם שְׁלֹשָׁה סָרִיסִים Duo, tres eunuchi. i. pauci. 1. Re. 17.12, En ego colligo שְׁנַיִם עֵצִים duo ligna. i. pauca. Septenarius verò, & denarius, & millenarius auget: vt suo
1137 dicam in loco. שְׁתַּיִם Duæ, fœmininum est, Genes. 5. 26. & secundum normam debuerat esse שִׁנְתַּיִם: sed euphoniæ gratia נ est ablatũ, & daghés lene vt in שִׁנְתַּיִם
1138 remansit. Et in coniunctione cum ם, Exod. 24.4, וּשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה & duodecim titulos. Et sine ם, Iechez. 32.1, בִּשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה שָׁנָה duodecimo anno.

1139.1142 שְׁלֹשָׁה Tres, masculinum. Genes. 18.2, Vidit שְׁלֹשָׁה tres viros. Et in regimine genitiui, שְׁלֹשֶׁת. Exod. 3.18, Ibimus viam שְׁלֹשֶׁת trium dierum. Et cum pronomine, Num. 12.4, Egredimini שְׁלַשְׁתְּכֶם tres vos &c. & egressi sunt
1143 שְׁלַשְׁתָּם tres ipsi. Et שְׁלֹשָׁה est מִשְׁלֹשׁ. Genes. 38.24, Et fuerunt כְּמִשְׁלֹשׁ חֳרָשִׁים quasi tres menses. Numerus etiam

iſte diminuit, vt dictum eſt in שְׁנַיִם. Fœmininum, 1142
שָׁלוֹשׁ Tres. Deut. 19.2, שָׁלוֹשׁ עָרִים tres ciuitates. 1. Paral. 25.5, וּבְנוֹת שָׁלוֹשׁ & filias tres. Et in coniunctione, שְׁלֹשׁ. Geneſ. 5.23, וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה & trecenti anni. Inuenitur etiam vt maſculinum שְׁלֹשֶׁת. Geneſ. 7.13, וּשְׁלֹשֶׁת & tres vxores filiorum eius. Iiób 1.4, Et vocabant לִשְׁלֹשֶׁת tres ſorores ſuas.

אַרְבָּעָה Quatuor, maſculinũ. Gene. 2.10, לְאַרְבָּעָה רָאשִׁים 1144
in quatuor capita. Et in coniunctione, אַרְבַּעַת. Num. 7.7, אַרְבַּעַת quatuor boues dedit. Et geminatum, אַרְבָּעְתַּיִם. 2. Semu. 12.6, Reddet אַרְבָּעְתַּיִם bis quatuor. id eſt octo. Et cum pronomine, Daniel 1.17, Et pueris iſtis אַרְבַּעְתָּם quatuor ipſis dedit &c. Et א in his nõ eſt radicale. Fœmininum, אַרְבַּע Quatuor. Geneſ. 15.13, Et affligent eos אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה quadringentis annis. Et in coniunctione non mutatur.

חֲמִשָּׁה Quinque, maſculinũ. Num. 7.17, חֲמִשָּׁה עַתּוּדִים 1145
quinque hircos. Et in coniũctione ם eſt cũ ſéri, Nume. 3.47, חֲמֵשֶׁת חֲמֵשֶׁת quinque quinque ſiclos. Et cũ pronomine, חֲמִשְׁתָּם חֲמִשְׁתּוֹ, & ita reſiduum. Fœmininũ, חָמֵשׁ quinque, Gen. 5.6, Et vixit Seth חָמֵשׁ שָׁנִים quinque annis &c. Et in coniunctione ח eſt cum ſceuá & pathách, Geneſ. 5.10, חָמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה quindecim annis.

שִׁשָּׁה Sex, maſculinum. Geneſ. 30.20, Peperi ei שִׁשָּׁה 1146
בָנִים ſex filios. Et in coniunctione, cum ſéri & ſeghól שֵׁשֶׁת. Iehoſ. 6.3, Sic facietis שֵׁשֶׁת יָמִים ſex diebus. Fœmininum cũ ſéri, שֵׁשׁ Sex. Exod. 21.2, שֵׁשׁ שָׁנִים ſex annis ſeruiet. Et cum maccáph, & iunctum monoſyllabo, vel dictioni longæ eſt cum ſeghól. Nume. 7.3, שֵׁשׁ־עֲגָלֹת ſex plauſtra. Prouerb. 6.16, שֵׁשׁ־הֵנָּה ſex ſunt.

שִׁבְעָה Septem, maſculinum. Geneſ. 4.24, Septuagin- 1147

ta וְשִׁבְעָה & ſeptẽ. Et in coniunctione, שִׁבְעָת. Leui. 23. 18, שִׁבְעָתִים ſeptẽ oues. Et geminatũ, ſiue duale, שִׁבְעָתַיִם bis ſeptem, id eſt quatuordecim, Gene. 4. 24. quanquã determinatus pro indeterminato ponatur numero. Et cum additione נ, Iiób. 42. 13, Et fuerunt ei שִׁבְעָנָה בָנִים ſeptem filii. & eſt ſicut illud Hoſéah 10. 6, בָּשְׁנָה confuſio Ephraim. pro בוּשָׁה. quanquam ſunt qui dicunt quòd additio eſt multitudinis gratia. Et cum pronomine, 2. Semu. 21. 9, שִׁבְעָתָם יַחַד ſeptem ipſi pariter. quæ eſt alia forma ex שִׁבְעַת. nam ex שִׁבְעָה, dicẽdum erat שִׁבְעָתָם, ſicut ex שִׁפְחָה dicitur שִׁפְחָתָם. Fœmininum, שֶׁבַע ſeptẽ, ש cum ſeghól. Geneſ. 5. 7, שֶׁבַע שָׁנִים ſeptem annis. Et in cõiunctione cum ſceuá. Geneſ. 5. 26, וּשְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה & ſeptingentis annis. Inuenitur & fœmininum שִׁבְעָה. Iechez. 40. 26, וּמַעֲלוֹת שִׁבְעָה עֲלוֹתָו & gradus ſeptem aſcenſiones eius. Et poſſibile eſt quòd מַעֲלוֹת & עוֹלוֹת ſint plurália maſculina, teſte R. Dauid in Michlól.

1148 שְׁמוֹנָה Octo, maſculinum, נ eſt cum camés. Gene. 14, 14, שְׁמֹנָה octo. Et in coniunctione, שְׁמוֹנַת. Gene. 17. 12, Filius שְׁמֹנַת octo dierum circuncidetur. Fœmininum, שְׁמוֹנֶה Octo, cum ſeghól. Gen. 5. 7, וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה & octingẽtis annis. Et in coniũctione nõ mutatur. 2. Reg. 22. 1, Filius שְׁמוֹנֶה שָׁנָה octo annorum erat Ioſciiáhu.

1148 תִּשְׁעָה Nouem, maſculinum. Nume. 29. 26, Vitulos תִּשְׁעָה nouem. Et in coniunctione, תִּשְׁעַת. Nume. 34. 13, לְתִשְׁעַת nouẽ tribubus. Fœmininum, תֵּשַׁע nouẽm, cũ ſéri. Geneſ. 5. 27, תֵּשַׁע nouem & ſexaginta anni. Et in coniunctione cum ſceuá. Geneſ. 5. 8, וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה & nongenti anni.

1149 עֶשְׂרֵה Decem, maſculinum. Gen. 18. 32, Si inuenti fuerint עֶשְׂרֵה decem. Et cum alio numero iunctum, עֶשֶׂר:

n.i.

cui numerus שְׁנַיִם tantum iungitur in regimine : alii verò numeri iunguntur ei vt absoluta: vt אַחַד עָשָׂר Vndecim, Deut. 1.2. Idem עַשְׁתֵּי עָשָׂר, 1. Paral. 24.12, & 27. 14. שְׁנֵים עָשָׂר Duodecim, id est duo & decem, 1. Paral. 24.12, & 27.15. שְׁלֹשָׁה עָשָׂר Tredecim, 1. Paral. 24.13, & 25. 19. אַרְבָּעָה עָשָׂר Quatuordecim, 1. Paral. 24.13, & Num. 29.13. חֲמִשָּׁה עָשָׂר Quindecim, 1. Paral. 24.14, & Nume. 29.12. Et עֲשָׂרָה וַחֲמִשָּׁה, Iechez. 45.12. שִׁשָּׁה עָשָׂר Sexdecim, 1. Paral. 24.4. שִׁבְעָה עָשָׂר Septendecim, 1. Paral. 24.15, & Gen. 8.4. שְׁמֹנָה עָשָׂר Octodecim, 1. Paral. 24. 15. תִּשְׁעָה עָשָׂר Nouendecim, 1. Paral. 24.16. Et in cõiunctione, עָשָׂרֹת, ש & ר cum seghól. Gene. 31.7, Et mutauit mercedem meam עֲשָׂרֹת decem vicibus.

Fœmininú, עֶשֶׂר cũ seghól. Gen. 5.14, עֶשֶׂר שָׁנִים decẽ anni. Et in coniunctione cum alio numero, עַשְׂרֵה. vnde אַחַת־עֶשְׂרֵה, Iehos. 15.51. Et עַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה Vndecim, Exod. 26.7, Iechez. 40.49. שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה Duodecim, Gene. 5.8, & Ieho. 4.9. שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה Tredecim, Gene. 17.25. אַרְבַּע עֶשְׂרֵה Quatuordecim, 2. Paral. 13.21, & Iechez. 43.17. חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה Quindecim, Gene. 5.10. שֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה Sexdecim, 2. Paral. 27.1. שִׁבְעַ־עֶשְׂרֵה Septendecim, Gene. 37. 1. שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה, Octodecim. 2. Paral. 13.1. תִּשַׁע־עֶשְׂרֵה Nouendecim, Gene. 11.25.

1147. 1148. 1153.

ה notificatiuum venire cum numeris cardinalibus vel numeratis. CAP. X.

NOn est autem prætereundum, ה notificatiuum iungi numeris. Quando igitur venit numerus iuxta numeratum, tunc ה notificatiuum numerato iungitur, siue numerus sit in coniunctione, siue non. In coniunctione, Ieho. 2.4, Et tulit mulier אֶת־שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים duos viros. Et 17.11, 1149

שְׁלֹשֶׁת הַנְּפָת tres prouinciæ. Exod. 16.22, collegerunt duplicé panem, שְׁנֵי הָעֹמֶר duos hómer. Et 26.3, חֲמֵשׁ הַיְרִיעֹת quinque cortinæ erunt coniũctæ. Zecha. 11.8, אֶת־שְׁלֹשֶׁת הָרֹעִים tres paſtores. Iechez. 45.23, שִׁבְעַת הַיָּמִים ſeptem diebus, Geneſ. 7.10, לְשִׁבְעַת הַיָּמִים poſt ſeptem dies. Ieho. 13, 7, עֲשֶׂרֶת הַשְּׁבָטִים nouem tribubus. Deute. 4.13, עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים decem verba. Et abſque numeri cõiunctione, Gene. 41.20, Et comederunt &c. שֶׁבַע הַפָּרוֹת ſeptem vaccas pulchras. Et 24, Et deglutiuerunt &c. אֶת שֶׁבַע הַשִּׁבֳּלִים
1150 ſeptem ſpicas. Et quando eſt coniunctio numeri ad numerum, tunc ה notificatiuum venit cum ſecundo numero. Ieho. 4.4, Et vocauit Iehoſcúah אֶל־שְׁנֵים הֶעָשָׂר duodecim viros. 1. Reg. 19.19, & ipſe אִישׁ בִּשְׁנֵים עָשָׂר inter duodecim. Et quandoque cum priori numero, 1. Reg. 6.38, וּבְשָׁנָה הָאַחַת עָשְׂרֵה & anno vndecimo &c. Venit etiam cum numerato poſt duos numeros. Ieho. 4. 20, וְאֵת שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה הָאֲבָנִים & duodecim lapides iſtos quos
1150 tulerunt, &c. Et ſic à viginti & ſuprà venit cũ numerato, & interdũ cum numero. Exod. 36.24, Sub עֶשְׂרִים שְׁלֹשִׁים הַכֶּסֶף הַקְּרָשִׁים viginti tabulis. Zecha. 11. 13, Et tuli triginta argenteos. Leuit. 25, 10, Et ſanctificabitis אֵת שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה annum quinquageſimum annũ. ſiue
151 annum quinquaginta annorum. Et quando iũgitur numerus numero, iungitur priori. Exod. 12.18, Comedetis azyma עַד יוֹם הָאֶחָד וְעֶשְׂרִים vſque ad diem vnum & vigeſimũ. Nume. 16.35, Et cõſumpſit אֵת הַחֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם quinquaginta & ducentos. 1. Paralip. 27.15, הַשְּׁנַיִם עָשָׂר. Exod. 38.28, וְאֵת הָאֶלֶף וּשְׁבַע הַמֵּאוֹת & mille & ſeptingen-
1151 tos. Interdum venit cum quolibet numero. Nume. 3.46, וְאֵת פְּדוּיֵי הַשְּׁלֹשָׁה וְהַשִּׁבְעִים וְהַמָּאתַיִם & redempti tria & ſeptuaginta & ducenti.

Numeralia nomina à viginti vſque ad centum. CAP. XI.

OMnes numeri cardinales à viginti,& ſuprà, ſunt vtriuſque generis,& ex eis non fiunt nomina toarím.Et ſunt,

עֶשְׂרִים Viginti.	שִׁבְעִים Septuaginta.
שְׁלשִׁים Triginta.	שְׁמוֹנִים Octoginta.
אַרְבָּעִים Quadraginta.	תִּשְׁעִים Nonaginta.
חֲמִשִּׁים Quinquaginta	מֵאָה מֵאוֹת Centum.
שִׁשִּׁים Sexaginta.	אֶלֶף Mille.

Et quando iunguntur minori numero, minor cõmuniter præcedit, interdum tamen maior,vt,

אֶחָד וְעֶשְׂרִים Vnus & viginti,1.Paral.24.17,& 25.28.Fœmineum, אַחַת וְעֶשְׂרִים.

שְׁנֵים וְעֶשְׂרִים Duo & viginti,1.Paral.24.17.Et עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם 2.Paral.13.21.Fœmineum,שְׁתֵּים וְעֶשְׂרִים.

שְׁלשָׁה וְעֶשְׂרִים Tres & viginti,1.Paral.24.18,& 25.30. Fœmineum,שְׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים.

אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים Quatuor & viginti,1.Paral.24.18,& 25.31. Fœmineum,אַרְבַּע וְעֶשְׂרִים.

חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים Quinque & viginti, Iechez. 45.1. Fœmineum, חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים Quinque & viginti, Iechez.40. 33.Et עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ 2.Paral.27.8,& Iechez.40.29.

שִׁשָּׁה וְעֶשְׂרִים Sex & viginti.Fœmineum,שֵׁשׁ וְעֶשְׂרִים.

שִׁבְעָה וְעֶשְׂרִים Septem & viginti.Fœmineũ,שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים,

שְׁמוֹנָה וְעֶשְׂרִים Octo & viginti. Fœmineũ, שְׁמֹנֶה וְעֶשְׂרִים, Exod.26.2.

תִּשְׁעָה וְעֶשְׂרִים Nouem & viginti. Fœmineũ, תֵּשַׁע וְעֶשְׂרִים Exod.38.24.

אֶחָד וּשְׁלשִׁים Vnus & triginta.Fœmineum,אַחַת וּשְׁלשִׁים,

שְׁנַיִם וּשְׁלשִׁים Duo & triginta.Fœmineum,שְׁתַּיִם וּשְׁלשִׁים,

שְׁלשָׁה וּשְׁלשִׁים Tres & triginta.Fœmineum,שָׁלֹשׁ וּשְׁלשִׁים

Iechez.41.6. Et שְׁלֹשִׁים וְשָׁלֹשׁ,1.Paral.29.27.
אַרְבָּעָה Quatuor & triginta. Et אַרְבָּעָה וּשְׁלֹשִׁים,1.Paral.7.7. Fœmineum, אַרְבַּע וּשְׁלֹשִׁים,
חֲמִשָּׁה Quinq; & trigīta. Fœmineū, חֲמֵשׁ וּשְׁלֹשִׁים.
שִׁשָּׁה Sex & triginta. Fœmineum, שֵׁשׁ וּשְׁלֹשִׁים.
שִׁבְעָה Septem & triginta. Fœmineū, שֶׁבַע וּשְׁלֹשִׁים.
שְׁמוֹנָה Octo & triginta. Fœmineū, שְׁמוֹנֶה וּשְׁלֹשִׁים:
Et שְׁלֹשִׁים וּשְׁמוֹנֶה,Deut.2.15.
תִּשְׁעָה Nouē & triginta. Fœmineū, תֵּשַׁע וּשְׁלֹשִׁים.
Et שְׁלוֹשִׁים וְתֵשַׁע,2.Paral.16.12.
אֶחָד Vnus & quadraginta. Fœmineū, אַחַת וְאַרְבָּעִים
Et אַרְבָּעִים וְאַחַת,2.Paral.16.13.

שְׁנַיִם 2 & 40.	שְׁתֵּי וְאַרְבָּעִים	שֵׁשׁ 6 & 40.	שֵׁשׁ וְאַרְבָּעִים
שְׁלֹשָׁה 3 & 40.	שְׁלֹשׁ וְאַרְבָּעִים	שִׁבְעָה 7 & 40.	שֶׁבַע וְאַרְבָּעִים
אַרְבָּעָה 4 & 40.	אַרְבַּע וְאַרְבָּעִים	שְׁמוֹנָה 8 & 40.	שְׁמֹנֶה וְאַרְבָּעִים
חֲמִשָּׁה 5 & 40.	חֲמֵשׁ וְאַרְבָּעִים	תִּשְׁעָה 9 & 40.	תֵּשַׁע וְאַרְבָּעִים

אֶחָד Vnus & quinquaginta. Fœmineū,

	אַחַת וַחֲמִשִּׁים		
שְׁנַיִם 2 & 50.	שְׁתֵּי וַחֲמִשִּׁים	שֵׁשׁ 6 & 50.	שֵׁשׁ וַחֲמִשִּׁים
שְׁלֹשָׁה 3 & 50.	שְׁלֹשׁ וַחֲמִשִּׁים	שִׁבְעָה 7 & 50.	שֶׁבַע וַחֲמִשִּׁים
אַרְבָּעָה 4 & 50.	אַרְבַּע וַחֲמִשִּׁים	שְׁמוֹנָה 8 & 50.	שְׁמֹנֶה וַחֲמִשִּׁים
חֲמִשָּׁה 5 & 50.	חֲמֵשׁ וַחֲמִשִּׁים	תִּשְׁעָה 9 & 50.	תֵּשַׁע וַחֲמִשִּׁים

אֶחָד Vnus & ſexaginta. Fœmineum, אַחַת וְשִׁשִּׁים
שְׁנַיִם 2 & 60. Et שִׁשִּׁים וּשְׁנַיִם,1. Paral. 26.8. Fœmineū, שְׁתֵּי וְשִׁשִּׁים. Et שִׁתִּים וְשִׁשִּׁים שָׁנָה,Gene.5.18.

שְׁלֹשָׁה 3 & 60.	שְׁלֹשׁ וְשִׁשִּׁים	שִׁבְעָה 7 & 60.	שֶׁבַע וְשִׁשִּׁים
אַרְבָּעָה 4 & 60.	אַרְבַּע וְשִׁשִּׁים	שְׁמוֹנָה 8 & 60.	שְׁמֹנֶה וְשִׁשִּׁים
חֲמִשָּׁה 5 & 60.	חֲמֵשׁ וְשִׁשִּׁים	תִּשְׁעָה 9 & 60.	תֵּשַׁע וְשִׁשִּׁים
שִׁשָּׁה 6 & 60.	שֵׁשׁ וְשִׁשִּׁים		

אֶחָד Vnus & ſeptuaginta. Fœmineum, אַחַת וְשִׁבְעִים

שְׁנַיִם 2 & 70.	שְׁתֵּי וְשִׁבְעִים	אַרְבָּעָה 4 & 70.	אַרְבַּע וְשִׁבְעִים
שְׁלֹשָׁה 3 & 70.	שְׁלֹשׁ וְשִׁבְעִים	חֲמִשָּׁה 5 & 70.	חֲמֵשׁ וְשִׁבְעִים

שְׁמֹנָה וְשִׁבְעִים 8 & 70. שִׁשָּׁה וְשִׁבְעִים 6 & 70. שִׁבְעָה וְשִׁבְעִים 7 & 70.
תִּשְׁעָה וְשִׁבְעִים 9 & 70.

אָה וּשְׁמוֹנִים Vnus & octoginta. Fœmineum, אַת וּשְׁמוֹנִים

שְׁמֹנָה וּשְׁמוֹנִים 8 & 80. שִׁשָּׁה וּשְׁמוֹנִים 6 & 80. שִׁבְעָה וּשְׁמוֹנִים 7 & 80.
תִּשְׁעָה וּשְׁמוֹנִים 9 & 80.

אַחַת וּשְׁמוֹנִים 1 & 80. שְׁתַּיִם וּשְׁמוֹנִים 2 & 80. שְׁלֹשָׁה וּשְׁמוֹנִים 3 & 80.
אַרְבָּעָה וּשְׁמוֹנִים 4 & 80. חֲמִשָּׁה וּשְׁמוֹנִים 5 & 80.

אָה וְתִשְׁעִים Vnus & nonaginta. Fœmineum, אַת וְתִשְׁעִים

שְׁמֹנָה וְתִשְׁעִים 8 & 90. שִׁשָּׁה וְתִשְׁעִים 6 & 90. שִׁבְעָה וְתִשְׁעִים 7 & 80.
תִּשְׁעָה וְתִשְׁעִים 9 & 90.

אַחַת וְתִשְׁעִים 1 & 90. שְׁתַּיִם וְתִשְׁעִים 2 & 90. שְׁלֹשָׁה וְתִשְׁעִים 3 & 90.
אַרְבָּעָה וְתִשְׁעִים 4 & 90. חֲמִשָּׁה וְתִשְׁעִים 5 & 90.

Nomina cardinalia ă centum ער ſque ad mille, & ſuprá.

CAP. XII.

MEáh מֵאָה Cẽtum, Gene. 50.22. Et in regimine genitiui, ſiue in coniunctione, מְאַת, Geneſ. 5.3, & 25.7. Et in plurali מֵאוֹת centum ſimiliter. Geneſ. 5.5. Et duale, מָאתַיִם ducẽti, Gene. 11.19. Exod. 30.23. Et חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם quinquaginta & ducentos. ſic Iechez. 48.17.

שְׁלֹשׁ מֵאוֹת Trecentæ, Geneſ. 5.22.

אַרְבַּע מֵאוֹת Quadringentæ; Nume. 1.29, & 2. Paral. 1.14.

חֲמֵשׁ מֵאוֹת Quingentæ, Geneſ. 5.30, & Iechez. 42.17.

שֵׁשׁ מֵאוֹת Sexcentæ, Geneſ. 8.13, & Nume. 2.4.

שְׁבַע מֵאוֹת Septingentæ, Geneſ. 5.26, & 1. Paral. 26.30.

שְׁמֹנֶה מֵאוֹת Octingentæ, Geneſ. 5.4.

תְּשַׁע מֵאוֹת Nongentæ, Geneſ. 5.5.

אֶלֶף Mille. Et in ſoph paſſúc, & cũ athnách אֶלֶף: quod interdum eſt nomen vniuerſale vt אֲלָפִים. Et plurale, אֲלָפִים. Et in coniunctione אַלְפֵי. 2. Paral. 1.14, אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת mille & quadringenti.

אַלְפַּיִם Duo milia. Exod. 38. 29, Et שְׁנֵים אֶלֶף, 1. Para. 7. 7.

שְׁלֹשֶׁת אַלְפַּיִם Tria milia, 1. Paral. 29. 4, & 2. Paral. 2. 17.

אַרְבַּעַת אַלְפַּיִם Quatuor milia. Et אַרְבָּעָה אֶלֶף, 1. Paral. 23. 4. Et אַרְבַּעַת אַלְפַּיִם, 1. Paral. 23. 5, Iechez. 48. 16.

חֲמֵשֶׁת אַלְפַּיִם Quinque milia, Iechez. 45. 6, & 48. 15.

שֵׁשֶׁת אַלְפַּיִם Sex milia, 1. Paral. 23. 4, & Iiób 42. 12. Et שֵׁשׁ אֶלֶף, 1. Paralip. 7. 4.

שִׁבְעַת אַלְפַּיִם Septem milia, 1. Paral. 29. 4. Et שִׁבְעָה אָלֶף, 1. Paralip. 7. 5.

שְׁמֹנַת אַלְפַּיִם Octo milia, 1. Paral. 23. 3. Et שְׁמֹנָה אָלֶף, 1. Paralip. 29. 7.

תִּשְׁעַת אַלְפַּיִם Nouem milia, & תִּשְׁעָה אָלֶף. Et עֲשֶׂרֶת אָלֶף decẽ milia, vel decem miliũ, Iechez. 45. 1. Et עֲשֶׂרֶת אַלְפַּיִם Iechez. 45. 3.

רְבָבָה Decem milia, Psal. 91. 7, & Leuit. 26. 8, item Deut. 32. 30. Et in plurali, רִבּוֹת, idem significans, sicut מַאָה & מֵאוֹת centum. Nechem. 7. 72, Auri drachmas שְׁתֵּי רִבּוֹא viginti milia. Et 71, Auri drachmas שְׁתֵּי רִבּוֹת viginti milia. Et cum רִבְאוֹת, א, idem significat, Dani. 11. 12. Et duale, רִבּוֹתַיִם Viginti milia, Psal. 68. 18. Et cum alio numero, שֵׁשׁ־רִבּוֹאוֹת sexaginta milia, Hez. 2. 69. Et 64, אַרְבַּע רִבּוֹ Quadraginta milia. Et Daniel 7. 10, רִבּוֹ רִבְבָן significat cẽtum milia. vterque enim numerus signat decẽ milia, prior singulari numero, alter numero multitudinis. Decem milia verò multiplicata per decem milia, faciunt centum milia.

עַשְׁתֵּי עָשָׂר אַלְפַּיִם Vndecim milia.

שְׁנֵים עָשָׂר אָלֶף Duodecim milia, Num. 31. 5, 2. Paral. 1. 14.

שְׁלֹשָׁה עָשָׂר אָלֶף Tredecim milia.

אַרְבָּעָה עָשָׂר אָלֶף Quatuordecim milia, Iiób 42. 12.

חֲמִשָּׁה עָשָׂר אָלֶף Quindecim milia.

שִׁשָּׁה עָשָׂר אֶלֶף Sexdecim milia.Nume.31.40.
שִׁבְעָה עָשָׂר אֶלֶף Septemdecim milia.1.Paralip.7.11.
שְׁמוֹנָה עָשָׂר אֶלֶף Octodecim milia, 1.Paralip. 18.12, & Iechez.48.35.
תִּשְׁעָה עָשָׂר אֶלֶף Nouemdecim milia.
עֶשְׂרִים אֶלֶף Viginti milia.2. Paral.2.10,& 28.6.Ieche.48.8.
עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אֶלֶף Viginti & quatuor milia,1.Paral. 27.2. Et שְׁתֵּי רִבּוֹ,vt dictũ est:aut רִבּוֹתַיִם. חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף,Quinque & viginti milia,Ieche.45.3.Et sic עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף Viginti duo milia,1.Paralip.7.2.
שְׁלֹשִׁים אֶלֶף Triginta milia,Num.1.35.Et שְׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה אֶלֶף, 1.Paral.7.5.Et שְׁלֹשִׁים וּשְׁמוֹנָה אֶלֶף,1.Paralip.23.3.
אַרְבָּעִים אֶלֶף Quadraginta milia,Nume.1.21.
חֲמִשִּׁים אֶלֶף Quinquaginta milia,Nume.1.23.
שִׁשִּׁים אֶלֶף Sexaginta milia,Nume.1.39.
שִׁבְעִים אֶלֶף Septuaginta milia,Num.1.27,2.Para.2.18.
שְׁמוֹנִים אֶלֶף Octoginta milia,Nume.2.9.Et שְׁמוֹנִים וְשִׁבְעָה אֶלֶף ,1.Paralip.7.5.
תִּשְׁעִים אֶלֶף Nonaginta milia.
מֵאָה אֶלֶף Centum milia, 1.Paral.21.5.Et מְאַת אֶלֶף,Num. 2.9.Et רִבּוֹ רִבּוֹן,vt dictum est.
מֵאָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף Cẽtũ& quinquaginta milia,2.Paral.2.17.
מָאתַיִם אֶלֶף Ducenta milia.
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֶלֶף Trecenta milia.
אַרְבַּע־מֵאוֹת אֶלֶף Quadringenta milia,2.Paral.13.3.
חֲמֵשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף Quingẽta milia,2.Sem.24.9,2.Para.13.17
שֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף Sexcenta milia,Nume.1.46,& 26.51.
שְׁבַע מֵאוֹת אֶלֶף Septingenta milia.
שְׁמוֹנָה מֵאוֹת אֶלֶף Octingẽta milia,2.Sem.24.9,2.Par.13.3.
תְּשַׁע מֵאוֹת אֶלֶף Nongenta milia.

Annotandum est autem,quòd in numeris à decem

& suprà, non inueniuntur nomina toarim, id est adiectiua: sed vice eorum vtuntur nominibus numeralibus cardinalibus prædictis: vt Genes. 14.4, וּשְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה & tertiodecimo anno rebellauerunt. Leuit. 25. 10, שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה annus quinquagesimi anni erit vobis. Iechez. 40.1, בְּאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה In quartodecimo anno. Et 45.21, בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם quartadecima die.

Notandum præterea quòd Hebræi per alphabeti literas numeros signare solent, vt

א	כ	ג	ד	ה	ו	ח	ט	י
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Deinde præponunt י vsque ad כ, hoc pacto,

יא	יב	יג	יד
11	12	13	14

Et ne coniungant יה, quod vnum ex Diuinis conficit nominibus, honoris gratia scribunt טו pro 15. Deinde,

יו	יז	יח	יט	כ	כא	כב	כג	כד	כה	כו	כז	כח
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28

כט ל לא לב לג לד לה לו לז לח לט מ מא מב מג

29	30	31	32							40	41	42

נ נא נב נג נד נה נו נז נח נט ס סא סב סג סד

50	51	52								60	61	62								70	71	72

ע עא עב עג עד עה עו עז עח עט פ פא פב פג פד

80	81	82								90	91	92								100	101	102

& sic vsque ad centum & decem. Deinde,

קי	קיא	קיב	קיג	קיד	קטו	קיו	קיז	קיח	קיט	קכ
110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120

& sic residuum. Deinde,

קכא קכב קכג קכד קכה קכו קכז קכח קכט קל קלא קלב

130	131									140	141									150	151	

קלג קלד קלה קלו קלז קלח קלט קמ קמא קמב קמג קמד

										160	161									170	171	

קמה קמו קמז קמח קמט קנ קנא קנב קנג קנד קנה קנו

										200	201									300	301	

קנז קנח קנט קס קסא קסב קסג קסד קסה קסו קסז קסח

										400	401									500	501	

Et quum literæ alphabeti non protendãtur nisi vsque ad ת, oportet in aliis numerationibus componere duas vel tres literas, hoc pacto,

קתת	תת	קרת	רת	קת
900	800	700	600	500

Et cum duobus punctis,

זאּ	ואּ	האּ	דאּ	גאּ	באּ	אּ
7000	6000	5000	4000	3000	2000	1000

& sic de aliis.

Nomina numeralia ordinalia. CAP. XIII.

ORdinalia nomina quæ sunt toarim & masculina, sunt, רִאשׁוֹן Primus: שֵׁנִי Secũdus, pro שְׁנַיִם: & in plurali שְׁנִים pro שְׁנַיִם, Genes. 6. 16: & ita in sequentibus, teste R. Dauíd in Michlól. Et fœmineũ רִאשׁוֹנָה Prima, שֵׁנִית שְׁנִיָּה Secunda. 939. 1143

Est & tóar secundũ aliam formã, Ester 10. 3, Mordochái Iehudæus מִשְׁנֶה secundus regi Achasuerós. Et plurale, 1. Sem. 15. 9, וְהַמִּשְׁנִים, & pinguibus. Deut. 17. 18, Et scribet sibi 1140 1141

וּמִשְׁנֶה אֶת־מִשְׁנֵה הַתּוֹרָה secundam legẽ. Genes. 43. 15, & duplicem (vel secundam) pecuniam ceperunt in manu sua. est cum seghól, quia est nomen tóar, & non substantiuum, vt plærique putauerunt: quia esset coniunctum, & cum sèri, si esset nomen dauár. 524

שְׁלִישִׁי Tertius: & שְׁלִישִׁים pro שְׁלִישִׁיִּים Tertii: & fœmininum שְׁלִישִׁית Tertia. Et tóar secundum aliam formam, שָׁלִישׁ Tertius, & שָׁלִישִׁים Tertii, cum camés. Et alia forma, שְׁלֵשׁ שְׁלֵשִׁים Tertius, tertii, vel tertiatus, tertiati. Alia item forma, שִׁלְשׁוֹם nudiustertius.

רְבִיעִי Quartus, & רְבִיעִים Quarti. Et secundum aliam formam, רֻבָּע Quartus. Secundum aliam item formã, רוֹבַע, רְבִיעִית Quarta, & quarta pars. Et רֻבַּע quarta 1144

pars hin, Exod. 29.14.

1145 חֲמִישִׁי Quintus. Et חֲמִישִׁית Quinta, & quinta pars. Et י quiescens inter מ & ש, est loco daghés. Et חֲמֵשׁ Quinta pars, Gen. 47.26. Et cũ pronomine, חֲמִישִׁית facit חֲמִישִׁיתוֹ Leuit. 22.14. Et in plurali, חֲמִישִׁיתֵי pro חֲמִישִׁיוֹתֵי. quanquam dici potest esse plurale secundum masculinorũ formam, à חֲמִישִׁית, teste R. Dauid in Michlól.

1146 שִׁשִּׁי Sextus. Et שִׁשִּׁית Sexta, & sexta pars.

1148 שְׁבִיעִי Septimus. Et שְׁבִיעִית Septima, & septima pars.

שְׁמִינִי Octauus. Et שְׁמִינִית Octaua, & pars octaua.

תְּשִׁיעִי Nonus. Et תְּשִׁיעִית Nona, & pars nona.

1151 עֲשִׁירִי Decimus, & עֲשִׂירִית vel עֲשִׂירִיָּה Decima. Alii numeri ordinales non sunt à numero denario excluſiue, & suprà: sed loco ipsorum vtuntur aliis numeris per se sumptis, vt dictũ est suprá. Vnde post decimũ, 1. Paral. 24.12, & 25.18 ponitur עַשְׁתֵּי עָשָׂר vndecimus, Et 1. Paral. 25.19, & 27.15, שְׁנֵים עָשָׂר duodecimus. Et sic quando alii numeri coniungũtur personæ: vt 1. Reg. 15.28, In anno שְׁלֹשׁ לְאָסָא tertio Asa. Et 25, In anno שְׁתַּיִם לְאָסָא secundo Asa. Et huius generis sunt multa in libris & Regum & Paralipomẽnon.

Nominum coniunctio. CAP. XIIII.

NOminum coniunctio est duplex, ad nomẽ prior, ad pronomẽ altera. Sed de priori, hoc capite dicendum est. Coniunctio igitur ad nomen est quando nomen absolutum ponitur in regimine genitiui, vt דְּבַר verbũ, דְּבַר יְהוָה verbum Domini. Et יִרְאָה timor. Prouerb. 1.7, יִרְאַת יְהוָה timor Domini principium scientiæ. & his similia. Notandum est autem quòd sunt quædam nomina quæ semper sunt coniuncta, id est in regimine genitiui, vt

בַּת pupilla, Psal. 17.8, כְּאִישׁוֹן בַּת־עָיִן ſicut nigrũ pupillæ oculi. Zechar.2.7, tangit בְּבָבַת עֵינוֹ pupillam oculi ſui. Iudicũ16.13, מַחְלְפוֹת רֹאשִׁי cincinnos capitis mei. Iiób 17. 11, מְזִמֹּתַי לִבִּי cogitationes cordis mei: & id genus quæ ſuo annotabimus loco.

Alia non variantur nec in regimine genitiui, nec cũ accentu ſoph paſſúc, vel athnách: vt סֵפֶר liber, צֶדֶק iuſtitia, תֶּבֶן palea, & ſimilia.

Alia non mutantur in regimine genitiui, ſed cum prædictis accentibus, vt אֶרֶץ terra, אֶרֶז cedrus, דֶּרֶךְ via, פֶּרֶץ diuiſio, & idgenus, de quibus ſuo loco dicemus.

Alia abſoluta quæ veniunt inſtar coniunctorũ. Pſal. 16.3, וְאַדִּירֵי & fortes omnis voluntas mea in eis. Et 78. 49, immiſſionem מַלְאֲכֵי angelorum. pro מַלְאָכִים. 1. Reg. 10.15, מַאַנְשֵׁי à viris mercatoribus. Hamós 6.6, Qui bibunt בְּמִזְרְקֵי in phialis vinum. 1. Reg. 6.4, Et fecit חַלּוֹנֵי feneſtras obliquas. Ieſa. 17.10, plantabis נִטְעֵי plantationes fideles. Et 36.2, בְּחַיִל cum exercitu graui. Et 15.1, בְּלֵיל in nocte vaſtata eſt. Et 5. עֶגְלַת vitulam triennem. Et 21. 11, Cuſtos מַה־מִּלֵּיל quid de nocte? 49.65

Alia verò coniuncta, quæ veniunt inſtar abſolutorũ. Pſal. 45.5, וְעַנְוַת־צֶדֶק & mãſuetudinem iuſtitiæ. pro עַנְוַת quãquam etiam dici poteſt quòd ı coniunctio deficit, וְצֶדֶק & iuſtitiam. Ruth 2.17, Et fuit כְּאֵיפָה quaſi epháh hordeórum. pro אֵיפַת. Iudi. 7.8, Et tulerunt אֶת־צֵדָה eſcã populi. pro צֵדַת. Ieſa. 42.25, Et effudit ſuper eum חֲמַת irã furoris ſui. Et 24.22, Congregabuntur אֲסֻפַּת congregatione vincti. pro אֲסֻפַּת. 2. Reg. 7.1, סְאָה־סֹלֶת ſatus ſimilæ. Ieſa. 22.17, טַלְטֶלֶת גֶּבֶר migratione viri. Micháh 1.11, עֶרְיַת־בֹּשֶׁת nuda confuſione. Deut. 16.21, Non plantabis tibi אֲשֵׁרָה lucum omnis arboris. Et ſic terminata in ים con- 65.66

iuncta, de quibus dictum est suprà Cap. 1111.

48.1197 Quædam sunt coniuncta sequēte litera deseruiente. 2.Sem.1.21, הָרֵי בַגִּלְבֹּעַ montes Ghilbóah. Iudi.8.11, הַשְּׁכוֹנֵי בְאֳהָלִים habitatores tabernaculorum. Iechez 13.2, Et dices לִנְבִיאֵי מִלִּבָּם prophetis cordis sui. Iesa.8.6, וּמְשׂוֹשׂ אֶת־ & gaudium Resín. Et 28.9, עֹתְקֵי מִשָּׁדִים auulsos vbe rum. Iiob 18.21, מְקוֹם לֹא־יָדַע אֵל locū non cognouit Deus. Iesa. 5.11, Væ מַשְׁכִּימֵי בַבֹּקֶר surgentibus mane. Ibidem, מְאַחֲרֵי בַּנָּשֶׁף morantibus crepusculi. Et 28.9, גְּמוּלֵי מֵחָלָב ablactatos lacte. Psal.84.7, עוֹבְרֵי בְּעֵמֶק trāseuntes vallis. & idgenus. quāquam etiam dici potest quòd deficiat ם signum pluralis, vt sit sensus, Montes in Ghilbóah, ha bitantes in tabernaculis. Et ita de aliis.

527 Alia in coniunctione ad aliquod nomen, & contrà, Exod.25.4, וְתוֹלַעַת שָׁנִי & vermiculum cocci. Et contrà, Leuit.14.51, וְאֶת שְׁנִי הַתּוֹלָעַת & coccum vermiculi. Ieho. 5.3, Fac tibi חַרְבוֹת צֻרִים gladios lapidum. id est lapideos. vel acuminum, id est acutos. Et contrà, Psal.89.44, Etiam auertes צוּר חַרְבּוֹ acumen gladii eius.

Nonnulla ad synonymū, id est ad nomen idē significás. Psal.16.5, Dominus מְנָת־חֶלְקִי pars portionis meæ. Genes.13.16, Et ponā semen tuum כַּעֲפַר הָאָרֶץ sicut puluerem terræ. Zechar.10.1, וּמָטַר־גֶּשֶׁם & pluuiam imbris dabit. Psalm.40.3, מִטִּיט הַיָּוֵן de luto cœni. Dani.12.2, Et multi è dormientibus in אַדְמַת־עָפָר terra pulueris.

856 Alia in coniunctione ad aliud coniunctū. Psal.78.9, Filii Ephraim נֹשְׁקֵי רוֹמֵי קָשֶׁת armati, iaciētes arcu. Et 35. 16, בְּחַנְפֵי לַעֲגֵי מָעוֹג cū hypocritis subsannatoribus subcineritii. Iesa.19.11, Stulti principes Sohán, חַכְמֵי יוֹעֲצֵי פַרְעֹה sapientes, consiliarii Pharhonis. Iiób 20.17, Non videt riuulos נַהֲרֵי נַחֲלֵי דְּבַשׁ flumina, torrentes mellis. Deut.

33.19, וּשְׂפָנֵי טְמוּנֵי חוֹל & operta abſcondita arenæ.i. in arena. Ieſah.25.12, וּמִבְצַר מִשְׂגַּב & munitionem,eleuationem murorum tuorum. 1.Paralip. 21.5, Et dedit Ioáb אֶת־מִסְפַּר מִפְקַד־הָעָם numerum,numerum populi Dauidi. Et ſecundum R. Abrahám hoc fit breuitatis gratia: vnde exponit,Sapientes Pharhonis,cõſiliarii Pharhonis. Et,fluuios mellis,torrentes mellis. Et,munitionẽ murorum tuorum, eleuationem murorum tuorum. Et ita ſimilia.

Alia etiam ſunt in coniunctione ad nomen in potentia exiſtens. Ieſa.51.21, וְשִׁכְרַת וְלֹא מָיִן & ebria, & non à vino. id eſt, & ebria הַצָּרוֹת anguſtiis, vel יָגוֹן dolore. Pſal. 74.18, Ne tradas לַחַיַּת beſtiæ. ſubaudi הַשָּׂדֶה agri. vel congregationi, ſubaudi הָאוֹיְבִים inimicorum. Ieſah. 14.6, מַכַּת בִּלְתִּי סָרָה plaga abſque declinatione.id eſt plaga vel percuſſio חֶרֶב gladii, vel alicuius ſimilis. 286.287

Aliqua econtra habent coniũctum in potentia. Dani.9.23, Quia חֲמוּדוֹת,id eſt אִישׁ חֲמוּדוֹת vir deſideriorum es. Pſal.109.4, Et ego תְּפִלָּה(vir)orationis. Et 2, Quia ós impii, & os מִרְמָה(viri)doli.i.doloſi. Et 120.7, Ego שָׁלוֹם (vir)pacis. Micháh 6.9, וְתוּשִׁיָּה &(vir)ſapientiæ timebit nomen tuum.

Coniunctio nominum cum pronomine. CAP. X V.

EST & altera nominis coniunctio cum pronomine ſibi affixo, quod relationẽ, aut poſſeſſionem ſignificat. Exẽpli cauſa, דְּבַר quod in regimine genitiui facit דִּבַּר,& cum pronomine דְּבָרוֹ verbum eius, aut verbum ſuum. ר cũ ſceua,& ב cũ camés in hac nominis ſpecie: in aliis ſecundum eorum exigentiam, vt בְּרִיתוֹ pactum eius, רְצוֹנוֹ voluntas eius, פִּרְיוֹ fructus eius, vel ſuus. Et interdum 851

vice ו ponitur ה: vt dictum est in literarū permutatione, vt Psal.42.9, שִׁירָה canticum eius. Iechez.12.14, עֶזְרָה auxiliū eius. Irme.6.13, כֹּלָּה totus ipse. 2. Reg.9.25, שַׁלִּשָׁה dux eius. Interdum* pronomen tertiæ personæ est in nominibus, sicut in verbis, cū ה & ו. Iiób 25.3, אוֹרָהוּ lumen eius. 1. Semu.14.34, שְׁוֵהוּ pecus eius. Nachúm 1.12, מֹטֵהוּ iugum eius. Zechar.13.3, אֲבִיהוּ pater eius.

852 דְּבָרֶךָ ר cum sceuá, & כ cum camés in hoc nomine, & illi simili, & in aliis, vt אִמְרָתֶךָ eloquium tuū, צִדְקָתֶךָ iustitia tua, תּוֹרָתֶךָ lex tua. Et si fuerit in soph passúc, vel habuerit accentum athnách, tūc sceuá mutatur in seghól. Psal.119.123, Oculi mei defecerūt לִישׁוּעָתֶךָ ad salutem tuam, & ad eloquium צִדְקֶךָ iustitiæ tuæ. Et 25, Viuifica me כִּדְבָרֶךָ secundum verbū tuum. Item 97, Quomodo dilexi תּוֹרָתֶךָ legem tuam. Et sic interdum cum accentu zachéph. 1. Reg. 1.17, Iurasti per Dominum Deum tuum לְאָמָתֶךָ ancillæ tuæ. Sunt tamen nōnulla cum seghól, præter normam. Psal.3.9, Super populum tuum בִּרְכָתֶךָ benedictio tua. Sélah.1. Semu.22.14, Ad מִשְׁמַעְתֶּךָ obedientiam tuam. Deut.24.19, Quum messueris messem tuam בְּשָׂדֶךָ in agro tuo. Psal. 51.6, Vt iustificeris בְּדָבְרֶךָ in verbo tuo. Et 68.30, מֵהֵיכָלֶךָ de templo tuo super Ierusalem. 1. Reg.1.26, Ego עַבְדֶּךָ seruus tuus. Et cum athnách inuenitur cum sceuá. Psal. 119.63, Bonū feci sti cum עַבְדֶּךָ seruo tuo. Interdum ה scribitur post כ. Psal.139.5, Posuisti super me כַּפֶּכָּה volam tuam. Exo.13.16, Erit quasi signum super יָדֶכָּה manum tuā. Aliquando verò כ ante ה est cū séri. Nachúm 2.13, Et non audietur vltrà vox מַלְאָכֶכָה nuntii tui.

852 דְּבָרִי Verbum meum, Irme.29.10. & sic in aliis, vt מַלְכִּי rex meus, תְּפִלָּתִי oratio mea, שַׁוְעִי clamor meus. Et in-

terdum venit cum נ & י. 2.Semu. 22. 40, תַּחְתֵּנִי ſubtus me. Pſalm. 139.11, בַּעֲדֵנִי circa me. Et נ cum daghés, euphoniæ gratia, Deuter.31.27, בְּעוֹדֶנִּי dum adhuc ego.

דִּבְרָם Verbum eorum. & ſic גְּרוֹנָם guttur eorũ, לְשׁוֹנָם 853.854
lingua eorum, אַרְצָם terra eorum. Et cum ה habente ſeghol & ם: vt פִּיהֶם os eorũ. Et cum ם & ו, Pſal. 17.10, פִּימוֹ os eorum. Et 21.11, פִּרְיָמוֹ fructus eorum. Item 89.18, עֻזָּמוֹ fortitudo eorum.

דִּבְרְכֶם Verbum veſtrum, & אַרְצְכֶם terra veſtra, לִבְּכֶם 854
cor veſtrum, אֲבִיכֶם pater veſter. Iechez.36.8, עֲנָפְכֶם ramus veſter. quod non eſt ab עָנָף, quia dixiſſet עֲנָפֵיכֶם, ſed ab עָנָף.

דִּבְּרֵנוּ Verbum noſtrum: & ſic לְשׁוֹנֵנוּ lingua noſtra, 854
נַפְשֵׁנוּ anima noſtra, עֶזְרֵנוּ auxiliũ noſtrum. Et eſt pronomen commune maſculo & fœminæ.

דִּבְרָהּ Verbum eius, pronomen fœmineum, quod efficit ה cum puncto mappic. Et ſic אִישָׁהּ vir eius, חֲמוֹתָהּ ſocrus eius, אִמָּהּ mater eius. Interdum tamẽ quieſcit 135.136
ה, quod deberet habere mappic, tam in verbis, quàm in nominibus. Prou. 21.22, Deponet fortitudinem מִבְטְחָה fiduciæ eius. Ieſah. 30.32, מוֹסָדָה fundamentũ eius. Irme. 20.17, וְרַחְמָהּ & vulua eius. Leuit. 6.9, Super קֻרְקָרָהּ exuſtionẽ eius. Iiób 31.22, מִשְׁכְּמָהּ ab humero eius. Prou. 12.28, Via נְתִיבָהּ ſemitæ eius. Iiób 31.22, Et brachiũ meũ מִקָּנָהּ à canna (id eſt oſſe) ſua confringatur. Leuit. 13.4, וּשְׂעָרָהּ & pilus eius non eſt effectus albus. Ieſah. 21.2, אַנְחָתָהּ gemitum eius ceſſare feci. Ruth 2.14, Et dixit לָהּ ei. Ieſa. 45.6, וּמִמַּעֲרָבָהּ & ab Occidente eius.

דִּבְרֵךְ Verbum tuum, fœmininũ: & ſic צַוָּארֵךְ collum tuum, לְשׁוֹנֵךְ lingua tua, קוֹלֵךְ vox tua. Et cum י in fine 855
præcedente כ cum chiric, Pſal. 103.3, Qui propitiatur

omni עֲוֹנֵכִי iniquitati tuæ. Et rectum eſt vt ſit numeri pluralis.

855 דִּבְרָן Verbum earum: & ſic לִבָּן cor earum. Et cum ה
366 poſt נ,Geneſ.42.36,כֻּלָּנָה omnia earũ.Et 41.21,Ad קִרְבָּנָה
649 intimum earum.נ eſt cum ſeghól præter normam.

855 דִּבְרֶכֶן Verbum veſtrum: & ſic אֲבִיכֶן pater veſter. Et cum ה poſt נ,Ieche.23.48,כְּזִמַּתְכֶּנָה ſicut ſcelus veſtrum. Et 13.20, כִּסְתוֹתֵיכֶנָה ceruicalia veſtra. ם eſt cum daghés euphoniæ gratia,teſte R.Dauid in comment.

856.857 Plurale, דְּבָרִים,& in coniunctione דִּבְרֵי.Et cum pronomine, Deuter.4.36,דְּבָרָיו verba eius. Et ſic בְּגָדָיו veſtes eius,מַלְאָכָיו angeli eius,חִצָּיו ſagittæ eius. Interdũ remoto י,cum ה & ו efficitur hoc pronomen.Nachúm 2.3, Scutum גִּבּוֹרָהּ fortium eius. pro גִּבּוֹרָיו. Iiób 24.23, וְעֵינֵיהוּ & oculi eius ſuper vias eius. Et 42.10,Quum orauerit ipſe pro רֵעֵהוּ proximis(vel amicis) ſuis. Prou. 29.18,Et cuſtodiens legem אַשְׁרֵהוּ beatitudines eius.Et 19.7,מְרֵעֵהוּ amici eius elongauerunt ab eo. Iechez.43.17,וּמַעֲלֹתָיו & gradus eius,&c.Et ratio eſt ſecundum R. Dauid in Michlól,quòd dum pronomen *eſt cum ה & ו,litera quæ præcedit ה,mouetur cũ ſéri, & eſt prolatio ipſius י.& quãuis non ſit ſcriptũ,dicimus tamen י pluralis ſignum deficere in ſcriptura, & remanere in prolatione. Venit etiam more Syriaco cum ה & י & chiríc.Pſal.116.12,Omnes תַּגְמוּלוֹהִי retributiones eius ſuper me.Sic Daniel 5.1,Rex,&c.לְרַבְרְבָנוֹהִי principibus ſuis.

858 דִּבְרֶיךָ Verba tua.Et ſic מִצְוֹתֶיךָ præcepta tua,כִּשְׁפָּטֶיךָ iudicia tua. Et interdum deficit י pluralis, vt dictum eſt ſuprà Cap.1111.

858 דִּבְרִי Verba mea.Et ſic אִמְרֵי ſermones mei.Et cũ athnách & zachéph, & in ſoph paſſúc, eſt cum camés:vt

Gene.24.33, Donec locutus fuero דְּבָרַי verba mea. Pſal. 6.3, Turbata ſunt עֲצָמַי oſſa mea. Et 5.9, Propter שׁוֹרְרָי hoſtes meos. Et 6.8, Inueteraui inter omnes צוֹרְרָי inimicos meos. Excipiuntur, Pſal. 27.4, Omnibus diebus 157
חַיַּי vitarum mearum. pro vitæ meæ. Et 35.1, Iudica Domine יְרִיבַי iudicãtes me. Et 84.11, In domo אֱלֹהָי Deorũ meorum. pro Dei mei. Et 123.1, Ad te leuaui עֵינַי oculos meos. Et 129.2, מִנְּעוּרָי à pueritiis meis. pro pueritia mea. Et 143.1, Auribus percipe אֶל־תַּחֲנוּנָי deprecationes meas. Et 31.23, Verè exaudiſti vocẽ תַּחֲנוּנָי deprecationũ mearũ. Et 86.2, Tu אֱלֹהָי Deus meus. Et 6, intende voci תַּחֲנוּנוֹתָי deprecationũ mearum. Quædam etiam præter nor- 156
mam ſunt cũ camés. Ieſahiáh 22.14, Et reuelatum eſt בְּאָזְנָי in auribus meis. Et 5.9, בְּאָזְנָי in auribus meis, &c. Pſal. 119.5, Vtinam dirigantur דְּרָכַי viæ meæ, &c.

דִּבְרֵיהֶם Verba eorum, Gen. 24.52. Et בָּנֶיהֶם filii eorum, 858
יְמֵיהֶם dies eorum. Et cum ה poſt מ, Iechez. 40.16, ad אֵלֵיהֶמָה frontiſpicia eorum. Et cum מ & ו, Pſal. 11.7, 854.858
פְּנֵימוֹ facies eorum. שְׂפָתֵימוֹ labia eorum, מוֹסְרוֹתֵימוֹ vincula eorum, עֲבוֹתֵימוֹ funes eorum.

דִּבְרֵיכֶם Verba veſtra. Ieſa. 1.14, חָדְשֵׁיכֶם וּמוֹעֲדֵיכֶם neome 859
nias veſtras, & feſtiuitates veſtras odiuit anima mea.

דִּבְרֵינוּ Verba noſtra: cómunis eſt generis: & ſic שְׂפָתֵינוּ 859
labia noſtra, עֵינֵינוּ oculi noſtri, בָּתֵּינוּ domus noſtræ.

דִּבְרֵיהָ Verba eius, Fœmineũ eſt. Iechez. 16.46, וּבְנוֹתֶיהָ 859
& filiæ eius. Et 48, ipſa וּבְנוֹתֶיהָ & filiæ eius. *Adſcribitur & hãnách, id eſt א quieſcẽs poſt ה, Iechez. 41.15, וַאֲתוּקֶיהָא & cubicula eius. Et cum נ & ה, vice י & ה: vt תַּחְתֶּנָּה pro ea, Geneſ. 2.21. pro תַּחְתֶּיהָ.

דִּבְרֵיךְ Verba tua, Fœmineũ. & ſic לְחָיֵיךְ maxillæ tuæ, 859
עֵינֵיךְ oculi tui, שִׁנַּיִךְ dentes tui. Et cum athnách & ſoph

passiic, & interdum cum zachéph est cum camés vltima radicalis litera, vel quæ vicé eius gerit: vt בָּנֶיךָ structores tui, Iesa. 49. 17. Et מֵאַחֲרֶיךָ de post te, Ruth 1. 16. Et Cant. 4. 9, in vno torque מִצַּוְּרֹנֶיךָ collorum tuorũ. pro colli tui. Iechez. 16. 25, Multiplicasti תַּזְנוּתֶיךָ fornicationes tuas. Cant. 4. 9, In vno מֵעֵינֶיךָ ex oculis tuis. Et cũ י post ב, punctatũ cum chiric, Psal. 103. 3, Qui sanat omnes תַּחֲלוּאָיְכִי infirmitates tuas. Et 4, Qui redimit è fouea חַיָּכִי vitas tuas. pro vitam tuam.

137. 859.

859 דִּבְרֵיהֶן Verba earũ. Et בְּתוּלֵיהֶן virginitates earum, Iechez. 23. 3. Et sine י & ה, camessata penultima litera, שְׁמוֹתָן nomina earum. Et cum ה post נ, vt גְּוִיֹּתֵיהֶנָּה corpora earum, Iechez. 1. 11.

859 דִּבְרֵיכֶן Verba vestra, Fœmineum. Et cum ה post נ: vt כְּסְתוֹתֵיכֶנָּה puluilli vestri, Iechez. 13. 20.

Sic autem omnia breuiter collige.

דִּבְרוֹ Verbũ eius, דִּבְרֵךְ verbũ tuum, דִּבְרִי verbũ meum, דִּבְרָם verbum eorũ, דִּבְרְכֶם verbum vestrum, דִּבְרֵנוּ verbum nostrum. דִּבְרָיו Verba eius, דִּבְרַיִךְ verba tua, דִּבְרַי verba mea, דִּבְרֵיהֶם verba eorum, דִּבְרֵיכֶם verba vestra, דִּבְרֵינוּ verba nostra. Fœmineum,

דִּבְרָהּ דִּבְרֵךְ דִּבְרִי דִּבְרָן דִּבְרְכֶן דִּבְרֵנוּ: דִּבְרֶיהָ דִּבְרַיִךְ דִּבְרַי דִּבְרֵיהֶן דִּבְרֵיכֶן דִּבְרֵינוּ:

Et ita fœmineum nomen, quemadmodum & masculeum, vt תּוֹרָה Lex.

תּוֹרָתוֹ Lex eius, תּוֹרָתְךָ lex tua, תּוֹרָתִי lex mea, תּוֹרָתָם lex eorum, תּוֹרַתְכֶם lex vestra, תּוֹרָתֵנוּ lex nostra. תּוֹרוֹתָיו Leges eius, תּוֹרוֹתַיִךְ leges tuæ, תּוֹרוֹתַי leges meæ, תּוֹרוֹתֵיהֶם leges eorũ, תּוֹרוֹתֵיכֶם leges vestræ, תּוֹרוֹתֵינוּ leges nostræ.

Fœmininum,

תּוֹרָתָהּ תּוֹרָתֵךְ תּוֹרָתִי תּוֹרָתָן תּוֹרַתְכֶן תּוֹרָתֵנוּ: תּוֹרוֹתֶיהָ תּוֹרוֹתַיִךְ תּוֹרוֹתַי תּוֹרוֹתֵיהֶן תּוֹרוֹתֵיכֶן תּוֹרוֹתֵינוּ:

De ſpeciebus nominum generatim: & ſpeciatim de perfectis, eorúmque punctatura, accentu, & coniunctione. CAP. XVI.

SPecies nominum tam debarim, quàm toarim, quanquam ſunt multæ, reduci tamẽ poſſunt ad perfecta, defectiua, geminata, & quieſcentia. Sed de perfectis, & eorum pũctatura, accentu, & coniũctione dicendum eſt hoc capite. Aduerte autem quòd in qualibet horum ſpecie quædam ſunt ſimplicia, vt quæ radicales duntaxat habent literas: Quædam verò cõpoſita, vt quæ præter literas radicales habent literas deſeruientes ſiue in capite, ſiue in fine dictionis: ſiue quieſcant, id eſt non pronuntientur: ſiue moueantur, id eſt pronuntientur cũ aliquo ex memoratis punctis, de quibus dictũ eſt. Et de perfectis, & ſimplicibus primùm dicendum eſt.

Perfecta igitur ſunt & ſimplicia, quæ præter literas radicales, vel vice radicaliũ exiſtentes, nullã aliam literã admittũt: & horũ quædã ſunt breuia, quædam longa: & ſecundũ varietatẽ punctorum ſunt & diuerſa nomina. Sunt enim plæraque perfecta, & ſimplicia quæ habent accẽtum in fine, & pũctantur cũ gemino camés, vt דְּבָר 847 פָּעַל Verbũ, זְכַר maſculus, אֶבֶן puluis tenuis, אַטַד rhamnus, ſpinæ genus, קָטָן paruus, חָכָם ſapiẽs, עָשָׁן fumus, עָנָן nubes, גָּמָל camelus, שָׁפָן cuniculus, מָחָר cras, בֹּקֶר mãtutinũ, bos, כָּפָר villa, & genus aromatis, בֹּשֶׂם aroma, חֲדַר cubiculũ, דֶּלֶת oſtium, מַטַר pluuia, עָפָר puluis, סָכָל ſtultus, רָשָׁע impius, שָׁלָל ſpolium, הֶבֶל vanitas, עָנָו manſuetus, in quo vltimo, ו eſt vice ה radicalis literæ. Et omnia prædicta, & eis ſimilia mutantur in coniunctione tam nominum, quàm pronominũ, quemadmodum דְּבַר, de quo dictum eſt præcedenti capite. קָטָן tamen & גָּמָל & שָׁפָן in

plurali & in coniũctione habent daghés vice hánách, videlicet קְטַנִּים גְּמַלִּים שִׁפְנִים. Et quæ habent gutturalem literam, pro ſceuá habent ſceuá pathách in cõiunctione vtraque, & in plurali, vt חֶדֶר חֲדָרִים & חֶכֶם חֲכָמִים & הֶבֶל הֲבָלִים & idgenus. Et בֹּקֶר matutina, non eſt à בָּקָר mane, quia faceret בֹּקֶר cum camés chatéph: ſicut חֹדֶשׁ menſis, facit חֳדָשִׁים: ſed eſt à בָּקָר. Et ſic פְּפָרִים non eſt à כְּפָר, quanquam hoc ſingulare Sacris in literis non inueniatur. Et ſic בְּשָׂמִים nó eſt à בֹּשֶׂם, ſed à בָּשָׂם.* Ité Exod. 8.3, וּבְחַדֶּר מִשְׁכָּבֶךָ & in cubiculum lecti tui: abſolutum illius eſt חֶדֶר, quia חֶדֶר non mutatur in regimine, ſicut נָפֶן אֶרֶץ non mutantur. Et ſic Iechez. 26.20, וְסָגַר דַּלְתֵךְ & claude oſtium tuũ. eſt à דֶּלֶת, quia ex דֶּלֶת dicitur דַּלְתֵךְ, vt 2. Reg. 12.10, וַיִּקֹב חֹר בִּדַלְתּוֹ & perforauit foramen in oſtio eius. Et ſic Eccleſ. 12.8, הֶבֶל הֲבָלִים vanitas vanitatum. eſt ex הֶבֶל, quia הֶבֶל non mutatur.

848

861 פָּעַל Cũ ſceuá & camés, & accẽtu in vltima: & ſi fuerit gutturalis, cũ ſceuá pathách, vel cũ ſceuá ſeghól prior: & ſic in plurali. vt כְּתָב ſcriptura, יְקָר gloria, שְׁאָר reſiduus, עֲרָשׁ lens lentis, עֲנָק torques, אֲסָר obligatio, מְצָד præſidiũ, שְׁרָד miniſteriũ, סְתָו hyems, דְּבַשׁ mel, פְּרָת Euphrates, קְהָת Cheháth, שְׂלָו coturnix. Et in cõiũctione, camés vertitur in pathách, præter כְּתָב יְקָר שְׁאָר, quæ in cõiunctione ſunt cum camés. Quædá in cõiunctione, & cũ pronomine affixo, & in plurali, daghe ſſantur, euphoniæ gratia: vel daghés eſt loco hannách: vt זְמַן tẽpus, זַמָּנִים & זְמַנִּים. Nonnulla etiam ſunt cum ſceuá & pathách, vt מְעַט paucus, מַעֲטִים pauci, quod eſt eadẽ ratione cum daghés. Et ſic אֲגַם ſtagnum, אֲגַמִּים ſtagna, cũ daghés, vt זְמַן. Sed & דְּבַשׁ ſecundum R. Dauíd eſt cum pathách דַּבַשׁ, quãquam in ſoph paſſúc, & cum athnách

habet camés, & cum pronomine eſt cum chiríc, דִּבְשִׁי mel meum &c. גֶּבֶר vir, vel גֶּבֶר cũ pathách, ſecũdum R. Dauíd. גִּבְעָל Ghebál eſt cum pathách ſecũdum Hammaſóreth & R. Dauíd: quanquam R. Iahacób filius Elihézer cum camés eſſe putat. הֲדַס myrtus, etiam cum ac cẽtu athnách eſt cum pathách. דְּוַי dolor, cũ pathách, & cum athnách habet camés. אֲנַג Aghág etiam in có iunctione eſt cum pathách. Num. 24. 7, & 1. Sem. 15. 20. Et ſic צִפַּת vrbis nomen, הֲדַד proprium nomen, cum athnách habet camés, 1. Reg. 11. 25. 866

פָּעַל Cũ ſceuá (vel ſceuá pathách, ſi ſit litera gutturalis) & ſéri, & accentu in vltima: quæ nec in cõiunctione, nec in plurali, nec cũ pronomine mutãtur, præter pauca. vt פְּאֵר gloria, decor, & galerus, quod facit פְּאֵרִים, Ieſa. 3. 20. Et פְּאֵרֵי הַמִּגְבָּעוֹת & tiaras galerorũ, Exod. 39. 28. quanquam dici poteſt vt ſignificatione, ita & ſpecie nomina eſſe diuerſa, teſte R. Dauíd in Michlól. זְאֵב lupus, זְאֵבִים זְאֵבֵי lupi. כְּאֵב dolor, שְׁאֵר caro, זְעֵר paruus, אֵבֶר velamen, בְּאֵר puteus. Et plurale vt fœminina, בְּאֵרוֹת, Geneſ. 26. 18. Inuenitur & בְּאֵרֹת בְּאֵרֹת, Gene. 14. 10, quod tamẽ alterius poteſt eſſe ſpeciei, teſte R. D. in Michlól. 869

פָּעַל Cum ſceuá & ſeghól, correpta, quæ mutantur cum pronominibus, vt quæ ſeghól duplex habent: vt שִׁכְמָם humerus, שִׁכְמוֹ humerus eius, Gen. 49. 15. Et שִׁכְמְךָ humerus tuus, Ieſa. 10. 2. quanquã & de his dici poteſt quòd veniunt à שֶׁכֶם quod ſimiliter eſt humerus. Pſal. 21. 13, כִּי תְשִׁיתֵמוֹ שֶׁכֶם quoniam pones eos humerum. Et cũ ה in fine, Hoſe. 6. 10, In via interficient שְׁכֶמָה. vt נֶגְבָּה à נֶגֶב meridies, vel ad meridiem. ad cuius differentiam שְׁכֶמָה nomẽ vrbis, Iudi. 9. 1, ש eſt cũ ſceuá, & כ cũ ſeghól. 870 871

פָּעַל Cum ſeri & camés, & correpta: quæ mutantur 871

in coniunctione, sẽri videlicet in sceuá, vel in sceuá pathách si sit litera gutturalis,& camés mutatur in pathách:vt לִבָּכ לִבָּכְ cor,לִבּוֹ cor eius, לִבָּךְ cor tuum, לִבְּכֶם cor eorũ, לִבְּכֶן cor vestrum, לִבֵּנוּ cor nostrũ. Et in plurali, לְבָבוֹת corda. Et sic צֵלָע costa, צְלָעוֹת costæ: חֵמָר bitumen, שָׂעָר sechár, id est sicera: שֵׂגֶל coniunx, שְׂעָר pilus, שְׂעָרוֹ pilus eius, שְׂעָרְךָ pilus tuus, שְׂעָרִים pili: & sic residuum. עֲנָב vua, עֲנָבִים vuæ, עֲנָבֵיהֶם vuæ eorũ.

873 Et in regimine, עִנְבֵי, Deut.32.32, נ cum daghés euphoniæ gratia. Et הֵיכָל templum, הֵיכָלוֹ templum eius, & הֵיכְלוֹת, non mutatur, quòd י non cadat, quanquam non sit radicale:& הֵיכְלֵיכֶם,& ita residuum. Et כֵּלָף ascia, dolatorium quo lapides cædũtur. Et in plurali, כֵּילַפּוֹת, Psal. 74.6, cum י producendi causa. Et אֻלָם vestibulũ, אֻלָמוֹת vestibula. Et אֶחָד vnus, potest esse ex ista specie, licet sit cum seghól.

878 פֵּעֵל Cum sẽri in prima & secunda, & breuia, vt הֵילֵל Lucifer, Iesa .14. 12. Et תֵּבֵל nomen loci, Iudicũ 9.50. Sed תֵּבֵל orbis, terra habitata, proprium mũdi inferioris nomen, non habet plurale, nec pronomini iungitur, sicut nec propria nomina virorum aut vrbium.

879 פָּעֵל Cum chiríc & sẽri,& daghés,& breuia: communitérque sunt nomina toarím. In plurali sunt sine daghés, & secunda litera est cum sceuá, & in cõiunctione non mutantur, vt נֶקֶם Vltio, שֶׁלֶם retributio, קְטֹר incensum, דִּבֵּר sermo, עִוֵּר cæcus, פִּקֵּחַ videns, עִלֵּג balbus, אַמֵּר ambidexter, עִקֵּשׁ peruersus, פִּסֵּחַ claudus, שִׁקֵּם sycomorus.* Et in plurali, secunda radicalis est cum sceuá, עִלְּגִים balbi, עִקְּשִׁים peruersi &c. Et læuigauerunt עִוְרִים cæci, פִּסְחִים claudi, שִׁקְמִים sycomori: quæ sunt huius speciei. Sed חֵרֵשׁ surdus, est cum sẽri, quòd non dagheſſe-

tur ר litera: & in plurali, חֲרָשִׁים Iesa.29.18,& 42.18.

פָּעַל Cum chiric & camés, & daghés: & in coniúctione mutatur camés in pathách. In plurali, secunda est etiam cum camés: & in coniunctione cum sceuá, vt אִכָּר agricola, אִכָּרִים agricolæ, אִכָּרֵיכֶם agricolæ vestri. Et כִּכָּר talentum, כִּכָּרִים talenta. Et duale, כִּכָּרַיִם duo talenta, & כִּכָּרֵי. Sed פֶּחָם carbo, prunæ, & כָּחָשׁ mendax, & נַחַל carbo, sunt cum seghól propter ח, quod non est daghessabile. Et in plurali, נְחָלִים. Et cũ pronomine, נְחָלָיו. Et in regimine נַחֲלֵי cum pathách, Psal.18.14. quanquã dici potest hoc alterius esse speciei. 880

פָּעֵל Cum camés & séri. Et in regimine, cum sceuá & pathách. Et cum pronomine, cum sceuá & séri. Et sic in plurali, quod in regimine habet chiric: vel pathách, si fuerit litera gutturalis. vt שָׁמֵן pinguis, שְׁמָנִים pingues, שָׁכֵן vicin', שְׁכֵנִי vicinus eius, שְׁכֵנָיו vicini eius. שָׁפֵל humilis, יָבֵשׁ aridus, חֵמֶץ fermentum, חָפֵץ volitor .i. volens, שָׂמֵחַ lætus, שָׂבֵעַ saturus, יָפֵחַ locutor, כָּשֵׁר rectus, vel decens, אָבֵל lugens, כָּבֵד grauis, עָרֵל incircuncisus, יָרֵחַ luna, שָׁכֵחַ oblîtus, גָּזֵל rapina. Sed חָצֵר atrium, facit חֲצֵרִים חֲצֵרוֹת atria: & in regimine, חַצְרוֹת Psalm.84.3. Et זָקֵן senex, זְקֵנִים זְקֵנֵי. Et עָקֵב calcaneus, & עִקְּבֵי, ע cum chiric, quanuis sit gutturalis, & ק cum daghés euphoniæ gratia, Genes. 49. 17. Et גָּדֵר maceria, גְּדֵרוֹת גְּדֵרֶיהָ גְּדֵרוֹתֵיו גְּדֵרוֹת: & in regimine גְּדֵרוֹת. Et sic כָּתֵף latus, כִּתְפוֹת כִּתְפֵיהֶם כִּתְפֵיו כִּתְפוֹת. Sed לָחֵם bellum, Iudi.5.8, est cum seghól. Et אַחֵר alius, א cum pathách, propter sequentẽ literam gutturalem. Et cum ה vel א quiescente in fine, vt * טָלֶה agnus: & in regimine טְלֵה, & in plurali טְלָאִים pro טְלֵאִים Iesa.40.11, טָמֵא Immundus, צָמֵא sitibũdus, יָרֵא timidus, כָּלֶה consummatus (vel cõsummatio,) 881 882

עָלֶה folium.

888 פֹּעַל Cum chólem & séri, & breuia. Et in plurali, & cum pronomine, séri communiter mutatur in sceuá, paucis exceptis: & ו interpositum, non est radicalis litera: vt יוֹצֵר Figulus, שׂוֹרֵק vitis optima, רוֹגֵל fullo, עוֹרֵק fugax, יוֹתֵר residuus, אוֹיֵב inimicus, עוֹרֵב coruus: יוֹבֵל iobél, id est iubileus: חוֹרֵשׁ artifex, vel excogitator: חוֹבֵל nauta, אוֹרֵב insidiæ, יוֹנֵק lactens, רוֹזֵן princeps. At עוֹלֵל paruulus, & שׁוֹמֵם desolatus, sunt ex geminatis.

890 פָּעֵל Cum duplici seghól, & longa, & communiter nō mutátur in regimine genitiui. Et in soph passúc & cū athnách cōmuniter seghól prius mutatur in camés, paucis exceptis. Et sic cū zachéph & seghuláh interdū mutatur: sic etiā quando præponuntur ei ב,ה,ו,ל,כ, literæ deseruientes pūctatæ cum camés. Et si vltima litera fuerit gutturalis, prima est cum séri vel seghól: secūda verò est cum pathách. Sed secunda existente gutturali, sunt longa cū gemino pathách: & in regimine nō mutantur. In regimine pluralis numeri, & cum pronominibus, prima est cū pathách, vel chiric, vel seghól. Sunt etiam in hac specie quædā cum séri & seghól: & quædam ex his iuncta pronominibus, primum retinent seghól, quædam mutant seghól in chiric, & nonnulla in pathách. In plurali itē nonnulla sunt dualia. Sed iam citemus ipsa nomina, vt quæ dicta sunt, pateant. אֶרֶץ הָאָרֶץ Terra, בָּאָרֶץ in terra, כְּאֶרֶץ sicut terra, לָאָרֶץ terræ, וְאֶרֶץ & terra. Et quando in fine apponitur ה, א est cū pathách: vt אַרְצָה ad terram, Genes. 20.1. Et cū athnách, אָרֶץ Psal. 37.11. Et cū zachéph, אֶרֶץ, Iob 2.13. Et in plurali, אֲרָצוֹת, Genes. 26.4. Et in regimine, אַרְצוֹת, Leuit. 26.36. Et cum pronomine, אַרְצוֹ terra eius, אַרְצְךָ terra tua, אַרְצִי

terra mea, אַרְצָם terra eorum, אַרְצְכֶם terra veſtra, אַרְצֵנוּ terra noſtra, אַרְצוֹתֶיהָ terræ eius, אַרְצֹתֶיךָ terræ tuæ: & ſic reſiduum. In quatuor autē locis non mutatur, Pſal. 35.20, Et ſuper manſuetos אֶרֶץ terræ. Et 48.11, Laus tua ad fines אֶרֶץ terræ. Prouerb. 30.21, Sub tribus mota eſt אֶרֶץ terra. Et 14, Vt comedant manſueti מֵאֶרֶץ de terra. Sunt etiam quatuordecim loca cū zachéph & ſeghulâh, quæ ſunt cum camés, quæ annotauimus in noſtro Dictionario Hebraico. Et ſic נֶסֶךְ Libamen, libatio, cō flatile, cum ſeghól: præter duo quæ ſunt cū ſéri, Exod. 29.40, וְנִסְכּוֹ & libamen quartum hin. Et 30.9, וְנֶסֶךְ & libamen non libabitis. quanquam & hæc in plæriſque codicibus ſunt cum ſeghól. Et נֶדֶר Votum, cum ſeghól omnia, præter quinque. Leuiti. 22.23, וּלְנֶדֶר & ad votum non placabitur. Nume. 30.10, וְנֶדֶר & votum viduæ. Et 14, omne נֶדֶר votum &c. 2. Sem. 15.8, Quia נָדַר votum vouit ſeruus tuus. Ieſa. 19.21, Et vouebunt נֶדֶר votum Domino. Et שֶׁבֶר Contritio, cum ſeghól omnia, præter tria quæ ſunt cum ſéri. Ieſa. 30.14, Et conteret eam כְּשֶׁבֶר ſecundum contritionem lagœnæ. Et 65.14, מִשֶּׁבֶר præ contritione ſpiritus vlulabitis. Hamós 6.6, Et non hæreditauerunt vſque ad שֶׁבֶר contritionē Ioſeph. שֵׂכֶל Intellectus, cū ſéri & ſeghól, præter quinque quæ ſunt cum ſeghól. 1. Paral. 26.14, בְּשֵׂכֶל cum intellectu. Hezræ 8.18, Vir שֵׂכֶל intellectus. Nechem. 8.8, Et ponere שֵׂכֶל intellectum. 1. Paral. 22.12, Dabit tibi Dominus שֵׂכֶל intellectū. Alii tamen dicūt hoc eſſe cū ſéri & ſeghól. 1. Semu. 25.3, Et mulier bona שֵׂכֶל intellectu. Alii addút illud Eccle. 10.6, Datus eſt הַסָּכָל intellectus &c. אֶבֶן & אָבֶן Lapis, Deut. 25.13, אֲבָנִים lapides אֲבָנָיו lapides eius. שֶׁמֶשׁ Sol, שִׁמְשֶׁךָ ſol tuus. פֶּסֶל Sculptile,

898 894 895 895 895 890

פִּסְלוֹ פִּסְלָי. בֶּרֶךְ Genu, בִּרְכַּיִם duo genua, בִּרְכַּי genua mea. גֶּפֶן Vitis, גַּפְנוֹ vitis eius, גַּפְנֵי vites. קֶבֶר & קֶבֶר Sepulchrũ, קִבְרוֹ ſepulchrũ eius. צֶדֶק Iuſtitia, צִדְקוֹ iuſtitia eius, צִדְקִי iuſtitia mea. caret plurali. מֶלֶךְ Rex, מַלְכּוֹ rex eius, מַלְכִּי rex meus, מְלָכִים reges. זֵכֶר Memoria, זִכְרוֹ memoria eius, זִכְרִי memoria mea, זִכְרָם memoria eorũ. פֶּרֶד Mulus, פִּרְדּוֹ mulus eius, פִּרְדִים muli. שֶׁלֶג Nix, דֶּבֶר peſtis, קֶסֶם diuinatio, טֶרֶם antequã, גֶּבֶר vir, יֶרֶק olus, דֶּשֶׁא germẽ, דֶּגֶל vexillum, צֶמֶד par, הֶבֶל vanitas, כֶּתֶג capiſtrũ, עֶשֶׂר decem, יֶתֶר reſiduus, אֶמֶשׁ heri, זֶפֶת pix, קֶדֶם prius, נֶתֶק macula nigra, נֶשֶׁק arma, דֶּשֶׁן pinguedo, נֶגֶד coram, רֶכֶב currus, דֶּלֶף diſtillatio, גֶּרֶשׁ contritio. כֶּסֶף Argentũ, mutatur: præter illud Pſal. 68.14, Columbæ tectæ בַּכֶּסֶף argento. שִׁטֶּף Inũdatio, & שִׁטֶּף cum ſéri & ſeghól, Pſal. 32.6. חֶרֶב Gladius, חַרְבּוֹ gladius eius, חַרְבִּי gladius meꝰ, חַרְבוֹת gladii, חַרְבוֹתָם gladii eorum. גֶּשֶׁם Pluuia, גִּשְׁמֵיכֶם pluuia veſtra. פֶּטֶר Primogenitus, פִּטְרֵי primogeniti. רֶחֶם Vulua, רַחְמָהּ vulua eius. עֶצֶם Os, עַצְמִי os meum, עֲצָמִים oſſa, עַצְמַי oſſa mea, עֲצָמוֹת oſſa. עֶבֶד Seruus, עַבְדּוֹ ſeruus eius, עַבְדְּךָ ſeruus tuus, עֲבָדִים ſerui, עֲבָדָיו ſerui eius. רֶגֶל Pes, רַגְלוֹ pes eius, רַגְלְךָ pes tuus, רַגְלַי pes meꝰ, רַגְלַיִם duo pedes, רַגְלַי pedes, רַגְלָיו pedes eius. צֶלֶם Imago, צַלְמוֹ imago eius, צַלְמֵנוּ imago noſtra, צַלְמֵי imagines. חֶבֶל Funis, חַבְלֵי funes, חַבְלָיו funes eius. דֶּרֶךְ Via, דַּרְכּוֹ via eius, דַּרְכֵי viæ, דְּרָכָיו viæ eius. שֶׁקֶר שֶׁקֶר Mẽdacium. חֶסֶד Miſericordia, חַסְדּוֹ miſericordia eius, חַסְדֶּיךָ miſericordiæ tuæ. לֶחֶם & לֶחֶם Panis, לַחְמוֹ panis eius, לַחְמְךָ panis tuus. סֶתֶר Abſconſio, סִתְרוֹ abſconſio eius. קֶשֶׁב & קֶשֶׁב Attentio. תֶּבֶן Palea, non mutatur.

891 Sunt autem plæraque cum ſéri & ſeghól, vt dictũ eſt. עֵשֶׂב herba: & עִשְׂבוֹת, Prouerb. 27.25, cum daghés eu-

phoniæ gratia. שִׁבְטִי Virga, שִׁבְטֵי virgæ. עֶרְכְּךָ AEſtimatio, עֶרְכְּךָ æſtimatio tua, עֶרְכִּי æſtimatio mea. עֶזְרִי Auxilium, עֶזְרְךָ auxilium tuum. סִפְרְךָ Liber, סִפְרְךָ liber tuus. כִּתְרִי Latibulum: in regimine nō mutatur. חֶזְקִי Fortitudo, חֶזְקִי fortitudo mea. וְבִי Dos. quanquam plærique codices ſex habent puncta. נִזְרוֹ Corona, נִזְרוֹ corona eius. אֶצְלִי Apud, אֶצְלוֹ apud eum, אֶצְלִי apud me, אֶצְלָהּ apud eam. עֶמְקִי עֶמֶק Vallis, עֲמָקִים valles. עֶדְנִי Deliciæ, & nomen proprium Héden, 2. Paral. 29. 11. עֲדָנִים deliciæ, עֶדְנִי deliciæ meæ. חֶלְבִּי Adeps, חֶלְבִּי adeps mea. חֶלְבָּם adeps eorum, חֶלְבָּהּ adeps eius, חֲלָבִים adipes. חִשְׁקִי חֶשֶׁק Complacentia, חִשְׁקִי complacentia mea. Et חֵפֶר Inquiſitio, סֵפֶל phiala, שִׁטֶּף inundatio, סֵמֶל idolum, אֵבֶר pēna, אֵפֶר cinis, עֵפֶר Hépher proprium nomen, אֵצֶר Eſer proprium nomen, חֵלֶם Chélem proprium nomen: נֵצֶר ramus, vel ſurculus: נֵבֶל pſalterium, vel lyra: חֵלֶךְ ambulatio, עֵקֶב finis, עֵבֶר trāſitus, חֵרֶק genus ſpinæ, עֵבֶל dolor, סֵבֶל onus. Et cum ſeghól vel ſeri & pathách, vltima exiſtēte gutturali, vt פְּשַׁע Præuaricatio, פִּשְׁעָה præuaricatio eius, פִּשְׁעֶיךָ præuaricationes tuæ, פִּשְׁעֵינוּ præuaricationes noſtræ. פִּרְחָה & פֶּרַח Flos, פִּרְחָהּ flos eius, פְּרָחֶיהָ flores eius. שִׁמְעַ Auditus, auditio. & שֶׁמַע cum ſéri, Ieſa. 23. 5. נִתַּח Fruſtum, Iechez. 24. 4: quanquam in plæriſque codicibus (teſte R. Dauíd in lib. Radicum) ſit cū ſéri. Et נִתְחֵי fruſta, נִתְחֶיהָ fruſta eius. מִצַּח Frons, cū ſéri. & מִצְחוֹ frons eius, מִצְחֲךָ frons tua, מִצְחָם frons eorum, מִצָּחוֹת frontes. מָזַח vel מֵזַח Cingulum, Ieſa. 23. 10. שִׁלַּח Hortus, gladius: שִׁלְחוֹ gladius eius. קִצַּח Gith, כֶּלַח ſenectus, שִׁבַּע ſeptem, תִּשַּׁע nouem. צִלַּע cum ſéri, Latus, צִלְעוֹת latus eius, צִלְעוֹת latera. בֶּטַח Fiducia, confidentia, caret plurali. יֶשַׁע Salus, cum ſeghól,

non mutatur cum pronomine, vt Pſal. 85.7, יְשׁוּעָתְךָ ſa-
894 lus tua. Sunt autem quinque cum ſeghól, Pſal.132.16, Induam יֶשַׁע ſalutem. Ieſa. 61.10, Induit me veſtibus יֶשַׁע ſalutis. Iiob 5.10, Eleuati ſunt יֶשַׁע ſalute. Et 4, Longe fient filii eius מִישָׁע à ſalute. Ieſa.45.8,& fructificẽt יֶשַׁע ſalutem. Alia ſunt cũ ſẽri,& cum pronomine יְשׁוּעָתְךָ ſalus tua, Pſal.18.36. Et totum cum pathách, exiſtente gutturali ſecunda litera: vt זַעַם Ira, זַעְמוֹ ira eius, זַעֲמֶךָ ira tua. נַעַר Puer, נַעֲרוֹ puer eius, cum ſceuá, & interdum נַעֲרוֹ cum ſceuá pathách. In plurali verò cũ ſceuá, נְעָרִים pueri, נְעָרָיו pueri eius. שַׁעַר Porta, שַׁעֲרֵי portæ, portæ tuæ, שַׁעֲרֶיךָ portæ tuæ, שַׁעֲרֵיכֶם portæ veſtræ. כַּחַשׁ Negatio, mendacium: כַּחֲשֵׁיכֶם negationes veſtræ. פַּחַת Fouea, פַּחֲתִים foueæ. שַׁחַת Fouea, rete, שַׁחֲתָם fouea eorum. לַהַב Flamma, לְהָבִים flammæ. נַחַל Torrens, נְחָלִים torrẽtes. טַעַם Sapor, vel ratio: בַּעַר ſtultus, רַעַד tremor, נַחַשׁ augurium, רַחַב latitudo, סַעַר turbo, רַחַת pala ad ventilandũ. Et cũ ſeghól, vt לֶחֶם Panis, לַחְמוֹ panis eius, לַחְמֶךָ panis tuus.

904 פֹּעַל Cum chólem & ſeghól, & longa: neque mutãtur in coniunctione: ſed in plurali chólem mutatur in camés chatéph, paucis exceptis quæ ſunt cum camés lato. Et ſic cum pronomine: quanquam interdum eſt cum camés lato, aut cum ſcuréc. Et in duali, ſecunda litera eſt cum ſceuá. חֹדֶשׁ Menſis, חֳדָשִׁים menſes, חָדְשׁוֹ menſis eius, חָדָשִׁי menſis meus, חָדָשָׁיו menſes eius. קֹדֶשׁ Sãctitas, קָדָשִׁים ſanctitates, קָדְשׁוֹ ſanctitas eius, קָדָשַׁי ſan-
905 ctitas mea, קָדָשָׁיו ſanctitates eius. Et cum camés lato, Iechez.36.38, ſicut pecudes קָדְשִׁים ſanctificationũ. Deut. 12.26, Tantum קָדָשֶׁיךָ ſanctitates tuas, quæ erunt tibi, & vota tua capies. Iechez.22.8, קָדָשַׁי ſanctitates meas.

Hamós 2.9, וְשָׁרָשָׁיו & radices eius deorsum. Iiób 18.16, Deorsum שָׁרָשָׁיו radices eius siccabuntur. קָמְצָן Pugillus: & cum pronomine habet קָמְצוֹ pugillum suũ, Leuit.2.2.Et גֹּדֶל Magnitudo. Psal.150.2, Laudate eum secũdum multitudinem גָּדְלוֹ magnitudinis eius. חֻפָּן Vola: חֻפָּתַיִם volæ duæ, חֻפֵּיכֶם volæ vestræ, חֻפָּיו volæ eius. אֻפָּן Rota, אֻפַּנָּיו rotæ eius. גָּרְנִי Area, גָּרְנִי area mea: אֻפָּל Caligo, עָפָל arx, חָפְשִׁי liber liberi, חֹרֶשׁ Chores proprium regis nomen, qui Cyrus dicitur, הַלְמוּת malleus, שִׁבְכָה densitas, נְקִישָׁה excussio, עֻצְבָה dolor, קְשׁוֹט veritas. אֹהֶל Tentorium, tabernaculum, אֳהָלִים tabernacula. Et cum chólem ad protrahendũ iuxta ה, אֹהָלִים, & אֹהָלָיו tabernacula sua, 2. Sem.20.22.Et אֹהָלֶיךָ tabernacula tua, Num.24.5, Deut. 33.18.quanquam possunt esse ab אֹהֶל instar נוֹרָל בֹּהֶן pollex, est cũ seghól: & mittit plurale vt fœminina בְּהֹנוֹת, Iudi.1.7.quãuis possit esse à בְּהוֹנָה vel בָּהוֹן, teste R. Dauíd in Michlól. Et חֹזֶק fortitudo, Chag.2.23. חָזְקָנוּ fortitudo nostra, Hamós 6.13. בָּאְשׁ Fœtor, בָּאְשׁוֹ fœtor eius, Ioél 2.20.Et בָּאְשָׁם fœtor eorum, Iesa. 34.3: in quibus א quiescit, quanquam eius singulare possit esse secundũ aliam formam, vt Hamós 4.10, Et ascendere feci בָּאְשָׁם fœtorem castrorum vestrorum. *Efferenda autem fuerant בָּאְשָׁם, בָּאְשָׁו cum chólem א, sed quiescere fecerũt א in medio eorum iuxta consuetudinem, & transtulerunt motionem eius in ב. Camés chatéph enim & chólem æquantur. Et si secunda litera fuerit gutturalis, pathachatur maiori pathách, (præter duo prædicta בֹּהֶן & בָּאְשׁ quæ sunt cũ seghól) vt פֹּעַל opus, פָּעֳלוֹ & פָּעֳלָו opus, eius, פְּעֻלִּים opera. תֹּאַר Forma, תָּאֳרוֹ forma eius, 1.Sem. 28.14. תָּאֳרָם forma eorum, Thren.4.8.Et cum chólem, תָּאֳרוֹ forma eius, Iesa.52.14.. רֹחַב Latitudo, רָחְבּוֹ latitu-

907

909

do eius, רָחְבָּהּ latitudo eius. בְּחַן Probatio, שְׁחַר munus, צֹהַר feneſtra. רְמָח Lancea, רְמָחִים lanceæ. Et cum pronomine ר eſt cum camés in libris correctis, teſte R. Da
909 uíd in Michlól & lib. rad. Nechem. 4.13, cum gladiis ſuis* רְמָחֵיהֶם (&) lanceis ſuis. Et אֹרַח ſemita, via: in plurali more fœmininorum facit אֳרָחוֹת, Iudi. 5.6. Et in cõ iũctione אָרְחוֹת. Iiób 6.18, אָרְחוֹת דַּרְכָּם ſemitæ viæ eorũ.
910 פָּעַל Cum camés & ſeghól, & longa: vt עָוֹל iniquitas, peruerſitas. Et cum pronomine, עֲוֹלוֹ, Iechez. 18.26. Et in
911 coniunctione, עֲוֹל cũ ſeghól, Iechez. 28.18. מָוֶת Mors. Et cum ה redundante, מָוְתָה, Pſal. 116.15. Et in coniunctione, & cum pronomine, ו quieſcit: vt Nume. 23.10, Moriatur anima mea מוֹת morte rectorum. Et ſic in plurali cum ו quieſcente. Iechez. 28.10, מוֹתֵי mortibus incircunciſorum morieris. Et ſic תָּוֶךְ תָּוֹךְ Medium, תּוֹכוֹ medium eius. שָׁוְא mendacium, eſt ex hac ſpecie, teſte
911 R. Dauíd in Michlól: quanquã ו eſt lene, & א quieſcẽs eſt loco ה. Et cum pronomine, שָׁוְאוֹ שָׁוְאֵךְ. vel cũ ו quieſcente, שׁוֹאוֹ. Fieri etiam poteſt vt גַּיְא vallis, ſit ex hac ſpecie, quanquam interdum ſcribatur abſque א. Et nõ eſt cum camés vt שָׁוְא, ſed cum pathách, eo quòd egreditur ſecundum formam אַי בַּי גַּי, quæ ſunt pronomina primæ perſonæ pathachata: שָׁוְא vẽrò eſt ſecundũ normam cameſſatum, éſtque ſecundum formam אָיו בָּיו גָּיו quæ ſunt pronomina tertiæ perſonæ cameſſata.

912 פַּעַל Cum pathách & ſéri dagheſſata, quæ in coniũctione ad nomen non mutãtur: ſed in plurali, & cum pronomine, ſecunda litera eſt cum ſceuá, & interdum ſine daghés læuigandi gratia, vt חֵלֶק lenis, Ieſah. 57.6, בְּחַלְקֵי־נַחַל חֶלְקֵךְ in lenibus petris torrentis pars tua. שִׁבְחַ laudator. מַקַּל Baculus, vel virga: מַקְלוֹ bacul' eius, מַקְלוֹת

baculi. Sed illud Geneſ.30.37, Et tulit מַקֵּל לִבְנֶה virgam populi, id eſt populeam: quod eſt mutatũ in pathách: non eſt huius ſpeciei, teſte R. Dauíd in Michlól. שָׂרַת 912
Miniſterium, מָאֵן renuens, מָהַר feſtinans. Et מָאֵן eſt cum camés, & מָהַר cum pathách, ſúntque nomina toarím. רַחַם miſericordia. Et שִׁקְמִים ſycomori, eſt huius ſpeciei, vel de ſpecie עִוֵּר cæcus.

פָּעַל Cum pathách & camés, & daghés. Et in coniũctione, ſiue regimine genitiui, mutant camés in pathách, vt שַׁבָּת ſabbatum. Et in regimine, Exod.35.2, שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן Sabbatum ſabbati. vel ſabbatuli. Quod inuenitur & fœminei generis, Leuit. 16.31, שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן הִיא לָכֶם Sabbatũ ſabbati eſt vobis. Et maſculini, Deut.5.12, Cuſtodi diem הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ ſabbati ad ſanctificãdum eum. Et cum pronomine, שַׁבָּתוֹ Sabbatum eius, Ieſa.66.23. Et 915
in plurali, שַׁבָּתוֹת, 2.Paral.2.4. Sed ſecundum R. Dauíd in Michlól, שַׁבָּת eſt alteri' ſpeciei & ponitur vice שַׁבָּתָת. cadit enim vltimum ת, euphoniæ & lenitatis gratia, propter concurſum duorum tauin, & daghés eſt ob defectum vltimi ת. Et quanquam in פָּחָתָה cõfoſſio, corroſio, Leuit.13.55, eſt concurſus duorum tauin, voluit tamen author in שַׁבָּת vnũ remouerę ת, ob eius dictionis frequentiam. quippe ſi de hac eſſet ſpecie, ת in dictione שַׁבָּתוֹ Ieſa.66.23, Et וְשַׁבָּתָה Hoſeah 2.11, non eſſet dagheſſatum, ſed raphatum, videlicet שַׁבָּתוֹ. Et ſic alterum. סַלָּח Propitiator, parcens, מַלָּח nauta, vel remex: נַלָּב tonſor, נַלָּבִים tonſores, Iechez.5.1. נַנָּב Fur, נַנָּבִים fures. סַבָּל Onus, vel baiulus. קַשָּׁת arcus, & ſagittarius. חָרָשׁ Faber, artifex, non mutatur: & ח eſt cũ camés, quòd ר litera non ſit dagheſſabilis: vel eſt ita vt vicẽ ſuppleat daghés: & ſic פָּרָס Parás, Perſa. צַוָּאר Collum, in quo א 917.916

quieſcit protrahendi gratia, quod tamen interdū abiicitur de ſcriptura, vt Nechem. 3. 5, Nō induxerunt צַוְּארָם collum ſuum in cultum Domini ſui. Et in regimine, צַוְּארֵי, Geneſ. 45. 14. Et cum pronomine, צַוְּארֵיכֶם, Irme. 27. 12. In hac ſpecie ſunt etiam nonnulla cum gemino pathách, אַכַּר nomen proprium, Geneſ. 10. 10. פַּנַּג nomē loci, vel balſamum, Iechez. 27. 17. אַחַר Poſt: quod non dagheſſatur quòd ח non ſit litera dagheſſabilis. Et in
917 plurali, אַחֲרֵי אַחֲרָיו. פַּדָּן Paddán, Geneſ. 25. 20. quanquā dici poteſt abſolutum eſſe פַּדָּן cum camés. Et in regimine, מִפַּדַּן אֲרָם de Paddán Syriæ, Gen. 25. 20. Et cū ה, Gene. 28. 2, פַּדֶּנָה אֲרָם in Paddán Syriæ. dici tamen poteſt quòd ſeghól eſt loco pathách, teſte R. Dauíd in Michlól. שַׁדַּי
916 quoque Omnipotēs, poteſt eſſe de hac ſpecie, vt idem teſtatur: in quo י eſt vice ד: quod eſt cū pathách, quia exit vt אַי בַּי גַּי. Huius ſpeciei eſſe poſſunt & פָּחַם כָּחַשׁ, נָחַל de quibus iam dictum eſt. Et ſic quorum vltima radicalis quieſcit, vt חַטָּא Peccator, חַטָּאִים peccatores: חַטָּאֶיהָ peccatores eius. דַּכָּא Contritus. Sed illud Pſal. 34. 19, וְאֶת־דַּכְּאֵי־רוּחַ contritos ſpiritu: eſt cum ſceuá. קַנָּא Zelotes, æmulator.

918 פָּעוֹל Cum ſceuá & chólem, quæ neque in regimine, neque cum pronominibus mutātur. vt שְׁאוֹר Fermentum, סְגוֹר aurū purum, יְאוֹר fluuius, יְקוֹר exuſtio, חֲמוֹר aſinus, בְּכוֹר primogenitus, גְּדוֹל magnitudo, זְרוֹעַ brachiū, שְׁחוֹחַ humiliatio, vel humilis, גְּבוֹהַ excelſus. שְׂמֹאל Siniſtra, א eſt loco ו protractiui: quanquam & cū ו quandoque inueniatur: vt Num. 20. 17. תְּאוֹם Gemellus, geminus. Vel eſt à תְּאוֹם inſtar גְּדוֹל magnus. צָפוֹן Aquilo, Iehoſ. 11. 2, poteſt eſſe de hac ſpecie, quia non eſt in regimine illo in loco.

פְּעוּל Cum ſceuá & ſcuréc, quæ nec in regimine, nec cũ pronominibus mutantur. vt זְבוּל Habitaculum, זְבוּלוֹ Terminus, זְבוּלוֹ terminus eius, זְבוּלֵךְ terminus tuus, זְבוּלוֹתַיִךְ termini, זְבוּלוֹתֶיךָ termini tui. כְּרוּב Cherúb, כְּרוּבִים cherubím. יְצוּעַ Stratum, יְצוּעַי ſtratum meũ. זְכוּר Maſculus, זְכוּרֵךְ maſculus tuus. זְבוּב Muſca, זְבוּבֵי muſcæ. כְּלוּב cauea in qua ponuntur aues. נְאוּם dictus, vel ſermo. כְּסוּי operimentum. פְּדוּי Redemptio vel redemptus, פְּדוּיִים redemptiones. יְצוּר Membrũ, יְצוּרַי mẽbra mea. אֲשׁוּן nigredo. 919

פָּעוֹל Cum camés & chólem, breuia: quorum camés in regimine mutatur in ſceuá, vel camés chatéph, ſi fuerint cum maccáph. Et in plurali nonnulla ſunt cum daghés vice hannách, & mutantur, itidem & cum pronominibus. vt גָּדוֹל magnus. & in regimine גְּדוֹל, Irme. 32.19. Et cum maccáph, וּגְדַל־כֹּחַ & magnus fortitudine, Nachúm 1.3. רָחוֹק Longinquus, רְחוֹקִים longinqui. Et fœmininum, רְחוֹקָה Longinqua. Sed illud Iudic. 18. 28, רְחוֹקָה הִיא lóginqua eſt: habet ר cum ghahiá, & ח (præter normam) cum accentu. At illud Irme. 3.7, בְּגוֹדָה præuaricatrix ſoror eius: * venit inſtar ſingularis, pro בְּגוֹדָה. Quandoque ה mutatur in ת, & fit dictio longa: vt 2. Sem. 18.8, Et fuit ibi bellum נָפוֹצֶת diſperſum ſuper faciem omnis terræ. pro נְפוֹצָה inſtar גְּדוֹלָה magna. & eſt dictio extranea, quanquam dici poteſt quòd ſit ſicut קְטוֹרֶת incenſum, & נְחוֹשֶׁת æs: & camés eſt loco ſceuá. Sed ſi deducatur à פּוּץ, & נ ſit coniugationis niphhál, * tunc eſt cum camés: quia eſt dictio longa, teſte R. Dauíd in Michlól. קָרוֹב Propinquus, קְרוֹבוֹ propinquus eius, קְרוֹבִים propinqui, קְרוֹבָה propinqua. קָטוֹן Paruus, קְטוֹנוֹ paruus eius, קְטוֹנֵךְ paruus tuus, קְטוֹנִי paruus meus, 919 921 920 921

922 קְטֹנִים parui. Et in dictione קְטַנִּי עִבְרִי Minimus meus grossior est lumbis patris mei, 1. Reg. 12.10, ק remanet cum camés, vt erat in singulari separato, id est non cõiuncto: & dum coniungitur, absorbetur ו in daghés, & vertitur chólem in camés chatéph. Et ita remanet camés in pronomine secundum morem singularis separati in dictione קְטַנְּךָ morsus tuus, Hose. 13.14. Sic etiã remanet camés in coniũctione, in dictione קְבַל־עַם corã
923 populo, 2. Reg. 15.10. Et sic cum pronomine, Iechez. 26.9, וּמְתֵי קְבֶלּוֹ & arietem machinæ suæ &c. quod dagheſſatur propter absorbitionem hannách, vt קְטַנִּי. Nonnulla enim huius speciei habent daghés in plurali vice hãnách, vt עָרֹם Nudus, עֲרֻמִּים nudi: אָרוֹם Rufus, אֲרֻמִּים rufi: נָקוֹד Punctatus, נְקֻדִּים punctati. i. maculati & aſperſi pũctis. Et עֻבְּתָה densa, perplexa, Iechez. 6.13, ab עָבוֹת dẽsus, perplexus. Et in plurali sine daghés, עֲבוֹתִים עֲבוֹתוֹת.

Et טָהוֹר Mundus: & in regimine טְהוֹר. Et cum maccáph, Prouerb. 22.11, טְהַר־לֵב mundũ corde: & Iób 17.9, וְטְהַר־יָדַיִם & mundus manibus. ט & ה cũ camés chatéph. שְׁלוֹם שָׁלוֹם Pax, שְׁלוֹמֵךְ pax tua, שְׁלוֹמָהּ pax eius. כְּבוֹד כָּבוֹד Gloria, כְּבוֹדִי gloria eius, כְּבוֹדִי gloria mea. עָשׁוּק calũniator, עָבוֹת dẽsus, perplexus: אָסוֹן mors. גָּרוֹן Guttur, גְּרוֹנָם guttur eorum. שָׁלֹשׁ Tres, אָסוֹן nutritus. אֲרוֹן אָדוֹן dominus, אֲדוֹנוֹ dominus eius, אֲדוֹנִי dominus meus, אֲדוֹנַי
921 אֲדוֹנָי domini. אֲרוֹן אָרוֹן Arca. 2. Reg. 12.9, Et tulit Iehoiadáh sacerdos אֲרוֹן אָחוֹר arcam vnam. Illud 2. Paral. 24.8, Et fecerunt אֲרוֹן אָחַד arcam vnam: non est de hac specie, sed habentium sceuá & chólem, vt שְׁאוֹר, quia non est in regimine, teste R. Dauíd in Michlól.

923 פָּעוֹל Cũ pathách & chólem: vt רְתוֹק רְתֻקִּים catena, כְּמוֹן cymi nũ, Plurale רְתוֹק, est fœmineum, cũ scurèc, 1. Reg. 6.21,

r.ii.

בְּרָתוֹקוֹת וְזָהָב catenis aureis. Sed illud Ieſah. 40.19, וּרְתָקוֹת, & כֶּסֶף catenas aureas: eſt ex raphatis. Et א exiſtente tertia radicali, קַנָּא Zelotes.

פָּעוּל Cum camés & ſcurec, & breuia: & cõmuniter mutantur tam in regimine, quàm in plurali, & cũ pronominibus, vt שָׁבוּעַ hebdomada. Et in regimine, שְׁבוּעַ, Geneſ. 29. 27. Plurale eſt ſecundum formam maſculinorum, שְׁבוּעִים, Daniel 9.25.* Et fœmineorum, שְׁבָעוֹת, Exod. 34.22. In plurali & affixo non mutatur, vt differat ab illo Iechez. 21.23, שְׁבֵעֵי שְׁבֻעוֹת לָהֶם iurantes iuramentis eis. quod eſt alterius ſignificantiæ. In regimine mutatur, Iechez. 45.21, חַג שָׁבֻעוֹת יָמִים feſtiuitas ſeptẽ dierum. Et Gen. 29.27, מַלֵּא שְׁבֻעַ זֹאת imple hebdomadá huius. חָרוּל Vrtica, vel carduus. Et in plurali, חֲרָלִים dagheſ ſatur, Prouer. 24. 31. שָׁחוּט, Irme. 9. 8, חֵץ שְׁחוּחַט ſagitta tracta. vel occidens. Et ſecundum R. Ioſeph Chimchi, eſt nomen tóar, perinde acſi dicat שׁוֹחֵט: ſicut עָשֵׁק pro עוֹשֵׁק calumniator, Prouerb. 28.17. קָלוּט Membrũ contractum: שָׁרוּעַ membrum monſtroſum. עָצוּם Fortis, עֲצוּמִים fortes. בָּרוּךְ בְּרוּךְ Benedictus, בְּרוּכִים benedicti. שָׁאוּל Saúl, regis Iſraél proprium nomen.

פָּעוּל Cum pathách & ſcurec: dagheſſata, ſi ſint literæ dagheſſabiles: & breuia, quæ nec in regimine, nec in plurali, nec cum pronomine mutantur: vt in ſequentibus patet, טַבּוּר Vmbilicus, תַּנּוּר clibanus, חַנּוּן miſerator, שַׁכּוּל abſque filiis. תַּפּוּחַ Malus arbor & fructus, Malum, תַּפּוּחִים mala. עַמּוּד Columna, עַמּוּדִים columnæ. אַלּוּף Dux, אַלּוּפִים duces. חַלּוּק Lenis, חַלּוּקִי lenes. רַחוּם Miſericors. Et בָּחוּר Iuuenis electus, בָּחוּרִים iuuenes. בָּחוּרִים ſunt à בָּחוּר cum camés. חָרוּץ ſolicitus, חָרוּצִים ſoliciti. בָּחוּן Munitio, בָּחוּנִים munitiones, בַּחוּנָיו

924 925 924 925

munitiones eius.

926 פִּיעוֹל Cum chiríc & chólem, quæ non mutantur, & ex eis nónulla sunt cum daghés: vt קִיטוֹר Vapor, vel nebula, שִׁילוֹחַ Siloách, גִּיחוֹן Ghichón, fluuii nomen, שִׁיחוֹר Nilus, צִינוֹק carcer. Et cum daghés, vt צִפּוֹר Auis, צִפֳּרִים aues: chólem in plurali vertitur in camés chatéph. כִּנּוֹר Cithara, כִּנּוֹרִים citharæ, כִּנּוֹרֵיךְ citharæ tuæ. Et fœmineo genere, כִּנּוֹרוֹת, 2. Paral. 9. 11. Et כִּנּוֹרוֹתֵינוּ Citharæ nostræ, Psal. 137. 2. יִסּוֹר Castigatio, vel eruditio. כִּיּוֹר caminus, vel lápas. נִבּוֹר Potés, נִבּוֹרִים potétes. שִׁכּוֹר ebrius.

927 פִּעוּל Cum chiríc & scuréc & daghés, breuia, quæ nó mutantur: vt בִּכּוּר Primitiuum, בִּכּוּרִים primitiua. צְבוּר aceruus, צִבּוּרִים acerui. קִבּוּץ congregatio, קִבּוּצַיִךְ congregationes tuæ, Iesa. 57. 13. נִחוּם consolatio, נִחוּמִים consolationes, נְאוּף Adulteriú, נְאוּפִים adulteria, נְאוּפַיִךְ adulteria tùa. פִּגּוּל Abominabilis, פִּגּוּלִים abominabiles. חֲתוּל fascia, fascia pectoralis. שְׁקוּר Torques. שִׁקּוּץ abominatio, כִּיּוּן idolú, חִבּוּק cóplexus, סִכּוּת Siccúth, nomẽ idoli. שִׁכּוּל sterilitas, שִׁכּוּלַיִךְ sterilitates tuæ. גְּרוּף opprobrium, גְּרוּפִים opprobria. לְמוּד discípulus, לְמוּדַי discipuli mei. שְׁקוּי irrigatio, צְפוּי operimentum. קִשּׁוּא cucumis, קִשְּׁאִים cucumeres, עִזּוּז fortis. זְרוּעַ Satus, est cum séri propter ר
928 literam, teste R. Dauíd in Michlól.

928 פּוֹעִיל Cum chólem & chiríc, quæ non mutãtur, vt אוֹכִיל cibus, אוֹפִיר Ophír, בּוֹרִית Boríth, genus herbæ, vel sapo quo lauantur vestes.

928 פּוֹעַל Cum chólem & camés: & in regimine genitiui cum pathách: & cũ pronomine non mutantur, neque in plurali absoluto: sed in regimine camés mutatur in sceuá, & sic cum pronominibus. quædam autem habent daghés. אוֹצָר Thesaurus, אוֹצָרוֹ thesaurus eius,

אוֹצָרוֹת thesauri. Et in regimine,אוֹצְרוֹת, 2. Paralip.12.9. אוֹצְרוֹתָיו Thesauri eius,אוֹצְרוֹתַי thesauri mei. גּוֹזָל Pullus columbarum,גּוֹזָלָיו pulli columbarum eius. תּוֹלָע Vermis,תּוֹלָעִים vermes. גּוֹרָל Sors, גּוֹרָלוֹ sors eius, גּוֹרָלֵךְ sors tua,גּוֹרָלָם sors eorum,גּוֹרָלוֹת sortes. עוֹלָם Sæculũ,עוֹלָמִים sæcula. כּוֹכָב Stella, כּוֹכָבִים כּוֹכְבֵי stellæ. שׁוֹשָׁן Lilium:& in plurali שׁוֹשַׁנִּים cum daghés.חוֹתָם Sigillum.שׁוֹפָר 930
Tuba, buccina,שׁוֹפָרוֹת שׁוֹפְרוֹת tubæ, שׁוֹפְרוֹתֵיהֶם tubæ eorum. Veniũt etiam ex eis cum pathách ſine regimine, vt רוֹנֵג cera, כּוֹבַע & קוֹבַע galea,אוֹפַן rota. At R. Iehudáh ſcripſit כוֹבָע & קוֹבָע cum camés. Inuenitur & longum, כוֹבַע,1.Sem.17.5,& Ieſa.59.17. עוֹלָל Paruulus,עוֹלָלִים paruuli, עוֹלָלַיִךְ paruuli tui. שׁוֹלָל Spoliatus. אוֹהָל Tabernaculũ,אוֹהָלִים tabernacula, אוֹהָלָיו tabernacula eius,אוֹהָלַיִךְ tabernacula tua.אוֹפָן Rota.& in regimine,אוֹפַן,Ieſa.28.27.Inuenitur etiam abſolutum cum pathách,Iechez.1.15, Et ecce אוֹפָן rota vna. אוֹפַנִּים eſt cum daghés.

פּוֹעַל Cum ſcurec & camés,vel pathách: & nonnulla ſunt cum daghés,vt עוּגָב Organũ,vel tibia.שׁוּעָל Vulpes,שׁוּעָלִים vulpes.כּוּמָז ſubligaculũ. יוֹקֵשׁ Auceps,יוֹקְשִׁים aucupes. מוּעָד Lapſus,מוֹעֲדִים lapſi. אוּלָם Porticus, etiam in regimine eſt cum camés. Et cum pathách,vt עוּבָל Riuus, הוֹתֵל deluſus,סוֹגֵר carcer vel cõpes,שׁוֹשָׁן lilium. Et cum ſcurec, vel camés chatéph, & daghés, vt סֻלָּם ſcala,גּוּמָּץ fouea,לָקַח ablatus,אָכַל conſumptus,אֻמָּן artifex, יוּלַּד natus.

פָּעַל Cum ſcurec & chólem & daghés: & nonnulla cum ת in fine. vt סָבַל Onus,סָבְלוֹ onus eius. סָבֵךְ Denſitas,סָבְכוֹ denſitas eius.Et סָבְּכוֹ,Irme.4.7, cum ſceuá pathách, vel cum ſceuá tantum, vt habent alii codices, teſte R. Dauíd in Michlól & libro radicum, ponitur 931 931 932

pro סְבֻכוֹ, ב cum camés chateph, sed satis fuit ei sceuá tantum, leniendi causa, vt ex כְּתֹנוֹת, dixerunt וַיִּשְׂאוּם & tulerunt eos cum tunicis suis, Leuit. 10. ת cum sceuá solum, non camés chatéph. Quanquá potest esse & à שְׁכֶךְ vt גְּדֹל magnitudo, quod facit גְּדֻלוֹ, vt dictum est: & dagheſſatur ב euphoniæ gratia.

932 פָּעִיל Cum camés & chiríc, quæ in regimine & cum pronominibus, mutant camés in sceuá, & nonnulla in plurali sunt cũ daghés loco hannách: vt קְצִיר Messis, קְצִירוֹ messis eius. נָדִיב Spontaneus, vel princeps: נְדִיבִים spõtanei. פָּתִיל Filum, פְּתִילִים fila. אַבִּיר Fortis. סָרִיס Eunuchus, סְרִיסֵי eunuchi. * Et סְרִיסָיו eunuchi eius, cum camés præter normam. שָׂרִיד Superstes, שְׂרִידִים superstites. פָּלִיט Euasor, פְּלִיטִים euasores: סָעִיף Cacumen, vel cogitatio: סְעִיפִים cacumina, סְעִיפֶיהָ cacumina eius. עָשִׁיר Diues, עֲשִׁירִים diuites. נִזִּיד pulmentum, נָזִיר nazaræus, רַכִּיל fraudulentia, חָרִישׁ aratio, חָצִיר herba, בָּצִיר vindemia, נָרִישׁ aceruus, שָׁמִיר spina, שָׂכִיר mercẽnarius, אָמִיר ramus superior, זָמִיר cantus, vel putatio: סָדִין sindon, חָמִין purus, כָּלִיל perfectus, נָחִית Descensor, castrametator, נְחִתִים descẽsores. daghés vice hannách, id est י quiescẽtis: ponitur enim pro נְחִיתִים.

פְּעִיל Cũ sceuá & chiríc, quæ non mutantur: vt כְּסִיל
934 כְּסִילִים כְּסִילֵיהֶם Orió. יְדִיד Dilectus, יְדִידְךָ dilect' tuus, יְדִידִי dilectus meus. מְהִיר festinus, אֱוִיל stultus, כְּלִיל exustio, עָוִיל iniquus, שְׁחִין vlcus, רְצִין Resin, regis proprium nomen, גְּבִיר dominus, חֲסִין fortis, כְּפִיר catulus leonis, דְּבִיר oraculum, גְּדִיל perplexus, שְׁבִיב scintilla, בְּלִיל mixtus.

פַּעִיל Cum pathách & chiríc, & daghés, quæ non
934 mutantur: vt אַבִּיר Potens, אַבִּירִים potentes. גִּבִּיר Fortis, גִּבִּירִים fortes. אַדִּיר Magnificus, אַדִּירִים Magnifici. שַׁלִּיט

potestas, שַׁלִּיטִים potestates. לַפִּיד lápas, לַפִּידִים lampades. צַדִּיק iustus, צַדִּיקִים iusti. אַמִּיץ fortis, פַּטִּישׁ malleus, סַפִּיר sapphirus, כַּשִּׁיל securis, שַׁגִּיא magnus, חַפִּיר rubore suffũdens, עַתִּיק auulsor, סָרִיס eunuchus, עָרִיץ fortis. A quibus & fœminea אַדִּירָה אוֹ אַדֶּרֶת, שַׁלִּיטָה אוֹ שַׁלֶּטֶת.

פְּעוֹל Cum séri & chólem: quæ non mutantur. & nonnulla post séri habent hannách, id est literam quiescentem: vt אֵזוֹב Hyssopus, אֵזוֹר cingulum, אֵפוֹד superhumerale. Et עֵירוֹם Nudus, עֵירֻמִּים nudi: quanquam dici potest quòd sit ex dagheſſatis. 935 927

פָּעוּל Cum séri & scurétc, quæ non mutãtur: vt אֲמוּן fides, fidelitas, veritas: אֲטוּן funis, אֲסוּר carcer, אֲבוּס præsepé. Sed אֲבוּסֶיךָ præsepia tua, Iiób 39.12, & אֲסוּרָיו vincula eius, Iudicũ 15.14, mutantur, vel sunt de alia specie. 935 936

פּוֹעֵל Cum chólem: vt חוֹרֵן Chorón, vrbis nomen. 937

פּוֹעֵל Cum scurétc & séri, & nónulla cum daghés, vt שׁוּנֵם Suném, vrbis nomen: vnde fit patronymicum שׁוּנַמִּית Sunámith. 1. Reg. 1.15. אֵזֵן Vzzén proprium vrbis nomen, 1. Paral. 7.24, cum daghés. כֻּסֶּם Spelta, כֻּסָּמִים Iechez. 4.9. quanquam & à כֻּסֶּמֶת esse potest. 937

פְּעֻלּוּ Cum chólem, sceuá & scurétc, vt בֹּכְרוּ Bóchru, proprium viri nomen, 1. Paral. 8.38. Et illud Genes. 1.2, תֹּהוּ כֹּהוּ secundum R. Ionáh est sicut תִּהְיוּ בֹּהִיוּ. 937

פְּעוּלִי Cum sceuá, scurétc & chiríc, vt יְהוּדִי Iehudæus. Plurale יְהוּדִים Iehudæi, pro יְהוּדִיִּים. 937

פְּעָלִי Cum camés chatéph, sceuá, & chiríc: vt חָפְשִׁי liber, חָפְשִׁים pro חָפְשִׁיִּים, & fœmineũ חָפְשִׁית libera, 2. Reg. 15.5. נָכְרִי Alienus, extraneus: & נָכְרִים pro נָכְרִיִּים: & fœmineum נָכְרִיָּה extranea, Exod. 2.22. נָכְרִיּוֹת Genes. 31.15. נָעֳמִי Nahomí proprium mulieris nomen, נ cum camés lato, & ע cum camés chatéph, leniendi ע gratia. 938 938

פְּעָלִי Cum chiríc, sceuá, & chiríc, vt עִבְרִי Hebræus,

מִצְרִי AEgyptius, & alia gentilia & patronymica nomina, de quibus dictum est. Et cum pathách propter ח sequens: vt תַּחְתִּי pro תַּחְתִּיי inferior: & תַּחְתִּים inferiora, pro תַּחְתִּיִּים, Genes. 6.16. Et cum seghól, vt שָׂכְוִי gallus, Iiob 38.36. Et פָּלְאִי, Iudi. 13.18, cum א quiescente, & longũ propter seghól. Et cũ sceuá, vt פְּנִימִי interior: & פְּנִימִים pro
939 פְּנִימִיִּים interiora. Et cum séri, לָוִי leuita, pro לְוִיִּ, aut לְוִיִּי. in plurali, לְוִיִּם cum י radicali duntaxat, pro לְוִיִּים cum duobus iodín: quãquam perfectũ debet esse cum tribus io-
940 dín לְוִיִּיִּם, primo, radicali: secũdo, signo pluralis: tertio, signo nominis haiáchas. Et sic שֵׁנִי secundus, pro שְׁנִיִּי: & שְׁלִישִׁי pro שְׁלִישִׁיִּי tertius, vt dictum est in nominibus ordinalibus, Cap. x 1 1, in quibus י leniendi gratia abiicitur: quorũ plurale perfectum, itidem cũ tribus debe ret esse iodín שְׁנִיִּים. Et ita cætera nomina ordinalia.

942 פַּעֲלִי Cum pathách, sceuá, & pathách. מַחֲרִי Maharái, נַחֲרִי Nacharái, פַּעֲרִי Paharái, propria nomina quæ habẽ tur 2. Sem. 23. 28. 35. 37.* Huius speciei est שַׁדִּי Omnipotens, cuius perfectum est שִׁדְּדִי. Item אַחֲרִי Retrocedens, Prouerb. 28. 23, teste R. Ioséph Chimchí.

Nomina desinentia in ה. CAP. XVII.

NOmina definentia in ה quiescens, communiter sunt fœminei generis, præter generũ & specierum nomina, de quibus dictum est.
פַּעֲלָה Horum igitur quædam sunt cũ chiríc, sce-
943 uá, & camés, & sunt breuia: & in regimine genitiui, camés mutatur in pathách, & ה in ת: in plurali verò sunt cum ו & ת. Et sic alia nomina in ה definentia, pau cis exceptis: & cum pronominibus retinent camés, & ה similiter mutatur in ת, vt שִׁפְחָה שִׁפְחַת Ancilla, שִׁפְחָתוֹ ancilla eí', שִׁפְחָתְךָ ancilla tua, שִׁפְחָתִי ancilla mea, שִׁפְחוֹת

f.i.

ancillæ, שִׁפְחוֹתָיו ancillæ eius. אִמְרָה Eloquiũ, אִמְרָתוֹ eloquiũ eius, אִמְרָתְךָ eloquium tuum, אֲמָרוֹת eloquia. Inuenitur & cum ſeghól אָמְרָתוֹ Thren.2.17.quanquam eius abſolutum ſit cum chiríc. שִׂמְלָה שִׂמְלַת Veſtis, שִׂמְלָתוֹ veſtis eius, שִׂמְלָתְךָ veſtis tua, שִׂמְלוֹת veſtes, שִׂמְלוֹתֵיךְ veſtes tuæ, שִׂמְלוֹתָם veſtes eorum. כִּבְשָׂה כִּבְשַׂת Agna, כִּבְשׂוֹת agnæ. מִשְׁחָה מִשְׁחַת Vnguentum, מִשְׁחוֹת vnguenta. שִׁכְבָּה effuſio, vel deſcenſus: אִבְחָה fulgor, vel acies: שִׁכְבָּה agna: שִׁבְיָה captiuitas, vel captiua. כִּלְיָה כִּלְיַת Ren, כִּלְיוֹת renes, כִּלְיוֹתַי renes mei. בְּרִיָּה Pinguis, Iechez. 34.20, pro teſte R. Dauíd in Lib. radicũ. מִנְחָה Sacrificium, vel munus, מִנְחָתוֹ munus eius, מִנְחָתְךָ munus tuũ, מִנְחָתִי munus meum, מִנְחָתָם munus eorum, מִנְחוֹת munera, מִנְחוֹתֵיכֶם munera tua, מִנְחוֹתֵיכֶם munera veſtra. quod dicitur מִצְוָה præceptum, dicitur à נִחָה. ſicut à צִוָּה. ſi enim מ eſſet radicale, in plurali מִנְחוֹת, & non מְנָחוֹת faceret. גִּבְעָה Collis, גִּבְעוֹת colles. קִרְיָה Ciuitas, oppidum: & in plurali קִרְיוֹת cum chiríc ר, & י dagheſſatũ loco hannách, pro כְּלָיוֹת vt כִּלְיוֹת: quanquam dici poteſt nomẽ eſſe vrbis, vel alterius ſpeciei. שְׁמָמָה Deſolatio, Iechez.35.7, Dabo montem Schír לְשִׁמָּמָה in deſolationem: in quo ש protrahitur. Sunt autem aliqua quæ in ים mittunt plurale, vt פִּשְׁתִּים פִּשְׁתֵּי Linum, חִטָּה triticum, pro חִטִּים: dagheſſatur enim ob defectum נ. tritica. Sunt etiam nonnulla in hac ſpecie cum pathách, vt שַׂלְמָה Veſtis, שַׂלְמָתוֹ veſtis eius, שַׂלְמוֹת veſtes, שַׂלְמוֹתֵיכֶם veſtes veſtræ. אַמָּה Robur, כַּבְשָׂה agna, עַוְלָה iniquitas, עַוְלָה iniquitas, עַנְוָה manſuetudo, שַׁלְוָה proſperitas. Et ſic propter ſequentem literã gutturalẽ, vt אַהֲבָה Amor, אַחֲוָה fraternitas, פַּחֲדָה timor, שַׁאֲרָה caro, רַחֲצָה lauacrum, יַעֲנָה ſtruthio, סַעֲרָה tur

945

945 bo, סְעָרוֹת turbines. נַעֲרָה Puella, נְעָרוֹת puellæ, נַעֲרוֹתָיו puellæ eius. נַעֲלָה Calceamentum, נְעָלוֹת calceamenta: licet & à נָעַל deduci possit, quod vtroque in genere (vt plæraque alia) suũ mittit plurale. יַעֲלָה יְעֵלַת Ca-
944 prea, cerui genus. Sunt etiam nónulla in hac specie cũ seghól, quorũ prima radicalis litera est gutturalis, vt חֶלְקָה חֶלְקַת Pars, חֶלְקָתוֹ pars eius, חֶלְקָתְךָ pars tua, חֶלְקָתָם pars eorum. חֶלְיָה Ornamentum, חֶלְיָתָהּ ornamentum eius. עֶרְוָה עֶרְוַת Voluptas, deliciæ. עֶרְיָה Nuditas. עֶרְוָה עֶרְוַת Turpitudo. חֶרְפָּה חֶרְפַּת Opprobrium. שְׁאֵלָה Petitio, שְׁאֵלָתִי petitio mea, שְׁאֵלָתָם petitio eorum.

949 פָּעֳלָה Cum camés cháteph, sceuá, & camés, & ה: vt חָכְמָה חָכְמַת Sapientia, חָכְמָתוֹ sapientia eius, חָכְמָתֵךְ sapiẽtia tua, חָכְמָתָם sapiẽtia eorum, חָכְמַתְכֶם sapientia vestra, חָכְמָתֵךְ sapientia tua, חָכְמוֹת sapientiæ. עָצְמָה עָצְמַת Fortitudo, עָצְמָתוֹ fortitudo eius: עָרְמָה Calliditas, vel astutia, שָׁפְכָה veretrum. עָרְלָה עָרְלַת Præputium, עָרְלָתוֹ præputium eius, עָרְלָתָם præputium eorum. Et in plurali, & etiam in regimine, עָרְלוֹת, 1. Semu. 18.25, In centum
950 עָרְלַת præputiis Palæstinorum. Illud verò Iehos. 5.3. In colle הָעָרְלוֹת incircunciforũ: est alterius specici. חָרְבָּה Desolatio, חָרְבוֹת desolationes, חָרְבוֹתַיִךְ desolationes tuæ, חָרְבוֹתֶיהָ desolationes eius. קָרְחָה Caluitium. מָשְׁחָה Vnctio, מָשְׁחָתָם vnctio eorũ, Exod. 40.15. כָּתְנָה Tunica. & in plurali כָּתְנוֹת, Exod. 39.27. Sunt etiam nonnulla in hac specie cum scurec, vt טָמְאָה טָמְאַת Immũditia, טָמְאָתוֹ immũditia eius, טָמְאָתָם immunditia eorũ, טָמְאָתָהּ immunditia eius, טָמְאוֹת immunditiæ. חָפְשָׁה libertas.
950 חָמְצָה fermentum, & חָמְצָתוֹ, Hoseah 7.4. quanquam dici potest quòd sit macór, teste R. Dauíd in Michlól & Lib. radicũ. מָחֳרַת Cras, est de hac specie, & propter lite-

ram gutturalem, camés chatéph transit in ח, & ת est loco ה: & in regimine, מָחֳרַת, Leuit. 23. 11. Et cum pronomine, מָחֳרָתָם, 1. Sem. 30. 17. בָּאְשָׁה Spina, Iób 31. 40, habet א cum sceuá, & non cum camés chatéph. Et in הֲלָאָה vltra, Hamós 5. 27, huius speciei, camés chatéph transiuit in camés latum.

פְּעֻלָּה Cum sceuá, & duobus cameſín, & ה. Et in regimine, & cum pronomine, tam in singulari, quàm in plurali, sceuá mutatur in chiríc: sed in plurali absoluto remanet sceuá. Et secunda litera gutturali existente, prima est cum pathách. Sunt tamen nonnulla quæ in regimine non mutantur, vt lenior sit pronũtiatio. צְדָקָה צְדָקַת Iustitia, צִדְקָתוֹ iustitia eius, צִדְקָתְךָ iustitia tua, צִדְקָתִי iustitia mea, צִדְקָתָם iustitia eorum, צְדָקוֹת צִדְקוֹת iustitiæ. בְּרָכָה בִּרְכַּת Benedictio, בִּרְכָתוֹ benedictio eius, בִּרְכָתְךָ benedictio tua, בִּרְכָתִי benedictio mea, בִּרְכָתָם benedictio eorũ, בְּרָכוֹת בִּרְכוֹת benedictiones. קְלָלָה Maledictio, קִלְלָתְךָ maledictio tua, קְלָלוֹת maledictiones. נְבָלָה Stultitia. מְצָדָה Munitio, מְצָדוֹת munitiones. Et in regimine non mutatur, Iesa. 33. 16, מְצָדוֹת munitiones saxorum. & hoc forsan factum est ne grauis esset pronũtiatio, si diceretur מִצְדוֹת. Et secunda existens gutturalis, vt קְעָרָה קַעֲרַת Scutella, קְעָרוֹת קַעֲרוֹת scutellæ, קְעָרוֹתָיו pro קַעֲרוֹתָיו scutellæ eius. נְעָרָה נַעֲרַת Increpatio. רֹאשָׁה Caput, רָאשֵׁי רָאשׁוֹת capita: & cũ duobus signis pluralis רָאשֵׁי תֵי 952
1. Sem. 26. 12. סְעָרָה, Turbo, 2. Reg. 2. 1, ס est cum camés 951
chatéph: * & sic est singulare illius Iechez. 13. 4, כְּשֻׁעָלִים tãquam vulpes in desertis: quod est חָרְבָה חֳרָבוֹת: quia ex חָרְבָה tam absolute quàm in regimine dicitur חָרְבוֹת.
מְעָרָה מְעָרַת Spelunca, מְעָרוֹת spelunca, non mutatur in 953
plurali, nec in regimine, Genes. 23. 9, מְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה spe-

luncam duplicem: ſicut nec תְּעֻלָּה תְּעֻלַּת Aquæductus, תְּעֻלָּתֶיהָ aquæductus eius. מְנָאָה Pars. & in regimine numeri pluralis non mutatur: vt Nechem. 12. 43, מְנָאוֹת
954 הַתּוֹרָה partes legis. Et ſic מְנָיָה, Pars, Nechem. 13. 10, מְנָיוֹת הַלְוִיִּם partes Leuitarum.

954 פְּעֻלָּה Cũ ſeghól & duobus cameſín, quæ neque in regimine neque cũ pronomine mutãtur: & ſecunda litera (niſi eſſet gutturalis) dagheſſaretur. Cæterũ prima exiſtit cum ſeghól loco pathách, ad dirigendã eius prónuntiationẽ, ob ſecundam literã quæ cameſſatur. נֶחָמָה Conſolatio, נֶחָמָתִי conſolatio mea. בֶּהָלָה Terror, בֶּהָלוֹת terrores. *בֶּהָרָה Macula clara, בֶּהָרוֹת maculæ claræ. נְאָצָה Blaſphemia, נְאָצוֹת blaſphemiæ, נְאָצָתֵךְ blaſphemiæ tuæ, נ cum camés. לֶהָבָה Flamma, לְהָבוֹת flammæ. Et in regimine, לַהֲבוֹת, Pſal. 29. 7, mutatur contra normam, vel eſt alterius ſpeciei. Et ſic בְּלָהָה Turbatio, vel terror. Et in regimine, בַּלְהוֹת Terrores vmbræ mortis, Iob 24. 17. vel eſt à בַּלָּהָה בַּלְהוֹת. Et כֵּהָה Subobſcura, כֵּהוֹת ſubobſcuræ, pro כַּהָיָה כַּהָיוֹת cum ſéri.

956 פְּעֻלָּה Cum ſceuá, ſéri, & camés, & ה: quæ nec in regimine, nec in plurali, nec cum pronomine mutantur: paucis exceptis, quæ in ſingulari, vel in plurali mutantur in regimine, vt *גְּזֵלָה גְּזֵלַת rapina. אֲפֵלָה Caligo, אֲפֵלָתֵךְ caligo tua, אֲפֵלוֹת caligines. חֲשֵׁכָה Tenebra. Et cum י protractiuo poſt ſéri, חֲשֵׁיכָה, Pſal. 139. 12. Et in plurali, חֲשֵׁכִים, Ieſa. 50. 10. בְּהֵמָה Animal. Et in regimine, בְּהֵמַת Et cum pronomine, *בְּהֶמְתּוֹ Animal eius, בְּהֶמְתֵּךְ animal tuum, בְּהֶמְתָּם animal eorum. Et in plurali, בְּהֵמוֹת. Et in regimine, בַּהֲמוֹת, Pſal. 8. 8. נְבֵלָה נִבְלַת Morticinũ, vel cadauer, נִבְלָתוֹ morticinum eius, נִבְלָתֵךְ morticinũ tuum, נִבְלָתָם morticinum eorum, נִבְלָתָהּ morticinum

eius. Interdum non mutatur, vt נִבְלָתִי Iesa.26.19. Dici
potest quód quæ mutantur, alterius sint speciei. Et sic 958
לִבְנֵה לִבְנַת Later, לִבְנֵיכֶם לִבְנֵי lateres, לִבְנֵיכֶם lateres vestri.
תְּאֵנָתְךָ תְּאֵנָתָהּ תְּאֵנָתוֹ תְּאֵנִים Ficus, ficus tua, ficus eius, ficus.
בְּרֵכָה בְּרֵכוֹת בְּרֵכוֹת Piscina, piscinæ. Et cum camés loco
séri, בְּרֵכָה Ieho.15.19, quanquam dici potest quod sit cũ
camés, quia benedictionem significat eo in loco, teste
R. Dauid in Libro radicum. אֲבֵדָה אֲבֵדַת Perditio. טְמֵאָה
Immunda, טְמֵאִים immundi. שְׁאֵלָתִי Petitio, petitio
mea. חֲצֵרָה Atrium, חֲצֵרוֹת חֲצֵרֵיהֶם atria, חֲצֵרֵיהֶם atria eo-
rum, חֲצֵרֶיהָ atria eius.

פְּעֻלָּה Cum chiric, sceuá, & seghól, quæ in regimi- 959
ne mutant seghól in séri: & in plurali, & cum pronomine deponunt ה: vt לִבְנֵי לִבְנֵיכֶם לִבְנֵיךְ לִבְנֵיהָ Populus
arbor &c. אִשֵּׁה Oblatio, sacrificium, pro אִשֵּׁי. Et in
regimine, אִשֵּׁה cum séri, אִשֵּׁי, & אִשֵּׁי Leuit. 2.3. & 6.17,
אִשֵּׁי. Et ita צִחֵה Arida, sicca: צִחֵי צִחִים צִחֵי pro צִחֵה.
Et cum camés chatéph & scurec, vt תָּפְתֵּה Tophtéh, id
est gehenna. עָלְפֵּי עָלְפִּים עָלְפֵּי Lassus, lassi.

פְּעֻלָּה Cum pathách, & duobus camesin, & ה, & da- 959
ghés. Et in plurali cum sceuá, quando est in regimine.
Quando verò secunda litera non est dagheshabilis, ad
supplendú daghés, prima est cum camés, vt כַּפֻּרָה Propi-
tiatio, צַחֲצָה arida, חַטֵּאָה peccatum. בַּקָּשָׁה Petitio,
בַּקָּשָׁתְךָ petitio tua, בַּקָּשָׁתִי petitio mea. בַּקֻּרַת Inquisitio.
פְּרֻשַׂת Extensio, cum camés. Et sic נְאֻצַת Blasphe-
mia, נְאֻצוֹתֶיךָ blasphemiæ tuæ. quod in alia specie à plæ-
risque ponitur. Et lene, vt בְּלֵהוֹת Terror, בַּלָּהוֹת terrores. 960
Et in regimine, בַּלְהוֹת. quod in alia specie ab aliis loca-
tur. בְּצֻרַת Siccitas, בְּצֻרוֹת siccitates, Psal. 10.1. Et sic ב
est radicale. חֲרֻבַת Siccitas, חֲרֻבוֹת siccitates. Et in regi-

mine חֲרָבוֹת,quod & in alia ſpecie ab aliis locatur.

961 פָּעוּלָה Cum pathách,ſcuréc, camés,& ה:& dagheſſata,quod tamen daghés interdum abiicitur.Sunt etiam nonnulla quorum prima radicalis eſt cum chiríc: vt חֲבוּרָה liuor, חֲבוּרוֹת liuores. חֲבוּרוֹתַי liuores mei. & ſine daghés, חֲבָרְתּוֹ liuor eius, Ieſa. 53. 5. בָּכוּרָה Præcox, primitiuum,בְּכוּרוֹת primitiua. בָּטוּחָה Fiducia,בָּטוּחוֹת fiduciæ. קְשׁוּבָה Attenta, קְשׁוּבוֹת attentæ. רְתוּקָה Peſſulũ, catena, רְתוּקוֹת peſſula. כְּסוּחָה Suffoſſa , שְׁכוּלָה ſterilis. בְּכוּרָה Præcox,primitiuum. גְּרוּפָה Opprobriũ, גְּרוּפוֹתָם opprobria eorum. מְלוּאָה מְלוּאַת Plenitudo,perfectio.

961 פּוֹעֲלָה Cum chólem, ſéri, & interdum ſceuá, & camés,& ה:quæ in regimine,& cum pronomine mutantur. תּוֹעֵבָה תּוֹעֲבַת Abominatio, תּוֹעֵבוֹת abominationes תּוֹעֲבוֹתָם abominationes eorũ. שׁוֹמֵמָה Deſolatio,שׁוֹמֵמוֹת שׁוֹמְמוֹתֵיךְ deſolationes,שׁוֹמְמוֹתַיִךְ deſolationes tuæ. סוֹחֲרָה Palmes, סוֹחֲרָה rotũda in circuitu. סוֹלְלָה Agger,סוֹלְלוֹת aggeres. בּוֹגְדָה Præuaricatio,בּוֹגְדוֹת præuaricationes.

962 פָּעוֹלָה Cum ſceuá,chólem,camés,& ה:quæ non mutantur. vt עֲבוֹדָה עֲבוֹדַת Seruitus, עֲבוֹדָתוֹ ſeruitus eius, עֲבוֹדָתָם ſeruitus eorum. חֲגוֹרָה Cingulum,חֲגוֹרוֹת cingula. בְּשׂוֹרָה אֲגוֹרָה אֲגוֹרַת nummus , בְּשׂוֹרָה nuntiatio, קְטוֹרָה incenſum, זְבוֹרָה fœtor, & propago, גְּדוֹלָה magna, שְׁחוֹרָה nigra,שְׁלוֹשָׁה tres,שְׁמוֹנָה octo.

962 פְּעִילָה Cum ſceuá,chiríc,camés,& ה:quæ non mutãtur:vt נְגִינָה Canticum,pſalmus, נְגִינָתָם canticum eorũ, נְגִינוֹת cantica. מְדִינָה Prouincia, מְדִינוֹת prouinciæ. קְרִיָּה Ciuitas,קְרִיּוֹת ciuitates. סְפִינָה Nauis,עֲדִינָה delicata, גְּבִירָה domina,חֲמִישָׁה quinque,עֲנִיָּה paupercula,שְׁבִיָּה captiua, לְבִיָּא leæna, צְדִיָּה inſidiæ, טְרִיָּה recens, אֲכִילָה cibus, שְׁנִינָה parabola,vel ſermo admiratiuus. Et cũ daghés in quo

absorbetur hannách, quod est י, vt שִׁמְטָה dimissio, קְלָלָה ignominia, קְהִלָּה congregatio, גְּבִנָּה caseus.

פְּעָלָה Cum duobus chirichín, camés, & ה, vt עֲלִיָּה Cœnaculum, עֲלִיּוֹת cœnacula. Huius tamẽ pluralis potest esse ab עֲלִית, & י in eis est loco ה: vel quod est magis cõsentaneum, י est, haiáchas, sicut & in תַּחְתִּיָּה inferior: & י vltimum radicale, absorbetur in י haiáchas daghessato. צְפִיָּה Speculatio. 963

פּוּעָלָה Cũ scuréc, chiríc camés, & ה, vt הוּסִיָּה Silentiũ. 964

פּוּעָלָה Cũ scuréc, duobus cameſſin, & ה: vt אֲרֻוָּה Præsepe, אֲרֻוֹת præsepia. Et in regimine, אֲרוֹת, 1. Reg. 4. 26. Et in Talmúd, חֲתָלָה Felis, חֲתָלוֹת feles. 964

פְּעָלָה Cum sceuá, & scuréc, siue chibbús sephatáim, & camés, & ה: daghessata, quanquam sunt nonnulla sine daghés, & non mutantur, vt אֲגֻדָּה אֲגֻדַּת Fascículus, אֲגֻדוֹת fasciculi. אֲלֻמָּה Manipul', אֲלֻמּוֹתָיו manipuli, אֲלֻמּוֹתָיו manipuli eius. הֶמְלָה Sermo. רְכִלָּתֵךְ Negotiatio, רְכִלָּתֵךְ negotiatio tua. עֲגֻלָּה Rotunda, עֲגֻלּוֹת rotundæ. סְגֻלָּה סְגֻלַּת Thesaurus, vel peculiaris. חֲתֻלָּה Fascia, חֲתֻלָּתוֹ fascia eius. עֲבֻדָּה familia, כְּבֻדָּה honorata, glorioſa. Et sine daghés, vt גְּבוּרָה Fortitudo, גְּבוּרָתֵךְ fortitudo tua, גְּבוּרוֹת fortitudines. גְּמוּלָה Retributio, גְּמוּלוֹת retributiones. שְׁמוּעָה Auditus, vel fama, שְׁמוּעָתֵנוּ auditus noſter. יְצוּקָה Fusura, יְצוּקָתוֹ fusura eius. אֲרוּחָה אֲרוּחַת Annona. מְלוּכָה Regnũ, עֲוּוָּה derelicta, חֲלוּשָׁה debilis, נְחוּשָׁה ænea, גְּדוּפָה blaſphemia, יְשׁוּעָה ſalus. 964 964 964

Nomina longa desinentia in ת. CAP. XVIII.

NOmina desinentia in ת communiter sunt fœminina. Et primo, de longis dicendum est, quorum quædam sunt cũ sceuá & duobus segholin & ת: vel cũ séri & seghól quæ פְּעֻלַּת 965

in regimine non mutantur: quanquam cum accentu athnách & ſoph paſſúc, ſeghól mutatur in camés: cum pronomine verò remanet ſeghól, vel mutatur in chiric. In plurali autem, & cum pronominibus interdum mutatur. vt חֲמֹת Affinis, חֲמֹתוֹ affinis eius, חֲמֹתֵךְ affinis tua. גְּבֶרֶת Domina, גְּבִרְתֵּךְ domina tua, גְּבִרְתִּי domina mea, גְּבִרְתָּהּ domina eius. שְׁכֵנֶת Vicina, שְׁכֵנְתָּהּ vicina eius, שְׁכֵנוֹת vicinæ. בְּהֵמֹת Animal, בְּהֶמְתֵּךְ animal tuũ. חֲבֶרֶת Socia, חֲבֶרְתֵּךְ ſocia tua. עֲקֶבֶת Veſtigium, planta: Et plurale in regimine, עִקְבוֹת, Pſal. 89. 52, quod eſt cum daghés p, euphoniæ cauſa. Et ſic עִקְבוֹתֶיךָ veſtigia tua, Pſal. 77. 20. עֲקָרֶת Sterilis, עֲשֶׂרֶת decẽ, עֲצֶרֶת collecta, בְּרָדָה grando, פְּחֶתֶת confoſſio, vel defectus, תְּכֵלֶת hyacinthus, חֲמֵשֶׁת quinque, שְׁחֶלֶת onycha. & ſic אֵשֶׁת Vxor, שֵׁשֶׁת ſex. אֲמָהָה Ancilla: quanquam in ſingulari non ſit in vſu, ſed pro eo lenitatis gratia Scriptura vtitur אָמָה idẽ ſignificante. אֲמָתֵךְ ancilla tua, אֲמָתִי ancilla mea, אֲמָתָהּ ancilla eius. Et ה in אָמָה eſt ſignum fœmineum, radicali ה deficiente, quod in plurali apparet, אֲמָהוֹת ancillæ, Geneſ. 31. 33. Et אֲמְהוֹתָיו ancillæ eius, Geneſ. 20. 17.

966 פַּעֲלֶת Cum pathách & duobus ſegholín, & ת: & ſi ſecunda litera fuerit dagheſſabilis, dagheſſatur. Prima tamen litera quandoque eſt cum camés, & interdum cum chiríc. Secũda verò exiſtente gutturali, prima eſt cum ſeghól in plurali, & non mutantur: niſi in regimine pluralis, quia ſunt cum ſceuá communiter. Tertia autem exiſtente gutturali, totum eſt pathachatum: vt אַדֶּרֶת Lodix, veſtis piloſa, אַדַּרְתּוֹ lodix eius, אַדָּרוֹת lodices. צַמֶּרֶת Verber, ramus altus, cacumẽ צַמַּרְתּוֹ verber eius, צַמַּרְתָּם verber eorum, צַמָּרוֹת verbera. Et in regimine genitiui צַמֶּרֶת &c. דַּלֶּקֶת Febris, דַּלְקוֹת febres. יַבֶּשֶׁת

t.i.

Ariditas, vel arida, יַבֶּשֶׁת יַבֶּשׁוֹת ariditates. שַׁחֶפֶת Infirmi tas corpus attenuans, שְׁחָפוֹת infirmitates. שִׁלְטַת Domi na, שַׁלְטוֹת dominæ. לַהֶבֶת Flãma, ferrũ lãceæ, לְהָבוֹת flammæ. בַּהֶרֶת Candor, בָּהָרוֹת candores. נַחֶלֶת Carbo, vel Prunæ, נַחֲלֹתַי carbo meus, נְחָלִים carbones. עִוֶּרֶת Cæca, עִוְרוֹת cæcæ, cum chiric: & sic כִּנֶּרֶת כִּנְרוֹת nomen vrbis, & maris, Num. 34. 11. אִגֶּרֶת Epistola, אִגְרוֹת epistolæ, cum sceuá vtrunque in plurali tam in absoluto, quàm in regimine. Et עֶצֶבֶת Dolor, Prouerb. 10. 10. In regimine mutatur, Prouerb. 15. 13, וּבְעַצְבַת־לֵב & in dolore cordis. quanquam dici potest hoc esse alterius speciei, & cum daghés euphoniæ causa. עַצְבוֹתָם Dolores eorum, עַצְבוֹתָיו dolores eius. קָרַחַת Caluitium, קָרַחְתּוֹ caluitium eius, קָרְחוֹת קָרְחוֹת caluitia. סַפַּחַת Pustula, vel scabies, סַפָּחוֹת סַפָּחוֹת pustulæ. צַלַּחַת Scutella, צַלָּחוֹת scutellæ. נַבַּחַת Caluitium, נַבָּחוֹת נַבָּחוֹת caluitia.

פְּעֻלַּת Cum chiric vel scuréc, & chólem, & segh6l: in plurali verò cum chólé, vel camés chatéph: & cum pronomine, cum camés chatéph. vt בְּקֻרַּת Vapulatio, בְּקֻרּוֹת vapulationes. שִׁבֹּלֶת Spica, שִׁבֳּלִים spicæ. כָּתֹנֶת Tunica, כָּתְנוֹ tunica eius, כָּתֳנֶךָ tunica tua, כָּתֳנֹתַי tunica mea, כָּתֳנוֹת tunicæ. Illud autem Leuit. 10. 5, Et tulerunt eos בְּכָתְנֹתָם in tunicis suis: in plærisque libris est cum sceuá tantum, sed correcti habent camés chatéph, teste R. Dauíd in Michlól. 968

פְּעֻלַּת Cum pathách, & chólé, & segh6l: & daghessantur: quæ verò non sunt susceptibilia daghés, sunt cum camés. vt כַּפֹּרֶת כַּפֹּרוֹת Propitiatorium, propitiatoria. צַחֶרֶת siccitas, צַחֲרוֹת siccitates. פָּרֹכֶת Velum, vel cortina, פָּרֳכוֹת vela. pro quo Midrastillitæ vtuntur פָּרֻכִיוֹת. 969

פְּעֻלַּת Cum chólem & duobus segholín: vt כִּתֹּרֶת Ca 970

pitellum, כֹּתָרוֹת capitella. חֹתֶמֶת Annulus, יֹתֶרֶת reticulum, עוֹפֶרֶת plumbum. תּוֹלַעַת Vermis, eſt cum pathách propter literam gutturalem.

970 פְּעֻלַּת Cum ſceuá, chólem & ſeghól: vt נְחֹשֶׁת AEs, נְחָשְׁתְּךָ æs tuum, נְחָשְׁתִּי æs meum, נְחָשְׁתָּהּ æs eius. שְׁכֻבַת Coitus, שְׁכֻבָתוֹ coitus eius, שְׁכֻבָתֵךְ coitus tuus. כְּתֹנֶת Tunica. קְטֹרֶת Incenſum, & קְטָרְתִּי Incenſum meũ, Iechez. 16.18. & 23.41, cum camés chatéph, vt legunt filii Aſér: vel cum pathách, vt legunt filii Naphtalí. יְכֹלֶת Potentia, Num. 14.16. quanquam alii dicunt eſſe macór. Eſt autem annotandum quòd ת noſépheth in fine, cũ pronomine iunctum, ſi nomen ſit longum, dagheſſatur: ſin verò ſit breue, raphatur.

971 פְּעֻלַּת Cum ſcuréc, & duobus ſegholín: vt כֻּסֶּמֶת zea, ſpelta, Exod. 9.32. Plurale, כֻּסָּמִים, Iechez. 4.55. vel כֻּסְּמוֹת: nam כֻּסָּמִים poteſt eſſe à כֻּסֶּם. Sed קִבְּעַת Fæx, eſt cum pathách propter ע gutturale: קִבְּעִים vel קִבְּעוֹת fæces.

Nomina breuia deſinentia in ת. CAP. XIX.

פְּעֻלוֹת 971 SVnt etiam nomina breuia deſinentia in ת, quorum aliqua ſunt cum pathách, ſceuá, & ſcuréc, quæ non mutantur. ſunt tamen nõnulla ex his cum chiríc, vel ſcuréc, & vltima radicalis nonnunquam cum chólem: vt גַּבְהוּת Altitudo, גַּבְהֻיוֹת altitudines. שַׁחֲרוּת Iuuentus, שַׁחֲרֻיוֹת iuuentutes. יַלְדוּת Pueritia, יַלְדוּתֵךְ pueritia tua. מַרְדוּת Rebellio, מַרְדֻיוֹת rebelliones. מַלְכוּת Regnũ, מַלְכֻיוֹת regna. פַּחֲוֻת Leuitas, פַּחֲוָתָם leuitas eorum, פַּחֲוֻיוֹת leuitates. חַיּוּת pro חַיֻּיוֹת vita. אַלְמָנוּת Viduitas, eſt de hac ſpecie, tametſi ſit cum נ. Vnde & in regimine, & cum pronomine camés mutatur in ſceuá. 2. Sem. 20.3, אַלְמְנוּת חַיּוּת (in) viduitate vitæ. Et אַלְמְנוּתֵיךְ viduitas tua, Ieſa. 54. 4.

רְפָאוּת Sanitas, סִכְלוּת ſtultitia, שִׁפְלוּת humilitas, עִקְּשׁוּת peruerſitas. dagheſſatur ק euphoniæ gratia, teſte R. Dauíd in Michlól. Et cum chólem, אַשְׁפּוֹת ſtercus, Pſal. 113.7. אַשְׁפַּתּוֹת ſtercora, Thren.4.5.* זְלוּת Vilitas, Pſal.12. 9. pro זְלֻלוּת. 973

פְּעֻלוּת Cum ſceuá, camés, & ſcuréc, vt אֱילוּת Fortitudo, אֱילוּתִי fortitudo mea. Et פְּתַיוּת pueritia, ſimplicitas. eſt cum daghes, Prouer.9.13. Plurale, vt מַלְכֻיוֹת. 973

פְּעִילוּת Cum ſceuá, chiríc, & ſcuréc: cuius plurale eſt vt præcedentium: vt יְדִידוּת Dilectio, שְׁרִירוּת prauitas, aut mala cogitatio, כְּסִילוּת ſtultitia, צְמִיתוּת ſucciſio, פְּקִידוּת cuſtodia, כְּרִיתוּת repudium, הֲרִיסוּת deſtructio, הֲרִיסוּתֵךְ deſtructio tua. עֲלִיצוּת Exultatio, עֲלִיצוּתָם exultatio eorum. כְּלִמּוּת Ignominia: cuius מ eſt cum daghés, Irme.23.40.

פְּעַלוּת Cum ſceuá, ſéri, & ſcuréc, vt כְּבֵדוּת Grauitas. Plurale eſt vt מַלְכֻיוֹת, videlicet כְּבֵדֻיוֹת. 974

פַּעְלִילוּת Cũ pathách, ſceuá, chiríc, & ſcuréc, vt חַכְלִילוּת rubedo: cuius plurale eſt חַכְלִילֻיוֹת.

פַּעַלֻּלִיוֹת Cum gemino pathách, ſceuá, chiríc, & ſcuréc, vt קוֹמְמִיוּת erectio: ſed in hoc nomine ſecunda quieſcit ſecundum eius regulam.

פָּעֳלִית Cum camés chatéph, ſceuá, & chiríc: vt גָּפְרִית Sulphur, גָּפְרִיוֹת ſulphura. תַּכְנִית ſumma, numerus. בּוֹרִית borith, ſapo, vel genus herbæ, pro בּוֹרְרִית, Irme.2.22. גָּוִית Læuigatio, pro גָּוִית cum camés chatéph, & ו cũ daghés: ſed hānách eſt loco daghés, & eius perfectum eſt גָּוְוִית, vt גָּפְרִית.

פַּעֲלִית Cum pathách, & ſceuá, & chiríc, vt אַחֲרִית Nouiſſima, אַחֲרִיתָהּ nouiſſima eius, אַחֲרִיתָן nouiſſima earũ, אַחֲרִיוֹת nouiſſimæ. תַּחְתִּית Inferior, תַּחְתִּיוֹת inferiores. Et 975

sic prima cum chiric, חִתִּית Terror, cõtritio, pro חִתִּתִית: plurale חִתִּיוֹת.

975 פְּעֻלִּית Cum sceuá, séri, & chiric, vt שְׁאֲרִית Residuũ, שְׁאֲרִיוֹת residua. רֵאשִׁית principium, pro רְאשִׁית

פַּעִילִית Cũ pathách, & duobus chirichín, & daghés: vt צַפִּיחִית Laganum, צַפִּיחִיוֹת lagana.

פְּעִילִית Cum sceuá, & duobus chirichín, vt חֲמִישִׁית Quintum, חֲמִישִׁיוֹת quinta.

976 פָּעֳלֶת Cum camés, camés chatéph, & camés, quod in regimine mutatur in pathách, vt מָחֳרַת Cras.

Nomina desinentia in ם, & ן, & נית. CAP. X X.

977 NOminum desinentium in ם, quædam sunt cum chiric, sceuá, & chólem: vt שִׁלְשֹׁם Nuduſtertius, פִּתְאֹם ſtatim, vel repentinus, פְּדוֹם redẽptio. כְּתֹם humana effigies: huius perfectum eſt כְּתוֹם.

פָּעֳלָם Cum camés chatéph, vel scurec & sceuá, & camés: vt סָלְעָם atthacus, אָמְנָם vere, יוֹמָם dies. Et in יוֹמָם se cũda quiescit litera*: & sic רוֹמָם silentiũ, vel silens: quod fortassis eſt huius speciei, sed quiescit secũda radicalis.

פְּעֻלָּן 977 DEsinentium in ן, quædam sunt cum chiric, vel seghól, aut pathách, & sceuá, & chólem, quæ non mutantur: vt שִׁמְעוֹן Scimhón, proprium viri nomen, Gene. 29. 33. שִׁלְטוֹן potestas, dominus, זִכְרוֹן memoria, memoriale.* קִמְשׁוֹן Vrtica, קֶלֶשׁוֹן tridens, vel furca. צִקְלוֹן Vestis, צִקְלוֹנוֹ vestis eius. יִתְרוֹן Amplitudo, dignitas. Et cum seghól, vt חֶסְרוֹן defectus, עֶלְיוֹן excelsus, אֶבְיוֹן pauper, אֶבְיוֹנוֹ pauper eius, אֶבְיוֹנִים pauperes. חֶשְׁבּוֹן ratio, suputatio: & חִשְׁבּוֹנוֹת Eccles. 7. 30, ש cum daghés euphoniæ gratia. Et cum pathách, vt פַּעֲמוֹן Tintinnabulũ, פַּעֲמוֹנִים tintinnabula. אַחֲרוֹן Posterus, אַחֲרוֹנִים

ſteri. שַׁלְמוֹן Salmón propriũ viri nomen. עַמְמוֹן Hamus, iuncus. אַרְמוֹן AEdes, Palatiũ: cuius plurale genere fœmineo, cũ ſceuá in abſoluto: & in regimine genitiui אַרְמְנוֹת Hamós 3.9, עַל־אַרְמְנוֹת ſuper ædes in Aſdód, וְעַל־אַרְמְנוֹת & ſuper ædes in terra AEgypti. Poſſet tamen dici ſecundũ R. Dauíd, eſſe in regimine, licet ſequatur litera deſeruiens. & ſic ſunt de alia ſpecie cum mutentur. abſolutũ enim eſt אַרְמוֹנוֹת: & in regimine אַרְמְנוֹת. Et ſic אַרְמְנוֹתֶיהָ ædes tuæ, אַרְמְנוֹתֵינוּ ædes noſtræ, אַרְמְנוֹתֶיהָ ædes eius. רְאשׁוֹן quoque eſt de hac ſpecie, quanquam א quieſcat. Et ita סִלּוֹן Spina, cum daghés ob defectum נ, pro סִלְּלוֹן. & plurale cum pathách, סִלּוֹנִים, Iechez. 2.6. Et רִמּוֹן Malogranatum, cum daghés ob defectũ מ, pro רִמְּמוֹן: vel daghés eſt loco hannách. Cum pronomine, רִמּוֹנוֹ malogranatũ eius. Plurale רִמּוֹנִים. Et חַלּוֹן Feneſtra, pro חִלְּלוֹן. itẽ חֲרִבּוֹן Siccitas: & חֲרִבּוֹנִי ſiccitates, Pſal. 32.4.

978

פְּעָלִים Cum chiríc, vel pathách, ſceuá, & camés, quod in regimine vertitur in pathách: & in plurali cum daghés, vt חֲרָצִים Acinus, חֲרָצִים acini, Num. 6.4. Et כִּבְשָׁן Fornax, cuius plurale in verbis Talmudiſtarum, eſt in genere fœmineo, כִּבְשׁוֹנוֹת, cum dicunt, Eo quòd nõ faciebant כִּבְשׁוֹנוֹת fornaces in Ieruſalem, ש cum chólẽ, vt דַּרְבָּן Stimulus, דַּרְבּוֹנוֹת ſtimuli, ד cum pathách, vt legunt filii Aſér, quanquam filii Naphtalí legant cum camés. plurale tamen à דַּרְבָּן eſſe poſſet. מִגְדָּן Pomum pretioſum, מִגְדָּנוֹת poma pretioſa. Si ם ſit radicale, eſt de hac ſpecie. רַעֲנָן Viridis, רַעֲנָנִים virides, נ vltimum cũ daghés. אַבְדָּן Perditio. קִנְיָנִים Poſſeſſio, קִנְיָנִים poſſeſſiones. בִּנְיָן AEdificiũ, בִּנְיָנִים ædificia. בִּירָה AEdes, palatium: & in regimine בִּירַת cum pathách, Eſter 1.5: eſt de hac ſpecie, quanquam י quieſcat.

979

980 פְּעֻלָּן Cum camés chatéph, ſceuá & camés, quod in regimine vertitur in pathách, vt קָרְבָּן קָרְבַּן Donum, oblatio, קָרְבָּנוֹ donum eius, קָרְבָּנְךָ donum tuum, קָרְבַּנְכֶם donum veſtrum. Inuenitur & cum ſcurec, קָרְבָּן, Nechem.10.34, Super קָרְבַּן הָעֵצִים oblationem lignorũ. Et cũ camés lato, vt Iechez.40.43, Caro הַקָּרְבָּן oblationis. Et ſic דָּרְכָּן Stimulus: vt legunt filii Naphtalí. שֻׁלְחָן שֻׁלְחַן Menſa, שֻׁלְחָנוֹ menſa eius, שֻׁלְחָנְךָ menſa tua.

981 פְּעֻלָּן Cum ſceuá, camés, & chólem, quæ & in regimine, & cum pronomine mutantur: vt רָעָבוֹן Fames: & in regimine, Gene.42.33, וְאֶת־רַעֲבוֹן & famem domorum veſtrarum. פְּרָזוֹן Villa abſque muro, פְּרָזוֹנוֹ Iudicũ 5.11. Plurale fœmineum פְּרָזוֹת, Eſter 9.19. Et maſculinũ, פְּרָזִים, vnde פְּרָזִי Chab.3.14. לְבָנוֹן Lebanón, montis nomen. כְּסָלוֹן Cheſalon nomen villæ.

981 פְּעֻלּוֹן Cum chiríc vel pathách, camés, & chólem, & daghés: & ſi litera non ſit dagheſſabilis, vt ר, tunc prima eſt cũ ſéri: vt בְּצֻרוֹן Munitio, זִכָּרוֹן memoria, עִוָּרוֹן cæcitas, שִׁבָּרוֹן contritio, צִמָּאוֹן ſitis, שִׁדָּפוֹן robigo. גְּלִיוֹן volumen, גְּלִיוֹנִים ſpecula. כְּלִיוֹן conſummatio, קִנָּמוֹן Cinnamomum, & in regimine, קִנָּמֹן, Exod. 30.23. תִּמָּהוֹן Stupor, admiratio. & in regimine, תִּמְהוֹן, Deut.28.28. Et cũ ſéri, דְּרָאוֹן contemptus, Ieſa.66.24. & in regimine, דִּרְאוֹן Danie.12.2. יַרְקוֹן Aurigo, הַרְיוֹן conceptus. Et cum pathách, שַׁבָּתוֹן Sabbatum, אַיָּלוֹן Aialón proprium vrbis nomen, Iehoſ. 19.42. צַוָּארוֹן Collum, צַוְּארוֹנֵיךְ collum tuum, Cant.4.9.

פְּעֻלּוֹן Cum ſceuá, pathách & chólé, אֲבַדּוֹן perditio.

982 פְּעֻלּוֹן Cum chiríc, ſceuá, & chólem: dagheſſata & breuia: vt גִּבְּתוֹן Ghibbethón, proprium viri nomen. 1. Reg. 1.15. קִלְשׁוֹן tridens. שִׁבְּרוֹן, vnde Iehoſ. 15.11, וְתֹאַר הַגִּבּוֹל

שִׁכְרוֹנָה & designabitur terminus in Scicherón. proprium nomen ciuitatis. קִמְשׁוֹן Vrtica. Et cum י haiachás, Deut.18.11, interrogans אוֹב וְיִדְּעֹנִי pythonem & augurem. Et cum chiríc secũda litera, vt מְגִדּוֹן Meghiddón,nomen loci,Zecha.12.11. אֲבִיּוֹן Voluptas,desideriũ, iuxta illud Eccle.12.5.Et dissipabitur הָאֲבִיּוֹנָה voluptas.

פַּעֲלָן Cum pathách,& sceuá,& sẽri,vt גַּרְזֶן securis. 983

פְּעִילוֹן Cum sceuá,chirích,& chólem,vt יְשִׁימוֹן desertum,שְׁפִיפוֹן ceraſtes,אֲמִינוֹן Aminón,id est Amnón propriũ nomẽ,2.Sem.13.20.& est diminutiuũ, vt dictũ est.

פִּיעֲלוֹן Cum chiríc,,camés,& chólem:vt קִיקָיוֹן hædera,vel cucurbita, Ionáh 4.6.in quo י quiescit. dicitur enim a קִיק memorato in Misnáh, vbi dicitur, Et non sicut semen קִיק.

פְּעַלְתוֹן Cum sceuá, & pathách,camés, & chólem,vt עֲקַלְתוֹן tortuosus,Iesa. 27.1.

פְּעַלְנִית Dagheſſata,quæ post נ habent י & ת, & sunt cum sceuá,chólẽ, pathách,& chiríc, vt אֲחַרְנִית Retrorsum,קְדוֹרְנִית tenebrositas, obscuritas.

Nomina geminata. CAP. XXI.

פַּעֲלָל

GEminatorũ nominũ quædam sunt cũ chiríc vel pathách & sceuá & camés:vt פְּרִחָה paruus lus,Iiób 30.12. שַׁאֲנָן Fœlix,רַעֲנָן viridis. 983

פַּעֲלוּל Cum pathách, sceuá,& scurec, vt נַאֲפוּף Adulterium,נַאֲפוּפֶיהָ adulteria eius.גַּבְנוּן Excelsus, aut humilis: & plurale גַּבְנֻנִּים cum daghés, Psal.68.17. שַׁבְּלוּל Cochlea,siue limax,ב cum daghés,Psal.58.9. 984

פְּעַלּוּת Cũ sceuá, aut chatéph pathách, & pathách, & scurec, vt חֲבַקּוּק Chabaccúc,nomen prophetæ.

פְּעִלּוּל Cum chiríc, & chólem, vt נִיחוֹחַ Suauis, נִצּוֹץ scintilla,a נוּחַ & נוּץ.

985 פַּעֲלִיל Cũ pathách,& ſceuá, & chiríc:vt בַּעֲלִיל Dominus,סַגְרִיר pluuia. Et cum י haiáchas,חַכְלִילִי rubicundus.

פַּעְפּוּל Cum pathách,& ſceuá,& ſcuréc,vt בַּקְבּוּק Metreta,חַרְחוּר ardor á חֲרָר.

פִּעֵפֵל Cũ ſceuá,chólẽ,& ſéri,vt קִלְקֵל Leuis,Num.21.5.

פַּעְפַּל Cum pathách, ſceuá & pathách, vt גַּרְגַּר Granum,אַרְאַל magnus,רַרְהַר tribulus,עַפְעַף Splẽdor, & palpebra,גַּלְגַּל rota,חַתְחַת contritio,*קַעֲקַע nota,vel ſtigma, ſiue ſignum.

פַּעְפֹּל Cum pathách,ſceuá,& chólem:vt כַּרְכֹּב Circuitus,כַּרְכֹּם crocus.

פַּעְפֹּל Cum camés chatéph,ſceuá, & chólem,vt קָרְקֹר Vertex,קָרְקָרוֹ vertex eius.

פִּעְפֵּל Cum chiríc,ſceuá,& pathách,vt צִלְצָל Fiſcella, qua capiũtur piſces, vel naſſa,Iób 40.26. Et cum pathách,קַעֲקַע nota.

פִּעְפִּיל Cum pathách, ſceuá, & chiríc, vt זִרְזִיף genus herbæ, Pſal.72.6.

פְּעַפֵּל Cum ſceuá,& duobus cameſin,vt*צְלָצָל genus locuſtæ,Deut.28.42.

986 פְּעַפֶּלֶת Cum pathách, vel chiríc, & ſceuá,& duobus ſegholín:vt קַשְׁקֶשֶׁת Squama,קַשְׁקְשׁוֹתֶיהָ ſquamæ,קַשְׁקְשׁוֹתֶיהָ ſquamæ eius. צְנָצֶנֶת phiála,aut ſcutella.

פַּעֲלוּלִית Cum pathách, & ſceuá, ſcuréc, chiríc, & camés:vt שַׁעֲרוּרִיָּה Turpitudo,Hoſe.6.11.

פַּעֲלוּלִית Cũ pathách,ſceuá,ſcuréc,& chiríc,vt שַׁעֲרוּרִית Turpitudo,Irme.18.13.

פְּעַלְעַל Cum ſceuá & pathách , ſceuá & pathách : vt יַרְקְרַק Flauus, יַרְקְרָקוֹת flauæ. עַקְלְקַל Tortuoſus, עַקְלְקַלּוֹת tortuoſæ. חֲלַקְלַק Blandus, lubricus , חֲלַקְלַקּוֹת blandæ. הֲפַכְפַּךְ peruerſus. Sed אַרְמְרֵם rufus,eſt cũ camés: cuius

plurale eſt אַרְמְרַמּוֹת.

פְּעַלְעוֹל Cum ſceuá, & pathách, & ſceuá, & chólē: vt 986
פְּתַלְתּוֹל peruerſus, fortis. פְּקַח־קוֹחַ apertio, nēpe carceris, Ieſa. 61.1. eſt è duabus compoſitum dictionibus, quæ non plus ſignificant quàm vna. שְׁחַרְחוֹר Niger: cuius fœmineum שְׁחַרְחֹרֶת nigra. Sed אֲסַפְּסוּף Vulgus promiſcuum, congregatio, eſt cum ſcurēc.

פְּעֵלְעִיל Cū ſceuá, ſéri, ſceuá, chiríc: vt יְפֵה פִּי Pulcher, cuius fœmineum, יְפַה־פִּיָּה pulchra, Irme. 46.20. eſt vt duæ dictiones quæ non plus ſignificant quàm vna.

פְּעֵעֲלָה Cum ſceuá, & chólem, & ſceuá, & camés, & ה, 987
vt חֲצֹצְרָה Tuba claſſica, חֲצֹצְרוֹת tubæ claſſicæ.

Nomina compoſita habentia מ, *vel* ת, *vel* נ, *vel* י, *vel* א, *vel* ה *non radicales in principio.* CAP. XXII.

SVnt etiam nomina compoſita ex literis deſeruientibus, quæ nomina conſtituunt: & primo dicendum eſt de his quæ habent מ in principio dictionis, quorū nonnulla ſunt cum pathách, ſceuá, & chiríc, vt מַשְׁכִּים Mane, מַכְבִּיר af- מַפְעִיל
fluentia, מַשְׂכִּיל intelligentia, מַשְׁחִית interfectio, vel in- 987
terfectrix. Et fœminea מַעֲטִירָה coronans, מַנְגִּינָה pſalmus. Sed מְצֻעֵרָה parua, Daniel 8.9, eſt cum chiríc, & daghés euphoniæ gratia, teſte R. Dauíd.

מִפְעָל Cum chiríc, ſceuá, & camés, quod communi- 987
ter in regimine mutatur in pathách, paucis exceptis. Sed in plurali abſoluto, & cum pronomine non mutā tur: in regimine verò mutantur. Et tertia litera א exiſtente, in regimine propter hannách eſt cum camés: vt מִשְׁקָל Pondus: & in regimine, מִשְׁקַל, 1. Paral. 28.15. Et cum camés in regimine: vt Hezræ 8.30, מִשְׁקַל הַכֶּסֶף pondus argenti. Et cum pronomine, מִשְׁקָלוֹ pondus eius,

מִשְׁקָלָם pondus eorũ. מִקְטָר מִקְטָר Incenſum. מִשְׁכָּן מִשְׁכָּן Habitaculum, מִשְׁכָּנוֹ habitaculum eius, מִשְׁכָּנִי habitaculum meum, מִשְׁכָּנוֹת habitacula. מִשְׁפָּט Iudiciũ. cuius abſolutũ eſt præter normam cum pathách: vt Leuit. 24.22, מִשְׁפַּט אֶחָד iudicium vnum erit vobis. Et in plurali, מִשְׁפָּטִים מִשְׁפָּטַי iudicia, מִשְׁפָּטֶיךָ iudicia tua. מִבְחָר Electio, מִשְׁעֶן ſuſtentaculum, baculus. מִבְטָח מִבְטָח Spes, fiducia. Et cum camés in regimine præter normam, Pſal. 65.6, מִבְטָח ſpes omnium finium terræ. Prouerb. 25.19, מִבְטָח בּוֹגֵד Fiducia præuaricatoris. Sed illud Prou. 14.26, in timore Domini מִבְטָח fiducia fortitudinis: eſt cum pathách ſecundũ normam. מִזְרָק Crater, peluis. & in regimine, מִזְרַק. ſed & abſolutum venit cum pathách: vt Nume. 7.13, מִזְרַק אֶחָד crater vnus. quanquam Tharghum Ieroſolimitanum habet camés. Et plurale, מִזְרָקוֹת Crateres, מִזְרְקוֹתָיו crateres eius. Et maſculino genere, מִזְרָקִים מִזְרָקַי Zecha. 14.20. Num. 7.84. מִקְסָם מִקְסָם Diuinatio. Et abſolutum cum pathách, Iechez. 12.24, מִקְסַם חֲלָק diuinatio blanda, vel lubrica. quanquã & blãdi, generandi caſu, poteſt exponi, id eſt prophetæ blandi, & mendacis. מִרְמָס Conculcatio. Et in regimine, מִרְמַס. Et ſic interdum abſolutum, vt Ieſa. 10.6, ad ponẽdum cum מִרְמָס conculcationẽ. מִשְׁכָּב Cubile, lectus, מִשְׁכָּבוֹ cubile eius, מִשְׁכָּבְךָ cubile tuum, מִשְׁכָּבַי מִשְׁכָּבִים cubilia. מִקְדָּשׁ Sanctuarium, dagheſſatur euphoniæ cauſa, teſte R. Dauíd in Michlól. מִקְדָּשִׁים מִקְדָּשַׁי Sanctuaria, מִקְדָּשֵׁיכֶם ſanctuaria veſtra. מִבְצָר Munitio, מִבְצָרִים מִבְצָרַי munitiones, מִבְצָרֶיךָ munitiones tuæ, מִבְצָרָיו munitiones eius. Et genere fœmineo, מִבְצָרוֹת Daniel 11.15, Et cepit vrbem מִבְצָרוֹת munitionũ. מִקְרָא Vocatio, vel cõuocatio, aut locus ad quem vocantur homines: מִקְרָאִים

988

11

מִקְרָאֵי cõuocationes, מִקְרָאֶיהָ cõuocationes eius, nõ mutatur ratione iam dicta. מִשְׁמֶרֶת Custodia: מִשְׁמָרוֹת custodiæ, Nechem.13.30. מִדְבָּר Desertũ, מִכְתָּב scriptura, 989
corona, מִפְתָּן limen, מִזְרָח ortus. Et מ cum pathách sem per, vt מַחֲנֵת sartago, quod non mutatur. 988

מַפְעָל Cum camés chatéph, sceuá, & camés: vt מַשְׁחֵת & מַשְׁחֵתָם corruptio eorum, Leuit.22.25. 990

מַפְעָל Cum pathách, vel chiríc, & sceuá, * & camés, quæ in plurali suo, si sint literæ dagheſſabiles, dagheſſantur. vt מַלְמֵד Stimulus, & in regimine מִלְמַד Iudic.3.31. מַרְבַּד Ornamentum, מַרְבַּדִּים ornamenta. מַשְׁאֵב Hauritio, מַשְׁאֲבִים hauritiones, vel locus vbi hauritur. מַנְעַם Pulchritudo, מַנְעֲמֵיהֶם pulchritudines eorum. מַעֲשָׁק Pra uitas, מַעֲשָׁקִים prauitates. מַלְאָךְ Angelus, מַלְאָכוֹ angelus eius, מַלְאָכִי angelus meus, מַלְאָכִים angeli, מַלְאָכֶיךָ angeli tui. מַטְעַם Pulmentum sapidum, מַטְעַמִּים pulmenta, מַחְמָד desiderium, מַחֲמָאוֹת butyrum, מַחֲמַאוֹת bu tyra, מַחְשָׁךְ tenebræ, מַשְׁמָן pinguedo, מַחְמָל venia. Et cũ chiríc, vt מִדְבָּר Eloquium, מִדְבָּרְךָ eloquium tuum, מִשְׁגָּב eleuatio, מִשְׁמַנֵּי pinguedo, מִשְׁמַנִּי pinguedo mea. 991

מַפְעָל Cum pathách, vel chiríc, & sceuá, & séri. In regimine מ est cum chiríc, & séri in pathách mutatur. Interdum tamen in ipso regimine remanet pathách & séri. Et in plurali, & cum pronomine secunda radicalis est cum sceuá. vt מַשְׁבֵּר Vulua: & in regimine מִשְׁבַּר Hoſe.13.13. מַמְזֵר Spurius. מַקְהֵל Congregatio, מַקְהֲלוֹ cõgegatio eius, cum séri quod non mutatur propter ה: & sic מַקְהֲלִים מַקְהֲלוֹת cõgregationes. מַקֵּל Baculus, pro מַנְקֵל, teſte R.D. in Michlól. מִרְבַּץ Cubile, Sepha.2.15. Et in regimine, מִרְבַּץ, Iechez.25.5. מַשְׁעַן Robur, sustentatio. Et in regimine, מִשְׁעַן Iesa.3.1. מַרְזַח Conuiuium, esca. Et in regimine, מִרְזַח, Hamós 6.7. מַפְתֵּחַ Clauis, Iudic.3.25. 993

Et in regimine, מִפְתָּח Prouer. 8.6. Interdum tamen non mutatur, Ieſa.22.22, Et dabo מַפְתֵּחַ בֵּית־דָּוִד clauem domus Dauíd. מַסְמֵר Clauus, מַסְמְרִים claui, & מִסְמָרִים cũ chiríc. Et genere fœmineo, מַסְמֵרוֹת Irme.10.4. מַעֲשֵׂר decima. & in regimine, מַעְשַׂר Leuit.27.30. Et מַעְשְׂרוֹ decima eius, מַעְשְׂרוֹתֵיכֶם decimæ veſtræ. קִחְצָב Excíſio. Et מ cum chiríc, מִסְכֵּן Pauper, מִזְבֵּחַ Altare. Et in regimine, מִזְבַּח, Exod. 20.24. Et מִזְבַּחֲךָ altare tuum, Pſal. 26. 6. ב cum pathách, quia ח eſt cum ſcevá. quod factum
994 eſt ne duo concurrant ſceuaín ſimul mobilia. Sed in מִזְבֵּחֲךָ eſt cum ſcevá, quia ח eſt cũ ſeghól propter heph ſéc, Deut. 33.10. Et מִזְבֵּחוֹת Altaria, מִזְבְּחוֹתָם altaria eorũ, מִזְבְּחוֹתֵיכֶם altaria veſtra.

995 מִפְעָל Cum ſcevá, pathách, & ſéri: vt מִתְעָב Abominabilis, מְבַשֵּׁל Coquus, culina, מְבַשְּׁלִים coqui, culinæ. Et genere fœmineo, מְבַשְּׁלוֹת culina, מְבַשְּׁלוֹת culinæ, Iechez. 46.23. מִקְדָּשׁ Sanctuarium, מִקְדָּשִׁים ſanctuaria, מִקְדָּשֵׁיהֶם ſanctuaria eorum, Iechez.7.24. *iſtud eſt lene, id eſt ſi-
996 ne daghés, teſte R. Dauíd in Michlól. Itidẽ in fœmineo genere, מִזְמֶרֶת Pſalterium, מִזְמֶרוֹת pſalteria, Irme.52. 18. מִקְטֶרֶת Thuribulum, מִקְטְרוֹת thuribula. מְרָאֶשֶׁת Puluínar, מְרַאֲשׁוֹתָיו puluinaria eius, ſic dicta quod ſub capite ponantur, 1.Sem. 26.7. מְנַקִּיּוֹתָיו Cyathus, מְנַקִּיּוֹתָיו cyathi, p cũ chiríc, Exod.25.29. Et in his quorum vltima quieſcit vt Ieſa. 23.18, וְלִמְכַסֶּה עָתִיק & ad operimentum vetuſtatis. quod eſt ſicut מִכְסֶה. Et Eccle. 10. 18, humiliabitur הַמַּקְרֶה contignatio. Et מְמֻלָּא plenus, 1.Paral.12.15.

996 מַפְעֵלוֹן Cum chiríc, & duobus ſceuaín, & chólem: vt מַסְדְּרוֹן Gradus ordinat'. Iudic.3.23, & egreſſus eſt Ehud הַמְסְדְּרוֹנָה per veſtibulum.

מַפְעֲלוֹת Cum chiríc, ſceuá, ſéri, & ſcuréc: vt מַסְבְּנוֹת

Paupertas,penuria,Deut.8.9.

מִפְעוֹל Cum chiríc,vel pathách,& chólem, vt מִזְמוֹר 996.
Pſalmus,vel canticũ, מִבְחוֹר electio,מִכְשׁוֹל ruina,aut ſcã
dalum, מִכְשׁוֹלִים ruinæ. מִקְצוֹעַ Angulus, מִקְצוֹעֵי
anguli. Et genere fœmineo, מִקְצוֹעוֹת Anguli, מִקְצוֹעוֹתֶיו
anguli eius,Iechez.46.22,& 41.22. Et cum pathách,vt
מַכְאוֹב Dolor,מַכְאוֹבִי dolor meus,מַכְאוֹבִים dolores,
dolores eius. מַטְמוֹן Theſaurus,מַטְמוֹנִים theſauri. מַשְׁקוֹף
Superliminare,מַרְגּוֹעַ refrigerium.

מַפְעוֹל Cum pathách, ſceuá,& ſcuréc,vt מַנְעוֹל ſera,
מַנְעוֹלִים ſeræ, מַנְעוֹלָיו ſeræ eius. מַסְלוֹל Semita,eleuatio.
מַכְלוֹל Perfectio,vniuerſitas מַכְלוֹלִים: perfectiones, vni-
uerſitates.מַעֲרוֹם,vel cúchólem מַעֲרֹם Nuditas,מַעֲרוֹמִים
nuditates,מַעֲרוֹמֵיהֶם nuditates eorum. מָצוֹק Statio,co- 998.1024
lumna, pro מֵיצוּק aut מַצִּיק: & מְצוּקִים מְצוּקֵי, 1. Semu.2.8,
& 14. 5. מַבּוּל pro מַנְבּוֹל Diluuium. מַחֲלוּי Infirmitas,
מַחֲלוּיִם infirmitates.

מַפְעֵלָה Cum pathách,ſceuá,& ſéri,& camés,quæ nõ 988
mutantur:niſi quód ה mutatur in ת raphatũ, vt מַשְׁעֵנָה
Valida, robuſta, Ieſa.3.1. מַחֲרֵשָׁה Vomer, מַחֲרֵשְׁתּוֹ vomer
eius. מַחֲרֵשׁוֹת vomeres, מַרְמֵנָה Sterquilinium,plauſtrũ,
Ieſa.25.10. מַחְפֵּרָה Euerſio. מַדְרֵגָה Gradus, מַדְרֵגוֹת
gradus. מַכְפֵּלָה Duplex,מַשְׂטֵמָה odium.

מִפְעָלָה Cũ pathách,vel chiríc,aut ſeghól, & ſceuá, & 999
duobus cameſin:vt מִשְׁפָּחָה Familia,gens,natio. Et in re
gimine,מִשְׁפַּחַת Nume.3.27. Et cũ pronomine,מִשְׁפַּחְתּוֹ
familia eius, מִשְׁפַּחְתִּי familia mea, מִשְׁפַּחְתָּם familia eo-
rum.Et in plurali,מִשְׁפָּחוֹת:& in regimine,מִשְׁפְּחוֹת & cũ
pronomine,מִשְׁפְּחוֹתָיו.ité מִלְחָמָה Bellum.& in regimine
מִלְחֶמֶת,1.Sem.13.22.quanquã dici poteſt eſſe alterius ſpe
ciciquæ non mutatur in abſoluto & regimine. cũ pro-

nomine verò, מִלְחַמְתּוֹ מִלְחַמְתָּם. Et in plurali, מִלְחָמוֹת. in regimine verò, מִלְחֲמוֹת. Et מִשְׁמֶרֶת, Cuſtodia. in regimine verò, מִשְׁמֶרֶת Num. 18. 3. מִשְׁמַרְתּוֹ cuſtodia eius, מִשְׁמַרְתֵּךְ cuſtodia tua, מִשְׁמַרְתִּי cuſtodia mea, מִשְׁמָרוֹת cuſtodiæ, מִשְׁמְרוֹתָם cuſtodiæ eorũ. מִבְדָּלָה Diuiſio, מִבְדָּלוֹת diuiſiones. מַעְבָּרָה Vadum, מַעְבָּרוֹת vada. Et in regimine cũ ſceuá, מַעְבְּרוֹת Iudic. 3. 28. Inuenitur etiam cum camés in regimine, 1. Paral. 2. 53, וּמִשְׁפְּחוֹת קִרְיַת יְעָרִים & familiæ Chiriath Ieharim. Dicit tamẽ R. Dauíd ſe in quibuſdã exemplaribus vidiſſe cũ ſceuá. 1001 Eſt etiam in abſoluto cũ ſceuá, vt* לְמִשְׁפְּחוֹת לִבְנֵי קְהָת Familiis filiis Cheháth. quanquam dici poteſt eſſe coniunctum ſequente litera deſeruiente. מִפְּשָׁעָה Nates, 1. Paral. 19. 4. Et cũ pathách, vt מַמְלָכָה Regnum, מַמְלָכוֹת regna. מְלָאכָה 999 Opus, pro מַלְאָכָה, teſte R. Dauíd. מַעֲמָסָה, Onus מְרַאֲשָׁה Ceruical, מְרַאֲשׁוֹתֵיכֶם ceruicalia veſtra, Irme. 13. 18. Sũt etiam in hac ſpecie nonnulla cum daghés in vltima radicali, ſecunda cum pathách exiſtente, vt מַהֲתַלָּה Illuſio, מַהֲתַלּוֹת illuſiones. מַעֲשַׂקָּה Calumnia, מַעֲשַׂקּוֹת calũniæ. מַעֲרָכָה Colligatio, מַעֲרָכוֹת colligationes, Iiób 38. 31. מַתָּנָה pro מַנְתָּנָה Donum. מַתָּנוֹת dona. Et cum pronomine, מַתְּנוֹתֵיכֶם, Leuit. 2. 38. Et cum ſeghól, vt מֶמְשָׁלָה Dominium. Et in regimine, מֶמְשֶׁלֶת, Gene. 1. 16. vel eſt alia ſpecies. מֶמְשְׁלוֹת: & in regimine, מֶמְשְׁלוֹת cum ſceuá. & ſic interdum abſolutum, vt לְמֶמְשְׁלוֹת בַּלַּיְלָה ad poteſtates (vel dominia) in nocte, Pſal. 136. 9. מֶרְכָּבָה Currus, מֶרְכָּבַת currus eius, מֶרְכָּבוֹת currus, מַרְכְּבוֹתָיו מֶרְכַּבְתּוֹ currus eius. מֶלְתָּחָה Capſa, ſcrinium.

1001 מִפְעֻלַת Cum chiríc, vel pathách, & ſceuá, & chólé: quod cum pronomine vertitur in camés chatéph, vel ſcuréc, vt מִשְׁקֶלֶת Menſura, pondus, מִשְׁקָלְתּוֹ menſura

eius, מִשְׁקוֹלוֹת menſuræ. מַחְגֹּרֶת Cingulum, faſcia pectoralis, מַחְגֹּרְתּוֹ cingulum eius, מַחְגֹּרוֹת cingula. מַלְכֹּדֶת Laqueus, מַלְכִּדְתּוֹ laqueus eius. מַשְׂכֹּרֶת Merces, מַשְׂכֹּרְתֵּךְ merces tua, מַשְׂכֹּרְתִּי merces mea. מַחְלֹקֶת Diuiſio, vel pars, מַחְלֹקְתּוֹ diuiſio eius, מַחְלֹקוֹת diuiſiones. מִכְמֹרֶת rete, מִכְמֹרוֹת retia. מַבֹּלֶת pro מַאֲכֶלֶת Eſca, 1. Reg. 5. 11. מַסֹּרֶת pro מַאֲסֹרֶת, Vinculum, Iechez. 20. 37.

מִפְעֶלֶת Cum chiríc, vel pathách, & ſceuá, & duobus ſegholín, quorum primum mutatur in camés cum athnách, vel ſoph paſſúc, interdum tamen nõ mutatur. vt מִשְׁמֶרֶת Cuſtodia, & מִשְׁמֶרֶת Exod. 16. 34, & מִשְׁמַרְתּוֹ cuſtodia eius. מִגְעֶרֶת Increpatio, מִרְקַחַת thymiama, מִשְׁלַחַת miſſio, מִשְׁקֶלֶת מִשְׁקֶלֶת menſura. Et cum pathách, מַחֲשֶׁבֶת מַחֲשָׁבוֹת מַחֲשְׁבוֹתָיו cogitationes, מַחֲשֶׁבֶת Cogitatio, מַחֲשְׁבוֹתָיו cogitationes eius, מַחֲשְׁבוֹתַי cogitationes meæ, מַחֲשְׁבוֹתֵיכֶם cogitationes veſtræ. מַחְבֶּרֶת מַחְבַּרְתּוֹ Coniunctio, coniunctio eius. מַחְמֶצֶת Fermentum. מַאֲכֶלֶת Gladius. Et cum ſeghól cum athnách, מַאֲכֶלֶת Gen. 22. 6. מְלֶאכֶת Opus, eſt de hac ſpecie, quanquã quieſcat א. Et in regimine ſimiliter cum ſeghól, Exod. 22. 8. מְלַאכְתּוֹ מְלַאכְתֵּךְ מְלָאכוֹת. & in regimine, & cum pronomine pronuntiatur א vt מְלָאכוֹת Opera, מַלְאֲכוֹתֶיךָ opera tua, Pſal. 73. 28. מַחֲרֶשֶׁת Vomer, מַחֲרַשְׁתּוֹ vomer eius. 1002

*Cũ pathách, chatéph pathách, ſéri, ſceuá, & camés, vt מַאֲפֵלִיָּה caliginoſa, tenebroſa, Irme. 2. 31. quanquam in libris correctis מ eſt cum ſceuá, & א cum pathách, & פ cum daghés teſte R. Dauíd in lib. rad.

ALia aſſumunt ת in principio, & ſunt cum chiríc, ſceuá & duobus ſegholín, & ת in fine. vt תִּפְאֶרֶת Gloria, תִּפְאַרְתּוֹ gloria eius, תִּפְאַרְתָּם gloria eorũ. תִּפְלֶצֶת Tremor, terror, ſuperbia, תִּפְלַצְתֵּךְ tremor tuus. תִּפְעֶלֶת 1003

1003 תִּפְעֹלֶת Cũ chiric, ſceuá, chólem, & ſeghól: vt תִּלְבֹּשֶׁת veſtis, Ieſa. 59.17.

תִּפְעֵלָה Cũ chiric, ſceuá, & duobus cameſin, vt תִּפְאֶרֶת gloria, Ieſa. 28.5. תִּשְׁבָּחוֹת laus, תִּשְׁבְּחוֹת laudes.

תַּפְעוּלָה Cum pathách, ſceuá, ſcuréc, & camés: vt תַּעֲלוּמָה Abſconſio, תַּעֲלוּמוֹת abſconſiones, vel abſcondita, abſconditæ. תַּעֲצוּמָה Fortitudo, תַּעֲצוּמוֹת fortitudines, תַּנְחוּמָה Conſolatio, תַּנְחוּמוֹת conſolationes, תַּהְפוּכָה Peruerſitas, תַּהְפוּכוֹת peruerſitates. תַּהֲלוּכָה Ambulator, viator, תַּהֲלוּכוֹת ambulatores, ſiue viatores. eſt enim nomẽ tóar, teſte R. Dauíd in lib. rad. תַּעֲרוּבָה Princeps, dominus honorat⁹, תַּעֲרוּבוֹת principes. תַּלְאוּבָה ariditas, תַּלְאוּבוֹת ariditates. תַּחֲנוּנָה Deprecatio, תַּחֲנוּנוֹת deprecationes, תַּחֲנוּנוֹתַי deprecationes meæ.

1004 תִּפְעוּל Cum pathách, ſceuá, & ſcuréc: vt תַּנְחוּם Conſolatio, תַּנְחוּמִים conſolationes. תַּמְרוּק Mundus, ornatus muliebris, תַּמְרוּקִים mundi muliebres, תַּמְרוּקֶיהָ mundi muliebres eius, תַּמְרוּקֵיהֶן mundi muliebres earũ. תַּמְרוּר Amaritudo, תַּמְרוּרִים amaritudines. תַּחֲלוּאָה Infirmitas, תַּחֲלוּאִים infirmitates, תַּחֲלוּאֵיכִי infirmitates tuæ, Pſal. 103.3. תִּעְלוּל Puer, תַּעֲלוּלִים pueri.

1005 תַּפְעָל Cum pathách, ſceuá, & ſéri, vt תִּשְׁבֵּץ ocellatus, Exod. 28.4. תִּרְבֵּץ Accubitus: quo nomine vtuntur Talmudiſtæ.

תַּפְעִיל Cum pathách, ſceuá, & chiric: vt תַּרְשִׁישׁ Tarſis, nomen loci, aut chryſolithus, תַּכְרִיךְ amictus, תַּלְמִיד diſcipulus.

תַּפְעַלוּנִי Cum pathách, & duobus ſceuaín, & cholẽ, & chiric: vt תַּחְכְּמֵנִי ſapiens, 2. Sem. 23.8.

תַּפְעֵלָה Cũ pathách, ſceuá, & ſéri, & camés, vt תַּרְדֵּמָה Sopor, תִּבְעֵרָה ſuccenſio.

תְּפָעוּל Cum ſceuá, pathách, & ſcuréc: vt תְּאַשּׁוּר Cedri ſpecies, Hieronymus buxum tranſtulit, Ieſa. 41.19. תְּבַלּוּל albugo oculi. 1005

תְּפַעֵל Cum ſceuá, & gemino pathách, & daghés: vt תְּלַשַּׁר Telaſſar, 2. Reg. 19.12. ſic legit R. Dauíd: in Bibliis autem ſcribitur תַּלְאַשָּׁר, poſt ל, & ש cum camés. At Ieſah. 37.12, eſt ſine א.

תַּפְעֲלָה Cum pathách, & ſceuá, & chiríc, & camés: vt תַּאֲנִיָּה luctus, Thren. 2.5. י ob defectū תַּמְשָׁךְ dagheſſatur.

תִּפְעֵל Cum chiríc, ſceuá, & pathách: vt תִּרְהַר Species cedri, Ieſa. 41.19. Hieronymus vlmum tranſtulit. תִּרְעַל Tidhál, Gen. 14.1, proprium nomen.

תְּפוֹעֲלֵל Cum ſceuá, chólem, & ſceuá, & ſéri: vt תְּקוֹמֵם Inimicus, ſed in hoc ſecūda radicalis quieſcit, תְּקוֹמְמֶיךָ inimici, tui, Pſal. 139. 21. Vel dic quòd מ deficit: vt ſit כְּתְקוֹמְמֶיךָ participium hithpahál.

נַפְעוּל ALia aſſumūt נ in principio, & ſunt cum pathách, ſceuá, & ſcuréc: vt נַפְתּוּל Luctatio, נַפְתּוּלֵי. 1005

נִפְעוֹל Cum chiríc, vel ſeghól, ſceuá, & chólē: vt נִמְרֹד Nimrod, נֶפְתּוֹחַ Nephtóach, propria nomina, Geneſ. 10.8, Iehoſ. 15.9.

יִפְעַל ALia aſſumunt י in principio: & horum quædam ſunt cū chiríc, ſceuá, & camés: ſúntque nomina propria: vt יִצְחָק Iſchác, יִפְתָּח Iphtách, יִדְלָף Idláph, יִגְאָל Igál, יִדְבַּשׁ Idbás, יִשְׁבָּק Iſbác, יִצְהָר Iſhár. 1006

יַפְעוֹל Cum pathách, ſceuá, & chólem, vt יַעֲקֹוב Iahacób, notiſſimum patriarchæ nomen.

יַפְעוּל Cum pathách, ſceuá, & ſcuréc: vt יַלְקוּט Pera.

יַפְעֵל Cum pathách, ſceuá, & ſéri: vt יַעְזֵר Iahazer proprium nomen, Nume. 21.32.

אַפְעַל ALia aſſumunt א in principio: & horum quædam ſunt cum ſeghól, ſceuá, & camés, quod in regimi 1006

ne mutatur in pathach: vt אָשְׁכָּךְ Munus, אָשְׁכָּךְ munus tuum, אָשְׁנָבִי Feneſtra, אָשְׁנָבִי feneſtra mea, אָצְבָּע Digitus, אָצְבָּעוֹ digitus eius, אָצְבָּעֲךָ digitus tuus, אָצְבָּעוֹתֶיךָ digiti tui: אָשְׁפּוֹ Fruſtum, אַכְזָרִי & אַכְזָר Crudelis, Iob 41.1, Ieſah. 13.9. אָכְזָב Mendacium. אַרְבַּע Quatuor, ב cum pathách, tam cũ athnách, quàm in ſoph paſſúc. אַשְׁכְּנַז Sepulchrũ, אַשְׁכְּנִים ſepulchra, Ieſah. 59.10. plærique nomẽ putant eſſe quatuor literarum, nonnulli verò (vt R. Ioſeph Kimchí) dicunt א eſſe radicale, & נ accidentale.

1006 אָפְעֹל Cum ſeghól, ſceuá, & chólem: vt אָגְרוֹף Pugnus, אָפְרוֹחַ pullus auium, אֲפְרוֹחֵי אֲפְרוֹחִים pulli, אָפְרוֹחֵי pulli eius. אָשְׁכּוֹל Botrus. * Plurale eſt fœmininum, Cant. 7.7, & vbera tua לְאַשְׁכְּלוֹת botris. Et in regimine & cũ pronomine, כ cum ſceuá, Cant. 7.8, כְּאֶשְׁכְּלוֹת הַגֶּפֶן ſicut botri vitis: א cum ſeghól. Geneſ. 40. 10, הִבְשִׁילוּ אַשְׁכְּלוֹתֶיהָ maturare fecerunt botros eius. א cũ pathách. אָזְרוֹעַ Brachium, אָזְרוֹעִי brachium meum. אָתְמוֹל אִתְמוֹל Heri, Et quia hæc ſpecies nõ mutatur, dici poteſt quòd quæ mutantur, alterius ſunt ſpeciei.

1007 אַפָּעַל Cum pathách, ſceuá, & ſeri: vt אַבְנֵט baltheum, de quo habes infrá Cap. xxx 1.

אַפָּעִיל Cum pathách, ſceuá, & chiríc: vt אַכְזִיב Mẽdacium, & vrbis nomen, Michéh 1.14, & Ieho. 15.44. Et cũ ה, אַכְזִיבָה. Huius ſpeciei poteſt eſſe & אַתִּיק Angulus, cubiculum, periſtylium, Iechez. 42.3. Et אַתִּיקִים אֲתִיקֵיהֶא Idem, 41.16 & 15. quod ob defectum נ, dageſſatur, pro אַנְתִּיק.

1008 אַפָּעִיל Cum chatéph pathách, & pathách, & chiríc, & dageſſata: vt אַבְטִיחַ Pepo, אֲבַטִּיחִים pepones. Quod tamen poteſt eſſe nomen quatuor literarum.

אַפָּעָל Cum pathách & camés, & pathách, vt אַפֻּדָּן Pa

latium,ר cum pathách vel cum ſéri:אַפַּרְנְּ palatiũ eius, Dani.11.45.vel dic quòd א eſt radicale,& נ accidẽtale.

אַפְלְעֻן Cũ pathách,chiríc,ſceuá,& chólem:vt אַפִּרְיֹן 1008
lectica qua ferũtur ſponſæ,Cant.3.9.

אֲפַעְלֹן Cum chatéph pathách,pathách ſceuá,&cholem:vt אַרְכֹּן,de quo infra Cap. x x x 11. 1009

אֲפַעְלָה Cum ſeghól,vel pathách,& ſceuá, & duobus cameſín:vt אֲצִעָרָה Armilla,אֲזֻכָּרָה memoria,vel odor.

אַפָּעוּלָה Cum pathách, ſceuá,& ſcuréc, & cames: vt אַשְׁמוּרָה cuſtodia.Et cũ chólem,& ſeghól,& ת:vt אַשְׁמֻרֹת cuſtodia.

אַפְעֲלִיוּת Cum pathách,duobus ſceuaín,chiríc,& ſcuréc:vt אַכְזְרִיוּת crudelitas,Prouer.27.4.

אֲפַעְפוּעָה Cũ chatéph pathách,& pathách,ſceuá,ſcuréc, & camés:vt אֲבַעְבוּעָה Puſtula,vel veſica,אֲבַעְבוּעוֹת puſtulæ.

ALia aſſumũt ה in principio:& horum quædã ſunt הִפְעֻל
cum chiríc, ſceuá, & chólem: vt הִנְדֹּף impulſio, Pſal.68.3, quod plæriq; macór eſſe putãt. Et cũ ſcuréc, & daghés loco נ,vt הִתּוּךְ cõflatio,Iechez.22.22.pro הִנְתּוּךְ

הַפְעָלָה Cum pathách, ſceuá,& duobus cameſín: vt הַצָּלָה ereptio, liberatio,pro הַנְצָלָה: & הַכָּרָה Agnitio, pro הַנְכָּרָה.& in regimine,הַכֶּרֶת Ieſah.3.9.

הַפְעָלוֹת Cũ pathách,ſceuá,cames,& ſcuréc,vt הַשְׁמָעוֹת auditus,vel auditio,Iechez.24.26.

Nomina defectiua habẽtia מ *in principio.* CA. XXIII.

SVnt etiam nomina defectiua quorum prima radicalis,quæ eſt נ,deficit, cuius vicem מָעוֹל
gerit daghés: & horum quædam ſunt cum 1010
pathách & cholém, vt מַשּׂוֹר Serra à נָשַׂר. Alia ſunt cum pathách & ſcuréc,vt מַבּוּל Diluuium,à נָבַל. מַבּוּעַ, Fons, מַבּוּעִים מַבּוּעֵי fontes à נָבַע. מַדּוּחַ Expulſio,

מְרוּחִים expulsiones, à נָדַח.

1010 מַעַל Cum pathách & camés, quod in regimine vertitur in pathách: paucis exceptis quæ etiam in regimine retinent camés: & contrà, absolutum est cum pathách, & cum pronominibus itidem retinent camés. Plurale autem in regimine est cum sceuá: vt מַסַּע Profectio, à נָסַע: & absolutum cum pathách, Nume. 10.2, וּלְמַסַּע אֶת־הַמַּחֲנוֹת & ad proficiscendū castra. Deut. 10. 11, לֵךְ לְמַסַּע לִפְנֵי הָעָם vade proficiscendo coram populo. 664 sunt nomina significatione infinitiui לְהסיע, ait R. Dauid. Plurale, מַסָּעִים: & in regimine, מַסְעֵי, & cum pronomine מַסָּעָיו. Et sic מַבָּט Aspectus, מַבָּטָם aspectus eorum, à נָבַט. Et מַטָּע à נָטַע, Plantatio, מַטָּעִים plantationes, מַטְעֵי plantationes meæ. מַפָּל Quisquiliæ, à נָפַל: & מַפָּח exufflatio à נָפַח. Et מַפָּץ Malleus, מַפָּצוֹ malleus eius, à נָפַץ. Et מַצָּב Statio: & in regimine, מַצַּב, 1.Semu. 14.1.

1011 *cum cames, 1.Semu.1.23, מַצַּב פְּלִשְׁתִּים statio Philistinorum. מַצֻּבָה Iesah. 22.19, à נָצַב. quanquam nonnulli dedu cunt à יָצַב. Et מַתָּן Donum: in regimine, מַתַּן. & cum camés, מַתָּן אָדָם Prouerb. 18.16. מַתָּנָם Nume. 18.11. à נָתַן.

מַעֲלֶה Cum pathách, & duobus camesin. Vel cū pathách, séri, & camés. & in regimine, séri mutatur interdú in seghól. quāquā dici potest illud esse alterius speciei. vt מַפֶּלֶת casus, ruina, cadauer: & in regimine, מַפֶּלֶת Iudicū 14.8, à נָפַל. Et מַתָּנָה Donū, à נָתַן. Et מַטָּרָה custodia, signū ad quod sagittatur, à נָטַר. Et cū séri, מַנֵּפָה Plaga, מַנֵּפוֹתַי plagæ, מַנְּפוֹתַי plagæ meæ, à נָגַף. Et מַסֵּכָה מַסֶּכֶת Sculpti le. מַצֵּבָה Statua: & in regimine, מַצֶּבֶת Gen. 35.20. & מַצְּבֹת, 2. Reg. 3.2. Et plurale, מַצֵּבוֹת. & cū pronomine, מַצֵּבֹתָם à נָצַב

מוּעָל 1012 SVnt etiam nomina defectiua quorū prima litera quæ est י, deficit: quorum nonnulla literam מ assu-

munt in principio, vel ת, quædam verò ſunt ſine litera accidentali. Et horum quædam ſunt cum chólem, vel ſcuréc, & camés, quod in regimine mutatur in pathách, niſi ſequatur א. Sed in plurali abſoluto retinent camés, quod in regimine vertitur in ſceuá: vt מוֹשָׁב ſedes, habitatio: & in regimine, מוֹשַׁב. Et cum pronomine מוֹשְׁבוֹ ſedes eius, מוֹשָׁם ſedes eorum. Et plurale, מוֹשָׁבִים מוֹשְׁבֵי ſedes. quanquam ſunt qui dicant quòd מוֹשְׁבֵי, eſt 1013
à מוֹשָׁב, quódque huius coniũctũ eſt מוֹשָׁבֵי inſtar מוֹרְשֵׁי. Et genere fœmineo, מוֹשָׁבוֹת Sedes, מוֹשְׁבוֹתָם ſedes eorũ, מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם ſedes veſtræ, à יָשַׁב. Item מוֹרַשׁ מוֹרָשׁ Poſſeſſio hæreditas, מוֹרָשִׁים מוֹרְשֵׁי poſſeſſiones, à יָרַשׁ. Et מוֹלָד Cognatio, מוֹלָדִים cognationes, à יָלַד. Et מוֹדָע מוֹדֵעַ conſanguineus à יָדַע. Et מוֹרָד מוֹרֵד deſcenſus, à יָרַד. Et ſic in א de ſinentia: vt, מוֹצָא Exitus, מוֹצָאֶיךָ exitus tuus, מוֹצָאִים מוֹצְאֵי exitus, à יָצָא. Et propter א, in regimine non mutãtur. Et ſic מוֹרָא Timor, מוֹרָאוֹ timor eius, מוֹרַאֲכֶם timor veſter, מוֹרָאִים timores: & מוֹרֶה cum ה loco א, Pſal. 9. 21, à יָרֵא. Et cum ſcuréc: vt מוּסָר מוּסַר Diſciplina, eruditio, à יָסַר: & מוּצָק מוּצַק Fuſio, à יָצַק.

מוֹעֲלָה Cum chólé, vel ſcuréc, & duobus camesín: vt 1014
מוֹרָשָׁה Poſſeſſio, hæreditas. Et in regimine, מוֹרֶשֶׁת Michách 1. 14. Vel dic eſſe ex alia ſpecie, à יָרַשׁ. Et cum ſcuréc: vt מוֹעֲדָה Congregatio, à יָעַד. Et מוֹסָדָה Fundamentũ, fundatio: cuius plurale eſt מוֹסָדוֹת, à יָסַד.

מוֹעֵל Cum chólem & ſéri: ſingulare in regimine nõ mutatur: plurale verò & abſolutum, & in regimine, & cum pronomine eſt cum ſceuá: vt מוֹעֵד Solennitas, tẽpus, eccleſia, מוֹעֲדוֹ ſolennitas eius, מוֹעֲדָם ſolennitas eorum, מוֹעֲדֵנוּ ſolennitas noſtra, מוֹעֲדִים מוֹעֲדֵי ſolennitates, מוֹעֲדֵיכֶם ſolẽnitates veſtræ, מוֹעֲדַי מוֹעֲדִי ſolẽnitates meæ, מוֹעֲדֶיהָ

1015 ſolennitates eius. Illud verò Ieſah.14.31, בְּמוֹעֲדָיו in ſolennitatibus eius: non eſt ex hac ſpecie, quia faceret מוֹעֲדָיו cum ſceuá pathách:ſed eſt à מוֹעַר inſtar מוֹלַד: dici túrque à יָעַר. Et מוֹפֵת Portentũ, מוֹפְתַי portenta, מוֹפְתַי portenta mea. Et מוֹפְתֵכֶם portentum veſtrum, פ cum ſeghól, teſte R.Dauíd in Michlól, à יָפַת. Et מוֹקֵד Exuſtio, à יָקַד. Illud verò Pſal.116.16, ſoluiſti לְמוֹסֵרָי vincula mea: non eſt ex hac ſpecie, quia eſſet cum ſceuá, & non cum ſéri: ſed eſt à מוֹסֵר cum camés, cuius plurale eſt מוֹסְרִים, & מוֹסְרֵי: vnde prædicto in loco ſéri eſt loco camés, teſte R.Dauíd.

1016 מוֹעֲלָה Cum chólem, ſéri, & camés, & ה fœmineo. vt מוֹעֲצָה Conſilium: מוֹעֲצוֹת conſilia, in regimine cum ſceuá pathách, מוֹעֲצוֹת: & cũ pronomine, מוֹעֲצוֹתֵיהֶם מוֹעֲצוֹתָם conſilia eorum. מוֹסֵרָה Vinculum, מוֹסֵרוֹת vincula. in regimine, מוֹסְרוֹת. & cum pronomine, מוֹסְרוֹתֵמוֹ vincula eorum, Pſal. 2.3. Et cum ת in fine: vt מוֹלֶדֶת Cognatio, מוֹלַדְתּוֹ cognatio eius, מוֹלַדְתֵּךְ cognatio tua, מוֹלַדְתִּי cognatio mea. מוֹרֶשֶׁת Poſſeſſio, hæreditas: de quo ſuprà. Et cũ pathách propter literam gutturalẽ: vt מוֹרַעַת cognatio, conſanguinitas: & מוֹרַעְתֵּנוּ pro מוֹרַעְתֵּנוּ, Ruth 3.2, à יָדַע. Et מוֹשַׁעַת Salus, מוֹשָׁעוֹת ſalutes.

1017 מֵיעַל Cum ſéri, vel chiríc, & camés: quod in regimine mutatur in pathách: vt מֵיטַב מֵיטָב Bonitas, מֵישָׁר Rectitudo, vel rectus, מֵישָׁרִים rectitudines, vel recti. Eſt enim nomen tóar ſecundum R. Abraham. quanquam R.Dauíd ſcribat eſſe nomen ſubſtantiuum. Et cum chiríc, vt מֵיכַל Riuus: & in regimine, מֵיכַל, 2.Sem.17.20.

מִיעוֹל Cum chiríc & chólem: vt מִישׁוֹר Rectitudo.

תֵּיעַל ALia ſunt quæ aſſumunt ת in principio: & horum quædam ſunt cum ſéri & camés, vt תֵּימָן Auſter,

meridies, Cant. 4. 16. à יָמַן.

תִּירוֹשׁ Cum chiríc, & chólem: vt תִּירוֹשׁ vinum nouũ, 1017
muſtũ. à יָרַשׁ. Et תִּינוֹק Puer, infans, à יָנַק. plurale genere
fœmineo, תִּינוֹקוֹת: cuius fœmineum ſingulare eſt תִּינוֹקֶת,
quibus vtuntur Talmudiſtæ.

תּוֹשָׁב Cum chólem & camés, quod in regimine mu-
tatur in pathách: vt תּוֹשֵׁב incola.

תּוֹעֲלָה Cum chólem & duobus camesín: in regimi- 1018
ne verò cũ duobus ſegholín, vt תּוֹלֶדֶת generatio:
quanquã & תּוֹלָדֶת poteſt eſſe abſolutum, vt dictum eſt
de מִשְׁמֶרֶת. Plurale in regimine, תּוֹלְדוֹת generationes,
Gene. 2. 4. תּוֹלְדוֹתָם generationes eorum. Et תּוֹכֵחָה, &
cũ ſéri תּוֹכָחָה Hoſe. 5. 9, increpatio: & cũ pathách, תּוֹכַחַת
Prouerb. 5. 12, & 10. 17. In plurali, תּוֹכָחוֹת Iób 23. 4. &
תּוֹכָחוֹת Pſal. 149. 7. Et in regimine, תּוֹכְחוֹת, Prouer. 6. 27.
Et cũ pronomine, תּוֹכַחְתִּי increpatio mea, Prouer. 1. 25.
Et תּוֹעֲפָה תּוֹעֲפוֹת Fortitudo, תּוֹעֲפוֹת fortitudines.

עֲלֵה
ALia ſunt quæ carent י: & horum quædam ſunt cũ 1018. 1019
ſéri & camés, quod in regimine mutatur in pa- 1020
thách, cum pronominibus manet: ſed ſéri mutatur in
ſceuá communiter. Plurale eſt cum ſéri, & in regimi-
ne cum ſceuá. vt שְׁנָה שְׁנַת Somnus, ſomnus eius,
שְׁנָתוֹ ſomnus tuus, שְׁנָתְךָ ſomnus eorũ, שְׁנָתָם
שְׁנוֹת ſomni, שְׁנוֹתֶיהָ ſomni tui, שְׁנוֹתֶיךָ ſomni eius. דֵּעָה דַּעַת Sci-
entia, דַּעְתּוֹ ſcientia eius, דַּעְתֵּךְ ſcientia tua, דֵּעוֹת ſcien-
tiæ: & ſic דַּעַת totum cum pathách, דַּעְתּוֹ ſcientia eius,
דַּעְתֵּךְ ſcientia tua, דַּעְתִּי ſcientia mea. עֵצָה עֲצַת Conſiliũ,
עֲצָתוֹ conſilium eius, עֲצָתִי conſilium meum, עֵצוֹת עֲצוֹת
conſilia, עֲצוֹתֶיהָ conſilia eius, עֲצוֹתֶיךָ conſilia tua.
לֵדָה לֵדַת Parturiens, לֵדוֹת parturientes, צֵאָה צֵאַת Stercus,
צֵאוֹת ſtercora, עֵדָה עֲדַת Congregatio, עֵדוֹת congre-

gationes, עֲרוּתֵיו congregationes eius, חֵמָה חֲמָת Excãdescẽtia, ira, חֲמָתְךָ excãdescẽtia tua, חֲמָתִי excãdescẽtia mea

1021 עוֹלָה Cum chólem, & camés, quod in regimine mutatur in pathách, & cũ pronomine manet: vt צוֹאָה צוֹאַת Stercus, צוֹאָתוֹ ſtercus eius, צוֹאָתָם ſtercus eorum.

עַל Cum ſéri: vt דַּעַ Scientia, דַּעַים ſcientiæ: צֵא Stercus, צֵאִים ſtercora.

עוֹל Cum chólem, vt צֵא Stercus, צֵאִים ſtercora. Et cum ſcuréc, vt בוֹל Fructus. שׁוּעַ Salus, Iiób 30. 24. & ſi ו ſit radicale, vt putarunt & R. Iehudáh & R. Ionáh, clamorem ſignificat.

1022 עָלְעָל Cum ſeghól, & ſceuá, ſiue chatéph ſeghól, & camés, vt צֶאֱצָא Germen exiens. Et per tranſlationem Filius, צֶאֱצָאֶיךָ filii, צֶאֱצָאֶיהָ filii tui, צֶאֱצָאֵי צֶאֱצָאִים filii eius.

Nomina quorum ו *ſecunda radicalis quieſcit, habentia in principio* מ *deſeruiens.* CAP. XXIIII.

SVnt & alia nomina cum מ deſeruiente in principio, quorum ſecunda radicalis, quæ eſt ו, quieſcit. Et horum quædam ſunt cum camés & chólem: quorum camés & in regimine & cum pronomine mutatur in ſceuá: vt מָקוֹם מְקוֹם Locus, מְקוֹמוֹ locus eius, מְקוֹמְךָ locus tuus, מְקוֹמִי locus meus, מְקוֹמֵנוּ locus noſter. Plurale fœmineũ, מְקוֹמוֹת Loca, מְקוֹמוֹתָם loca eorũ. Et ſic מָכוֹן מְכוֹן Locus, ſedes, habitaculũ, מְכוֹנוֹ locus eius, מְכוֹנִי locus meus, מְכוֹנִים loca. Sic etiã מָאוֹר מְאוֹר Luminare, מְאוֹרוֹ luminare eius, מְאוֹרְךָ luminare tuum, מְאוֹרִים מְאוֹתַי, מְאוֹרוֹת Luminaria. מָלוֹן Hoſpitiũ, מְלוֹנִים hoſpitia. מָגוֹר, & cũ ſcuréc מְגוֹר, Paũor, timor, terror: מְגוֹרָיו & מְגוֹרִים pauores, מְגוֹרוֹתַי Pſal. 34. 5. מָזוֹר Alligatio, curatio, מְזוֹרוֹ alligatio eius. מָצוֹר Munitio, obſidio. מְצוֹרְךָ muni-

מָעוֹל 1022

tio tua, מְצוּרוֹת munitiones. Et cum ה fœmineo, מְצוּרָה מְצוּרוֹת.Ité, מָקוֹר מְקוֹר Vena,מְקוֹרוֹ מְקוֹרָהּ vena eius, מְקוֹרִים מְקוֹרוֹת venæ,מְקוֹרֵיהֶם venæ eorum. מָשׂוֹשׂ מְשׂוֹשׂ Gaudiũ. מָנוֹס Fuga , מְנוֹסוֹ fuga eius , מְנוֹסֵךְ fuga tua, מְנוֹסִי fuga mea. Fœmininũ,מְנוֹסָה. Et מָצוֹק Angustia.cuius nomen tóar similiter est מְצוֹק angustia affectus. מָשׁוֹט Remus, מְשׁוֹטִים remi. Et מְשׁוֹטֶיךָ remiges tui, Iechez.27.6, מ cũ chiric, & ש cũ daghés loco hannách,quod est post camés ipsi' מ in מָכוֹן מָקוֹם,teste R.Dauíd in Michlól.Est au tẽ singulare,si sit lene,מָשׁוֹט:& plurale מְשׁוֹטִים מְשׁוֹטֶיךָ.Ex dagheſſato verò singulare est מְשׁוֹט cũ chiric sub מ, & plurale מְשׁוֹטִים מְשׁוֹטֶיךָ:ponitúrque pro מָצוֹר.Rete, מְצוֹדִים retia. מְרוֹר Lamentatio,מְרוֹדִי lamẽtatio mea, Thren.3.19. Et cum féri,vt מַרְוֵץ curſus. Et cum ה fœmineo,vt מְרוֹצָה מְרוֹצָתָם Curſus,מְרוֹצָתָם curſus eorum.Et ſic מְכוֹכָה Confuſio, מְכוֹכָתָם confuſio eorum. Et מְשׂוּכָה מְשׂוּכַת Sepes,מְשׂוּכָתְךָ ſepes ei',מְשׂוּכָתְךָ ſepes tua.Et מְדוּרָה Pyra, rógus. Et מְצוּדָה Rete,מְצוּדָתִי rete meum. Et cum ſcuréc,vt מָרוּד Vagus,מְרוּדִים vagi. מָצוֹד מְצוֹד Rete, מְצוֹדוֹ rete ei'. מַעוֹף מָעוֹף Obſcuritas,מָצוֹק Statio,columna,ſcopulus,מְצוּקִים מְצוּקֵי ſtationes.מָבוֹשׁ Pars pudenda,מְבוֹשִׁים partes pudendæ, מְבוֹשָׁיו partes pudendæ eius.

מוּפָל Cum ſcuréc & camés:vt מוֹצָק anguſtia,à צוּק.Et 1024
מוּעָף Tenebroſitas, obſcuritas, ab עוּף. Et cum ה fœmineo,מוּעָקָה Anguſtia, ab עוּק: quanquam plærique deducant ab עִיק.

מַמְפוֹלָה Cum duobus memín,pathách,ſceuá,ſcuréc, 1045
& camés,& dagheſſata:vt מַמְגוּרָה Horreú,מַמְגוּרוֹת horrea,Ioél 1.17,à גוּר. quanquam R.Ioſéph Chimchi putat מ primú deſeruire, pro מִן à, vel ab:& propterea ſecundum eſſe dagheſſatum,id eſt ab horreis.

Alia nomina quorum secunda radicalis ו *vel* י *quiescit, quæ non habent* מ *in principio.* CAP. XXV.

ALia itẽ sunt nomina præter supradicta, quorum secunda radicalis, quæ est ו, vel י, quiescit. Et horum quædam sunt cum chiric, & cholem, vt פִּישׁוֹן Piscón, nomen fluuii, Genes. 2.11, à פוש. & גִּיחוֹן Ghichón, nomen etiam fluuii, Gen. 2.13. תִּיכוֹן Medium: & cũ ה fœmineo, תִּיכוֹנָה, à תָּוֶךְ. Et חִיצוֹן Exterior: cuius fœmininum est חִיצוֹנָה, ab חוץ. Et קִיצוֹן Extremus: cuius fœmineũ est קִיצוֹנָה, à קוץ. Et cum sẽri, vt זָרוֹן Superbus, זֵרוֹנִים superbi, à זור.

1025 פִּילוֹן Cum camés, & cholem: quorum camés in regimine, & cum pronomine mutatur in sceuá: vt זָרוֹן Superbia, & superbus. in regimine, זְרוֹן Irme. 49.16, à זור. Et שְׁשׁוֹן Gaudium, Iesah. 12.3. In regimine שִׂשׂוֹן Psal. 119.111. à שוש.

1026 פִּיל Cum chiric: quæ non mutãtur: vt סִיר Olla, spina, cuius plurale est in vtroque genere, סִירִים, Iesah. 34.13, Hosc. 2.6. Et סִירוֹת, 2. Paral. 35.13, Hamós 4.2. Et סִירוֹתָיו Exod. 27.3. & סִירוֹתֵיכֶם Psal. 58.10. à סִיר. Item שִׁיר Canticum, שִׁירִים cantica, à שור. Et קִיר Paries, קִירוֹת parietes, קִירוֹתָיו parietes eius. צִיר Legatus, צִירִים legati, צִירֵיךְ legati tui. צִיץ Flos, צִיצִים flores. Et צָצִים cũ daghés loco hannách, id est י quiescentis, nempe צִיצִים. Et עִיר Ciuitas, עִירוֹ ciuitas eius, עָרִים עָרֵי ciuitates. Et cum י secunda radicali apparente, עֲיָרִים, Iudic. 10.4. מִין Species, מִינוֹ מִינֵהוּ, מִינָהּ species eius, מִינִים species. נִיר Nouale, lucerna, aratio, נִיל Par, coætaneus.

פִּיל Cum pathách & chiric: quorum pathách in regimine communiter mutatur in sẽri, י quiescente: & in camés cum athnách & soph passúc: & cum prono-

mine, in ſéri, vel chiríc. Plurale eſt cũ ſéri, vel camés: vel cum ſceuá, quando י pronuntiatur. Inuenitur tamen nonnunquam abſolutum vt coniunctum: & cõtrá: vt חֵיל חֵיל חֵיל Exercitus, ſubſtantia, fortitudo, antemurale, חֵילוֹ exercitus eius, חֵילֵךְ חֵילֵךְ exercitus tuus, חֵילָם exercitus eorum: חֵילִים exercitus, חֵילֵיהֶם exercitus eorum. Et abſolutú vt coniunctũ, Ieſah. 36.2, בְּחַיִל כָּבֵד cũ exercitu graui. עַיִן עַיִן עַיִן Oculus, fons, color, עֵינוֹ oculus eius, עֵינֵךְ oculus tuus, עֵינֵיִם עֵינַיִם oculi, עֵינֵיהֶם oculi eius, עֵינֵיךְ עֵינֵיךְ oculi tui, עֵינֵיכֶם oculi eorum, עֵינֵיכֶם oculi veſtri, עֵינֵינוּ oculi noſtri, עֵינֵיהֶן oculi eius. Et fœmineum, עֵינוֹת מַיִם, Deut. 8.8. Et in regimine, עֵינוֹת מַיִם, fontes aquarum, Exod. 10.27. Et cum chiríc, עֵינוֹת, Prouerb. 8.28. בַּיִת בַּיִת Domus, בֵּיתוֹ domus eius, בָּתֵּיכֶם domus, בָּתֵּיהֶם domus eorum, בָּתֵּינוּ domus veſtræ, בָּתֵּיכֶם domus noſtræ. עֵיר Pullus. & ſic in regimine, עֵיר Iob 11.12, & pullus onagri. עִירֹה Pullus eius, Gene. 49.11. עֵירִים pulli, Iudic. 10.4. Ieſah. 30.6. עַיִט עַיִט Auis. יַיִן יַיִן Vinum. & in regimine vt in abſoluto, יֵין Cant. 8.2, מֶיֶן הָרֶקַח de vino aromatis. ſic Pſal. 60.5, & Irme. 25.15. Et abſolutũ vt coniunctum, יֵין, Cant. 7.9. Et cum pronomine, יֵינוֹ Vinũ eius, יֵינֵךְ vinum tuum. Plurale, יְנוֹת, quo vtũtur Talmudiſtæ. שִׁית Genus ſpinæ. Et ſpina eius, cum chiríc, Ieſah. 10.17. זַיִת זַיִת Oliua, vel olea, זֵיתוֹ oliua eius, זֵיתֵךְ oliua tua, זֵיתִים oliuæ, זֵיתֵיכֶם oliuæ veſtræ. בֵּיר Puteꝰ, vel ciſterna. Plurale, בֵּירִים vt בֵּירוֹת, vel עֵינוֹת vt בֵּירוֹת. quanquam Sacris in literis non inueniatur. גַּיְא Vallis, pro גַּיְא poteſt eſſe de hac ſpecie; teſte R. Dauid in Michlól. 1029

פֶּל Cum ſéri: vt נֵר Lucerna, נֵרִי lucerna mea, נֵרוֹת lucernæ. נֵר Peregrinus, נֵרֵךְ peregrinus tuus, נֵרִים pere-

grini. עֵד Teſtis, עֵדִים teſtes. עֵר Magiſter, עֵרִים magiſtri. כֵּן Rectus, כֵּנִים recti. אֵל Deus, vel fortis, אֵלִים אֵלֵי dii, vel fortes. Scribitur interdum cum י: vt רֵישׁ Paupertas, רֵישׁוֹ paupertas eius, רֵישֵׁךְ paupertas tua, רֵישָׁם paupertas eorum. Et כֵּין inter.

1030 פַּל Cum camés, quod in regimine mutatur cómuniter in pathách, paucis exceptis, quæ etiam in regimine retinent camés: vt רַג Piſcis, רַגִּים רַגֵּי piſces. רַשׁ Pauper, רַשִּׁים pauperes. שַׂר Princeps, שָׂרִים principes. רָם Excelſus, רָמִים רָמֵי excelſi. רַע Malus, רָעִים mali. פַּח Laqueus, cũ pathách, פָּחִים laquei. סָר Neruus, vel cõpes. עָב Nubes, vel trabs, עָבִים nubes, vel trabes. etiã in regimine cũm camés: vt Iechez. 41.25, וְעֵב עֵץ & trabs ligni. i. lignea. Et Ieſah. 18.4, כְּעֵב טַל ſicut nubes roris. i. rorida. Et Proue. 16.15, כְּעֵב מַלְקוֹשׁ ſicut nubes ſerotini. i. ſerotina. ſed vt plurimũ eſt cũ pathách. צַר Anguſtia, inimicus, eſt cũ pathách: ſunt tamen nonnulla cũ camés, vt Ieſah. 63.9, צָר anguſtia. Thren. 1.10, Manũ ſuam extendit צָר hoſtis. Ibidem, 5, ante צַר hoſtem. Pſal. 4.2, בַּצַּר in anguſto dilataſti mihi. Zechar. 8.10, Nõ eſt pax מִן הַצָּר ab hoſte. vel propter hoſtem. Eſter 7.4, quia non eſt הַצָּר hoſtis. זָר Alienus, זָרִים alieni. פָּשׁ Multitudo, Iiob 35.15, eſt cum pathách, quanquã ſit à פּוּשׁ, teſte R. Dauíd in Michlól, & lib. rad. ſicut & plæraque alia.

1032 פּוֹל Cum chólem, quæ non mutantur: vt סוֹד Secretum, conſilium, סוֹדוֹ ſecretum eius, אוֹר Lumen, אוֹרֵךְ lumen tuum, אוֹרִים lumina. קוֹל Vox, קוֹלֵךְ vox tua, קוֹלוֹת voces. שׁוֹט Flagellum, שׁוֹטִים flagella. חוֹחַ Spina, חוֹחִים ſpinæ. כּוֹחַ Potentia, כּוֹחוֹ potentia eius, כֹּחֵךְ potentia tua, כּוֹחִי potentia mea, כּוֹחָהּ potentia eius, כֹּחֲכֶם potẽtia veſtra. כּוֹס Calix, כּוֹסִי calix meus, כֹּסָם calix eorum. כּוֹר Ci-

ſterna, בּוֹרִים בּוֹרוֹת ciſternæ. עוֹר Pellis, עוֹרוֹ pellis eius, עוֹרוֹת pelles, עוֹרוֹתָם pelles eorum. שׁוֹר Bos, שׁוֹרוֹ bos eius, שׁוֹרִים boues. שָׂוֹב טוֹב Diues, טוֹב Bonus, & bonum, טוֹבִים boni, & bona. חוֹר Foramen: & in regimine, חוּר cum ſcuréc, Ieſah. 11.8, עַל־חֻר פָּתֶן ſuper foramen aſpidis. יוֹם Dies, יָמִים dies, יוֹמַיִם duo dies. Et in regimine cum ſceuá leniendi gratia, יְמֵי pro יְמֵי cum camés chatéph vice chólem. Et ſic יְמֵיהֶם יְמֵיכֶם. Sed in aliis remanet hannách, יְמֵי Dies eius, יָמֶיךָ dies tui, יְמֵיהָ dies ei', יְמֵינוּ dies noſtri. Et לוֹג, Sextarius, genus paruæ mẽſuræ: cuius plurale eſt לֻגִּים cum daghés loco hannách, id eſt ו. Sic לוּל Cochlea, id eſt ſcala inſtar cochleæ: לֻלִּים cochleæ. Vel ſingulare eſt לוּל cum ſcuréc. גּוֹי Gens, גּוֹיִם גּוֹיִים gentes, אוֹי Væ.

פּוּל Cum ſcuréc: quæ nec in coniũctione, nec cum pronomine mutantur: vt פּוּר Sors, פּוּרִים ſortes: טוּר Ordo, טוּרִים טוּרֵי ordines: חוּם Rufus, שׁוּב Conuerſio, סוּג Auerſus: כּוּר Fornax, רוּחַ Spiritus, רוּחוֹ ſpiritus eius, רוּחוֹת ſpiritus: לוּחַ Tabula, לוּחוֹת tabulæ: שׁוּר Murus, שׁוּרִים שׁוּרוֹת muri, שׁוּרוֹתָם muri eorum: דּוּר Ignis vel focus: הוּר Lebes, דּוּרִים lebetes: אוּר Ignis, vel focus, אוּרִים ignes. 1037

Nomina quæ ſecunda quieſcente, habent ה, *vel* ת *in fine.* CAP. XXVI.

SVnt & alia nomina quorũ ſecũda quieſcit, quæ in fine habent ה, vel ת, quæ cõmuniter ſunt ſigna fœminea. Horum quædam ſunt פּוּלָה cum ſcuréc vel chólem, & camés, quod in regimine mutatur in pathách: vt צוּרָה Figura, צוּרִים pro צוּרָתָם figura eorum, Pſal. 49. 15. שׁוּכָה Conuerſio, נוּמָה Dormitatio, בּוּשָׁה Confuſio. Et cum chólem: vt רוֹמָה Superbia, שׁוֹאָה Deſolatio. 1037

פִּלָּה Cum ſéri & camés: quæ aliã non habent muta- 1038

tionem, nisi quòd ה in regimine & cum pronomine mutatur in ת, sicut & in aliis: vt צָרָה Esca, צָרְתָּם pro eſca eorum. שֵׂבָה Canicies, שֵׂיבוֹ pro canicies eius, 1. Reg. 14. 4. vel ſingulare est שֵׂיב, vt שֵׂיבָה. עֵדָה Teſtimonium, עֵדוֹת teſtimonia, עֵדֹתָיו teſtimonia eius, עֵדוֹתֶיךָ teſtimonia tua. Et in hac ſpecie nonnulla ſunt cum ת, & longa cum duobus ſegholin: vel cum pathachín, ſecunda gutturali exiſtente: vt נָחַת Requies, נַחְתּוֹ requies eius, נַחְתִּי requies mea, נָחוֹת requies. שָׂחַת Fouea, שַׂחְתּוֹ fouea eius, שַׂחְתִּי fouea mea, שַׂחְתָּם fouea eorum, שָׂחוֹת foueæ. רָחַת Pala, רַחְתּוֹ pala eiūs, רַחְתִּי pala mea, רָחוֹת palæ. Et זֶרֶת Palmus: quanquam dici poteſt ת radicale eſſe.

1039 פָּלָה Cum duobus cameſín: vt קָמָה Seges, קְמוֹת ſegetes: צָרָה Anguſtia, צָרְתָּם anguſtia eorum: עָלָה Lactans, עֻלוֹת lactantes: רָעָה Malum, רָעָתִי malum meum. בָּמָה Excelſum, בָּמוֹת excelſa, בָּמוֹתַי excelſa mea, בָּמוֹתֵיכֶם excelſa veſtra, בָּמוֹתָיו excelſa eorum: &

1040 Deut. 32. 13, מ cum camés chatéph euphoniæ gratia, teſtibus R. Ionáh, R. Iahacób filio Elhazár, & R. Dauíd in Michlól, & lib. rad. Et נָפָה Eleuatio, terminus, cribrū, prouincia, נָפוֹת eleuationes. Et in regimine, Ieſah. 30. 28, בְּנֹפֶת שָׁוְא in cribro vanitatis. quod eſt longum ob ſequens monoſyllabum. שָׂרָה Murus, שָׂרוֹת muri, שָׂרוֹתֶיהָ muri eius. שָׂתָה Rete, nates, שָׂתוֹת retia, שָׂתוֹתֶיהָ retia eius. Sed שָׂתוֹתֵיהֶם nates eorum, 2. Semu. 10. 4, ponitur pro שָׂתוֹתֵיהֶם: vel eſt à ſingulari שֵׂת inſtar שֵׂם quod facit שְׂמוֹתֵיהֶם. Et Zecha. 2. 8, tangit בְּבָבַת pupillá oculi ſui.

1041 פִּילָה Cum chiric & camés: quæ nihil mutát prætér ת in ה more aliorum deſinentium in ה: vt חִידָה AEnigma, חִידוֹת ænigma tuum, חִידָתְךָ ænigma meū, חִידָתִי ænig-

mata.שִׁירַת שִׁירָה Canticum,שִׁירוֹת cantica.רֵאשָׁה Principium,רֵאשׁוֹת principia,רֵאשׁוֹתֵיכֶם principia veſtra:quanquam א quieſcat,eſt ex hac ſpecie,teſte R.Dauíd in Michlól. בִּינָה Intelligentia, בִּינָתִי intelligentia mea, בִּינוֹת intelligentiæ.

פְּלוֹת Cum ſéri & ſcuréc:quæ cum pronomine non mutantur, niſi quòd ſunt cum chólem: quippe chólē & ſcuréc permutantur: vt עֵרוֹת Teſtimonium: & cum pronomine, עֵירוֹתַי teſtimoniū meum, Pſal. 132.12, pro עֵירוֹתָי.quáquam dici poteſt eſſe עֵירוֹתַי à ſingulari עֵרוֹת, cuius pluralè eſt עֵרָיוֹת.Sed ab עֵדָה eſt plurale עֵרוֹת עֵרוֹתֶיךָ. Et interdum ſecunda litera, quæ eſt ו,efficitur tertia:vt Pſal.119.14, in via עֵדוֹתֶיךָ teſtimoniorum tuorum. 1041

פְּלֹת Cum chólem & ſeghól:quæ cum pronominibus ſunt cum camés chatéph : vt בָּשְׁתּוֹ Confuſio, בָּשְׁתּוֹ confuſio eius,בָּשְׁתִּי confuſio mea.נָפֹת Fauus, נָפְתּוֹ fauus eius, נָפְתִּי fauus meus,נוֹפוֹת faui. 1042

פֵּילֵם Cum ſéri & camés: vt רֵיקָם Inanis,vacuus.

פֻּלָּנָה Cum camés chatéph, ſceuá, & camés: vt בֻּשָׁנָה confuſio,Hoſe.10.6.

תְּפוּלָה Cū ſceuá,ſcuréc,& camés: vt תְּבוּנָה תְּבוּנַת Intelligentia, prudentia, תְּבוּנָתוֹ intelligentia eius, תְּבוּנוֹת intelligentiæ.תְּכוּנָה תְּכוּנַת Diſpoſitio,תְּכוּנוֹת diſpoſitiones.תְּמוּנָה תְּמוּנַת Imago,תְּמוּנָתְךָ imago tua, תְּמוּנוֹת imagines.תְּשׁוּבָה תְּשׁוּבַת Reuerſio,conuerſio,תְּשׁוּבָתוֹ conuerſio eius,תְּשׁוּבוֹת conuerſiones.תְּנוּעָה Motus,תְּנוּעוֹת motus.תְּמוּתָה Mors. תְּרוּמָה תְּרוּמַת Oblatio,תְּרוּמָתָם oblatio eorū,תְּרוּמוֹת oblationes,תְּרוּמוֹתַי oblatiões meæ,תְּרוּמַתְכֶם oblationes veſtræ.תְּשׁוּמָה & תְּשׁוּמַת pro תְּשׁוּמַת Poſitio, Leui.6.2. licet alii codices תְּשׁוּמַת habeant.תְּשׁוּמוֹת poſitiones.תְּפוּצָה Diſperſio,תְּפוּצוֹת diſperſiones.In תְּפוּצוֹתֵיכֶם 1043 1044

diſperſiones veſtræ, Irme. 25.34, ת ſecundum, eſt cum chiric, quod debebat eſſe cum ſeri: & פ eſt cum chólem quod debebat eſſe cum ſcuréc. תְּאוּנָה Mendaciũ, תְּאֻנִים mendacia, Iechez. 24.12, maſculino genere.

הֲפֵלָה 1045 ALia ſunt quæ habent ה in principio & fine: quorum nonnulla ſunt cum ſceuá pathách, & duobus cameſín: vt הֲנָפָה cribratio, Ieſah. 30.28.

הֲפוּלָה Cum ſceuá pathách, ſcuréc, & camés: vt הֲפוּגָה Requies, הֲפוּגוֹת requietes.

כְּפֵלָה ALia ſunt cũ מ in principio, & ה in fine: & ſunt cũ ſceuá, & duobus cameſín: vt מְצֵדָה rete, à צוד. quãquam ſint qui putent מ eſſe radicale, & dici à מָצָר.

Nomina quorum vltima, quæ eſt ה, quieſcit: quod interdũ cadit, ſuccedente ה fœmineo. Interdũ remanet ה radicale, & aſſumũt varias literas & in principio & in fine. CAP. XXVII.

תַּפְעֵה 1045 SVnt & aliæ nominum ſpecies, quarum vltima radicalis quieſcit. Et horum quædam ſunt cum camés chatéph, ſceuá, & camés: vt תַּרְמָה dolus, Iudic. 9.31, à רָמָה, teſte R. Dauíd. quanquam eius pater R. Ioſéph nomen loci, & ת radicalem putet eſſe literam: & ה eſſe fœmineum ſignum, deficiente radicali. In תַּהֲלָה lumẽ, ſtultitia, ab הָלָה, Iiob 4.18, ת eſt cum camés lato propter ſequẽtem literam gutturalem ה, in quam tranſlatum eſt camés chatéph ſecundum normã: quod quidem camés chatéph interdum tranſit in chólem, vt in תַּאֲנָה occaſio, Iudic. 14.4. vt א dilatetur, quemádmodũ & in זַעֲמָה deteſtare, Nume. 23.7, pro זָעַמָה.

1046 תַּפְעֵה Cũ chiric, vel pathách ſequente gutturali, & ſceuá & camés: vt תַּגְרֵה תִּגְרַת Prouocatio, irritatio, תַּאֲוֵה תַּאֲוַת Deſiderium, תַּאֲנָה תַּאֲנַת Occaſio, תַּאֲנָתָה occaſio e-

ius.תַּאֲלָה Iuramẽtum,execratio,maledictio, תַּאֲלָתְךָ iuramentum tuum.

תִּפְעָה Cum ſceuá,& duobus cameſin,& ה fœmineo: vt תְּעָלָה תִּעֲלַת Aquæductus, תְּעָלוֹת aquæductus, תְּעָלוֹתֶיהָ aquæductus eius. תְּלָאָה תִּלְאַת Labor,תְּלָאוֹת labores.

מַתְפֵּעָה Cum pathách, ſceuá,& duobus cameſín, & ה fœmineo ſigno:vt מַתְלָאָה labor,Malachí 1.13.quãquã ſunt qui putant quòd מ ſit vt מִן,à vel ab:& pathách loco chiríc,hoc eſt מִתְּלָאָה à labore. 1047

תַּפְעִית Cum pathách,ſceuá,& chiríc:vt תַּכְלִית Finis, perfectio, conſummatio. תַּבְנִית Exemplar,ſimilitudo: Et in plurali,תַּכְלִיּוֹת תַּבְנִיּוֹת.

תַּפְעוּת Cum pathách,ſceuá,& ſcuréc:vt תַּרְבּוּת Incrementum,multiplicatio,תַּרְבִּיּוֹת incrementa.vel cum י & ם,תַּרְבּוּתִים.Et cum chólem,תַּחֲנוּת in ſingulari,mãſio, caſtrametatio.2.Reg.6.8,תַּחֲנָתִי manſio mea.Et plurale,תַּחֲנִיּוֹת : quanquam eius ſingulare ſit cum chólem. Et תַּזְנוּת Fornicatio, תַּזְנוּתִים fornicationes, תַּזְנוּתַיִךְ fornicationes tuæ.

מַפְעִית Cum מ in principio,& ſunt cũ pathách, ſceuá,& chiríc:vt מַרְבִּית Multiplicatio, ſuperabundantia, מַרְבִּיּוֹת multiplicationes . מַשְׁבִּית Picturá, imaginatio, מַשְׁבִּיּוֹת picturæ,מַשְׁבִּיּוֹתָם picturæ eorum.Perfecta ſingularia eſſent מַרְבִּיִּית מַשְׁבִּיִּית. 1048

מַפְעוּת Cum pathách,ſceuá, & ſcuréc:vt מַצּוּת lis,cõtentío,pro מַנְצוּת.Vnde & viri מַצֵּתַיִךְ contẽtionum tuarum,Ieſah. 41.12.

מִפְעֶה Cum chiríc,ſceuá,& ſeghól,& ה litera radicali. In regimine,ſeghól mutatur in ſéri,paucis exceptis quæ retinent ſeghól: vt מִקְנֵה מִקְנֶה Poſſeſſio, emptio, pecus,מִקְנֵהוּ poſſeſſio eius,מִקְנָךְ poſſeſſio tua,מִקְנִים poſ- 1049

ſeſſiones, מִקְנֵיהֶם poſſeſſiones eorũ, מִקְנֵיכֶם poſſeſſiones veſtræ, מִקְנֵינוּ poſſeſſiones noſtræ. מִשְׁנֶה Duplex, מִשְׁנִים duplices. מִרְעֶה מִרְעֵה Paſcuum, מִבְכֶּה fletus, מִזְרֶה ventilabrum. מִקְרֶה מִקְרֵה Accidens, euentus, מִקְרִים accidentia. Sunt autem tria cum ſeghól & abſoluta, teſte R. Ioſeph Chimchi, & ita ſunt in libris correctis, *Eccleſ. 3. 19, כִּי מִקְרֵה בְנֵי־הָאָדָם וּמִקְרֵה הַבְּהֵמָה וּמִקְרֶה אֶחָד לָהֶם quod ſic exponit, Homines accidens ſunt in mundo: & ſic animalia: & accidens vnũ eis in eorũ morte. מִקְוֵה מִקְוֶה Cõgregatio. & abſolutũ cum ſéri, vt 1. Reg. 10. 28, accipiẽt מִקְוֵה בִּמְחִיר congregationẽ pretio. Et 2. Paral. 1. 16, ſcribitur מִקְוֵא cum א loco ה. Quòd ſi prima radicalis fuerit gutturalis, tunc מ eſt cum pathách, & ſic aliquãdo cum non gutturalibus: vt מַעֲנֶה מַעֲנֵה Graminetũ, מַחֲנֶה מַחֲנֵה Reſpõſio, מַחֲנֶה מַחֲנֵה Turma, caſtra, מַחֲנִים turmæ, מַחֲנֵיהֶם turmæ eorum: & מַחֲנוֹת turmæ, fœmineum. מַעֲשֵׂה מַעֲשֶׂה Opus, מַעֲשֵׂהוּ opus eius, מַעֲשֵׂנוּ opus noſtrum, מַעֲשֵׂכֶם opus veſtrum: מַעֲשִׂים opera, מַעֲשָׂיו opera eius, מַעֲשֶׂיךָ opera tua, מַעֲשֵׂיהֶם opera eorum. מַרְאֵה מַרְאֶה Viſio, aſpectus, מַרְאִים vel מַרְאוֹת viſiones, genere fœmineo, מַרְאָיו viſiones eius. מַרְוֶה Irrigatio. מַשְׁקֵה מַשְׁקֶה Pincerna, מַשְׁקִים pincernæ, מַשְׁקֵיו pincernæ eius. מַתְוֶה Netum. מַרְבֵּה מַרְבֶּה Multitudo. מַחְסֵה Tegmen, protectio, מַחְסֵהוּ tegmen eius, cum ſceuá tantum. Nonnulla ſunt cum ה in principio: vt הַרְבֵּה multitudo, multiplicatio, ב cum ſéri ſemper, vt אַרְבֶּה cum ſeghól. Et הַרְבֵּה non habet plurale, quòd ſingulare multitudinem ſignificet. 1052 הַפְעֵה

1053 מַפֵּעַ Cum pathách, eo quòd prima radicalis ſit gutturalis, & tertia cadat: & longa. מַעַר Nuditas, turpitudo, מַעֲרֵךְ nuditas tua. מַעַל Super, ſupra. Et cum ה fœmineo, מִלְמַעְלָה & מַעְלֵה. quanquam dici poteſt quòd ה

redundet. In מַטָּה מִלְמַטָּה deorſum, inferne, מ eſt cum pathách, licet ſit longum. & non eſt cameſſatum vt שִׁמָּה,לַמָּה:quia ponitur pro מַנְטָה à נְטָה.Quòd ſi eſſet per fectum, מ eſſet pathachatum propter nach apparens quod eſt poſt ipſum, vt מ in מַעְלָה.Et cum athnách & ſoph paſſúc eſt cum camés & longum,quia ה eſt additum, ſicut ה in מַעְלָה, & ſic לַיְלָה . מָמָר Amaritudo, Prouerb.17.25,eſt cum ſeghól, eo quòd non habet literã gutturalem,à מָרָה, quanquã & à מָרַר deduci poſſit. 1054 1108

מְפֻעָה Cum ſceuá,pathách,& ſeghól:vt מְכַסֶּה Operimentum,מְקֵרָה contignatio. 1054

מַפְעֶה Cum pathách vel ſeghól,aut chiríc,& ſceuá, & camés,& ה ſigno fœmineo,quod ſecundum normã in regimine,& cũ pronomine vertitur in ת,& in plurali tam abſoluto,quàm in regimine eſt cum ſceuá,vt מַרְאֶה Viſio, מַרְאֹת viſiones: מַחֲצֶה מַחֲצִת Dimidiũ: מִרְמָה Dolus,מִרְמוֹת doli:מַחְתָּה Thuribulum,aut vas vbi recipiuntur emũcta,מַחְתּוֹת thuribula,מַחְתֹּתָיו מַחְתֹּתֶיהָ thuribula eius. מְצוָה מִצְוַת Præceptum,מִצְוָתוֹ præceptum eius,מִצְוָתְךָ præceptum tuum,מִצְוֹת præcepta,מִצְוֹתָיו præcepta eius, מִצְוֹתֶיךָ præcepta tua, מִצְוֹתַי præcepta mea. מִנְחָה Munus,oblatio,ſi ſit à נָחָה,eſt de hac ſpecie.

נִמְפָּעָה Cum ſceuá, chiríc, ſceuá, & camés: vt נִמְבָזֶה Contemptibilis. 1055

אֶפְעֶה Cum ſeghól,ſceuá,& camés:vt אֶתְנָה Merces, Hoſéah 2.12. אַחְוָה annuntiatio, אַחְוָתִי annũtiatio mea, cum pathách propter gutturalem.

אֶפְעֵן Cum ſeghól,ſceuá, & camés, & נ: camés autẽ communiter in pathách mutatur in regimine:vt אֶתְנַן אֶתְנַן Merces. Interdum abſolutum eſt cum pathách, vt Iechez. 16.41 & 34, etiam אֶתְנַן mercedẽ non dabis.

Et rurſus, וְאֶתְּנֶן & merces non eſt data tibi.

1056 פְּעִי Cum ſceuá, & chólem: vt שְׁבוֹ Achates, שְׁבוֹאִים vel שְׁבוֹיִים achatæ. תְּאוֹ Oryx, vel bos ſylueſter, תְּאוֹאִים vel תְּאוֹיִים oryges. דְּיוֹ Atramentum, דְּיוֹאִים vel דְּיוֹיִים atramenta. בְּזֶה Contemptibilis, aut contemptor.

פְּעוּ Cum camés, & ſcúrec, & longa: vt אֶחוּ pratũ, שְׁחוּ natatio.

פְּעִי Cum camés & chiríc: in regimine autem & cum pronomine, camés mutatur in ſceuá, ſúntque breuia: & in plurali & cum pronomine י dagheſſatur: vt צָלִי צְלִי Aſſus, צְלִיוֹ aſſus eius, צְלִיךָ aſſus tuus, צְלִיִּים aſſi. קָלִי קְלִי Polenta, קְלִיוֹ polenta eius, קְלִיךָ polenta tua: קְלִיִּים vel קְלִיוֹת polentæ. נָקִי נְקִי Innocẽs, נְקִיִּים innocentes. רָזִי רְזִי Secretum. שָׁנִי שְׁנִי Coccus, עָנִי עְנִי pauper, עְנִיוֹ pauper eius.

1057 פְּעִי Cum ſceuá & chiríc. Et cũ athnách, & ſoph paſſúch, & interdum cum zachéph, tarcha, & paſcét, ſceuá mutatur in ſeghól: & cum pronomine, in ſeghól, vel chiríc. Et ſic in plurali cum מ tantum: & cum pronomine ſecundæ & tertiæ perſonæ pluralis, manet ſceuá, י quieſcente. interdum י pronuntiatur, & prima eſt ſeghól. plurale eſt varium, שִׁבְיִי שִׁבְי Captiuitas, שִׁבְיֵךְ captiuitas tua. פְּרִי Fructus, פִּרְיוֹ fructus eius, פִּרְיֵךְ fructus tuus, פִּרְיִי fructus meus, פִּרְיֵכֶם fructus veſter, פִּרְיָם fructus eorum, פִּרְיָהּ fructus eius. דְּמִי Exciſio. מְרִי מֶרִי Rebellio, exaſperatio, מְרִיךָ rebellio tua, מְרִיָּם rebellio eorum. צְבִי Caprea, ſuperbia, gloria, צְבָאִים & צְבָיִים gloriæ. כְּלִי Vas כְּלֶיךָ vas tuum, כֵּלִים vaſa, כְּלֵיהֶם vaſa eorũ, כֵּלַי vaſa mea, כֵּלֶיהָ vaſa eius. דְּלִי Situla. חֶלְיִי Ornamentum, חֶלְיָתָהּ ornamentum eius, חֶלְאִים ornamenta. לְחִי לֶחִי לֶחִי לְחִי Maxilla. גְּדִי Hædus גְּדָיִים גְּדָיֵי גְּדָיוֹת hædi, גְּדִיּוֹתַיִךְ hædi tui. חֲצִי Dimidium, חֲצִיוֹ dimidium eius. רְעִי Voluntas, vel co-

gitatio. תְּלִיָּךְ Pharetra, תְּלִיָּךְ pharetra tua. נְשִׁי Vſura, נְשִׁיָּךְ vſura tua. אֲרִי Leo, אֲרָיִם leones. עֲרִי Ornamentum, עֲרִיוֹ ornamentum eius, עֲרִיָּךְ ornamentum tuũ, עֲרָיִם ornamenta. מְעִי Venter, מְעַיִם ventres, מֵעֶיךָ vẽtres tui, מֵעַי ventres mei. Et cum tharchá accentu 1058
qui interdum eſt vt athnách, ſuſpendens ſententiam, vt Iechez. 2.8, Ne ſis מְרִי rebellio ſicũt domus rebellionis. Et ſic cum accentu paſcéth, Ibidẽ, 24.3, Parabolice loquere ad domum הַמְּרִי exaſperantem. vel rebellionis. Et rurſus, 44.6, Et dices ad מְרִי rebellionem, ad domum Iſrael. Et cum zachéph, מָרִי, 1. Sem. 15.23. & לְחִי Iudic. 15.14. Sed nõ ſemper ita mutatur cum zachéph, vt Michàh 5.1, percutient ſuper הַלְּחִי maxillam. Et Daniel 11.41, Et veniet in terram הַצְּבִי gloriæ. i. Iſrael. & Iudic. 14.6, Et diuiſit eũ ſecundũ diuiſionẽ הַגְּדִי hædi. Et חֲצִי cum athnách eſt cum ſéri, vt 1. Reg. 16.21, Tunc diuiſus eſt populus Iſrael לַחֲצִי in medium. vel per medium. Et cum tharchá, Exod. 25.23, Et cubitus וְחֲצִי & dimidium altitudo eius. Et cum paſcéth, ibidem, 17, duo cubiti, וַחֲצִי & dimidium longitudo eius.

פְּעִי Cum chólem, & chiric, cum ſunt in hephſéc. 1062
Et vt lenior ſit pronuntiatio, chólem mutatur in camés chatéph* quando non ſunt in hephſéc: & ſic in regimine: & aliquando in ſceuá tantum. Cum pronomine ſunt cum camés chatéph. צְרִי Reſina, vel theriaca: ſic in hephſéc, Iechez. 27.17, Et mel & oleum וְצָרִי & reſinam dederunt. quanquam nonnulli codices habent camés chatéph. Et cum ſceuá tantum, vt Geneſ. 37.25, וּצְרִי & reſinam. חֲרִי Ira. Et cum camés chatéph, Deut. 29.24, Quæ חֲרִי ira furoris magni huius? דֻּמִּי Silentiũ. Et cũ camés chatéph, Pſal. 83.2, אַל־דֳּמִי־לָךְ Ne ſilentiũ ti-

bi. יְפִי Pulchritudo. Et cum ſceuá, Iechez. 28.7, ſuper יְפִי pulchritudine ſapientiæ tuæ. חֳלִי Infirmitas. Et cum camés chatéph, Deut. 28.61, Etiam omnem חֳלִי infirmitatem, & omnẽ percuſſionem. Et חֳלְיוֹ infirmitas eius, 1. Reg. 17.17. Et חֳלְיֵנוּ infirmitas noſtra, Ieſah. 53.4. עֳנִי Paupertas, afflictio. Et cũ camés chatéph, etiã in diſtinctione, Thren. 3.1, Ego vir qui vidit עָנְיִי paupertatem. Et cum pronomine, עָנְיִי paupertas, vel afflictio mea.

1063 מִפְעִי Cum chirích, ſceuá, & chiríc: vt מִשְׁעִי linimen.

פָּעְיִי Cum ſceuá vel ſceuá pathách, & chiríc: vt הֲגִיגִי Sermo, & meditatio, הֲגִיגִי ſermo meus: ab הָגָה. Et חֲזִיז coruſcatio, à חָזָה. Plurale, חֲזִיזִים, Zechar. 10.1. צְלִיל Placẽta, Iudic. 7.13, à צָלָה.

פְּעוּע Cum ſceuá & ſcuréc: vt זְנוּן Fornicatio, זְנוּנִים זְנוּנֵי fornicationes.

פְּעִיעוֹן Cum ſceuá, chiríc, & chólem: vt שְׁפִיפוֹן ceraſtes, à שְׁפִי, quanquam & à שֶׁפֶף deduci poteſt.

פָּעוֹן Cum camés & chólem: quorum camés in regimine, cum pronomine, & in plurali mutatur in ſceuá, vt יָגוֹן Dolor, יְגוֹנִים dolores. חֲרוֹן חָרוֹן Ira, חֲרוֹנוֹ ira eius, חֲרוֹנִים iræ. חָזוֹן חָזוֹן Viſio, חֲזוֹנִים viſiones. שְׁאוֹן שְׁאוֹן Sonitus, שְׁאוֹנִים ſonitus. רָצוֹן רָצוֹן Voluntas, רְצוֹנוֹ voluntas eius, רְצוֹנְךָ voluntas tua, רְצוֹנָם voluntas eorum, רְצוֹנְכֶם voluntas veſtra, רְצוֹנִים voluntates. Sed הָרוֹן Cõceptus, eſt cum ſẽri: & ſic cũ pronomine non mutatur, הֲרוֹנֵךְ conceptus tuus, Geneſ. 3.16. Et hoc vel ob faciliorem, & leniorem ipſius ה pronuntiationem, vel quia eſt ex dagheſſatis.

1064 פְּעוּת Cum ſceuá, & ſcuréc, vel chólem: quæ nec in regimine, nec cum pronomine mutantur: vt שְׁבוּת Captiuitas, שְׁבוּתִים captiuitates. רְאוּת Viſio, רְאוּתוֹ viſio eius,

רְאוּתִי visio mea. כְּסוּת Operimentum, כְּסוּתְךָ operimentum tuum, כְּסוּתָהּ operimentum eius. פְּרוּת Redẽptio, זְנוּת Fornicatio, זְנוּתַיִם fornicationes, זְנוּתַיִךְ fornicationes tuæ, זְנוּתֵיכֶם fornicationes veſtræ. שְׂחוּת Fouea, rete, רְעוּת Proxima, vel amica, רְעוּתָהּ proxima eius. עֲנוּת Humilitas. Et cum chólem, vt חֲצוּת Medium, מְנוּת numerus, פְּנוּת reſpectus, עֲנוּת cantus, vel clamor, דְּוּת Menſtruũ, דְּוּתָהּ menſtruum eius. quanquam & infinitiua eſſe poſſunt vice nominum.

פְּעִית Cum ſceuá, & chiríc: quæ non mutantur, & plurale habent vtroque in genere. vt שְׁבִית Captiuitas, שְׁבִיתָהֶן captiuitas earum, שְׁבִיתוֹת שְׁבִיתִים captiuitates, שְׁבִיתֵיךְ captiuitates tuæ. שְׂחִית Rete, שְׂחִיתוֹת שְׂחִיתִים retia, שְׂחִיתוֹתָם retia eorum. בְּרִית Pactum, בְּרִיתוֹ pactum eius, בְּרִיתִי pactum meum, בְּרִיתוֹת בְּרִיתִים pacta. חֲנִית Lancea, חֲנִיתוֹ lancea eius, חֲנִיתוֹת & חֲנִיתִים lanceæ, חֲנִיתוֹתֵיהֶם lanceæ eorum. Plurale quoque cum oſtenſione tertiæ literæ poteſt eſſe hoc pacto, חֲנִיּוֹת. 1065

פָּעוּת Cum camés, & ſcuréc: quæ nõ mutantur in regimine, neque cum pronomine, ſed in plurali ſunt cũ ſceuá, vt גָּלוּת Captiuitas, trãſmigratio, גָּלוּתִי captiuitas mea, גָּלְיוֹת captiuitates. חָסוּת Spes, protectio, חָסְיוֹת ſpes. חָזוּת Viſio, חָזוּתְכֶם viſio veſtra, חָזְיוֹת viſiones. הָגוּת Sermo, meditatio, הָגְיוֹת ſermones. Et ſic בָּרוּת Cibus, בָּרוּתִי cibus meus, בָּרוּתָם cibus eorum. רָמוּת Iaculatio, proiectio, רָמוּתֵיךְ iaculationes tuæ. חָנוּת Manſio, חָנְיוֹת manſiones: ſed hoc eſt potius à חֲנוּת, cũ ſceuá pathách quo Talmudiſtæ vtuntur: vel ab חֲנוּת,* & mutatur חָנְיוֹת ob punctorum multiplicitatem. Et horum perfecta ſunt גָּלְיוֹת, vt מַלְכוּת, & ita de aliis. 1066

פָּעוּת Cum ſéri, & ſcuréc, quæ non mutantur: vt עֲדוּת 1068

Ornamentũ, עֲרָיוֹת ornamẽta: גַּאֻיוֹת Superbia, גַּאֻיוֹת ſuperbiæ. Horũ perfecta, עֲרָיוֹת גַּאֻיוֹת, vel עֲרָיוֹת גַּאֻיוֹת vt סִכְלוֹת.

1069 פּוֹעָה Cum chólem, & ſeghól: vt חוֹזֶה Viſio, Ieſah. 28.15. רוֹאֶה viſio, Ieſah. 28.8. שׁוֹאָה Deſolatio, שׁוֹאִים deſolationes, שׁוֹאֵיהֶם deſolationes eorũ, שׁוֹאֵיךְ deſolationes tuæ. Et יוֹרֶה Pluuia temporanea.

פּוֹעָה Cum chólem, & camés, & ה ſigno fœmineo, ה radicali deficiente: vt תּוֹעָה Error, שׁוֹאָה deſolatio.

פָּעֳה Cum duobus ſegholín, & longa, & ה radicali: vt נָדָה Merces, בָּכָה fletus, חָנָה ſermo, פֶּסַח tempus ſtatutum, קָצָה finis. quanquam קָצָה poteſt eſſe à קָצַץ, & ſic ה non eſt radicale. in פֶּסַח ponitur ה loco א.

1070 פֹּעֶה Cum ſéri, & ſeghól, quod in regimine mutatur in ſéri: & ſunt breuia. plurale cũ ſéri, vel ſceuá, & ita cum pronominibus. vt גֵּאֶה Superbus, גֵּאִים & גַּאֲוָנִים pro ſuperbi, גַּאָיו ſuperbi eius. רֵעֶה Proximus, vel amicus, רֵעֵהוּ proximus eius, רֵעֲךָ proximus tuus, רֵעִים proximi, רֵעֶיךָ proximi tui: רֵעֵיהֶם, & cum ſceuá רֵעֵיהֶם proximi eorum, רֵעֶיהָ proximi eius. אֵבֶה Voluntas: vel eſt nomẽ loci, aut fluminis. גֵּאֶה pro גֵּאֶה Superbus. Et ſic רֵעֶה pro רֵעֶה Amicus, 1. Paral. 27. 33.

1071 פָּעֳה Cum camés, & ſeghól, & ה radicali: in regimine verò tam in ſingulari, quàm in plurali communiter camés mutatur in ſceuá. Plurale communiter eſt cum camés, & interdũ cum séri. Cum pronomine retinet camés in ſingulari & plurali, in aliquibus autẽ mutatur.

1072 קָנֶה Calamus, קְנֵהוּ calamus eius, קָנַי calami, קָנֶיךָ calami tui. קָצֶה Extremus, finis, קְצֵהוּ extremus eius, קָצַי extremus meus, קְצֵיהֶם extremi. שָׂדֶה Ager, שָׂדֵהוּ ager eius, שָׂדְךָ ager tuus: שָׂדַי agri, שָׂדֶיךָ agri tui, שָׂדֵינוּ agri mei, שָׂדֵיו agri eius.

noſtri, שְׂדֵיהֶם agri eorum, שְׂדֵיכֶם agri veſtri. Et שְׂרוֹת Agri, genere fœmineo, שְׂרוֹתָיו agri eius, שְׂרוֹתֵיךְ agri tui, שְׂרוֹתֵיכֶם agri veſtri, שְׂרוֹתֵינוּ agri noſtri. עָלֶה עֲלֵה Folium, עֲלֵהוּ foliũ eius, עָלִים folia, עָלֶיהָ folia eius. חָזֶה חֲזֵה Pectus, חָזוֹת pectora. בָּלֶה Vetus, בָּלִים veteres. רָוֶה Infirm', רָוִים infirmi. & fœmineum, רָוָה infirma. קָשֶׁה Durus, קָשִׁים duri. רָזֶה Macilentus, רָזִים רָזֵי macilenti: & fœmineum, רָזָה macilenta. נָכֶה נְכֵה Percuſſus, נְכִים percuſſi, cũ ſéri, & ſic שְׁטִים declinatores. פָּנֶה Facies: quáquam ſingulare non inuenitur: פָּנִים פְּנֵי facies, פָּנָיו facies eius, פָּנֶיךָ facies tuæ, פְּנֵיהֶם facies eorũ, פְּנֵיכֶם facies veſtræ, פָּנֵינוּ facies noſtræ, פָּנֶיהָ facies eius. Præterea סְנֶה Rubus, שְׁכֶם Pars, ſunt de hac ſpecie, quanuis ſint cum ſceuá.

פָּעֶה Cum duobus cameſin & ה ſigno fœmineo: quo 1074
rum primum camés mutatur in ſceuá in regimine tã in ſingulari quàm in plurali,* & cũ pronominibus ſingularibus, & ſecũdæ & tertiæ perſonæ pluralis: in plurali verò abſoluto, & aliis pronominib' manet. vt שָׁנָה שְׁנַת Annus, שְׁנָתוֹ annus eius, שְׁנָתְךָ annus tuus, שָׁנִים שְׁנֵי anni, שְׁנָיו anni eius, שְׁנֶיךָ anni tui, שְׁנֵיהֶם anni eorũ, שְׁנֵיכֶם anni veſtri, שְׁנֵינוּ anni noſtri, שְׁנֶיהָ anni eius. & genere fœmineo, שָׁנוֹת שְׁנוֹת Anni, שְׁנוֹתָיו anni eius, שְׁנוֹתֶיךָ anni tui, שְׁנוֹתָם anni eorum, שְׁנוֹתַי anni mei, שְׁנוֹתֵינוּ anni noſtri. שָׂפָה שִׂפַת Labrum, שְׂפָתוֹ labrum eius, שְׂפָתְךָ labrum tuum, שְׂפָתָם labrum eorum, שְׂפָתֵנוּ labrum noſtrum. שִׂפְתַיִם labia duo, שִׂפְתוֹת שִׂפְתֵי labia, שְׂפָתָיו labia eius, שְׂפָתֶיךָ labia tua, שְׂפָתוֹתֵימוֹ שְׂפָתוֹתֵיהֶם labia eorum, שִׂפְתֵיכֶם labia veſtra, שְׂפָתַי labia mea, שְׂפָתֶיהָ labia eius. קְצֵה קְצַת Extrema, קְצוֹת extremæ, קְצוֹתָיו extremæ eius. קָנֶה Canna, קָנוֹת cannæ. סְנֶה סְנַת Pars, סְנוֹת partes. הָרֶה הֲרַת Grauida, הָרוֹת grauidæ, הָרוֹתֶיהָ grauidæ eius.

קְשֵׁה Dura, קְשׁוֹת duræ. פָּרָה Iuuenca, פָּרָתוֹ iuuenca eius, פָּרָתְךָ iuuenca tua, פָּרוֹת iuuencæ,* nō mutatur quia eſt ex dagheſſatis. אָלָה Iuramentum, execratio, אָלָתוֹ iuramentū eius, אָלָתְךָ iuramentū tuum, אָלוֹת iuramenta. Non mutatur etiam hoc nomen propter א.

1081 פְּעָה Cum ſéri, & camés, & ה ſigno fœmineo: quorū ſéri mutatur in ſceuá in regimine ſingulari, in plurali non mutatur: vt מֵאָה Centū, מְאוֹת centū. פַּאָה Angulus, פְּאוֹת anguli, פַּאָתַיִם duo anguli, פַּאָתֵי anguli, פַּאָתָיו anguli eius: גַּאֲוָה Superbia, גַּאֲוֹת ſuperbiæ: גְּוִיָּה Corpus, ſuperbia, גְּוִיּוֹת corpora. Nomē סְאָה Satū, סָאִים ſata, סָאתַיִם duo ſata, סָאֵתַי ſata, סָאָתָיו ſata eius, eſt ex hac ſpecie, licet non ſit cum ſéri, ſed cum ſceuá. Sed פָּחָה dux, & in regimine פַּחַת breue, Chag. 1. 14: & vnū longum פָּחַת ducē Iehudah, Chag. 2. 22: cuius plurale eſt cū pathách, פַּחוֹת Irme. 51. 23: & ſic in regimine, 2. Paral. 9. 14. & פַּחוֹתָיו duces eius, פַּחוֹתֶיךָ duces tui, & פַּחוֹתֶיהָ duces eius, Irme. 51. 57: & cum tertia litera apparēte, & פ cum ſeghól, פְּחָוֹת, & in regimine, פַּחֲוֹת, Nechem. 2. 7: nō eſt ex hac ſpecie, ſed è dagheſſatis, quanquam non dagheſſetur ob literam gutturalem ח.

1082 פְּעָה Cum chólem, & ſeghól, & longa, & ת loco ה. vt שִׁקְתָּה Canale, שִׁקָּתוֹת canalia, & in regimine שִׁקְּתוֹת. & cū pronomine שִׁקָּתוֹ canale eius, שִׁקָּתְךָ canale tuum: ש cū camés chatéph. Et ſic קִבָּה Venter, genitalia, & קִבָּתָה Nume. 25. 8, & קִבָּתוֹת numero multitudinis. Illud verō Geneſ. 30. 38, בְּשִׁקָּתוֹת in canalibus aquarum: non eſt ex hac ſpecie, ſed ſequenti. Sunt etiam qui putāt קִבָּתָה eſſe è ſpecie קִבָּה, & eius plurale קִבּוֹת, ſicut שְׁנָה שְׁנוֹת. Alii arbitrātur eſſe ex nominibus quorū ſecumda quieſcit.

1083 פְּעַת Cum duobus ſegholín, & ת vice ה radicalis: vt

צַפַּת Corona, צַפָּתוֹ corona eius, צַפָּתְךָ corona tua, צַפָּתִי corona mea. vel צַפָּתוֹ corona tua, ſicut אֶרֶץ אַרְצוֹ: & ſic צַפָּתוֹת coronæ, צַפָּתוֹתָיו coronæ eius. שֶׁקֶת Canale, שִׁקְתּוֹ vel שַׁקְתּוֹ canale eius, שִׁקְתּוֹת canalia, שִׁקְתוֹתָיו canalia eius. Eſt autem annotandum quòd in hac & alia præcedenti ſpecie, quanquam ſint longæ, non eſt ת dagheſſatum cum pronominibus: nec in plurali cadit, quēadmodum in nominibus perfectis, in quibus nō eſt ת radicale, aut vice radicalis, vt eſt in iſtis. Sūt etiam qui putēt שִׁקְתּוֹת præcedētis ſpeciei, eſſe à שִׁקֶּה, ſicut שִׁפְחָה quod facit in plurali שִׁפְחוֹת, & in regimine שִׁפְחוֹת vt dictū eſt.

פָּעוֹת Cum camés & chólem, & ת: quorum camés in regimine mutatur in ſceuà, tam in ſingulari, quā abſoluto plurali, & cum pronominibus: in plurali verò cōiuncto, cum pathách. vt אֲחוֹת Soror, אֲחוֹתִי ſoror eius, אֲחוֹתָם ſoror eorum, אֲחוֹתִי ſoror mea, אֲחוֹתֵנוּ ſoror noſtra, אֲחוֹתָהּ ſoror eius, אֲחָיוֹת אַחְיוֹת ſorores. חָמוֹת Socrus, חֲמוֹתוֹ חֲמוֹתָהּ ſocrus eius, חֲמִיוֹת חֲמָיוֹת ſocrus, numero plurali. Nomen autem אֲחוֹת poteſt eſſe de numero raphatorum: vt Leuit. 21.3, וְלַאֲחוֹתוֹ הַבְּתוּלָה & ſorori ſuæ virgini. & dagheſſatorum: vt Nume. 6.7, fratri ſuo וּלְאַחֹתוֹ & ſorori ſuæ. quod eſt cū pathách tantum, quia nō mutatur: & ח, niſi eſſet gutturale, dagheſſaretur. Præterea in אֲחוֹת, א cameſſatur, quia eſt ex raphatis. Et hæc eſt ratio cur pathachatur illud Nume. 32.6, הַאַחֵיכֶם nūquid fratres veſtri veniēt ad bellum? Et Leuit. 25.46, וּבְאַחֵיכֶם & in fratribus veſtris filiis Iſrael. Sic etiā plurale pathachatur, אַחִים אַחֵי אַחֶיךָ: & א cum ſeghól, אָחִי, quia ח eſt cum camés: quæ omnia ſunt è dagheſſatis, vt & alia pathachata. 1 itē in אֲחוֹת חָמוֹת eſt tertia radicalis litera, aut eius loco: ת verò, fœmineū eſt ſignum. Eorum autē

1084

1085

perfecta ſunt אַחְיוֹת חַמְיוֹת,inſtar אַשְׁפּוֹת ſtercus, quod eſt ſingulare fœmineum.in plurali,אֲחָיוֹת חֲמָיוֹת.Et in regimine,אַחְיוֹת חַמְיוֹת, in quibus י eſt loco tertiæ radicalis, & ו & ת ſigna pluralis fœminei.Et cum pronomine,Iehoſ. 2.13, & fratres meos, & אֲחָיוֹתַי ſorores meas *.Venit etiã cum ſigno fœmineo dũtaxat,Iechez.16.52,Cũ iuſtificaueris אַחְיוֹתֵךְ ſorores tuas. Et cum ſigno plurali maſculino duntaxat,vt Iechez.16.55, וַאֲחוֹתַיִךְ & ſorores tuæ Sedóm,& filiæ eius.vel villæ eius.Et Hoſe.2.1,Dicite fratribus veſtris,Populus meus: וְלַאֲחוֹתֵיכֶם & ſororibus veſtris,Ruchámah.

1087 פַּע Cum chiríc, & י quieſcente: vt רִי Irrigatio, צִי nauis, עִי aceruus, נִי planctus, חִי væ, אִי inſula, בִּי aduſtio:quorum pluralia ſunt cum oſtenſione י,vt רַיִּים צִיִּים, עִיִּים נִיִּים, * & ſic alia. Et ſic פִּי Os oris, quod à prædictis differt,tú quia פִּי eſt in regimine,& eius abſolutum eſt פֶּה: tum quia in plurali, & cũ pronomine illa ſunt cũ י apparente,hoc autem eſt cum י quieſcente cum pronominibus,& in plurali maſculino:vt פִּיהוּ vel פִּיוֹ Os eius,פִּיךְ os tuũ,פִּי pro פִּיָּי os meum,פִּיהֶם os eorũ, פִּיכֶם os veſtrum,פִּינוּ os noſtrum.פִּים ora:*& ſic illud Nume.22. 24, וְצִים מִיַּד כִּתִּים & naues de littore Chittim, eſt cum י quieſcente. Plurale verò fœmineum à פִּי, eſt cũ י apparente,פִּיּוֹת cum ſéri,vel פִּיּוֹת cum chiríc, ora, פִּיּוֹתָיו ora eius, פִּיּוֹתַיִךְ ora tua.Et geminatum, פִּפְיוֹת ora.

1089 פַּע Cum camés,vel pathách,& י, quod eſt vice literæ vltimæ radicalis.Et quæ ſunt cum camés,in regimine ſunt cum pathách, vel cum ſceuá & pathách: quæ verò cum pathách,in ſoph paſſúc & cum athnách ſunt cum camés, paucis exceptis. vt Pſal. 76.13, Afferent שַׁי munus timendo.Rurſum,68.30,Tibi afferent reges שַׁי

munus. In ſoph paſſúc, & cum pronomine, שְׁיוֹ Munus eius, שְׁיִךְ munus tuum: & plurale שְׁיִים Munera, שְׁיָיו munera eius, שְׁיַיִךְ munera tua, שְׁיָי munera mea, שְׁיֵיהֶם munera eorum, שְׁיֵיכֶם munera veſtra. Et ſic גַּיְ Vallis, גַּיוֹ vallis eius, גַּיִךְ vallis tua, גַּינוּ vallis noſtra, גַּיִים valles, גַּיָיו valles eius, גַּיַיִךְ valles tuæ, גַּיָי valles meæ, גַּיֵינוּ valles noſtræ, גַּיֵיהֶם valles eorum, גַּיֵיכֶם valles veſtræ. Interdú autẽ ſcribitur cum tertia litera radicali, vt Deut. 3.29, Et manſimus בַּגַּיְא in valle. Illud autem Iechez. 6. 3, וְלַגְּאָיוֹת & vallibus: non eſt à גַּיְ vel גַּיְא, ſed à גַּיְא cũ ſeghól, Ieſa. 40. 4, Omnis גַּיְא exaltabitur. Et אַב Pater: & in regimine cum pathách, vt Geneſ. 17.5, אַב־הֲמוֹן patrem multitudinis Gentium dedi te. Et cum י vice ה, & א cum ſceuá & pathách, vt Geneſ. 4.21, ipſe fuit אֲבִי pater omnis tenentis (ſiue capientis) citharam. Et cum pronominibus, אֲבִיו vel אֲבִיהוּ Pater eius, אֲבִיךְ pater tuus, אֲבִי pater meus, אֲבִינוּ pater noſter, אֲבִיהֶם pater eorum, אֲבִיכֶם pater veſter, אָבוֹת אָבוֹת Patres, אֲבוֹתָיו patres eius, אֲבוֹתֶיךָ patres tui, אֲבוֹתָם patres eorum, אֲבוֹתַי patres mei, אֲבוֹתֵיכֶם patres veſtri, אֲבוֹתֵינוּ patres noſtri. אֲבִיהָ Pater eius, אֲבִיךְ pater tuus, אֲבִיהֶן pater earum, אֲבִיכֶן pater veſter. Et ſic אָח אָחִי Frater, אָחִיו frater eius, אָחִיךְ frater tuus, אָחִי frater meus, אֲחִיהֶם frater eorum, אֲחִיכֶם frater veſter, אֲחֵינוּ frater noſter, אַחִים אַחִים Fratres, אֶחָיו fratres eius, אֶחָיךְ fratres tui, אַחַי אֶחָי fratres mei, אֲחֵיהֶם fratres eorũ, אֲחֵיכֶם fratres veſtri, אַחֵינוּ fratres noſtri. אֲחִיהָ Frater eius, אֲחִיךְ frater tuus, אֲחִיהֶן frater earum, אֲחִיכֶן frater veſter, אַחֵיהָ fratres eius, אַחַיִךְ fratres tui, אֲחֵיהֶן fratres earum, אֲחֵיכֶן fratres veſtri. Et ſic יַד Manus, יָדוֹ manus eius, יָדְךָ manus tua, יָדִי manus mea, יָדָם manus eorum, יָדְכֶם manus veſtra, יָדֵינוּ manus noſtra. יָדַיִם Duæ manus, יָדָיו ma-

nus eius, יָדֶיךָ manus tuæ, יָדַי manus meæ, יָדֵיהֶם manus eorum, יָדֵיכֶם manus veſtræ, יָדֵינוּ manus noſtræ, יָדֵיהָ manus eius, יָדַיִךְ manus tuæ, יָדֵיהֶן manus earum, יָדֵיכֶן manus veſtræ. Et genere fœmineo, יָדוֹת manus. עָב Dēſitas, craſſitudo: & in regimine, עֲב, Exod. 19. 9. שְׁגֶל Error, Et cum athnách etiam cum pathách, 2. Semu. 6. 7, & percuſſit eum ibi Deus ſuper (vel propter) הַשְּׁגָל erroré. teſte R. Dauíd in Michlól. Et צַו Præceptum, קָו Linea. Sunt etiam cum pathách, vt Ieſah. 28. 10, צַו לָצָו צַו לָצָו קָו לָקָו קָו לָקָו præceptum ad præceptū, præceptum ad præceptum, linea ad lineā, linea ad lineam. priora ſunt cum pathách, altera cū camés. Et Hoſe. 5. 11, ambulauit poſt צַו præceptum: cum camés, & eſt in fine verſus. Et Iiob 15. 31, Ne credat שָׁוְא in mendacium, cum camés. מָן Mā-na, תָּו ſignum, חַי viuus, גַּג tectum. Ex hac item ſpecie eſt (teſte R. Dauíd in Michlól) דָּם Sanguis, דָּמִים ſanguines, דָּמוֹ ſanguis eius, דָּמֵךְ ſanguis tuus, דָּמַי ſanguis meus, דָּמָם ſanguis eorum.

פַּע Cum ſéri, quod vertitur in ſeghól in coniūctione reali vt quæ eſt ad patrē, vt Iſchác בֶּן־אַבְרָהָם filius Abraham, Geneſ. 25. 12. Et hoc etiam ſine maccháph, vt Leuit. 1. 5, Et mactabit אֶת־בֶּן הַבָּקָר filium bouis. Et 24. 10, & rixati ſunt in caſtris בֶּן הַיִּשְׂרְאֵלִית filius Iſraelitidis, & vir Iſraelita. Et 1. Paral. 9. 21, Zechariáh בֶּן מְשֶׁלֶמְיָה filius Meſelemiáh. Et Gene. 17. 17, הַלְבֶּן nunquid filio cētum annorum naſcetur, &c. Si verò non ſit coniunctū reali coniunctione, etiam ſi habeat maccáph, punctatur cum séri, vt Gene. 30. 19, & peperit בֶּן־שִׁשִּׁי filium ſextum. Et 1. Sem. 22. 20, & euaſit בֶּן־אֶחָד filius vnus. Et 2. Semu. 9. 12, Et ipſi Mephibóſceth בֶּן־קָטֹן filius paruus. Et Iechez. 18. 10, Et genuerit בֶּן־פָּרִיץ filium latronem. Et

cum pronominibus, בְּנוֹ Filius eius, בִּנְךָ filius tuus, בְּנִי filius meus, בָּנִים בָּנַי Filii, בָּנָיו filii eius, בָּנֶיךָ filii tui, בְּנֵיהֶם filii eorũ, בְּנֵיכֶם filii veſtri, בְּנֵינוּ filii noſtri, בְּנֵךְ filius tu', בְּנָהּ filius eius. Et ſic שֵׁם Nomen, שְׁמוֹ nomen eius, שִׁמְךָ nomen tuum, שְׁמָם nomen eorum', שְׁמִי nomen meũ, שְׁמֵנוּ nomen noſtrum: שֵׁמוֹת שְׁמוֹת nomina, שְׁמוֹתָיו nomina eius, שְׁמוֹתֶיךָ nomina tua, שְׁמוֹתָם nomina eorũ, שְׁמָהּ nomen eius. Quando autẽ ipſum שֵׁם eſt cũ maccáph, aut ſequitur monoſyllabũ, vel dictio longa, punctatur cum ſeghól. Et ſic יֵשׁ eſſe, vel eſt, quod iungitur pronominibus vt בֵּן, videlicet יֶשְׁנוֹ eſt ipſe, יֶשְׁנִי ſum ego, יֶשְׁךָ es tu, יֶשְׁכֶם eſtis vos. Et cum chiríc, יִשְׁכֶם eſtis vos, Deut. 13.2. De hac ſpecie poſſunt eſſe & זַיִן Corona, עֵץ lignũ, גֵּו corpus, כֵּס ſedes, עֵט ſtilus, quanquam in cõiunctione & cum pronomine non mutentur, niſi in coniunctione pluralis, עֵץ עֵצוֹ עֵצְךָ עֵצִים עֵצַי עֵצָהּ.

מְפֻעָ *Cum ſceuá & chiríc, vt מְעִי deſolatio.

Nomina quorum vltima radicalis א, *quieſcit.* CA. XXVIII.

SVnt & alia nomina quorum vltima radicalis litera eſt א quieſcens. Et horum quædã ſunt cum duobus cameſin, vt צְבָא צְבָאוֹ Exercitus, צְבָאוֹ exercitus eius, צְבָאֲךָ exercitus tuus, צְבָאַי exercitus meus, צְבָאָם exercitus eorum: צְבָאוֹת צְבָאוֹת exercitus, צְבָאוֹתָיו exercitus eius, צְבָאוֹתֶיךָ exercitus tui, צְבָאוֹתָם exercitus eorum, צְבָאוֹתַי exercitus mei. Et ita צָמָא ſitis, צָמְאוֹ ſitis eius. 1097 פְּעָא

פֵּעָא Cũ duobus ſegholín, & longum: vt גֵּבָא Ciſterna, fouea, palus paludis, גִּבְאוֹ ciſterna eius, גִּבְאִים ciſternæ, גִּבְאָיו ciſternæ eius, גִּבְאֵיהֶם ciſternæ eorum. Et ſic רֵשָׁא Germen, רִשְׁאִים germina: טֵנָא Caniſtrum, טַנְאֲךָ caniſtrum tuum, טְנָאִים caniſtra. פֶּלֶא Mirabile, miraculũ, 1097 1098 1099

פְּלָאִי mirabile eius, פִּלְאֲךָ mirabile tuum, פְּלָאַי mirabilia, פִּלְאֵיהֶם mirabilia eorum. Inuenitur & vnum cũ ſéri, פֶּלֶא mirabilis, Ieſah. 9.6, & cum ה haiáchas, פַּלְאִי, Iudic. 13.18. Itẽ גֵּיא Ieſah. 40.4, quia eſt cum ſeghól, eſt huius ſpeciei, pro גֵּא. Et ſic כֶּלֶא Carcer, כְּלָאִים carceres. חֵטְא Peccatum, חֶטְאוֹ peccatum eius, חֶטְאָם peccatum eorũ, חֲטָאַי peccata, חֲטָאֵיכֶם peccata veſtra.

1100 פְּעָא Cum chólem & ſeghól: vt גֶּמָּא Iuncus, גֻּמְאוֹ iuncus eius, גֻּמְאָךְ iuncus tuus, גֻּמְאָם iuncus eorũ, גֻּמְאַי iuncus meus, גֻּמְאִים iunci. סִבָּא Vinum, סִבְאוֹ vinum eius, סִבְאָם vinũ eorum, סִבְאַי vinum meum, סִבְאָךְ vinum tuũ, סִבְאִים vina, cum camés chatéph. עָפָא Ramus, עֲפָאִים rami, etiam cum camés chatéph, & י mobili cũ chiríc.

פְּעָא Cum chiríc & ſéri, ſecunda litera dagheſſata: quorũ ſéri & in regimine & in plurali mutatur in ſceuá, remoto daghés: vt כִּסָּא Solium, כִּסְאוֹ ſoliũ eius, כִּסְאָךְ ſolium tuum, כִּסְאַי ſolium meum, כִּסְאוֹת ſolia, כִּסְאוֹתָם ſolia eorum.

1101 פַּעֲא Cum pathách, & camés: quod remanet & in regimine & cum pronomine: ſecundáque dagheſſatur: vt רַכָּא Contritus, רַכְּאוֹ contritus eius, רַכְּאֵי contriti: & cum ſceuá רַכְאֵי, Pſal. 34.19, quod tamen eſſe poteſt à רַכָּא cum ſéri, & idcirco eſt cum ſceuá. קַנָּא Zelotes, æmulator, קַנְּאוֹ zelotes eius, קַנָּאִים zelotes. חַטָּא Peccator, חַטָּאֵי peccatores, חַטָּאֵיהֶם peccatores eius.

פַּעָא Cũ pathách, chólẽ & daghés: vt קַנָּא æmulator.

פָּעֲיָא Cum camés & chiríc: quorum camés in regimine & in plurali mutatur in ſceuá: vt נָשִׂיא Princeps, נְשִׂיאֵי principes, נְשִׂיאֵיהֶם principes eorum. קָרְיָא Inuitatus, princeps, dux, קְרִיאֵי inuitati. Sed מָרְיָא Bubalus, pinguis, מְרִיאֵי bubali, מְרִיאֵיכֶם bubali ve-

ſtri, eſt cum ſceuá.

פְּעָא Cum ſceuá,& cholem:vt מְלֹא Plenitudo.Et cũ 1102
ו loco א,מְלוֹ. & cum pronomine,מְלֹאָה plenitudo eius, Sic etiam מְצֹא inuentio.

פְּעָאת Cum ſceuá, & camés, & א, & ת, quorum camés in regimine mutatur in pathách,ſed cum pronominibus manet:vt קְרַאת קְרַאת Occurſus, קְרַאתוֹ occurſus eius,קְרַאתְךָ occurſus tuus, קְרַאתָם occurſus eorum, קְרַאתֵנוּ occurſus noſter,קְרַאתָהּ occurſus eius.

פְּעָת Cum pathách,& camés,& daghés: quorum camés,in regimine mutatur in pathách,cum pronominibus manet. Plurale non mutatur in regimine, neque cum pronominibus. vt חַטַּאת חַטַּאת Peccatũ, חַטָּתוֹ peccatum eius,חַטָּאתְךָ peccatum tuum,חַטַּאתָם peccatũ eorũ,חַטָּאתִי peccatum meũ: חַטֹּאת Peccata, חַטֹּאתָם peccata eorũ,חַטֹּאתַי peccata mea,חַטֹּאתֵינוּ peccata noſtra.

פְּעָאת Cum chiríc,& ſéri:quod in ſingulari manens, in plurali mutatur in ſceuá: & ſunt cum daghés. vt נְשַׂאת Munus,נְשָׂאתוֹ munus eius, נְשָׂאתְךָ munus tuum, נְשָׂאוֹת munera,נְשָׂאוֹתָם munera eorũ. מְלֵאת Plenitudo, מְלֵאתוֹ plenitudo eius,מְלֵאתְךָ plenitudo tua,מְלֵאוֹת plenitudines,מְלֵאוֹתָיו plenitudines eius.

Nomina quorũ prima radicalis נ,*deficit,tertia quieſcẽte. Nomina item quorum extrema quieſcunt.* CAP. XXIX.

SVnt & nomina quorum prima radicalis deficit,tertia quieſcente. Et horum quædam ſunt cũ pathách & camés, & ה ſigno fœmineo quieſcente, radicali remoto: quorum camés in regimine mutatur in pathách.vt מַצָּה מַצַּת Cõ 1103.1104
tentio,מַצָּתוֹ cõtentio eius,מַצָּתְךָ contentio tua,מַצּוֹת cõtentiones,מַצֹּתָיו contentiones eius. מַסָּה מַסַּת Tentatio,

מַעֲה

מַסּוֹת tentationes. מַכָּה מַכַּת Percuſſio, מַכּוֹת percuſſiones, מַכֹּתֶךָ percuſſiones tuæ. Quorum perfecta ſunt cum prima radicali, מַנְצֵהּ מַנְסֵהּ מַנְּכֵהּ. Et perfecta omnino, cũ tertia radicali mutata in י, vt מַנְצֵיהּ מַנְסֵיהּ מַנְּכֵיהּ inſtar מַמְלַכְתָּהּ. Et א exiſtente tertia radicali, vt מַשָּׂא Onus, cũ camés etiã in regimine, Malachí 1.1, מַשָּׂא דְּבַר־יְהוָה prophetia verbi Domini.

1104 מַעֵהּ Cum pathách, & ſeghól (quod in regimine mutatur in ſéri) & ה radicali: vt מַכֵּהּ percuſſio, מַכִּים percuſſiones, מַכֵּהוּ percuſſio eius, מַכֵּךְ percuſſio tua. מַטֵּה מַטַּהּ Virga, מַטֵּהוּ virga eius, מַטֵּךְ virga tua: מַטִּים מַטּוֹת virgæ, מַטּוֹתָם virgæ eorum. quorum perfecta ſunt מַנְּכֵהּ מַנְסֵהּ vt מַרְאֵהּ מִקְנֵהּ. Et cum pronominibus, in plurali item & regimine illa ſunt ſicut hæc.

1105 מַעוֹת Cum pathách, & ſcuréc: vt מְצוֹת Lis, contentio, מְצוֹתֵךְ contentio tua, cuius perfectum eſt מַנְצוֹת.

ALia ſunt quorum extrema quieſcunt: & horum quædam ſunt cum chólem, vel ſcuréc & camés, 1105 תּוֹעֵהּ quod in regimine mutatur in pathách: vt תּוּגָה Dolor, תּוֹרַת תּוֹרָה Lex, תּוֹרָתוֹ lex eius, תּוֹרָתֵךְ lex tua, תּוֹרָתָם lex eorum, תּוֹרָתִי lex mea. & cum demonſtratione י vice vltimæ literæ, תּוּשִׁיָּה ſapientia, lex, opus bonum & rectũ. quæ ſunt a יָגֹה יָרֵהּ יָשַׁהּ.

תּוֹעִין Cum ſcuréc, & chiríc, vt תּוּפִין Coctio, תּוּפִינִים coctiones, ab אָפָה. *Leuit. 6.21, תֻּפִינֵי מִנְחַת coctiones ſacrificii. in quo conuerſum eſt א in motionem ו ſcurecati, licet nõ ſit ſcriptum, quieſcúntque ambæ extremitates eius.

מוֹצָא Cum chólem, & camés: vt מוֹצָא Exitus, מוֹרָא timor, מוֹצָאִי מוֹצָאִים exitus: מוֹרָאוֹ timor eius, מוֹרַאֲכֶם timor veſter: a יָצָא יָרֵא.

Nomina venientia à geminatis. CAP. XXX.

QVædam ſunt nomina quæ veniunt à geminatis. Et horum nõnulla ſunt cum camés, & cholem, aſſumpto מ, in principio: vt מָעוֹז Fortitudo, מָחוֹל Chorus, quod mutatur in regimine, Irme. 31.4, בְּמָחוֹל מְשַׂחֲקִים in choro ludentiũ. Et ſic in plurali non dagheſſatur, Exod. 32.19, Et vidit vitulum וּמְחֹלֹת & choros. Et ſic cum ת fœmineo, Cant. 6.12, quid videbitis in Sulammith? כִּמְחֹלַת הַמַּחֲנָיִם ſicut chorum caſtrorum. vbi dicendum erat מְחוֹלַת מְחוֹלוֹת cũ daghés, ſed in illis venit hannách loco literæ geminatæ vt ipſa differant ab illo Ieſah. 2. 19, וּבִמְחִלוֹת עָפָר & in voragines (vel foueas) terræ. & fortaſſe מָחוֹל מְחוֹלוֹת eſt ex quieſcentibus ע. מָעוֹז autem quod neque in regimine neque cum pronomine mutatur, forſan eſt ex dagheſſatis, aut hannách eſt loco literæ geminatæ quæ perit, licet dagheſſetur etiam ו cum pronomine, vt Ieſah. 30.2, בְּמָעוֹז פַּרְעֹה in fortitudine Parhonis. Et 17. 9, עָרֵי מָעֻזּוֹ ciuitates fortitudinis eius. Irme. 16. 19, עָזִּי fortitudo mea & robur meũ. In Ieſah. 23.11, לַשְׁמֵד מָעֻזֶּיהָ ad perdẽdum fortitudines eius, ו eſt lene, & נ additum, vel eſt loco literæ duplicatæ. Inuenitur etiam nomen in hac ſpecie cum ſceuá ſine regimine, nempe מָתֹם, Ieſah. 1.6, אֵין־בּוֹ מָתֹם nõ eſt in eo perfectio. ſic Pſal. 38.4, אֵין מָתֹם בִּבְשָׂרִי non eſt perfectio (vel figura) in carne mea. radix autem illorum eſt תָּמַם

1106 מָפֵל Cum camés & ſéri, quod non mutatur in regimine neque cum pronomine, quia hannách in eo eſt loco literæ geminatæ quæ cecidit: vt מָגֵן שָׁאוּל clypeus Scaúl, 2. Semu. 1. 21. Pſal. 84. 10, מָגִנֵּנוּ רְאֵה אֱלֹהִים ſcutũ noſtrum vide Deus.

1107.1108 מָפָל Cum duobus cameſín, quorum ſecundum in regimine mutatur in pathách: vt מָסָךְ מָסָךְ Tentorium, à סָכַךְ, cuius perfectum eſt מָסְפָּךְ.

מַפָּל Cum ſéri, & pathách: vt מַסַּב Circuitus, à סָבַב: & cum pronomine מָסְבּוֹ. Plurale, מְסִבִּים מְסִבֵּי: fœmineum מָסְבוֹת. Et מָצַר Anguſtia, מְצָרִים מְצָרֵי anguſtiæ, à צָרַר. Et מָצַל Obumbratio, aut nemoroſus, Iechez. 31.3, à צָלַל.

מָפָל Cum duobus ſegholín: vt מָסְכָּם Supputatio, מָסָר amaritudo, מָשָׁק procurator, à סָכַם מָרַר שָׁקַק.

מֹפָל Cum chólĕ, & ſeghól vel pathách, ſi gutturalis fuerit litera: vt מֹרָךְ Mollis, מֹעַל exaltatio, à רָכַךְ עָלַל.

מוֹפָל Cum chólem, vel ſcuréc, & camés: vt מוֹרָד Extenſio, מוֹסָךְ operimentum, à רָדַד סָכַךְ.

1109 מַפָּל Cum pathách, & camés, & daghés: vt מַשָּׁק Ambulatio iugis. & in regimine, מַשַּׁק Iſah. 33.4, pro מְשִׁקַּת.

מְפִלָּה Cum ſceuá, chiríc, & camés, quod in regimine mutatur in pathách: vt מְגִלַּת מְגִלָּה Volumĕ, מְגִנָּה מְגִנַּת tegumentum, מְחִתָּה מְחִתַּת cõfractio. מִכְסָה מִכְסַת Suppu tatio, Exod. 12.4, בְּמִכְסַת נְפָשׁת ſecundum ſupputationẽ animarum: eſt lene, & ponitur vice מְכֻסַּת inſtar מְגִנַּת, vt Thren. 3.65, dabis eis מְגִנַּת לֵב dolorem cordis. מְסִלָּה מְסִלַּת Via, מְסִלּוֹתָם viæ, מְסִלּוֹת viæ eorum. Sed in מְקֻרָה fri gus; à קָרַר, p eſt cum ſéri, vt vicem gerat daghés, cuius ר litera non eſt capax. & ſic in מְאֵרָה מְאֵרַת Maledictio, ab אָרַר. & מְחִלָּה מְחִלּוֹת cauerna, à חָלַל. & מְגֵרָה ſerra, à גָּרַר.

תְּפִלָּה Cum ſceuá, chiríc, & camés, & ת in principio: vt תְּפִלָּה תְּפִלּוֹת Oratio, orationes: תְּהִלָּה Laus, תְּהִלּוֹת laudes. Sed illud Iób 24.12, & Deus non ponet תְּפִלָּה iu dicium: eſt lene, ad differentiam תְּפִלָּה. Et 4.18, & in an gelis ſuis ponet תְּהִלָּה lumen, vel ſtultitiam, pro תְּהִלָּה, quod eſt mutatũ ad differentiam illius Pſal. 145.1, תְּהִלָּה,

Laus ipſi Dauid.

תְּפֶל Cum duobus ſegholin: vt תֶּבֶל Confuſio, à בָּלַל, 1110
Leuit.20.12:& תֶּמֶס Liquefactio, Pſal.58.9, à מָסַס.

הֶפֶל Cum duobus cameſin, vt הֶמֶס liquefactio, à מָסַס: & הֶמְסִים, Ieſah.64.2.

הֶפְלָה Cum ſceuá pathách, ſcuréc, & camés: vt הֶמְלָה Loquela, ſermo, à מָלַל.

פְּלֵה Cum chiríc, & camés: vt בְּצֵה Vallis lutoſa, גֵּזָה 1110.1111
גֵּזֶת Vellus, נִדָּה נִדַּת Menſtruum, נִדָּתָהּ menſtruũ eius. דִּבָּה דִּבַּת Detractio, דִּבָּתֵךְ detractio tua, דִּבָּתָם detractio eorum. זִמָּה זִמַּת Cogitatio, זִמּוֹת cogitationes, חִתָּה חִתַּת Terror, חִתַּתְכֶם terror veſter. מִלָּה מִלַּת Sermo, dictio, מִלּוֹת מִלִּים ſermones, מִלֵּיהֶם ſermones eorum. Et ſic מִדָּה מִדַּת Menſura, מִדּוֹת menſuræ: חִטָּה Frumentum, חִטִּים frumẽta. quanquam ſunt qui dicunt hoc eſſe à חָנַט. Sed גֵּרָה ruminatio, eſt cum ſéri vice daghés.

פְּלָה Cum pathách, & camés: vt חַדָּה Acutus, שַׁמָּה ſolitudo, קִדָּה ſpecies aromatica, caſia, à חָדַד שָׁמֵם קָדַר.

פְּלוּת Cum chibbús ſephatáim, & ſcuréc, vt זְלוּת Vi- 972.1111
litas, de quo & alio in loco dictum eſt, à זָלַל.

פְּלֵה Cum chibbús ſephatáim, & camés: vt סֻכָּה סֻכַּת 1112.1113
Tabernaculum, סֻכָּתוֹ tabernaculum eius: גַּלָּה גַּלַּת Peluis, חֻקָּה חֻקַּת ſtatutum, præceptum, חֻקּוֹת ſtatuta, חֻקּוֹתַי ſtatuta mea, חֻקֹּתֵיכֶם ſtatuta veſtra. חֻפָּה Thalamus, חֻפָּתוֹ thalamus eius: קֻבָּה קֻבַּת Tabernaculum, קֻבּוֹת tabernacula, à סָכַךְ גָּלַל חָקַק חָפַף קָבַב. Et cum camés chatéph, & camés: vt חֲגָא Feſtiuitas, מָרָה מָרַת amaritudo, à חָגַג מָרַר.

פֹּל Cum chólem: quæ cum pronominibus dagheſ ſantur, & ſunt cũ chibbus, vel camés chatéph, præcipue quando habent virgulam macchách: vt תֹּם Perfectio, תֻּמּוֹ perfectio eius, תֻּמִּי perfectio mea. עֹז Fortitudo,

עֻזּוֹ fortitudo eius, עֻזֵּךְ fortitudo tua, עֻזִּי fortitudo mea. קֹרּוֹ Frigus, קָרֹו frigus eius. עַל Iugum, עֻלּוֹ iugum eius, עֻלִּי iugum meum. קַל Lenitas, חַם Calor. כֹּל Omnis totus, vniuersus, כֻּלְּךָ omnis ipse, כֻּלְּךְ omnis tu, כֻּלָּם omnes ipsi, כֻּלִּי omnis ego, כֻּלָּנוּ omnes nos, כֻּלְּהֶם omnes ipsi, כֻּלְּכֶם omnes vos, כֻּלָּךְ כֻּלָּךְ omnis tu, כֻּלָּנָה כֻּלְּהֵנָּה omnes ipsæ, כֻּלָּהּ omnis ipsa. Et quando hæc dictio habet mac cáph, est cum camés chatéph: duo autem sunt quæ sine maccaph leguntur cum camés lato: vt Psal. 35.10, כָּל עַצְמֹתַי omnia ossa mea dicent. Prouer. 19.7, כָּל אֲחֵי־רָשׁ omnes fratres pauperis oderunt eum.

1114.1115 פַּל Cum camés vel pathách. Quædam enim tam
1116 nominũ deuarím, quàm toarím, sunt cum camés, quædam cum pathách, vt annotauit Hámasóreth. Sed aduerte quòd quæ sunt cum camés, cõmuniter sunt ex quiescentibus: quæ verò cum pathách, ex geminatis. vt דַּל Pauper, & infirmus, duodecies reperitur cum pathách: est autem à דָּלַל attenuauit. Iehos. 9.12, Iste panis noster חַם calidus: est cum camés, alia sunt cum pathách, à חַמַּם. Exod. 27.20, oleum oliuæ זָךְ purum: est cum camés: sed illud Iiob 8.6, Si זַךְ mundus & rectus fueris, & omne residuum זָךְ, est cum pathách, à זִכָּךְ. Item תָּם Perfectus, & rectus, Iiob 1.8, est cum camés: reliqua cum pathách, à תַּמֵּם. דַּק est cum pathách, & cũ athnách habet camés, Exod. 32.20, Et cõminuit vsque ad דַּק minutum. à דִּקֵּק. הַר Mons, est cũ pathách: sed הֹר sunt cum camés, ab הָרַר. Item חַי Viuus, sunt cum pathách, nisi fuerint in fine versus, vel cum athnách: à חָיָה. Sic קַל Lenis, & גַּל Tumulus, à גָּלַל, sunt cũ pathách, nisi prædictos habeant accentus. גַּן Hortus, à גָּנַן, est cũ pathách: sed חָגָן cum camés. טַל טָל Ros, à טָלַל, est cũ pathách: sed in soph passúc, & cũ

athnách, & zachéph, eſt cum camés, vt Exod. 16.14, Et aſcendit effuſio הַטַּל roris. Iudic. 6.39, & ſuper omnem terram יְהִי־טָל ſit ros. Deut. 33.13, מִטַּל de rore &c. Cant. 5.2, quia caput meum plenum eſt טַל rore. טַף הַטַּף Paruulus, ſunt cum pathách, à טַפַּף: ſed in ſoph paſſúc cum camés, Geneſ. 47. 12, ſecundum הַטַּף paruulum, pro paruulos. סַף הַסַּף Limen, בַּסַּף in limine, à סַפַּף, ſunt cum pathách: & in ſoph paſſúc, & cũ athnách, ſunt cum camés, vt Exod. 12.22, De ſanguine qui eſt בַּסַּף in limine. Inuenitur in ſoph paſſúc cum pathách, Iudic. 19.27, Et manus eius ſuper הַסַּף limen. quanquam impreſſi codices habent camés. Et ſic 2. Reg. 25. 18, tres cuſtodes הַסַּף liminis. quod in codicibus impreſſis itidem eſt cum camés. סַל הַסַּל Caniſtrum, בַּסַּל in caniſtro, ſunt cum pathách. כַּף Vola, manus, eſt cum pathách: ſed cum athnách, & ſoph paſſúc, & zachéph, eſt cũ camés, 2. Reg. 11.12, & percuſſerunt כַּף volam, & dixerunt Viuat rex. חַג Solẽnitas, tripudium, eſt cum pathách: ſed הָחַג בָּחַג eſt cũ camés. Illud, Geneſ. 18.7, Tulit filiú bouis רַךְ tenerum, & bonum, eſt camés: ſed Prouer. 4.3, רַךְ tener, & vnicus: & 2. Semu. 3.39, & ego hodie רַךְ tener: ſunt cum pathách, à רַכֵּךְ. Item Cant. 5.10, dilectus meus צַח cãdidus: Et Iiob 22.29, וְשֵׁחַ & humilem oculis ſaluabit, ſunt cum pathách, à צַחַח שְׁחַח. Et צַר Anguſtia, hoſtis, anguſtus, à צָרַר eſt cum pathách: ſed הַצַּר duo ſunt cum camés, Eſter 7.4, quia non eſſet הַצַּר hoſtis: vel anguſtia. Et Zechar. 8.10, מִן־הַצָּר ab hoſte. Et illud Pſal. 4.2, בַּצַּר in anguſto dilatationem feciſti mihi: eſt cum camés. שַׂר Princeps, à שָׂרַר, eſt cũ pathách. Cum zachéph autem duo ſunt cameſſata: Hoſe. 3.4, Non eſt rex & nõ eſt שַׂר princeps. quãquam alii codices habent athnách.

1117 Et illud,2.Paral.32.21,Et dux & שַׂר princeps. הַשַּׂר quatuor sunt cum pathách,Michàh 7.3,הַשַּׂר princeps postulat.Dan.12.1,Michaél הַשַּׂר princeps magnus.1.Para. 27.8,הַשַּׂר princeps Scamhúth. Et 15.27, Et Chenaniáh הַשַּׂר princeps. Reliquum autem הַשַּׂר est cum camés. דָּם Sanguis,cum camés.Et in regimine cum pathách: licet Deut.21.8,ne des דָּם נָקִי sanguinem innocétem:sit cũ camés.Contrà Deut. 19.13,& remouebis דַּם־הַנָּקִי sanguinem innocentem:èst cum pathách.Et sic Irme.19. 4,Et impleuerunt locum hunc דָּם נְקִיִּם sanguine innocentum.quæ hoc in capite ob punctaturã scripsimus, non quòd sit ratio manifesta esse à geminatis, nempe
1118 à הַדָּם. Et פַּר Iuuencus, est cum pathách: at omnia פָּר quæ sunt Nume.23,vbi mentio fit de Balac, sunt cum camés.omnia item הַפָּר לַפָּר sunt cum camés. בָּר Prouer.11.26,Prohibenti בַּר frumentũ, maledicét: est cum camés.* Neque est(vt scribit Hammasóreth)simile ca messatum, præter omnia בָּר quæ leguntur in Genesi, vbi mentio fit de Ioseph,quæ omnia sunt cum camés.

Omne בּוּ quod est in Prouerbiis,est cameſſatũ. פַּח Laqueus, פַּחִים laquei, est cum pathách. דַּךְ Pauper,Psal. 9.10,eleuatio לַדַּךְ pauperi: Et 10.18, vt iudicet pupillũ, וְדַךְ & paperẽ: sunt cum camés. Sed illud Psal.74.20, Ne reuertatur דַּךְ pauper confusus: est cum pathách. שָׂק quatuor sunt cum camés,vt Ioel 1.8,vt virgo accincta שָׂק sacco. Psal.35.13, Vestimentum meum שַׂק saccũ. Leuit.11.32,vel שָׂק saccum.Et Hamós 8.10,Et ascendere faciam super omnes lumbos שָׂק saccum. Omnia הַשָּׂק בַּשָּׂק,quando sunt cũ athnách,& soph passúc,habent camés. שַׂק Stipula,Iesah.33.11,parietis שַׂק stipulam,est cũ pathách in athnách. & in soph passúc etiã cũ pathách,

vt Exod.15.7, Comedet eos כֶּקֶשׁ sicut stipulam. At Ioel 1119
2.5, ignis deuorans קֶשׁ stipulã: est cũ camés in athnách.
Omne נַת Torcular, בְּנַת in torculari, מִנַּת de torculari, est cum pathách etiam cũ athnách, & soph passúc. Ioel 3.13, quia plenum est נַת torcular. Iudic.6.11, Excutiebat frumenta בְּנַת in torculari. Iesah.63.2, sicut calcans בְּנַת in torculari. Quod diligenter aduerte propter libros typis stanneis excusos, qui sunt cũ camés. Et omne תַּת הַתַּת בַּתַּת כַּתַּת Lex, edictum &c. est cum camés, Ester 3. 14, & 4.11, & 9.1. Et פַּז Psal.19.11, est cum pathách: reliqua omnia sunt cũ camés. Omne אַט & לְאַט, Pedetẽtim, quiete, est cũ pathách etiã cũ athnách & soph passúc. Sed illud Iob 23.11, viam eius custodiui, & non אַט declinabo: est cum camés, & alterius significantiæ, & radicis, deducitur enim à נָטָה. Et גַּג הַגַּג Tectum, est cũ 1120
camés: & in regimine etiam cum camés, vt 2.Sem.11.2, Et ambularet super גַּג tectum domus regiæ. Sed Iudic. 9.51, Et ascenderunt עַל־גַּג super tectũ turris: & 2.Sem. 18.24, Et perrexit speculator ad גַּג tectum portæ: sunt cũ pathách. Plurale autẽ est fœmineum, & cũ daghés, sicut & cum pronomine, גַּגּוֹת גַּגּוֹ &c. גַּד לַגַּד Fortuna, coriãdrum, Gad: sunt cum camés. Sed illud Exod.16.31, Sicut semẽ גַּד coriandri: & 2.Semu.24.5, in medio torrẽtis הַגַּד Gad: sunt cum pathách, quãquam nonnulli codices habent camés, teste R. Dauíd. מַס הַמַּס לַמַּס Tributum: sunt cum pathách, etiam in soph passúc, & cum athnách. Sed illud Iob 6.14, לַמַּס dissoluenti ab amico suo misericordiam: est cum camés, quia alterius est significantiæ. מַר הַמַּר Amaritudo, sunt cũ pathách. בַּד Linum, cum pathách, & cum zachéph habet camés, vt Exod.28.42, femoralia בַּד lini. i. linea. Et secũdum Hã-

masóreth nõ est aliud præter istud cameſſatũ. Et omne הַכֹּר ſimile isti, cameſſatur. Sed כֹּר בְּכֹר יִהְיֶה pondus ſicut pondus erit (.i. æqualis ponderis) Exod. 30. 35: est cũ pathách tantum. Et ſecundum hammasóreth, omne לְכֹר quod est in Exodo, & duodecim Prophetis, est cum camés: alia verò omnia ſunt cũ pathách, præter vnũ Iudic. 7. 5, Statues eum לְכָר ſeorſum. ſic etiam omnia quæ ſunt in ſoph paſſúc, & cum athnách, ſunt cum camés.

1121 Omne בַּת הַבַּת Batus, est cũ pathách. Et ſic אַף הָאַף Naſus, furor, ſemper est cũ pathách, ab אַנָף deficit enim נ, quod abſorbetur in daghés, quod est cum pronominibus, teſte R. Dauíd in Michlól. dicimus enim cũ daghés, אַפּוֹ Furor eius, אַפְּךָ furor tuus, אַפָּם furor eorum, אַפִּי furor meus. עַר Seculum, לָעַר in ſeculum, est cum pathách. עַם Populus: decem & octo ſunt cum camés, vt est annotatum in Hammasóreth: & tria וְעַם cameſata, Hoſe. 4. 14, וְעַם Et populus non intelliget: Hamós 3. 6, וְעַם & populus non pauebunt: 1. Sem. 13. 5, וְעָם & populus ſicut arena. Illud etiã Gene. 34. 16, & erimus לְעַם in populum vnum: illud item Geneſ. 48. 19, erit לְעַם in populum: ſunt cum camés. Sed לְעַם populo alieni (ſiue alienigenæ,) Exod. 21. 8, & Deut. 28. 32, לְעַם אַחֵר populo alteri: ſunt cum pathách: quia ſunt cõiuncta, hoc

1122 est in regimine genitiui. בְּעַם duo ſunt cum pathách, vt Nume. 20. 20, Egreſſus est Edom in occurſum eius בְּעַם cum populo graui. & Pſal. 36. 18, בְּעַם in populo gra ui laudabo te. Et omne הָעַם בָּעַם כָּעַם לָעַם ſunt cum camés. רַב Multus, magnus, viginti ſeptẽ ſunt cum camés, & cum camés chateph ſunt triginta tria, quæ annotauit Hammasóreth. Et omne וְרַב est cum camés, præter ſeptem, vt Gene. 25. 23, וְרַב & maior. Exod. 9. 28,

וְרַב & multitudo vt non ſit &c. Deut. 2.22, populus magnus וְרַב & mult'. Ieſah. 54.13, וְרַב & multitudo pacis. Et 63.7, וְרַב־טוּב & multitudo boni domui Iſraél. Irme. 32.19, וְרַב & mult' operatione. Eccleſ. 6.3. וְרַבִּי & multitudo.

פַּל Cum ſeri: & cum maccáph habent ſeghól: in regimine verò, ſeghól vel pathách: plurale autem, & cũ pronomine eſt cum chiríc, & daghés. vt קֵן Nidus, קִנִּים nidi, קִנּוֹ nidus eius. חֵן Gratia, חִנִּים gratiæ, חִנּוֹ gratia eius. שֵׁן Dens, שִׁנַּיִם dentes, שִׁנָּיו dentes eius. חֵץ Sagitta, חִצּוֹ ſagitta eius, חִצֶּךָ ſagitta tua, חִצָּם ſagitta eorum, חִצִּי ſagitta mea, חִצִּים ſagittæ, חִצָּיו ſagittæ eius, חִצֶּיךָ ſagittæ tuæ. מֵץ Expreſſio. נֵס Signum, נִסּוֹ ſignum eius, נִסִּים ſigna. עֵת Tempus, עִתּוֹ tempus eius, עִתָּם tempus eorum. קֵץ Finis, קִצּוֹ finis eius, קִצִּי finis meus. תֵּל Tumulus. לֵב Cor, לִבּוֹ cor eius, לִבְּךָ cor tuum, לִבָּם cor eorum, לִבּוֹת corda. Et cum maccáph, vt Iób 39.31, Super שֶׁן־סֶלַע dẽtem petræ. Leuit. 15.25, עֶת־נִדָּתָהּ tempore mẽſtrui eius. לֵב verò non mutatur in ſeghól, niſi iungatur monoſyllabo, aut dictioni longæ, vt Exod. 15.8, בְּלֵב־יָם in corde maris. Prouerb. 22.15, Stultitia colligata eſt בְּלֵב־נָעַר in corde pueri. Sed* 2. Semu. 24.10, לֵב־דָּוִד cor Dauid: & Exod. 14.4, לֵב־פַּרְעֹה cor Parhóh: ſunt cum ſeri, quãuis ſint cum maccáph, quia nó iunguntur monoſyllabo, aut dictioni longæ. Omne עוֹלָם וָעֶד eſt cum ſeghól, vt Pſal. 21.5, Longitudinem dierum עוֹלָם וָעֶד in ſeculum & ſæculum. eſt cum ſeghól, ad differẽtiam illius Irme. 29.23, Et ego qui cogноſco, וָעֵד & teſtis. Huius ſpeciei cum additione ה eſt & סֶלָה, punctatúrque cum ſeghól. Et ſic הָרָה, Geneſ. 14.10, הָרָה נָסוּ in montem fugerunt. At קֵן quod in regimine eſt cum pathách, vt Deut. 22.6, קֵן־צִפּוֹר nidus auis: fortaſſe alterius eſt ſpeciei. 1123

1124 פְּלֵם Cum chiric, & camés: vt חִנָּם gratis, à חֵן, cuius perfectum eſſet חִנְנָם.

Nomina quatuor literarum non geminantia aliquam ex eis. CAP. XXXI.

1125 SVnt præterea quatuor literarum nomina, quæ nullã è ſuis geminãt literã: quorum alia ſunt cum chiric, ſceuá, & camés: vt סַרְפַּד Vrtica, שִׁנְעָר Scinhár, prouincia, Geneſ. 10. 10, Dan. 1.5, & Zechar. 5.11. Illud פִּתְנָם הַמֶּלֶךְ verbum regis, Eſter 1.20, eſt cũ camés in regimine. טִפְסָר Princeps, Irme. 51.27. huius mutãtur motiones cũ pronomine (ט enim eſt cum pathách, & ם cum ſceuá) Nachúm 3.16, וְטִפְסָרֶיךָ & principes tui. fortaſſis eſt alterius ſpeciei, nẽpe טִפְסַר cum ſéri. Et cũ י quieſcente poſt chiric, פִּינְחָס Exod. 6.25, nomen proprium viri.

Alia cum chiric, ſceuá, & ſeri: vt כִּסְלֵו Nouember.

Alia cum pathách, ſceuá, & pathách: vt גִּנְזָךְ Theſaurus: in plurali, & cũ pronomine, quarta dagheſſatur lite-

1126 ra, vt גַּנְזַכְיו, 1. Paral. 28.11. שִׂרְעַף Cogitatio, שִׂרְעַפַּי cogitationes meæ, Pſal. 94.19, & 139.23. כַּרְפַּס Carpaſinus color, Eſter 1.6. אֲרוֹן Arca, capſa, 1. Sem. 6.15. quanquã ſunt qui dicant א non eſſe radicale. At צַרְתָן Sarthán, nomẽ loci, Iehoſ. 3.16, 1. Reg. 7.46, & צָרְפַת Sarpháth, id eſt Gallia, Hobadiáh 20, ſunt cum camés.

Alia cum pathách, & duobus ſceuaín, & chólem, & נ non radicali: vt דַּרְכְּמוֹן Dragma, ſolidus, monetæ genus: cuius plurale eſt דַּרְכְּמוֹנִים Hezræ. 2.69.

1126.1127 Alia ſunt cũ pathách, ſceuá, & ſeghól: quæ in plurali, & cum pronomine dagheſſantur, vt בַּרְזֶל Ferrũ, בַּרְזְלִים ferra, בַּרְזְלוֹ ferrum eius, בַּרְזְלִי ferrum meum. כַּרְמֶל Carmél montis nomẽ, & ſpica viridis plena, כַּרְמְלִים ſpicæ,

כַּרְמְלוֹ ſpica eius, כַּרְמְלִי ſpica mea. גַּרְזֶן Securis, גַּרְזְנִים ſecures, גַּרְזְנוֹ ſecuris eius, גַּרְזְנִי ſecuris mea.

Alia cum pathách, ſceuá, & ſéri: vt אַבְנֵט Baltheus, cingulum, אַבְנָטְךָ baltheus tuus, אַבְנָטִים balthei. חֶרֶמֶשׁ Falx, חַרְמְשׁוֹ falx eius, ח cum ſeghól. יַרְדֵּן Iardén qui & Iordanis fluuius. פַּרְדֵּס Paradiſus, פַּרְדְּסוֹ paradiſus eius, פַּרְדֵּסְךָ paradiſus tuus, פַּרְדֵּסִים paradiſi. Et ſic עֲוָאוֵל Deſertum aſperum & ſaxoſum: vel ſecundum Hieronymum, caper emiſſarius, Leuit. 16.26.

Alia cum pathách, ſceuá, & chiríc, י quieſcente: vt 1127
שַׁרְבִיט Virga, Eſtér 4.11. כַּרְמִיל Coccinum, 2. Paral. 2.7.

Alia cum ſceuá & camés, & pathách: quæ non mutátur in ſoph paſſúc vel cum athnách: vt סְפָרַד Hiſpania, Hobadiáh 20. סְמָדַר vua immatura, Cant. 2. 13. חֲנָמַל Species grandinis, vel frigus magnú, aut glácies. Pſal. 78.47. אֲרָרַט Araráth, id eſt Armenia. Irme. 51.27, regna אֲרָרָט Araráth, eſt cũ pathách: & reſidua אֲרָרָט ſunt cum camés.

Alia cum ſceuá, camés, & ſéri: vt עֲמָלֵק Hamaléc. 1128

Alia cum ſceuá, camés, & ſeghól: quorũ ל in plurali & cum pronomine dagheſſatur: vt עֲרָפֶל Caligo, Exod. 20.21, & Pſal. 18.10. Et ſic יִזְרְעֶאל Izrehél, 1. Reg. 21.1: Ieſoſ. 19.18, יִזְרְעֶאלָה Izrehélah, cũ ſeghól. Sic etiam אַמְרָפֶל Amraphél, regis nomen, Geneſ. 14.9, Et שָׂרוּחֶן Scaruchén, vrbis nomen, Ieſoſ. 19.5, cum ſeghól.

Alia cum ſceuá, pathách, & ſéri: vt עֲטַלֵּף Veſpertilio, עֲטַלֵּפִים veſpertiliones. In hac ſpecie ſunt quædam cum ת ſigno fœmineo, vt חֲבַצֶּלֶת roſa, Cant. 2.1.

In quibuſdã quarta geminatur litera: vt שְׁקַעֲרוּר Niger: cuius fœmineũ eſt שְׁקַעֲרוּרָה שְׁקַעֲרוּרוֹת Leuit. 14.37.

Alia cum ſceuá, & duobus chirichín: vt פְּתִיגִיל Faſcia

pectoralis,aut veſtis muliebris,Ieſah.3.24.

Alia cum pathách, camés, & chiríc: vt חַלָּמִישׁ Silex, Pſal.114.8.

1128.1129 Alia cum pathách, vel chiríc,ſceuá, & chólẽ,vt כַּפְתּוֹר Sphæra inſtar pomi, כַּפְתּוֹרִים ſphæræ, כַּפְתּוֹרֵיהֶם ſphæræ eorum, כַּפְתּוֹרֶיהָ ſphæræ eius. חַרְגֹּל Ophiomachus, vel ſpecies locuſtæ, Leuit. 11.22. רַפְסוֹד Ratis, רַפְסוֹדוֹת rates. quanquam hoc plurale poſſit eſſe & à רַפְסוֹדָה fœmineo. פַּרְעֹשׁ Pulex, גַּבְעֹל Calamus lini.

Alia cum pathách, ſceuá, & ſcuréc, ſiue chibbus ſephathàim,& cũ daghés quarta litera:vt קַרְסֳלַי Crus, קַרְסֳלַי crura mea. חַרְצֻבּוֹת Colligatio,vinculum,חַרְצֻבּוֹת colligationes,vincula,Ieſah.58.6,Pſal.73.4.quanquam & hoc plurale poſſit eſſe à חַרְצֻבָּה. Itẽ גַּלְמוּד Sterilis,ſolitarius.

Alia cum chiríc,& duobus ſegholín:vt פִּלֶגֶשׁ Concubina,פִּלַגְשׁוֹ concubina eius,פִּלַגְשִׁים concubinæ.

Alia cũ ſceuá,chólem,& ſeghól,vel pathách ſequẽte ח gutturali,vt בְּדֹלַח Bdeliũ,vel margarita. Cũ pronomine, chólẽ mutatur in camés chatéph:vt בִּדְלַחּוֹ בִּדְלַחִי. Plurale,בְּדֹלָחִים cum camés: & ſic cũ pronomine, בִּדְלַחָיו.

Nomina quinque literarum. CAP. XXXII.

SVnt & quinque literarum nomina, quorũ nonnulla ſunt cum pathách, ſceuá,& duobus cameſín:vt אַרְגָּמָן Purpura, אַרְגְּמָנִים purpuræ:& cum ו loco מ,vt אַרְוָן,2.Paral.2.7.

Alia cũ ſceuá,pathách, ſceuá & camés:vt אֲגַרְטָל Phiala, אֲגַרְטָלִים phialæ, vel pelues,Hezræ 1.9.

Alia cum ſceuá,pathách, ſceuá,& chólem: vt אַדַּרְכּוֹן Dragma,ſolidus,אַדַּרְכֹּנִים dragmæ,ſolidi,Hezræ 8.27.

Alia cum ſceuá,pathách,ſceuá,& ſéri:vt צְפַרְדֵּעַ Rana: cũ pronomine צְפַרְדְּעוֹ rana eius,ר cum ſéri.in plurali cõ

uertitur ſéri in ſceuá, צְפַרְדֵעִים Ranæ.

Alia cum duobus pathách, ſceuá, & ſéri: vt שַׂעֲטְנֵז veſtis è lino, lanáque cõtexta, Deut. 22.11. Et quarta gemi nata, רַעַמְסֵס Rahamſes, vrbis nomen, Exod. 1.11. Legitur tamen Gen. 47.11, רַעַמְסֵס cum ſceuá ſub ע & מ.

Nominũ diuiſio ſecundũ dialecticos. CAP. XXXIII.

Est poſtremo alia nominũ diuiſio ad Sacrarũ literarũ cognitionẽ perneceſſaria. Quippe nominum quædam ſunt נִבְדָּלִים, id eſt diſtincta, quæ ſunt nomina diuerſa, & entium diuerſorum, vt אָדָם homo, שׁוֹר bos, סוּס equus, עֵז capra, אֶבֶן lapis, & idgenus.

Alia verò ſunt נִרְדָּפִים, id eſt ſe conſequentia: & ſunt nomina diuerſa eiuſdem rei, quæ nos ſynonyma appellamus: vt חֶרֶב gladius, שִׁבְיֹן ſpatæ, מַאֲכֶלֶת mucro.

Alia מְשֻׁתָּפִים, cómunicata, hoc eſt nomina cómunia: vt אָדָם homo, שׁוֹר bos, חֲמוֹר aſinꝰ: quæ ſunt cómunia ſuis indiuiduis. Et hæc in ſex diuiduntur partes. Quoddã appellatur שִׁתּוּף נָמוּר, æquiuocum abſolute. i. nomen in quo communicant multa nomine, ſed nõ ſignificatione: vt עַיִן quod dicitur de oculo, fonte, & terra. Nume. 22.5, Et operuit אֶת־עַיִן oculũ terræ. i. ſuperficiem. Aliud verò dicitur מוּסְכָּם, vniuocum, quod eſt eſſentiale his de quibus dicitur: vt חַי viuũ, ſiue viuens, בְּהֵמָה animal, אָדָם homo, & vniuerſaliter nomina generum, & ſpecierum, reſpectu ſuorum indiuiduorum. Aliud vocatur מְסֻפָּק, id eſt æquiuocum, hoc eſt nomen commune pluribus: ſed quod ſignificat, eſt accidens aut omnibus, aut vni ex his de quibus dicitur: vt אָדָם homo dictum de homine viuente, picto, & mortuo. cum enim dicitur de homine, ſignificat hominis figuram,

& lineamenta, quæ sunt hominis accidētia. Aliud est הַנֶּאֱמָר בִּכְלָל וְיָחִיד, id est dictū de vniuersali & particulari, hoc est nomē collectiuum: vt עַם populus, יִשְׂרָאֵל Israél, יְהוּדָה Iehudáh. Israél enim & Iehudáh dicuntur & de Iahacób, qui appellatus est Israél, & de Iehudáh eius filio, & de populo Israél & Iehudáh. Aliud est quod vocatur מוּשָׁל, id est accommodatum, & per translationem dictum: vt אַרְיֵה Leo, qui dicitur proprie de leone viuente, & de homine forti, vt Vicit leo de tribu Iehudáh. Et יָם Mare, quo nomine liberalis appellatur. Aliud est quod appellatur מוּעָתָק translatum firma trāslatione, propter firmitatem eius à quo fit translatio: vt פֶּה Os, dictum de ore loquentis, & ore terræ iuxta illud Nume. 16. 32, Et aperuit terra אֶת־פִּיהָ os suum. Et יָד Manus, quæ & de flumine dicitur, vt יַרְדֵּן manus (.i. ripa) Iordanis, Nume. 13. 30. Et לֵב Cor, quod & de cælo dicitur, vt Deut. 4. 11, vsque ad לֵב cor cæli. hoc est mediū. Et de igne, Exod. 3. 2, בְּלַבַּת־אֵשׁ in corde ignis. hoc est in medio. Et de quercu, 2. Semu. 18. 14, בְּלֵב in corde quercus. id est in medio.

De Pronomine.

Quid Pronomen, vnde dicatur, quid significet, & eius diuisio. CAP. XXXIIII.

DIcto de nomine, dicendū est & de pronomine, quod ponitur loco nominis. Est igitur כִּנּוּי pronomen, nomen occultū. Si enim quispiam dixerit, אֲנִי ego feci, אַתָּה tu fecisti, הוּא ipse fecit: ita hæc pronomina occulte significāt nomina ipsa quæ referūt, me,

te,& ipsum de quo est sermo.dicitur enim à כִּנָּה cogno minare, siue nomine occulto appellare.Iesah.45.4,di citur de Córes,id est Cyro Persarú rege,Et vocaui te no mine tuo, אֲכַנְּךָ cognominabo te. i. nomine occulto appellabo te: perinde acsi dicat,Appellaui tè primũ no mine proprio,& manifesto,dicẽs, Hæc dicit Dominus christo suo Córes: modo vocabo te nomine occulto, id est nomine messiæ. Et 44.5, Et nomine Israél יִכַּנֶּה cognominabit.id est occulte appellabit.

Diuiditur autẽ pronomen bifariam. Est enim pronomen נִסְמָךְ coniunctum & affixum nominibus(vt dictum est suprà,Cap. xv.) & verbis, vt suo dicemus in loco. Et nominibus iunctum aut קִנְיָן possessionẽ, aut יְרִידָה relationẽ significat.sunt quippe pronomina possessiua,vt meus,tuus,suus,noster & vester:& relatiua, vt ipse,ipsa,ipsum,ille,illa,illud. Verbis verò affixum, aut patientem aut agentem personam indicant: patientem,vt Psal.30.2,אֲרוֹמִמְךָ יְהוָה כִּי דִלִּיתָנִי Exaltabo te Domine,quoniam exaltasti me.& idgenus.Agentẽ verò, vt in plæriſque hammecoróth, id est infinitiuis & gerundiis: vt 2. Reg. 6.21, כִּרְאוֹתָו אוֹתָם cum vidisset ipse eos.& idgenus, de quibus suo loco dicturi sumus.

ALterum pronomen est נִפְרָד separatum à nomine & verbo, quod diuiditur in actiuum & passiuum.Et horum quædam sunt demonstratiua, vt אֲנִי Ego,communis generis,cum sceuá & pathách communiter, & breue: sed quando habet accentum athnách & soph passúc,aut accentum hahamadáh, id est susp̃siuum, est cum camés,vt Prouer.8. 27,ibi אֲנִי ego. proeram.Psal.35.3,Salus tua אֲנִי ego.Et Genes.27.34,Benedic mihi, etiã אֲנִי ego.subaudi,filius tuus sum vt ipse. 1170

Et 31.52, אִם־אָנִי לֹא־אֶעְבֹר אֵלֶיךָ quòd ego non transibo ve niẽs ad te. Psal.89.28, אַף־אֲנִי בְּכוֹר אֶתְּנֵהוּ etiam ego primogenitũ ponam eum. Et 119.125, עַבְדְּךָ־אֲנִי הֲבִינֵנִי seruus tuus ego, fac me intelligere. Et sic אֲנֹכִי ego, est breue: si autem prædictos habuerit accẽtus, est longum. Genes.3.10, quia nudus אֲנֹכִי ego. Exo.3.11, quis sum אֲנֹכִי ego? Iudic.17.9, Leuita אֲנֹכִי ego. 2.Semu.3.8, Nunquid caput canis אֲנֹכִי ego? 1.Semu.9.21, filius Iemini אֲנֹכִי ego. Et 30.13, puer AEgyptius אֲנֹכִי ego. Ruth 3.12, propinquus אֲנֹכִי ego. Et 13, אֲנֹכִי ego, viuit Dominus. Hamós 7.14, Neque filius prophetæ אֲנֹכִי ego, sed quærens אֲנֹכִי ego. Inuenitur tamen & cum athnách breue, Iiób 33.9, Immaculatus אֲנֹכִי ego.

1172

שֶׁלִּי Mei, Cant.8.12.

לִי Mihi, Cant.2.16.

אוֹתִי Me, Psal.31.6.

מִמֶּנִּי A me. & מִנִּי, Iesah.22.4.

אֲנַחְנוּ Nos. Et cum accentibus prædictis, cum camés נ, vt Iesah. 20. 6, quomodo euademus אֲנַחְנוּ nos? Gene.42.11, pacifici אֲנַחְנוּ nos. Et נַחְנוּ nos, Exod. 16.8. Et Genes.42.11, Omnes nos filii viri vnius נַחְנוּ nos. pro sumus. Et אָנוּ nos, Irme. 42.6, ad quem אָנוּ nos mittimus te. quanquam plærique codices impressi habent אֲנַחְנוּ.

שֶׁלָּנוּ Nostrum.

לָנוּ Nobis.

אוֹתָנוּ Nos, accusandi casu.

1191 מִמֶּנּוּ A nobis,* נ sine daghés.

1167 PRonomina verò demonstratiua secundæ personæ sunt, masculinum אַתָּה Tu, א cum pathách, & ת cũ daghés, & breue. Sed quando prædictos habet accẽtus,

vel maccáph, tunc eſt longum, & א cum camés, Iudic. 11.2, filius mulieris alterius אַתָּה tu. Ieſah. 44.21, ſeruus meus אַתָּה tu. Geneſ. 3.11, quia nudus אַתָּה tu. Excipiuntur Pſal. 2.7, filius meus אַתָּה tu. & 25.7, Secundū miſericordiā tuam memento mei אַתָּה tu. Et cum zachéph, 2. Reg. 9.25, Ego וְאַתָּה & tu. Ieſah. 44. 21, Seruus mihi אַתָּה tu. Iudic. 11.25, Nunquid melior אַתָּה tu Balác filio Sippor? quod in quibuſdam libris correctis eſt breue. Et cum pathách, & breue cum zachéph, vt Deut. 7.6, populus ſanctus אַתָּה tu. In tribus autem locis venit אַתְּ pro אַתָּה, Nume. 11.15, Et ſi ita אִתְּ עֹשֶׂה לִי tu facis mihi. Deut. 5.27, וְאַתְּ & tu loquêris nobis. Iechez. 28. 14, אַתְּ כְּרוּב tu Cherub. Fœmineum, אַתְּ Tu, Gene. 12. 11, & אַתְּ tu, ibidem, 13. 1169

שֶׁלָּךְ Tui, maſculinum & fœmineum.

לְךָ Tibi, maſculinū: & quādo habet athnách & ſoph paſſúc, לְךָ, Pſal. 120.3. & 108.2, וְטוֹב לְךָ & bene tibi. Sine prædictis verò accentibus in quibuſdā locis ל eſt cū camés, 1. Sem. 14.7, Inclina לְךָ tibi. & 19.4, quia non peccauit לְךָ tibi, ſunt cū zachéph. Sunt tamē plæraque cū zachéph, כ habēte camés, vt Gene. 3.11, Quis nuntiauit לְךָ tibi? Num. 22.28, Quid feci לְךָ tibi? Exod. 34.22, Solēnitatē hebdomadarū facies לְךָ tibi. Ieſah. 14.3, In die qua requiē dederit Dominus לְךָ tibi. Micháh 2.11, ſtillabo לְךָ tibi. Iechez. 38.7, præpara לְךָ tibi. & cætera quæ notata ſunt in Miſráh. Et cum לָכְה, ה tibi, Geneſ. 27. 37, Ieſah. 3.6. Fœmineum verò לָךְ Tibi, Cant. 2.10. 1195 1196

אוֹתָךְ Te, maſculinū: cum ה item, אוֹתָכְה, Nume. 22.33. Et in ſoph paſſúc & cum athnách, אוֹתָךְ. Interdum etiam ſine tali accentu, vt Prouerb. 6.22, בְּהִתְהַלֶּכְךָ 1159

תַּנְחֶה אֹתָךְ cum ambulaueris, requieſcere faciet te. Fœmineum itidē, אוֹתָךְ, quia nō inuenitur cū ſéri.

מִמְּךָ A te, ex te. Fœmineū מִמֵּךְ A te, de te, Ieſa. 49. 17.

1170 אַתֶּם Vos: plurale maſculinum. Fœmineum verò, אַתֶּן, & אַתֹּנָה Geneſ. 31. 5.

שִׁלְכֶם Veſtrū, ſiue veſtrorū. Fœmineum, שִׁלְכֶן veſtrarū.

1197 לָכֶם Vobis. Fœmineum, לָכֶן, & לָכֶנָּה, Iechez. 13. 18.

אֶתְכֶם Vos. Fœmineum, אֶתְכֶן.

כְּמֹכֶם & מִכֶּם, A vobis; ex vobis. Fœmineum, מִכֶּכֶן.

Primæ igitur perſonæ pronomina ſunt,

S.	אֲנִי וְאָנֹכִי	שֶׁלִּי	לִי	אוֹתִי כְּמֵנִי:
P.	אֲנַחְנוּ נַחְנוּ אָנוּ	שֶׁלָּנוּ	לָנוּ	אוֹתָנוּ מִמֶּנּוּ:

Secundæ,

S.M.	אַתָּה	שֶׁלְּךָ	לְךָ	אוֹתְךָ כְּמִמְּךָ:
P.	אַתֶּם	שֶׁלָּכֶם	לָכֶם	אֶתְכֶם מִמְּכֶם:
S.F.	אַתְּ	שֶׁלָּךְ	לָךְ	אוֹתָךְ מִמֵּךְ:
P.	אַתֶּן	שֶׁלָּכֶן	לָכֶן	אֶתְכֶן מִמְּכֶן:

Tertiæ perſonæ maſculini ſunt,

S.	הוּא	שֶׁלּוֹ	לוֹ	אוֹתוֹ מִמֶּנּוּ כְּמֹהוּ:
	ab Iſto, Iſtum, Iſti, Iſtius, Iſte, Ipſe,			
P.	הֵם הֵמָּה	שֶׁלָּהֶם	לָהֶם לָמוֹ	אֶתְהֶם אוֹתָם כָּהֵם מֵהֵמָּה:
	ab iſtis.	Iſtos,	Iſtis,	Iſtorum, Iſti,

Fœminea,

S.	הִיא	שֶׁלָּהּ	לָהּ	אוֹתָהּ מִמֶּנָּה:
P.	הֵן הֵנָּה	שֶׁלָּהֶן	לָהֶן לְהֵנָּה	אֶתְהֶן אוֹתָנָה אוֹתָן כָּהֵן מֵהֵנָּה:

1182 SVnt & alia pronomina demonſtratiua maſculina, vt וְ cum ſcuréc, Hic, iſte, Pſal. 9. 16, & 12. 8. זֶה Iſte, Gene. 15. 4. Et cum ה notificatiuo, הַזֶּה, Deut. 23. 25. Et cū ה interrogatiuo, Geneſ. 43. 29. הֲזֶה Num iſte eſt frater veſter minor? Et הַלָּזֶה, Gene. 24. 65. Et cum chólem, וֹ,

vel וֹאת, est fœmineum.

לְ, & אֵלֶּה, אֵל cum daghés, communis est generis, Gene. 26.4, semini tuo dabo omnes הָאֵל הָאָרְצֹת terras istas. Et 19.8, viris הָאֵל istis. Et 2.4, אֵלֶּה Istæ generationes. Psal. 20.8, אֵלֶּה hi in curru &c. Quomodo pronomina ver bis iungantur, & quid significent, suo dicemus loco. 1164

PRonomen relatiuum separatum vtriusque generis, & numeri, est אֲשֶׁר Qui, quæ.

De Verbo, Lib. III.

Verbum quid. quot literas complectãtur verborũ radices, & quo appellentur nomine. CAP. I.

VErbum est dictio cum tempore ad placitũ significans. Vel, Verbum est dictio quæ actionem, aut passionem significat in tempore determinato. Aut, Verbum est dictio significans ad placitum existentiam accidentis in subsstantia in tempore determinato. Ex quibus finitionibus liquido constat, tria verbum ipsum cõplecti, Subsstantiam, id est subiectum agens, aut patiens: Accidens, id est actionem & passionem: priuationem vniuersalem, id est formarũ: & particularem, vtputa alicuius potentiæ: & relationẽ quæ habet esse in animo, aut situm, aut aliud accidẽs: Et tempus determinatũ, in quo est actio, vel passio &c. vtputa in præsenti, præterito, aut futuro. Sunt enim verba quæ vniuersalẽ significant actionem in tempore determinato, vt Iesah. 57.1, צַדִּיק אָבַד Iustus periit. Psal. 1.6, Et iter impiorum תֹּאבֵד peribit. Gene. 5.5, וַיָּמֹת & mortuus est. Aut particularẽ, vt Psal. 39.3, נֶאֱלַמְתִּי

obmutui silentio. Micháh 7.16, Aures eorum תֶּחֱרַשְׁנָה obsurdescent. Et relationem, vt Genes. 13.9, Si ad sini strā, וְאֵימִינָה dexterā tenebo: & si ad dexterā, וְאַשְׂמְאִילָה, sinistrā tenebo. Et 32.10, קָטֹנְתִּי Minor sum cūctis miserationibus. Et 41.40, Tantú solio אֶגְדַּל מִמֶּךָּ maior ero te.

Et situm, vt Psal. 1.1, Et in via peccatorū nō עָמָד stetit, & in cathedra derisorú non יָשַׁב sedit. & idgenus. Et quemadmodum in rebus diuinis, & naturalibus nulla deest perfectio, nihil est superfluū aut diminutum, sed numero gaudent impari, id est trinitate: itidē & Deus huius linguæ author, nequa huic linguæ deesset perfectio, nequid superfluitatis, aut diminutionis inesset, in radicibus tam nominū, quàm verborū numerú seruauit trinitatis. Tres enim literas radices complectūtur & verborum, & nominum: vt אָמַר dixit, שָׁמַר custodiuit. Et quæ duas actu habent, potentia, trinitatis non effugiunt numerū: vt רָץ cucurrit, קָם surrexit, & idgenus quæ potentia camés, tertiam continent literam, quæ est ו, quæ in futuro actu continetur, vt אָרוּץ Curram, אָקוּם surgam. Reliquæ literæ deseruiunt, vt in primo diximus libro, ad cognoscendam personarú varietatem, aut genus, aut modum, & idgenus. Quæ autem prædictum excedunt numerum, (quanquam sunt pauca, aut peregrina) aut composita sunt, & plura significant, vt illud Psal. 90. 14, וְכִרְסְּמֵנָּה exterminauit eam aper de sylua: secūdum LXX interpretes, potest esse cōpositum, & ita resolui, כִּרְסּוֹ מְמַלֵּא implebit ventrē suū ex ea, vt ex Hebræis nonnulli exponunt. Et Iechez. 1.4, Et de medio eius quasi species חַשְׁמַל angeli. Sic appellati, quòd aliquando sileat, interdum loquatur, à חָשָׁה siluit, & מָלַל locutus est. Et sic בְּלִיָּעַל impius, Proue.

6.12,dicitur,quasi בְּלִיעֹל,absque iugo,quoniam iugo legis collum non vult submittere. Quod & in cæteris (si linguæ perfectam haberemus cognitionem,) fieri perfacile posset.Et in hoc Hebræa cunctis aliis præstat linguis, quòd Deum,& naturá imitata, ternario gaudet numero.Et quia Hebræi cómuniter in dandis exemplis verború, & nominum similitudinibus, vtũtur nomine פָּעַל, idcirco primá verbi, aut nominis radicalem,& primitiuam literam appellant פֵּא הַפָּעַל,secũdam עַיִן הַפָּעַל,& tertiam לָמֶד הַפָּעַל.& hoc nó citra rationem.

Verborum duplex diuisio,In perfecta,quiescétia,defectiua, geminata,Et in transitiua & intrãsitiua. CAP. II.

VErború quædam sunt שְׁלֵמִים id est Perfecta: quædã נָחִים,Quiescétia: quædam חֲסֵרִים Defectiua, & quædã כְּפוּלִים Geminata,siue duplicata.Perfecta appellãt quibus nũquã tres desunt literæ radicales distinctæ,vt שָׁמַר custodiuit, פָּעַל operatus est,& idgenus. Quiescentia sunt quæ habẽt vnam,vel plures ex his quatuor literis אהוי in principio,vel medio, aut fine, siue in principio pariter & in fine,quas appellant literas הַנָּחִים quiescétes, quòd quiescant,id est non pronuntientur, quanquã multoties sunt scriptæ. Et literæ tres אוי, dicuntur literæ הַסֵּתֶר וְהַמְּשֹׁךְ occultationis,& tractionis,quòd lateãt,& occultentur, & trahantur ex potentia regalium (vt dictum est) punctorum:vt עָלָה Ascendit,עָלִיתָ ascendisti,בָּנָה ædificauit,בָּנִיתָ ædificasti,& idgenus, de quibus suo loco sumus dicturi. Defectiua sunt in quibus deficiens litera,est in potentia daghés,vt נָטַר custodiuit,נָקִם vltus est, quæ in futuris cómuniter sunt sine נ. Geminata sunt quæ aliquam literã radicalẽ geminant,vt סָבַב cir-

cuiuit. De speciebus horum verborum dicturi sumus, eum particulatim post Perfecta, de eis tractabimus: modo de illis hæc dixisse sufficiat.

Est & alia verborum distinctio: nam quædam sunt יוצאים Transitiua: quædã verò בודדים Solitaria, siue עומדים stantia, id est Intransitiua.

Transitiua sunt cõmuniter, quæ actionẽ significant transeuntem in passum distinctum ab agente, re, aut ratione. Et sic extenso nomine possunt inueniri verba transitiua in coniugationibus niphál & hithpahál, in quibus agens distinguitur à patiente ratione, & nõ re, vt sumus dicturi. Proprie autem sunt transitiua quæ significant actionem transeuntem in passum (id est recipientem actionem) re distinctũ ab agente. Omne verbum cui iungitur dictio quæ rem notat patientem, vt את, vt pronomen passiuum, est transitiuũ: vt Genes. 1, In principio בָּרָא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ creauit Deus cælũ & terrã. Deut. 32. 6, Nonne ipse est pater tuus qui קָנְךָ הוּא עָשָׂךְ וַיְכוֹנְנֶךָ possedit te: ipse fecit te, & præparauit (vel stabiliuit) te. & idgenus, quæ Sacris in literis passim inuenies. Notandum est autem secundũ R. Dauid in Michlol, quod si verba transitiua in cõiugatione cal, transeant in coniugationem pihél haddaghús, & pohél, & eandem significent operationem: tunc in pihél haddaghus vel pohél, frequentiam significant actus, vt Exod. 34. 11, Ego ipse גֵּרֵשׁ eiicio. quod est ex coniugatione cal. Et 6. 1, Et in manu robusta יְגָרְשֵׁם eiiciet eos: quod est ex pihél haddaghús. Si verò transeãt ad coniugationem hiphil, suam non mutant significantiã, quæ est vt sint in tertium transitiua: quanquã sunt pauca, quæ admodũ dicitur in libro Ephód, vt Cãt.

5.5, Manus meæ נָטְפוּ־מוֹר stillauerunt myrrhã. quod est ex cal. Hamos 9.13, וְתִטֹּפְנָה & stillabunt montes dulcedinem. Verbum transitiuum in cal (inquit R. Dauíd) si transeat ad pihél haddaghus, vel hiphíl, efficitur trãsitiuum in tertiũ: vt אָכַל comedit, si dixeris רְאוּבֵן הֶאֱכִיל אֶת־שִׁמְעוֹן לֶחֶם Reubén comedere fecit Simhon panẽ: est transitiuum in tertium. Et sic Iechez. 3.1, אֱכוֹל comede volumen hoc &c. Et aperui os meum, וַיַּאֲכִלֵנִי & comedere fecit me volumen. 104

Intransitiua sunt quæ significant actionem immanẽtem & non trãseuntem in passum ab agente distinctũ, vt אָבַל Luxit, נִבֵּל corruit, רָקַם siluit, & idgenus, quæ nõ suscipiunt pronomina passiua, nec dictionem quæ rẽ significet patientem, vt transitiua. Et hæc non habent participia passiua: nõ enim עָמַד Stetit, הָלַךְ ambulauit, נָפַל cecidit, habent עָמוּד הָלוּךְ נָפוּל. & sic de aliis dicendũ est. 101

Quæ autem sunt intransitiua in cal, si transeant ad pihél haddaghus, vel hiphil, sunt transitiua in secundum vel tertium: vt ex עָמַד stetit, fit הֶעֱמִיד, & significat statuit, vt Psal. 148.6, וַיַּעֲמִידֵם & statuit ea. Et ex אָבַד periit, fit הֶאֱבִיד perdidit, aut perdere fecit, vel iussit, Nume. 24.19, וְהֶאֱבִיד & perdidit (vel perdere fecit) superstitẽ. Et in pihél haddaghus, vt Psal. 9.6, אִבַּדְתָּ perdidisti impium. Et ex הָלַךְ ambulauit, fit הִלֵּךְ, vt Iób 24.10, Nudum הֵלְכוּ ambulare fecerunt absque indumento. Et ita de aliis. 104

Paucis autem in locis inueniuntur verba coniugationis pihél haddaghús, & hiphil intrãsitiua, quæ tamen differunt à verbis intransitiuis quæ sunt in coniugatione cal: quòd quæ sunt in his duabus coniugationibus, fortem, iugémque, & frequentem, celerémque significant actionem, vt Leuit. 13.37, Et pilus niger צָמַח־בּוֹ germinauerit in eo. quod est intransitiuũ 105

ex cal. Iechez. 16.7, Et pilus tuus צִמַּחְתְּ germinauit. quod
est intrãsitiuum ex pihél haddaghus. Sic & Thren. 4.7,
אָדְמוּ עֶצֶם rubuerunt corpore. est cal intransitiuum. Et
Iesa. 1.18, יַאְדִּימוּ rubescẽt vt vermiculus. quod est intrãs
106 itiuum ex hiphil. Ex verbis etiam quæ non inueni-
untur nisi intransitiua, poteris transitiuum confice-
re verbũ, teste R. Dauíd in Michlól, vt 2. Reg. 4. 31, Nõ
הֵקִיץ surrexit (vel experrectus est) puer. Iesah. 26. 19,
expergiscimini, & laudate. quæ sunt intransitiua, nec
inueniuntur transitiua. Si autem volueris, poteris a-
ctiuũ conficere hoc modo, הֵקִיצוּנִי excitauit eum, הֵקִיצוּנִי
excitauerunt me. Vnde dicũt in suis orationibus He-
bræi, הַמֵּקִיץ נִרְדָּמִים Qui excitat (vel excitas) soporatos.
107 Et quidam magnus sapiens, & in lingua Hebræa peri-
tissimus, scripsit, הֵקִיצוּנִי רְעִיּוֹנַי excitauerunt me cogita-
tiones meæ. Quanquã hoc reprobat R. Ioséph Chim-
chi, dicens non esse rectum vt faciamus transitiua ex
verbis quæ Sacris in literis non inueniuntur nisi in-
transitiua. Quòd si (inquit idem) opus fuerit vt tale
verbum, nempe הֵקִיץ, fiat transitiuum, non debet fieri
in eadem lingua, sed in altera, vt puta הֵעִיר suscitauit, vt
vnum sit transitiuum, & alterum intransitiuum. Nam
שָׁתָה bibit; & הִשְׁקָה aquauit, non dicimus הִשְׁתַּנִי
aquauit me, neque שָׁקִיתִי bibi: sed in lingua vna est
מַשְׁקֶה bibens, & in alia הַמַּשְׁקֶה propinans. Verũ hæc nõ
sunt illi similia, inquit R. Dauíd: sed quũ הֵקִיץ intrãsiti
uum, nõ inueniatur in alia transitiuum: si opus fuerit,
possumus illud facere transitiuum in eadem cõiuga-
tione. Quòd autem inueniantur & transitiua & intrãs
itiua in eadem coniugatione, qui Sacras legit literas,
addubitat nemo: quod in biniã cal manifestum est: le-

gitur enim Exod.10.5, Et consumet omne lignū הַצֹּמֵחַ 108
quod germinat vobis de agro. quod est intrāsitiuum.
Et Eccles.2.6, feci mihi piscinas aquarum ad irrigan-
dum ex eis syluā צוֹמֵחַ germinantem ligna. vel arbores.
quod est transitiuum. vtrunque autem ex cōiugatio-
ne cal. Et Iudic.5.22, tunc הָלְמוּ contritæ sunt plantæ
equi: quod est intransitiuum. Et Prouerb.23.35, חֲלָמוּנִי 109
contriuerunt me. quod est transitiuum, eiusdemque
coniugationis cal. Item in coniugatione hiphil, 2.
Sem.23.5, quia non יַצְמִיחַ germinabit. quod est intran-
sitiuū. Et Iesah.55.10, & gignere eam faciet וְהִצְמִיחָהּ &
germinare faciet eam: quod est transitiuū. Præterea
in pihél haddaghús, vt Psal.38.7, pullatus הֹלֵךְ ambu-
laui: quod est intransitiuum. Et Iob 24.10, Nudū הוֹלִיכוּ
ambulare fecerunt absque indumento. quod est trans
itiuum. In pohél etiam, siue hannosáph, Prouer.8.25,
Ante colles הוֹלָלְתִּי formata sum. Et Iob 26.13, חוֹלָלָה for
mauit manus eius serpentem. Sed in binian cal inuē-
to intransitiuo tantum, non est opus formare transi-
tiuum in eadem coniugatione, quia possumus ipsum
formare in pihél haddaghus, vel hiphil, aut hanno-
sáph, quæ vt plurimum sunt transitiua. Notandum
autem quod verba intransitiua coniugationis cal, si
transeant ad coniugationem niphál, eiusdem sunt si-
gnificantiæ: vt נִתַּם fuit, & תָּמַם fuit. Et נִגַּשׁ & appropin
quauit Abraham, Gene. 18.23. Et, נִגַּשׁ appropinquauit
Ioséph, Genes.33.6. Item Genes.47.15, תַּם, & consump-
ptum est argentum. & Irme.14.15, fame non יִתַּמּוּ cō-
sumentur. Notandum præterea quod prior diuisio
fuit ad placitum Authoris Linguæ. nō enim sciri po-
test cur quædam verba fuerint posita inter perfecta,

alia inter quiescentia, &c. nisi quia Deus, Linguæ author, ita voluit. Attamen firmiter credendum, quòd quemadmodum nihil in terra sine causa fit, itidem nihil in lingua Hebræa sine ratione & causa institutum est, licet nobis sit ignota: nisi dicamus hoc fecisse propter accidentium mutabilitatem, quæ verbis (vt dictũ est) significantur. Videmus enim inter perfecta nullũ posuisse verbum significans motum localem simpliciter, quòd mot° sit fluxibilis, successiuus, & defectiuus: verum inter quiescentia, talia verba posuit, quòd terminus motus sit quies, vt אָזַל Ambulare, אָרַח iter agere, אָתָה venire, בָּא ingredi, venire, הָלַךְ ambulare, זָע mouere, חָשׁ festinare, יָצָא exire, יָרַד descendere, נָס fugere, נָע mouere, עָף volare, עָלָה ascendere, רָץ currere, שָׁט declinare, diuertere, שָׂחָה natare: quæ sunt nachím. Sed סָבַב circuiuit, posuit inter geminata, fortasse quia in motu circulari nõ distinguitur terminus à quo, à termino ad quem: & idcirco propter eorum idẽtitatem, eandem in eo geminauit literam. Et quia coxæ sunt æquales, & earum motus æqualis, idcirco verbum שָׁקַק, quod huiuscemodi significat motum, Nachúm 2.4, posuit inter geminata. Quæ verò non significant simpliciter motum localem, sed aliquid præter motũ, vtputa eius qualitatẽ, nẽpe fortiter velocitérque moueri, currere, fugere, & ambulare euadẽdi gratia, possunt esse ex perfectis, vt דָּלַג saltauit, fugit, דָּרַךְ calcauit, חָלַף præteriit, חָמַס abiit, מָהַר festinauit, מָשַׁךְ traxit, עָבַר trãsiuit. Verba etiam quæ aut corruptionem, aut priuationem significant, nõ posuit inter perfecta, sed inter quiescentia, aut defectiua, aut geminata: vt אָבַד Periit, אָכַל comedit, consumpsit, אָסַף periit, aut perdidit, con-

ſumpſit, אָפַם finiuit, בָּלָה inueterauit, בָּקַק euacuauit, diſſipauit, בָּסַס contabuit, aruit, diſſoluit, חָתַת contriuit, יָקַע crucifixit, diſlocauit, יָקַשׁ illaqueauit, יָרַע afflixit, כָּלָה cõſumpſit, מָט declinauit, מָת mortuus eſt, מָחָה deleuit, מָעַט lapſus eſt, מָעַךְ humiliauit, מָקַק contabuit, computruit, נָגַף percuſſit, נָזַק nocuit, נָתַץ diruit, קָלָה torruit, רַע male fecit, תָּמַם conſumpſit.

Diuiſio verbi in ſuas ſpecies, ſiue cõiugationes: quibus appellétur nominibus: quot ſint, & quis earũ ordo. CAP. III.

VErbum (vt antiqui prodidere grammatici, Rab. Ionáh, R. Iehudáh, & R. Abrahám in Moznáim,) diuiditur in ſex ſpecies: (quanquam iuniores, in octo diuidunt) quarum ſingulæ communi nomine appellantur בִּנְיָן, id eſt ædificium. Vt enim ædificium diuerſis conſtat partibus, nempe fundamento, tecto, parietibus, & è multis conficitur lapidibus: itidem & binián, (hoc eſt verborum coniugatio) conficitur diuerſis partibus, vt præterito, præſenti, & futuro, pluribúſque perſonis, & numeris, & generibus, maſculino videlicet & fœmineo.

Et prima quidẽ ſpecies peculiari nomine vocatur פָּעַל קַל, id eſt verbũ lene, teſte R. Iehudáh, tũ quia hánách, litera quieſcens, id eſt א, quæ eſt inter primã & ſecundã literã radicalẽ virtute, ſeu potentia puncti regalis, ſiue maioris, quod eſt camés, (vt dictũ eſt primo libro) cadit in futuro, in quo mutatur in ſceuá: vt פָּעַל operatus eſt, in futuro אֶפְעַל operabor, יִפְעַל operabitur, תִּפְעַל operaberis, & ita reſiduum. Tum quòd eius participia non aſſumant מ in principio, vt aliæ ſpecies, vt מְדַבֵּר Loquẽs, מְדַבְּרִים loquentes, & ita in cæteris, vt ſuo dicemus in loco. R. verò Dauíd in Michlól dicit ipſum appellari cal, 7

quòd præter literas radicales, & deseruiẽtes necessarias ad distinctionem personarum, numeri, & generis, nullas admittit literas. In aliis verò coniugationibus, ה & מ literæ non sunt superadditæ ad ministerium prædictũ, sed ad cognitionẽ coniugationis. Vnaquæque verò aliarum cõmuni nomine appellatur פָּעַל הַכָּבֵד verbum graue, aut propter daghés: aut propter ה & מ superadditas literas: aut quia prædictum hannách, quod est in præterito inter primam & secundam literam radicalem, manet in futuro, vt דִּבֶּר locutus est, futurum אֲדַבֵּר loquar, יְדַבֵּר loquetur, & ita reliquum.

Secunda, proprio nomine dicitur נִפְעַל.

Tertia, פִּעֵל הַרְגּוּשׁ, quòd secunda dagheſſetur litera radicalis: ad quam reducitur פָּעַל.

Quarta verò, הִפְעִיל, ad quam reducitur הֻפְעַל.

Quinta est פּוֹעַל הַנּוֹסָף vocant.

Sexta est הִתְפַּעֵל, ad quam reducitur * הֻתְפַּעַל.

7 Secundum verò R. Dauíd in Michlól, qui octo ponit verborum ordines,

Primus ordo est Binián cal.

109 Secundus, Niphál.

115 Tertius, Pihél haddaghus.

117 Quartus, Puhál sceló nizcár scem pohaló.

118 Quintus, Hiphíl.

119 Sextus, Hophál.

Septimus Pohél.

Octauus, est Hithpahál. Sed naturalis ordo est vt primũ ponatur Niphál, deinde Hithpahál, postea Cal, subinde Pihél haddaghús, quinto loco Pohél, postremo Hiphíl. Quippe naturali ordine actio immanens, quam significant binián niphál, & hithpahál, præce-

dit actionem transeuntem. Et actio transiens sine medio, vt causa proxima, quá significant binián cal, quo ad verba transitiua, & pihél haddaghús, præcedit actionem transeuntem per aliud, vt causam secundam, & remotam, quam significant biniân hiphíl & pohél.

Sunt etiam qui prædictas verború species ordinauerunt secundũ ordinem qui ponitur primo capite Geneseos: vbi primum ponitur verbum ex binián cal, cũ scribitur, In principio בָּרָא creauit Deus cælum & terram. Deinde Pihél haddaghús, cũ ait, Et spiritus Dei מְרַחֶפֶת cubabat (vel insufflabat) super aquas. Post, Hiphíl, cũ inquit, וַיַּבְדֵּל & diuisit &c. Deinde Pohél: quãquam ibi non ponatur, quòd rarus sit eius Sacris in literis vsus. Postea ponitur Niphál cum ait, וְיִקָּווּ congregentur &c. Postremo, Hithpahál. R. vero Dauid primum ponit Cal, deinde Niphál, quod prædicti binián cal putat esse passiuum: deinde Pihél haddaghús, & Puhál eius passiuum: exinde Hiphíl, & eius passiuũ Hophál: postremo Pohél, & eius passiuum Hithpahál, vt singula actiua, sua habeant passiua.

Sex duntaxat esse verborum coniugationes. quid vnaquæque significet. Quo pacto inter se & conueniant & discrepent Niphál & Hithpahál. CAP. IIII.

QVanquam (vt præfati sumus) prisci grãmatici, & ex iunioribus nonnulli, in sex species verba diuiserint, tamen non ab re fore duxi, vt rei veritas eluceſcat, naturalem afferre rationem cur non sint plures, nec pauciores, & in quo cõueniant, in quóve discrepent, manifestare: vt Sacris in literis, quo ad fieri poterit, verum habeamus intellectum. Igitur verbum (vt dictũ est primo huius

libri capite) significat actionem, aut passionẽ, vel quodpiam aliud accidens in tempore determinato. Omnis autẽ actio aut est immanens, aut transiens. Transiens verò, aut transit sine medio, vt causa proxima actionis: aut per alium, siue iussu alterius fit, vt causa secunda, & causa remota. Actionem immanentem significant (vt dictum est) verba binián niphál & hithpahál. Actionem transeuntem sine medio significant verba cal, & pihél haddaghús: Transeuntem verò per alium significant verba hiphíl & pohél. Et ita cum aliter non possit actio variari, siue accidens quod quis efficit in tempore determinato: nõ possunt esse plures, aut pauciores species, sic exigente natura actionis, aut accidentis tempore determinato effecti. Sunt etiam (vt ex dictis liquet) tres verborum combinationes: æquãtur enim ferè in significatione, niphál & hithpahál: súntque intransitiua, vt testatur & ipse R. Dauíd in cõmen. in Iechez. 6. 9. Et in libro Radicum, in זָבַר ait, Nunquam inuenimus binián niphál trãsitiuum, sed intransitiuũ. Sic etiã binián cal & pihél haddaghus, præterea hiphíl & pohél æquantur. Quòd æquentur niphál & hithpahál, ostendit illud Leuit. 18. 24, Ne תִּטַּמְּאוּ polluatis vos in omnibus istis: quia in omnibus istis נִטְמְאוּ polluerunt se gentes. quorum prius est ex hithpahál, alterum verò ex niphál. nec possunt esse passiua, vt sit sensus, ne polluamini (ab aliis) in omnibus istis: quia in his omnibus pollutæ fuerunt (ab aliis) gẽtes: sed sunt actiua intransitiua, ne polluatis, vosmetipsos scilicet. Præterea Onchelos linguæ Hebrææ & Chaldææ peritissimus (teste R. Moscéh AEgyptio) in suo Tharghum, id est in sua interpretatione Chaldaica, niphál transf-

fert vt hithpahál:quod & R. Ionathán ben Oziél obſer uauit,vt Gene.1.9,vbi dicitur יִקָּווּ congregent ſe aquæ: Tharghum,יִתְכַּנְשׁוּן,primum eſt niphál, alterum hithpahál. Et 28. 14, וְנִבָּרְכוּ & benedicent ſe in te: Tharghum,וְיִתְבָּרְכוּן.Item 29.34,Nunc ſemel יִלָּוֶה copulabit ſe vir meus mihi:Tharghũ,יִתְחַבַּר־לִי.Exod. 23.13,Et in omnibus quæ dixi vobis,תִּשָּׁמֵרוּ caucbitis.aut cuſtodietis vos.Tharghũ,תִּיסְתַּמְרוּן. Ibidẽ 17,יֵרָאֶה apparebit omnis maſculus: Tharghum,יִתְחֲזֵי. 1.Reg. 18.15, Hodie אֵרָאֶה oſtendam me ei: Tharghũ,אִתְחֲזֵי. Et 21.29,pro eo quod נִכְנַע humiliauit ſe: Tharghum, אִתְכְּנַע. Et huiuſmodi alia multa. Ad hæc,ſi hithpahál & niphál eſſent prima ſui impoſitione paſſiua,non haberent imperatiuũ, vt videmus ipſa habere ſicut alia quatuor.repugnat enim imperatiuũ paſſiuo:quia imperare eſt agere,& nõ pati.Nec(vt plærique arbitrantur)imperatiuũ in hiſce verbis ſignificat diſpoſitionẽ patiẽtis ſeipſum diſponẽtis ad receptionẽ actionis aut alterius accidentis ab agẽte:quia ſeipſum diſponere, non eſt pati, ſed agere.Ex multis præterea Sacræ ſcripturæ locis liquido colligitur nõ eſſe paſſiuæ,ſed actiuæ ſignificationis:vt Iiob 36. 21,הִשָּׁמֶר caue(ſiue cuſtodi te)ne reſpicias ad iniquitatẽ. quod materna lingua ſignificat*(vt inquit R.Dauíd in Michlól) *guardati*. Et Exod.19.12, הִשָּׁמְרוּ cauete ne aſcẽdatis in montem.Et 17.9, Et egredere: הִלָּחֶם pugna in Hamaléc. Geneſ. 49. 1, הֵאָסְפוּ Congregate vos, & annuntiabo vobis.Leuit.25.47,וְנִמְכַּר & vendiderit ſe peregrino . Et 49, וְנִגְאַל & redimet ſe. Et 50, Et computabit cum eo qui emit eum ab anno quo הִמָּכְרוּ vendidit ſe.Geneſ.18.1,וַיֵּרָא & apparuit ei Dominus.Nume. 23.28, Super verticem montis Pheghór הַנִּשְׁקָף qui reſpi

cit contra desertum. Deut. 23.9, וְנִשְׁמַרְתָּ & cauebis (vel custodies te) ab omni re mala. Sed citemus & de hithpahál exempla. Num. 11.18, הִתְקַדְּשׁוּ sanctificate (vel præparate) vos in crastinum. Iesah. 52.2, הִתְנַעֲרִי excute te de puluere. Sic 51.17, הִתְעוֹרְרִי excita te. Prouerb. 25.5, Ne תִּתְהַדַּר glorifices (aut laudes) te coram rege. Gene. 6.9, Cum Deo הִתְהַלֶּךְ נֹחַ ambulauit Nóach. Et 24.40, Deus in cuius conspectu ego הִתְהַלַּכְתִּי ambulaui. Quòd si plura optas habere testimonia, require in binián niphál & hithpahál. Præterea, si niphál est passiuum ab alio, illud Exod. 23.17, יֵרָאֶה apparebit omnis masculus tuus corá arca Domini. non erit præceptũ ipsis masculis. Et sic 13, Ab omnibus quæ dixi vobis תִּשָּׁמֵרוּ cauebitis. vel custodietis vos. Et 24.1, וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם & adorabitis procul: vel incuruabitis vos procul. non erit ipsis, sed aliis præceptũ. Adhæc Exod. 21.22, scribitur, Si יִנָּצוּ rixati fuerint viri &c. si est passiuũ ab aliis, quomodo est rectum diuinũ iudicium, quo dicitur, condemnando cõdemnabitur &c. Item, 20.21, Et Moscéh נִגַּשׁ accessit ad caliginem: si est passiuum ab alio, solus non accessit. Amplius illud Iesah. 65.1, נִדְרַשְׁתִּי, si est passiuum, sensus est, Quæsitus sum ab his qui nõ quæsierunt: quod cõtradictionẽ implicat. præterea R. Ionáh in Ricma, Cap. 32, exponens illud 1. Semu. 15.27, Et tenuit alam (.i. orá pallii) eius, וַיִּקָּרַע & scidit se: dicit quòd pallium, est agens in seipso secundum viam & modum omnis niphál. Et in capite הַכּוֹלֵל, Niphál (inquit) intrãsitiuũ, est actiuum in seipso, & non transit niphál in passiuum. Niphál dicit intransitiuum, nõ autẽ simpliciter dicit niphál: quia ipse, vt plærique alii, putauit niphál interdum esse transitiuũ, vt Nume. 31.3, Et locutus est Mo-

ſcéh ad populum,dicendo,הֵחָלְצוּ Accingite ex vobis viros ad pugnam. Et Iechez.6.9,נִשְׁבַּרְתִּי אֶת־לִבָּם Contriui cor eorum.ſecúdum eius opinionem. Quæ tamen (vt alia)intranſitiue ſunt exponenda,Accingant ſe ex vobis viri. R.quoque Dauíd in lib.Radicum,Non eſt(inquit)verbum trãſitiuum,vt putauit R. Ionáh. Præterea idé exponens locum illũ Iechez.6.9,Nó eſt(inquit) binián niphál tranſitiuũ,ſed intrãſitiuum,ponitúrque אֶת vice מִן à. Vnde exponit,contritus ſum à corde eorũ: ſed exponendum eſt,Contriui me cum corde eorum. Et in libro Haſſaghàh exponitur illud Geneſ.20.16,Et ad Saráh dixit,Ecce dedi mille argenteos viro tuo,ecce eſt tibi operimentũ oculorum omnibus qui ſunt tecũ, וְאֵת כֹּל וְנֻכָּחַת & omnia diſpoſuit.ſeu præparauit.i.omnes potentias ſuas,quas,vt diſponeret,iuſſit.Sed verus ſenſus eſt,& in omnibus quæ dicta & facta fuerant,erudiuit,& correxit ſe. R. Dauíd in lib. rad. Verba ſunt(inquit)Moſcéh dicentis, Cũ omnibus his rebus, quæ acciderunt ei, quando dixit,Frater meus eſt,cum Parhone & Abimélech,erudita eſt Saráh,ne amplius diceret, Frater meus eſt. Sũt & alia loca in niphál & hithpahál quæ iunctis dictionibus quibuſdam actiuam & trãſitiuam videntur habere ſignificantiam: quæ ſunt exponenda, ne anſam præbeant errandi.vt Gene. 37.18, וַיִּתְנַכְּלוּ אֹתוֹ & cogitauerunt aduerſus eum.Vnde pro אֹתוֹ Tharghum habet עֲלוֹהִי aduerſus eum. Vel אֹתוֹ ponitur pro אִתּוֹ ſecum,vt exponit R.Scelomoh. Exod. 33.6, וַיִּתְנַצְּלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־עֶדְיָם & expoliauerunt ſe filii Iſrael ornamentó ſuo.vbi אֶת ponitur pro מִן,teſtibus R.Abrahám & R.Dauíd. Pſal.109.3,וַיִּלָּחֲמוּנִי & pugnauerunt 142
mecum: vel in me, id eſt contra me,teſtibus R.Abra-

hám & R. Dauíd. Iehoſ.18.5, וְהִתְחַלְּקוּ אֹתָהּ & diuident ſe in ea. vbi אֹתָהּ ponitur vice בָּהּ, teſte R.Dauíd in cõment.& in Libro rad. 1.Semu.18.4, וַיִּתְפַּשֵּׁט יְהוֹנָתָן אֶת־ הַמְּעִיל & exuit ſe Iehonathán pallio. vbi אֶת ponitur loco מִן, teſte R. Dauíd, quia hithpahál non eſt tranſitiuum, ait idem. 1.Reg. 7.14, וַיִּמָּלֵא אֶת־הַחָכְמָה & plenus erat ſapientia. Iudic. 19.22, וְנָסַבּוּ אֶת־הַבַּיִת & gyrauerũt (aut circuierunt) iuxta domum. Iehoſ.10.25, אֲשֶׁר אַתֶּם נִלְחָמִים אוֹתָם in quos vos pugnatis in eos. vbi אוֹתָם ponitur pro בָּהֶם, & ita habet Tharghum בְּהוֹן. Exod. 32.3, וַיִּתְפָּרְקוּ כָל־הָעָם אֶת־נִזְמֵי הַזָּהָב & ſeparauerunt ſe omnis populus ab inauribus aureis. Hoc pacto alia huiuſmodi poteris intranſitiue exponere. R.Scemuél benuenáſt inter grammaticos non infimus, putauit niphál per ſe & ſuapte natura eſſe actiuum intranſitiuũ, ſed quod interdum ponatur vice paſſiui: quia in plæriſque verbis nõ valebat imaginari quomodo poſſent actiue exponi, vt eſt illud Leuit. 4.12, in loco effuſorum cinerũ יִשָּׂרֵף cõburetur. Et 7.18, Et ſi הֵאָכֹל יֵאָכֵל comedẽdo comeſtũ fuerit de carne. Et Exod.22.12, Et ſi גָּנֹב יִגָּנֵב furando furatũ fuerit ab eo. id eſt furto ablatum fuerit. & idgenus, quæ & ipſe, & plærique alii paſſiue exponunt: volúntque in huiuſcemodi paſſiuis exprimi à quo ſit talis paſſio, quemadmodum exprimitur in verbis puhál. Quam opinionem ſequi videntur Talmudiſtæ, nã ſuper illud Leuit.25.39, Et ſi attenuatus fuerit frater tuus tecum, וְנִמְכַּר־לָךְ & vendiderit ſe tibi: dicunt, cum vendiderit ſeipſũ, Scriptura loquitur. Et ſuper illud Deut. 15.12, Cum (vel Si) יִמָּכֵר vendiderit ſe tibi frater tuus Hebræus: dicunt ipſi, Cum, vel ſi venditus fuerit tibi &c. à domo iudicii, id eſt à collegio Iudicum Scriptura lo-

quitur. Multi etiã ex iunioribus putarũt interdú & per accidẽs, non per ſe, niphál & hithpahál eſſe paſſiua: quã quã nullum eſt verbũ in hithpahál quod nõ poſſit & debeat exponi modo ſupradicto actiue & intranſitiue. R. autẽ Abrahám in libro Sepháth iether, ita ſcribit, Et notandũ quòd binián niphál eſt ſecundũ duos modos, vt נִכְבַּד glorificauit ſe, quod eſt à ſeipſo: & vt נִשְׁבַּר cõtritus eſt, quod poteſt eſſe & à ſe & ab alio: ſed hithpahál ſemper eſt à ſeipſo. Et in libro Sachúth ponit quandã diſtinctionem inter niphál & hithpahál, & inter quædã ipſorũ verba: quoniam ſunt nõnulla quæ intelligũtur ſecundum ſermonem, aut cogitationẽ, ſiue exiſtimationem, & non ſecundum rem & exiſtentiam. vt * Geneſ. 22.12, וְהִתְבָּרְכוּ & benedicent ſe in ſemine tuo, &c. Et Prouer. 13.7, יֵשׁ מֵתְעַשֵּׁר וְאֵין כֹּל מִתְרוֹשֵׁשׁ וְהוֹן רָב eſt diuitem ſe faciens, & non eſt omne, (ſiue quicquã. i. nihil habet) eſt pauperẽ ſe faciens, & ſubſtantia multa .i. & multas habet opes. Et 12.9, Melior eſt pauper, & ſeruus ſibi, מִמִּתְכַּבֵּד quàm ſe glorificans, & egẽs pane. Et 25.14, vir מִתְהַלֵּל ſe laudans in datione mendacii. * Nõ eſt autem illud Geneſ. 22.18, ſuprà poſitum, ſicut iſtud eiuſdem Geneſ. 18.18, וְנִבְרְכוּ־בוֹ & benedicentur in eo. Illud enim fieri poteſt quòd non ſit ita, ſed tantum ſermone aut cogitatione: hoc autẽ non ſic eſt, nã eſt reipſa. Idem in commẽtariis in eundem locum Geneſ. 18.18, paſſiue etiam exponit, his verbis, וְנִבְרְכוּ־בוֹ eſt cõiugationis niphál, ſenſúſque eſt, Et erunt benedicti propter ipſum. Dictio verò וְהִתְבָּרְכוּ, Geneſ. 22.18, non idẽ ſignificat, verùm, Ipſi benedicent ſe in eo. R. quo- 121
que Dauid exponit paſſiue illud Gen. 12.3, וְנִבְרְכוּ בְךָ & benedicãtur in te. i. propter te, & merito tuo. Illud verò

Genes.22.18, וְהִתְבָּרְכוּ בְזַרְעֶךָ exponit, & benedicent se in semine tuo, dicētes, Benedicat nobis Deus, quēadmodum benedixit semini Abrahæ. Alii verò vtrũque exponunt actiue, & intransitiue, ne benedictio Abrahæ sit diminuta propter eius erga Deũ obedientiã alligato filio, vt eũ Deo offerret, quòd arbitrentur niphál & hith pahál suapte natura, & secundũ primam eorũ impositionem esse actiua intransitiua. Quod iterum probant ex Iechez. 14.14, Ipsi iustitia sua יְנַצְּלוּ liberabunt animam suam. Et 16, Ipsi duntaxat יְנַצְּלוּ liberabunt seipsos. Et 20, Si filium, si filiam יְצִילוּ liberabunt ipsi iustitia sua, יַצִּילוּ liberabunt animam suam. Quibus verbis ostenditur vtrunque verbum esse actiuum: quanquã vnum est transitiuum, & alterum intransitiuũ. Et sic dixit Scimscón Iudic.16.17, Si נִּלַּחְתִּי rasus fuero, recedet à me fortitudo mea. non autem dixit, הִתְנַלַּחְתִּי si rasero me. Et sic hithpahál & puhál differunt vt actiuũ & passiuum, vt dicunt. Ego tamen inueni Onchelós puhál interpretari per verbum hithpahál, vt Gene.25.10, קְבִר sepultus est Abrahám: Tharghum, אִתְקְבַר. Et Exod.22.7, וְגְנַב & furto ablatum fuerit: Tharghũ, וְיִתְגְנְבִין. Quod facit pro iis qui putãt niphál interdum esse passiuum, cuius opinionis & ego sum. Arbitror enim hæc verba esse veluti media apud Græcos, quæ cum actiuam cõmuniter habeant significantiã, interdum tamẽ passiue capiuntur, vt nostris in Isagogis Græcis scripsimus: aut sunt interdum instar verborum impersonalium, quæ vocem habent passiuam, & actiuam significationem: vt cum dicitur absolute, statur, curritur, legitur. Sunt igitur niphál & hithpahál intrãsitiua, quòd actio ab agente in aliud nõ exeat, sed in seipsum: vnde agẽs

& patiens ratione duntaxat distinguntur. Et in hoc à binián cal intransitiuo distinguntur, quia cal intransitiuũ significat quod agens agit: sed aut in seipsum, aut in aliud agere non exprimit. Sed iam quid scribat R. Dauíd (quem iuniores ferè vniuersi sequuntur) enarremus. Et post ipsum, (inquit, id est post primum ordinem) est binián niphál, quod primi ordinis & virtutẽ & accidens recipit. Dicis enim ex שָׁמַר seruauit, custodiuit, נִשְׁמָר, vt Hose. 12.13, וּבְנָבִיא נִשְׁמָר & per prophetã seruatus est, siue custoditus est. Deus enim excelsus seruauit Israelem per prophetam, & Israél fuit seruatus. Igitur נִשְׁמָר recipit accidens שָׁמַר. Sed illud 2.Sem.20. 10, Et Hamasá non נִשְׁמַר custodiuit se à gladio: recipit accidens à seipso, & non est agens aliud præter ipsum, quia expositio est quòd non custodiuit seipsum à gladio. At in verbis intransitiuis non inuenitur binián niphál, susceptiens accidens binián haccál: quoniã accidens ex binián haccál, manet in seipso, & non exit in aliud, éstque actiuum & passiuum. Illud tamen Psal. 109.23, sicut vmbra cum declinat, נֶהֱלָכְתִּי ambulare factus sum: & Exod. 16.35, ad terram נוֹשָׁבֶת habitabilem factam: & Iechez. 26.19, sicut vrbes quæ non נוֹשָׁבוּ habitabiles factæ: non recipit accidens binián haccál, sed binián haddaghús, quod est transitiuum, quia נֶהֱלָכְתִּי recipit accidens ambulare facientis eum, & non ambulantis, quoniam ipsemet est ambulans. Et sic alia duo, recipiunt accidens habitare facientis, non habitantis: quippe homo terram habitare facit, & terra habitatur: neque etiam vocatur terra habitata propter habitantes in ea, sed propter habitare facientes eam, qui domos ædificant, vineas plantant, terram colunt, & quæ vrbi

109

110

111

sunt necessaria faciunt, sine quibus non essent qui eá inhabitarent. Et sic illud Genes. 33.7, & postea נִגַּשׁ acce dere factus est Ioseph & Rachél: recipit accidens accédere facientis eum, & non accedentis, quoniam ipse
112 erat qui accedebat. Sic etiam illud Exod. 22.8, וְנִקְרַב & appropinquari fiet dominus domus ad iudices: suscipit accidens appropinquare facientis eum, nempe iudicis, aut collegii iudicum. Et hoc ita accidit, eo quòd non possunt recipere accidens suæ speciei, hoc est binián cal: propterea translata sunt ad binián pihél haddaghús, vel hannosáph, & eius recipiunt accidens. Sic prætereà נִהְיְתָה facta est (siue facta est fieri) res hæc, 1. Reg. 1.27, recipit accidens facientis esse, & non entis, seu existentis, quoniam ipsa est existens. Et נִהְיָה est sicut הָיָה, nisi quòd in נִהְיָה apparet agens. Sic etiam, וְנַעֲלָה & ascédere facta est nubes, Num. 9.21, & idgenus quæ sunt ex
113 niphál & ex verbis intransitiuis. Quemadmodum autem dicimus ex verbis intransitiuis pahál absque niphál, itidē dicimus niphál absque pahál: vt ex נִשְׁבַּע iurauit, non dicimus שָׁבַע: nec ex נוֹתַר reliquum fuit, יָתַר, quanquam R. Iehudáh dicat יָתַר יָתְרַת, & totum residuū, quia inuenit הַיּוֹתֵר, 1. Sem. 15.15. quod tamen potest esse tóar, vel nomē verbale. Et niphál non eget verbo cal: sed quo loco inuenitur nomē verbale, aut nomē tóar, dicimus ex eo verbum cal, si non inueniatur niphál. vt dicimus רָוָה Inebriauit, irrigauit, רָוִיתָ inebriauisti, quia inuenimus Iesah. 58.11, sicut ortus רָוֶה irriguus.
304 Et alio loco sic scribit, Et iuxta eum ordo secūdus vocatur binián niphál, quod totum est passiuum, nec est in eo actiuum, quia eius actiuum est ordo primus.

Quòd binián Cal, & pihél haddaghús: Hipbíl item & pohél æquantur in ſignificatione. CAP. V.

POhal cal, & pihél haddaghús æquantur in ſignificatione. vtrunque enim per ſe, & ſine medio agere ſignificat, vt בָּחַר elegit, שָׁמַר cuſtodiuit, & idgenus, quæ ſunt ex cal: & דִּבֶּר locutus eſt, שִׁבֵּר cõtriuit, quæ ſunt ex pihél haddaghús. quod intelligendum eſt de tranſitiuis, hoc eſt de verbis quæ ſignificant accidentia quæ ab agente in aliud tranſire valẽt. Sunt enim plæraque accidentia quæ in aliud tranſire non poſſunt: & verba quæ huiuſcemodi ſignificant accidentia, intranſitiua ſunt, cuiuſmodi ſignificantia motum, aut ſitum, vt עָמַד Stetit, יָשַׁב ſedit, קָם ſurrexit, רָץ cucurrit, עָלָה aſcendit, יָרַד deſcendit, הָלַךְ ambulauit, & ſimilia, quæ Author linguæ voluit eſſe propria ipſius cal, paucis exceptis, quæ inueniuntur in pihél haddaghús, vt Cant. 7.12, פִּתְּחוּ הַסְּמָדַר aperuit ſe vua parua. Ieſah. 48.8, non פִּתְּחָה aperuit ſe auris tua. Et 60.11, וּפִתְּחוּ & aperient ſe portæ tuæ. Iechez. 16.7, & pillus tuus צִמַּחְתְּ germinauit. Ieſah. 34.5, quoniã רִוְּתָה inebriauit ſe in cælis gladius meus. quãquã R. Dauíd, & plærique alii putant eſſe ex puhál paſſiuo, & chiríc eſſe loco ſcuréc, ne quod verbum intranſitiuum attribuatur pihél haddaghús. Interdũ tamen pihél haddaghús habet ſignificantiam hiphíl: quòd ſit tranſitiuum in tertiũ: quod fit quum thema, ſiue primitiuũ, eſt commune ſibi, & ipſi cal, in quo inuenitur tranſitiuum: vt כָּתַב Scripſit, יָדַע ſciuit aut cognouit. vtrunque enim eſt actiuum tranſitiuum in cal: idcirco quã do tranſfertur ad pihél haddaghús, eſt vt hiphíl: vt Iiób 38.12, הוֹדַעְתָּ ſcire feciſti auroram locum ſuum. Ieſa.

Trãſitiuũ verbum.

Intranſitiuum.

10.1, וּמַכְתִּבִים עָמֵל כָּתָבוּ & ſcribere facientes dolorem, (vel mendacium,) ſcribere fecerunt. ſed hæc perrara ſunt.

Hiphíl quoque & pohél æquãtur in ſignificatione: quia vtrunque ſignificat velut cauſam quandam. Vnde notandũ eſt hiphíl quatuor inueniri modis in Sacris literis. Interdum enim thema, ſiue primitiuum, eſt trãſitiuum & commune ſibi & ipſi cal: & tunc primũ agens eſt cal: ſecundum verò, velut cauſa quædam remota, ſiue imperium aliquod, diſpoſitióve, eſt hiphíl: vt הִלְבִּישׁ Induere fecit, הִנְעִיל abiicere fecit, הִטְמִין abſcõdere fecit, הֵנִיק lactare fecit, הִמְצִיא inuenire fecit, * הִשִּׁיא decipere fecit, הִפְקִיד viſitare, aut numerare fecit, הֶעֱבִיר ſeruire fecit, הֶעֱמִיס portare aut onerare fecit, & idgenus quæ in cal ſunt tranſitiua, לָבַשׁ Induit, נָעַל abiecit, טָמַן abſcõdit, יָנַק lactauit, מָצָא inuenit, נָשָׂא decepit, פָּקַד viſitauit, עָבַד ſeruiuit, עָמַס portauit, vel onerauit. Interdũ verò eſt intranſitiuum, & tunc accidens per verbũ ſignificatum in cal, dicitur de ipſo accidentis ſubiecto: cauſa autem ipſius, quæcũque ſit cauſa, ſignificatur per hiphíl, quod appellatur tranſitiuum tantum, eo quòd cal eſt intranſitiuũ: vt הִכְשִׁיל Sperare fecit, הִכְשִׁיל cadere, vel impingere fecit, הֵנִיס fugere fecit, fugauit: הִצְדִּיק iuſtificauit, aut iuſtificare fecit: הִקְרִיב appropinquare fecit, obtulit: הֶעֱבִיר tranſire fecit: הֶאֱבִיד perdidit, & perdere fecit. quæ in cal ſunt intranſitiua, vt כִּשֵּׁל Sperauit, כָּשַׁל cecidit, aut impegit, נָס fugit, צָדַק iuſtificatus eſt, קָרַב appropinquauit, עָבַר tranſiuit, אָבַד periit, & idgenus. Eorum etiam quæ ſunt tranſitiua, quædã ſunt tranſitiua in duo patientia, vt apud Latinos, doceo: dicimus enim, doceo te grammaticam: ſed in Sacris literis quandoque vnius tantum fit mentio, quòd

alterum sit per se notum: interdum verò vtrunque po nitur. vt, 2. Paral. 28. 15, וַיַּלְבִּשֻׁם וַיַּנְעִלוּם וַיַּאֲכִלוּם וַיַּשְׁקוּם & induere fecit eos, & calceare fecit eos, & comedere fecit eos, & bibere fecit eos. haud dubium quin vestem, calceos, cibum, & potum. Psal. 39. 5, הוֹדִיעֵנִי יְהוָה קִצִּי scire fac me Domine finem meum. Et 147. 8, הַמַּצְמִיחַ הָרִים חָצִיר qui germinare fecit montes herbam. Deut. 8. 3, וַיַּאֲכִלְךָ אֶת הַמָּן & comedere fecit te man.

Nonnunquam etiam est transitiuum, & proprium ipsius hiphíl, ita vt nō inueniatur in cal: tūc ipsum hiphíl (vt dicunt ferè omnes grāmatici) habet significationem cal transitiui, id est sine medio, aut causa aliqua, cuiusmodi prædicta: vt הִשְׁלִיךְ Proiecit, הֶאֱזִין auscultauit, הִלְבִּין dealbauit, הִשְׁבִּיעַ adiurauit, הוֹבִיל attulit, הֶאֱמִין credidit, הִשִּׁיג attigit, הִכְפִּישׁ inuoluit, הִכְתִּיר coronauit, & idgenus, quæ non inueniuntur in cal, propterea sim pliciter transitiua reputant vt transitiua in cal: quæ tamen (siquis subtilius perscrutetur) inueniet in tertiū, velut per causam aliquā, transitiua: vt הִשְׁלִיךְ quod proiecit simpliciter significare putant, proiicere fecit significare inuenient. quippe in lapidis proiectione du plex est motus: proiiciētis prior, alter aeris, qui motus, lapidē mouet. Et sic aer est mediū quo talis fit motus: itáque proiectionis causa prima est proiiciens, secunda aer. sed quia istud medium non est sensibile, idcirco non posuit hoc verbum in cal. Hoc modo in actu credendi duplex est actus, intellectus, & voluntatis intellectum mouentis, vt firmiter his quæ non videt, adhæreat. In auscultando itidem, vt melius audiat, homo suam inclinat aurem. Et si causæ impositionis verborū, nobis (vt primo Authori) essent notæ, in tertiū

esse transitiua huiuscemodi verba, non ignoraremus.

Quandoque (licet raro) thema est intransitiuum, & etiam proprium ipsius hiphíl, vt הִשְׁכִּים mane surrexit, הֶחֱרִישׁ siluit, & obsurduit. Sed quia sunt rarissima, per accidens sunt intransitiua: quanquam & hæc forsan sunt transitiua in tertium, sed impositionis primæ ignoramus causas.

Ponunt & quintũ modum grãmatici, quando thema, siue primitiuũ est commune vtrique, nempe ipsi cal, & hiphíl, & hiphíl est intrãsitiuum, vt Exod. 14. 10, Et Parhóh הִקְרִיב appropinquauit. quanquam R. Abrahám exponat, appropinquare, fecit: subaudiens, castra sua. Hezræ 10. 10, מְרֻעֲדִים עַל־הַדָּבָר tremẽtes propter verbũ. quod potest exponi, tremere facientes eos qui ascẽderant de captiuitate, alter alterum. Iesah. 33. 9, הָחְפִּיר לְבָנוֹן confusus est Libanus. quod & transitiue potest exponi, confundere fecit Libanum: subaudi, inimicus: vt Genes. 48. 2, וַיַּגֶּד לְיַעֲקֹב & nuntiauit ipsi Iahacób: subauditur nuntius. Et Psal. 25. 17, angustiæ cordis mei הִרְחִיבוּ dilatatæ sunt: potest exponi, Angustias cordis mei dilatare fecerunt, subaudi, inimici. Nechem. 9. 25, Et saturati sunt, וַיְשַׁמְּנוּ & impinguati sunt. tu dic, & impinguare fecerunt semetipsos. Psal. 49. 17, ne timeas cum יַעֲשִׁיר אִישׁ ditatus fuerit vir. tu dic, cum ditare fecerit virum: subaudi, ditans. Hoc sanè modo possunt exponi quæ communiter intransitiue exponuntur à grammaticis, vt Gene. 44. 4, Non הִרְחִיקוּ elongauerũt se. Exod. 8. 28, הַרְחֵק לְא־תַרְחִיקוּ elongando ne elongate vos. Ibidem, הַעְתִּירוּ orate pro mè. Et 16. 24, & nõ הִבְאִישׁ fœtuit. Iehos. 8. 4, Ne תַּרְחִיקוּ elongetis vos ab vrbe. Et 10. 33, Donec non הִשְׁאִיר־לוֹ remansit ei superstes. 2. Reg. 4. 31,

Non הֵקִיץ surrexit puer. Psal. 57.9, אָעִירָה exurgam diluculo. Et 38.6, הִבְאִישׁוּ putruerunt. Ioél 1.10, הוֹבִישׁ cõfusum est vinum. Iechez. 43.2, Et terra הֵאִירָה splenduit à gloria eius. Hose. 4.10, הִזְנוּ fornicati sunt. Prouer. 14. 11, Tabernaculum piorum יִפְרַחְ germinabit. aut florebit. & sic alia huiusmodi. Quòd æquetur pohél in significatione, manifestum est ex Sacris literis. Psal. 77. 18, זָרְמוּ מַיִם עָבוֹת inundare fecerunt aquas nubes. acsi dixisset הִזְרִימוּ, quanquam nonnulli putant passiuum esse verbum. Psal. 101.5, מְלַוְשְׁנִי accusare facientem in secreto proximum suum. Et quæ dicta sunt de hiphíl, conueniunt & ipsi pohél. R. quoque Dauíd in Michlól dicit esse transitiuum nunc in secundum, modo in tertium, vt suo loco dicemus. 120

Tempora, Personæ, Numeri, & Genera verborum, ordo & nomina. CAP. VI.

SVnt & aliæ partes verbi cómunes ipsis coniugationibus. Nam cum verbum significet accidens in tempore definito & determinato, à substãtia innouato, vel substantiis, quæ possunt esse primæ, secundæ, & tertiæ personæ, & numeri singularis, aut pluralis, & masculini, aut fœminei generis: necesse fuit plures esse partes in quolibet tẽpore. Tẽpus ergo primum, est עָבָר Præteritũ: quia præteritum est necessariũ, quod præcedit possibile, éstque eius causa: & quia Sacris in literis prius fuit positũ בָּרָא creauit. In eo præterito sunt נִדְבָּרִים Personæ: quarum singularis masculina dicitur יָחִיד, fœminea יְחִידָה: pluralis masculina, רַבִּים, & fœminea רַבּוֹת. In eo ité primum ponitur הַנִּכְתָּר tertia persona masculini, quæ dignior est: tum quia demonstratio per locutioné ma-

עָבָר

Personæ.

Singulare.

gis est necessaria in tertia, quàm in secunda & prima persona: tum quia eius literæ sunt omnes radicales, & Scriptura prius tertiam personam posuit. Deinde ponitur הַנִּמְצָא secunda persona masculini, quæ vnico signo, nempe ת, à tertia distinguitur. Tertio loco ponitur מְדַבֵּר בַּעֲדוֹ prima persona, quæ cõmunis est generis, quæ duobus distinguitur signis, ת videlicet, & י. Neque distinxit inter masculum & fœminam, quòd naturalis sufficeret distinctio. voce enim distinguitur mas à fœmina, quòd fœminæ vox sit gracilior. Exinde tertia ponitur pluralis cõmunis generis, quæ dicitur הַנִּסְתָּרִים, & הַנִּסְתָּרוֹת. Nõ distinxit inter masculos & fœminas, quia voce, eorum sentitur distinctio, quæ est linguæ materies. Nõ enim possumus dicere אָמְרוּ dixerunt, שָׁמְרוּ custodierunt, הָלְכוּ ãbulauerunt, nisi memorauerimus dicentes, custodientes, ambulátes: & ita sermone cõprehenditur eorum distinctio. Sequitur secũda pluralis, quæ dicitur הַנִּמְצָאִים בַּמַּעֲמָד, in qua masculinum distinguitur à fœmineo, quãquam eorum sentiatur distinctio, tum quòd visu, non locutione discernatur: tum quòd ipsi non loquantur, sed sermo fiat ad eos. Postremo est מְדַבְּרִים בַּעֲדָם, & מְדַבְּרוֹת בַּעֲדָן prima persona pluralis vtriusque generis. Est & tertia persona fœminea quæ dicitur נִסְתֶּרֶת, & secunda נִמְצֵאת, & prima מְדַבֶּרֶת בַּעֲדָהּ communis, vt dictum est. Tertia itẽ pluralis communis נִסְתָּרוֹת, & secunda נִמְצָאוֹת, & מְדַבְּרוֹת בַּעֲדָן prima pluralis communis vt singularis.

Plurale.

הַבֵּינוֹנִי Secundo loco ponitur הַבֵּינוֹנִי medians, id est participium, siue nomen Happohél, hoc est participium actiuum: & nomẽ Happahúl, id est participium passiuũ: quæ præsentis & præteriti imperfecti habent significa-

tionem: quanquam (vt dictum est) nō sunt verba, sed nomina, (vnde & à Latinis nomina vocantur participalia) & vt nomina declinantur, & cōiunguntur vtroque in genere.

Sequitur macór, id est Infinitiuum, & gerundium cum suis literis. הַמָּקוֹר

Post hoc ponitur הַצִּוּוּי Imperatiuū iuxta futurum, quoniam imperium nonnisi de futuro est. הַצִּוּוּי

Postremo ponitur עָתִיד אִיתֵּן, id est Futurum, quod & appellatur, à literis quæ sunt futuri personarum notæ, א primæ, י tertiæ vtriusque numeri, ת secundæ masculini, & tertiæ fine י in fine, & secundæ fœminei cū י, & tertiæ pluralis, & נ primæ pluralis. Cur autem sit eodem signo secunda masculini, & הַנִּסְתֶּרֶת occulta, id est tertia fœminei (quāquam, vt arbitror, ignoratur ratio,) dici forsan potest hoc ideo factum, quòd mulier fuerit abscondita in costa Adám, ex qua fuit formata. עָתִיד אִיתֵּן

Optatiuus modus, & Deprecatiuus, Subiunctiuúsq; cognoscitur cum ex qualitatis sermone, tum ex loquē tis natura, & eius ad quem fit sermo, tum ex adiunctis dictionibus quæ optantis, deprecantis, & interrogantis sunt signa, vt אָנָּא obsecro, נָא quæso, לוּ לוּא אַחֲלַי vtinā, הֲ nunquid, אִם: vt Iesah. 64. 1, לוּא־קָרַעְתָּ שָׁמַיִם vtinam dissrumperes cælos. Et 48. 18, לוּא הִקְשַׁבְתָּ לְמִצְוֹתָי vtinam attendisses ad præcepta mea. Psal. 119. 5, אַחֲלַי יִכֹּנוּ דְרָכָי vtinam dirigantur viæ meæ. Genes. 17. 18, לוּ יִשְׁמָעֵאל יִחְיֶה לְפָנֶיךָ vtinam Ismahél viuat corā te. Psal. 118. 25, אָנָּא יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָּא obsecro Domine saluum fac quæso. Et 132. 3, אִם־אָבֹא בְּאֹהֶל בֵּיתִי Si introiero in tabernaculum domus meæ. Est autem annotandum, quòd הַמַּאֲמָר oratio, diuiditur in הַנָּגָה indicatiuam, vel הַסִּפּוּר narratiuā, quæ

verum, aut falſum ſignificat: & in orationem quæ nō ſignificat verum aut falſum, vt צַוּוּי imperatiuum, ſub quo cōtinetur הַתְפִּלָּה oratio.i.optatiuum, & הַבַּקָּשָׁה poſtulatio.i. poſtulatiuum, & הַתְחִנָּה deprecatio.i.oratio deprecatiua, quæ non ſignificant verum aut falſum. Vnde in Pſalmis, & aliis Sacræ ſcripturæ libris ſūt multa imperatiua vice deprecatiuorum, vt Pſal. 4.2, חָנֵּנִי וּשְׁמַע תְּפִלָּתִי Miſerere mei, & exaudi orationem meam. Et 5.2, אֲמָרַי הַאֲזִינָה יְהוָה Eloquia mea auribus percipe Domine. Aduerte poſtremo, linguam Hebræam cæteris præſtare & in hoc, quòd in verbis maſculinum diſcernit à fœmineo.

Prima coniugatio quæ dicitur binián Cal. Præteriti accentus & punctatura. CAP. VII.

QVanquam (vt dictum eſt) binián niphál natura præcedat alia binianím, attamen ſequentes & Scripturæ ſacræ ordinem, & iuniorum Grāmaticorum ſeriem, primum dicemus de ipſo binián cal. Et quia (vt etiam præfati ſumus) in quolibet binián ſunt verba perfecta, quieſcentia, defectiua, & geminata: primùm erit ſermo de perfectis, poſtea de aliis. Primum igitur vniuerſam ponemus coniugationem primam: deinde particulatim dicemus de ſingulis perſonis præteriti, & aliarum partium, déque earum accentu & punctatura.

עָבַר	פָּעַל	פָּעַלְתָּ פָּעַלְתִּי	פָּעַלוּ	פְּעַלְתֶּם פְּעַלְתֶּן
Præterita.	Operatus est,	operatus es, operatus sum,	operati	operati estis, operati
	פָּעְלָה פָּעָלָה			פְּעַלְתֶּן:
	Operata est, operata es,	operata sum,		operata estis.
הַבִּינוֹנִי	פּוֹעֵל		פּוֹעֲלִים פּוֹעֲלִי	
Participium	Operans,		operantes.	
פָּעוּל	פְּעוּלָה וְאֵין פְּעוּלָת		פְּעוּלוֹת :	
Passivum.	Facta,		factæ.	
הַפָּעוּל	פָּעוּל		פְּעוּלִים פְּעוּלֵי	
Participium	Factus,		facti.	
פְּעוּלָה	פְּעוּלָה		פְּעוּלוֹת :	
	Facta,		factæ.	
הַמָּקוֹר	פְּעוֹל וְאֵין פְּעַל וְאֵין פָּעוֹל			
Infinitivus.	Operari,			

וּבְאוֹתָיוֹת נִכְלָם בְּפְעוֹל כְּפְעוֹל לְפָעוֹל מִפְּעוֹל

Et cum literis, Ibi, Ibi operatio, quæ operationem, ad operandum, ab operatione.

הַצִּוּוּי	פְּעֹל וְאֵין פְּעַל		פְּעֹלוּ
Imperativus	Operare,		operamini.
	פְּעֲלִי		פְּעֹלְנָה :
	Operare,		operamini.
הָאֵיתָן	אֶפְעֹל יִפְעֹל תִּפְעֹל	נִפְעֹל יִפְעֲלוּ תִּפְעֲלוּ	
Futurum.	Operabor, operabitur, operabitur,	operabimur, operabimini, operabuntur,	
	תִּפְעֲלִי תִּפְעֲלִי	תִּפְעֹלְנָה :	
	operaberis, operaberis,	operabimini. ☞operabuntur	
וְאֵין	אֶפְעַל יִפְעַל תִּפְעַל	נִפְעַל יִפְעֲלוּ תִּפְעֲלוּ	
	תִּפְעֲלִי תִּפְעֲלִי	תִּפְעַלְנָה :	

Præteriti punctatura.

פָּעַל PRæteritum trifariam variatur: communiter enim
16 est cũ camés & pathách tertia persona singularis,
& breuis: vt פָּעַל, Num. 23.23, quid פָּעַל operat' est Deus?
Excipiuntur tamen nonnulla quæ sunt cum camés, vt Psal. 93.1, Dominus מָלָךְ regnauit. Et 97.1, Dominus מָלָךְ regnauit. Et 99.1, Dominus מָלָךְ regnauit. Et 112.10, Impius videbit, וְכָעַס & irascetur. vbi præteritum propter ו versum est in futurũ. Deut. 19.19, Sicut וְזָמַם cogitauit facere fratri suo. Iesah. 14.27, quoniam Dominus exercituũ יָעַץ consuluit. vel decreuit. Thre. 2.17, fecit Dominus quod וְזָמַם cogitauit. Hamós 3.8, Leo שָׁאַג rugiit. Hose. 6.2, quia ipse טָרַף rapuit. 1. Sem. 7.17, Ibi שָׁפַט iudicauit Israel. Leuit. 5.19, super errore suo quo שָׁגָג errauit. Et 6.4, Et restituet rem raptam, quam גָּזַל rapuit. Iehos. 10.13, & luna עָמַד stetit. 1. Reg. 11.2, Et eis דָּבַק hæsit, secundũ R. Ionáh: quanquã multi codices habent pathách, teste R. Dauid in Michlól.

16 Quando etiã est in soph passúc, vel cũ athnách, est cũ camés, vt Psal. 1.1, in via peccatorum nõ עָמַד stetit, & in cathedra derisorũ non יָשַׁב sedit. Et 11.3, iustus quid פָּעַל
17 operatus est? Et sic cum zachéph, quod multis in locis vim habet athnách: vt Genes. 31.18, & omnem substantiã quam רָכַשׁ acquisiuit. Iechez. 18.16, Pignus nõ חָבַל pignerauerit. Ibidem, 17, panem suum esurienti נָתַן dederit. Eodem versu, & amplius non לָקַח acceperit. Et paulo ante, 6, super montes non אָכַל comederit. Genes. 27.36, primogenita mea לָקַח tulit. & idgenus multa.
15 Inuenitur & cum pathách, quãuis habeat athnách, vt Iesah. 33.9, Confusus est Libanus, קָמַל excisus est. quãquam R. Iahacób filius Elhazar putat esse à קָמַל cum

séri, iuxta illud Ieſah. 19.6, Calamus & iuncus קָמְלוּ exci ſi ſunt. Et quia habet athnách, séri mutatum eſt in pathách. Nam ſi eſſet à קָמַל cum pathách, haberet camés cum athnách. ſcribit enim R. Ionáh, in omnibus locis, tã in nominibus, quàm in verbis, in quibus inuenitur pathách, mutari in camés cum athnách, & ſoph paſſúc: quæ autem ſunt à primitiuo cum séri, vt פָּעַל, séri mutari in pathách quãdo eſt in ſoph paſſúc & cum athnách. Eſt autẽ hæc communis grãmaticorum opinio, quanquam eam ſibi aſcribat & vſurpet R. Ionáh.

Secúdus præteriti modus eſt cú camés & séri, vt פָּעַל. 10
Pſal. 34.18, Domin' שָׁמַע audiuit. Et לָבַשׁ induit, Pſal. 93.
1. Et שָׁפַל humiliauit ſe, Ieſah. 2.11. Et אָהַב dilexit, Pſal. 11.
7. Et Ieſah. 40.7. יָבֵשׁ aruit herba. Pſal. 115.3, omnia
quæ חָפֵץ voluit fecit.

Eſt & cum camés & chólem, vt יָכֹל potuit, Geneſ. 45.
1. Et Deut. 9.19. יָגֹרְתִּי timui.

Eſt autẽ cómuniter breuis tertia perſona: ſed ſequẽte monoſyllabo, aut dictione lõga, eſt lõga, vt Pſal. 10.
11, שָׁכַח אֵל oblitus eſt Deus. Et 105.26, בָּחַר בּוֹ elegit eum.
Et 41, פָּתַח צוּר aperuit petram. Ieſah. 5.26, וְשָׁרַק לוֹ & ſibilauit ei. Pſal. 105.20, שִׁלַּח מֶלֶךְ miſit rex. Et 110.6, מָחַץ
רֹאשׁ tranſfixit caput. Iiób 30.2, אָבַד כֹּחַ periit ſenectus. 19

Excipiuntur nonnulla quæ ſunt breuia, Gene. 38.23, Non יָסַף עוֹד addidit vltra. 1. Reg. 19.18, nõ נָשַׁק לוֹ oſculatus eſt eum. Et 17.7, quia non הָיָה גֶּשֶׁם fuit pluuia. 2. Reg. 5.1, הָיָה אִישׁ fuit vir. Irme. 52.6, & non הָיָה לֶחֶם fuit panis. Deut. 20.6, Qui נָטַע כָּרֶם plantauit vineã. Ieſah. 11.
5, וְהָיָה צֶדֶק & erit iuſtitia. Et 21.12, אָתָא בֹקֶר venit mane. Et 26.10, non לָמַד צֶדֶק didicit iuſtitiam. Et 40.26, quis
בָּרָא אֵלֶּה creauit hæc. Hamós 6.10, וְאָמַר אַפֵּס & dicet, finis. Iechez. 30.4, וּבָאָה חָרֶב & veniet gladius. Sunt &

nonnulla longa, quáuis non ſint iuncta monoſyllabo, aut dictioni lõgæ, vt Gen. 43.7, שְׁאַל־הָאִישׁ interrogauit vir. 2. Reg. 7.6, שָׂכַר־עָלֵינוּ mercede cõduxit aduerſũ nos.

פָּעַלְתָּ 21

Secunda perſona maſculini eſt cum camés, pathách ſceuá, & camés, & ת ſigno ſecundæ perſonæ in quolibet binián: éſtque lõga in ſingulis binianím: vt פָּעַלְתָּ operatus es. Exod. 7.16, nõ שָׁמַעְתָּ audiſti. 1. Semu. 13.13, Nõ שָׁמַרְתָּ ſeruaſti præceptum Domini. Sed in ſoph paſſúc & cum athnách, pathách mutatur in camés, & eſt longum tam cum ו, quàm ſine ו copulatiuo cum prædictis accentibus: vt Pſal. 104.1, Et honoré וְלָבַשְׁתָּ induiſti. Deut. 8.10, comedes, וְשָׂבַעְתָּ & ſaturaberis. Iechez. 32. 24 19, quo נָעַמְתָּ pulchruiſti. Excipiuntur tamen nõnulla quæ ſunt cum pathách, vt Pſal. 102.26, terram יָסַדְתָּ fũdaſti. Et 9.7, ciuitates נָתַשְׁתָּ eradicaſti.* 1. Sem. 17.45, cui חֵרַפְתָּ exprobraſti? Sed quando ei iungitur ו copulatiuum, quòd præteritum vertit in futurum, tunc efficitur breuis communiter: vt וְשָׁמַעְתָּ & audies vocem ei'. Et 14.26, וְשָׂמַחְתָּ & lætaberis tu. & ſimilia multa. hoc autem fit in ſingulis binianím. Sunt tamen nõnulla longa, vt 2. Semu. 9.10, וְעָבַדְתָּ & coles ei terram.

Interdũ poſt ת, eſt ה quieſcẽs in omni binián. Gene. 3. 12, נָתַתָּה dediſti. Et 21.23, גַּרְתָּה־בָּהּ peregrinatus es in ea.

Et cum chólem, יָגֹרְתָּ timuiſti, Deu. 28.60.

פָּעַלְתִּי 13

Prima perſona eſt cum camés, pathách, ſceuá, & chiríc: ת autem & י primam denotant perſonam cõmunis generis: éſtque longa. vt Pſal. 122.1, שָׂמַחְתִּי lætatus ſum. 1. Sem. 2.1, שָׂמַחְתִּי lætata ſum in ſalutari tuo. Et ſic יָכֹלְתִּי potui, Pſal. 40.13. Et יָגֹרְתִּי timui, Pſal. 119.39. Et cũ athnách, & ſoph paſſúc, pathách (vt in ſecunda perſona) mutatur in camés, vt Pſal. 119.30, Viã veritatis בָּחָרְתִּי

elegi. Iesah. 44. 8, quem nō יָדַעְתִּי cognoui. Excipiuntur quædam quæ sunt cum pathách, vt Genes. 18. 13, Et ego וְקָנֹתִי senui. Et 27. 2, ecce nunc וְקָנֹתִי senui. Psal. 35. 15, & non יָדַעְתִּי cognoui. Prouer. 24. 30, per agrum hominis pigri עָבַרְתִּי transiui. Psal. 88. 14, Et ego ad te Domine שִׁוַּעְתִּי clamaui. Nechem. 5. 14, panē ducis non אָכַלְתִּי comedi. Psal. 26. 1, Et ego in perfectione mea הָלַכְתִּי ambulaui. Prouer. 30. 9, Ne forte paupertate affect' וְנִנַּבְתִּי furer. Iiób 9. 22, Idcirco אָמַרְתִּי dixi. Et 34. 5, Quia dixit Iiób, צָדַקְתִּי iustificatus sum. Et cum ו copulatiuo, efficitur (vt secūda persona) breuis, vt Exod 22. 27, וְשָׁמַעְתִּי & audiam. Et 23. 28, וְשִׁלַּחְתִּי & mittam crabronem. Excipiuntur nonnulla quæ sunt longa, vt Leuit. 10. 19, וְאָכַלְתִּי & comedā peccatum (id est peccati hostiam) hodie. Prouerb. 30. 9, quod paulo suprà citaui. Iechez. 17. 21, וְלָקַחְתִּי & capiam ego. 24 22

Tertia persona pluralis communis generis, & breuis, est cum camés, & sceuá (vel sceuá & pathách, si est gutturalis litera) & ו cum scurēc significante tertiam pluralis in quolibet binián, vt שָׁמְעוּ audierunt, Exod. 15. 14. Et 12. 6, שָׁחֲטוּ & iugulauerūt. Irme. 2. 5, רָחֲקוּ elongauerunt. Cum athnách autem, soph passūc, & zachéph, & interdum cum tharchá, & reuiah, sceuá mutatur in camés. Quòd si veniant à פָּעַל cum sēri, sunt cū sēri. Interdum etiam habent daghés euphoniæ, aut decoris gratia. Ionah 2. 4, super me עָבְרוּ transierunt. Iesah. 22. 3, procul בָּרְחוּ fugerunt. Et 31. 1, Dominum nō דָּרְשׁוּ quæsierunt. Psal. 20. 9, וְנָפְלוּ & ceciderunt. Iesah. 19. 6, קָמְלוּ exciderūt. 2. Semu. 1. 23, leonibus גָּבְרוּ fortiores fuerunt. Psal. 38. 19, Inimici mei viuentes עָצְמוּ roborati sunt. Iesah. 9. 20, & non שָׂבְעוּ saturati sunt. Et

פָּעֲלוּ 26

cum reuíah coniuncto fini verſus, in Pſalmis, Iiob & Parabolis, eſt cum camés interdum, vt Pſal. 9.16, In re-
26 ti quod טָמְנוּ abſconderunt. Interdum etiam cũ tharchá, eſt cum camés: vt 1. Reg. 20.18, אִם־לְשָׁלוֹם יְצָאוּ Si pro pace egreſſi ſunt &c. וְאִם לְמִלְחָמָה יְצָאוּ & ſi ad bellũ egreſſi ſunt. Et Ieſah. 16.8, Vſque ad Iahazér נָגְעוּ peruenerunt. Et cum teuir, vt Irme. 9.3, quia de malo ad malũ
27 יָצְאוּ egreſſi ſunt. Quæ autem veniunt à פָּעַל cum chólem, ſunt cum chólem etiã in athnách & ſoph paſſúc. Ionáh 1.12, & non יָכְלוּ potuerunt. Ieſah. 64.3, Mõtes נָזֹלוּ defluxerũt. quod eſt cum daghés ob decorem: vt & Iudic. 5.7, In Iſraél חָדְלוּ ceſſauerunt. Et cum ן in fine, Deut. 8.16, Non יְדָעוּן nouerunt.

פְּעַלְתֶּם Secunda verò perſona pluralis maſculini eſt cũ ſceuá, pathách, ſceuá, & ſeghól, & ת & ם, quæ ipſam ſecun-
32 dam perſonam pluralem maſculinam ſignificant in quolibet binián: éſtque ſemper breuis tam cũ ו, quàm ſine ו. Irme. 7.13, Et non שְׁמַעְתֶּם audiſtis. Leuit. 23.40, וּשְׂמַחְתֶּם & lætabimini. Deut. 11.8, וּשְׁמַרְתֶּם & cuſtodietis.
33 Inuenitur & ſecunda radicalis cũ ſegól, 1. Semu. 12.13, quem שְׁאַלְתֶּם poſtulaſtis. Iiób 21.29, Nunquid nõ שְׁאַלְתֶּם interrogaſtis. Et cum chiríc, Deut. 11.31, וִירִשְׁתֶּם & hæreditabitis eam. Scripſit autem R. Iahacób filius Elhazár hæc eſſe à שְׁאַל יָרַשׁ cum ſéri, quòd ſéri, ſeghól & chiríc ſint propinqua, vnúmque ponatur vice alterius: ſed quæ ſunt à פָּעַל, ſemper eſſe cum pathách.

פְּעַלְנוּ Cæterum prima perſona pluralis communis generis, eſt cum camés, pathách, ſceuá, & נ & ו cum ſcuréc,
34 ſempérque lõga, tã cũ ו, quàm ſine ו: ſed in ſoph paſſúc & cũ athnách, pathách mutatur in camés, vt & in aliis binianím: paucis exceptis. Deuter. 2.15, הֻמְּנוּ ambu-

lauimus de Cadés barnéah, donec עָבַרְנוּ tranſiuimus.

Tertia verò perſona ſingularis fœminei generis eſt cum camés, & ſceuá (vel ſceuá pathách, ſi fuerit litera gutturalis) & camés, & ה quieſcente fœminei generis ſigno: éſtque breuis: niſi ſequatur monoſyllabũ, vel dictio lõga. Leuit. 5.1, וְשָׁמְעָה & audiuerit. Proue. 31.13, דָּרְשָׁה quæſiuit lanam. Et 26, os ſuum פָּתְחָה aperuit. Et 18, טָעֲמָה guſtauit. Et cũ monoſyllabo, Prouer. 16.26, עָמְלָה laborauit ſibi. Pſal. 123.4, שְׂבְעָה־לָּהּ ſaturata eſt ſibi. פָּעֲלָה 35

In ſoph paſſúc autẽ & cũ athnách, ſceuá mutatur in camés, & efficitur longa. Ieſah. 41.17, & lingua eorũ in ſiti נָשְׁתָּה defecit. quod eſt dagheſſatum euphoniæ gratia. Pſal. 76.9, שָׁקְטָה quieuit. Ieſah. 46.2, Anima eorũ in captiuitatẽ הָלְכָה iuit. Et 102.19, מָשְׁלָה dominata eſt. Et cum zachéph, Iechez. 23.8, nó עָזְבָה dereliquit. A פָּעַל autem mutatur ſceuá in ſéri. Eſter 8.15, וְשָׂמְחָה & lætata eſt. Prouer. 2.17, pacti Dei ſui שָׁכְחָה oblita eſt. 10.14

Inuenitur & cum ת fœmineo, Deut. 32.36, אָזְלַת יָד abiit manus. vel virtus. Sed illud Leuit. 25.21, וְעָשְׂתָה & faciet fructum: in pleriſque libris (teſte R. Dauíd) eſt cum camés, & ita legunt filii Naphthali, pro וְעָשְׂתָה: & quia eſt ſine ה, punctatura ת remanſit in שׂ. 35 36

Secunda verò perſona ſingularis fœminea eſt cum camés, & pathách, & ſceuá, & ת cum ſceuá & daghés, quod ſecundam fœmineam denotat perſonam, éſtque longa: vt זָכַרְתְּ recordata es, Ieſah. 47.7. Et Ruth 2.14, וְטָבַלְתְּ & intinges buccellam. Et cũ athnách & ſoph paſſúc, יָגַעְתְּ laboraſti, Ieſah. 47.15. Quòd ſi vltima litera radicalis fuerit gutturalis, erit cũ pathách, vt Ruth 2.8, Núquid שָׁמַעְתְּ audiſti? 1. Reg. 14.3, וְלָקַחְתְּ & accipies in manu tua. Ieſah. 47.12, יָגַעְתְּ laboraſti. פָּעַלְתְּ 42

פְּעַלְתֶּן 43

Secunda perſona pluralis fœminea punctatur vt ſecunda maſculini, cum ſceuá, pathách, ſceuá, & ſeghól: & tantũ in hoc differt, quòd pro ם, habet ן. vt פְּעַלְתֶּן operatæ eſtis, עֲשִׂיתֶן feciſtis, Iechez. 33.26.

Participii tam actiui quàm paſſiui punctatura. CA. VIII.

פּוֹעֵל 43

PArticipium actiuum ſingulare tam tertiæ quàm ſecundæ & primæ perſonæ maſculini, punctatur cum chólem & ſéri. Et hannách, id eſt quieſcens, quod eſt ו, quandoque ſcribitur inter primam & ſecundam radicalem, interdum non ſcribitur. Secunda etiam radicalis inuenitur cum chiríc. Eſt autem ſemper breue, etiam iunctum monoſyllabo, & dictioni longæ, vt à nomine differat longo, cuiuſmodi eſt קֹדֶשׁ ſanctificatio, & idgenus. Pſal. 15.2, הוֹלֵךְ תָּמִים וּפֹעֵל צֶדֶק וְדֹבֵר אֱמֶת בִּלְבָבוֹ Ambulans perfecte, & operans iuſtitiã, & loquens veritatẽ in corde ſuo. Et 37.24, Dominus סוֹמֵךְ ſuſtentat manũ eius. Hamós 1.5, וְתוֹכֵךְ & tenentẽ ſceptrum. Prouer. 13.3, נֹצֵר cuſtodiens os ſuum, שֹׁמֵר cuſtodit animam ſuã.

Et cum chiríc, vt Pſal. 16.5, תּוֹמִיךְ ſuſtentans ſortem meam. Ieſah. 29.14, & 38.5, ego יוֹסֵף addo ſuper dies tuos.

Quòd ſi vltima litera fuerit gutturalis, tunc oritur hannách in lectione inter ſecundã & tertiam literam, quæ eſt in potentia regalis puncti, & ipſa gutturalis litera punctatur cum pathách, vt Pſal. 141.7, ſicut פֹּלֵחַ & בֹּקֵעַ ſcindens & findens. Irme. 13.19, פֹּתֵחַ aperiens. Prouerb. 22.8, זוֹרֵעַ ſeminans. Et 17.18, תֹּקֵעַ plaudens.

44 Interdũ tamen vt leuior ſit pronuntiatio, ſequente litera gutturali, ſecunda eſt cum pathách, vt Leuit. 11. 7, וְשֹׁסַע & findẽs vngulam. Pſal. 94.9, הַנֹּטַע nunquid plãtãs aurem &c. Ieſah. 42.5, רֹקַע extendens terram. Et 51.

רֹגַע, scindens mare. Illud autẽ Deut. 32. 28, אֹבֵד עֵצוֹת perdens consilia: est cum pathách, quanquam tertia non sit gutturalis. Redundat etiam nonnunquam ה 46
in fine, quoniam dictio est longa, nec est fœmineum signum, vt Hose. 7. 4, omnes adulterantes כְּמוֹ תַנּוּר בֹּעֵרָה sicut clibanus ardens. תַּנּוּר enim est masculeum, vt habes Leuit. 11. 35, תַּנּוּר וְכִירַיִם יִתֹּץ clibanus & chitropodes destruetur. Secundum R. Dauíd in Michlól, interdũ 47
venit cum י redundante in fine, vt אֹסְרִי ligans, Genes. 49. 11: שְׁכֻנִי habitans, Irme. 49. 16: הַיּוֹשְׁבִי habitans, Psal. 123. 1: quæ tamen alii dicũt esse nomina toarím, vt primo libro dictum est. Notandum est autem, nonnulla esse verba quæ tam actiuo, quàm passiuo carent participio, vt קָרַב Appropinquauit, רָחַק elongauit, קָטַן minor fuit, גָּבַר roborauit, חָזַק fortificauit, חָכַם sapuit, aut sapiẽs fuit, רָשַׁע impius fuit, aut impie egit, סָכַל stultus fuit, aut stulte egit, צָדַק iustus fuit, יָכֹל potuit. Non enim inuenies in Scriptura קָרֵב קָרוּב, aut רָחֵק רָחוּק, & sic de aliis: licet in Misnáh inueniatur יָכוֹל יְכוֹלִים יְכוֹלָה יְכוֹלוֹת Neque etiam in Scriptura inuenitur רָכוּב vt in Misnáh, sed duntaxat רֹכֵב equitans, verum Talmudistæ vtũtur vtroque, cum tamẽ alterum sufficiat. idem enim significat רֹכֵב & רָכוּב, cum sit intransitiuum verbum. Vnde illud Exod. 15. 1, וְרוֹכְבוֹ exponitur, & equitãs in eo, vel super eum. Et in his, nomen tóar venit loco participii actiui & passiui, vt קָרוֹב propinquus, רָחוֹק longinquus, & sic in aliis. Alia verò sunt quæ carent participiis passiuis, vt verba intrãsitiua, quorũ actio manet in agentibus, & non transit in aliud: & ita sunt & actiua & passiua. Ex נָפַל cecidit, עָמַד stetit, הָלַךְ ambulauit, non dicimus נָפוּל עָמוּד הָלוּךְ, sed נוֹפֵל עוֹמֵד הוֹלֵךְ, quæ sunt

actiua & passiua. Idcirco nō est opus vt dicamus נָפוּל, & sic de aliis intransitiuis. Sunt tamen nonnulla quæ habēt nomina toarím participiis similia, vt שָׁכֵן habitator à שָׁכַן: & בָּטֻחַ fisus, à בָּטַח: & בָּרוּךְ benedictus, à בָּרַךְ: & עָצוּם fortis, ab עָצַם intransitiuo.

פּוֹעֲלִים 48 Cæterum participium plurale masculinum est cum chólem, & sceuá (vel sceuá pathách, si fuerit litera gutturalis) & chiric, cum י & ם, quæ communiter sunt masculini signa, vt primo libro dictum est. פּוֹעֲלִים operantes, זֹרְעִים serentes, שְׁבָרִים conterentes, שֹׁכְעִים audientes. In regimine autem genitiui remouetur ם, & י remanet, punctata tertia litera cum sére, vt עוֹבְרֵי trāseuntes, פּוֹעֲלֵי operantes, זֹרְעֵי seminantes. Interdum tamen deficit ם in fine, vt dictū est Libro II. Cap. XIIII. י quoq; interdū deficit tam in actiuis, quā in passiuis, vt Iesah. 40.31, וְקוֵי expectantes Dominū. pro וְקוַיֵי. Et Irme. 38.11, בְּלוֵי inueterati. pro בְּלוַיֵי.

פּוֹעֲלָה 57 Participium fœmineum singulare punctatur cum chólem, sceuá (vel sceuá pathách, si fuerit litera gutturalis) & camés, & ה signo fœmineo, vt פּוֹעֲלָה operās: vel cum chólem, & duobus segholín, & ת fœmineo signo, vt פּוֹעֶלֶת operans. Prius est breue, nisi sequatur monosyllabum, aut dictio longa: alterum verò est longum. In soph passúc autem, & cum athnách, primùm seghól mutatur in camés, paucis exceptis. Quòd si vltima litera fuerit gutturalis, secunda & tertia erit cū pathách, etiam cum prædictis accentibus, & ת signum fœmineū in fine. vt Iesah. 48. 10, Et brachium eius לוֹ מָשְׁלָה dominabitur ei. Psal. 111.10, Et עֹמֶדֶת stans. vel stat. Eccles. 1.4, Terra autem in seculum עֹמֶדֶת stat. Iehos. 2.15, Et in muro ipsa יוֹשֶׁבֶת manebat. aut habitabat. Et cum se

ghól præter normam in ſoph paſſúc,& cum athnách, vt 1.Paral.7.18,& ſoror eius הַמּוֹלֶכֶת quæ regnabat.Ruth 4.16,Et fuit ei לְאֹמֶנֶת in nutrientem.i. nutricem. Hamós 9.11,Tabernaculum Dauíd הַנֹּפֶלֶת quod cadit. Et cũ pathách,vt Geneſ. 16.8, A facie Sarai dominæ meæ ego בֹּרַחַת fugio. quod eſt in ſoph paſſúc. Et 18.10,& Saráh שֹׁמַעַת audiebat.Leuit.11.3, וְשֹׁסַעַת & findẽs.Pſal.139. 14, & anima mea יֹדַעַת cognoſcit. Et cum י redundãte in fine,ſecundum R. Dauíd in Michlól, vt Michàh 7.8,Ne læteris אֹיַבְתִּי לִי inimicãs mihi.Hoſe. 10.12, אֹהֲבָתִי לָדוּשׁ diligens triturare. In his י redũdat, eo quòd ſunt lóga :quippe ſi י eſſet pronominis ſignũ,accentus eſſet in ת. Præterea, in אֹהֲבָתִי nulla ratione eſt pronomen, ſed in אֹיַבְתִּי aliqua ratione poteſt eſſe pronomen.nam fieri poteſt vt י ſit pronomen, quanuis ſit longum.eſt enim lõgum propter לִי dictionem paruam,* licet hæc non cadat ſuper illã,quòd illa ſit cũ duobus paſethín,vt & Michàh 7.10, וַתֶּרֶא אֹיַבְתִּי & aſpiciet inimica mea:quæ eſt cum duobus paſethín, neque iũcta dictioni paruæ. 58

Venit & cum ſeri inſtar maſculini,vt Irme.3.8,Et nõ timuit בֹּגֵדָה præuaricans Iehudáh ſoror eius.Cant.1.6, poſuerunt me נֹטֵרָה cuſtodientem vineas.Ieſah. 34.9, Et erit terra eorum in picem בֹּעֵרָה ardentem.Et 21.3,ſicut anguſtiæ יוֹלֵדָה parturientis. Michàh 4.6, Congregabo הַצֹּלֵעָה claudicantem.Ieſah.29.6,Et flamma ignis אֹכְלָה deuorantis.vel conſumentis.Pro בּוֹגֵדָה,& ſic alia. 59

Plurale fœmineum eſt cum chólem,& ſceuá(vel ſceuá pathách,ſi fuerit litera gutturalis) & chólem,& ו & ת,quæ communiter ſunt fœminei pluralis ſigna.Pſal. 122.2, עֹמְדוֹת Stantes erant pedes noſtri.Et 31.19, הַדֹּבְרוֹת quæ loquuntur. פּוֹעֲלוֹת 60

פָּעוּל 61 PArticipiũ paſſiuum ſingulare maſculinum, eſt cũ camés & ſcuréc: éſtque ſimiliter tertiæ, ſecundæ, & primæ perſonæ: & ו inter ſecundam & tertiam literam quandoque ſcribitur, interdũ non ſcribitur. præterea in regimine genitiui camés mutatur in ſceuá: vel in ſceuá pathách, aut in ſceuá ſeghól, prima exiſtẽte gutturali, vt Pſal. 5.10, פָּתוּחַ apertum. Et 112.8, סָמוּךְ coniunctũ. Et 7, בָּטֻחַ fiſus. pro confidens. Irme. 6. 23. עָרוּךְ paratus. Pſal. 31.22, בָּרוּךְ benedictus. Et in regimine, Geneſ. 62 24.31, Ingredere בְּרוּךְ benedicte Domini. Ioél 2.5, עֲרוּךְ præparatus bello. Hoſe. 4.17, חֲבוּר coniunctus idolorũ Ephráim. Sed הֶחָגוּר accinctus armis bellicis, Iudic. 18. 17: & חָגוּר accinctus ephód, 1. Semu. 2.18: & לָבֻשׁ indutus coccino, Prouerb. 31.21: & לָבוּשׁ indutus veſtib' ſordidis, Zecha. 3.3: & לָבֻשׁ indutus lineis, Iechez. 9.2: & 2. Semu. 15.32, קָרוּעַ ſciſſus tunica ſua: non ſunt in regimine, ſed ſubauditur in ſingulis ב præpoſitio pro in, teſte R. Dauíd in Michlól.

פְּעוּלִים 62 Plurale maſculinum eſt cũ ſceuá (vel ſceuá pathách, ſi fuerit litera gutturalis) & ſcuréc, & י & ם. In regimine autem manente י, remouetur ם, & tertia eſt cum ſeri: vt דְּרוּשִׁים quæſiti, Pſal. 111.2. גְּאוּלִים redempti, Iſah. 35. 9. גְּאוּלֵי יְהוָה redempti Domini, Pſal. 107.2.

פְּעוּלָה 63 Participium ſingulare fœmineum eſt cum ſceuá, & ſcuréc, & camés, & ה ſigno fœmineo, quod in regimine mutatur in ת, & camés in pathách: vt שְׁבוּרָה confracta, פְּעוּלָה facta. Et in regimine, Ieſah. 54.6, וַעֲצוּבַת רוּחַ & dolore affectam ſpiritu vocaui te. Et 51.21, וּשְׁכֻרַת & inebriatam, (ſubaudi anguſtiis,) & non á vino. aut ponitur vice וּשְׁכֻרָה, vt ſit ת pro ה. Et cum י redúdãte in fine, vt Gene. 31.39, גְּנֻבְתִּי furatũ diei. paſſiue. i. furto abla-

66

tũ. Quippe si ו esset pronominis signũ, כ esset cũ camés.

Participium verò plurale fœmineum est cum sceuá, & scurec & cholem, & ו & ת, quæ sunt pluralis fœminei signa: vt פְּקוּדוֹת Visitatæ, שְׁבוּרוֹת fractæ, פְּעוּלוֹת factæ. פְּעוּלוֹת

Macór, eiúsque varietas, siue punctatura. CAP. IX.

MAcór, id est infinitiuum, & gerũdium, quod proprie est nomen, vt dictum est Lib. 11. Cap. v 1, tribus communiter variatur modis. Quandoque punctatur cum camés, & chólem: interdúmque scribitur ו, interdũ non scribitur. vt פָּנוֹשׁ occurrere vrso, Prouerb. 17. 12. דָּרֹשׁ quærere, aut quærendo, Leuit. 10. 15. עָנוֹשׁ puniendo, Exod. 21. 22. שָׁמוֹר custodiendo, Deut. 6. 17. Quòd si vltima fuerit gutturalis, erit cũ pathách, vt פָּסוֹחַ transiliendo, Iesah. 31. 5. פָּרֹחַ florendo, germinando, Iesah. 35. 2. Inuenitur semel & cum ו redundãte, Hezræ 10. 17, לְדָרְוֹשׁ ad quærendum rem. pro לְדָרוֹשׁ. Interdum verò est cum sceuá (vel sceuá pathách, si fuerit litera gutturalis) & chólem. quòd si vltima fuerit gutturalis, erit cum pathách. vt קָצוֹף iratsci, שָׁמוֹעַ audire, audiendo, עָנוֹשׁ dãnare, Prouer. 17. 26. Et cum literis בְּכֹלֹּ, vt בְּשָׁמוֹעַ in audiẽdo, כִּשְׁמֹעַ cum audisset, Genes. 29. 13. לִשְׁמֹעַ audire, Leuit. 26. 21. לִשְׁמֹר ad custodiendum, Gene. 3. 25. מִקְּצֹף ab iratscẽdo. i. vt non iratscar, Iesah. 54. 9. Cum maccáph autem conuertitur chólem in camés chatéph, vt Iesah. 54. 9, וּמִגְּעַר־בָּךְ & ab increpando in te. i. ne increpẽ te. Gen. 36. 31, לִפְנֵי מְלָךְ מָלַךְ antequam regnaret rex. Prouerb. 21. 11, בְּהֵעָנֵשׁ־לֵץ cũ multauerit (sub. iudex) derisorẽ. Quãdoque verò est cũ sceuá & pathách, vt Gene. 34. 7, לִשְׁכַּב vt dormiret (vel rem haberet) cum filia Iahacób. Iesah. 58. 9, שְׁלַח extẽdere digitum. 1. Reg. 1. 21, בְּשָׁכְבָ cum dor- פָּעוֹל 66 66 68. 371 66 67 68

67 mierit dominus meus rex. Inuenitur & cum camés & ſeri, vt Gene.26.13,& ambulauit, וַיֵּלֶךְ וְנָדֹל eũdo, & creſcẽdo. Exod.12.9, וּבָשֵׁל & coquendo coctum aqua. quãquam dici poteſt eſſe nomina toarím, teſte R. Da-
68 uíd. Venit etiá cum י redundante in fine, ſecundũ R. Dauíd in Michlól, vt Pſal.113.8, לְהוֹשִׁיבִי vt ſedere faciat cũ principibus. pro לְהוֹשִׁיב. quãquam nõ ſit huius
68 coniugationis. Et cũm ה in fine, prima radicali cum camés chatéph exiſtente, ſunt multa, vt Exod.29. 29, לְמָשְׁחָהּ ad vngendum. Et 30.18, לְרָחְצָה ad lauandum.
69 Deut.30.20, וּלְדָבְקָה־בּוֹ & vt adhæreas ei. Et præter normã, ſecunda cum camés chatéph euphoniæ cauſa, vt Iechez.8.6, לְרָחֳקָה vt elongaretis à ſanctuario meo. Et prima cum ſuréc, vt Iechez.16.5, לְחָמְלָה vt parcat tibi. Et חָמְצָה fermentare, Hoſe.7.4, עַד־חָמְצָתוֹ vſque ad fermentare ſuum.i. donec fermentetur ipſa. vel fermentet ſe. Quæ autem ſunt cum camés chatéph, vel cũ ſuréc, veniunt à פָּעֹל cum chólem. Quæ verò veniunt à פָּעַל cum pathách, & habẽt ה in fine, primã habent cum chiríc, niſi ſit gutturalis, quia tunc eſt cum pathách vice chiríc, vt Leuit.20.16, לִרְבָעָה אֹתָהּ ad coeundum cum illo. Deuter.28.58, לְיִרְאָה vt timeas nomen glorioſum.
70 Leuit.6.7, לְאַשְׁמָה בָהּ vt delinqueret in eo. Et ſecũda exiſtente gutturali, prima eſt cum pathách, & ſecunda (vt dilatetur) eſt cũ ſceuá & pathách, vt Pſal. 119.20, Contrita eſt anima mea לְתַאֲבָה deſiderando. Irme.31.12, Non addent לִרְאָבָה dolere. ſiue vt doleant. Hoſe. 5.2, וְשַׁחֲטָה & iugulare. Et cũ zachéph, prima cũ ſceuá, & ſecũda cum camés, vt שְׁאָלָה interrogare, Ieſah.7.11. Vel dic quòd eſt imperatiuũ, vt illud Dani.9.19, Domine שְׁמָעָה audi, Domine סְלָחָה parce. Venit etiam cũ ן in

fine, quanquam nō ſint ex perfectis, vt Eſter 8.6, בְּאַבְּדָן in perdendo cognationem meam. ד cum pathách. Et 9.5, Et occidere וְאַבְּדָן & perdere. quod eſt ex cōiugatione pihél haddaghús, pro אַבְּדָן, ב cū daghés, ſed eſt lene ſicut & alia nonnulla, vt ſuo loco ſumus dicturi. Et ſic Pſal. 85.4, Auertiſti (vel quieſcere feciſti) מֵחֲרֹן ne iraſceretur, furorem tuum.

Imperatiui varietas, ſiue punctatura. CAP. X.

פְּעוֹל 71

IMperatiuū ſingulare maſculinū interdum eſt cum ſceuá & chólem, quandoque cū ſceuá & pathách. Quòd ſi prima litera fuerit gutturalis: cum ſceuá pathách. ſi verò vltima fuerit gutturalis, erit cū pathách. vt שְׁמַר ſerua, cuſtodi, Iiób 2.6. וְעֲזֹב & derelinque, Pſal. 37.8. חֲגֹר accinge, Pſal. 45.4. Cum maccáph, chólem mutatur in camés chatéph, vt זְכֹר־לִי memento mei, Pſal. 25.7, סְעָר־נָא ſuſtenta quæſo, Iudic. 19.8. Et cum camés & chólem, 67
vt תְּמֹךְ ſuſtenta, Pſal. 17.5. שְׁמֹר cuſtodi, Deut. 5.12. Vel dic eſſe infinitiua vice imperatiuorum.

Et cum ſceuá, vel chatéph ſeghól, & pathách: vt שְׁלַח 72
mitte, Pſal. 43.3. Et cum athnách & ſoph paſſúc, & zachéph, pathách mutatur in camés, vt 1. Sem. 3.5, Reuertere, שְׁכָב dormi. Et 6, reuertere, שְׁכָב dormi. Prouerb. 6.6, וֶחְכַּם & ſape. aut ſapiens eſto. Ruth 4.4, Si redemeris גְּאַל redime. Iehoſ. 1.9, חֲזַק וֶאֱמַץ confortare, & roborare. Deut. 5.27, קְרַב אַתָּה וּשְׁמַע appropinqua tu, & audi. Et ſecundum Hāmaſóreth, quinque ſunt cum zachéph cameſſata, Nume. 23.18, Surge Balác, וּשְׁמָע. Deut. 5.27, vt ſuprá. 2. Reg. 19.16, וּשְׁמָע & audi. Ieſah. 37.17, Inclina Domine aurem tuam, וּשְׁמָע & audi. Daniel 9.18, Inclina Deus meus aurem tuā, וּשְׁמָע & audi. Et cum ſeghu- 73

láh poſt zarcá,1.Semu.3.9, Et dixit Helí ad Scemuél, לֵךְ שְׁכָבْ vade,dormi. Inuenitur etiam ſine prædictis accentibus cum camés,vt Iudic.19.5, סְעָד ſuſtenta cor tuũ buccella panis.

Sunt & multa cum camés chatéph, & ה in fine, vt קָרְבָה accede ad animam meam.pro קָרֵב אֶל־נַפְשִׁי,Pſal.69.19.Et Nechem.5.19, זְכָרָה־לִּי memento mei.1. Paral.29.18,שָׁמְרָה וְאֶת cuſtodi hanc. Interdum protrahitur prima cum accentu, & vertitur in camés latum, vt Pſal.86.2,שָׁמְרָה cuſtodi animã meam. Ieſah.38.13, Domine עָשְׁקָה־לִּי vim fac mihi. Quòd ſi ſecũda fuerit gutturalis,veniet cum chólem loco camés,dilatationis gratia:vt Nume.23.7,וְעָמָה deteſtare Iſrael.

73 At פָּעַל cũ pathách,ſi venerit cum ה,prima eſt cũ chiríc,vt שְׁכָבָה dormi,Gen.39.7.שִׁלְחָה mitte,1.Sem.16.11. שִׁמְעָה audi,Pſal.17.1. Et ſi habuerit athnách,vel ſoph paſſúc, aut zachéph,prima eſt cum ſceuá, reliquæ verò ſunt cum camés,vt וְסַעֲרָה & confortare,1.Reg.13.7.1 eſt cum maarích,& ם cum ſceuá,in quibuſdam verò codicibus ם eſt cum camés chatéph, teſte R. Dauíd in lib. rad. Itẽ שְׁאֵלָה pete, Ieſah. 7.11. & יְרֻשָּׁה hæredita,Deut. 33.23.& סְלַח parce,Daniel 9.19.Et ſine prædictis accẽtibus, vt שִׁמְעָה audi,Dan.9.19,ſed ſunt cũ accentu ſuſpẽſiuo,& longa omnia.Excipitur illud Pſal.9.19,paulo ſuprà memoratũ. Et 41.5, רְפָאָה ſana animam meã. Et 141.3, נְצֹר Cuſtodi ſuper pauperem labia mea. pro נְצֹר a נָצַר. Et מִכְרָה vende,Gene. 25.31. & Nume. 11.16, אֶסְפָה congrega mihi.Et Iób 33.5,עָרְכָה ordina.præpara.pro אֶסְפָה עֶרְכָה cum camés chatéph,quia ſunt a פָּעוֹל, hoc eſt ab אֶסּוֹף עָרוֹךְ.Vel ſeghól eſt loco chiríc,a פָּעַל. Inuenitur & cũ נ,Num.23.13,וְקָבְנוֹ־לִי & maledic eũ mihi.

Interdum imperatiuum non eſt velut imperiũ, ſed ironice dicitur, vt Eccleſ. 11.9, שְׂמַח Lætare iuuenis in adoleſcentia tua. perinde acſi dicat, Lætare iuuenis,& videbis quæ in nouiſſimo tuo eueniẽt tibi. Sic & illud Thren.4.21,Gaude,& lætare filia Edõ. Et Hamós 4.4, Ingredimini Bethél, & præuaricamini. Sic etiam exponunt plærique illud Iechez. 20.39, Vnuſquiſque ad idola ſua ite, colite. At R. Dauíd contrà:nã dicit eſſe hoc tanquam imperium,acſi dicat,Melius eſt vt duntaxat idola veſtra colatis,non autem munera veſtra afferatis mihi colẽdo idola veſtra:quia hoc eſt polluere nomen meũ. Vel eſt ſenſus, Erit quod futurũ eſt. vt ſi quiſpiam ſuo diceret ſodali, Perge quãtũ voles,facere quod facis,tibi non profuerit:vt Irme.7.21, Holocauſta veſtra addite ſacrificiis veſtris, & comedite carnẽ. 75 76

Aliquando imperium nõ dirigitur ad hominẽ certũ,ſed ad quẽuis,éſtque velut interpretatio.vt Gen.27. 27,Vide odorem filii mei.Irme.13.18, Dic regi,ac reginæ.Ieſah.40.6,Vox dicentis, Clama.Et 35.3, Roborate manus remiſſas. Et 4, Dicite inſipiẽtibus corde.Et 57. 14, Dicétque,Viam facite,viam facite.

Imperatiuum plurale maſculinum, eſt cum chiríc, ſceuá,& ſcuréc:vt מְשְׁכוּ Trahite, עִמְדוּ ſtate, עִבְדוּ ſeruite, רִגְזוּ iraſcimini, חִרְלוּ ceſſate, בִּרְחוּ fugite, שִׁפְטוּ iudicate. Quòd ſi ſecũda litera fuerit gutturalis,prima erit cũ pathách,& ſecunda cum ſceuá pathách:vt שַׁחֲטוּ Iugulate, רַחֲקוּ elõgate vos, טַעֲמוּ guſtate, סַעֲרוּ fulcite, רַחֲצוּ lauate. Tamen Iob 6.22, שְׁחֲדוּ donate. habet primã cũ chiríc licet ח ſit gutturalis. Aliquãdo prima eſt cum ſeghól, & ſecunda cũ chatéph ſeghól: vt אֶהֱבוּ diligite, אֶחֱזוּ capite.quanquam hæc non ſunt ex perfectis. Inuenitur & prima cum camés chatéph, vt חָרְבוּ deſola- פַּעֲלוּ 77 79 78

mini, Irm. 2.12. מָשְׁכוּ trahite, Iechez. 32.20. שָׁדְדוּ vastate, Irme. 49.28. Cum accentu autem athnách, & soph passúc, & zachéph, & tharcha accẽtu distinctiuo, est cũ chólem: vt גֹּזְרוּ diuidite, 1. Reg. 3.26. עֲמֹדוּ state, Nachũ 2.8. עִבְדוּ seruite, Iechez. 20.39. Quæ verò sunt à פָּעַל cũ pathách, cum accentu distinctiuo sunt cum camés: vt חֲדָלוּ cessate, Zechar. 11.12. וְקִרְאוּ & legite, Iesah. 34.16. Et 42.18, surdi שִׁמְעוּ audite. Et 29.9, וְתִמָּהוּ & admiramini. Et 48.14, וְשִׁמְעוּ & audite. Et 21.12, בְּעִיּוּ quærite.

פַּעֲלִי 79

IMperatiuum fœmineum singulare est cum chiríc, sceuá, & chiríc cum י in fine: vt שִׁכְבִי Dormi, לִבְשִׁי indue te, שִׂמְחִי lætare, שִׁמְעִי audi. Et secunda gut turali existente, prima est cum pathách, secunda cum sceuá pathách: vt וְטַחֲנִי קָמַח & mole farinam, Iesah. 47.2. Et prima cum seghól, vt חֶשְׂפִּי־שֹׁבֶל discooperi plãtam, Iesah. 47.2. Prima item cum seghól, & secũda cũ camés chatéph, vt וְאֶחֱזִי־בָהּ & tene illud, Ruth 3.15.

Legitur & prima cum camés chatéph, vt מַלְכִי regna, Iudic. 9.10. Et cum zachéph, וְשִׂמְחִי & lætare, Ioel 2.21.

Quandoque prima est cum camés chatéph ob decorem, & secunda cum camés lato, vt Iesah. 44.27, חָרְבִי desolare. Irme. 22.20, ascende Libane, וְצַעֲקִי & clama, cũ zachéph. Præterea cum chólem, vt Iesah. 23.12, surge 80 עִבְרִי transi. etiam cum zachéph, à פָּעוֹל. Postremo, prima cum camés lato, & secunda cũ camés chatéph euphoniæ gratia, 1. Sem. 28.8, קָסְמִי־נָא לִי diuina nũc mihi.

פְּעוֹלְנָה 80

IMperatiuũ plurale fœmineum est cum sceuá, pathách, sceuá, & camés, & ה in fine. Irm. 9.20, שְׁמַעְנָה audite mulieres. Et 49.3, צַעֲקָנָה clamate filiæ Rabbáh. Et secunda cum chólem, Irme. 49.3, חֲגֹרְנָה שַׂקִּים סְפֹדְנָה Accingite vos saccis, plangite. Interdum ה non scri

bitur, ſed remanet in pronuntiatione, vt קְרָאנִי vocate me Marà, Ruth 1.20. Et cum ן ſolo, Exod.2.20, קְרָאן לוֹ, vocate eum. (in quo ן eſt cum chiríc, vt diminuantur puncta: vt פִּקְדוּ פְקֻדִי.) Sic Gen.4.23, שְׁמַעַן audite vocem meam. Cum ה item ſolo, vt Ieſah.32.11, רְגָזָה commouete vos confidentes. quanquam ſunt qui dicant eſſe macór, teſte R. Dauíd in Michlól. Inuenitur etiam in voce maſculina, vt Ieſah.32.11, חֲרֵדוּ שַׁאֲנַנּוֹת pauete (aut contremiſcite) opulentæ. Quod factum eſt quoniã loquitur de populo qui erat in medio vrbiũ opulẽtarũ.

Futurum, & eius varietas, ſiue punctatura. CAP. XI.

אֶפְעֹל 81

PRima perſona futuri communis generis pũctatur cum ſeghól, & ſceuá, & chólem: intérque ſecundam literam radicalem & tertiam quandoque ſcribitur, quandoque non ſcribitur hannách, id eſt ו quieſcens litera, vt אֶשְׁמֹר Cuſtodiam, אֶזְכֹּר recordabor, אֶסְבֹּל portabo. Cũ maccáph autem, & ſequente monoſyllabo, aut dictione longa, chólẽ mutatur in camés chatéph, vt Pſal.89.29, אֶשְׁמָר־ לוֹ ſeruabo ei miſericordiã meam. Ieſah. 42.1, אֶתְמָךְ־בּוֹ ſuſtentabo eũ. Et ſic aliquando quũ aſſumit ה in fine, vt אֶשְׁקְטָה quieſcam, Ieſah.18.4. Et 27.4, אֶפְשָׁעָה בָּהּ gradiar cõtra eam. Pſal. 85.9, אֶשְׁמְעָה audiã. Et 78.2, אֶפְתְּחָה aperiã. quãquam nõnulli codices habent ſceuá. At cũ athnách & ſoph paſſúc, & aliis ſuſpenſiuis accentibus ſecunda radicalis eſt cum chólem, vt Chabac.3.18, in Domino אָעְלֹזָה exultabo. Pſal.59.10, אָשְׁמְרָה cuſtodiam. Et 55.7, Volabo, וְאֶשְׁכְּנָה & habitabo. vel requieſcam. 82 87 89

Eſt autẽ annotandum quòd ſunt quædã verba quæ futurum mittunt in chólem, aut pathách, vt נָדַד Elongauit, פָּעַל operatus eſt, שָׁבַת ceſſauit, חָפֵץ voluit, 82

טָרַף rapuit, בָּגַד ſpreuit, נָשַׁךְ momordit.

Quædam in pathách, vt שָׁכַב Dormiuit, רָכַב equitauit, רָפַד fulciuit, רָבַץ accubuit, גָּדַל creuit.

Alia in cholé, vt זָכַר Recordatus eſt, שָׁמַר cuſtodiuit, עָבַר tranſiuit, מָשַׁךְ traxit. Sunt etiã cũ ſeghól, ſceuá, & pathách, vt אֶשְׁמַע Audiam, אֶשְׁלַח mittã, & ſic omnia pene verba quæ ſecundam, aut tertiam habent gutturalem. Quæ cũ habẽt athnách, ſoph paſſúc, & zachéph, 89 mutant pathách in camés. Pſal. 77.4, Memor ero Dei, & tumultuabo. Geneſ. 24.19, camelis tuis אֶשְׁאַב hauriam. Irme. 20.8, loquar, אֶזְעַק clamabo. 1. Reg. 11.13, omne regnum non אֶקְרַע ſcindã. Prouẽrb. 1.26, in infortunio veſtro אֶשְׂחַק ridebo. Etiã ſine prædictis accẽtibus, vt Iiób 9.20, Si אֶצְדַּק iuſtus fuero. Irme. 8.6, וְאֶשְׁמַע & audiui.

Et cum ה in fine, prima & ſecunda radicales ſunt cũ ſceuá, & tertia cum camés, vt אֶשְׁכְּבָה requieſcam, Pſal. 4.9. אֶעְבְּרָה tranſibo, אֶשְׂבְּעָה ſaturabo, אֶשְׂמְחָה lætabor, אֶעֱזְבָה derelinquam, אֶעֱלְזָה exultabo. Et cum athnách, Pſal. 119.131, וְאֶשְׁאֲפָה & reſpiraui. Et 68.15, אֶשְׁבְּעָה ero infixus. Et 77.2, וְאֶצְעָקָה & clamabo.

יִפְעֹל TErtia futuri maſculini perſona eſt cum chiríc, ſceuá, & cholé. Non ſolũ autem י futuri ſignum, ſed 90 & נ & ת punctantur cum chiríc, in vtroque numero. Quòd ſi prima radicalis fuerit gutturalis, & púctata cũ ſceuá, aut cum ſceuá pathách, tunc י & נ & ת erunt cũ pathách. Si verò fuerit cum chatéph ſeghól, erit cum ſeghól. vt יִפְעֹל Operabitur, יִשְׁפֹּט iudicabit, יַעֲבֹד ſeruiet, יַעֲבֹר tranſibit, יַחְפֹּץ volet, יַחֲגֹר accinget, יַחֲשֹׂף reue- 90 labit, aut diſcooperiet. Si autem habuerit maccáph, & iungatur monoſyllabo, vel dictioni longæ, túc chó-

Iem mutatur in camés chatéph, vt Iesah. 19. 4, Et rex fortis יִקְּבֶץ־אֵין לוֹ dominabitur in eis. Psal. 41. 7, יִקְבֹּץ־אָוֶן congregabit iniquitatẽ sibi. Et 7. 10, יִגְמַר־נָא consumet nunc. Et 17. 3, יַעֲבֹר־פִּי transibit os meum. Iesah. 48. 9, אַחֲטֶם־לָךְ prolõgabo iram tibi. At in dictione יִגְנֹב־אִישׁ furatus fuerit quispiã, Exod. 22. 1, relinquitur chólẽ cũ maccáph, propter maarích illi cõiunctũ. Sic etiã habet chólem cũ maccháph quando dictio neque est parua neque longa, Iehos. 18. 20, Iardén יִגְבֹּל־אֹתוֹ terminabit eum. Sed illud Prouerb. 4. 4, יְתָמֵךְ דְּבָרַי sustentet verba mea cor tuum: est cum camés propter ghaahiá sub י.

Terminatur etiam futurũ in pathách, vt יִפְעַל operabitur, יִשְׁלַח mittet. quod cum soph passúc, athnách, zachéph, & silsẽleth mutatur in camés, vt יִשְׂבַּע saturabitur, Iesah. 53. 11. יִרְאָה timebit, Irme. 17. 8. וְיִבְעָט & calcitrabit, Deut. 32. 15. יַחְכָּם sapiẽs erit, Prouer. 20. 1. וַיִּשְׂחַק & iugulauit, Leuit. 8. 23. יִשְׂמַח lætabitur, Prouerb. 13. 9. יִנְעַם dulcescet, Prouer. 24. 25. יֶחְסַר deficiet, indigebit, Proue. 31. 11. Excipitur illud Exod. 16. 20, וַיִּבְאַשׁ & putruit: quod est cũ pathách. & sic 1. Paral. 29. 23, וַיִּצְלַח & prosperat est. 84

Sunt etiã nónulla quæ veniunt cum camés non habẽtia prædictos accẽtus, vt Irme. 25. 30, Rugiendo יִשְׁאַג rugiet. Ioel 3. 16, Et Dominus de Siión יִשְׁאַג rugiet. Iiob 21. 17, Lucerna impiorum יִדְעָךְ extinguet se. Iesah. 6. 10, Et auribus suis יִשְׁמַע audiat. Iechez. 3. 27, qui audit יִשְׁמַע audiat. Ruth 4. 4, Et si non יִגְאַל redemerit, annuntia mihi. Exod. 21. 31, vel filium יִגַּח cornu petierit. Eccles. 11. 6, quid יִכְשַׁר conueniat. Gene. 41. 5, וַיִּישָׁן & dormiuit, & somniauit. Leuit. 16. 4, tunicam lineam יִלְבָּשׁ induet. Et 8. 15, וַיִּשְׁחַט, Et iugulauit, & tulit &c. Iesah. 27. 10, & ibi יִרְבַּץ accubabit. Iechez. 37. 8, וַיִּקְרַם & extẽdit super ea pel- 84 85

lem. Et 17.14, הֵיצָלֵחַ nunquid proſperabitur?

תִּפְעוֹל

91 Secúda perſona maſculini variatur vt tertia, & eaſdẽ habet punctaturæ regulas, vt תִּזְרֹק Fundes, תַּעֲבֹר tranſibis, תַּעְבֹר coles, aut operaberis. Iiób 35.6, תִּפְעַל־בּוֹ operaberis in eo. eſt cum camés lato, ſecundum Hammiſráh. quãquam R. Dauíd in Michlól putat eſſe cum camés chatéph loco chólẽ propter maccáph. Et cũ pathách, vt תִּחְרַשׁ Tacebis, תִּשְׁלַח mittes, תִּשְׁמַע audies. Prouer. 19.20, vt תֶּחְכַּם ſapias, vel ſapiens ſis. Et cum athnách, ſoph paſſúc, & zachéph, Deut. 30.17, nõ תִּשְׁמַע audies. Proue. 6.9, תִּשְׁכָּב dormies. Leui. 25.4, nõ תִּזְרַע ſeres.

84 Micáh 6. 14, & non תִּשְׂבַּע ſaturaberis. Sunt tamen nonnulla cum pathách, vt Pſal. 35.22, Vidiſti Domine, ne תֶּחֱרַשׁ ſileas. vel obſurdeſcas. Et 109. 1, Deus laudis meæ ne תֶּחֱרַשׁ tacueris. Et cum camés ſine prædictis accẽtibus, vt Irme. 3.9, וַתֶּחֱנֵף & peccare fecit terram. i. terræ populum. Leuit. 12.4, Omnem ſanctitatem non תִּגָּע continges.

בִּפְעוֹל

92 Prima perſona pluralis futuri, communis generis, variatur vt tertia, & eoſdẽ habet canones. Quandoque enim eſt נ cum chiríc, quandoque cum pathách, interdum cum ſeghól. Prima autem radicalis cum ſceuá, vel chatéph pathách, aut chatéph ſeghól: Secúda verò cum chólem, quod cum maccáph mutatur in camés chatéph: vel eſt cum pathách, quod cum ſæpe dictis accentibus, mutatur in camés, paucis exceptis. Multa etiam ſunt cum ה in fine, vt de prima perſona dictum eſt. Vt נִרְדְּפָה ſequemur, perſequemur. Et cum camés chatéph propter maccáph, Iiób 19. 28, מַה־נִּרְדְּפוּ־לוֹ quid perſequemur eum? ſecundum R. Dauíd. quanquã ſecundũ

92 Hammiſráh, & plæroſque alios ſit cum pathách. Et נַעֲבֹר

seruiemus, Iehó.24.15. וְנִכְרָעָה & incuruemus nos, Psal. 89
95.6. וְנַעְבְּרָה & transíbimus, Iesah.51.23. נִקְרְבָה appropinquemus, Iesah.41.1. וְנֶחְקְרָה & inquiramus, Thrē.3.40. נִשְׁמַע obediemus, Iehos.1.17. נִשְׁמַע obediemus, Iehó.24.24. נִשְׁמַע audiem', Irm.42.6. נִזְרַע seremus, Leuit.25.20. 86.87
Et super equum non נִרְכַּב equitabimus, Hose. 14.4. נִשְׂמְחָה lætabimur, Psal.66.6.

TErtia persona pluralis masculini habet ו cum chiríc, vel pathách, vel seghól, vt tertia. Prima autē radicalis litera est cum sceuá. Secunda item cum sceuá: vel sceuá pathách, si est gutturalis. Tertia, cum ו & scuréc. vt יִלְבְּשׁוּ Induent, יִתְקְעוּ clangent, יַחְפְּשׂוּ scrutabuntur, יַעֲלֹצוּ exultabunt, יַעֲלֹזוּ exultabunt, יֶחֱזְקוּ roborabunt se. Et cum athnách, יִרְבְּצוּ Accubabunt, Iesah.14. 30. יִשְׁמְעוּ audient, Deut. 18.14. יִתְקְעוּ clangent, Nume. 10.4. יֶחֱרְדוּ obstupescent, pauebunt, Iesah.41.5. Et in soph passúc, Iesah. 10.33, Sublimes יִשְׁפְּלוּ humiliabunt se. Psal.68.31, יֶחְפְּצוּ volent. Et cum zacheph, Hose. 4.10, Nó יִשְׂבְּעוּ saturabútur. aut saturabunt se. Et cum præ- 95
dictis accētibus sunt longa, sed cum additione ן sunt breuia: vt Exod.4.9, & non יִשְׁמְעוּן audierint. Psal.11.2, יִדְרְכוּן intendent. Et 104.28, יִשְׂבְּעוּן saturabuntur. Deut. 4.6, יִשְׁמְעוּן audient. Psal.104.22, יִרְבְּצוּן accubabūt. Et 29, יִגְוָעוּן morientur. exhalabunt animam. Sunt etiam nonnulla cum sceuá, quanquam habeant athnách, vt Psal.45.6, populi sub te יִפְּלוּ cadent. Et 35.4, Conuertātur retrorsum, וְיִחְפְּרוּ & erubescant. Sunt & quædam 94
cum camés propter accentum susp ensiuum, vt Iesah. 65.24, Antequam יִקְרָאוּ clament. Et 49.10, Non יִרְעָבוּ esurient. Iechez. 32.29, cū incircúcisis יִשְׁכְּבוּ dormient. Et 26.16, Stuporibus יִלְבָּשׁוּ induent se. Sed illud Iób

יִפְעֲלוּ
93

12.6, יִשְׁלֵיו abundabunt tabernacula. eſt cum camés, quãuis prædictum non habeat accentum, vt alleuietur pronuntiatio י. Et ſic in præterito, vt in verbis quieſcẽtibus dicturi ſumus.

93 Quæ autem veniunt ab יִפְעוֹל cum chólem, in plurali cum habent athnách, vel ſoph paſſúc, ſunt longa, & cum chólem, vt Ieſah. 9.19, Non יֶחְמְלוּ parcent. Pſal. 10.8, יִצְפְּנוּ abſcõdent. Et 126.5, יִקְצְרוּ metẽt. Et 83.6, יִכְרְתוּ pangent. Et 94.3, יַעֲלְזוּ exultabũt. Et 56.7, יִשְׁמְרוּ obſeruabunt. Et 103.29, יִשְׁכְּנוּ habitabunt. Et 94.6, יַהַרְגוּ occidẽt. Ieſah. 5.11, יִרְדְּפוּ ſequentur. Et ſic cum accentu ſuſpẽſiuo, vt Ioél 2.8, In gladio יִפְּלוּ cadent. Geneſ. 15.14, Gẽtes quibus יַעֲבֹדוּ ſeruient. Cum ſcurẽc verò loco chólem eſt breue, vt Exod. 18.26, יִשְׁפְּטוּ iudicabunt. De quieſcẽtibus quæ ſunt cum ſéri, ſuo dicemus in loco.

תִּפְעֲלוּ 96 SEcũda perſona pluralis maſculini generis variatur vt tertia etiã pluralis, & eoſdem habet canones, vt תִּשְׁלְחוּ Mittetis, תִּשְׁמְרוּ cuſtodietis. Et cum zachéph, תִּשְׁלָחוּ mittetis, Nume. 13.3. תִּשְׁמְעוּ audietis, Deut. 13.4. Et cum accentu ſuſpenſiuo, Leuit. 10.6, Ne תִּפְרָעוּ nudetis. Pſal. 62.11, תֻּהְבָּלוּ euaneſcetis. Et cum ֗, vt תִּשְׁמְעוּן audietis, Deut. 8.20. Et תִּשְׁמָעוּן, Deut. 18.15. Et cum chólem, תַּעֲבֹרוּ tranſibitis, Gen. 18.5. תִּשְׁמְרוּ cuſtodietis, Leu. 19.30. Et 10.6, תִּפְרֹמוּ ſcindetis. Exod. 34.13, תִּכְרֹתוּן ſuccidetis. Iehoſ. 24.15, תַּעֲבֹדוּן ſeruietis.

תִּפְעוֹל 96 TErtia perſona ſingularis fœminea futuri variatur vt ſecunda maſculini, vt תִּשְׁכַּב dormiet, accunbet, Leuit. 15.26. Et Exod. 2.5, וַתִּשְׁלַח & miſit ancillam ſuã. Pſal. 104.32, וַתִּרְעַשׁ & tremuit. Irm. 3.9, וַתֶּחֱנַף & polluit terrã. i. populũ terræ. Et תֶּחֱרַב deſolabitur, Ieſa. 34.10. Prouer. 14.4, תִּשְׁמוֹרֵם cuſtodiet eos. ſcurẽc loco chó-

lem, teſte R. Dauid in Michlól.

תִּפְעֲלִי

SEcunda perſona futuri fœminei eſt cum י in fine, vt וַתִּבְטְחִי & fidiſti, Ieſah. 47.10. Et 49.18, תִּלְבָּשִׁי veſtieris. Item 43.6, תִּכְלָאִי prohibebis. (Et cum ן, תִּרְבָּקִין adhærebis, Ruth 2.21. תֵּעָשִׂין facies, Ruth 3.4. תְּחִילִין parturies, Ieſah. 45.10.) Et תַּחְשְׂכִי prohibeas, Ieſah. 54.2. Et Irm. 47.7, quomodo תִּשְׁקֹטִי quieſces? Ieſah. 47.12, תֵּעָרוֹצִי roborabis te, aut confringes te. Et ſecunda cum camés chatéph, Iechez. 16.33, וְתִשְׁחֲרִי & muneribus afficiebas eos. Breue item, & cum ſcurec loco chólē, Ruth 2.8, Ne תַּעֲבוֹרִי tranſeas hinc. 97

תִּפְעֹלְנָה

SEcunda* & tertia perſona pluralis fœminea eandē habent vocem, ſenſu verò diſcernuntur: quæ vox variatur cum chólem & pathách, & in fine habet נ & ה, vt Prouerb. 10.27, Anni impiorum תְּקֻצַּרְנָה breuiabūtur. Pſal. 81.7, Manus eius à lebete תַּעֲבֹרְנָה tranſibunt. pro, tranſierunt. Et cum pathách, Pſal. 92.12, תִּשְׁמַעְנָה audient aures meæ. Et 69.24, תֶּחְשַׁכְנָה obſcurabuntur. (vel obſcurentur) oculi eorum.* Ruth 1.11, cur תֵּלַכְנָה pergetis mecum? Iechez. 16.55, & tu & filiæ tuæ תְּשֻׁבְנָה reuertemini. Et 23.49, & pœnas propter idola veſtra תִּשְׂאֶינָה luetis. Et cú athnách, ſoph paſſúc, & zachéph, cómuniter pathách vertitur in camés, vt Prouer. 27.20, nó תִּשְׂבַּעְנָה ſaturabuntur. Ieſah. 49.15, etiā iſtæ תִּשְׁכַּחְנָה obliuiſcentur. Excipiuntur nonnulla quæ ſunt cum pathách, vt Ieſah. 5.15, & oculi ſublimium תִּשְׁפַּלְנָה humiliabunt ſe. Et 66.14, oſſa veſtra ſicut germen תִּפְרַחְנָה florebunt. Prouer. 30.15, תִּשְׂבַּעְנָה ſaturabuntur. Iechez. 30.17, תִּלַכְנָה ibunt. Iiób 17.16, תֵּרְדְנָה deſcendent. Irme. 49.2, תִּצַּתְנָה comburētur. Michàh 7.16, & aures eorum תֶּחֱרַשְׁנָה obſurdeſcét. Ieſah. 32.3, aures audientiū תִּקְשַׁבְנָה 98 99

attendent. Interdum non ſcribitur ה,vt 2.Sem.13. 18,תִּלְבַּשְׁן induent ſe. Geneſ. 19.36. וַתַּהֲרֶין & conceperũt duæ filiæ Loth. Venit etiam ן cum daghés,ornatus, vel euphoniæ gratia,vt Michàh 7.10,Oculi mei תִּרְאֶינָּה aſpicient in eam.Sed illud Iechez.32.16,תְּקוֹנַנָּה lamẽtabuntur eam:eſt cum daghés ob defectum נ.

Inuenitur etiam cũ י in principio,& נ & ה in fine:vt 1.Sem.6.12, וַיִּשַּׁרְנָה & direxerunt ſe vaccæ.Geneſ.30.38, וַיֶּחֱמֶנָה & calefaciebant ſe. Et illud Dani.8.22, Ex gentibus יַעֲמֹדְנָה ſtabunt. Inuenitur & cum daghés ob defectum נ,vt Iechez.17.22,תִּשְׁכֹּנָה habitabunt. Et cũ ſceuá vice pathách,vt Iechez.16.50,וַתִּגְבַּהֶינָה & eleuatæ ſunt.pro וַתִּגְבַּהְנָה, vbi & י ad protrahendum eſt additũ.

Temporum permutatio. CAP. XII.

TEmporum permutatione Sacræ vtuntur literæ.Quocirca annotandum eſt quòd præteritum ponitur vice futuri multis in locis,& præcipue in Prophetis,propter rei certitudinem:vt Gen.17.16, Benedicam ei, & etiam נָתַתִּי dedi ex ea tibi filium.pro,dabo.Et 18.12,הָיְתָה־לִּי fuit mihi voluptas:pro,erit.Pſal.21.3,deſideriũ cordis ei נָתַתָּה dediſti ei.pro,dabis.Et 31.6,פָּדִיתָ redemiſti me.pro,redimes.Et 55.19,פָּדָה redemit in pace.pro,redimet.Iechez. 13.11,הָיָה fuit imber inundans.pro,erit.Et 28.18,וָאוֹצִיא־אֵשׁ & eduxi ignem.pro,educam. Ibidem, וָאֶתֶּנְךָ & dedi te in cinerem.pro,dabo.Et rurſus 17, In terrã הִשְׁלַכְתִּיךָ proiicere feci te.pro,faciam. Hobadiáh 2,Ecce paruulum נְתַתִּיךָ dedi te.pro,dabo.Michàh 7.8,Ne læteris inimica mea, quia cecidi,קָמְתִּי ſurrexi.pro,ſurgam.Chabaccúc 3.13,יָצָאתָ egreſſus es in ſalutem populi tui.pro, egredieris.

Contrà, quãdo præcedit dictio אָז id est Tunc, futurũ capitur vice præteriti: vt Exo. 15.1, אָז יָשִׁיר Tũc canet Mo scéh. pro, cecinit. Nume. 21.17, אָז יָשִׁיר Tũc canet Israel. pro, cecinit. Deut. 4.41, אָז יַבְדִּיל Tunc diuidet Mosceh. pro, diuisit. Talis est mos & in lingua Ismahelitica, vt Rab. Abraham scripsit. Capitur & pro præterito imperfecto, Iesah. 6.2, Duabus יְכַסֶּה operiebat vultũ suum, &c. Et 4, וַיָּנֻעוּ & mouebantur superliminaria.

Vtitur etiam Sacra scriptura præterito perfecto pro imperfecto: vt Gen. 4.24, Quia virum הָרַגְתִּי occidi (pro occidebam) in vulnere meo. hoc est, Si vulnerabat me quispiam, occidebam eum, vt exponit Ra. Dauid in Michlól. 196

Benoni, id est Participium actiuũ, non inuenitur loco præteriti aut futuri: quanquam R. Ionáh illud Genes. 41.1, & Parhóh חֹלֵם somnians: scribat esse vice præteriti, id est somniauit. Sed R. Dauid dicit esse benoni, id est erat somnians, aut somniabat quòd staret iuxta flumẽ. Et sic illud Iesah. 66.22, Cælos nouos, & terram nouam ego עֹשֶׂה faciens, siue facio: R. Ionáh expo nit feci: sed est participium, facio. quanquam enim cælorum & terræ creatio fuerit olim, quotidie tamen dicitur creare, quòd ea stabiliat & consistere faciat sua virtute & potentia. 197

*Ponitur etiam præteritũ vice macór: vt 2. Sem. 12.14, נָאֲצוּ blasphemando blasphemasti, vel blasphemare feci sti. Iechez. 13.3, וּלְבִלְתִּי רָאוּ & vt nõ videant. quod est, propter non videre. Irme. 23.14, לְבִלְתִּי־שָׁבוּ vt nõ cõuertantur. Leuit. 14.43, אַחֲרֵי חֻלַּץ postquam eruit lapides. Prouerb. 19.11, הָאֲרִיךְ אַפּוֹ extendẽdo furorẽ suũ. Iehos. 23.15, עַד־הַשְׁמִידוֹ *אֹתְכֶם donec disperdat ipse vos. Et 376

11.14, עַד־הִשְׁמִדָם אוֹתָם donec perderent eos.

197 Præteritum loco imperatiui non inuenitur: neque contrà, imperatiuum loco præteriti.

101 Participium passiuum pro actiuo, & contrà, inuenitur: vt Iudicum 8.11, per viam הַשְּׁכוּנֵי habitantiũ in tabernaculis. Psal. 102.12, Dies mei sicut vmbra נָטוּי declinans. Cant. 3.8, omnes ipsi אֲחֻזֵי tenentes gladios. Ester 3.15, Cursores egressi sunt רְחוּפִים festinantes. 1. Reg. 22. 35, Et rex erat מֻעֳמָד constitutus in curru. Daniel 10.11, Steti מְרָעִיד trepidus. Iesah. 27. 7, Nunquid secundum plagam מַכֵּהוּ percussi eius percussit eum?

163 Macór ponitur vice præteriti, imperatiui, & futuri, vt dictum est Lib. III. Cap. VI.

197 Imperatiuum ponitur vice futuri multis in locis: vt Genes. 42.16, Et vos הֵאָסְרוּ ligamini. pro ligabimini. Deut. 32.49, Ascende, &c. ומוּת & morere. pro morieris. Gene. 12.2, וֶהְיֵה & esto benedictio. pro eris. Et 20.7, Et orabit pro te, וֶחְיֵה & viue. pro viues. Psal. 37.4, וְהִתְעַנַּג & delectare (pro delectaberis) in Domino. Et 27, וּשְׁכֹן & habita in sæculum. pro, habitabis. Item 2.11, וְגִילוּ & exultate (pro exultabitis) in tremore. Et 68.31, בְּעַר perde feras. pro perdes. Prouerb. 3.4, וּמְצָא־חֵן & inueni gratiã. pro inuenies. 2. Reg. 5.10, וּטְהָר & munda. pro mundabit se. Prouerb. 4.4, custodi præcepta mea, וְחְיֵה & viue. pro, viues. Et 6.6, Vade ad formicam piger &c. וַחֲכָם & sapiens esto. pro eris.

195 Futurũ ponitur aliquãdo vice præteriti: vt quãdo est cum dictione אָז, vt dictum est. Exod. 15.5, Abyssi יְכַסְיֻמוּ operient eos. pro operuerũt. Et 7, יְאכְלֵמוֹ deuorabit eos pro deuorauit. Et 33.7, Et Mosẽh יִקַּח accipiet tabernaculum. pro accepit. Iudic. 2.1, אַעֲלֶה ascendere faciam vos

de AEgypto.pro, feci.2.Semu.2.28, & non יִרְדְּפוּ perſequẽtur vltrà pro,perſecuti ſunt.Pſal.106.17, תִּפְתַּח־אֶרֶץ Aperiatur terra. pro,aperta eſt. Et 18,flamma תְּלַהֵט cõburet impios.pro,combuſſit.Et 19,יַעֲשׂוּ־עֵגֶל facient vitulum.pro,fecerunt.Et 78.15, יְבַקַּע rumpet petras.pro, rupit. Et pro præterito imperfecto,Gen.29.2,יַשְׁקוּ propinabant gregibus.Et 3,וְנֶאֶסְפוּ־שָׁמָּה & congregabuntur illic omnes greges. pro, congregabãtur.1.Semu.13.19, Et faber non יִמָּצֵא inuenietur. pro,inueniebatur. Et pro præſenti,1.Sem.24.10,Vt quid תִּשְׁמַע audies verba? pro, audis.Gene.2.10,Et inde יִפָּרֵד diuidet ſe. pro,diuidit ſe. Et 32.17,& quò תֵּלֵךְ vades?pro, vadis.Et 32, Non יֹאכְלוּ comedent (pro comedunt) filii Iſrael. Et loco macór:vt 2.Paralip.24.11,Tempore יָבִיא afferet(pro afferendi)arcam.id eſt quo afferebant arcam.Eccleſ.8.3, Ne feſtines à facie eius תֵּלֵךְ ibis.pro ire,id eſt recedere. 1.Semu.2.3,Ne multiplicetis תְּרַבְּרוּ loquimini.pro,loqui.Ieſah.52.1,Non addet יָבֹא־בְךָ veniet.(pro ,venire in te.)Poſſunt tamen hæc exponi ſubaudiendo ש, id eſt vt loquamini,vt veniat,ſecundum R.Abrahám.

De coniunctione pronominis cum verbo.& primum cum præterito perfecto. CAP. XIII.

QVid ſit,& quid ſignificet pronomen tam affixum,ſiue coniunctũ cum nomine & verbo, quàm ſeparatũ: Lib.11. Cap. xxxiiii dictum eſt. Modo verò notandum eſt,pronomen primæ perſonæ non iungi verbo primæ perſonæ,nec pronomẽ ſecundæ perſonæ iungi verbo ſecundæ perſonæ.Non enim dicimus in lingua Hebræa פְּעַלְתַּנִי operatus ſum me, פְּעַלְתָּךְ operatus es te, etiam in verbis ſignificãtibus actionem immanentem: quia

agens, quatenus agens, nõ eſt patiens, nec contrá. Vn-
142 de illud Iechez. 29. 3, עָשִׂיתָנִי, exponunt, feci mihi, & nõ me. Sed tertia cum tertia conuenienter iungitur, vt paulo infrà patebit. Sciendum præterea quòd pronomen in prima & ſecunda præteriti perſona æquatur, vt Irm. 2. 34, Non in foramine (vel foſſa) מְצָאתִים inueniſti eos. Iechez. 16. 58, אַתְּ נְשָׂאתָם tu portaſti eos. Et 19, וְנָתַתִּיהוּ & dediſti eum corã eis. Iudic. 11. 35. incur-
149 uãdo הִכְרַעְתַּנִי incuruaſti me. Excipiũtur, illud Cantic. 5. 9, quia ſic הִשְׁבַּעְתָּתִנוּ adiuraſti nos: pro, הִשְׁבַּעְתִּינוּ Et Irm. 2. 27, tu יְלַדְתָּנוּ genuiſti nos. pro, יְלַדְתִּינוּ. Et cum prima perſona præteriti, vt Ieſah. 42. 16, hæc verba עָשִׂיתִם feci eis. Et mox, & non עֲזַבְתִּים dereliqui eos. Pronomen quoque iunctum ſecũdæ perſonæ plurali maſculeæ, & tertiæ plurali fœmineæ, æquatur: vt Zecha. 7. 5, Nunquid ieiunium צַמְתֶּנִי ieiunaſtis mihi? eſt enim ſicut צַמְתֶּם אוֹתִי. Nume. 20. 5, Quare הֶעֱלִיתֵנוּ aſcendere feciſtis nos ex AEgypto? quod eſt ſicut הֶעֱלִיתֶם אוֹתָנוּ. Et ſic in futuro, Iiob 19. 15, Et ancillæ meæ vt extraneum תַּחְשֹׁבְנֵנִי (quod eſt ſicut תַּחְשֹׁבְנָה אוֹתִי) reputabunt me, Iiob 19. 15.

Notandum etiam quòd literæ quibus pronomina conficiuntur, ſunt ſex, quæ continẽtur hoc memoriali ſigno הַכְנוּיִם, id eſt he, caph, nun, vau, iod, & mem, tã in nominibus (vt dictũ eſt) quã in verbis, de quibus ſumus dicturi. Interdum autem eſt vna litera cũ daghés, & quã doque ſine daghés: aliquando duæ, nonnũquam tres pronomen conficiunt. Sed iam verborum indaganda eſt coniunctio, ídque in verbo perfecto, & à præteriti tertia perſona inchoandum.

פָּקַד
82 IGitur פָּקַד, ſiue tertia perſona, decẽ iungitur pronominibus: & in perfectis camés mutatur in ſce-

uá(vel ſceuá pathách,ſi prima eſt gutturalis)& pathách in camés,& tertia eſt cum chólem & ו.Vel eſt cum ſceuá,& duobus cameſín,& ה & ן & ſcuréc.Vt מְכָרוֹ Vendidit eum, עֲזָבוֹ dereliquit eum, חֲקָרוֹ inueſtigauit eum, & מְכָרֵהוּ עֲזָבֵהוּ חֲקָרֵהוּ quæ idem ſignificant.

Cum ſecundo autem pronomine eſt cum ſceuá, & 130
ſecúda cum camés,quia ſemper eſt longa,& ך cum camés.In ſoph paſſúc verò,athnách & zachéph,tertia eſt cum ſeghól:vel cum camés,& ך cum ſceuá,ne coincidat cum ך fœmineo.vt יְלָדֵךְ genuit te,Deut.32.18. מְשָׁחֲךָ 131
vnxit te,Pſal. 45.8. וְעָבְדֵךְ & ſeruierit tibi, Deut. 15.12. יְלָדֵךְ genuit te,Prouer.23.22.קָנָךְ poſſedit te. Deut.32.6, עָנֵךְ reſpondit tibi,Ieſah.30.19. פָּאֵרֵךְ glorificauit te, Ieſah.55.5. Et abſque accentu diuiſiuo ſimiliter inuenitur,vt Irm.23.37,Quid עָנָךְ reſpondit tibi Dominus?

Cum tertio pronomine cómuniter eſt cum ſceuá, 132
camés & pathách,& chiric cum נ & י, vt פָּקְדַנִי viſitauit me. שְׁלָחַנִי miſit me,2.Reg.2.6. עֲזָבַנִי dereliquit me, Ieſah.49.14. שְׁאָפַנִי abſorbuit me,Pſal.56.2. Cú ſoph paſſuc verò,athnách,& zachéph, pathách mutatur in camés,vt Pſal.40.13,& cor meú עֲזָבַנִי dereliquit me. Nume.16.29,Non Dominus שְׁלָחַנִי miſit me.Et 28,Scietis quòd Dominus שְׁלָחַנִי miſit me.Iudicũ 1.15,נְתַתָּנִי dediſti mihi.Ieſah.49.1,קָרָאַנִי vocauit me. Sũt tamen nõ- 134
nulla cum camés,quæ accentum non habent diſtinguentem,ad denotandum ſecundum normam debuiſſe eſſe cum camés, propter hannách occultum, id eſt literam quieſcentem. Nam poſt tertiam literam eſt nach occultũ, & idcirco debuerat ſecundum normã eſſe cum camés,& non cum pathách, vt Prouerb.8.22, Dominus קָנָנִי poſſedit me.Pſal.118.5,עָנָנִי exaudiuit me

in latitudine Dominus. Iob 4.14, קָרָאַנִי euenit mihi. 1.Sem.28.12, vt quid רִמִּיתָנִי decepisti me? Psal.17.3, צָרַפְתָּנִי conflasti me. Iob 30.19, הוֹרָנִי docuit me. Inuenitur & cum séri in pihél haddaghús, vt Iesah.8.11, וַיִּסְּרֵנִי & corripuit me.

Cum quarto pronomine est cum sceuá, & duobus camesín, & ם: vt מְכָרָם vendidit eos, Deut.32.30. שָׁלְחָם misit eos, Iechez.13.6. סְבָלָם portauit eos, Iesah.53.4. Interdum hoc pronomen est cum ם & ו, vt כִּסָּמוֹ operuit eos, Exod.15.10. Interdum etiam (quia dictio est longa) tertia radicalis est cum pathách, vt Hamós 9.1, וּבְצַעֵם & percutiet eos in capite.

134 Cum quinto, est cum sceuá, & pathách (quòd dictio sit breuis ob punctorum multitudinem,) & sceuá, & seghól, cum כ, & ם, cuiusmodi omne כֶּם כֶּן, vt שִׁלַּחֲכֶם Misit vos, פָּקָדְכֶם visitauit vos.

135 Cum sexto, communiter est cum sceuá, & duobus camesín, & נ & ו cum scuréc: vt מְכָרָנוּ vendidit nos, Genes.31.15. עֲזָבָנוּ dereliquit nos, Hezr.9.9. זְכָרָנוּ recordatus est nostri, Psal.115.12. נָתָנָנוּ dedit nos, Psal.124.6. יְדָעָנוּ sciuit nos, Iesah.63.16.

135 Cum septimo, pronomine fœmineo est cum sceuá, & duobus camesín, & ה cum mappic, vt חֲקָרָהּ inuestigauit eam, Iob 28.27. יְסָדָהּ fundauit eã, Psal.23.2. וְשִׁבְרָהּ & cóteret eam, Iesah.30.14. Interdum ה quiescit, vt Hamós 1.11, & indignatio eius שְׁמָרָה נָצַח seruauit eam in sæculum. Et in Macór sunt multa quiescentia præter normam.

137 Cum octauo, est cum sceuá, camés, & séri, & ך cum sceuá, vt פָּקָדֵךְ visitauit te, שִׁבָּרֵךְ contriuit te, Iechez.27.26. וְשָׁאֲלֵךְ & interrogauerit te, Iudic.4.20.

Cum nono, eſt cum ſceuá, & duobus cameſín, & ן, vt 137
פָּקְדֵן viſitauit eas. Et in pihél haddaghús, קִבְּצֵן congrega uit eas, Ieſah. 34. 16.

Cum decimo, eſt cũ ſceuá, pathách, ſceuá, & ſeghól, cum כ & ן, vt פָּקְדֵכֶן viſitauit vos, שִׁלַּחְכֶן miſit vos.

SEcunda præteriti perſona, ſex iungitur pronomi- פָּקַדְתִּ
nibus. Non enim (vt dictũ eſt) pronomẽ ſecundæ 139
perſonæ vtriuſque numeri, coniungitur verbo ſecundæ perſonæ, & ita ſex remanent coniunctiones. Secunda igitur perſona iuncta cum primo pronomine, eſt cum ſceuá, pathách, ſceuá, & cholem, & ו, Vel camés & ה & ו cum ſcuréc: vt פָּקַדְתָּנִי viſitauiſti eum, שִׁלַּחְתָּנִי miſiſti eum. Vel פָּקַדְתָּהוּ שִׁלַּחְתָּהוּ. Vel cum chiríc, vt וְנָתַתָּיהוּ & dediſti eum, Iechez. 16. 19, quod & ſuprà citauimus.

Cũ ſecundo, eſt cũ ſceuá, pathách, ſceuá, pathách, & 139
chiríc, cum נ & י. Sed pathách ipſius ת cum accẽtu diuiſiuo, vt ſoph paſſúc, vt athnách, vt zachéph, mutatur in camés. Irme. 20. 7, חָזַקְתַּנִי fortior fuiſti me. Pſal. 139. 1, חָקַרְתַּנִי inueſtigaſti me. Et 22. 2, עָזַבְתַּנִי dereliquiſti me. Illud tamen Pſal. 17. 3, צָרַפְתַּנִי conflaſti me: eſt cum camés, quanquam prædictum non habeat accentum.

Cum tertio eſt cum ſceuá, pathách, ſceuá, camés, & ם: vt פָּקַדְתָּם viſitaſti eos, זָכַרְתָּם recordatus es eorũ, שָׁמַעְתָּם audiuiſti ea, Ieſah. 48. 7, יָסַדְתָּם fundaſti ea, Pſal. 119. 152.

Cum quarto, eſt cum ſceuá, pathách, ſceuá, camés, נ & ו cum ſcuréc: vt פָּקַדְתָּנוּ viſitaſti nos, שִׁלַּחְתָּנוּ miſiſti nos, Nume. 13. 28. Pſal. 60. 3, Deus זָנַחְתָּנוּ elongaſti nos. Ibidem פָּרַצְתָּנוּ diuiſiſti nos. Et ſecũda cum chiríc loco pathách, & ת cum camés loco chiríc: vt Tu יְלַדְתָּנוּ genuiſti nos, Irm. 2. 27, pro יְלַדְתִּינוּ. Sic & Ichoſ. 2. 17, Innoxii erimus ab adiuratione tua hac qua הִשְׁבַּעְתָּנוּ adiu-

rasti nos. pro הִשְׁבַּעְתָּנוּ. secundum enim normam debet
149 esse cum chiric, quia vox est in lingua fœminea, teste R. Dauid in Michlól. Illud autem Iehos. 2.18, הוֹרַדְתֶּנוּ descendere fecisti nos: est cum seri loco chiric, quia séri & chiric sunt propinqua, vt ostendit יוֹסֵף יוֹסִיף, & in binián hiphhíl יַפְקֵד יַפְקִיד.

Cum quinto fœmineo est cum sceuá, pathách, sceuá, camés, & ה cum mappic, vt שִׁלַּחְתָּהּ Misisti eam, פְּקַדְתָּהּ visitasti eam.

Cum sexto, est cum sceuá, pathách, sceuá, camés, & ן : vt שִׁלַּחְתָּן Misisti eas, פְּקַדְתָּן visitasti eas.

פָּקַדְתִּי
140 PRima præteriti persona communis generis, octo iungitur pronominibus. Cum primo est cũ sceuá, pathách, sceuá, chiric, י & ו: vel cum י & ה & ו cũ scuréc: vt פְּקַדְתִּיו visitaui eum. Iesah. 43.7, ad gloriam meã בְּרָאתִיו יְצַרְתִּיו אַף־עָשִׂיתִיו creaui eum, formaui eum, etiam
142 feci eum. סְמַכְתִּיו stabiliui eum, Genes. 27.37. מָשַׁחְתִּיו vnxi eum, Psal. 89.21. Vel פְּקַדְתִּיהוּ visitaui eum. Et יְכַלְתִּיו va
140 lui præ eo, Psal. 13.5. Et cum chiric loco patách, vt Iudic. 13.6, & non שְׁאִלְתִּיהוּ petiui eum. 1. Semu. 1.20, A Domino שְׁאִלְתִּיו petiui eum.

Cum secundo, פְּקַדְתִּיךָ visitaui te. בְּחַרְתִּיךָ וְלֹא מְאַסְתִּיךָ elegi te, & non abieci te, Iesah. 41.9. Et 10, אַף־עֲזַרְתִּיךָ אַף־תְּמַכְתִּיךָ etiam adiuui te, etiam sustentaui te.

Cum tertio, פְּקַדְתִּים visitaui eos. Prouerb. 30.18, & nõ יְדַעְתִּים noui ea. Iesah. 42.16, hæc verba עָשִׂיתִים feci eis, & non עֲזַבְתִּים dereliqui eos.

Cũ quarto, פְּקַדְתִּיכֶם visitaui vos, שִׁלַּחְתִּיכֶם dimisi vos.

Cum quinto, פְּקַדְתִּיהָ visitaui eam.

Cum sexto, פְּקַדְתִּיךְ visitaui te. עֲזַבְתִּיךְ dereliqui te, Iesah. 54.7. נְתַתִּיךָ dedi te, Iechez. 16.7.

Cum ſeptimo, פְּקַדְתִּין viſitaui eas. יְדַעְתִּין cognoui ea, Ieſah.48.7. 141

Cũ octauo verò, פְּקַדְתִּיכֶן viſitaui vos.

TErtia verò pluralis decem iungitur pronominibus, & ſecunda in ſingulis eſt cũ camés, vt פְּקָדוּהוּ viſitauerunt eum. Zecha.13.3, וּדְקָרֻהוּ & configent eum. Pſal.78.34, וּדְרָשֻׁהוּ & quærent eum. pro quæſierunt eũ. פָּקְדוּ 144

Cum ſecundo, פְּקָדוּךְ viſitauerunt te, Ieſah.26.17.

Cum tertio, פְּקָדוּנִי viſitauerunt me. עֲזָבוּנִי dereliquerunt me, Pſal. 27. 10. הַלְמוּנִי percuſſerunt (vel concuſſerunt) me, Prouerb.23.35.

Cum quarto, פְּקָדוּם viſitauerunt eos.

Cum quinto, פְּקָדוּכֶם viſitauerunt vos.

Cum ſexto, פְּקָדוּנוּ viſitauerunt nos. בְּלָעוּנוּ deglutiuerunt nos, Pſal.124.3. Et 4, שְׁטָפוּנוּ inundauerunt nos.

Cum ſeptimo, פְּקָדוּהָ viſitauerunt eam.

Cum octauo, פְּקָדוּךְ viſitauerunt te.

Cum nono, פְּקָדוּן viſitauerunt eas.

Cum decimo verò, פְּקָדוּכֶן viſitauerunt vos.

CAEterum ſecunda pluralis ſex iungitur pronominibus, remoto ם, & eius loco ſuffecto ו, quia ſic inuenitur Zecha. 7.5, Nunquid ieiunium צַמְתֶּנִי ieiunaſtis mihi? Nume.20.5, הֶעֱלִיתֶנוּ aſcendere feciſtis nos. Et ſic פְּקַדְתֻּנוּ viſitaſtis nos. Vnde ſecundum hãc formam iũgitur ſex pronominibus, ſecunda exiſtente cũ pathách, פְּקַדְתּוּהוּ Viſitauiſtis eum, פְּקַדְתּוּנִי viſitauiſtis me, פְּקַדְתּוּם viſitauiſtis eos, פְּקַדְתּוּנוּ viſitauiſtis nos, פְּקַדְתּוּהָ viſitauiſtis eam, פְּקַדְתּוּן viſitauiſtis eas. פָּקַדְתֶּם 144

PRima verò pluralis octo iũgitur pronominibus, in ſingulis ſecunda exiſtente cũ pathách, vt פְּקַדְנוּהוּ viſitauimus eum. חֲשַׁבְנֻהוּ reputauimus eum, Ieſah.53.3, פָּקַדְנוּ 144.145

דְּרַשְׁנֵהוּ quæſiuimus eum,1. Paral.13.3. פְּקַדְנוּךָ viſitauimus te. שְׁכַחְנוּךָ obliti ſumus te,Pſal.4.18. פְּקַדְנוּם viſitauimus eos. פְּקַדְנוּכֶם viſitauimus vos. Et ex pihél haddaghús, Pſal. 118. 26, בֵּרַכְנוּכֶם benediximus vobis. פְּקַדְנוּהָ viſitauimus eam. שְׁמַעְנוּהָ audiuimus eam, Pſal. 132.6. חֲקַרְנוּהָ inueſtigauimus eã, Iiób 5.27. פְּקַדְנוּךָ viſitauimus te, פְּקַדְנוּן viſitauimus eas, פְּקַדְנוּכֶן viſitauim' vos.

פְּקָדָה 145 TErtia verò fœminei decem iungitur pronominibus, ה ſigno fœmineo mutato in ת raphatum, & ſecunda cum camés exiſtẽte, & tertia cum pathách: vt פְּקָדָתְהוּ viſitauit eum. גְּמָלָתְהוּ retribuit ei, Prouer. 31.12.

Et cum accẽtu diuiſiuo, vt athnách, vt ſoph paſſúc, & zachéph, pathách mutatur in camés, vt אֲכָלָתְהוּ comedit eũ, Gen.37.20. סְמָכָתְהוּ ſuſtentauit eũ, Ieſah.59.16, 145 צְרָפָתְהוּ cõflauit eũ, Pſal.105.19. Inuenitur tamẽ in ſoph paſſúc cùm pathách, vt 1.Semu. 18.28, filia Saul אֲהֲבָתְהוּ dilexit eum. Vel tertia eſt cum pathách, & ת daghef ſatũ, loco ת ſigni fœminei deficiẽtis: ſũntque ת ſcriptũ & ו, ſignum tertiæ perſonæ, ſicut אותו. Quod factũ eſt vt leuior ſit pronũtiatio ה. debuerat enim eſſe פְּקָדַתְתְּהוּ (quanquam non inueniatur) pro פְּקָדָתְהוּ, vt Ruth 4.15, יְלָדַתְתְּהוּ peperit eum. גְּמָלַתְתְּהוּ ablactauit eum, 1. Semu. 1.24. גְּנֻבַתְתְּהוּ furata eſt eum, Iiób 21.18.

146 Cum ſecundo pronomine, פְּקָדַתְךָ viſitauit te. Irme. 22.26, & matrem tuam quæ יְלָדַתְךָ peperit te. In ſoph paſſúc verò cũ camés tertia, vt Cãt.8.6, יְלָדַתְךָ peperit te.

Cum tertio, פְּקָדַתְנִי viſitauit me. Et cum athnách & ſoph paſſúc, cũ camés tertia, vt אֲכָלַתְנִי comedit me, Pſal.69.10. סְמָכַתְנִי ſuſtentauit me, Ieſah.63.5. שְׁטָפַתְנִי inundauit me, Pſal.69.3.

147 Cum quarto, ſecunda & tertia cum camés exiſtenti-

bus,& ת cum pathách,quòd dictio ſit longa, vt Hoſe. 2.12, וַאֲכָלַתַם & deuorauit eos beſtia agri. Ieſah.47.14, ignis שְׂרָפַתַם combuſſit eos. Pſal.119.129, נְצָרַתַם cuſtodiuit ea. Hoſe.2.7, וּבִקְשָׁתַם & quæret eos.

Cum quinto, פְּקָדַתְכֶם viſitauit vos. 147

Cum ſexto, פְּקָדַתְנוּ viſitauit nos, מְצָאַתְנוּ inuenit nos, Iudic.6.13. Et cum camés in ſoph paſſúc, vt Num.20. 14, Tu noſti omnem laborem qui מְצָאַתְנוּ inuenit nos.

Cum ſeptimo, פְּקָדַתָּה cum tribus cameſín,& ה cum mappíc ſecundum normam: quáquam non ſic inueniatur, ſed ſecunda cum camés,& tertia cũ pathách,& ת cú daghés,& ה leni & longa: vt פְּקָדַתָּה viſitauit eã. Et in aliis binianím, vt 1.Sem.1.6, וְכָעַסַתָּה & irritabat eam. Ruth 3.6,& fecit iuxta omnia quæ צִוַּתָּה præcepit ei. Ieſah.34.17, & manus eius חִלְקָתָה diuiſit eam. Iechez.14. 15, Si malam beſtiam tranſire fecero, וְשִׁכְּלָתָה & orbauerit eam. In quibus ת fœminei præteriti ſignum deficit: nam ſecundum normam debuerat eſſe פְּקָדַתְתָּה: ת verò vltimum,& ה ſunt ſignum pronominis paſſiui. 148

Cum octauo, פְּקָדַתֵךְ viſitauit te, cum duobus cameſín,& ſéri,& ך cum ſceuá: ſi verò dictio fuerit longa, ת erit cum ſeghól, vt Ruth 4. 15, quæ אֲהֵבַתֵךְ dilexit te. Ieſah.47.10, ſcientia tua ipſa שׁוֹבַבַתֵךְ peruertit te.

Cum nono & decimo, פְּקָדַתַן viſitauit eas, פְּקָדַתְכֶן viſitauit vos.

SEcunda perſona præteriti fœminei ſex iungitur pronominibus: vbi chiríc ponitur loco ſceuá: alioqui cum pronomine plurali vtriuſque generis, tribus exiſtétibus ſceuaín, grauis admodum eſſet eorum pronuntiatio: protrahendíque gratia eſt cum י. vt פְּקָדַתִּיהוּ viſitaſti eum. Iechez.16.19, וְנָתַתִּיהוּ & dediſti eum. פְּקָדַתְ 148

149 Cum ſecundo, פָּקַדְתַּנִי viſitaſti me. Et cũ chiríc vice pathách, יָלַדְתַּנִי genuiſti me, Irme. 15. 10. Et in binián hiphhíl, Iudic. 11. 35, incuruãdo הִכְרַעְתַּנִי incuruaſti me. Et in pihél haddaghús, 1. Semu. 19. 17, vtquid ſic רִמִּיתַנִי decepiſti me?

Cum tertio, פָּקַדְתָּם viſitaſti eos. Irme. 2. 34, non in foramine מְצָאתָם inueniſti eos. Iechez. 16. 58, tu נָשָׂאתָם portaſti eos.

Cum quarto, פָּקַדְתָּנוּ viſitaſti nos. Et cum camés vice chiríc, Iudic. 11. 35, & Irm. 2. 27, & Cant. 5. 9, quæ ſuprà in principio capitis ſunt citata. Et cum ſéri, vt in præterito maſculino.

Et cum quinto & ſexto, פָּקַדְתִּיהָ viſitaſti eam, פָּקַדְתִּין viſitaſti eas.

פָּקַדְתָּן 150 CAEterum ſecunda pluralis præteriti fœminei ſex iũgitur pronominibus ſicut maſculini: vt פָּקַדְתָּהוּ Viſitaſtis eũ, פָּקַדְתּוּנִי viſitaſtis me, פָּקַדְתֻּם viſitaſtis eos, פָּקַדְתּוּנוּ viſitaſtis nos, פָּקַדְתּוּהָ viſitaſtis eam, פָּקַדְתֶּן viſitaſtis eas.

Quomodo participia iungãtur pronominibus. CAP. XIIII.

פּוֹקֵד 151 PArticipium actiuum ſingulare maſculinũ decem iungitur pronominibus, vt פּוֹקְדוֹ viſitãs eum, vel פּוֹקְדֵהוּ tertia cum ſéri, vt עֹשֵׂהוּ facienti eum, Hoſe. 8. 14. בּוֹנֵהוּ ſpernẽs eum, Prouerb. 14. 2.

Cum ſecũdo, פּוֹקְדֵךְ viſitans te, ſecunda cum ſeghól, vt יְיוֹצְרֵךְ & formans te, Ieſah. 44. 2. נֹתְנֵךְ dans te, Irme. 20. 4. גֹּאֲלֵךְ redimens te, Ieſah. 44. 24. Et cum chiríc, vt 2. Paralip. 34. 28, Ecce ego אֹסִפְךָ addo te (vel congrego te) ad patres tuos. 2. Semu. 4. 8, Iſbóſeth filii Saúl אֹיְבֶךָ odio habentis te. Exod. 23. 4, Si occurreris boui אֹיִבְךָ o-

dio habentis te. Quòd ſi tertia vel ſecũda litera fuerit gutturalis, erit cum ſéri, vel pathách ſecunda, vt 1.Semu.21.2, Ego שְׁלָחֵךְ mitto te. Ieſa. 43.1, בְּרָאֵךְ creans te Iahacób.2.Paral.20.7, Semini Abrahám אֹהֲבְךָ diligẽti te. Et cum accentu diuiſiuo, vt athnách, ſoph paſſúc, zacheh, tertia eſt cum ſeghól, & ך cum camés, & rapheh, vt Pſal. 121.3, שֹׁמְרֵךְ cuſtodiens te. Et 5, Dominus שֹׁמְרֵךְ cuſtodit te. Eccleſ.12.1, Memento אֶת בּוֹרְאֶךָ creantis te. Et in pihél haddaghús, Eccleſ.7.22, ſeruũ tuum מְקַלֶּלְךָ maledicentem tibi. Et ך cũ daghés, Deut. 8.5, Dominus deus tuus מְיַסְּרֶךָ erudit te. 151 152

Cum tertio, פּוֹקְדֵנִי, vel פֹּקְדֵנִי viſitans me. Iiób 19.25, גֹּאֲלִי חָי redimens me viuit. Ieſah. 49.5, יֹצְרִי formãs me ex vtero. Pſal. 119.42, חֹרְפִי exprobrans mẽ. Ieſah. 41.8, אֹהֲבִי diligentis me. Iiob 32.23, Tollat me עֹשֵׂנִי faciens me. Et cum pathách loco ſéri, vt Ieſah.47.10, Dixiſti, non eſt רֹאֵנִי videns me.

Cum quarto, פּוֹקְדֵם viſitans eos, vt Prouerb.23.11, גֹּאֲלָם redimens eos fortis. Pſal.35.6, רֹדְפָם perſequens eos. Et 39.7, אֹסְפָם congregans ea. Et cum ſéri loco camés, Pſal.68.28, רֹדֵם dominans eis.

Cum quinto, פּוֹקְדֵכֶם ſecunda cũ ſeghól, vel cum pathách, פּוֹקְדֶכֶם, viſitans vos. vt Ieſah. 43.14, dixit Dominus גֹּאַלְכֶם redimens vos. 154

Cum ſexto, פּוֹקְדֵנוּ viſitans nos. Ieſah.63.16, גֹּאֲלֵנוּ redimens nos. Et 29. 15, רֹאֵנוּ videns nos. Et 33. 22, שֹׁפְטֵנוּ iudicans nos.

Cum ſeptimo, פּוֹקְדָהּ viſitans eam. Ieſah. 27.3, Ego Dominus נֹצְרָהּ ſeruo eam. Et 24.1, וּבוֹלְקָהּ & deſtruet eã. Et in pihél haddaghús, Hoſe.2. 14, Ego מְפַתֶּיהָ ſeduco eam. in quo י eſt loco ה radicalis literæ.

Cum octauo, פּוֹקְדֶךָ visitans te. Iesah. 60.16, וְגֹאֲלֵךְ & redimens te fortis Iahacob.

Cũ nono & decimo, פּוֹקְדֵן vel פּוֹקְדֶנָּן visitãs eas, פּוֹקְדֶכֶן visitans vos.

פּוֹקְדִים 154 PLurale masculinum decem iungitur pronominibus remoto ם, & י signo plurali remanente, tertia est cum camés: vt פּוֹקְדָיו visitantes eum. Irme. 2.3, אֹכְלָיו comedentes eum. Psal. 145.18, קֹרְאָיו inuocantes eum. Et 24.6, דּוֹרְשָׁיו quærentiũ eum. Prouerb. 10.26. לְשַׁלְּחָיו mittentes eum.

155 Cum secundo, פּוֹקְדֵיךְ visitãtes te, tertia cum seghól. Psal. 9.11, דֹּרְשֶׁיךָ quærentes te. Et 69.10, חֹרְפֶיךָ exprobrantes te.

Cum tertio, פּוֹקְדַי visitantes me, tertia cum pathách, quod cũ athnách, & soph passúc, & sæpius cũ zacheph, mutatur in camés. Psal. 7.2, רֹדְפַי persequentes me. Et 9.14, מְשַׂנְאָי ab odiẽtib' me. Et 35.1, לֹחֲמָי impugnãtes me.

157 Cum quarto, פּוֹקְדֵיהֶם visitantes eos, tertia cum sẽri, & ה cum seghól.

Cum quinto, פּוֹקְדֵיכֶם visitantes vos, tertia cum sẽri, & כ cum seghól. Iudic. 6.9, לֹחֲצֵיכֶם opprimentium vos. Iesah. 30.16, רֹדְפֵיכֶם persequentes vos.

158 Cum sexto, פּוֹקְדֵינוּ visitantes nos, tertia itidem cum sẽri. Exod. 1.10, שֹׂנְאֵינוּ odientes nos.

Cum septimo, פּוֹקְדֶיהָ visitantes eam, tertia cum seghól, & ה cum camés. Prouerb. 27.16, צֹפְנֶיהָ abscondentes eam. Et 3.18, וְתֹמְכֶיהָ & fulcientes eã. Et 18.21, וְאֹהֲבֶיהָ & diligentes eam.

Cum octauo, פּוֹקְדֶיךָ visitantes te, tertia cum pathách, & י cum chiríc, & ך cum sceuá. Sed cum accentu diuisiuo, vt soph passúc & athnách, pathách mutatur in ca

mes. Irme.30.16, אוֹכְלַיִךְ deuorantes te.

Cum nono & decimo, פּוֹקְדֵיהֶן visitantes eas, פּוֹקְדֵיכֶן visitantes vos.

PArticipium fœmineum, פּוֹקֶדֶת, & non פּוֹקְדָה, iungitur decé pronominibus, vt leuior sit pronũtiatio. Quocirca ת dagheſſatur, (& nõ raphatur) vt in coniũctione nominum desinentium in ה, & secunda litera in singulis est cum pathách. Cum primo, פּוֹקַדְתִּנִי visitans eum. יוֹעַצְתּוֹ consulens ei, 2. Paralip. 22. 3. אֹמַנְתּוֹ nutriens eum, 2. Semu. 4.4. לְיוֹלַדְתּוֹ generanti eũ, Prouerb. 17. 25. פּוֹקֶדֶת 158

Cum secũdo, פּוֹקַדְתֵּךְ visitans te. Et ת cum seghól, quando habet athnách, vel soph passúc, vt יוֹלַדְתֵּךְ generans te, Prouerb. 23.25.

Cum tertio & quarto, פּוֹקַדְתִּי visitans me, פּוֹקַדְתָּם visitans eos.

Cum quinto, פּוֹקַדְתְּכֶם visitans vos. יוֹלַדְתְּכֶם generans vos, Irme. 50.12.

Cum sexto & septimo, פּוֹקַדְתָּנוּ visitans nos, פּוֹקַדְתָּהּ visitans eam.

Cum octauo, פּוֹקַדְתֵּךְ visitans te. Iechez. 27.12, סֹחֶרְתֵּךְ negotiatrix tua.

Cum nono & decimo, פּוֹקַדְתָּן visitans eas, פּוֹקַדְתְּכֶן visitans vos.

PArticipium verò plurale fœmineum decem iungitur pronominibus, vt פּוֹקְדוֹתַיו Visitantes eum, פּוֹקְדוֹתַיִךְ visitantes te, פּוֹקְדוֹתַי visitantes me, פּוֹקְדוֹתֵיהֶם visitantes eos, פּוֹקְדוֹתֵיכֶם visitantes vos, פּוֹקְדוֹתֵינוּ visitantes nos, פּוֹקְדוֹתֶיהָ visitantes eã, פּוֹקְדוֹתַיִךְ visitãtes te, פּוֹקְדוֹתֵיהֶן visitantes eas, פּוֹקְדוֹתֵיכֶן visitantes vos. פְּקוּדוֹת 159

PArticipium passiuũ singulare masculeum decem iungitur pronominibus, hoc modo, פְּקוּדוֹ Visitat' פְּקוּד 160

eius, פְּקוּדֶךָ visitatus tuus, פְּקוּדִי visitatus meus, פְּקוּדֵם פְּקוּדֵנוּ פְּקוּדָה פְּקוּדֵךְ פְּקוּדֵכֶן פְּקוּדֵכֶם :

פְּקוּדִים 160 PArticipium passiuum plurale masculeum decem iungitur pronominibus, hoc pacto, פְּקוּדַי Visitati eius, vt הֲרוּגַי occisorum eius, Iesah. 27.7. קְרוּאַי vocatos, (aut inuitatos) eius, Sephan. 1.7. Et in pihél haddaghús וּמְאֻשָּׁרַי & beatificati eius, Iesah. 9.16. פְּקוּדֶיךָ visitati tui, פְּקוּדַי visitati mei, פְּקוּדֵיהֶם visitati eorũ, פְּקוּדֵיכֶם visitati vestri, פְּקוּדֵינוּ visitati nostri. פְּקוּדֵיהֶ visitati eius, vt קְרֻאֵיהֶ inuitati eius, Prouerb. 9.18, הֲרוּגֵיהֶ occisos sui os, Iesah. 26.21. פְּקוּדֶיךָ visitati tui, פְּקוּדֵיהֶן visitati earum, פְּקוּדֵיכֶן visitati vestri.

פְּקוּדָה 160 PArticipium quoque passiuum singulare fœmineum, decem iũgitur pronominibus, tertia cum camés* in singulis existente, quanquã post ipsam sit sceuá in aliquibus. פְּקוּדָתוֹ Visitata eius, פְּקוּדָתֵךְ visitata tua, פְּקוּדָתֵם פְּקוּדָתֵכֶם פְּקוּדָתֵנוּ פְּקוּדָתָהּ פְּקוּדָתִי visitata mea, פְּקוּדָתֵךְ פְּקוּדָתֵכֶן :

פְּקוּדוֹת 161 PLurale fœmineum, decem itidem iungitur pronominib', vt פְּקוּדוֹתָיו Visitatæ ei', פְּקוּדוֹתַיִךְ visitatæ tuæ, פְּקוּדוֹתֵיכֶם visitatæ eorũ, פְּקוּדוֹתַי visitatæ meæ, פְּקוּדוֹתֵיהֶם visitatæ eorũ, פְּקוּדוֹתֵינוּ פְּקוּדוֹתֶיהָ פְּקוּדוֹתַיִךְ פְּקוּדוֹתֵיהֶן פְּקוּדוֹתֵיכֶן :

Q uomodo macór iungatur pronominibus. CAP. XV.

פָּקוֹר 161 DIcendum quoque de coniunctione macór cum pronominibus. Et primum quomodo iũgatur macór quod est cum camés & chólem, vt פְּקוֹר: deinde quod est cũ sceuá & pathách, vt פֶּקֶר*. vbi memoria tenendum quod suprà præceptum est, pronomina cum macór quãdoque esse passiua, interdum actiua.

168 פְּקֹד igitur macór, decẽ iungitur pronominibus mu-

tato camés latoin camés chatéph, vt פָּקְדֵהוּ vel פָּקָדֵהוּ. Geneſ. 24.30, וּכְשָׁמְעוֹ & cum audiſſet ipſe. Pſalm.3.1, בְּבָרְחוֹ 168.706
dum fugeret ipſe. Et 10.9, בְּמָשְׁכוֹ dum traxerit eum. Exod.18.18, Non poteris עֲשֵׂהוּ facere ipſum ſolus.

Cũ ſecũdo, פָּקְדֵךְ vel פָּקָדֵךְ. Et quando eſt in ſoph paſſúc, vel cum athnách, aut zachéph, tertia eſt cũ ſeghól. Deut.6.7, וּבְשָׁכְבְּךָ & cum dormieris tu. Et 29.12, לַעֲבָרְךָ vt tranſeas tu. Et prima cum ſcurec, Leuit.23.22, בְּקְצְרְךָ cum meſſueris tu. Et ſecũda gutturali exiſtente, prima eſt cum camés lato, ſecunda cum camés chatéph, vt Ruth 3.13, Et ſi noluerit לְגָאֲלֵךְ redimere te. Vel eſt cũ ſceuá & camés chatéph, vt Exod.23.20, לִשְׁמָרְךָ vt cuſtodiat te. 1. Sem.25.29, לִרְדָפְךָ ad perſequendum te. Gen. 2.17, In die אֲכָלְךָ quo comederis tu. Hobadiáh 11, In die עָמְדְךָ quo ſteteris tu. Et euphoniæ cauſa ſecunda eſt cũ camés lato, & tertia cum camés chatéph: 1.Semu. 15.1, לִמְשָׁחֲךָ vt vngerem te in regem. Illud Iechez. 25, 169
6, In omni שָׂאטְךָ contemnere tuo: eſt cum camés lato 172
eo quòd quieſcit א.

Cum tertio, פָּקְדֵנִי. Exod. 32.34, וּבְיוֹם פָּקְדִי & in die quo 169
viſitabo. Et quãdo eſt י tãtum, pronomen cõmuniter 173
eſt actiuũ: ſi verò ſit cum נ & י, vt פָּקָדַנִי, tunc eſt paſſiuũ, vtplurimum. Ambo enim inueniuntur interdum & actiua & paſſiua. vt Sephan. 3.8, לְקָבְצִי vt congregẽ. Iechez.3.18, בְּאָמְרִי dũ dico ego ad impiũ. Interdũ protrahitur camés cũ accẽtu. Pſal.38.21, pro eo quòd רְדָפַי־טוֹב ſequebar bonum. Et 30.4, מִיָּרְדִי־בוֹר ne deſcendam in lacum. Exod.2.14, הֲלְהָרְגֵנִי Num interficere me vis?

Et ſecũda exiſtente gutturali, prima eſt cum camés 170
lato, & ſecunda cum camés cathéph, vt Iechez. 20.5, in die בְּחָרִי qua elegi Iſraél.

169 Cum quarto, פֶּקֶדֶם .Geneſ. 34.7, venerunt de agro. כְּשָׁמְעָם cum audiſſent ipſi. Pſal. 19.12, בְּשָׁמְרָם in cuſtodiendo ea. Et 105.14, non permiſit homini לְעָשְׁקָם vt iniuriis afficeret eos. Et ſecunda exiſtente gutturali, prima eſt cum camés lato, ſecunda verò cum camés
170 chatéph, vt Hoſe.9.10, Et erunt abominabiles כְּאֲהֵבָם ſecundum diligere eorum.i.ſecundum quod ipſi dilexerunt. Hamós 2.4, pro eo quòd מְאָסָם abiecerunt ipſi legem Domini.

170 Cum quinto, פָּקְדֶכֶם. Deut.5.23,Et fuit,כְּשָׁמְעֲכֶם cum audiſſetis vocem. Et cùm ſcuréc,Leuit.19.9,וּבְקֻצְרְכֶם & cum meſſueritis vos meſſem.Et cum cholem præter normam,vt dilatetur א euphoniæ gratia, vt Gene. 32.19,loquimini ad Eſau. בְּמְצָאֲכֶם cum inueneritis vos.

171 Et ſecunda exiſtente gutturali,prima eſt cum camés latò,ſecũda cum camés chatéph, vt Ieſah.30.12,pro eo quòd מְאָסְכֶם abieciſtis verbũ hoc. Et ſic cũ aliis literis, vt Deut.20.2,בְּקָרְבְּכֶם cum acceſſeritis ad bellum. Vel
170 cum ſceuá, & camés chatéph. Geneſ. 3.5, in die אֲכָלְכֶם qua comederitis ex eo. Malachí 1.7,בְּאָמְרְכֶם Cum dixeritis.Num.15.19,בַּאֲכָלְכֶם cũ comederitis de pane terræ.

171 Cum ſexto, פָּקְדֵנוּ. Ieſhoſ. 4.23, donec עָבְרֵנוּ tranſeamus nos.Exod.19.3,בְּאָכְלֵנוּ quãdo comedebamus panẽ.

Cum ſeptimo,פָּקְדָהּ,ה cum mappic.Gene.2.15,& poſuit eum in horto Héden, לְעָבְדָהּ וּלְשָׁמְרָהּ vt coleret eũ, & cuſtodiret eum. Inuenitur & cum ה quieſcente, vt 2.Reg.8.6,A die עָזְבָהּ qua reliquit ipſa terram. Et ſic prima radicalis cum ſeghól, & ה præter normã quieſcente,vt Nume.15.28, בְּחָטְאָהּ cum peccauerit ipſa per
171 errorem. Vel פָּקְדָהּ, aut פָּקְדָנָה, vt Geneſ.30.41, לְיַחֲמְנָה vt calefaceret ipſum.ſcilicet pecus.

Cum octauo, פָּקְדֵךְ. Ruth 1.16, לֶעֱזָבֵךְ vt relinquam te. Irme. 2.19, & amarũ עֲזָבֵךְ reliquisse te Dominum Deũ tuum.

Cum nono, פָּקְדֵן. & in verbis quiescentibus, vt Gen. 30.38, כְּבֹאֵן cũ venirẽt ipsæ. Et cũ additione ה, vt Ruth 1.19, עַד־בּוֹאֲנָה donec ingrederentur ipsæ Bethléchem.

Cum decimo, פָּקְדֶכֶן.

MAcor פָּקֵד cum pathách, iungitur pronominibus vt imperatiuum פְּקֵד. Iesah. 30.18, Expectat Dominus לְחָנַנְכֶם vt misereatur vestri. Iudic. 13.25, Et cœpit spiritus Domini לְפַעֲמוֹ conterere eum. Iechez. 25.6, pro eo quod מָחָאתָ plausisti manu, וְרָקַעְתָּ & extendisti te pede. ר est cum pathách (quanquam secunda litera non sit gutturalis) vt dictiones sint pares. Et cum chiríc, vt Nechem. 8.5, ובפתחו & cum aperuisset ipse. 2. Semu. 1.10, post נָפְלוֹ cadere ipsius. i. postquam cecidit ipse. Irm. 49.21, A voce נָפְלָם qua ceciderũt ipsi. פָּקֵד 172

Coniunctio pronominum cum imperatiuo. CAP. XVI.

IMperatiuum פְּקוֹד vel פָּקֵד sex iungitur pronominibus, prima existẽte cum camés chatéph, vel cũ chiríc, vt in macór, hoc pacto, פָּקְדֵהוּ vel פָּקְדֻהוּ Visita eum, פָּקְדֵנִי visita me, פָּקְדֵם vel פָּקְדֵמוֹ visita eos, פָּקְדֵנוּ visita nos, פָּקְדֵהּ vel פָּקְדֶהָ vel פָּקְדֵנָה visita eam, פָּקְדֵן visita eas. Vt, וְרָדְפֵהוּ & sequere eam, Psal. 34.15. *Vel פָּקְדוֹ: quanquam in Sacris literis non inueniatur cum ו tantum. Verum opinio R. Iehudáh Chiiugh est hæc, illud Num. 23.13, וְקָבְנוֹ־לִי & maledic eum mihi, esse à קוּן, instar שָׁמְרוֹ וְזָכְרוֹ. At R. Moséh sacerdos reprehendit eum, & ait non dici שָׁמְרוֹ à שְׁמוֹר, nec וְזָכְרוֹ à זְכוֹר, sed שָׁמְרֵהוּ וְזָכְרֵהוּ. Non est tamen iusta reprehensio: nam cum sic reperiatur cum infini- פְּקוֹד 175.176

tiuo, cur non dicetur ſimiliter cum imperatiuo? Alii tamẽ dicunt נ & ו pronomen conſtituere maſculinũ, & נ eſſe raphatum, & cum cholem præter morem, vt illud Prouer.5.22, Iniquitates ſuæ יִלְכְּדֻנוֹ capient ipſum impium. Sed aliorum aliqua afferamus exempla: פָּקְדֵנִי Viſita me, Pſal.106.4. Et זָכְרֵנִי memento mei, ibidem. שָׁפְטֵנִי iudica me, Pſal. 7.9. עָזְרֵנִי adiuua me, Pſal.119.86.
177 Producitur & camés cum accentu, Pſal.16.1, שָׁמְרֵנִי cõſerua me. Prouer.3.3, קְשָׁרֵם liga ea. Ibidẽ, כְּתְבֵם ſcribe ea. Pſal. 79.9, עָזְרֵנוּ adiuua nos. Prouer. 4.13, נְצֹרָהּ Cuſtodi eã. Ieſah.30.8, וּכְתְבֵהּ Scribe eã. Irme.36.16, וּקְרֵאתָּה & lege
178 illud in aurib' noſtris. Iiob 5.27, שְׁמָעֶנָּה audi illud. Et ſecunda gutturali exiſtente, prima eſt cum ſceuá, ſecunda cũ camés, ſiue ſit à פָּעַל, ſiue à פָּעֵל: vt Pſal. 69.19, גְּאָלֵהּ redime eam. Et 26.2, בְּחָנֵנִי proba me. Et 119.154, וּגְאָלֵנִי & redime me. Et ſic 50.15, וְקָרְאֵנִי & inuoca me. Prouer. 4.15, פָּרְעֵהוּ deſere eam. ab imperatiuo cũ pathách, פְּעַל.
177 Et ſic Irm.17.14, רְפָאֵנִי ſana me. 1. Sem. 16.12, מְשָׁחֵהוּ vnge eum. Geneſ.23.6, שְׁמָעֵנִי audi nos.

פְּקָדוּ Plurale, פִּקְדוּהוּ viſitate eum. וְתִפְּשׁוּהוּ & capite eum,
179 Pſal.71.11. פִּקְדוּנִי viſitate me. דִּרְשׁוּנִי quærite me, Hamós 5.4. Et cum ſceuá, & camés propter literam guttura lẽ, vt שְׁאָלוּנִי audite me, Gen.23.8, & 1. Paral.28.2. שְׁאָלוּנִי interrogate me, Ieſa.45.11. Et 55.6, קְרָאֻהוּ inuocate eũ. Et ſic פִּקְדוּם Viſitate eos, פִּקְדוּנוּ viſitate nos, פִּקְדוּהָ viſitate eã, פִּקְדוּן viſitate eas. עִזְבוּהָ relinquite eam, Irme. 51.9.

פְּקָדֵי Fœmineum, פִּקְדִי, iungitur etiam ſex pronominibus,
179 prima exiſtente cum chiric, vel camés chatéph, hoc pacto, פִּקְדֵיהוּ Viſita eum, פִּקְדֵינִי viſita me, פִּקְדֵים viſita eos, פִּקְדֵינוּ viſita nos, פִּקְדֵיהָ viſita eã, פִּקְדֵין viſita eas. Plurale fœmineum, פִּקְדֵנָה, iungitur vt פִּקְדוּ. פְּקָדֵנָה

Coniunctio pronominũ cum futuro. CAP. XVII.

PRima futuri persona octo iungitur pronominibus, hoc modo, אֶפְקְדֵהוּ vel אֶפְקְדֶנּוּ Visitabo eũ, אֶפְקָדְךָ vel אֶפְקָדֵךְ visitabo te, אֶפְקְדֵם visitabo eos, אֶפְקְדֶנָּה visitabo vos, אֶפְקְדֵנָה vel אֶפְקְדָהּ vel אֶפְקְדֶהָ visitabo eam, אֶפְקָדֵךְ visitabo te, אֶפְקְדֵן visitabo eas, אֶפְקְדֶכֶן visitabo vos. Quòd si prima litera fuerit gutturalis, א futuri signum est cum seghól: reliquæ verò literæ futuri signa, sunt cum pathách. Psal. 91. 14, וְאֶעֱנֵהוּ & respõdebo ei. aut exaudiam eum. אֶרְאֶנּוּ videbo eum, Nume. 24. 17. אֶעֱנְדֶנּוּ ligabo eum, Iob 31. 36. אֶשְׁלַחֲךָ mittam te, 1. Semu. 16. 1. אֶזְכְּרֵךְ recordabor tui, Psal. 42. 7. אֶבְחָנְךָ probabo te, Psal. 81. 8. אֶרְחָמֵךְ diligam te, Psal. 18. 2. ח est cum camés chatéph. Et א cum pathách, vt Genes. 27. 41, וְאַהַרְגָה & occidam Iahacób. Et cum accentu diuisiuo, id est athnách & soph passúc, est cum seghól, vt אֶקְרָאֵךְ inuocabo te, Psal. 86. 7. אֶפְקֹד 179 191. 193

Et secunda vel tertia litera radicali, gutturali existẽte, communiter secunda est cum camés, ne corripiatur gutturalis litera, & hoc etiã cum aliis pronominibus, vt וְאֶשְׁלַחֲךָ & mittam te ad Pharahonem, Exod. 3. 10. Et in fœmineo, Psal. 137. 5, si אֶשְׁכָּחֵךְ oblitus fuero tui Ieruſaláim. Interdum autem ע est cum sceuá pathách, vt Iechez. 16. 10, וְאַנְעָלֵךְ & calceaui te. Illud verò Hose. 4. 6, וְאֶמְאָסְךָ & repellam te: habet vltimú א redundans. Nonnunquá ך est dagheſſatum, vt Gen. 12. 1, Terram quam אַרְאֶךָּ ostendam tibi. Iesah. 43. 5, & ab occidente אֲקַבֶּצֶךָּ congregabo te. quanquã non sunt ex hoc binián. In אֶפְקְדֵם communiter tertia est cum séri, vt אֲסַפְּרֵם numerabo eos, Psal. 139. 18. אֶעֱוֹנְכֶם derelin- 187 188 187 179 180

quam eos, Iesah.41.17. אֶמְחָצֵם transfigam eos, Psal.18.39, וְאֶשְׁחָצֵם & contundam eos, Psal.18.43. Sed illud Psal.118.10, In nomine Domini quia אַמִּילָם concidam eos. est cum pathách loco séri, propter hephséc. In אֶפְקְדֶנָּה tertia est cum seghól & נ dagheſſato, & sic in aliis personis, vt וְאֶשְׁמְרֶנָּה & custodiam illam, Psal. 119. 34. Et
181.187 אֶשְׁכָּחֵךְ, vt אֶפְקֶדְךָ obliuiscar tui, Iesah.49.15, & Psal.137.5. Et אֶזְכָּרֵכִי meminero tui, ibidem, 6.

יִפְקוֹד

182 TErtia futuri persona singularis masculea, decem iũgitur pronominibus, hoc modo, יִפְקְדֵנִי vel יִפְקְדֶנִּי vel יִפְקְדֵנִי Visitabit eum, יִפְקְדֵךְ visitabit te, יִפְקְדֵנִי visitabit me, יִפְקְדֵם visitabit eos, יִפְקְדֵכֶם visitabit vos, יִפְקְדֵנוּ visitabit nos, יִפְקְדֶנָּה vel יִפְקְדֵנָּה visitabit eam, יִפְקְדֵךְ visitabit te, יִפְקְדֵן visitabit eas, יִפְקְדֵכֶן visitabit vos. vt יִשְׁמְרֵהוּ conseruabit aut conseruet eũ, Psal.41.3. וַיִּרְדְּפֵהוּ & persequetur
187 eum, Iudic.9.40. Et cũ camés ob gutturalẽ, vt dictũ est in prima persona, sicut וַיִּפְעָלֵהוּ & operatus est eum, Iesah.44.12. וַיִּשְׁאָלֵהוּ & interrogauit eum, Iudic. 8. 14. וַיִּתְקָעֵהוּ & inuenit eum, Genes.37.15. & fixit eum, Exod.10.19. וַיִּחְפְּרֵהוּ & fodit eum, Psal. 7.16. Et secũda cum sceuá pathách, vt יִתְאָרֵהוּ formabit eum, Iesah. 44.13. Et cum camés chatéph, יִתְאָרֵהוּ formabit eũ. ibidem. quanquam hæc duo sunt ex binián pihél haddaghús. Et cum נ redundante, vt in eodem binián, יְבָרְכֵנֵהוּ benedicet eum, Psal.72.15. יִסְעָדֵנוּ fulciet eũ, Psal
182 41.4. יַעְבְּרֵנוּ transibit eum, Iesah. 35.8. יִתְקְפֵהוּ præualebit ei, Eccles.4.12. יִקְרָאוּ vocabit eum, Irme.23.6. יִרְדְּפוּ persequetur eũ, Hose.8.3. יִשְׁאָלֵךְ interrogabit te, Irm. 23.33. יִשְׂנָאֵךְ odio habebit te, Prouerb. 9.8. יַעְזְרֵךְ auxiliabitur tibi, Iesah. 44.2. יִפְגָּשֵׁךְ obuiabit tibi, Genes. 32.17. יִסְעָדֵךְ fulciet te, Psalm.20.3. Et secunda cum ca-

més chatéph, vt יִרְדָּפֶךָּ perſequetur te, Iechez.35.6. vt legunt filii Aſer: vel cum ſceuá pathách, vt legunt filii Naphtali. Et cum כ,& ה in fine,vt יַעַצְרֶכָּה prohibebit te,1. Reg.18.44. Et יַכֶּכָּה percutiet te, Ieſah. 10.24. יִסְמְכֵנִי ſuſtentabit me, Pſal. 3.6. יִגְמְלֵנִי retribuet mihi, Pſal. 18.21. יַאַסְפֵנִי colliget me, Pſal. 27.10. יִלְחָצֵנִי opprimet me, Pſal. 56. 2. יְהַלְמֵנִי percutiet me, Pſal. 141. 5. & וַיְעַקְּשֵׁנִי peruertet me, Iiob 9.20. Et cum pathách loco ſéri, vt יֶאֱהָבֵנִי amabit me maritus meus, Geneſ.29. 32. Et Exod.33.20, quia non יִרְאַנִי videbit me homo. ſecundum R. Dauid: R. verò Abrahám dicit eſſe cũ camés. Et alia quæ citauimus Libro primo, Cap. xxvii, de permutatione pũctorum. Et præter morem נ cũ daghés, vt Iiob 9.19, Et quis יוֹעִידֵנִי conteſtabitur me. & וַיְחַזְּקֵם cepit eas, Ieſah. 36.1. & וַיְעוְּרֵם adiuuit eos, Pſal. 37.40. Et cum camés (vt præteritum) vice ſéri, vt Exod.29.30. יִלְבָּשָׁם induet eos, Deuter.7.15, יְשִׂימָם ponet eas. Et 1. Paral. 24.3, & וַיְחַלְּקֵם diuiſit eos Dauid. ponitur pro וַיְחַלְּקֵם, ſeghól enim eſt loco pathách, & camés loco pathách, quia propter ſeghól præcedens, ח fuit cameſatum. Pſal. 136.24, & וַיִּפְרְקֵנוּ redemit nos. Illud Ieſah. 63. 16, יַכִּירֵנוּ agnoſcet nos . eſt cum camés loco ſéri, vel propter athnách. וַיִּלְכְּדֶהָ & cepit eam, Ieſah. 20.1. יַעְזְרֶהָ adiuuabit eam, Pſal. 46.6. יַחְגְּרֶהָ accinget eã, Pſal. 109.19. & וַיְעָרְכֶהָ diſponet eam, Ieſah. 44.7. & וַיִּתְקָעֶהָ fixit eum, Iudic. 3.21. יְהָרְסֶנָּה diruet eam, Prouerb. 29.4. יְבַלְּעֶנָּה abſorbebit eam, Ieſah. 28.4. יְסַחֲרֶנָּה dotabit eam, Exod.22.16. יְפַקְּרֶן, vel cum pathách propter athnách, vt יְחִיתֵן terrebit eas, Chabac. 2.17.

SEcunda perſona futuri maſculini, ſex iũgitur pronominibus, hoc modo, תִּפְקְדֵנִי vel תִּפְקְדֶנּוּ Viſitabis

88.183 131.439 193 183 708 184 185 185 תִּפְקֹד 185

eum, תִּפְקְדֵנִי visitabis me, תִּפְקְדֵם visitabis eos, תִּפְקְדֵנוּ visitabis nos, תִּפְקְדֶנָּה vel תִּפְקְדֵנָה visitabis eam, תִּפְקְדֵן visitabis eas. vt תִּתְקְפֵהוּ roborabis eum, Iob 14.20. תִּפְקְדֵנּוּ visitabis eum, Psal. 8.5. תִּזְכְּרֵנּוּ recordaberis eius. Ibidem. תִּשְׂרְפֵנּוּ cõbures eũ, Leuit. 13.57. תִּשְׂבָּעֵנּוּ satiaberis ex eo, Prou. 25.16. תִּבְחָנֵנּוּ probabis eũ, Iob 7.18. תִּשְׁפְּתֵנִי pones me, Psal. 22.16. תִּמְשְׁכֵנִי trahes me, Psal. 28.3. תִּנְצְרֵנִי seruabis me, Psal. 140.2. תִּשְׁאָלֵנִי obliuiscaris mei, Psal. 13.2. תִּשְׁכָּחֵנִי interrogabis me, 1. Sem. 28.16. תִּסְעֲרֵנִי confortabis me, Psal. 18.36. תַּעֲזְבֵנִי derelinques me, Psal. 119.8. תִּצְפְּנֵם abscondes eos, Psal. 31, 21. תִּמְצְאֵם inuenies eos, Iesa. 41.12. תַּעֲזְבֶנָּה derelinques eã, Prouer. 4.6. תַּעְשְׁרֶנָּה locupletabis eã, Psal. 65.10. תַּחְפְּשֶׂנָּה inuestigabis eam, Prouerb. 2.4.

נִפְקֹוד 185

PRima persona pluralis octo iungitur pronominibus, hoc pacto, נִפְקְדֵנוּ vel נִפְקְדֶנּוּ Visitabimus eum, נִפְקְדֵךָ visitabimus te, נִפְקְדֵם vel נִפְקְדֵמוֹ visitabimus eos, נִפְקְדֵכֶם visitabimus vos, נִפְקְדֶנָּה vel נִפְקְדֵנָה visitabimus eam, נִפְקְדֵךְ visitabimus te, נִפְקְדֵן visitabimus eas, נִפְקְדֵכֶן visitabimus vos. Prouerb. 1.12, נְבַלְּעֵם deglutiemus eos.

יִפְקְדוּ 185.186

TErtia pluralis masculei decem iungitur pronominibus, hoc modo, יִפְקְדֻוהוּ Visitabũt eum, יִפְקְדוּךָ visitabũt te, יִפְקְדוּנִי visitabunt me, יִפְקְדוּם visitabũt eos, יִפְקְדוּכֶם visitabũt vos, יִפְקְדוּנוּ visitabunt nos, יִפְקְדוּהָ visitabunt eã, יִפְקְדוּךְ visitabũt te, יִפְקְדוּן visitabũt eas, יִפְקְדוּכֶן visitabũt vos. vt יִדְרְשׁוּהוּ quærẽt eũ, Psal. 119.2. יִנְצְרֻהוּ custodiẽt eum, Psal. 61.8. Et cũ נ & ו præter morẽ, vt Prouerb. 5.22, יִלְכְּדֻנוּ capient eum. Itẽ cum נ redundante, vt Irme. 5.22, יַעַבְרֻנָהוּ transibũt eũ. Iob 3.5, יִגְאָלֻהוּ polluent eũ. Gen. 37. 24, וַיִּקְחֻוהוּ & tulerunt eũ. יִשְׁטְפוּךְ inundabũt te, Iesah. 43.2. Et cum נ redundante præter morẽ & normam, vt Psal. 63.4, יְשַׁבְּחוּנְךָ laudabunt te. יְרַדְּפוּנִי

sequentur me, Psal.23.6. יַעֻרְנִי adiuuabunt me, Psal.119. 175. יִשְׁאָלוּנִי interrogabunt me, Psal.35.11. Et cum נ redundante, יִקְרָאֻנִי inuocabunt me, Prouerb.1.28. ibidē, יְבַקְשׁוּנִי quærent me, & nō יִמְצָאֻנִי inuenīēt me. יִנְחָלוּהָ hæreditabunt eam, Psal.69.37. Et cum נ redundante, יִמְצָאוּנָהּ inuenient eam, Irme.2.24. יִפְקְדוּךְ. Et cum נ redundante, vt יְשָׁרְתוּנָךְ miniſtrabunt tibi, Ieſah. 60.7, & 10. éſtque נ cum ſeghól, eo quòd ſunt lōga propter athnách quod eſt ſub ת.

תִּפְקְדוּ 190

SEcunda pluralis ſex iungitur pronominibus, hoc pacto, תִּפְקְדוּהוּ Viſitabitis eum, vel viſitabunt eum, vt Iob 19.15, & ancillæ meæ vt alienum תִּתְחַשְּׁבוּנִי (quod eſt vt תִּתְחַשְּׁבוּנָה אוֹתִי) reputabunt me. תִּפְקְדוּנִי viſitabitis me, תִּפְקְדוּם viſitabitis eos, תִּפְקְדוּנוּ viſitabitis nos, תִּפְקְדוּהָ viſitabitis eam, תִּפְקְדוּן viſitabitis eas.

תִּפְקֹוֹד 190

TErtia ſingularis fœminei decem iungitur pronominibus, תִּפְקְדֵהוּ vel תִּפְקְדֶנּוּ Viſitabit eum, תִּפְקְדֵךְ viſitabit te, תִּפְקְדֵנִי viſitabit me, תִּפְקְדֵם viſitabit eos, תִּפְקְדֵנוּ viſitabit nos, תִּפְקְדֵכֶם viſitabit vos, תִּפְקְדֶנָּה vel תִּפְקְדֵהָ viſitabit eam, תִּפְקְדֵכֶן viſitabit te, תִּפְקְדֵן viſitabit eas, viſitabit vos. vt תִּשְׁאֲלֵךְ capiet eum, Psal.35.8. po ſtulabit te, Deut.14.26. וְתִשְׁמְרֵךְ & cuſtodiet te, Prouer. 4.6. תִּנְצְרֵכָה ſeruabit te, Prouerb.2.11. וְתִבְלָעֵם & deglutiuit eos, Deut.11.6. Et cum ſcurēc loco chólĕ, vt תִּשְׁמוּרֵם cuſtodiet eos, Prouer.14.3. תִּבְלָעֵמוֹ deglutiet eos, Exod. 15.12. תִּרְמָסֵנָּה conculcabit eam, Ieſah.26.6.

182

תִּפְקְדִי 190

SEcunda fœminei ſex iungitur pronominibus, hoc modo, תִּפְקְדִיהוּ Viſitabis eum, תִּפְקְדִינִי viſitabis me, תִּפְקְדִים viſitabis eos, תִּפְקְדִינוּ viſitabis nos, תִּפְקְדִיהָ viſitabis eam, תִּפְקְדִין viſitabis eas.

תִּפְקֹוֹדְנָה 190

TErtia pluralis decem iungitur pronominibus, vt תִּפְקְדוּ, niſi quòd תִּפְקְדוּ ſex iūgitur pronominibus.

De verbis quiescentibus primæ coniugationis, & eorum primo genere. CAP. XVIII.

SVnt autem in binián cal non solú perfecta, sed & quiescentia, defectiua, & geminata, vt dictum est suprà Cap. 11. Et de perfectorũ genere iam satis, nunc dicendũ est de quiescentibus, quorum tredecim sunt species.

482 Prima est quorum prima radicalis quæ est א, quiescit: vt אָמַר dixit.

500 2 Quorum prima י, quiescit: vt יָרַד descendit.

578 3 Quorum secunda ו, quiescit: vt קָם surrexit.

632 4 Quorum secunda י, quiescit: vt אָיַב odio habuit.

737 5 Quorum tertia א, quiescit: vt מָצָא inuenit.

656 6 Quorum tertia ה, quiescit: vt עָשָׂה fecit.

497 7 Quorũ prima א, & tertia ה, quiescit: vt אָבָה voluit.

572 8 Quorũ prima י, & tertia א, quiescit: vt יָצָא exiuit.

729 9 Quorũ prima י, & tertia ה, quiescit: vt יָרָה docuit.

719 10 Quorũ secũda א, & tertia ה, quiescit: vt רָאָה vidit.

648 11 Quorũ secunda ו, & tertia א, quiescit: vt בָּא venit.

652 12 Quorũ secũda י, & tertia א, quiescit: vt קָיָא vomuit

712 13 Quorum secũda י, & tertia ה, quiescit: vt חָיָה vixit.

Sed de prima specie hoc in capite dicendum est.

Prima igitur species quæ est eorum quorum prima quæ est א, quiescit: In præteritis, participiis, & infinitiuis, perfectorum sequntur formam, sed in futuris, א quiescit, & literæ אֲהִוִן, quæ sunt futuri signa, sunt cum cholem, & interdum א non scribitur. In hac autem specie quædam sunt transitiua, quædam intransitiua. Eius item punctatura, & varietas, & coniunctio cum pronominibus, & accentus, est vt in perfectis, in his in quibus perfectorũ sequuntur formam: vt

עָבָר	אָבַד אֲבַדְתִּי	אָבְדוּ אֲבַדְתֶּם אֲבָדְנוּ
	אָבְדָה אֲבָדַתְּ	אֲבַדְתֶּן:
בֵּינוֹנִי	אֹבֵד	אֹבְדִים אֹבְדֵי
	אֹבֶדֶת אוֹ אֹבֶדֶת	אֹבְדוֹת:
פָּעוּל	אָבוּד	אֲבוּדִים אֲבוּדֵי
	אֲבוּדָה	אֲבוּדוֹת:
מָקוֹר	אָבֹד אוֹ אֲבֹד	
	בְּאָבֹד כְּאָבֹד לֶאֱבֹד מֵאָבֹד כַּאֲבֹד אוֹ כְּאֲבֹד לַאֲבֹד מֵאֲבֹד:	
צִוּוּי	אֲבֹד	אִבְדוּ אוֹ אֲבֹדוּ
	אִבְדִי	
אַיְתֵן	אֹבֵד יֹאבֵד תֹּאבֵד	נֹאבֵד יֹאבְדוּ תֹּאבְדוּ
	תֹּאבְדִי	תֹּאבֵדְנָה
	אוֹ אֹבֶד יֹאבֶד תֹּאבֶד אֹאבַד:	

אָבֵד Periit &c. אָבֹד Pereins. Et cũ pathách אָבֵד periens, Deuter. 32.28. אָבוּד Perditus, quanquam non inueniatur, quòd sit intransitiuum quod passiuo caret participio, sed exempli gratia positum est. Et sic

עָבָר	אָמַר אָמַרְתִּי	אָמְרוּ אֲמַרְתֶּם אֲמַרְנוּ
	אָמְרָה אָמַרְתְּ	אֲמַרְתֶּן:
בֵּינוֹנִי	אֹמֵר	אֹמְרִים אֹמְרֵי
	אֹמֶרֶת אוֹ אֹמֶרֶת	אֹמְרוֹת:
פָּעוּל	אָמוּר	אֲמוּרִים אֲמוּרֵי
	אֲמוּרָה	
		אֲמוּרוֹת:
מָקוֹר	אָמֹר אוֹ אֲמֹר	
	בְּאֲמֹר כֶּאֱמֹר לֶאֱמֹר אוֹ לַאֲמֹר מֵאֲמֹר:	
צִוּוּי	אֱמֹר אוֹ אִמְרָה	אִמְרוּ
	אִמְרִי	
		אֱמֹרְנָה:
אַיְתֵן	אֹמֵר אוֹ אֹמְרָה יֹאמֵר תֹּאמֵר נֹאמַר יֹאמְרוּ תֹּאמְרוּ	
	תֹּאמְרִי	תֹּאמַרְנָה אוֹ תֹּאמֵרְנָה:

490.493 אָמַר Dixit &c. אֹמַר Dicam. Et cum accentu diuisiuo, vt ſoph paſſúc & athnách, eſt cum ſéri, Prouerb. 1.21, in ciuitate eloquia ſua תֹּאמַר dicet. Et quando dictio eſt lóga, ſéri mutatur in ſeghól, vt Gen.1,3, וַיֹּאמֶר & dixit Deus. Et cũ pathách, & longum, vt Prouer. 7.13, וַתֹּאמֶר לוֹ & dixit ei. Et ſic cũ prædictis accẽtibus, vt Iiób 3.1, Et reſpondit Iiób וַיֹּאמַר & dixit. Et ſic de aliis. Cætera huius ſpeciei verba, require in hebraico dictionario.

Secunda ſpecies quæ eſt eorum quorum prima ׳ quieſcit. CAP. XIX.

500 SEcunda ſpecies eſt eorum quorum prima que eſt ׳, quieſcit, vt יָדַע ſciuit, cognouit. Remoto enim ׳ de ſcriptura, remanet in anhelitu: nam poſt ſéri regale punctum, ſemper eſt ׳ quieſcens, vt Lib.1. dictum eſt. Interdum tamen ׳ ſcribitur, & litera quæ deſeruit, eſt cũ chiríc, quãdoque & cum ſéri ſcribitur ipſum ׳. Præterea imperatiua, & futura, quæ veniunt à themate cum ſéri, inſtar פָּעַל, ſunt cum ſéri: ſi verò habeant maccháph, cũ ſeghól. ſic etiam quando iunguntur monoſyllabo, aut dictioni longæ. Interdum ſunt cum ה in fine. Et in ſoph paſſúc, & cum athnách, & zachéph, & aliis diuiſiuis accentibus ſunt cũ ſéri. Quod ſi vltima litera fuerit gutturalis, vt dilatetur litera, eſt cum pathách: & ita nõnunquam cum aliis literis. Si autem ׳ cõiunctio eis inhæreat, efficiuntur longa, & literæ deſeruientes ſunt cum ſéri, & ſecunda radicalis cum ſeghól: & cum prædictis accentibus, cum pathách. Macór eſt cũ ſeghól, & ob defectum ׳ cum ת, & cum pathách, ſi vltima litera fuerit gutturalis. vt

501 502 503 504

עָבָר	יָדַע	יָדַעְתִּי יָדַעְתָּ יָדְעָה	יָדְעוּ יְדַעְתֶּם יָדְעָנוּ יְדַעְתֶּן :
בֵּינוֹנִי	יוֹדֵעַ	יוֹדְעִים יוֹדְעֵי	
	יוֹדַעַת	יוֹדְעוֹת :	
פָּעוּל	יָדוּעַ	יְדוּעִים יְדוּעֵי	
	יְדוּעָה	יְדוּעוֹת :	
מָקוֹר	יָדוֹעַ אוֹ דַּעַת אוֹ דֵּעָה		
	בְּדַעַת כְּדַעַת לְדַעַת מִדַּעַת אוֹ בְּדֵעָה כְּדֵעָה לְדֵעָה מִדֵּעָה :		
צִוּוּי	דַּע	דְּעוּ	
	דְּעִי	דְּעֶנָה :	533
אֵיתָן	אֵדַע יֵדַע תֵּדַע	נֵדַע יֵדְעוּ אוֹ יֵדְעוּן תֵּדְעוּ אוֹ תֵּדְעוּן	
	תֵּדַע תֵּדְעִי	תֵּדַעְנָה	

אוֹ אֵדְעֶה יֵדְעֶה תֵּדְעֶה נֵדְעֶה :

וּבִכְנוּיִים יְדָעוֹ יְדַעְתּוֹ יְדַעְתִּיךְ יְדַעְתָּם יְדָעוּךְ יְדָעוּם יְדָעָה דֵּעָהוּ אֲדָעֵךְ נֵדָעֵנוּ תֵּדָעוּהָ :

יָדַע Cognouit, vel, ſciuit. אָדַע Cognoſcã: Et à 531
יָגַע laborauit, Futurũ יָגַע יִיגַע תִּיגַע נִיגַע יִיגְעוּ תִּיגְעוּ נִיגַע יִיגָּעוּ

עָבָר	יָלַד	יָלַדְתִּי יָלַדְתָּ יָלְדָה	יָלְדוּ יְלַדְתֶּם יָלַדְנוּ יְלַדְתֶּן :
בֵּינוֹנִי	יוֹלֵד	יוֹלְדִים יוֹלְדֵי	
	יוֹלֶדֶת אוֹ יוֹלֵדֶת	יוֹלְדוֹת :	
פָּעוּל	יָלוּד	יְלוּדִים יְלוּדֵי	
	יְלוּדָה	יְלוּדוֹת :	
מָקוֹר	לֶדֶת		
	בְּלֶדֶת כְּלֶדֶת לָלֶדֶת מִלֶּדֶת :		
צִוּוּי	לֵד אוֹ לְדָה	לְדוּ	
	לְדִי	לֵדְנָה :	
אֵיתָן	אֵלֵד יֵלֵד תֵּלֵד	נֵלֵד יֵלְדוּ אוֹ יֵלֵדוּ תֵּלְדוּ אוֹ תֵּלֵדוּ	
	תֵּלֵד תֵּלְדִי	תֵּלַדְנָה :	

וּבִכְנוּיִים יְלָדוֹ יְלָדָךְ יְלָדְתִּיךְ יְלָדָתְהוּ יוֹלַדְתּוֹ יוֹלַדְתֵּךְ בְּלֶדְתָּהּ :

יָלַד Genuit,peperit. לד Genera. Et ſic לֵךְ ambula,

vel לְכִי ambula, לְכוּ. Cũ athnách & ſoph paſſúc, לֵכוּ אֵלֵךְ אוֹ אֵלְכָה אוֹ אֵלְכָה נֵלְכָה וְנֵלְכוּ Generabo, pariam. vt תֵּלְכִין תֵּלַכְנָה. Aut י quieſcente, אִינָק Lactabo, וְינָק lactabit,
550 תִּינָק lactabis. Et אִיסַּד Fundabo, וְיִסַּד fundabit, תִּיסַּד fun
551 dabis. Et אִיסַּךְ Liniam, וְיִסַּךְ liniet, תִּיסַּךְ linies. Et cũ
552 ḥólem, אִיסוֹף Addam, וְיִסוֹף addet, תִּיסוֹף addes. אִיסוֹר E-
514 rudiam, וְיִסוֹר erudiet, תִּיסוֹר erudies. Et cum ſéri & chó-
544 lem, אֲבוֹשׁ Ḉonfundam, וְבוֹשׁ confundet. Et אֵגַר Time-
565 bo, וְגַר timebit. Et cum ſcuréc, אוּכַל Potero, יוּכַל poterit, תּוּכַל poteris. Et cum ſéri & pathách: vt אֵירַע Malign'
ḉro, וְרַע malignus erit, תֵּרַע malignus eris. Secundum has formas variantur & alia huius ſpeciei verba.

Tertia ſpecies, quæ eſt eorum quorum ſecunda י quieſcit. CAP. XX.

578 TErtia ſpecies eſt verborum quorum ſecũda radicalis, quæ eſt י, quieſcit: & hannách, id eſt litera quieſcens quæ eſt poſt punctú camés, hoc eſt א, vt plurimum non ſcribitur, interdum verò (quanquam rariſſime) ſcribitur, vt Ho-
582.584 ſe.10.15,* וְקָאם & ſurget. Zecha. 14.10,* וְרָאֲמָה & exalta-
583 bitur. In his autem verbis tertia vtriuſque numeri, & generis, eſt cum camés puncto regali, in cuius potẽtia eſt litera quieſcens, vt dictũ eſt, Lib. 1. Prima verò & ſecũda perſona vtriuſque & numeri & generis, eſt cũ pathách: quia remota ſecunda litera radicali, quæ debuerat eſſe cum pathách (vt eſt in verbis perfectis) remanet eius punctatura in prima radicali. Excipiuntur tamen pauca, vt illud, Zecha. 4.10. מִי־בָז quis ſpreuit.
585 quod eſt cum pathách. Et Ieſah. 44.18, טָח מֵרְאוֹת óbli tus eſt ne videat. Secunda item & prima ſingularis eſt longa, ſed iuncta ו coniunctioni, corripitur. Pri-

ma pluralis ſemper eſt longa : ſecunda autem ſemper eſt breuis tã cũ ו quàm ſine ו,& propter multiplicitatẽ punctorũ eſt ſine hannách,vt ſit lenior.Tertia vtriuſque numeri, & generis, vt maneat litera quieſcẽs inter primam, & ſecundam radicalem, eſt longa, paucis exceptis, vt Leuit.22.13 וְשָׁבָה & reuerſa fuerit ad do 591
mum patris ſui. Deut. 15.9, וְרָעָה & malus fuerit oculus tuus.2.Sem. 19.7,וְרָעָה & peius erit tibi hoc.Ieſah. 11.2,וְנָחָה & requieſcet ſuper eum ſpiritus Domini. Et 37.22,בָּזָה לָךְ contempſit te. Iechez. 30.4, וּבָאָה & veniet gladius.Micháh 4.8,וּבָאָה & veniet dominiũ primum.

Participia communiter ſunt breuia. 593

Hammacór eſt cum chólem,vel ſcuréc.Cum ל autẽ 594
deſeruiente communiter eſt cum ſcuréc. Interdúmq; habet ה in fine, & eſt longum.

Imperatiuus eſt cum chólem vel cum ſcuréc,vt מוֹל 595
קוֹם &c. Et cum additione ה vt קוּמָה.

Literæ futuri deſeruientes,ſunt cũ camés:& ו quod 597.598
eſt in eo,eſt ו protractiuum,ſicut in יִשְׁמוֹר cuſtodiet,& יִשְׁפּוֹט iudicabit: quod interdum ſcribitur, interdum verò non ſcribitur,vt ſæpe inuenitur ſine ו,יִשְׁמֹר יִשְׁפֹּט. Sed יָקוּם ſurget,יָשׁוּב reuertetur, ſemper ſunt cũ ו,quia ſcuréc nõ eſt ſine ו,niſi propter daghés, aut ſceuá quieſcens. Sunt tamen nõnullà(quanquam pauca) quæ ſunt cum chólem, abſque ו protractiuo,vt Geneſ.6.3, 599
Non יָדֹן iudicabit. Pſal. 74. 20, Ne יָשֹׁב auertatur. Eccleſ.12.7, וְיָשָׁב & reuertatur puluis.Daniel.9.16,*יָשׁוֹב auertatur quæſo ira tua. Sed iam vel duo flectamus verba, vt quæ dicenda remanent, explicemus: & primo intranſitiuum,deinde actiuum tranſitiuum.

עָבָר	קָם קָמְתְּ קָמְתִּי	קָמוּ קָמְתֶּם קָמְנוּ
	קָמָה קָמְתָה	קָמְתֶּן :
בֵּינוֹנִי	קָם	קָמִים קָמִי
	קָמָה	קָמוֹת :
פָּעוֹל	קוּם	
	בָּקוּם בְּקוּם לָקוּם מִקּוּם :	
צִוּוּי	קוּם אוֹ קוּמָה	קוּמוּ
	קוּמִי	קוּמְנָה :
אֵיתֵן	אָקוּם יָקוּם תָּקוּם	נָקוּם תָּקוּמוּ
	תָּקוּמִי תָּקוּמְנָה :	

קָם Surrexit. Participium actiuum קָם Surgens, cum camés. Sunt tamen quædam cum pathách, vt לָח viridis, Genes. 30.37. Et סַר declinans, 1. Reg. 20.43. Et מְנוֹן אֶל־יָנֵן à nutriente ad nutrientem, Psal.144.13. teste R.Dauid in Michlól. Passiuũ non habet, quia est intransitiuum.

Imperatium קוּם, vel, קוּמָה Surge. קוּמָה tamen omne quod est in Psalmis, est breue præter vnũ, 35.2, וְקוּמָה & surge in adiutoriũ meum. Sunt & alia breuia, vt עוּרָה euigila, Psal.108.3, שׁוּבָה reuertere, Psal. 126. 4. Et 90.13, & Iesah. 44.22, קוּמִי surge, Nume.10.35, & 2.Paral. 6. 41. סוּרָה declina, Iudic. 4.18. Et sic עוּרִי עוּרִי suscitare, suscitare, Iudic. 5.12, צוּרִי obside, Iesah. 21.2, שׁוּבִי reuertere, Psal.116.7.

עָבָר	שָׁם שָׁמְתְּ שָׁמְתִּי	שָׁמוּ שָׁמְתֶּם שָׁמְנוּ
	שָׁמָה שָׁמְתָה	שָׁמְתֶּן:
בֵּינוֹנִי	שָׂם	שָׂמִים שָׂמֵי
	שָׂמָה	שָׂמוֹת :
פָּעוּל	שׂוּם	שׂוּמִים שׂוּמֵי
	שׂוּמָה	שׂוּמוֹת :

מָקוֹר	שׂוֹם :	
צִוּוִי	שׂוּם	שׂוּמוּ
	שׂוּמִי	שׂוּמָנָה :
אֵיתָן	אָשׂוּם יָשׂוּם תָּשׂוּם	נָשׂוּם יָשׂוּכוּ תָּשׂוּמוּ
	תָּשׂוּם תָּשׂוּמִי	תָּשׂוּמָנָה :

שָׂם Poſuit. Eſt autem annotandũ quòd non ſolũ cũ ו ſecunda ſingularis, & prima eiuſdem & numeri & generis, corripiuntur, ſed etiam ſine ו interdũ breuiãtur, vt Pſal.90.8, שַׁתָּה poſuiſti iniquitates noſtras coram te. Sunt etiam in hac ſpecie nonnulla quæ veniunt à forma פָּעוֹל, quæ ſunt in præteritis cum chólem, vt Gen.44.3, Mane אוֹר illuxit.1.Semu.14.29, אָרוּ illuminati ſunt oculi mei. Pſal.58.4, זָרוּ alienati ſunt. Nume.24.5, מַה־טָּבוּ quàm pulchruerunt. Iechez.16.63, vt recorderis וְנִכְשְׁתְּ & confundaris. Irme.15.9, בּוֹשָׁה confuſa eſt & erubuit. et ſunt longa. Et ſic Ieſah. 45.16; בּוֹשׁוּ confuſi ſunt. Sed illud Ieſah.24.23, וּבוֹשָׁה & confundetur. eſt breue. Secundũ autem hanc formam dices טוֹב טוֹבְתְּ טוֹבְתִּי : אוֹר אוֹרְתְּ אוֹרְתִּי quæ ſecundũ normã deberent eſſe אָיוֹר טָיוֹב inſtar יָכוֹל. Et ſic à forma פָּעֵל cum ſéri, dicitur מֵת mortuus eſt, pro מֵיֵת : & מֵתָה mortua eſt, מֵתוּ mortui ſunt. Sed reſiduum præteriti non dicimus cũ ſéri, 2. Reg. 7.4, וְנָמֻתָנוּ שָׁם & moriemur ibi. Gen.19.19, וָמֵתִי & moriar. eſt cú daghés. Sic etiã cũ daghés (in quo abſorbetur ת radicale vltimum) כֻּלָּם מֻתָּן.

Participium à forma פָּעֵל, eſt טוֹב טוֹבִים טוֹבָה טוֹבוֹת, vt toarím. quæ ſecundum normam debuerant eſſe טָיוֹב טָיוֹבִים inſtar גָּדוֹל גְּדוֹלִים. Veniunt & cum ſcurec: quia ſcurec & chólem inuicem permutantur, vt חָשִׁים feſtinantes, Nume.32.17. וְסוֹרָה & declinans, Ieſah.49.21.

586 589.579 589 592

סורי declinantes, Irm. 2.21, Et 17.13. & idgenus. Et ו quod
est inter primam & tertiam radicalem non est radica-
le, sed protractiuum, sicut & in perfectis verbis: ideo
593 multis in locis non scribitur ו. A forma autem פָּעֵל
cum séri, veniunt cum séri, vt כֵּן Rectus, כֵּנִים recti,
כֵּנָה recta, כֵּנוֹת rectæ, לָן pernoctans, לֵנִים pernoctantes.

Participium quoque passiuum in verbis transitiuis, est cum scurec, vt שׂוּם positus. Et cum chólem interdum, vt Iesah. 25.7, הַלּוּט operimenti operti. Et ו est protractiuum, sicut & in perfectis.

593.594 Macór, vt dictum est, habet chólem, vt שׁוּב Reuerti, מוּת mori, נוּחַ quiescere, קוּם surgere, צוּר ligare. Et cũ scurec, vt שׁוּב reuerti, Iob 15. 22. Et קוּם surgere, stare, Psal. 18.39. Et מוּת mori, Psal. 9.1. Et cum ל deseruiẽte vt plurimum est cum scurec, vt לָשׁוּב לָמוּת. Et cum additione ה, & longum, vt רָעָה conterendo, Iesah. 24. 19. Et breue, vt 1, Reg. 14.12, בְּבֹאָה cum ingressi fuerint pedes tui vrbem.

595 Imperatiuum cõmuniter est cum ה, & longũ, vt שׁוּבָה Reuertere Israél, Hose. 14.2. בֹּאָה־אִתִּי veni mecũ, 1. Reg. 13.7. חוּסָה parce Domine, Ioél 2.17. חוּשָׁה festina in adiutorium meum, Psal. 38.23. Excipiuntur quæ suprà memorauimus. Et cum chólem שָׁבְנָה reuertimini filiæ meæ, Ruth 1.12.

597 Futurum cum scurec, vel chólem, vt וְתֵאָרְנָה & illuminati sunt oculi eius, 1. Sem. 14.28. Et Iechez. 35.9, et ciuitates tuæ non תֵּשָׁבְנָה habitabuntur. Vel secundum aliam formam, Iechez. 16.55, תְּשֻׁבֵינָה reuertemini. Et תְּפוּצֶנָה dispergentur, Zechar. 1. 17. Literæ futuri
597 deseruientes sunt cum camés communiter, & inter-

dum cum séri, vt אָבוֹשׁ יָבוֹשׁ תָּבוֹשׁ,à בּוֹשׁ, quãquam possunt esse & à יָבֵשׁ, vt habes Cap. x i x, quod est conuenientius, vt eius ostendit punctatura. Quòd si futuro adiungatur ו copulatiuum, & conuersiuum futuri in præteritum,& sit in soph passúc,vel cum athnách aut zachéph, tunc scurèc mutatur in chólem, Genes. 5.5, וַיָּמֹת & mortuus est. Hamos 9. 5, וַתִּמּוֹג & dissoluta est, aut dissoluit se.1.Reg. 2.41, וַיָּשָׁב & reuersus est. Et 21. 27, וַיָּצוֹם & ieiunauit. Psal.18.11,וַיָּעָף & volauit.Et sic cũ tharcha,vt Nume. 35.18,וַיָּמֹת & moriatur. Si verò dictio non habeat accentum suspensiuum omnino, remouetur ו,& cholem mutatur in camés chatéph,quia rapitur verbum ad sequentem dictionẽ, vt וַיָּגָר & peregrinatus est Abrahám, Genes.21.34. Et 22.18, וַיָּשָׁב et reuersus est Abrahám. Et 46.5, וַיָּקָם & surrexit Iahacób. Et sic absque ו sequẽte monosyllabo, aut dictione longa, vt 1. Reg.17.21,תָּשָׁב־נָא reuertatur quæso anima pueri. Sic etiam interdum cum accentu suspensiuo,vt Deut.2.10, ne תָּצַר angustiis afficias Moáb. Sed צ est patachatũ.Et Gen. 23.17,וַיָּקָם & cõfirmatus est ager Hephrón. Quando verò prima vel tertia radicalis est gutturalis, vel ר tunc camés mutatur in pathách ob difficultatem camés, vt Iudic.4.21, וַיָּעַף & fatigatus est, & mortuus est.1.Sem.14.28,וַיָּעַף & fatigatus est populus.2.Semu.21.15,וַיָּעַף & fatigatus est Dauid.ad quorum distinctionem illud Iesah. 6.6, וַיָּעַף & volauit ad me: est cum camés.1. Sem.25.14, וַיָּעָט בָּהֶם & inuectus est in eos. Iob 31.5,* וַתְּחַשׁ & festinauit.Sed וַתְּחַס & pepercit super te,1.Semu.24.11,& Iechez.20.17,וַתָּחָס & pepercit oculus meus eis: sunt cum camés. Genes.8.4, וַתָּנַח & requieuit arca.Iudic. 4.18,וַיָּסַר & declinauit ad

603 603 604 605

eã. 2.Reg.18.9, וַיָּצַר & obsedit eam. In quibus omnibus literæ futuri deseruientes sunt cum camés præterquã in וַתָּחַשׁ quod est cum pathách.

SEd iam quonam pacto pronomini iungatur, breuiter explicemus in verbo שָׂם posuit.

Præteritũ שָׂם 628

שָׂמוֹ אוֹ שָׂמֵהוּ שָׂמְךָ שָׂמַנִי שָׂמָם שָׂמְכֶם שָׂמָנוּ שָׂמָהּ
posuit eã, posuit nos, posuit nos, posuit eos, posuit me, posuit te, posuit eum,

שָׂמֵךְ שָׂמָן שָׂמְכֶן׃
posuit nos. posuit eas, posuit te,

שָׂמְתִּי שָׂמַתְנִי שָׂמַתָּם שָׂמַתְנוּ שָׂמַתְתָּה שָׂמַתְּ אוֹ שָׂמַתְהוּ
posuisti eas. posuisti eã, posuisti nos, posuisti eos, posuisti me, posuisti eum,

שָׂמַתִּי שָׂמַתִּיהוּ שָׂמַתִּיךְ שָׂמַתִּים שָׂמַתִּיכֶם שָׂמַתִּיהָ שָׂמַתִּיךְ
posui te, posui eam, posui nos, posui eos, posui te, posui eum,

שָׂמַתִּין שָׂמַתִּיכֶן׃
posui nos. posui eas,

שָׂמוּ שָׂמוּהוּ שָׂמְוךָ שָׂמוּנִי שָׂמוּם שָׂמוּכֶם שָׂמוּנוּ
posuerũt nos, posuerunt nos, posuerũt eos, posuerũt me, posuerunt te, posuerunt eũ,

שָׂמוּהָ שָׂמוּךְ שָׂמוּן שָׂמוּכֶן׃
posuerunt nos. posuerũt eas, posuerunt te, posuerunt eã,

שָׂמְתָּם 629 שָׂמְנוּ שָׂמְתוּהוּ שָׂמְתוּנִי שָׂמְתוּם שָׂמְתוּנוּ שָׂמְתָּהּ שָׂמְתוּךְ שָׂמְנוּהוּ שָׂמְנוּךְ שָׂמְנוּם שָׂמְנוּכֶם שָׂמְנוּהָ שָׂמְנוּךְ
posuistis eas. posuistis eam, posuistis nos, posuistis eos, posuistis me, posuistis eũ, posuimus te, posuimus eã, posuimus nos, posuimus eos, posuimus te, posuimus eum

שָׂמְנוּן שָׂמְנוּכֶן׃
posuimus nos. posuimus eas,

שָׂמָה שָׂמַתְהוּ שָׂמַתְךָ שָׂמַתְנִי שָׂמָתָם שָׂמַתְכֶם שָׂמָתְנוּ שָׂמַתָּה שָׂמַתְּ אוֹ שָׂמַתְהוּ
posuit nos, posuit nos, posuit eos, posuit me, posuit te, posuit eum,

שָׂמַתָּה אוֹ שָׂמַתְּ שָׂמַתֵּךְ שָׂמָתֵן שָׂמַתְכֶן׃
posuit nos. posuit eas, posuit te, posuit eam,

שָׂמְתִּי Cóiúgitur pronomin⁹, vt שָׂמַתְנִי & שָׂמָתֵן vt שָׂמָתֶם

Participiũ שָׂם 630

שָׂמֵהוּ אוֹ שָׂמוֹ שָׂמְךָ שָׂמַנִי אוֹ שָׂמִי שָׂמָם שָׂמְכֶם שָׂמֵנוּ
ponens nos, ponens nos, ponens eos, ponens me, ponens te, ponens eum,

שָׂמָה שָׂמֵךְ שָׂמָן שָׂמְכֶן׃
ponens nos. ponens eas, ponens te, ponens eam,

שָׂמִים שָׂמָיו שָׂמֶיךָ שָׂמַי שָׂמֵיהֶם שָׂמֵיכֶם שָׂמֵינוּ
ponentes nos, ponentes nos ponentes eos, ponentes me, ponentes te, ponentes eũ,

שָׂמֶיהָ שָׂמַיִךְ שָׂמַיִן שָׂמַיכֶן׃
ponentes nos. ponentes eas, ponentes te, ponentes eã,

שָׂמָה שָׂמָתְהוּ שָׂמָתְךָ שָׂמָתְנִי שָׂמָתָם שָׂמָתְכֶם שָׂמָתְנוּ
ponens nos, ponens nos, ponens eos, ponens me, ponem te, ponens eum, 630
שָׂמָתְהּ שָׂמָתֵךְ שָׂמָתְן שָׂמָתְכֶן׃
ponens nos. ponens eas, ponens te, ponens eam,

Sunt cum camés, ſub tertia radicali, vt differant à præterito.

שְׂמוֹת שְׂמוֹתָיו שְׂמוֹתֶיךָ שְׂמוֹתַי שְׂמוֹתֵיהֶם שְׂמוֹתֵיכֶם שְׂמוֹתֵינוּ
ponentes nos, ponentes nos, ponentes eos, ponentes me, ponentes te, ponentes eũ, 631
שְׂמוֹתֶיהָ שְׂמוֹתַיִךְ שְׂמוֹתֵיהֶן שְׂמוֹתֵיכֶן׃
ponentes nos. ponentes eas, ponentes te, ponentes eam,

שׂוֹם שׂוּמוֹ שׂוּמֶךָ שׂוּמִי שׂוּמָם שׂוּמְכֶם שׂוּמֵנוּ
positus noſter, poſitus veſter, poſitus eorũ, poſitus meus, poſitus tuus, poſitus eius, Participiũ
שׂוּמָהּ שׂוּמֵךְ שׂוּמָן שׂוּמְכֶן׃ paſſiuum
poſitus veſter. poſitus earũ, poſitus tuus, poſitus eius,

שׂוּמִים שׂוּמָיו שׂוּמֶיךָ שׂוּמַי שׂוּמֵיהֶם שׂוּמֵיכֶם שׂוּמֵינוּ
poſiti noſtri, poſiti veſtri, poſiti eorum, poſiti mei, poſiti tui, poſiti eius,
שׂוּמֶיהָ שׂוּמַיִךְ שׂוּמֵיהֶן שׂוּמֵיכֶן׃
poſiti veſtri. poſiti earum, poſiti tui, poſiti eius,

שׂוּמָה שׂוּמָתוֹ שׂוּמָתְךָ שׂוּמָתְנִי שׂוּמָתָם שׂוּמַתְכֶם שׂוּמָתֵנוּ
poſita noſtra, poſita veſtra, poſita eorũ, poſita mea, poſita tua, poſita eius,
שׂוּמָתְהּ שׂוּמָתֵךְ שׂוּמָתְהֶן שׂוּמָתְכֶן׃
poſita veſtra. poſita eorũ, poſita tua, poſita eius,

שׂוּמוֹת שׂוּמוֹתָיו שׂוּמוֹתֶיךָ שׂוּמוֹתַי שׂוּמוֹתֵיהֶם שׂוּמוֹתֵיכֶם שׂוּמוֹתֵינוּ
poſita noſtra, poſita veſtra, poſita eorum, poſita mea, poſita tua, poſita eius,
שׂוּמוֹתֶיהָ שׂוּמוֹתַיִךְ שׂוּמוֹתֵיהֶן שׂוּמוֹתֵיכֶן׃
poſita veſtra. poſita earum, poſita tua, poſita eius,

שׂוּם, Ponere, coniungitur vt שׂוּם participium. Infinitiuus שׂוֹם

שׂוּמוֹ אוֹ שׂוּמָהוּ שׂוּמִי אוֹ שׂוּמֵנִי שׂוּם׃ Imperatiuus שׂוֹם
pone eos. pone me, pone eum,
שׂוּמוּ שׂוּמוּהוּ׃
ponite eum.
שׂוּמִי שׂוּמֵיהוּ שׂוּמֵנִי שׂוּמֶיהָ׃
pone eam. pone me, pone eum,
שׂוּמֵנָה Coniungitur pronominibus, vt שׂוּמוֹ.

אָשׂוּמוֹ אוֹ אֲשׂוּמֶהוּ אוֹ אֲשׂוּמֵנוּ אֲשׂוּמְךָ אֲשׂוּמָם אֲשׂוּמְכֶם אֲשׂוּמָהּ Futurum
ponam nos, ponam eos, ponam te, ponam eum, אָשׂוֹם
אוֹ אֲשׂוּמָהּ אוֹ אֲשׂוּמְנָה אֲשׂוּמֵךְ אֲשׂוּמָן אֲשׂוּמְכֶן׃ 632
ponam nos. ponam eas, ponam te, ponam eã,

Et ſic, יָשׁוֹם תָּשׁוֹם נָשׁוֹם.

Quarta ſpecies verborũ, quorũ ſecũda ו quieſcit. CAP. XXI.

632 QVarta ſpecies quieſcentium, eſt eorũ quorum ſecunda quæ eſt ו, quieſcit, vt אָיַב Inimicitias exercere, inimicum eſſe. Exod. 23.
582 22, וְאָיַבְתִּי & inimicus ero.

עָבַר	אָיַב אָיַבְתָּ אָיַבְתִּי	אָיַבְנוּ אָיַבְתֶּם אָיְבוּ
	אָיְבָה אָיַבְתְּ	אָיַבְתֶּן:

Notandum autem quòd ſecunda litera huius verbi, quæ eſt ו, eſt apparens, neque latet, niſi in nomine אֵיבָה Inimicitiæ, inſtar אֵימָה Terror, ab אָיַם.

Verbum quoque רָשׁ Depauperatus eſt, רָשְׁתָּ depauperatus es, רָשְׁתִּי depauperatus ſum, à רֵישׁ Paupertas, deductum, Prouerb. 31. 7, & obliuiſcatur רִישׁוֹ paupertatis ſuæ: ad hanc putant ſpeciem pertinere. Pſal. 34. 11, Catuli leonum רָשׁוּ depauperati ſunt. Sic & à בִּין deducunt בָּן Intellexit, בַּנְתָּ intellexiſti. Pſal. 139. 2, בַּנְתָּה intellexiſti cogitationes meas. Alii reducunt ad tertiam ſpeciem, ſecundum quam flectunt, & pronominibus iungunt hæc verba.

Quinta ſpecies, quæ eſt verborum deſinentium in א *quieſcens.* CAP. XXII.

737 SPecies verò quinta eſt verborum deſinen-
750 tium in א quieſcens, vt קָרָא Vocauit, מָצָא Inuenit.

עָבַר	קָרָא קָרָאתָ קָרָאתִי	קָרָאנוּ קָרָאתֶם קָרְאוּ
	קָרְאָה אוֹ קָרָאת קָרָאתְ	קָרָאתֶן:
בֵּינוֹנִי	קֹרֵא	קֹרְאִים קֹרְאֵי
751	קוֹרְאָה אוֹ קֹרֵאת	קֹרְאוֹת:
פָּעוּל	קָרוּא	קָרוּאִים קְרוּאֵי
	קְרוּאָה	קְרוּאוֹת:

Q.i.

מָקוֹר	קָרֹא אוֹ קָרוֹא אוֹ קְרֹאת אוֹ קְרוֹא	
	בְּקָרֹא בִקְרוֹא לִקְרֹא מִקְרֹא :	
צִוּוּי	קְרָא	קִרְאוּ
	קְרָאִי	קִרְאֶינָה אוֹ קִרֶאן אוֹ קִרְאֶן :
אֵיתָן	אֶקְרָא יִקְרָא תִּקְרָא	נִקְרָא יִקְרְאוּ תִּקְרָאוּ
	תִּקְרָא תִּקְרְאִי	תִּקְרָאנָה אוֹ תִּקְרֶאן :

Et prima exiſtente gutturali ſic variatur, חָטָא peccauit, vt קָרָא, & ſic benoni. הַמָּקוֹר חָטֹא בַּחֲטֹא כַּחֲטֹא לַחֲטֹא 740
מַחֲטֹא : הַצִּוּוּי בְּמוֹ קְרָא : הָאֵיתָן אֶחֱטָא יֶחֱטָא :

Et veniens à forma פָּעַל ſic declinatur, מָלָא Impleuit, 743

עָבָר	מָלָא מָלְאָה מָלְאָתִי	מָלְאוּ מָלְאָתֶם מָלְנוּ
	מָלְאָה מָלְאָת	מָלְאָתֶן :
בֵּינוֹנִי	מָלֵא	מְלֵאִים
	מְלֵאָה	מְלֵאוֹת :

Eſt ſimile nomini תֹּאַר.

מָקוֹר	מְלֹאת :	
צִוּוּי	מְלָא	מִלְאוּ
	מִלְאִי	מִלֶּאנָה :
אֵיתָן	אֶמְלָא יִמְלָא תִּמְלָא	נִמְלָא יִמְלְאוּ תִּמְלְאוּ
	תִּמְלָא תִּמְלְאִי	תִּמְלֶאנָה :

Tertia præteriti fœminei eſt קָרְאָה communiter, vel קָרְאַת, & ſic חָטְאַת. Deut. 31.29, וְקָרְאַת & eueniet vobis. 35.750
Et Exod. 5.16, וְחָטְאַת & peccabit populus tuus.

Participiũ communiter in hac ſpecie eſt cũ ſéri, exceptis paucis, quæ ſunt cum ſeghól, vt 2. Reg. 20. 5, ecce ego רָפָא לָךְ ſano te. Eccleſ. 7.27, וּמוֹצֵא & inuenio ego. Et 2.26, וְלַחוֹטֵא & peccanti dedit. Et 8.12, Qui חֹטֵא peccat faciens malum. Et 9.18, וְחוֹטֵא & peccans vnus. Et Ieſah. 65.20, וְהַחוֹטֵא & peccans filius centum annorũ. Et fœmineũ קֹרֵאָה, vel קֹרַאת. Et macór קֹרֵא, vel קֹרַאת. Iudic. 8.1, vt nõ קָרֵאת vocares nos. Et Leuit. 8.33, 661.751

vſque ad diem מְלֹאת quo impleti fuerint dies cõſecrationis veſtræ. Prouer.8.13, Timor Domini שִׂנְאַת odio
752 habere malũ. Imperatiuum קְרָאֵינָה,vel ſine ה,& ר cũ ſeri א quieſcente,vt Ruth 1.20,* קְרָאן vocate me amarã. in quo licet ה fœmineum ſignum non ſit ſcriptum,eſt tamen in prolatione. Sed in illo Exod.2.20, קְרָאן לוֹ vocate eum. apparet א, & eſt cum ſeghól,& cum vno ſigno fœmineo tantum.

Sexta ſpecies, quæ eſt verborum quorum vltima ה quieſcit. CAP. XXIII.

656 SExta ſpecies eſt verborum quorum vltima quæ eſt ח quieſcit,vt בָּנָה AEdificauit. עָשָׂה Fecit.

עָבַר	בְּנָה בָּנִיתִי בָּנִיתָ	בָּנִינוּ בְּנִיתֶם בָּנִינוּ
	בָּנְתָה בָּנְיָה אוֹ בָּנְיָת	בְּנִיתֶן :
בֵּינוֹנִי	בֹּנֶה	בֹּנִים בֹּנֵי
	בֹּנָה	בֹּנוֹת :
פָּעוּל	בָּנוּי	בְּנוּיִם
	בְּנוּיָה	בְּנוּיוֹת :
מִקְוֹר	בָּנֹה אוֹ בְּנוֹת	
	בְּבְנוֹת בִּבְנוֹת לִבְנוֹת מִבְּנוֹת :	
צִוּוּי	בְּנֵה	בְּנוּ
	בְּנִי	בְּנֶינָה :
אֵיתֶן	אֶבְנֶה יִבְנֶה תִּבְנֶה	נִבְנֶה יִבְנוּ תִּבְנוּ
	תִּבְנִי תִּבְנִי	תִּבְנֶינָה :
עָבַר	עָשָׂה עָשִׂיתָ עָשִׂיתִי	עָשִׂינוּ עֲשִׂיתֶם עָשׂוּ
	עָשְׂתָה עָשִׂיתָ אוֹ עָשִׂית	עֲשִׂיתֶן :

Eſt autem annotandum quòd ה finale interdũ ſcribitur, interdum verò non ſcribitur, & י eſt loco ה literæ radicalis. Nam literæ אהוי inuicem permutan-

tur. *Et forma eorũ est vt appareat י in lectione בָּנִיתִי בָּנִיתָ 657
instar זָכַרְתִּי זָכַרְתָּ. Et sic in secũda & prima pluralis. Interdũ autem non scribitur י, sed est in prolatione, vt 1. Reg. 8.44, domũ quã בָּנִיתִי ædificaui. Psal. 10.14, רָאִיתָה vidisti quia tu laborẽ, &c. Tertia pluralis communiter est breuis: Sunt tamen nonnulla longa, vt Iesah. 16.8, תָּעוּ errauerunt in deserto. Psal. 37.20, in fumo כָּלוּ defecerunt. quod est longum, quia est in soph passúc, teste R. Abrahám &. R. Dauid. Et Iiób 24.1, Non חָזוּ viderunt dies eius. Et secundum normam perfectorum, בָּנוּ deberet esse בָּנְיוּ. sic enim inuenitur perfectum, Deut. 32.37, petra in qua חָסָיוּבוֹ sperauerunt in 95.657. 676
ea. quod est cum duobus cameſín, perinde acsi esset cum athnách, aut soph passúc, vt י pronuntiatio sit lenior. Et sic Psalm. 73.2, נָטָיוּ רַגְלָי declinauerunt pedes mei. Tertia singularis fœminei (בָּנְתָה A Edificauit: 658
כָּלְתָה defecit, Psal. 119.81. Et רָאֲתָה vidit, Psal. 35.21.) est cũ ת loco ה literæ radicalis, & ה signo fœmineo. Et hoc factum est vt differat à masculino singulari: Si enim lateret ה radicalis, vt in בָּנוּ, & קָנוּ, tertia fœminei esset בָּנְתָה cum ה signo fœmineo: & sic nil esset discriminis inter masculeum, & fœmineum: quanuis in masculeo, ה sit radicalis litera. Et quia ה radicale (quod necesse est apparere in tertia fœminei) nimis asperè pronuntiaretur, commutarunt illud in ת, & dixerũt בְּנָתָה.
*Deficit tamẽ interdũ ה radicale, & ת est loco ה fœmi 659
nei signi, vt Leui. 25.21, וְעָשָׂתָה & faciet fructũ. pro, וְעָשְׂתָה. Mutatur etiã secundum normam in י apparẽs, vt Psal. 57.2, in te חָסָיָה sperauit anima mea. ratione dicta in tertia pluralis.

Participium actiuum communiter est breue, & cũ 659.660

seghól, ad differentiam participii præcedentis speciei. Excipiuntur tamen nonnulla, quæ iuncta monosyllabo, aut dictioni lõgæ sunt cum séri, vt Exod. 15. 11, עֹשֵׂה 465 פֶּלֶא faciens mirabile. Iesah. 64. 5, וְעֹשֵׂה צֶדֶק & faciens iustitiam. Et sic Psal. 64. 9, כָּל־רֹאֵה בָם omnis vidẽs in eis. Et 142. 7, בּוֹנֶה ædificans Ierusaláim. Gen. 14. 19, קֹנֵה possidens cælos. Et secundũ Hammasóreth omne קֹנֵה est cum séri: sed R. Dauid dicit se inuenisse illud, Prouer. 15. 32, קוֹנֵה לֵב possidens cor. ל cum daghés: & ita propter daghes, קוֹנֵה est cum seghól. 1. Paral. 21. 9, locutus est Dominus ad Ghad חוֹזֵה videntem Dauid. Psal. 80. 2, רֹעֵה 661 pascens Israél. Genes. 4. 2, & erat Hébel רֹעֵה צֹאן pascens pecus. Et 46. 34, omnis רֹעֵה pascens pecus. Et 47. 3, רֹעֵה pascens pecus. Irm. 4. 29, à voce equitis וְרֹמֵה קָשֶׁת & iacientis arcu. Et dicunt, quæ sunt cum séri esse coniuncta, id est in regimine genitiui. Et venit cũ י loco ה, vt Iesah. 38. 11, sicut tabernaculum רֹעִי pascentis. Et Zecha. 11. 17, ô רֹעִי pascens.

Participiũ fœmineũ cómuniter est cũ camés, vt בּוֹנָה A Edificãs. עֹשָׂה faciens, Ester 2. 20. רֹעָה pascẽs, Gen. 29. 9. *Et dicẽdum erat בּוֹנִיָּה. Et venit perfectũ Cantic. 1. 7, כְּעֹטִיָּה sicut declinans. Et venit cũ chiríc, Prou. 31. 27, צוֹפִיָּה speculans. פּוֹרִיָּה fructificans, Psal. 128. 3. בֹּכִיָּה flens, 662 Thren. 1. 16. Et cũ scurék loco chólẽ, Psal. 65. 2, רְמִיָּה filet laus. Passiuũ verò est cũ ostensione י uice ה, vt בְּנוּי. בְּנוּיָה.

663 Hámacór est בָּנָה A Edificare ædificãdo, 1. Reg. 8. 13. שְׁתֹה bibere, 1. Sem. 1. 9, עֲלֹה ascẽdendo, Num. 13. 31. Et cũ י, Iesa. 22. 13, וְשָׁתוֹ & bibere. רְאוֹ videdo, Iesah. 6. 9. בְּכוֹ plorãdo, Iesah. 30. 19. עֲשׂוֹ faciẽdo, Irm. 22. 4. Et cũ sceuá, vel sceuá pathách si, fuerit litera gutturalis, vt רְאֹה videre, Gene. 48. 11. עֲשֹׂה facere, Gen. 50. 20. קְנֹה־חָכְמָה possidere (acquire

re) sapientiã, Prouerb. 16. 16. Et instar imperatiui וּרְאֵה & videre, Psal. 142. 5. Inuenitur & perfectum mutato ה in ו pronuntiatum, vt לִרְאוֹתְךָ ad videndũ te, Iechez. 28. 17. & est instar illius, Deut. 11. 22, לְאַהֲבָה vt diligas Dominũ Deum tuum. Venit etiam cum ו quiescente, & ת redundante vice ה, vt עֲשׂוֹת facere, Micháh 6. 8. לִרְאוֹת ad videndum, Nume. 32. 8. לִשְׁתּוֹת ad bibendum, Iesah. 5. 22. וְשִׁתְּוֹת & bibere, Iesah. 22. 13. רְאוֹת videndo, Iesah. 42. 20. אָלוֹת iurando, Hose. 10. 4. Inuenitur & cũ י signo multitudinis, vt Iechez. 16. 31, בְּבִנוֹתֵיךְ cũ ædificaueris lupanar tuũ. Et cum ן in fine instar nominis, vt Psal. 85. 4, retraxisti מֵחֲרוֹן ne excandesceret, iram tuam. Si enim esset nomen (cum sit absolutum) ה esset cũ camés. 664 665

Imperatiuum בְּנֵה ædifica, cum sére, 1. Reg. 2. 36. Inuenitur vnum cum seghól, Prouer. 7. 2, Custodi præcepta mea וְחְיֵה & viue. Et cum sceuá pathách prima, existente gutturali, vt עֲשֵׂה fac, Genes. 6. 14. עֲלֵה ascende, Gen. 35. 1. Et plurale, Gen. 1. 28, פְּרוּ וּרְבוּ Crescite, & multiplicamini. וַעֲשׂוּ & facite, Gen. 19. 8. עֲלוּ ascẽdite, Deut. 9. 23. Et cum sceuá & seghól, vt עֲנוּ canite, Psal. 147. 7. Et א interdum cum sére, vt אֲפוּ coquite, Exod. 16. 23. Inuenitur & perfectum, vt בְּעִיוּ quærite, Iesah. 21. 12. אֲתִיוּ venite, ibidem. quod est cum sére vt pronuntiatio א dilatetur. וּרְאִי & vide, Psal. 45. 11. עֲשִׂי־לָהּ fac illi, Genes. 16. 6. עֲלִי ascende, Num. 21. 17. אֱלִי plange, vlula, Ioel 1. 7. בְּכִינָה flete, 2. Sem. 1. 24. 666

Futurum vt plurimũ est cũ seghól, vt אֶבְנֶה Et וְאֶשְׂמָה & delectabor, Psal. 119. 117: est cum camés loco seghól. Et deficiente litera ה transfertur punctatura secundæ radicalis literæ in primã: & literæ quæ sũt futuri signa, vt perficiant & suppleant defectum illum, sunt cum 668

gahiá & ſeri, vel chiric, vt וַאֲפֶן & declinaui, Deuter. 9. 15. וַיִּפֶן & reſpexit, Exod. 2. 12. Ne תֶּפֶן aſpicias, Nume. 16. 15. וְנַפֶּן & declinauimus, Deut. 2. 1. וַיִּבֶן & ædificauit, Geneſ. 33. 17. וַיִּקֶן & poſſedit, ibidē. 19. וַיִּקַּשׁ & graue fuit,
670 2. Sem. 19. 43. Sed quando futurum eſt perfectum cū litera gutturali, tunc literæ futuri ſigna, ſunt cum ſeghól, vel pathách, vt אֶחֱזֶה videbo, אֶעֱלֶה aſcēdam. וְאֶעֱנֶה & reſpondebo, Iiob 32. 21. יֶחֱזֶה videbit, Num. 24. 16. תֶּחֱזֶה videbis, Exod. 18. 21. תֶּחֱשֶׁה tacebis, Pſal. 28. 1. וְיֶחֱזוּ & vide runt, Exod. 24. 11. תֶּחֱזֶינָה videbunt, Pſal. 17. 2. Sed cum ע præter א quod eſt cum ſeghól, aliæ ſunt cum pathách, vt אֶעֱלֶה Aſcendá, יַעֲלֶה aſcēdet, תַּעֲלֶה aſcēdes, נַעֲלֶה aſcēdemus, יַעֲלוּ aſcēdēt, תַּעֲלוּ aſcēdetis, תַּעֲלֶה aſcēdet, תַּעֲלִי aſcē-
668 des, תַּעֲלֶינָה aſcēdēt. Et prima, vel ſecunda exiſtēte gut turali, & ה deficiente, literæ futuri ſigna, ſunt cum ſé-
669 ri, vel chiric, vel pathách, ſi fuerit ע, vel ה, & prima ra dicalis litera cum pathách loco ſeghól, quod tamē mu tatur in camés, ſi diuiſiuum habuerit accentum, vt athnách, vt ſoph paſſúc. vt וַיַּשַׁע & reſpexit, Gen. 4. 4. תַּתַּע errabis, Prouerb. 7. 25. וַתֶּהֱלַּח & inſaniuit, Gene. 47. 13. תֵּחַת accepta erit, Prouerb. 17. 10. יֵחַר iraſcatur, Gen. 18. 30. וַיִּחַר & iratus eſt, Geneſ. 4. 5. וַיִּחַן & caſtrametatus eſt, Gene. 26. 17. *וַיִּחַח & deleuit, Gen. 7. 23. Et cum ח interdum eſt cum pathách, vt וְתַחַז & aſpiciat, Michāh 4. 11. Et Prouerb. 27. 17, ferrum ferro יַחַד acuet ſe, & vir יַחַד acuet faciem proximi ſui. וַיִּחַץ & diuiſit, Gene. 33. 1. *וַיֶּחֱלֶ & ægrotauit, 2. Reg. 1. 2. *אֶחֱזֶ videbo, Iiob 23. 9. וַיַּעַן & reſpondit, 1. Reg. 20. 4. יַעַל aſcendet, Geneſ. 44. 33. וְתַעַל & aſcendit, Exod. 8. 6. וְאַעַשׂ & feci, Deut. 10. 3. וַתַּעַשׂ & fecit, Gen. 41. 47. וַתַּהַר & concepit, Geneſ. 16. 4. cum pathách in athnách.

Et plurale perfectum, vt יְחִסִּין sperabunt. Psal. 36.8. 672
יְחוֹזִין videbunt, Iesah. 26.11. יִשְׁתִּין bibent, Psal. 78.44. תִּבְעִין quæretis, Iesah. 21.12. יִבְכִּין flebunt, Iesah. 33.7. יִכְלִין deficient, Iesah. 31.3. יִרְוִין inebriabũt se, Psal. 36.9. יִשְׂבְּעוּ abundabunt, Psal. 122.6. Sunt etiam quædam futura 672.673
defectiua, quorum prima radicalis litera non est cum seghól, nec literæ quæ sunt futuri signa, habent gahiá, vt וַיִּשְׁתְּ & bibit, Gen. 25.34. Et 21.16, וַתִּבְךְּ & fleuit. Num. 24.19, וְיֵרְדְּ & dominabitur de Iahacób. Et Prouerb. 7. 25, Ne יִשְׂטְ declinet ad vias eius cor tuum. Irme. 41.10, וַיִּשְׁבְּ & captiuum duxit. Iiob 31.27, וַיִּפְתְּ & seduxit se in absconditio cor meum. Et hoc vsu venit (teste. R. Io- 673
nah) vt verbum ad sequentem currat dictionem, quẽ admodũ veniunt, יְשַׁבְתְּ בַּלְּבָנוֹן מְקֻנַּנְתְּ בָּאֲרָזִים quæ habitas in Lebanon nidificas in cedris, Irme. 22.23. At ita veniũt nonnulla in soph passuic, & athnách, vt Genes. 27.25, & attulit ei vinum וַיִּשְׁתְּ & bibit. Et 38, & leuauit vocẽ suam וַיִּבְךְּ & fleuit. Et in hoc forsan multitudinem secutus est, quanquam mirabile est (inquit. R. Dauid) in oculis meis: quia in verbis quæ ita inuenimus, *ne
vnum quidem inuenitur iuxta modum primum, nec 674
וַיִּשְׁתְּ nec וַיִּבְךְּ nec וַיִּשְׁבְּ, aut וַיֵּרְדְּ ex רָדָה שָׁבָה, nec in verbis quæ veniunt iuxta modũ primum, vt וַיִּפֶן וַיִּבֶן וַיִּקַן, vllũ inuenitur quod veniat iuxta modum secundum. Si enim veniunt sic vt currat verbum ad sequentem dictionem, quomodo nullũ ex his venit vt illa, nec vllũ ex illis venit vt hæc? Verútamen de quibusdam ratio reddenda est. Dicimus enim quod si à שָׁבָה captiuauit, (vnde dicitur וַיִּשְׁבְּ) diceremus וַיִּשְׁבְּ aut וַיִּשָּׁבְ, videretur, aut putaretur esse ex verbis quorum prima quiescit, quæ est י, nẽpe à יָשַׁבְ. Sed in וַיִּפֶן & cæteris paulo suprà

memoratis, non possumus errare, quia non inuenitur יִפֶּן יִבֶן יִקַן. Et sic dicendum est de וַיֵּרֶד ne putetur
675 esse à יָרַד. Sed de וַיִּפַּת יִשְׁטְ וַיֵּבֶךְ וַיִּשְׁתְּ, non est apud nos ratio manifesta vt par est. Dicimus autẽ quòd ratio cur non veniant וַיִּפֶּן &c. iuxta modum secũdum, est quia non esset recta eorum pronuntiatio propter nunin. Et וַיִּחַדְ & lætatus est Ithró, Exod. 18.9: est vt וַיִּשְׁבְּ, sed propter ח gutturalem litteram habet pathách, teste R. Ionáh. Quod ostendit & daghés, & sceuá ipsius ר.

*Ratio item (ait R. Dauid in Michlól) quare appareat & manifestetur in aliquibus locis tertia radicalis litera, vt Psal. 75.2, בְּךָ חָסְיָה נַפְשִׁי in te sperauit anima mea: quæ latet interdum, vt in בָּנוּ יִבְנוּ תִּבְנוּ & cæteris similibus dictum est, quæ non sunt vt perfecta: est ad ostendendum quòd singula secundũ normam ita debebant esse. In aliquibus enim locis tam in præteritis, quàm in participiis, & imperatiuis, & futuris, veniũt vt perfecta cum י vice ה, vt dictũ est. Sed iam in verbo גָּלָה qualiter & quibus iungátur pronominibus, explicemus.

701 Præteritum, גָּלָה Reuelauit, detexit.

גָּלָהוּ גָּלָךְ אוֹ גָּלֵךְ גָּלַנִי גָּלָם גָּלְכֶם גָּלָנוּ גָּלָה גָּלָךְ גָּלָן גָּלְכֶן :

עָשָׂהוּ fecit eũ, Deut. 32.15. עָנָהוּ respõdit ei, 1. Sem. 9.17. עָשָׂךְ fecit te, Deut. 32.6. קָנָךְ possedit te, Ibidem. עָנָךְ respondit tibi, Iesah. 30.19. רָאָם vidit eos, Gen. 32.2. פָּרָם redemit eos, Psal. 78. 42. עָשָׂם fecit ea, Iesah. 48.5. עָשָׂנוּ fecit nos, Psalm. 100.3.

702 גָּלִיתָ גָּלִיתָהוּ אוֹ גָּלִיתָהוּ גָּלִיתַנִי גָּלִיתָם גָּלִיתָנוּ גָּלִיתָה גָּלִיתָן :

וְעָשִׂיתָם & facies ea, Exod. 4.21. רְצִיתָם complacuisti in eis, Psal. 44.4. עָשִׂיתָה fecisti ea, Psal. 109.27.

גָּלִיתִי גָּלִיתִיו אוֹ גָּלִיתִיהוּ גָּלִיתֵךְ גָּלִיתִינִי גָּלִיתִים גָּלִיתִיכֶם
גָּלִיתִיהָ גָּלִיתֵךְ גָּלִיתִין גָּלִיתִיכֶן :

רְאִיתִיו vidi eum, Deut. 33.9. מְשִׁיתְהוּ extraxi eum, Exod. 2. 10. עֲשִׂיתָנִי feci mihi, Iechez. 29.4. עֲנִיתִיךָ respondi tibi, Iesah. 49.8. עֲשִׂיתָם feci eos, Gen. 6.7. וּרְאִיתִיהָ & videbo illum, Gen. 9.16.

גָּלוּ גָּלוּהוּ גָּלוּךְ גָּלוּנִי גָּלוּם גָּלוּכֶם גָּלוּנוּ גָּלוּהּ גָּלוּךְ גָּלוּן גָּלוּכֶן: 702
fecerunt me, Psal. 119. 73. Iam עָשׂוּהוּ fecerunt eū, Eccles. 2. 12.

גָּלִיתֶם גָּלִיתוּהוּ גָּלִיתוּנִי גָּלִיתוּם גָּלִיתוּנוּ גָּלִיתוּהָ גָּלִיתוּךְ גָּלִיתוּן:

גָּלִינוּ גָּלִינוּהוּ גָּלִינוּךְ גָּלִינוּם גָּלִינוּכֶם גָּלִינוּהָ גָּלִינוּךְ גָּלִינוּן 703
גָּלִינוּכֶן:

גָּלְתָה גָּלַתְהוּ אוֹ גָּלַתְהוּ גָּלַתְךָ גָּלַתְנִי גָּלַתָם גָּלַתְכֶם גָּלַתְנוּ גָּלַתְהָ
גָּלַתְךָ גָּלַתְךָן:

גָּלִית גָּלִיתֶן כְּמוֹ גָּלִית גָּלִיתֶם:

Participium, גּוֹלֶה Reuelans.

גּוֹלוֹ אוֹ גּוֹלֵהוּ גּוֹלֵךְ גּוֹלַנִי אוֹ גּוֹלֵנִי גּוֹלֵם גּוֹלְכֶם גּוֹלֵנוּ גּוֹלֵהּ גּוֹלֵךְ 704.705
גּוֹלֵן גּוֹלְכֶן: עֹנֶה Respondens ei, 1. Sem. 14. 39. עוֹנֵךְ respōdens tibi, Iob 5. 1. עֹשֵׂךְ faciens te, Iesah. 44. 2. רֹאֵי pascens me, Psal. 23. 1. רֹאֵנִי videns me, Iob 7. 8. רֹאֵנִי videns me, Iesah. 47. 10. עֹשֵׂנִי faciens me, Iiob 31. 15. עֹשֵׂיהָ faciens eam, Iesah. 22. 11. וְעֹשֵׂהָ & faciens eam, Iesah. 45. 18. Et רוֹדֵם (pro רֹדֵם) dominans eis, Psal. 68. 28.

גּוֹלִים גּוֹלָיו גּוֹלֶיךָ גּוֹלַי גּוֹלֵיהֶם גּוֹלֵיכֶם גּוֹלֵינוּ גּוֹלֶיהָ גּוֹלֶיךָ
גּוֹלַיִךְ גּוֹלַיִךְן: בְּעֹשָׂיו in facientibus eū, Psa. 149. 2. עֹשֵׂיהֶם facientibus ea, Psal. 111. 10. *וְנוֹטֵיהֶם & extendentes eos, Iesah. 42. 5. רֹאֵי videntes me, Psal. 31. 12. וּבֹזֵי & contemnentes me, 1. Sem. 2. 30. vox צֹפֶיךָ speculatorum tuorum, Iesah. 52. 8.

גְּלֻיָה גְּלוּתוֹ גְּלוּתֵךְ גְּלוּתִי גְּלוּתֵם גְּלוּתֵכֶם גְּלוּתֵנוּ גְּלוּתָהּ
גְּלוּתַיִךְ גְּלוּתַיִךְן:

גְּלוּת גְּלוּתָיו גְּלוּתֶיךָ גְּלוּתַי גְּלוּתֵיהֶם גְּלוּתֵיכֶם גְּלוּתֵינוּ
גְּלוּתֶיהָ גְּלוּתַיִךְ גְּלוּתֵיהֶן גְּלוּתֵיכֶן:

גָּלוּי גָּלוּיִ֫ גָּלוּיִךְ גָּלוּיִי גָּלוּיִם גָּלוּיֵכֶם גָּלוּיֵנוּ גָּלוּיָה גָּלוּיֵךְ
גָּלוּיִן גָּלוּיֵכֶן הַגְלוּי apertum, Irme. 32. 14.

706 גָּלוּיִם גָּלוּיַי גָּלוּיָיִךְ גָּלוּיַי גָּלוּיֵיהֶם גָּלוּיֵיכֶם גָּלוּיֵינוּ גָּלוּיֶיהָ
גָּלוּיָיִךְ גָּלוּיֵיהֶן גָּלוּיֵיכֶן :

גָּלוּיָה גָּלוּיָתִ֫ גָּלוּיָתֵךְ גָּלוּיָתִי גָּלוּיָתִם גָּלוּיַתְכֶם גָּלוּיָתֵנוּ גָּלוּיָתָהּ
גָּלוּיָתֵךְ גָּלוּיָתָן גָּלוּיָתְכֶן :

גָּלוּיוֹת גָּלוּיוֹתַי גָּלוּיוֹתָיִךְ גָּלוּיוֹתַי גָּלוּיוֹתֵיהֶם גָּלוּיוֹתֵיכֶם גָּלוּיוֹתֵינוּ
גָּלוּיוֹתֶיהָ גָּלוּיוֹתָיִךְ גָּלוּיוֹתֵיהֶן גָּלוּיוֹתֵיכֶן :

Macór, גְּלוֹת או גְּלֵה Reuelare.

גָּלֹתִֽי או גָּלִיתִי גָּלִיתָ גָּלִיתְ או גָּלוֹתָנִי גָּלוֹתָם גָּלוֹתֶם גָּלוֹתִֽינוּ
גָּלוֹתָהּ גָּלוֹתָךְ גָּלוֹתָן גָּלוֹתֶן : כִּרְאוֹתוֹ cum vidisset ipse, Iudicum 11.35. Exod. 18. 18, non poteris עֲשׂוֹתוֹ facere eum. Et 12.48, לַעֲשׂוֹתוֹ vt faciat illud. Et 10. 28, In die רְאֹתְךָ quo videris tu. Ité cum ו signo pluralis, בְּבִנוֹתַיִךְ cum ædificaueris tu, Iechez. 16.31. בַּעֲלֹתִי dum ascenderes tu, Exod. 34.24. בַּעֲלוֹתִי dum ascenderem ego, Deut. 9.9. Et cum pathách vice fĕri, 1. Paral. 12.17, & si לְרַמּוֹתֵנִי ad decipiendum me. Et לַעֲשׂוֹתָם vt faciatis ea, Deut. 5.1. כִּרְאוֹתָם cum vidissent ipsi, 1. Sem. 17.24. וּלְזָרוֹתָם & vt dispergeret eos, Psal. 106.27. לַעֲשׂוֹתְכֶם vt faciatis vos, Deut. 4.14. כִּרְאוֹתְכֶם cum videritis, Iehos. 3. 3. Iesah. 51.22, Non addes לִשְׁתּוֹתָהּ vt bibas illum. Deut. 11.22, לַעֲשׂוֹתָהּ vt facias illud. בַּעֲלוֹתָהּ quando ascendebat ipsa, 1. Sem 2.19.

Imperatiuum, גְּלֵה Reuela.

707 גְּלֵהוּ גְּלֵנִי גְּלֵם גְּלֵנוּ גְּלֵה גְּלִֽי :
גְּלִי גְּלוּהוּ גְּלוּנִי גְּלוּם גְּלוּנוּ גְּלוּהּ גְּלוּן :
גְּלִֽינָה כְּמוֹ גְּלוּ :

פְּדֵנִי redime me, Psalm. 119.134. עֲנֵנִי responde mihi, (exaudi me) Psal. 4.2. וּפְדֵנוּ & redime nos, Psal. 44.27.

Futurum, אֶגְלֶה Reuelabo.

אֶגְלֶהוּ	אוֹ אֶגְלֵנּוּ	אֶגְלֶךָּ	אֶגְלֶם	אֶגְלְכֶם	אֶגְלֶה	אֶגְלֶךְ	אֶגְלֶן	אֶגְלְכֶן

707

אֶרְאֶנּוּ videbo eum, Num.23.9. אֶעֱנֶךָּ reſpondebo tibi, Iob 14.15. & faciam te, Geneſ.12.2. אֶעֱנֵם reſpondebo eis, Ieſah.41.17. & vidi te, Iechez.16.6. אֶעֱשֶׂנָּה faciam illud, 1.Reg.11.12.

יִגְלֶה	יִגְלֶהוּ	אוֹ יִגְלֵנּוּ	יִגְלֶךָּ	יִגְלֶנִּי	יִגְלֶם	יִגְלְכֶם		

708

Sic reſiduum iuxta hanc formam. וַיִּרְאֵהוּ & vidit eũ, Iudic. 19.3. וַיִּבְזֵהוּ & ſpreuit eũ, 1. Semu. 17.42. יַעֲשֵׂהוּ faciet illud, Iaſah . 44. 13. יַחְתֶּךָּ tollet te, Pſalm. 52. 7. יַעֲנֶךָּ reſpondebit tibi, Pſal. 20.2. יִרְאֵנִי videbit me, Exod. 33.20: cum pathách vice ſeri. וַיִּרְאֵנִי & vidit me, 2.Sem. 1.7. וַיַּעֲנֵנִי & exaudiuit me, Pſal.3.5. וַיִּרְאֶהָ & vidit eam, Gen.38.15. וַיַּעֲשֶׂהָ & faciet illud, Leui.9.16. יִרְאֶנָּה videbit eam, Deut.1.36. יִרְעֶנָּה paſcet eam, Pſal.80.14. יַעֲנֵנוּ reſpondebit nobis, Pſal.20.10. Et ſic

תִּגְלֶה	תִּגְלֶהוּ	אוֹ תִּגְלֵנּוּ	תִּגְלֶךָּ	תִּגְלֵנִי	תִּגְלֶם	תִּגְלְכֶם		

תַּעֲשֶׂנּוּ facies illud, Exod.28.15. תִּרְאֶנּוּ videbis eum, Num. 23.13. Sic & נִגְלֶה נִגְלֵהוּ &c. וְנִרְאֵהוּ & vidimus eũ, Ieſah. 53.2. Et יִגְלוּ יִגְלֻהוּ &c. וַיִּבְזֻהוּ & deſpexerunt eum, 1.Sem.10.27. יִרְאֻנִי videbũt me, Pſal.119.74. יִרְאוּהָ videbunt eam, Num.14.23. Et תִּגְלוּ תִּגְלוּהוּ &c. תַּעֲנֶהוּ reſpondebitis ei, Ieſah . 36.21. Et ita totum reſiduum.

Septima, quorũ prima א, *& tertia* ה, *quieſcũt.* CA.XXIIII.

SEptima ſpecies, eſt eorum quorum prima, quæ eſt א, & tertia quæ eſt ה, quieſcunt, vt אָבָה Voluit, acquieuit. 497.498

עָבַר	אָבָה	אָבִיתָ אָבִיתִי	אָבוּ אָבִיתֶם אָבִינוּ
	אָבְתָה אָבִית אוֹ אָבִית		אָבִיתֶן :
בֵּינוֹנִי	אֹבֶה		אֹבִים אֹבֵי
	אֹבָה		אֹבוֹת :

פָּעוֹל	אָבוֹי	אֲבוֹיִם
	אֲבוֹיָה	אֲבוֹיוֹת:
מָקוֹר	אָבוֹת:	
צָוּוּי	אָבֵה	אָבוּ
	אָבִי	אֲבִינָה
	אוֹ אֵבֵה אֱבוּ אֲבִי אֲבִינָה:	
אַיתָן	אֹבֶה יאבֶה תאבֶה	נאבֶה יאבוּ תאבוּ
	תאבִי	תאבִינָה:

Infinitiuũ, אָבוֹת, vt אָלוֹת iurare, Hoſe. 10.4. Et 4.2, אָלֹה

Futurum, אֹבֶה &c. Interdum autẽ cadit א, vt Proũerb. 1.10, Ne תֹּבֶא voles, aut acquieſcas. vbi א eſt loco ה.

499 Et cum ſceuá & ſeghól, vt אֶאֱתֶה Veniam, יֶאֱתֶה veniet, תֶּאֱתֶה venies. Iob 37.22, Ab Aquilone aurum יֶאֱתֶה veniet. Et א quieſcente, & vltima deficiẽte litera, Ieſah. 41.25, וַיֶּאֱתֶא & veniet ab ortu ſolis. Et cũ א vice ה, vt Deut. 33.21, וַיֶּתֶא & venit cum principibus populi. eſt cũ vno paſéth, & breue, vt legunt filii Naphtali: ſed filii Aſér legunt cum duobus paſethín, & longum וַיֶּתֶא, ceciditque א de ſcriptura. Et cum א quieſcẽte, vt אֶאֱתֶה &c. vt Michá 4.8, vſque ad te תֶּאֱתֶה veniet.

Octaua, quorũ prima י, *& tertia* א, *quieſcũt.* CAP. XXV.

572 Octaua ſpecies, eſt eorũ verborum quorum prima litera quæ eſt י, & tertia quæ eſt א, quieſcunt, vt

עָבַר	יָצָא יָצֵאתִי יָצֵאתִי	יָצְאוּ יְצֵאתֶם יָצְאנוּ
	יָצְאָה יָצֵאת	יָצֵאתֶן:
בֵּינוֹנִי	יוֹצֵא	יוֹצְאִים
	יוֹצְאָה אוֹ יוֹצֵאת	יוֹצְאוֹת:
מָקוֹר	יָצֹא אוֹ צֵאת	
	בְּצֵאת בְּצֵאת לְצֵאת מְצֵאת:	
צָוּוּי	צֵא אוֹ צְאִי	צְאוּ
	צְאִי	צֵאנָה אוֹ צֶאנָה:

אֵיתָן	אֵצֵא יִצָּא תֵּצֵא	נֵצֵא יִצְאוּ תֵּצֶאנָה
	תֵּצֵא תֵּצְאִי	תֵּצֶאנָה אוֹ תֵּצֵאן :

Præteritum, יָצָא egreſſus eſt, &c. Deficit interdũ א, vt Iiob 1.21, nudus יָצָתִי egreſſus ſum.

Participiũ, יוֹצֵא. Cuius fœmineũ יוֹצְאָה. Et leniendi א gratia, interdum deficit ה, & trãſſertur punctum ipſius א in צ, vt talem indicet defectum, vt Eccleſ. 10.5, ſicut error שְׁיוֹצֵא qui egreditur à facie principis: pro שֶׁיּוֹצְאָה. Deut. 28.57, הַיּוֹצֵת quæ egreditur de inter pedes eius. deficit א de ſcriptura.

Hammacór, יְצֵא, Geneſ. 27.30. & צֵאת, Gen. 24.11. בְּצֵאת, Gen. 35.18. בְּצֵאתוֹ, Gen. 12.4. צֵאתְךָ, Deut. 16.6. בְּצֵאתֵךְ, Iudicũ 5.4. בְּצֵאתֵךְ, Deut. 28.6. בְּצֵאתִי, Exod. 9.29. בְּצֵאתָם, Exod. 5.20. בְּצֵאתְכֶם, Deut. 23.4. צֵאתֵנוּ, Ieho. 9.12.

Imperatiuum, צֵא egredere, Gen. 8.16. Et in ſoph paſſúc, וְצֵאָה, Iudic. 9.19. צְאוּ egredimini, Gene. 19.14. Et cũ athnách, צֵאוּ, Irme. 50.8. Et cum zachéph ſimiliter צְאוּ, Ieſah. 49.9. צְאִי־לָךְ egredere tibi, Cant. 1.8. צְאֶנָה exite, 573
Cãt. 3.11. צ cú ſceuá præter normã. Et א quieſcẽte צֵאנָה.

Futurum cum ſéri, אֵצֵא &c. Et ita quando eſt longũ, vt Geneſ. 8.18, וַיֵּצֵא נֹחַ & egreſſus eſt Nóach. Et in תֵּצֵאנָה quieſcit א, vt ſit diſcrimen inter ipſum & futurum deſinentiũ in ה quieſcens. Et in ſoph paſſúc, & athnách, & zachéph, יֵצְאוּ, Ieſah. 49.17. Et תֵּצְאוּ, Ieſah. 52.12.

Quæ autem veniunt à themate cum camés & ſéri, 574
inſtar פָּעַל, ſic coniugantur,

עָבָר	יָרֵא יָרֵאתִי	יָרְאוּ יְרֵאתֶם יְרֵאנוּ
	יָרְאָה יָרֵאת	יָרֵאתֶן :
בֵּינוֹנִי	יָרֵא	יְרֵאִים יְרֵאִי
	יְרֵאָה	יְרֵאוֹת : 575

Eſt ſicut nomen tóar.

מָקוֹר	יָרֹא אוֹ יָרֵא	1.Sem.18 29. Deut.4.10.
	בִּירֹא בִּירֵא לִירֹא מִירֹא וּירֹא לִירָאָה לֵירֹא:	
צָווּי	יָרֵא	יִרְאוּ
	יִרְאִי	יִרֶאנָה אוֹ יִראֶינָה:
אַיתָן	אִירָא יִירָא תִּירָא	נִירָא יִירְאוּ תִּירָאֶינָּה
	תִּירָא תִּירְאִי	תִּירֶאנָה:

574 יָרֵא Timuit,&c. At יְרֵאתֶם timuiſtis,Iehoſ. 4.24: eſt à themate יָרֵא cum camés.

Participium paſſiuum, quia ſunt intranſitiua, non eſt in prædictis verbis. Et in macór quieſcit י cum literis deſeruientibus. Et ſic in futuro. Et cum accentu diuiſiuo, וַיִּרְאוּ, Pſal. 52.8. תִּירָאִי,Ieſah.40.9.

Nona,quorum prima י, *& tertia* ה, *quieſcunt.*

CAP. XXVI.

729 NOna ſpecies,eſt verborum incipientium à י, & deſinentium in ה quieſcens.

736

עָבָר	יָרֵה יָרִיתִ יָרִיתִי	יָרוּ יְרִיתֶם יָרֵינוּ:
	יָרְתָה יְרִיתְ	יְרִיתֶן:
בֵּינוֹנִי	יוֹרֶה	יוֹרִים יוֹרֵי
	יוֹרָה	יוֹרוֹת:
פָּעוּל	יָרוּי	יְרוּיִם
	יְרוּיָה	יְרוּיוֹת:
מָקוֹר	יָרוֹת אוֹ יָרֹה	
	בִּירוֹת כִּירוֹת לִירוֹת מִירוֹת:	
צָווּי	יָרֵה	יְרוּ
	יְרִי	יְרֶינָה:
אַיתָן	אִירֶה יִירֶה תִּירֶה	נִירֶה יִירוּ תִּירוּ
	תִּירֶה תִּירִי	תִּירֶינָה:

יָרֵה Iecit, &c. Fœmineum,יָרִית vel יְרֵית, ſicut מַה־יָּפִית quam pulchruiſti, Cant.7.6.

Hammacór, יְרוֹת,vt לִירוֹת vt iaciant, Pſal. 11.2.& יָרֹה,

Exod. 19.13. & יִרְהּ. Et cum א vice ה, לִירוֹא, 2.Paral.26.15.

Futurum אִירֶה. Vel defectiue, אִיר יִיר תִּיר נִיר, &c. Et ſic à יָנָה Populatus eſt, vi abſtulit, futurũ אִינֶה יִינֶה, &c. Cuius defectiuũ, אִין יִין תִּין, &c. Et à יָעָה Remouit, ſcopauit, futurũ אִיעֶה יִיעֶה, &c. Cuius defectiuum, אִיעַ יִיעַ תִּיעַ, &c. Et à יָפָה Pulchruit, אִיפֶּה יִיפֶּה הִיפֶּה. Iechez.31.7, וַיֵּף & pulchruit: in quo י ſecundum quieſcit, quanquam ſecundum normam debebat eſſe וַיִּיף, inſtar וַיִּשְׁבְּ, & ita ſe dicit inueniſſe R. Dauid in Michlól, & in libro radicum, in aliquibus libris correctis: itáque legũt filii Aſer: primo modo legunt filii Naphtali, id eſt cũ י ſecundo quieſcẽte. R. Ionáh legit וַיֵּף prius י cũ ſceuá, alterũ cũ chiríc. 735

Decima, quorũ ſecũda א, *& tertia* ה, *quieſcit.* CAP. XXVII.

DEcima ſpecies, eſt eorum quorum ſecunda quæ eſt א, & tertia quæ eſt ה, quieſcit, quæ ſequitur formam ſextæ ſpeciei, vbi etiam huius verbi רָאָה citantur exẽpla, ibi vide. 719

Vndecima.

VNdecima verò, eſt quorũ ſecunda quæ eſt ו, & tertia quæ eſt א, quieſcit, vt בּוֹא, quod ita cõiugatur, 649

עֶבֶר	בָּא בָּאתָ בָּאתִי	בָּאוּ בָּאתֶם בָּאנוּ
	בָּאָה בָּאת אוֹ בָּאַת	בָּאתֶן :
בֵּינוֹנִי	בָּא	בָּאִים
	בָּאָה	בָּאוֹת :
מָקוֹר	בּוֹא	
	בְּבוֹא כְּבוֹא לָבוֹא מִבּוֹא :	
צִוּוּי	בּוֹא	בֹּואוּ
	בּוֹאִי	בּוֹאֶינָה :
אֵיתָן	אָבוֹא יָבוֹא תָּבוֹא	נָבוֹא יָבוֹאוּ תָּבוֹאוּ
	תָּבוֹא תָּבוֹאִי	תָּבוֹאנָה אוֹ תָּבוֹאֶינָה אוֹ תָּבוֹאֶן

בָּא Venit, aut ingreſſus eſt. Et ſine áleph, בְּנוּ, pro

בָּאנוּ venimus, 1.Sem.25.8. בָּאָה, est longū ad participii differentiam. Inuenitur tamen breue præter normam,
591 Iechez.30.4, וּבָאָה & veniet gladius.

Infinitiuus, בּוֹא. & cum pronomine, בּוֹאוֹ בּוֹאֲךָ אוֹ בּוֹאֲכָה
בּוֹאִי בּוֹאָם בּוֹאֲכֶם בּוֹאֵנוּ בּוֹאָהּ בּוֹאָן אוֹ בּוֹאֲנָה ׃

Futurum, אָבוֹא. & cum he, אֲבוֹאָה. Et sic fœmineum, תָּבוֹא. & cum he, וְתָבוֹאָה, Iesahiah 5.19. Et sic נָבוֹא נְבוֹאָה
650 Psal.132.7. Et Deut.33.16, תְּבֹאתָה veniat ad caput Ioséph.
750 id est, omnis benedictio veniat, &c. & ת & ה redundant sicut & in נִפְלְאַתָה mirabilis fuit amor tuus, 2.Sem.1.26. vel dic quòd talis additio tam in verbis, quàm in nominibus ponitur augendi gratia, perinde acsi dicat, Ve
651 niat, & veniat multipliciter. Illud autem 1.Semu.25.34, Nisi festinasses, וַתְּבֹאתִי & venisses in occursum mei: est compositum ex duobus signis fœmineis, præteriti & futuri. Nam si totum esset futurum, dixisset וַתָּבֹאִי: aut si esset totum præteritum, dixisset וּבָאת. Et ob eius multam solicitudinem veniendi, ita dixit. Sic & Iób 22.21, תְּבוֹאָתְךָ טוֹבָה veniet tibi bonum: est compositum ex תָּבֹא & בָּאָה. Vel ת est vice ה redundantis, vt est Iesah. 5.19, Et appropinquet, וְתָבוֹאָה & veniat. quemadmodum & in verbis perfectis redundat ה in futuro, vt dictum
652 est. R. verò Ionáh scripsit quòd ת in וַתְּבֹאתִי ponitur vice י, acsi dixisset וַתָּבֹאִי: sed prius est magis rectum. Et cum pronominibus, תְּבוֹאֵנִי hoc est תָּבֹא לִי veniat mihi, Psal.36.12. & תְּבוֹאֲהוּ veniat ei, Psal. 35.8. & יְבוֹאֵנוּ veniat nobis, Iesah.28.15. & וְיִבֹאֲנִי & veniant mihi, Psalm.119.41. Sic & קוּא quod est vomere, cõiugatur קָא קֵאת &c. vt בָּא בֵּאת. Vnde illud Leui.18.28, sicut קָאָה euomuit gentẽ: est participiũ fœmineũ. quanquã sunt qui dican tesse præteritũ à קָאָה, sicut רָאָה & בָּנָה: & sic הָאָרֶץ quod præcessit,

S.i.

masculei generis est, sicut & Gene.13.6,& non נָשָׂא אֹתָם 653
הָאָרֶץ ferebat eos terra. Illud autẽ Irm.25.27, וְקִיּוּ & vomite: ponitur pro קִאוּ, si deducatur à קוּא, & י est loco א, Si verò sit à קָאָה vel קָיָה,venit more verborum quorum vltima quiescit:quod est magis rectum.

Duodecima species. CAP. XXVIII.

DVodecima species est verborũ quorum secunda quæ est י,& tertia quæ est א,quiescit: 652
vt קִיא vomuit, cuius thema alii putant esse קוּא,aut קָאָה, vt præcedẽti capite dictum est.

Decimatertia.

DEcimatertia species est quorum secunda quæ est י, 712
& tertia quæ est ה,quiescit: quæ sic coniugatur,

עָבַר	חָיָה	חָיְתָ חָיִיתִי	חָיוּ חֲיִיתֶם חָיִינוּ	
	חָיְתָה חָיְתָ		חֲיִיתֶן :	
בִּנְיָנִי	חַי		חַיִים	
	חָיָה		חָיוֹת :	
מָקוֹר	חָיוֹ :			
צִוּוּי	חֱיֵה		חֱיוּ	
	חֲיִי		חֲיֶינָה :	
אֵיתָן	אֶחְיֶה אוֹ אֶחֱיֶה	יִחְיֶה תִּחְיֶה	נִחְיֶה יִחְיוּ תִּחְיוּ	
	תִּחְיֶה תִּחְיִי		תִּחְיֶינָה אוֹ תִּחְיֶין :	

Præteritum, חָיָה Vixit. Et secundum R. Iehudah, ob eius frequẽtem vsum, remouerunt ה tã in masculino, quàm in fœminino, vt Genes. 5.5, Et fuerunt omnes dies Adám quibus חַי vixit. Et Exod.33.20, non videbit me homo,וָחַי & viuet. pro חָיָה. Et fœmineum,Exod.1. 16, Et si filia est, וְחָיָה viuat. pro חָיְתָה. Participium est vt tóar, חַי.Genes.43.27, Num adhuc ipse חַי viuit: nã secundum normam erat dicendum חָיֶה, instar דָּוֶה. Et sic dicendum est in plurali חַיִים cum raphéh, instar בְּלִים דָּוִים, quemadmodum dicitur in fœmineo Exod.1.

19, quia חַיּוֹת viuaces sunt. Sed quia illud Exod. 4.18, videbo an adhuc ipsi חַיִּים viuant: & Deut.4.4, חַיִּים vi-
uitis vniuersi vos: dagheſſatur ob defectum alterius י, quod est tertia radicalis litera, quemadmodum da-
713 gheſſatur in חַיָּה חַיּוֹת, dicendum est (inquit R.Dauid,) quòd radix חַי חַי חַיִּים, est חַיִּי verbum geminatum, & se-
cundum morem deficit litera geminanda. Illa autē חַיָּה חַיּוֹת debuerant dagheſſari, sed vt differant à nominibus חַיָּה bestia, חַיּוֹת bestiæ, raphantur, vt & nonnulla alia geminata, vt suo dicemus in loco. Inuenitur & à the-
714 mate חָיָה, instar פָּעַל, vt Leuit.25.36, וְחָי & vixerit frater tuus tecum. Et dic vel quòd quieſcit tertia, pro חָיָה: vel quòd deficit י geminandum, vt sit חַיִּי.

Defectiua quorum prima quæ est נ, *deficit.* CA.XXIX.

423 SVnt etiam in binián cal, verba defectiua: & horum quædam sunt quorum prima litera, quæ est נ, deficit, vt נָגַשׁ Accessit, appropinquauit.

עָבָר	נָגַשׁ נָגַשְׁתִּי נָגַשְׁתָּ	נָגַשְׁנוּ נְגַשְׁתֶּם נָגַשְׁתֶּן
	נָגְשָׁה נָגְשָׁה	
בֵּינוֹנִי	נוֹגֵשׁ	נוֹגְשִׁים נוֹגְשׁוֹת
	נוֹגֶשֶׁת אוֹ נוֹגֶשֶׁת	
מָקוֹר	נָגֹשׁ אוֹ נָגוֹשׁ אוֹ נָגְשׁ	
	כְּנָגְשָׁת כְּנָגְשָׁת לָנָגְשָׁת מִנָּגְשָׁת	
צִוּוּי	גַּשׁ אוֹ גַּשׁ אוֹ גְּשִׁי	גְּשׁוּ אוֹ גְּשׁוּ
		גַּשְׁנָה אוֹ גְּשֹׁנָה
אֵיתָן	אֶגַּשׁ יִגַּשׁ תִּגַּשׁ	נִגַּשׁ יִגְּשׁוּ תִּגְּשׁוּ
	תִּגְּשִׁי תִּגְּשִׁי	תִּגַּשְׁנָה אוֹ תִּגְּשֹׁנָה

Præteritum, נָגַשׁ &c. Et sic de aliis verbis intransitiuis: quæ passiuo carent participio, vt נָבַח latrauit, נָבַל, vel נָבָל cecidit, נָוַל fluxit, נָחַת descendit, castrametatus

est, נָסַע profectus est, נָפַל ascendit, cecidit. Quæ verò sunt transitiua, passiuum habent participium.

Hámacór, נָגַשׁ & נָגַף, Iesah. 19.22. Vel נָגַע, vt וְנָגַע & 424
tangendo, siue percutiẽdo, Exod. 19 12. לִנְגֹּף Exod. 12.23, לִנְדֹּחַ expellere, Deut. 20.19. Et deficiẽte נ, & cum ח in fine, vt נָשַׁת accedere. Et cum literis בּוֹכְלֹם, beth, vau, caph sunt cum sceuá, & lámed cũ camés, & mem cũ chiríc, & נ cum daghés ob defectum נ. Venit tamen ל cum sceuá, quando est coniunctio realis, vt Genes. 16. 3, in fine decem annorum לְשֶׁבֶת habitandi Abrahám in terra Chenáhan. id est quibus habitauit &c. Et Num. 21.15, לְשֶׁבֶת עָר ad habitandum Har, vel habitandi Har. Quòd si vltima fuerit gutturalis, prima & secũda erũt cum pathách, vt Eccles. 3.2, Tempus לָטַעַת plantandi. 425
לְנַעֲת בָּךְ tangere te, vel vt tangat te, 2. Sem. 14.10. Et in soph passúc, & cum athnách, & zachéph, secunda litera radicalis est cum camés, vt Psal. 113.5, Qui eleuat לָשָׁבֶת ad habitandum. Et cum pronominibus, נָשַׁתִּי, Genes. 33.3. בְּנָגְעָם, Exod. 28. 43. בְּנָגְעוֹ־בוֹ cum tetigerit illud, Leui. 15. 23. & נָתַשׁ euulsero, Irme. 12.15.

Imperatiuum, גַּשׁ cum pathách. 2. Semu. 1.15, גַּשׁ acce- 426
de, irrue in eum. Et sic Exod. 3.5, שַׁל־נְעָלֶיךָ Solue calceamenta tua. Vel cum séri, גֵּשׁ. Et cũ seghól propter maccáph, Gen. 19.9, גַּשׁ־הָלְאָה accede vltra. Et cum he, גָּשָׁה־נָא, Gen. 27.26. גְּשׁוּ. Et cũ chólem, גְּשׁוּ accedite huc, 1. Sem. 14.38. גְּשִׁי. Et cũ chólẽ, גְּשִׁי, Ruth 2. 14. גְּשָׁנָה. Et cum chólem, גְּשָׁנָה. Et cum ח & daghés ob decorem, vt נְצָרָה custodi, Psal. 141. 3. Et נְצָרָהּ custodi eã, Pro. 4. 13.

Futurum, אֶגַּשׁ &c. Vel cum chólem, אֶנְגֹּף יִנְגֹּף תִּנְגֹּף per- 427
cutiam &c. Exod. 21.35. & 32.35. & Iehos. 24.5. Et אֶנֶג &c. Et perfectum, אֶנְדֹּף Propulsabo, יִנְדֹּף propulsabit, תִּנְדֹּף

propulsabis, Psal.68.3. Et אָטוֹל Portabo, יִטּוֹל portabit. Et אֶנְטֹר seruabo, יִנְטֹר seruabit, Irm.3.5. Cui defectiuũ, אֶטֹּר, יִטֹּר, Leuit.19.19. Psal.103.9. Irm.3.12. Et cũ he, וְאֶצְרָה & custodiam, Psal.119.34. Et אֶנְצֹר יִנְצֹר. Deut.33.9, & pactũ tuum וְנִצְרוּ seruabunt. Et אָצַר יִצֹּר, Psal. 119.69. Et cum pronomine, יְאַצְּרֶךָּ, Iesa. 42.6. אֲצַרְנֶךָּ, Iesah.27.3. Psal.119. 33, וְאֶצְרֶנָּה. Et יִצְרֶנְהוּ, Deut. 32. 10. תִּצְּרֵנִי, Psal. 32.7. תִּצְּרֵנוּ Psal.12.8. יִצְּרוּנִי Psal.25.21.

De verbo defectiuo incipiente à ג, & desinente in נ. CAP. XXX.

441 ESt & aliud genus verbi cuius extrema, quæ sunt נ, deficiunt.

עָבַר	נָתַן נָתַתִּי	נָתְנוּ נְתַתֶּם נָתְנוּ אוֹ נָתַנּוּ
	נָתְנָה נָתַתְּ	נְתַתֶּן :
בַּיְנוֹנִי	נוֹתֵן	נוֹתְנִים
	נוֹתְנָה אוֹ נוֹתֶנֶת	נוֹתְנוֹת :
פָּעוּל	נָתוּן	נְתוּנִים
	נְתוּנָה	נְתוּנוֹת :
מָקוֹר	נָתוֹן אוֹ תֵת :	
צִוּוּי	תֵּן אוֹ תְּנָה	תְּנוּ
	תְּנִי	תְּנִינָה אוֹ תֵּנָה :
אֵיתֵן	אֶתֵּן יִתֵּן תִּתֵּן	נִתֵּן יִתְּנוּ תִּתֵּנָה
	תִּתֵּן תִּתְּנִי	תִּתֵּנָה אוֹ תִּתֵּנָה :

Præteritũ, נָתַן Dedit, &c. Gen.34.16, וְנִתַּנּוּ & dabimus filias nostras. Thren.5.5, AEgypto נָתַנּוּ dedimus manum. Et cum defectu extremorum præter morem, in præterito, 2.Sem.22.41, Et inimicorum meorum תִּתָּה dedisti mihi ceruicem. Et cum pronomine, נְתָנוֹ, Iudic. 1.34. וְנִתְּנֵךְ, Deut. 28. 13.

442 Hammacór perfectum, נָתַן, Iudic.8.25. Et נְתַן, Num.

20.21. Et cum maccáph eſt cum camés, vt נְתַן־זֶרַע dare ſemen, Gen. 38.9. Defectiuũ verò, תֵּת cum ſéri, Deut. 2.26. Et cum maccáph, iunctúmque monoſyllabo aut dictioni longæ, cũ ſeghól, vt Gen. 15.7, לָתֵת לְךָ vt dem tibi. Deut. 6.10, לָתֵת לָךְ vt det tibi. Et 26.3, לָתֵת לָנוּ vt det nobis. Et cum ן in fine, vt 1. Reg. 6.19, לְתִתָּן vt daret ibi arcam. i. poneret. Et cum pronominibus, בְּתִתּוֹ, Leui. 20.4. בְּתִתְּךָ, Deut. 15.10. תִּתִּי Geneſ. 29.19, &c.

Imperatiuũ cum ſéri, תֵּן da, 2. Reg. 4.43. Iunctũ autẽ 442
monoſyllabo, aut dictioni lõgæ, eſt cũ ſeghól, vt Gen. 14.21, תֵּן־לִי da mihi. Et 47.19, וְתֵן־לָנוּ & da ſemen. Vnum etiã cum ſeghól * præter normam, Pſal. 28.4, תֵּן־לָהֶם da eis. Et cum ה in fine, תְּנָה, Gen. 30.26. תְּנוּ תְּנִי Et in ſoph paſſúc, & athnách, & zachéph cũ séri, vt תֵּנִי, Ieſah. 43.6. תֵּנֶנָּה, vel תְּנֶה nun cum daghés.

Futurum, אֶתֵּן. Et cum maccáph iunctum monoſylla 443
bo, aut dictioni longæ, eſt cum ſeghól, Geneſ. 30.31, אֶתֵּן־לְךָ dabo tibi. Et 15.2, Quid תִּתֶּן־לִי dabis mihi? Et cũ pronomine, וְאֶתְּנֶהּ, Pſal. 89.28. וְאֶתְּנֵךְ, Ieſah. 49.8. אֶתְּנֵם Ieſah. 47.6. וְאֶתְּנֵהוּ, Geneſ. 30.28. וַיִּתְּנֵהוּ, Geneſ. 39.20. יִתְּנֵךְ, Deut. 28.25. וַיִּתְּנֵם, Deut. 5.22. וַיִּתְּנֵנוּ, Iudicum 6.13. Et ita reliqua.

De verbo incipiente à נ deficiente, & deſinente in ה quieſcens. CAP. XXXI.

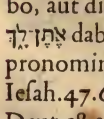

St & alia defectiuorum ſpecies incipiens à נ 726
deficiente, & deſinens in ה quieſcens, vt נָטָה Inclinauit.

עָבַר	נָטָה נָטִיתִי	נָטִינוּ נָטִיתֶם נָטוּ
	נָטִיתָה נָטִית	נָטִיתֶן :
כַּיוֹצֵא	נָטָה	נָטִים
	נָטָה	נָטוֹת :

פָּעוּל	נטוּי	נְטוּיִם
		נְטוּיוֹת :
מָקוֹר	נָטוֹת	בְּנָטוֹת בִּנְטוֹת לִנְטוֹת כִּנְטוֹת :
צִוּוּי	נְטֵה	נְטוּ
	נְטִי	נְטֶינָה :
אַיתָן	אַט יַט תֵּט	נָט יִטּוּ תִּטֶינָה
	תַּט תִּטִי	

או אָטָה יִטָה תִּטֶה:

658 Præteritum perfectum, נָטֵיו, Pſalm.73.2.

727 Hammacór, נָטוֹת. Et נָצָא volando, pro נָעָה: áleph enim eſt loco ה, Irme. 48.9. Et ſic * נָשָׂא obliuiſcendo, Hoſ. 1.6. pro נָשָׂה.

726 Futurum defectiuum, אַט inclinabo. Et ſic אַו יֵו תֵּו Aſpergam, &c. Et cum chiríc, וִיו & aſperſit ſe, 2. Reg.

728 9.33. Et אָוֶה יֶוֶה, Leuit.6.27. Et אָשֶׁה obliuiſcar, &c. Et תָּשִׁי obliuiſceris, pro oblitus es, Deut.32.18. in quo י ponitur vice ה literæ radicalis, & ת eſt cum ſeghól, quia perfectum ſecundum normam eſt תָּנְשִׁי inſtar תָּבְחִי. Et communis grâmaticorum opinio eſt quòd ſit ex binián cal, & ſeghól loco ſéri.

De verbo incipiente à נ deficiente, & deſinente in א quieſcens. CAP. XXXII.

746

Aliud etiã eſt defectiuum verbum incipiens à נ deficiente, & deſinens in א quieſcens, vt נָשָׂא Pepercit, Accepit, Portauit, Eleuauit: quod ita coniugatur,

עָבָר	נָשָׂא נָשָׂאתִי	נָשְׂאוּ נָשָׂאתֶם נָשָׂאנוּ
	נָשָׂאָה נָשָׂאת	נָשָׂאתֶן :
בֵּינוֹנִי	נוֹשֵׂא	נוֹשְׂאִים נוֹשְׂאֵי
	נוֹשְׂאָה אוֹ נוֹשֵׂאת אוֹ נוֹשֵׂאת	נוֹשְׂאוֹת :
פָּעוּל	נָשׂוּא	נְשׂוּאִים
	נְשׂוּאָה	נְשׂוּאוֹת :

מָקוֹר	נָשׂוֹא אוֹ שׂוֹא אוֹ שְׂאֵת :		
צִוּוּי	שָׂא	שְׂאוּ	
	שְׂאִי	שְׂאֶינָה	
	אוֹ נְשָׂא נְשְׂאוּ נְשְׂאִי נְשְׂאֶינָה :		
אֵיתָן	אֶשָּׂא יִשָּׂא תִּשָּׂא	נִשָּׂא יִשְׂאוּ תִּשְׂאוּ	
	תִּשָּׂא תִּשְׂאִי	תִּשֶּׂאנָה אוֹ תִּשְׂאֶינָה אוֹ תִּשֶּׂנָה :	

Præteritũ, נָשָׂא Accepit, &c. Interdum venit ſine א more deſinentiũ in ה, vt Iechez.39.26, וְנָשׂוּ & portabũt confuſionem ſuam. pro וְנָשְׂאוּ. Et Pſal. 139.20, נָשׂוֹא extulerunt (ſub.te, vel nomen tuum) in vanum inimici tui. in quo א redundat, vel eſt metatheſis. quanquam R. Moſéh putauit eſſe pahúl. Et Irme. 10.5, נָשׂוֹא יִנָּשׂוֹא portando portabuntur. pro יִנָּשְׂאוּ.

Participiũ, נוֹשֵׂא Accipiens, &c. Et cum א quieſcente, Eſtér 2.15, Et erat Eſtér נוֹשֵׂאת accipiens gratiam. Et א cũ ſéri, 1. Reg. 10.22, Nauis Tarſis נוֹשְׂאֵת portans aurum.

Happahúl, נָשׂוּא. Et more deſinentium in ה, Pſal. 32.1, Beatus cui נְשׂוּי־פֶשַׁע dimiſſa præuaricatio.

Hammacór perfectum, נָשׂוּא. Et cum pronomine, בְּנָשְׂאִי, Pſal. 28.2. Defectiuum verò, שׂוֹא, Pſal. 89.10. Et cum additione ת, more aliorum incipientium à נ deficiente, שְׂאֵת accipere, Deut. 1.9. Vnde שְׂאֵתוֹ, Deut. 14.24: & שְׂאֵתִי, Irme. 15.15, cum ſceuá, vt lenior ſit pronuntiatio: nam ſecundum normam debuerat eſſe cum ſeghól, שְׂאֶת, inſtar נֶשֶׁת. Aliquándo ש eſt cũ ſéri, & א quieſcit, vt לְשַׂאת, Geneſ. 45.27, Iudic. 8.28. Et מְשַׂאתוֹ, Iiób 41.16, ſine א. Poteſt tamen eſſe nomẽ* teſte R. Dauid. 748

Imperatiuum, שָׂא &c. Et cum ס loco ש, & ה loco א, Pſal. 4.7, נְסֵה (pro נְשָׂא) leua ſuper nos lumen.

Futurum, אֶשָּׂא &c. Ruth 1.9, וַתִּשָּׂאנָה, & leuauerunt vocem ſuam. Et 14, וַתִּשֶּׂנָה & leuauerunt vocem ſuam:

747 in quo deficit א. Et cum י, protrahendi gratia, Iechez.
748 23.49, Et peccata idolorum veſtrorum תִּשְׂאֵינָה portabitis. Et cum pronominibus, יִשָּׂאֵהוּ, Deut. 32.11. וַיִּשָּׂאֵם, 2. Sem. 5.21. וַיִּשָּׂאָהּ, Iudic. 9.48. וַתִּשָּׂאֵהוּ, 2. Sem. 4.4. יִשָּׂאֻונְךָ, Pſal. 91.11. יִשָּׂאֵהוּ, Ieſah. 46.7. וַיִּשָּׂאֵם, Leuit. 10.5.

De defectiuo incipiente à ל deficiente præcipue in macór, imperatiuo & futuro. CA. XXXIII.

445 Et & verbum defectiuum incipiens à ל deficiente, vt לָקַח Accepit.

עָבָר	לָקַח לָקַחְתָּ לָקַחְתִּי	לָקַחְנוּ לָקַחְתֶּם לָקְחוּ	
	לָקְחָה לָקָחַתְּ	לָקַחְתֶּן:	
בֵּינוֹנִי	לוֹקֵחַ	לוֹקְחִים	
	לוֹקַחַת	לוֹקְחוֹת:	
פָּעוּל	לָקוּחַ	לְקוּחִים	
	לָקוּחָה	לְקוּחוֹת:	
מְקוֹר	לָקוֹחַ אוֹ קָחַת אוֹ קַחַת:		
צִוּוּי	לָקַח	לִקְחוּ	
	לִקְחִי	לָקַחְנָה	
	אוֹ קַח קְחוּ קְחִי קָחְנָה:		
אֵיתָן	אֶקַּח יִקַּח תִּקַּח	נִקַּח יִקְחוּ תִּקְחוּ	
	תִּקְחִי תִּקְחִי	תִּקַּחְנָה:	

445 Præteritum inuenitur ſine ל, & eſt cum camés ad differentiam imperatiui, vt קַח accepit, Iechez. 17. 4.
447 Et קָחֵם tulit eos, Hoſe. 11.3. quod tamen plerique putãt eſſe macór, ſed primum eſt rectum. Cum pronominibus, לְקָחַנִי accepit me, Geneſ. 24.7. לְקָחָהּ accepit eam, Deut. 20.7. לְקַחְתָּנוּ tuliſti nos, Exod. 14.11. לְקַחְתִּיךָ accepite, Nume. 23.11.

Participium vt perfecta.

446 Hammacór perfectum, לָקֹחַ, Deut. 31.26. Defectiuũ

verò קָחַת, Irme. 5.3. Et cum ſceuá, 2. Reg. 12.8, vt non קָחַת־כֶּסֶף acciperent pecuniam. quod factum eſt vt curreret (inquit R. Dauid) cum dictione כֶּסֶף quæ eſt longa. In illo Gene. 30.15, וְלָקַחַת & vt accipias etiam mā- 446
dragoras: ל non eſt radicale, quemadmodum putauit R. Ionáh, ſed deſeruit. nam non inuenitur perfectum macór cum ה, vel ת in fine, niſi prima radicalis ſit cum camés chatéph, aut ſceuá, aut chiríc, vel pathách, ſecūda exiſtente gutturali: ſed cum camés lato nunquam.

Cum pronominibus, בְּקַחְתָּו, Gene. 25.20. לְקַחְתּוֹ, Deut. 447
24.19. קַחְתָּךְ, Gene. 30.15. לְקַחְתֵּךְ, 1. Sem. 25.40.

Imperatiuū perfectū, לָקַח, Exod. 29.1. * Et defectiuū, קַח, Gene. 12.19. Et cum he, קָחָה, Gene. 15.9. Et cum pro nomine, וְקָחֻנִי, 1. Sem. 16.11. קַחֶם־נָא, Geneſ. 48.9.

Futurum, אֶקַּח &c. Et ob eius frequentem vſum, de- 448
ficit ſæpius daghés, vt Exod. 25.2, וְיִקְחוּ־לִי & afferent mihi. Et 27.20, וְיִקְחוּ & afferent ad te oleum. Sopho. 3.7, תִּקְחִי accipies diſciplinam. Et cum pronomine, אֶקָּחֶךָּ, Nume. 23.27. וַיִּקָּחֵהוּ, Num. 23.14. יִקָּחֵנִי, Pſal. 18.17. תִּקָּחֵנוּ, Exod. 21.14. יִקָּחֶנָּה, Deut. 20.7. וְתִקָּחָהּ, Exod. 2.5. וַתִּקָּחֶהָ, 432
Geneſ. 37.24. Et ſic de aliis.

De verbo ſecundā literam geminante. CAP. XXXIIII.

SVnt etiā verba quæ כְּפוּלִים, id eſt geminata, 755
& duplicata vocant, quia videlicet ſecundā literam geminant: aut quia ſecundā & tertiam ſimilem, immò eandem habent, vel actu, vt תַּמַּם perfecit, סָבַב circuiuit: vel potentia daghés, quod vicem gerit deficientis literæ, vt ſæpe dictum eſt. Quando autē ſunt duæ literæ aut ſimiles, aut eædem, ſi 412
punctum maius præcedat, vt puta camés, ambæ pronū-

tiantur, vt סַבְבוּ. Sin verò minus præcedat, tunc altera non pronuntiatur, sed absorbetur, & raptim, breuitérque simul enuntiantur, sicut in קְלֻלַת אֱלֹהִים, Deut. 22. 23. Et vt sermo sit lenior, tertia remanente, secundam deponere solent: vnde vt plurimum sunt defectiua, ra
758 rò perfecta, id est cũ tribus literis radicalibus. Quæ autẽ sunt perfecta in hoc binián cal, veniunt instar פָּעַל: defectiua verò sunt cum pathách, vt תַּם. Et quia secunda carent radicali litera, eius punctatura in prima remansit litera. Vnum tamen est cum camés, Leuit. 25.
759 47, וּמָךְ, & attenuatus fuerit frater tuus. quanquam R. Ionáh propter camés putat deduci à מוּךְ. Et illud Psal. 18. 15, & fulgura רַב multiplicauit: secũdum quorundam Hammasóreth est cum camés, & ita est defectiuũ tóar, teste R. Dauid in Michlól & in libro rad. Defectiuũ autem sic coniugatur,

עָבָר	תַּם	תַּמְתְּ תַּמְתִּי	תַּמּוּ תַּמְתֶּם תַּמְנוּ
		תַּמָּה תַּמָּתְ	תַּמְתֶּן :
761 בֵּינוֹנִי	תָּם		תַּמִּים
	תַּמָּה		תַּמּוֹת :
פָּעוּל	תּוּם		תּוּמִים
	תּוּמָה		תּוּמוֹת :
762 מְקוֹר	תֹּם אוֹ תּוּם אוֹ תֵּם אוֹ תֻּמּוֹת :		
763 צִוּוּי	תֹּם		תֹּמוּ
	תֻּמִּי		תֹּמְנָה אוֹ תֻּמֶּנָה :
אֵיתָן	אֶתֹּם יֶתֹּם תֵּתֹּם		נֵתֹּם יֵתֹּמוּ תֵּתֹּמוּ
	תֵּתֹּמִי תֵּתֹּמִי		תֵּתֹּמֶינָה :

Præteritum, תַּם Perfecit, cõsumpsit, est cũ pathách, (vt dictum est) Thren. 4. 22. Et sic וְשַׁח & humiliabit se, Iesa. 2. 11. Et רַב multiplicauit, Psal. 18. 15. quod secundũ Hammasóreth est cum camés, & sic est nomen tóar, vt

dictũ est. Et חַת territus (vel confractus) est Merodách, Irm. 50.2.& דַּק attenuauit, Deut.9.21.

תַּמּוֹתָ,& sic קָלּוֹתָ contemptibilis fuisti, Nachúm 1.14. Et סָכּוֹתָה obumbrasti, Psal.140.8. שָׁלּוֹתָ spoliasti,Chab. 2.8. וָקָצוֹתָה Et abscides,Deut.25.12.

תַּמּוֹתִי,& sic קָלּוֹתִי contemptibilis fui,Iiób 39.37. סָבּוֹתִי fui causa,1.Sem.22.22. גָּלּוֹתִי reuolui,Iehoſ.5.9. דַּלּוֹתִי attenuatus fui, Psal. 116.6: est breue.Et sic חַמּוֹתִי calefeci me, 761
Iesah.44.16. Et sine daghés propter literã gutturalẽ, aut ר,quæ non suscipit daghés,vt שַׁחוֹתִי humiliaui me, Psal. 35.14. וּבְרוֹתִי & eligam,Iechez.20.38. וְאָרוֹתִי & maledicam, Malachí 2. 2. Et cum pronomine, חַקּוֹתִיךָ descripsi te,Iesah.49.16.

תַּמּוּ interdum est longum, vt תַּמּוּ consumptæ sunt, vel defecerunt,Psal.9.7.Et Iehoſ.4.1,quando תַּמּוּ compleuerunt. Et Psal.12.2, quia פָּסּוּ defecerunt veritates. 759
Et 4.8, frumẽtum eorum,& mustum eorum רָבּוּ multiplicata sunt. Interdum breue, Psal. 55. 22, רַכּוּ mollia fuerunt verba eius. Iiób 32. 16, חָתּוּ expauerũt.Psal.69. 5, וַרָבּוּ multiplicati sunt præ capillis capitis mei.וְקַלּוּ mũdiores fuerunt Nazarei eius niue, Thren.4.7. Et Chabaccúc 1.8, וְקַלּוּ & leuiores erunt. Ibidem, וְחַדּוּ & acuerunt. Et à themate cum chólem,instar פָּעוֹל,vt רָמּוּ eleuati sunt, Iiób 24.24.Gen.49.23, וַיְרַבּוּ & iaculauerunt. 760
Et cum pronomine,שָׂדּוּנִי vastauerunt me,Psal.17.9.

תַּמּוֹתֶם, & sic וְסַבּוֹתֶם & circuibitis ciuitatẽ, Iehoſ. 6.3. וּמַדּוֹתֶם & mensurabitis,Nume.35.5.

תַּמּוֹנוּ. Et Psal. 79. 8, quia דַּלּוֹנוּ attenuati sumus. & sunt longa.

תַּמָּה fœmineum, prima est cum pathách, & est longum, ad differentiam participii. Sed illud Exod. 23.29,

וְרִבָּה & multiplicabitur aduerſum te beſtia agri: eſt bre ue propter ו.

761 Participium, תָּם cum camés, ad differentiam præteriti: & תַּמָּה fœmineum, breue ad differentiam præteriti.

762 Macór, חֹם, Deut. 2. 15. Et סָב circuire, Deut. 2. 3. Et cum ſcuréc, וְלָבוּר, Eccleſ. 9. 1. Et cum pathách, לְרַר־לְפָנָיו vt extendam corá eo, Ieſah. 45. 1. פָּשַׂךְ ſicut ponuntur laquei,

763 Irm. 5. 26. Et cum ת, vt שָׁמוֹת deſolare, Iechez. 36. 3. חֲנוֹת miſereri, Pſal. 77. 10. Et cum pronomine, חֲלוֹתִי occidere meum, Pſal. 77. 11.

Imperatiuum, תֹּם. Et ſic גַּל volue, Prouerb. 16. 3. סֹב, Cant. 2. 17. Et cũ he, עִוֶּה, Pſal. 68. 29. In אָרֳרֵ־לִי maledic mihi, Nume. 22. 6, quia ר nõ dagheſſatur, mutatũ eſt camés chatéph in camés latũ. Et in קָבְהֵ־לִי maledic mi

788 hi, Nume. 22. 11, quanuis ב ſit dagheſſabile, quia abſtule runt daghés, camés chatéph tranſiuit in camés latum.

763 תְּמוּ, & ſic סַבּוּ circuite, Pſal. 48. 13. וְרֹמּוּ & tacete, Pſal. 4. 5. שִׁמּוּ obſtupeſcite, Irm. 2. 12. Et cũ camés chatéph loco chólem, vt רֳנּוּ laudate, Ieſa. 44. 23. תְּמֵי, & וְרֹנִּי, Ieſah. 12. 6. רֳנִּי, Zechar. 2. 10, cum camés chatéph. תָּמְנָה cum ſcuréc, vel תָּמְנָה cum chatéph.

763 Futurum, אָתֹּם &c. vt אָתֹּן miſerebor, Exod. 33. 19. תָּאֹר

764 maledices, Nume. 22. 6. Literæ ſigna futuri, ſunt cum camés, & hánách quod eſt poſt eas, vicem ſupplet literæ geminatæ. Et quanquam tertia, & ſecũda pluralis ſint cum daghés, hannách tamen * confirmat quòd interdum deficiat daghés, vt 1. Sem. 14. 36, וְנִבְזָה & diripiamus eos. In plurali autem fœmineo, ob punctorum multitudinem, non eſt hannách vt plurimum, ſed dicimus תְּתַמֹּכְנָה, ſicut תְּסַבֵּבְנָה, Gen. 37. 7. Quòd ſi literis deſeruiẽ tibus addatur ו, & fuerit dictio longa, chólem vertitur

in camés chatcph, vt 2. Reg. 4. 34. וַיֵּחַם & calefecit ſe caro pueri. וַיָּחֶם & calefecit ſe, Ieſah. 44. 15. וַנָּסֹב & circuiuimus, Deut. 2. 1. וַיָּבֶל & pabulum præbuit, Iudicum 19. 21. וַיֵּחַם & contriuit, Iudicū 4. 15. Et cum accentu diuiſiuo mutatur in chólem, vt וַיֵּחֹם & contriuit, 2. Sem. 22. 15. יַעַז roborabitur, Pſal. 9. 20. תָּחֹן miſereberis, Pſal. 59. 6. יָרֹנּוּ laudabunt, Pſal. 35. 27. יָחִילוּ contremiſcent, Pſal. 107. 27. וַיָּשִׁיחוּ & humiliabunt ſe, Pſal. 107. 39. תָּהֹלּוּ inſanietis, Pſal. 75. 5. Et cum ſcuréc vice chólem, vt יָרֹן laudabit ſe, Pſal. 29. 6. יָשׁוּר Pſal. 91: 6. Et cum chibbús ſephatáim, vt Exod. 16. 20, וַיָּרֻם & vermificauit: ad differẽtiam וַיָּרֵם & eleuata eſt gloria Domini, Iechez. 10. 4. Et hæc defectiua ponuntur pro perfectis, nempe אָתַמּוּם, יָתַמּוּם, & ſic alia. Venit etiã א deſeruiens cum ſeghól, & ſequens litera cum daghés, vt Nume. 23. 8, quid אָקֹב maledicam? & וְאֵבֹת & contundã, Deut. 9. 21: pro אֶקְבֹּב אֶכְתּוֹת. Et cum ה, Prou. 1. 20, foris תָּרֹנָּה prædicabit. pro תָּרוֹן. Et ſecũdum R. Ionáh, אֵיתַם immaculatus ero, Pſal. 19. 14: & יַמַּר amara erit, Ieſah. 24. 9: & וְאֵקַל & vilipẽdor, Gene. 16. 5: & וַתֵּקַל deſpecta eſt, Ibidem 4: quæ ſunt ſine daghés: ſunt ex binián cal, vel ex binián niphál ſecundum R. Dauid. Et ſic יֵשֵׁם ſtupebit, Irme. 49. 17: & וְתֵהֹם & conſummatus eſt ānus ipſe, Geneſ. 47. 18, quæ ſunt cum daghés: ſunt ex binián cal, ſecundum R. Ionáh, vel ex niphál ſecundum R. Dauid. R. verò Ioſeph Kimchi deducit ea à נָשַׁם נָתַם. Et cũ pronomine, יְחָנֶךָּ miſereatur tui. Gene. 43. 28, pro יְחָנֶךָּ, verũ quieſcit ה, & daghés eſt ablatũ ex נ, tranſlatúmque eſt punctũ ח in י.

765 766 773 790

Perfecta verò, id eſt tres habentes literas radicales cõ iugantur vt alia perfecta, non geminata, hoc pacto,

עָבָר	סָבַב סָבְבָתָ סָבַבְתִּי	סָבְבוּ סְבַבְתֶּם סָבַבְנוּ
	סָבְבָה סָבְבָתְ	סְבַבְתֶּן :
בֵּינוֹנִי	סוֹבֵב	סוֹבְבִים
	סוֹבֶבֶת	סוֹבְבוֹת :
פָּעוּל	סָבוּב	סְבוּבִים
	סְבוּבָה	סְבוּבוֹת :
מָקוֹר	סְבֹב	
	בְּסָבְבוֹ כְּסִבּוּב לְסָבְבוֹ מִסְּבֹב :	
צִוּוּי	סְבֹב	סְבוּ
	סִבִּי	סֻבֶּנָה אוֹ סְבֹבְנָה :
אֵיתָן	אֶסְבֹּב יִסְבֹּב תְּסֹבֵב	נִסְבֹּב יִסְבְּבוּ תְּסֻבֶּנָה
	תְּסֻבִּי תְּסֹבְבִי	תְּסֻבֹּבְנָה :

756 Præteritum, סָבַב Circuiuit, circundedit. 1. Sem. 7.15, וְסָבַב & circuibat Bethél. Iechez. 29.19, וְשָׁלַל & ſpoliabit. Thren. 2.17, fecit Dominus quæ זָמַם cogitauit. Zechar. 8.14, ſicut זָמַמְתִּי cogitaui affligere vos. Iehoſ. 6.15, סָבְבוּ circuierunt ciuitatẽ. Pſal. 31.14, accipere animã meam זָמְמוּ cogitauerunt. Geneſ. 29.3, וְגָלְלוּ & reuoluebant lapidem. Thren. 4.16, Senum non חָנְנוּ ſunt miſerti. Exod. 15.10, צָלְלוּ ſubmerſi ſunt. Pſal. 31.11, עָשְׁשׁוּ computruerunt. Pſal. 31.10, עָשְׁשָׁה computruit.

Participium, זֹמֵם cogitans, cogitat, Pſal. 37.12. * לְצֵצִים il ludentes, Hoſe. 7.5.

Happahúl, שָׁדוּד prædatus, vaſtatus, Ieſah. 33.1. רָצוּץ cõfractus, Ieſah. 42.3. צָרוּר ligatus, Hoſ. 13.12. אָרוּר maledictus, Gen. 9.25. רְצוּצִים confracti, Ieſah. 58.6. לְכָל־הַכְּפוּפִים omnes incuruatos, Pſal. 145.14. אֲרוּרָה maledicta, Gen. 3.17. צְרֻרוֹת ligatæ, 2. Sem. 20.3.

Hammacór, לְסָבֵב, Nume. 21.4. חָנוּן miſerando, Ieſah. 30.19. לְחַמָּם ad calefaciendum, Ieſah. 47.14. לַחֲנַנְכֶם vt miſereatur veſtri, Ieſah. 30.18.

De verbis geminatis quorum prima ו quieſcit, vel נ deficit: aut quorũ ſecũda ו vel י quieſcit. CAP. XXXV.

ALiud etiã eſt verbum geminatum cuius prima litera, quæ eſt ו, quieſcit, aut deficit: vt יָלַל vlulauit, cuius macór duntaxat inuenitur quieſcere, 1. Sem. 4. 19, vxor Pinchas prægnans יָלְלָה ad vlulandum. pro לְלֵלָת, inſtar לְרֵדֶת, ſed ob difficultatem pronuntiandi tria lamedin, remotum eſt vltimum ל. 547

ESt & aliud verborum genus cuius prima quæ eſt נ, deficit, vt,

עָבַר	נָדַד	נָדַדְתָּ נָדַדְתִּי	נָדְדוּ נָדַדְתֶּם נָדַדְנוּ :	435
		נָדְדָה נָדְדָתְ	נָדַדְתֶּן :	
		בַּיְנוֹנִי נוֹדַד :		

Præteritum, נָדַד Migrauit, elongauit ſe. נָדְדוּ, Hoſe. 7. 13. נָדְדוּ, Irm. 4. 25. נָדְדוּ, Ieſah. 21. 15.

נֹדַד, Ieſa. 10. 14. נָסַס, eleuãs, Ieſa. 10. 18. נָסְסָה, Ieſa. 59. 19.

Futurũ, אֶדַּד יִדַּד תִּדַּד. Geneſ. 31. 40, וַתִּדַּד & elongabatur ſomnus; vel recedebat. Vel אֶדֹּד יִדֹּד. Nachúm 3. 7, יָדוֹד recedet à te. Et יִדְּדוּן recedent, Pſal. 68. 13.

Eſt autem annotandum quòd in toto veteri inſtrumento non inuenitur in binián cal verbum geminatum cuius tertia quieſcat, vtpote שַׁשָּׁה דַּדָּה: aut quod primam & tertiam geminet, vtpote שָׁרַשׁ שָׁלַשׁ: aut quæ primam & ſecundam geminent, tertia non quieſcente, vt תָּתַח שָׁשַׁר טָטַף. Ex his non fiunt verba, ſed nomina, vt habes in dictionario.

ESt & aliud genus cuius ſecunda quæ eſt ו vel י, quieſcit, vt שׁוּשׁ gauiſus eſt: צִיץ floruit, à צִיץ quod eſt flos, vt,

עָבַר	שָׁשׁ	שָׁשְׁתָּ		

הָגָה	הָוָה	בֵּיגוֹנִי שָׁשׁ שָׁשִׁים :
		מָקוֹר שׁוּשׁ לְשׁוּשׁ :
		צְוִוי שׁוּשׁ
		אֵיתָן אָשׁוּשׁ יָשׁוּשׁ תָּשׁוּשׁ :

Et sic קָם קָמְתָּ צָצְתָּ צָצְתִּי,quæ vt declinantur.

De geminantibus primã & tertiam quæ quieſcit:quorũ item ſecũda ו,vel י quieſcit. CAP. XXXVI.

SVnt præterea quæ primam & tertiam geminant, tertia quieſcente,vt,

Locutus eſt.	הָגָה הָגִיתָ הָגִיתִי :	עָבַר
Miſit.	הָרָה הָרִיתָ הָרִיתִי :	
Dormitauit.	הָוָה הָוִיתָ הָוִיתִי :	
Sonuit.	הָמָה הָמִיתָ הָמִיתִי:	
Concepit.	הָרָה הָרִיתָ הָרִיתִי :	
	הוֹגֶה הוֹגִים :	בֵּיגוֹנִי
	הָגֶה אוֹ הָגוֹ :	מָקוֹר

Et הוֹגוֹ pro הָגוֹ. Et הוֹרוֹ pro הָרוֹ, Ieſah.59.13.

	הָגָה : *	צְוִוי
	אֶהֱגֶה יֶהֱגֶה תֶּהֱגֶה :	אֵיתָן

אֶהֱמֶה Sonabo, יֶהֱמֶה ſonabit. Et וַתַּהַר & cõcepit,Gen. 4.1. תֶּהֱרוּ concipietis, Ieſah. 33.11. וַתַּהֲרֶיןָ & conceperũt, Geneſ. 19.36. Quæ coniugantur vt נִבְלָה עָשָׂה &c.

710 ALia ſunt quorum ſecunda ו quieſcit, vt הָוָה Fuit, quod cõiugatur vt præcedentia. הָוָה Fuit, הָוִיתָ fuiſti,&c. Participiũ,הוֶֹה ens,Eccleſ.2.22. Macór,הָוֹה eſſe. Imperatiuum,הֱוֵה eſto. Et cum א vice he,הֱוֵא־אֶרֶץ 711 Iób 37.6. Et הֱוִי fœminicum, eſto, Ieſah. 16.4. Futurum, אֶהְוֶה ero,יִהְוֶה erit,תִּהְוֶה eris.

710 SVnt etiã alia quorum ſecunda י quieſcit, & vt præcedentia cõiugantur.

עָבַר	הָיָה	Fuit	הָיִיתִי הָיִיתָ	הָיוּ הָיִיתֶם הָיִינוּ
			הָיִיתָה אוֹ הָיִיתָה הָיִית	הָיִיתֶן :

Et ſine י, quod eſt vice ה, 2.Sem.15.33, וְהָיִתָ & eris mihi oneri: pro וְהָיִיתָ.

בִּינוֹנִי	הוֹיֶה	הוֹיִים
	הוֹיָה	הוֹיוֹת :

Exod.9.3, Ecce manus Domini הוֹיָה eſt.

מָקוֹר	הָיוֹ Num.30.7.		הָיֹה הָיוֹת	
	בִּהְיוֹת כִּהְיוֹת לִהְיוֹת מִהְיוֹת :			
	הָיוֹת Iechez.34.8.		הֱיוֹתְךָ הֱיוֹתָם הֱיוֹתֶם הֱיוֹתָנוּ בִּהְיוֹתָנוּ :	
צִוּוּי	הֱיֵה Prou.30.11.			הֱיוּ
				הֱיֶינָה :
אֵיתָן	אֶהְיֶה יִהְיֶה תִּהְיֶה			נִהְיֶה יִהְיוּ תִּהְיוּ
Vel	יִהְיוּן תִּהְיוּן			
	תִּהְיֶה תִּהְיִי			תִּהְיֶינָה אוֹ תִּהְיֶין

Defectiuũ, אֶהְיִ Ero, Pſal.18.24. תִּהְיִ Pſal.69.26.

SECVNDA CONIVGATIO quæ dicitur Pihél haddaghús.

De verbis perfectis eiuſdem, eorúmque punctatura, & accentu. CAP. XXXVII.

DEinde ob rationem ſupradictam, de ſecunda coniugatione, quæ dicitur Pihél haddaghús, tractandum eſt. Primum igitur de perfectis, deinde quieſcẽtibus, poſtea de defectiuis, poſtremo de geminatis dicendum eſt. Appellatur autem binián Pihél haddaghús, quòd paucis locis exceptis, ſecunda radicalis litera habeat daghés, niſi ſit gutturalis, aut ר, quæ non ſunt ſuſceptibiles daghés, vt primo libro dictum eſt. Et daghés vicem ſupplet hannách, id eſt י literæ quieſcentis poſt maius 115.325 325

punctum, quod deberet esse inter primam & secundã radicalem, sicut est in primo binián. Deberemus enim dicere דִּבֵּר שִׁיבֵּר, & non דִּבֵּר שִׁבֵּר, verũ daghés, eius supplet vices. Sed iam vel vnum verbum perfectum coniugemus, quod aliorum sit paradigma: deinde eius varietates, normas, & accentus, & excepta in singulis temporibus explicabimus.

349

הָעֹבֵר.	פָּקַד	פָּקְדָה	פָּקַדְתִּי	פָּקְדוּ	פָּקַדְתֶּם פָּקַדְנוּ
		פְּקֻדָּה	פְּקַדְתְּ		פְּקַדְתֶּן:
הַבַּינוֹנִי	מְפַקֵּד			מְפַקְּדִים	
	מְפֻקֶּדֶת אוֹ מְפַקֶּדֶת			מְפֻקָּדוֹת:	
הַפָּעוּל	מְפֻקָּד			מְפֻקָּדִים	
	מְפֻקֶּדֶת אוֹ מְפֻקָּדֶת			מְפֻקָּדוֹת:	
הַמְקוֹר	פָּקֹד אוֹ פָּקוֹד אוֹ פְּקֹד אוֹ פָּקֵד:				
הַצִּוּוּי	פְּקֹד			פִּקְדוּ	
	פִּקְדִּי			פִּקֹּדְנָה:	
הָאֵיתָן	אֶפְקֹד	יִפְקֹד	תִּפְקֹד	נִפְקֹד	יִפְקְדוּ תִּפְקֹדְנָה:
	תִּפְקְדִי			תִּפְקֹדְנָה	

327 Præteritum, פָּקַד Visitauit, cum sẽri, vt Eccles. 12. 9, וְאָזַן וְחִקֵּר תִּקֵּן מְשָׁלִים הַרְבֵּה: בִּקֵּשׁ קֹהֶלֶת לִמְצֹא, Et auscultauit, & inuestigauit, direxit parabolas multas: quæsiuit Cohéleth vt inueniret, &c. Quòd si fuerit cum maccáph, sẽri communiter mutatur in seghól, vt Prouerb. 14. 6, בִּקֵּשׁ־לֵץ חָכְמָה quæsiuit illusor sapientiam. Sunt tamen nonnulla cum seghól, quanquam non habeant maccáph, vt דִּבֶּר כִּפֶּר כִּבֶּס. Exod. 30. 10, וְכִפֶּר, & propitiabi

tur Aarón. Geneſ.49.11, כִּבֵּס lauit in vino veſtem ſuã: eſt cũ ſéri: & ſic 2.Semu.19.24,veſtimenta ſua non כִּבֵּס lauit.Cætera ſunt cũ ſeghól,vt Num.19.7,וְכִבֶּס & lauabit. Et ſic דִּבֶּר, Iehoſ.14.10,, דִּבֶּר locutus eſt Dominus. Item 6, דִּבֶּר locutus eſt Dominus. Item 13, Quemadmodum דִּבֶּר locutus eſt Dominus. Sed quando habet 327
accentum diuiſiuum,vt athnáh,vt ſoph paſſúc &c.tũc eſt cum ſéri. ſic etiã quando venit cum ſeghuláh, quæ eſt poſt zarchá, habet ſéri, vt Iehoſ. 14.10, viuere fecit Dominus אוֹתִי כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר me ſicut locutus eſt. Si autẽ ſecũda fuerit gutturalis,vel ר,quæ nõ ſuſcipiũt daghés, tunc cadit daghés,& variatur,*quia nũc eſt cum duo- 328
bus ſérin,nunc cum ſéri & pathách,& contrà,vt Num. 22.14, מֵאֵן renuit Bilhám venire nobiſcum. Pſal. 10.3, בֵּרַךְ benedixit. Prouerb.14.31, חֵרֵף probris afficit. Gen. 34.19, אֵחֵר tardauit. Sed in illo Iudic.5.28, Cur אֶחֶרוּ tar dauerunt pedes quadrigarũ eius? א eſt cum ſeghól propter ח,quod eſt cum chatéph ſeghól. Et ſic י,Pſal.51.7, Et in peccato יְחַמַּתְנִי calefecit ſe de me mater mea. Sũt tamen nonnulla quæ non mutantur,teſte R.Dauid in Michlól, vt נֵאַר proiecit ſanctuarium ſuum, Thren.2. 7. Et Pſal.10.3, נֵאֵץ exacerbauit Dominũ. & idgenus. Sed נֵאַרְתָּ proiecíſti pactum,Pſalm.89.40:eſt cum ſéri, vt teſtatur ibidem: & ſic eſt mutabile. Venit etiam 329
cum chiríc & pathách, vt Thren. 2.9, אִבַּד וְשִׁבַּר perdidit,& contriuit vectes eius. Quòd ſi tertia fuerit gutturalis,erit itidem cum pathách, Geneſ. 43.14, וְשִׁלַּח & dimittat vobis fratrem veſtrum. Cant. 7.12,פִּתַּח aperuit ſe vua minuta.Thren.2.2,בִּלַּע perdidit Dominus. Et cum ſéri quando naſcitur nach inter ſecũdam & tertiam,vt Iiób 12.18,vinculum regum פִּתַּח ſoluit.Et Pſal.

107.16, נְדֵעַ ſuccîdit.

115.331 Participium actiuum aſſumit מ in principio. Non enim poſſumus dicere מִפְקֵד, vt in binián cal: quia poſt cholem non eſt daghés, niſi ſit dictio longa, vt primo libro dictum eſt, quod huic dictioni nequit congruere. Neque poſſumus dicere פֹּקֵד, vel פֹּקֵד: quia non differret ab imperatiuo. neque פָּקוּר: quia non differret à macór, quod multoties venit cum cholem. Si etiam eſſet פָּקֵד, non differret à binián puhal. Vnde reliquum eſt vt מ aſſumat, quod communiter punctatur cum ſceuá, ſecunda radicali exiſtente cum ſéri, vel cum ſeghól, ſi habuerit maccáph. Quòd ſi ſecunda fuerit gutturalis, vel ר, prima erit cum camés, quod ſupplet vicem daghés iuxta א, & ר, ſed non iuxta ה, ח, & ע, quæ punctantur cum pathách ſecundum typum daghesſatorum: excepto vno, quod eſt cum camés, & tóar vice
332 participii, ſecundum R. Dauid in Michlól. Ieſah. 49.7, לִכְתֹעֲב גּוֹי abominanti gentem. Sed iam citemus exempla. Gene. 27.6, מְרַבֵּר loquens. 1. Reg. 19.11, וּמְשַׁבֵּר & conterens. Et cum maccáph, vt Prouerb. 24.5, & vir ſcientiæ מְאַמָּץ־כֹּחַ roborat vires. Pſal. 37.25, מְבַקֶּשׁ־לֶחֶם quærés
331 panem. Tertia autem exiſtente gutturali, eſt cum pathách, vel ſéri hannách exiſtēte inter ſecundam & tertiā, vt Exod. 8.21, מְשַׁלֵּחַ dimittens. Zech. 3.9, מְפַתֵּחַ cælās.
332 Secunda etiā exiſtēte gutturali, vel ר, vt מְפָרֵק ſubuertens montes, 1. Reg. 19.11. Et Hamós 6.8, מְתָאֵב deteſtor ego ſuperbiam Iahacób. Irm. 9.2, Omnes מְנָאֲפִים adulterantes. Et iuxta ח, ה, & ע, cum pathách, vt Prouerb. 28.14, Beatus homo מְפַחֵד pauens ſemper. Nachúm 2.7, Et ancillæ eius מְנַהֲגוֹת ducentes. Irme. 7.18, Et patres מְבַעֲרִים ſuccendebant ignem. Et vnum cum camés,

quod paulo ſuprà citauimus. Fœmineum, מְדַבֶּרֶת loquens, Pſal. 12.4. & Gen. 1.2, מְרַחֶפֶת cubabat. Et cum pronominibus, מְלַכֶּדְךָ docens te, Ieſah. 48.17. מְאַזְּרֵנִי accingens me, Pſal. 18.33. מְנַחֲמְכֶם conſolans vos, Ieſah. 334
51.12. מְבַלְּעֶיךָ perdentes te, Ieſah. 49.19. Et 17, מְהֲרָסַיִךְ deſtruentes te. Et Pſal. 69.7, מְבַקְשֶׁיךָ quærentes te.

Happahúl, מְפֻקָּד, cum camés ſecunda radicalis, vt מְדֻבָּר 334
dictus, Pſal. 87.3. מְמֻשָּׁךְ tractus, Ieſa. 18.2. מְשֻׁלָּח dimiſſus, Ieſah. 16.2. מְלֻטָּשׁ acutus, Pſal. 52.4. Et prima cum camés chatéph, vt מְאֻדָּם rubefactus, Nachúm 2.3. מְאָדָּמִים rubefacti, Exod. 25.5. הַמְעֻשָּׁקָה oppreſſa virgo &c. Ieſah. 23.12. Secunda autē exiſtente gutturali, vel ר, mutatur, & chólem venit loco daghés, vt Irm. 36.22, מְבֻעֶרֶת ſuccenſa. Prouerb. 20.21, Hæreditas מְבֹהֶלֶת feſtinata. Pſal. 37.22, מְבֹרָכָיו benedicti eius.

Hammacór eſt cum ſéri, vt דַּבֶּר loqui, loquendo, Ir- 335
me. 25.3, Geneſ. 24.50. Et cum maccáph habet ſeghól, vt Irme. 9.5, docuerunt linguam ſuam דַּבֶּר־שֶׁקֶר loqui mendacium. Et cum additione ה, ſecunda eſt cum ſceuá, vt Pſal. 147.1, Bonum eſt זַמְּרָה pſallere. Leuit. 26.18, Addam לְיַסְּרָה vt corripiam vos. Et ſic cum pronominibus, Geneſ. 37.4, & non poterant דַּבְּרוֹ alloqui eum. Exod. 4.23, & noluiſti לְשַׁלְּחוֹ dimittere eū. Iób 2.3. לְבַלְּעוֹ vt perderem eum. Prouerb. 8.28, בְּאַמְּצוֹ dum roboraret ipſe. Deut. 4.36, לְיַסְּרֶךָ vt erudiret (vel corriperet) te. ך eſt cū daghés. Nume. 22.37, non potero כַּבְּדֶךָּ honorare te. ך cum raphéh. Deut. 23.4, לְקַלְלֶךָ ad maledicēdum te. ך cum daghés. Et ſine accentu diuiſiuo, vt ſoph paſſúc, & athnách, &c. inuenitur ſecunda cum ſeghól loco ſéri, vt corripiatur dictio. Exod. 4.10, Ex nunc דַּבֶּרְךָ quo locutus es. Quando verò iungitur pronominibus 336

pluralibus masculinis secundæ personæ, semper est cũ chiríc, aut cum seghól, vt Iechez. 13.19, בְּכַזְּבְכֶם dum mẽ tiremini vos populo meo. Iesah. 30.18, לְרַחֲמְכֶם vt misereatur vestri. Cum chiríc, vt Iesah. 1.15, וּבְפָרִשְׂכֶם & 336 cum extendetis palmas vestras. Inuenitur etiã secunda cum chólem, vt Psal. 118.18, יַסֹּר יִסְּרַנִּי יָהּ castigando castigauit me Dominus. 1. Reg. 19.10, קַנֹּא קִנֵּאתִי zelando zelatus sũ. Exod. 21.19, וְרַפֹּא יְרַפֵּא & sanádo sanare faciet.

Et prima cum chiríc, secundum communem grammaticorum opinionem, vt Iiób 39.35, Nunquid contẽdere cum Omnipotẽte? יִסּוֹר corripere, aut corripien- 336.926 do. quanquam R. Dauíd in Michlól, nomẽ putet esse. 337.551 Et 2. Pâral. 31.7, Cœperunt aceruos לִיסֹּד fundare. ל cum chiríc, י quiescens, ם cum daghés: & quia י quiescit, eius punctatura in ל transfiata est secundum normam, vnde ponitur pro לִיסֹּד. quanquam sunt qui putant esse macór ex biniân cal: & quia י quiescit, ideo dagheſſari.

Tertia autem gutturali existente, est cum pathách, vt Exod. 7.14, Non vult לְשַׁלַּח dimittere populum. Vel cum sêri, & hánách inter secundã & tertiam, vt Exod. 8.2, Si nolueris לְשַׁלֵּחַ dimittere. Quòd si secunda fuerit ר, vel א, est cum camés, vt בָּרֵךְ benedicere, Genes. 22. 17. לְבָרֵךְ, Genes. 27.30. לְבָרְכוֹ, 1. Sem. 13.10. לְפָאֵר ad glorificandum, Iesa. 60.13. כְּאֵן renuendo, Exod. 22.17. Si verò fuerit ע, vel ה, aut ח, túc prima est cũ pathách, vt Iesah. 329 6.13, לְבַעֵר ad succidendum. Exod. 12.33, לְהַחֵר vt festinarent. Et cum chiríc & sêri, vt præteritum, 2. Sem. 12.14, 337 נִאֵץ נִאַצְתָּ spernẽdo sprouisti. Et cũ additione ת, Iechez. 16.52, בְּצַדְּקֹתֵךְ cum iustificaueris tu sorores tuas.

Imperatiuum cum sêri, פְּקֹד Visita, דַּבֵּר loquere. Sed cum maccáph, iunctum monosyllabo, aut dictioni lon

gæ,eſt cum ſeghól:vt Exod. 11.2, דַּבֶּר־נָא loquere obſecro. Et cum pathách, vt Pſal. 55. 10, פַּלַּג diuide linguã 338
eorũ. Iechez.37.17, וְקָרֵב & appropinquare facita. Iób 36.2, כַּתֵּר־לִי ſuſtine me. Vltima etiam exiſtente guttu-rali, eſt cum pathách, vt Pſal. 55.10, בַּלַּע perde Domine.Exod.4.23, שַׁלַּח dimitte filium meum. Prouerb.27. 11, וְשַׂמַּח & lætifica cor meum. Quòd ſi fuerit hánnách inter ſecundam & tertiam, eſt cum ſéri,vt Pſal.86.4, שַׂמַּח lætifica animam ſerui tui. Et cum additione ה,vt Pſal.17.13, קַדְּמָה præueni faciem eius.Ibidem, פַּלְּטָה erue. Et 6.5, חַלְּצָה eripe. 2.Reg.8.4, סַפְּרָה־נָּא narra obſecro.

Secunda verò exiſtente ר vel א, prima eſt cum camés, Deut.33.11, בָּרֵךְ benedic Domine. Pſal. 103.1, בָּרְכִי benedic.Ibidem 20, בָּרֲכוּ benedicite.Geneſ.27.34, בָּרְכֵנִי benedic mihi. Ieſah. 41.5, קָרְבוּ appropinquare facite. 339

פָּאֵר Glorifica. At exiſtente ה,aut ח,aut ע,prima eſt cũ pathách,vt Heſtér 6.10, מַהֵר feſtina.Geneſ.18.6, מַהֲרִי feſtina. Et 45.9, כַּהֲרוּ feſtinate.1.Semu.23. 27, מַהֲרָה feſtina. Ieſah. 40.1, נַחֲמוּ conſolamini.

Futurum ſecundam radicalem habet cum ſéri, אֲדַבֵּר 339
יְדַבֵּר &c. Sed cum maccáph,ſiue cũ monoſyllabo, aut dictione longa mutatur in ſeghól, vt Geneſ. 44.18, יְדַבֶּר־נָא loquatur quæſo ſeruus tuus. Et 41.12, וַנְּסַפֶּר־לוֹ & narrauimus ei.Pſal. 145.21, יְדַבֶּר פִּי loquetur os meũ. Et 7.15, וְתִסְפֶּר־אָוֶן parturiet iniquitatẽ.2.Reg.8.6, וַתְּסַפֶּר־לוֹ & narrauit ei. Et ſic quando corripitur cum pronomine, vt Geneſ. 12.2, וַאֲבָרֶכְךָ & benedixi tibi. Prouerb. 4.9,Corona gloriæ תְּמַגְּנֶךָּ proteget te. Si verò nõ corripiatur, erit cum ſéri,Prouerb.4.8, תְּכַבְּדֶךָּ glorificabit 340
te. quia accentus eſt in ב. Et ſic Deut.32.7, Interroga patrem tuum, וְיַגֶּדְךָ & nuntiabit tibi. Venit etiam

futurum cum pathách, vt Psal. 40.18, Deus meus ne תְאַחַר tardaueris. Secunda verò existente gutturali, vel ר, prima erit cũ camés, vt אֲבָרֵךְ benedicã, Psal.16.7. וַיְכַאֵן & renuit, Gen.37.35. וַתְּכַאֵן & renuisti, Exod.4.23. וַיְכַאֲנוּ & renuent, 1.Semu.8.19. אֶפְאֵר glorificabo, Iesah. 60.7. יְפָאֵר glorificabit, Psal.149.4. Et 145.10, יְבָרְכוּכָה benedicent te. Inuenitur tamẽ quandoque * א cum
340 pathách, vt Deut.24.20, Nõ תְפָאֵר colliges post te. Psa. 74.10, יְנָאֵץ irritabit. Num.14.11, יְנָאֲצֻנִי irritabunt me. Irm.29.23, וַיְנָאֲפוּ & adulterati sunt. Et sic existente ה, vel ח, vel ע, vt יְנַהֵג ducet, Deut.4.27. וְתָנַהֵג & duxisti, Genes.31.26. וַיְמַהֵר & festinauit, Genes.43.30. אֲרַחֵם miserebor, Exod. 33.19. יְרַחֵם miserebitur, Iesah. 9.17.
341 תְּבַעֵר remouebis, Deut. 21.9. תְּבַעֲרוּ succendetis, Exod. 35.3. Tamen existente ע, quædã sunt cum camés: vt יְתַעֵב abominabitur, Psal. 5.7. Et 106.40. יְתַעֲבוּ abominabun tur, Hamós 5.10. Tertia autem existente gutturali, secunda est cũ pathách: vt יְגַלַּח radet, Iesah. 7.20. יְשַׁבַּח laudabit, Psal.145.4. יְבַקַּע rũpet, Psal. 78.15. Quòd si fuerit nach inter secundam & tertiam, erit cum séri, vt תְּבַקַּע diuides, 2. Reg.8.12. אֲפַתַּח dissoluam, Iesah. 45.1. יְגַלַּח radet, Leuit.13.33. וַיְזַבַּח & sacrificauit, 2.Paral.28.4.

342 Secunda quoque & tertia pluralis fœminei est cũ séri, vt 1.Sem.4.20. וַתְּדַבֵּרְנָה & loquutæ sũt. Ruth.1.13, הֲלָהֵן תְּשַׂבֵּרְנָה num illos expectabitis? Sed cum athnách & soph passúc, est cum pathách, vt * תְּדַבֵּרְנָה, Prou.24. 2. תְּעַכַּסְנָה ornabunt, Iesah. 3.16. תְּפַלַּחְנָה diuident, Iiób 39.6. תְּנַאַפְנָה adulterabunt, Hose. 4.14. תְּרַטַּשְׁנָה allident, Iesah.13.18. תְּבַצַּעְנָה perficient, Zechar.4.9.

SEdiam vel pauca citemus exempla cum pronominibus.

PRæteritum cum pronomine, קִבְּצָם cõgregauit eos, Michäh 4.12.* פִּצַּחְתָּה aperuisti eã, Psal.60.4. קִדְּמוּנִי præuenerunt me, Psal.18.6.

Participium & macór cum pronomine, vt suo loco dictum est.

Futurũ, vt אֲלַמֶּדְכֶם docebo vos, Psal.34.12. אֲסַנֶּנְךָּ protegam te, Hosé.11.8. אֲשַׁחֲרֶךָּ quæram te, Psal.63.2. יְפַלְּטֵהוּ eruet eum, Psal.22.9. יְבַהֲלֵמוֹ terrebit eos, Psal.2.5. יְזַמֶּרְךָ psallet tibi, Psal.30.13. יְבַלְּעֵם disperdet eos, Psal.21.10. וְתַנְחֵנִי & deduces me, Psal.31.4. וְתַפַּלְּטֵמוֹ & eruisti eos, Psal.22.5. תְּלַמְּדֵנִי docebis me, Psal.119.171. וְתַחְשְׁבֵהוּ & reputasti eum, Psal.144.3. יְבַפְּרֶנָּה placabit eam, Prouerb.16.14. יְבַעֲתוּהוּ terrebunt eum, Iob 3.5. יְקַדְּמוּנִי præuenient me, Psal.18.19. Et cum נ redundante, יְשַׁחֲרֻנְנִי quærent me, Prouerb.1.28. 339

De verbis quiescẽtibus: & primũ de his quorũ prima א quiescit: de his item quorũ prima י quiescit. CAP. XXXVIII.

IN hac autem coniugatione sunt & quiescẽtia verba: quorum prima species est eorum quorum prima א quiescit, vt אָבַד Perdidit, אָבַדְתִּי אָבְדוּ אָבַדְתָּם, & ita reliquum, vt פָּקַד. Sic אָהַב dilexit: vnde participium וְאֹהֲבֶיךָ & diligentes te, Irme.22.22. Cuius futurum est, תֹּאהֲבוּ diligetis, Prou.1.22. pro תְּאַהֲבוּ. Fit enim est loco pathách, secundum R. Ionáh & R. Dauíd in lib. rad. quanquam potest esse de prima coniugatione. Sic etiam אָזַר accinxit: vnde futurum אֲאַזֶּרְךָ accingam te, Iesah. 45.5. Et וַתְּזָרֵנִי & præcinxisti me, 2.Sem.22.40, pro וַתְּאַזְּרֵנִי, vt Psal.18.40. Et אָחַז tenuit: vnde מַאֲחִז tenens, Iob 26.9. Et אָחַר tardauit, vnde לַמְאַחֲרִים morantib', Prouer.23.30. Et תְּאַחַר tardabis, Psal.40.18. Et תְּאַחֲרוּ Gen.24.56. 485 487

Sic אִלֵּף Docuit, didicit: vnde מְלַמְּדֵנוּ docens: & מְאַלְּפֵנוּ
492 pro docẽs nos, Iiób 35.11. Et אָסַף Congregauit, vnde מְאַסְפְּכֶם congregans, Num.10.25. Et וּמְאַסִּפְכֶם & congregans vos, Iesah.52.12.

SVnt & alia (secundum antiquos grãmaticos) quorum prima litera radicalis י quieſcit, vt

עָבַר	יָסַר יָסַרְתִּי יִסַּרְתִּי	יִסְרוּ יִסְרֵם יִסַּרְנוּ
	יִסְרָה יִסְרַתְּ	יִסְרָתֶךָ :
בִּנּוֹנִי	מְיַסֵּר	מְיַסְּרִים
	מְיַסֶּרֶת אוֹ מְיַסֵּרֶת	מְיַסְּרוֹת :
פָּעוּל	מְיֻסָּר	מְיֻסָּרִים
	מְיֻסֶּרֶת	מְיֻסָּרוֹת :
מָקוֹר	יָסֹר יַסֵּר יְסֹר יַסְּרָה :	
צִוּוּי	יַסֵּר	יַסְּרוּ
	יַסְּרִי	יַסֵּרְנָה :
אִיתָּן	אֲיַסֵּר וַיְיַסֵּר תְּיַסֵּר	נְיַסֵּר וַיְיַסְּרוּ תְּיַסֵּרְנָה
	תְּיַסְּרִי	תְּיַסֵּרְנָה :

Præteritum, יָסַר Corripuit, caſtigauit. Sic יָסַד fundauit, Ieſah.14.32. יִסַּרְתָּ fundaſti, Pſal.8.3. וַיְיַסְּרֵנִי, Leuit. 26.28. וַיִּסְּרַנִי & corripuit me, Ieſah.8.11. Et יִסְּרַנִי, Pſal.118.18. pathách loco ſéri. יִחַלְתָּנִי ſperare feciſti me, Pſal.119.49. יִסְּרוּנִי, Pſal 16.17.

Participium, מְיַסְּרֶךָ, Deut.8.5. וּמְיֻשָּׁר, 1. Reg.7.10. מְיֻשָּׁר rectus, 1.Reg.6.35. מְיַלֶּדֶת obſtetricans. הַמְיַלֶּדֶת, Gene. 35.17. חַמְיַלֶּדֶת, Exod.1.21. לְמֻדְּעַי notis meis, Pſal.31.12.

Macór, יָסֹר Pſal.118.18. eſt inſtar perfectorum. לְיַסְּרֶךָ, Deuter. 4.36. לְיִסְּרָה Leuit. 26.18.

Imperatiuum, יְסַר. Et יַחֵל ſpera, Pſal. 130.7.

Futurum, אֲיַסֵּר &c. וַיְיַסֵּר, Deuter.8.5. תְּיַסְּרֵנִי, Pſal.6.2. יְיַסְּרֶנָּה fundabit eam, Iehoſ.6.26. יְיַחֲלוּן præſtolabuntur, Ieſah.51.5. Et וַיְבַשֵּׁהוּ & ſiccauit illud, Nachúm 1.4: pro

וַיִּבְשֵׁהוּ. Deficit enim ו radicale, & ob eius defectum, pũctum eius fuit translatum in ו deseruiens. licet contrà sentiant R. Iehudáh & nónulli alii. R. Ioséph Kimchí putat esse ex binián hifhíl. 536.537 493

Notandum est autem quòd huiuscemodi verba, inter perfecta numerantur à R. Iehudáh & R. Ionáh, quòd in toto veteri instrumento quiescere non inueniantur, sed ו semper sentiatur cum aliquo puncto. Nec rationi consentaneũ puto vt hæc verba quæ suapte natura dagheſſatur, quoquomodo quiescant. Quod itidem sentiendum est de his quorum secunda quæ est ו, quiescere dicuntur, vt עִוֶּל peruertit, שִׁוֵּעַ clamauit. Prisci etiam grammatici non posuerunt צִוֶּה præcepit, חִוֶּה indicauit, inter quiescentia, quòd in binián cal penitus non inueniantur.

De *verbis quorum tertia* ה, *quiescit.* CAP. XXXIX.

SVnt & alia quorum vltima quæ est ה, quiescit, vt, 691

עָבַר	כִּפָּה	כִּפִּיתִי כִּפִּית	כִּפִּינוּ כִּפִּיתֶם כִּפִּיתֶן :
		כִּפִּיתָה כִּפִּית	
בַּיִנוֹנִי	מְכַפֶּה		מְכַפִּים
	מְכַפָּה		מְכַפּוֹת :
פָּעוּל	מְכֻפֶּה		מְכֻפִּים
	מְכֻפָּה		מְכֻפּוֹת :
מַקּוֹר	כַּפֵּה כְּפֵה כַּפּוֹת :		
צִוּוּי	כַּפֵּה		כַּפּוּ
	כַּפִּי		כַּפֵּינָה :
אַיתֵן	אֲכַפֶּה יְכַפֶּה תְּכַפֶּה		נְכַפֶּה יְכַפּוּ תְּכַפֶּינָה :
	תְּכַפִּי תְּכַפֶּה		
אוֹ	אֲכַפֶּה יְכַפֶּה תְּכַפֶּה נְכַפֶּה :		

Præteritum, כִּסִּיתָ Operuit, &c. כִּסִּיתִי cum ſéri. Et cum chiríc, כִּסִּיתִ. כִּסִּיתִ cum ſéri, vt כִּסִּיתִי operui, Iechez. 31.15. קִוִּיתִי expectaui, Ieſah. 5.4, & 8.17. Cum chiríc, vt וְכִסִּיתָ, Deuter. 23.13. כִּסִּיתִי, Pſal. 32.5. קִוִּיתִי, Pſalm. 130.5. & expectabo, Ieſah. 8.17. וְחִכִּיתִי exaltaſti me, Pſal. 30.2. חִלִּיתָנִי deprecatus ſum, Pſal. 119.58. וְכִסִּינִי, Geneſ. 37.26. וְכִסִּתָה, Leuit. 13.12. קִוִּיתָה expectauit, Pſa. 130.5. אִוִּיתִיהָ deſideraui eam, Pſal. 132.14.

Participium cum ſeghól, מְכַסֶּה operiens. Exod. 29.
692 13, הַמְכַסֶּה. Nonnulla ſunt cum ſéri, vt מְזָרֶה diſpergens, Irme. 31.10. מְחַכֶּה expectans. Ieſah. 64.4, לִמְחַכֵּה לוֹ expectanti illum. Et מְצַוֶּה & præcipiens, Ieſah. 55.4. מְכֻסּוֹת Iechez. 1.11.

Happahúl cũ ſeghól, מְחֻקָּה pictus, Iechez. 8.10. מְצֻפִּים operti, Exod. 26.32. Et מְזוֹרֶה ſparſa, ſpargitur, Prouerb. 1.17. pro מְזוֹרֶה: & niſi eſſet ר, quod non eſt dagheſſabile, dagheſſaretur.

Hammácor, כַּסֵּה cum ſéri, vt עַנֵּה affligendo, affligere, Exod. 22.23. וְנַקֵּה & mundando, Exod. 34.7. בַּלֵּה conſumere, conſumendo, 2. Reg. 13.17. Vel cum cholem more perfectorum, vt קַוֵּה expectando, Pſal. 40.2. & dictionem appellant extraneam. Et לְכַסּוֹת, vt לְכַסּוֹת, Numeri 4.15. לְכַסֹּתוֹ, Exod. 26.13. לְצַוּוֹת, Geneſ. 49.33. צִוּוֹתוֹ, Leuit. 7.38. כַּלּוֹת, Nume. 7.1. כַּלֹּתוֹ, Deut. 28.21. Et Pſal. 77.
693 11, חַלּוֹתִי הָיִא occidere meum eſt. quod eſt longũ propter ſequens monoſyllabum, ſed reuera eſt ex verbis geminatis. Daniel 9.24, לְכַלֵּא vt conſumat præuaricationẽ. vbi א eſt loco ה. Hoſe. 6.10, וּכְחַכֵּי & ſicut expectare virum. vbi י eſt loco ה.

Imperatiuum, כַּסֵּה, & ſic וְקַוֵּה expecta, Pſal. 27.14. cũ ſéri. Sed illud Iudicum 9.29, רַבֵּה multiplica exercitum

tuum: est cum seghól, teste R. Dauid in Michlól. Plurale, כַּסּוּ, est breue. Et sic כַּלּוּ consúmate, perficite, Exod. 5.13. Sunt tamen nonnulla longa præter normam, vt Psal.137.7, עָרּוּ עָרּוּ Exinanite, exinanite. Nechem. 8.11, חַסּוּ tacete. quæ sunt longa propter accentum athnách & zachéph: prius tamen עָרּוּ est longum propter sequens. Perfectum est cum י apparente. Prouerb. 26. 7, דַּלְיוּ tollite tibias à claudo. & non dagheſſatur. Defectiuum est cum pathách, גַּל præcipe, Nume. 5.2. גַּל reuela, Psal.119.22. חַל־נָא ora quæso, 1. Reg. 13.6. 693 694.676

Futurum, אֶ, אֶכַּסֶּה cum sceuá & pathách. Et sic אֶכְלֶה consúmabo, Gen. 24.45. מַה־יְצַוֶּה quid præcipiet, Num. 9.8. תְּכַלֶּה, Deuter. 26.12. תְּכַסֶּה, Deut. 13.8. תְּצַוֶּה, Exod. 27. 20. Et א cum sceuá & seghól, vt אֶזְרֶה dispergam, Leuit. 26.33, & Iechez. 5.12, & 12.14. Et omne לֹא תְנַלֶּה non reuelabis, aut discooperies, Leuit. 18.7, & consequenter, quod habet accentum diuisiuum, est cum sèri. Defectiuum est cum pathách, vt וְאָצַו & præcepi, Deuter. 3. 18. וַיְכַל, Exod. 10.15. וַיֶּחַל & orauit, Exod. 32.11. וַיְכַל & consumpsit, Genes. 49.33. וַתְּכַל, Genes. 24. 19. וַיְצַו, Deuter. 28.8. וַיְצַוּוּ & præceperunt, Genes. 50.16. יְחַלּוּ orabunt, Psal. 45.13. 694

PRæteritum cum pronominibus, כִּסָּהוּ operuit eũ, Nume. 16.42. צִוַּנִי præcepit mihi, Deuter. 4.5. צִוָּנוּ præcepit nobis, Deuter. 1.41. צִוָּם præcepit eis, Genes. 50.12. כִּסָּמוֹ operuit eos, Exod. 15.10. צִוִּיתָנִי præcepisti mihi, Deuter. 26.14. צִוִּיתָנוּ præcepisti nobis, Iehos. 1.16. צִוִּיתִיךָ præcepi tibi, Exod. 31.6. אִוִּיתִיךָ desideraui te, Iesah. 26.9. כִּסָּתְנִי operuit me, Psal. 44.16. כִּלּוּנִי consumpserunt me, Psal. 119.87.

Participium cum pronomine, vt מְצַוֶּךָ mandans, aut

mando tibi, Exod. 34.11. מְצַוְּךָ, Deuter. 6.2.

Macór cum pronomine, vt in macór.

Futurum cum pronomine, vt אֲצַוְּךָ præcipiam tibi,
714 Exod. 7.2. אַכְלֶךָּ pro אֲכַלֶּךָּ consumam te, Exod. 33.3. אֲצַוֶּנּוּ præcipiam ei, Deuter. 18.18. וְיִצַוֵּהוּ & præcépit ei, Num. 27.22. וְיִצַוֵּנוּ & præcepit nobis, Deut. 6.24. יְכַסֶּמּוֹ operiet eos, Psal. 140.10. וַיְצַפֵּם & operuit eos, Exod. 36.36. תְּצַפֶּנּוּ operies eum, Exod. 25.11. תְּדַמְיוּנִי assimilabitis me, Iesah. 46.5. יְכַסְיֻמוּ operient eos, Exod. 15.5.

De verbis quorũ vltima א quiescit. CAP. XL.

741 Vædam verba sunt quorum vltima א quiescit: quæ sic coniugantur,

עָבָר	חָטָא	חָטָאתִי חָטָאתָ חָטָאת	חָטָאנוּ חָטָאתֶם חָטָאתֶן	חָטְאוּ חָטָאוּ
	חָטְאָה	חָטְאָת		
בֵּינוֹנִי	חוֹטֵא	חוֹטְאִים		
	חוֹטְאָה	חוֹטְאוֹת		
פָּעוּל	חָטוּא	חָטוּאִים		
	חָטוּאָה	חָטוּאוֹת		
מָקוֹר	חָטֹא חַטֹּא			
צִוּוּי	חֲטָא	חֲטָאוּ		
	חֲטָאִי	חֲטָאנָה		
אֵיתָן	אֶחֱטָא	יֶחֱטָא תֶּחֱטָא	נֶחֱטָא	יֶחֱטְאוּ תֶּחֱטָאנָה
	תֶּחֱטְאִי			

Præteritum, חָטָא Expiauit, purgauit, cum séri vt plurimum. וְחָטָא & expiabit, Leuit. 14.52. מָלָא impleuit. Exod. 35.35. קָנָא zelatus est, Numeri 25.13. נָשָׂא exaltauit regnum eius, 2. Semu. 5.12. Veniunt tamen interdum more desinentium in ה, cum camés, vt נָשָׂא dona
741 uit, 1. Regum 9.11. Et 2. Semu. 19.42, num donatiuum נָשָׂא donauit nobis? Et רָפָא, Psalm. 153.3. Et מָלָא imple-

uit, Irme. 51.34. quanquam hoc postremum R. Iahacob filius Elhazár scripsit esse cum séri, sed tamen in libris correctis est cum camés. Residuum præteriti est cum séri, vt וְחִטֵּאתָ, Exod. 29.36. וּמִלֵּאתָ, Exod. 28.17. Et Iehos. 17. 15, וּבֵרֵאתָ & excides tibi inde. Iechez. 34.4, & quod infirmum non הֵבֵאתֶם sanastis. Et cum pronomine, Nume. 19.19, וְחִטְּאוֹ & expiabit eū. Exod. 28.3, מִלֵּאתִיו impleui eum. Et cum chiric, רִפֵּאתִי sanaui, 2. Reg. 2.21. 742 754

Participium, מְשַׁנְּאֵינוּ odientes nos, Psal. 45.8.

Macór, Iesah. 53.10, Voluit דִּכְּאוֹ conterere eum. לְחַטֵּא ad purificandum, Leuit. 14.49.

Imperatiuum, מַלֵּא imple, Genes. 29.27. Et sine daghés, וּמַלְאוּ & implete, Iechez. 9.7.

Futurum, אֲמַלֵּא, Exod. 21.26. וְחִטֵּא, Leuit. 8.15. תְּמַלֵּא, Exod. 29.35. תְּחַטְּאֵנִי, Psalm. 51.9. וַיְמַלְּאוּ, Genes. 42. 25. וַיְמַלְּאוּם, Genes. 26.15. וְתִמַּלְּאנָה, Exod. 2.16. Et instar desinentium in he, וירפּוּ, Irme. 8.11.

De verbis quorum prima י, & vltima א, quiescit: quorū item secunda י, & tertia ה, quiescunt: quorū etiam prima נ deficit: postremo quorum prima נ deficit, & tertia א quiescit. CAP. XLI.

ALia sunt verba quorum prima י, & vltima quæ est א, quiescunt, vt,

עָבַר	יָרֵא יָרֵאתִ יָרֵאתָ	יָרְאוּ יָרֵאתֶם יָרֵאנוּ
בֵּינוֹנִי	מְיָרֵא	מְיָרְאִים :
מָקוֹר	יָרֵא :	
צָוּוִי	יְרָא :	
אֵיתָן	אוֹרֵא	

Præteritum, יָרֵא Terruit. יָרְאֻנִי terruerunt me, 2. Semuel 14.15.

Participium, מְיָרְאִים terrentes, Nechem. 6.19.

Macór, לְיִרְאֵנִי ad terrendum me, Nechem.6.19.

ALia sunt etiam quorum secunda י, & tertia ה quiescunt, vt,

עָבָר	חָיָה	חָיִיתָ חָיִיתִי	חָיִיתֶם חָיִינוּ	
	חָיְתָה	חָיִית	חָיִיתֶן	
בֵּינוֹנִי	מְחַיֶּה		מְחַיִּים	
	מְחַיָּה		מְחַיּוֹת	
פָּעוּל	מְחֻיֶּה		מְחֻיִּים	
	מְחֻיָּה		מְחֻיּוֹת	
מָקוֹר	חַיֵּה		חַיּוֹת	
צִוּוּי	חַיֵּה		חַיּוּ	
	חַיִּי		חַיֶּינָה	
אֵיתָן	אֶחְיֶה יְחַיֶּה	תְּחַיֶּה	נְחַיֶּה יְחַיּוּ תְּחַיּוּ	
		תְּחַיִּי תְּחַיִּי	תְּחַיֶּינָה	

Præteritum, חִיָּה Viuificauit, Psal.22.30. חִיִּיתַנִי viuificasti me, Psal. 30.4, & 119.93. הֶחֱיִיתֶם, Nume.31.15. חִיָּתְנִי viuificauit me, Psal.119.50.

Participium, מְחַיֶּה, 1.Semu.2.6, & מְחַיָּה viuificans.

Macór, לְחַיּוֹתָם, Psal.32.19.

Imperatiuum, חַיֵּהוּ viuifica illud, Chabac.3.2. חַיֵּינִי viuifica me, Psal. 119.25.

Futurum, אֶחְיֶה, Deut. 32.39. יְחַיֶּה, 1.Semu.27.11. וְיחַיֵּהוּ, & viuificet eum, Psal.41.3. יְחַיֵּינוּ viuificabit nos, Hose. 6.3. תְּחַיֵּינִי viuificabis me, Psa.138.7. תְּחַיֵּנוּ viuificabis nos, Psal.85.7. תְּחַיּוּן & תְּחַיֵּין, Exod.1.22, & 17.

ALia præterea quorum prima, quæ est נ, deficit, vt

נִפֶּץ	נָפַצְתָּ נָפַצְתִּי		נְפַצְתֶּם נָפַצְנוּ	

Et ita reliquum vt perfecta.

Præteritum, נִפֶּץ Allisit. Est autem notãdum, in hoc binián non inueniri verbum cuius prima & tertia deficiant, nec cuius prima deficiat, & tertia ה quiescat, præ

ter illud Nume.22.6, Si forte possim נַכֶּה־בּוֹ percutere eũ: quod teste R. Abrahám est macór de hoc binián.

SVnt & nonnulla quorum prima נ deficit, & tertia א quiescit, vt נְשָׂא leuauit, 2.Semu.5.12. Et cum camés, נְשָׂא, 2.Semu.19.42, more definentium in ה, vt dictum est cap.40. יְנַשְּׂאֵם eleuabit eos, Iesah.63.9. יְנַשְּׂאוּהוּ eleuabunt eum, Hezræ 1.4.

De verbis geminatis. CAP. XLII.

SVnt etiam in hoc binián verba geminata, quorum quædam sunt quæ secũdam & tertiam habent geminatam, & perfectorũ coniugantur more, vt,

עָבַר	קִלֵּל קִלְּלָתָ קִלַּלְתִּי :	
בַּיְנוֹנִי	מְקַלֵּל :	
פָּעוּל	מְקֻלָּל :	
מָקוֹר	קַלֵּל :	
צִוּוּי	קַלֵּל קַלְּלוּ	
אֵיתָן	אֲקַלֵּל יְקַלֵּל תְּקַלֵּל :	

Præteritum, קִלֵּל Maledixit. Et sic הִלֵּל laudauit, Psal. 10.3, Et חִלֵּל polluit, Leuit.19.8.

Participium, מְקַלֵּל, Exod.21.17. מְקַלְּלֶךָ, Gen.12.3. מְקַלְּלִים 1.Semu.3.13. מְהֻלָּלִים, 1.Paralip. 23.5. * מְסִבְּבַי circundantes me, Psal.140.10. מְחַלְּלֶיהָ, Exod. 31.14. מְחֻלֶּלֶת Leuit. 21.9. מְהֻלָּל, Psal.18.4.

Macór, לְקַלֵּל, Genes.8.21. וּלְחַלֵּל & ad polluendum, Leuit. 20.3. וּלְבָרֵר & ad mundandum, Daniel 11.35. לְקַלְּלֶךָ Deuter.23.4. Et cum seghól loco pathách, לְחָנְנָהּ miserendi eius, Psal.102.14.

Imperatiuũ, קַלֵּל. Et הַלְלוּ laudate, Psal.117.1. הַלְלוּהוּ laudate eum, Psal.148.1. חָנְנֵנִי miserere mei, Psal.9.14. est perfectũ, & sine daghés, teste R. Abrahám & R. Dauíd. 791

הַלֵּלוּ lauda, Psal. 146.1.

Futurum, אֲקַלֵּל &c. & אֲהַלְלָה laudabo, Psal. 146.2. יְקַלֵּל Leuit. 20.9. תְּקַלֵּל, Leuit. 19.14. וַיְקַלְלוּ, Iudicū 9.27. יְחַלְלוּ Leuit. 21.6. וַיְהַלְלוּ Genes. 12.15. יְרַנְּנוּ laudabunt, Psal. 132. 9. תְּחַלְלוּ, Leuit. 22.32. Et cum pronominibus, אֲהַלְלֶךָּ laudabo te, Psal. 22.23. יְהַלָּלֶךָּ, Prouer. 27.2. *יְחַלְלֶהוּ, Leuit. 22.9. וְתִחַלְלֵיהָ, Exod. 20.25.

SVnt & alia quæ primam & tertiā geminant, id est eandem habent, שָׁרַשׁ radicauit, eradicauit: & שִׁלֵּשׁ tertiauit, id est ad diem tertium māsit, 1. Semu. 20.19.

ALia item quæ prima & secunda geminata, tertiā ה habent quiescentem, vt שִׁשָּׁה in sex partes diuisit, Iechez. 39.2, & 45.13.

ALia postremò quæ primā & vltimā geminant, vltima quiescente, vt הַס sile, Zecha. 2.13, & Chab. 2. 20: pro חַסּוּ. Nechem. 8.11, חַסּוּ silete. Inuenitur solū imperatiuum. Et quia proprium huius binián est daghés, quod se habet ad hannách, vt motus ad quietem, idcirco non inuenitur in hoc binián verbum cuius prima & vltima geminata, secúda quiescat, vt multi ex antiquis putarunt. Idem enim non mouetur, & quiescit.

DE BINIAN HIPHIL PERfectò. CAP. XLIII.

361 QVid significet binián hiphíl, & quomodo sit transitiuum & intransitiuum, dictum est suprà capite quinto. Modo dicendū est de eius & coniugatione, punctatura & accentu. Et primum de perfectis, deinde de quiescentibus: posthæc de defectiuis, & postremo de geminatis.

Perfectum igitur ſic coniugatur,

עָבַר	הִפְקִיד	הִפְקַדְתָּ	הִפְקַדְתִּי	הִפְקִידוּ	הִפְקַדְתֶּם הִפְקַדְנוּ
	הִפְקִידָה	הִפְקְדָה			הִפְקַדְתֶּן:
בֵּינוֹנִי	מַפְקִיד			מַפְקִידִים	
	מַפְקִידָה אוֹ מַפְקֶדֶת			מַפְקִידוֹת:	
פָּעוּל	מְפֻקָּד			מְפֻקָּדִים	
	מְפֻקָּדָה אוֹ מְפֻקֶּדֶת			מְפֻקָּדוֹת:	
מָקוֹר	הַפְקִיד הַפְקֵד				
	בְּהַפְקִיד כְּהַפְקִיד לְהַפְקִיד מֵהַפְקִיד:				
צִוּוּי	הַפְקֵד			הַפְקִידוּ	
	הַפְקִידִי			הַפְקֵדְנָה:	
אֵיתָן	אַפְקִיד	יַפְקִיד	תַּפְקִיד	נַפְקִיד	יַפְקִידוּ תַּפְקִידוּ
	תַּפְקִידִי		תַּפְקִידוּ		תַּפְקֵדְנָה:

Præteritum, הִפְקִיד Viſitare fecit. In præterito, binián hoc aſſumit ה in principio, quod deponit in participiis, & futuris: ne ſi pariter duæ ponantur literæ deſeruientes, grauis futura ſit eorum pronuntiatio: eſtque ה illud cum chiric. Præterea inter ſecũdam & tertiam radicales literas eſt י quieſcens in tertia perſona, quod in ſecunda & prima deponitur. Tertia item ſingularis fœminea, eſt longa: excipiuntur illud Exod. 26. 33, וְהִבְדִּילָה & diuidet (aut diuidere faciet) velum. Et Leuit. 15. 29, וְהֵבִיאָה & venire faciet eos ad ſacerdotẽ.* Secundà etiam & prima ſingularis vtriuſq; & numeri & generis, ſunt lõgæ: ſecũda verò pluralis vtriuſq; generis, eſt breuis. Quòd ſi addatur ו copulatiuum ſecundæ & 367 361

primæ perſonæ ſingularibus, efficiuntur communiter
363 breues, ſicut & in primo biniân, vt Exod. 13.12, וְהַעֲבַרְתָּ & tranſire facies. Nume. 3.6, וְהַעֲמַדְתָּ & ſtare facies. In plurali, vt Nume. 27.8, וְהַעֲבַרְתֶּם & tranſire facietis. In his quia ע eſt cum ſceuá & pathách, punctauerunt ה cum pathách, ad producendam motionem in principio dictionis, quòd ſit breuis. Inuenitur vnum cum ſéri, ſed abſque י, vt Iehoſ. 7.7, הַעֲבַרְתָּ tranſire feciſti.

364 Tertia autem exiſtente gutturali, oritur nach inter ſecundam & tertiam radicales literas, gutturali punctata cum pathách: vt הִפְגִּיעַ deprecatus eſt. & הִשְׁמִיעַ
362. audire fecit. Si verò prima fuerit gutturalis, tunc eſt cum ſeghól, & prima radicalis cum chathéph ſeghól, vt הֶעֱמִיד Stare fecit, הֶעֱמַדְתִּי הֶעֱמַדְתָּ & ſic reſiduũ: præter illud quod paulo ſuprà citauimus, cuius ה eſt cum ſeri: & הֶעֱלָה aſcẽdere fecit, Chabaccúc 1.15, in quibus quia ע eſt cum ſceuá pathách, producendi gratia
364 ה eſt cum ſéri. Interdum tamen prima radicalis eſt cum ſceuá tantum, vt 2. Regum 4.27, Et Dominus הֶעְלִים abſcondit (aut abſcondere fecit) à me. Et הֶעְמִיקוּ profundauerunt, aut profundare fecerunt, Hoſe. 5.2, & 9.8, & ſimilia. Eſt etiã ה cum ſeghól vice chiríc, vt 1. Semu. 25.7, הֶכְלַמְנוּם confudimus (aut confundere fecimus) eos.

367 Participium, מַפְקִיד cum מ in principio, & ſine ה, vt duarum literarum deſeruientiũ euitetur cacophonia. quippe ſecundũ normã eſſe debuerat מְהַפְעִילִים & ſic reſiduũ: ad quod ſignificandũ (quãquam rariſſime) inuenitur & cum ה, vt Iechez. 46.22, Menſura vna ipſis מְהֻקְצָעוֹת angulatis. quod eſt paḥúl. Et quia participium caret ה, eius punctatura tranſlata eſt in מ. Poſſu-

mus etiam dicere מַפְקֵר cum ſeri, quemadmodum dici mus מוֹצֵא רוּחַ educens(aut exire faciens) ventum, Pſal. 135.7:quod eſt vt מוֹצִיא.

Happahúl eſt cú camés, vt מְקֻרַּח decaluatus, Iechez.29. 368
18. מְשֻׁלָּח miſſus, 2.Sem.20.21.quod in regimine mutatur in pathách. Illud verò Pſal.22.16, lingua mea מְדֻבָּק כַּלְקוֹחָי iuncta faucibus meis: eſt (vt plærique ſcripſerunt) cum camés, quanquã ſit in regimine. Sed tu dic quòd deficit (vt in multis aliis locis) ל deſeruiẽs. Prima aũtem gutturali exiſtente, dicitur מַעֲמִיד ſtare faciens, מַאֲרִיךְ elongare faciens. ſed in paſſiuo prima accidentalis litera, id eſt מ, eſt cum camés lato: prima verò radicalis cum camés chatéph, vt מָעַמְד ſtare factus, 1. Reg.22.35. Et Iechez.29.12, in medio vrbium מֻחֳרָבוֹת deſolatarum erunt. מָאֻחָזִים tenti, apprehenſi, 2.Paralip. 9.18. Et ſic Pſal. 69.3, & non eſt מָעָמָּד firmatus, ſtabi- 369
litus: id eſt, ne vnum quidem mẽbrorum meorum eſt ſtabilitũ. quanquam ſunt qui exiſtimant nomen eſſe verbale, id eſt ſtatus. ſecundũ normam autem debuerat eſſe מָעֳמָד inſtar מָחְשָׁב, ſed primum eſt rectum. Illud autem Irme. 29.8, quæ vos מַחְלְמִים ſomniatis: ſecundum normam debebat eſſe מַחֲלִימִים. Et ſic 2.Paral. 28.23, Ipſi מַעֲוְרִים iuuabant eos. pro מַעֲזְרִים. De dictione compoſita מַבְלִינִיתִי, Irme.8.18, habes in fine huius libri, vbi de compoſitis agitur. Et chiríc loco camés, 370
Ieſah.52.14, מָשְׁחַת corruptus. 2.Paralip. 24.7, Hathaliáh הַמְרַשַּׁעַת impie agere fecerat filios ſuos.

Hammacór, הַמַּקִּיר, he cum pathách, & י cum chiríc, 373
vt Iehoſ.7.7, tranſire feciſti הֶעֱבִיר tranſire faciendo populum. Cum literis בְּכֹלֵּל, vt לְהַבְדִּיל vt diuidant, Geneſ. 374
1.14. לְהַשְׁבִּית. vt לְהַעֲבִיר vt tranſire faciam, 2.Semu.3.10.

ceſſare facias, Pſal. 8.3. Et cum ſéri, vt הֶחֱרַשׁ tacendo, Nume. 30.15. Et Irme. 36.23, וְהַשְׁלַךְ & proiicere in
477 ignem. Et 25.3, אַשְׁכִּים mane ſurgendo. א loco ה. Pro-
373 uerb. 21.16, Homo errans dé via הַשְׂכֵּל intelligẽdi. Et cum pathách propter athnách, vt 1. Semu. 15.23, הַפְצַר tranſgredi. Et Iechez. 21.24, pro eo quod הַזְכַּרְתֶּם recor-
374.375 dati eſtis. cum pathách. Et ל cum pathách ob defectum ה, vt Exod. 13.21, לַנְחֹתָם vt ducere faceret eos. Hamós 8.4, וְלַשְׁבִּית & vt ceſſare faciat pauperes terræ. Pſal. 26.7, לַשְׁמִעַ בְּקוֹל תּוֹדָה vt audire faciam vocem laudis. Nume. 5. 22, וְלַנְפֵּל & vt cadere faciat femur. Ieſah. 23.11, Dominus præcepit לַשְׁמֵד diſperdere fortitudinẽ eius. Et 29.15, לַסְתִּיר vt abſcondatis conſilium. Daniel 11.35, וְלִלְבֵּן & ad albificandum. pro לְהַנְחוֹתָם לְהַשְׁבִּית, & ſic alia. Et ה cum chiric inſtar præteriti, vt 2. Reg. 10. 17, עַד־הִשְׁמִדוֹ donec perdidit ipſe. Ieſah. 31.5, protegen-
376 do וְהִצִּיל & eruendo, trãſeundo וְהַמְלִיט & eruendo. Irm. 50.34, לְמַעַן הָרְגִּיעַ vt quieſcere faciat terram. Et 51.33, Tẽpus הֲדְרִיכָהּ calcandi eam. Et 50.34, וְהִרְגִּיז & commoueat habitatores terræ. quanquam poteſt eſſe & præteritum vice futuri. Et cum ſeghól propter gutturalem, vt Irme. 31.33, בְּיוֹם הֶחֱזִיקִי in die qua apprehendi. Illud verò Pſal. 68.3, כְּהִנְדֹּף quemadmodum deficit fumus: & Iechez. 22.22, כְּהִתּוּךְ quemadmodum fundũt argẽtum: vt plærique putant, eſt macór huius binián, quanquã prius ſit cum chólem, & poſterius cum ſcuréc. Alii di
377 cunt eſſe infinitiua binián niphál: R. verò Dauíd nomína verbalia.

373 Imperatiuum, vt macór. Pſal. 35.2, הַחֲזֵק apprehende clypeum. Ieſah. 7.11, הַעֲמֵק profunda in inferno. Cum maccáph verò eſt cum ſeghól, vt 2. Semu. 24.10,

& nunc Domine הַעֲבֶר־נָא tranſire fac obſecro. Et cum pathách, vt Pſal. 5.9, הַיְשֵׁר dirige. Et ſic cũ accentu diuiſiuo, vt athnách & ſoph paſſũc, vt Iob 13.21, manum tuam de ſuper me הַרְחֵק elonga, aut elongare fac. Pſal. 69.24, Et renes eorum ſemper הַכְעֵר nutare fac. Cum ſeri, vt ſuprà, vt Pſal. 119.37, הַעֲבֵר tranſire fac. Veniunt autẽ cum ſeri vel pathách ſingulare maſculeũ tantũ & plurale fœmineum: nam ſingulare fœmineum, & plurale maſculeum ſemper ſunt cum chiric, & longa.

Futurum caret ה ſui binián, remanéntque literæ 377
deſeruientes cum pathách ipſius ה deficientis, vt אַפְקִיד pro אַהְפְקִיד. vnde in nonnullis verbis quorum prima quieſcit, remanet ה, vt habes ſuo loco. Secunda radicalis eſt cum chiric communiter, Pſal. 31.6, אַפְקִיד cómendabo ſpiritum meum. Interdum tamen eſt cum ſeri, vt Geneſ. 19.27, וַיַּשְׁכֵּם & mane ſurrexit Abrahám. Exod. 35.1, וַיַּקְהֵל & congregare fecit Moſẽh. 1. Paral. 23.1, וַיַּמְלֵךְ & regnare fecit Selomonẽ. Iudic. 19.25, וַיַּחֲזֵק & apprehendit vir. Pſal. 7.6, יַשְׁכֵּן collocabit. Et 12.4, יַכְרֵת excidere faciet. (Prima radicalis litera eſt etiã cũ ſceuá pathách, vt יַחֲזֵק, Ieſah. 27.5. Et cũ ſceuá tantũ, vt Ieſah. 877
42.6, וְאַחֲזֵק & apprehẽdam manum tuam.) Cum maccáph autem eſt cum ſeghól, vt Iudic. 19.4, וַיַּחֲזֵק־בּוֹ & apprehendit eum. 2. Reg. 2.21, וַיַּשְׁלֵךְ־שָׁם & proiecit ibi ſal. Tertia autem exiſtente gutturali, oritur nach inter ſecundam & tertiam radicales, vt Pſalm. 1.3, יַצְלִיחַ proſperabitur. תַּצְמִיחַ germinabit, aut germinare faciet, Geneſ. 3.19. Interdum venit cum pathách, vt וַיַּכְנַע & humiliauit, aut humiliare fecit, Pſalm. 107.12, וַיַּצְמַח & germinare fecit, Geneſ. 2.9. תַּשְׁמַע audire facies, Iudic. 18.25, יַבְטַח fidere faciet, Ieſah. 36.15. Et ſic cum accentu

diuiſiuo, hoc eſt athnách, vt 1. Paral. 29. 23, וַיִּצְלַח & proſperatus eſt. In plurali autem inuenimus ſecundam radicalem cum ſceuá, vt 1. Semuel 31. 2, וַיִּדְבְּקוּ & perſecuti ſunt Peliſtím. Et 14. 22, וַיִּדְרְקוּ. Ieſah. 40. 18, Quã ſimilitudinẽ תַּעַרְכוּ־לוֹ aequiparabitis ei? Irme. 9. 3, וַיִּדְרְכוּ & extẽdẽrunt linguam ſuam. pro וַיִּדְבְּקוּ, &c. In his, pathách
380 ipſius ו oſtendit ea eſſe de hoc binián. Et ſic Pſal. 65. 10, תַּעְשְׁרֶנָּה locupletari facies eam. pro תַּעְשִׁירֶנָּה. Et 1. Semu. 17. 25, יְעַשְּׁרֶנּוּ ditabit eum rex. * Et quanuis pathách ipſius literæ אֹתָן non oſtenderet verba illa eſſe ex hoc binián: (in cõiugatione enim cal litera אֹתָן habet etiã pathách ob literã gutturalẽ, vt Iechez. 44. 24, הֵמָּה יַעַמְדוּ ipſi ſtabũt: & ſimilia:) tamẽ ex ipſa ſignificatione verbi tranſitiua deprehenderẽtur eſſe hiphíl. Et cũ pronominibus, אַשְׂכִּילְךָ intelligere faciam te, Pſal. 32. 8. אַצְמִיתֵם excidere faciam eos, Pſal. 18. 41. וַיְעַצְּמֵהוּ & roborauit eum, Pſal. 105. 24. וַיַּעֲמִידֵהוּ & ſtatuit eam, Ibidem, 10. תַּסְתִּירֵנִי abſcondere facies me, Pſal. 17. 8. יַרְחִיקֵנָּה elongare faciet eam, Prouerb. 22. 15. יַשְׁמִיעֵנוּ audire fecient nos, Ieſah. 43. 9. * תַּצְפִּינֵנִי abſcondes me, Iiób 14. 13. נ eſt cum daghés euphoniæ cauſa.

De *verbis quorum prima* א *quieſcit.* CAP. XLIIII.

142 SVnt & in hoc binián verba quieſcentia. Primum igitur dicendum eſt de his quorum prima, quæ eſt א, quieſcit: quorum ה propter literam gutturalem, quæ eſt cum chatéph ſeghól, habet ſeghól vel ſéri, aut pathách in ſecũda & prima præteriti. Præterita autem, participia, infinitiua, futura, communiter ſunt vt perfecta: interdum tamen futura quieſcunt. Vt הֶאֱבִיד perdidit, aut perire fecit: וְהֶאֱבִיד, Nume. 24. 19. וְהֶאֱבַדְתָּ, Deuter. 7. 24.

וְהַאֲבַרְתִּי, Leuit. 23.30. וְהַאֲבַרְתֶּם, Deut. 9.3. הַאֲבַלְתִּי lugere feci, Iechez. 31.15. וְהַאֲזַנְתָּ & inclinare facies aurem, Exod. 15.26. הַאֲכַלְתִּי edere feci, Exod. 16.32. הַאֲכַלְתֶּם, Pſal. 80.6. הַאֲמַנְתִּי credidi, Pſal. 27.13, & 119.66. הַאֲמַרְתָּ exaltare feciſti, Deut. 26.17. Ibidem, 18, הֶאֱמִירְךָ exaltauit te.

Participium, מַאֲבִיד, Deut. 8.20. מַלְפֵּנוּ docere facit 492
nos, Iiób 35.11, pro מַאֲלִיפֵנוּ: deficit enim י productiuum. ſecundum R. Dauid eſt pihél, pro מְאַלְּפֵנוּ. הַמַּאֲמִין, Ieſah. 28.16. מַאֲלִיפוֹת, Pſal. 144.13. Et מְזִין, pro מַאֲזִין, auſcultans, Prouerb. 17.4.

Hámacór, לְהַאֲבִיד & הַאֲבִיד, Deut. 28.63. לְהַאֲבִידוֹ, Deut. 7.10. לְהַאֲבִידָנוּ, Ieho∫. 7.7. לְהָכִיל, Iechez. 21.28, pro לְהַאֲכִיל.

Imperatiuum, הַאֲכֵל, & הַאֲכִילָהוּ edere fac eum, Prou. 25 21. הַאֲזִינָה inclinare fac aurem, Pſal. 5.2. הַאֲזִינוּ, Deut. 487
32.1. הַאֲזִינָה, Geneſ. 4.23. 410

Futurum, אַאֲבִיד יַאֲבִיד, &c. יַאֲמִין, Prouerb. 14.15. Et 482
Iiób 15.22, תַּאֲמִין. Deuter. 28.66, יַאֲמִינוּ. Exod. 4.1. Et quieſcente litera א radicali, cum א deſeruiente, ne duo concurrant alephín, אוֹכִיל יוֹכִיד, &c. ſicut אוֹכִיל, Hoſéah 11.4. quanquã ſunt qui putant hoc eſſe nomen. Irme. 492
46.8, אַכְרִיהָ perdam ciuitatem. 1. Semu. 15.6, אַסְפֵּךְ con- 483
ſumere faciam te. Nechem. 13.13, וְאוֹצְרָה pro וְאוֹצִירָה, & 495
recondere feci. Et א quieſcente, Nume. 11.25, וַיֵּאצֶל & tu
lit (aut auferre fecit) de ſpiritu. Et וַיֵּרֶב & inſidiari fecit, 496
1. Semu. 15.5. pro וַיַּאֲרֵב: & י eſt cum camés loco א. quã-
quam ſunt qui putant eſſe de pihél haddaghus.

De verbis deſinẽtibus in א *&* ה *quieſcens.* CAP. XLV.

SVnt & alia verba quorum vltima, quæ eſt 682.749
א, quieſcit.

עֲבָר	הִפְלִיא	הִפְלִיתָ	*הִפְלִיתִי	הִפְלוּ חִפְלִיתֶם הִפְלִינוּ
		הִפְלִיתְ		הִפְלִיתֶן:

בֵּינוֹנִי	מַפְלִיא	מַפְלִיאִים
	מַפְלִיאָה	מַפְלִיאוֹת :
פָּעוּל	מְפֻלָּא	מְפֻלָּאִים
	מְפֻלָּאָה	מְפֻלָּאוֹת :
מָקוֹר	הַפְלִיא הַפָּלֵא :	
צִוּוּי	הַפְלִיא	הַפְלִיאוּ
	הַפְלִיאִי	הַפְלֶאנָה :
אֵיתָן	אַפְלִיא יַפְלִיא תַּפְלִיא	נַפְלִיא יַפְלִיאוּ תַּפְלִיאוּ
	תַּפְלִיאִי	תַּפְלֶאנָה :

Præteritum, הִפְלִיא Mirificauit, vel mirabilem fecit, Pſal.31.22,& Ieſah.28.29. Et ſic הֶחְבִּיא abſcondit, ſiue abſcondere fecit. הֶחֱטִיא peccare fecit, 1. Reg. 14. 16. Et ſine 741
א, 2. Reg. 13. 6, הֶחֱטִי peccare fecit Iſrael. Et inſtar deſi- 749
nentiũ in ה, וְהִפְלָא, Deut. 28. 59. וְהִפְלֵיתִי, Exod. 8. 22. Et Iehoſ. 6. 25, הֶחְבִּיאָה. Et Ieſah. 49. 2, In vmbra manus ſuæ
abſcondit me. Et cũ duobus ſignis fœmineis, 739
vt Iehoſ. 6. 17, quia הֶחְבִּיאָתָה abſcondit nuntios. ב eſt cũ ſceua vice chiric, leniẽdi gratia: & א eſt cum pathách, quemadmodũ fuiſſet cum ת deficiente he, הֶחְבִּיאַת, propter nach apparens, quod eſt poſt א.

Participium, מַפְלִיא mirificans, Iudic. 13. 19. Et 749
peccare facientes, Ieſah. 29. 21.

Hammacór, לְהַפְלִיא, Ieſah. 29. 14. Et ſine א, Irm. 32. 35, vt הַחֲטִי peccare faceret Iehudáh.

Imperatiuum, הַפְלִיא, & הַפְלֵה, Pſalm. 17. 7, mirifica. venit more deſinentium in ה: quanquam poteſt eſſe & à פְּלֵה, & ſignificabit diuide.

Futurum, אַפְלִיא &c. יַפְלֵא, Leuit. 27. 2. יֶחֱטִיאוּ, Leuit. 9. 12. יְקַנְּאוּהוּ æmulari facient eum, Pſal. 78. 58.

ALia ſunt verba quorum vltima quæ eſt ה, quieſcit, vt,

עָבַר	הִגְלָה הִגְלֵיתָ הִגְלֵיתִי	הִגְלוּ הִגְלִיתֶם הִגְלִינוּ	682
	הִגְלְתָה הִגְלִית	הִגְלִיתֶן :	
בִּינוֹנִי	מַגְלֶה	מַגְלִים	
	מַגְלָה	מַגְלוֹת :	
פָּעוּל	מָגְלֶה	מָגְלִים	
	מָגְלָה	מָגְלוֹת :	
מָקוֹר	הַגְלֵה אוֹ הַגְלוֹת הַגְלוֹת הַגְלֵה :		
צִוּוּי	הַגְלֵה	הַגְלוּ :	
	הַגְלִי	הַגְלֶינָה :	
אֵיתָן	אַגְלֶה יַגְלֶה תַּגְלֶה	נַגְלֶה יַגְלוּ תַּגְלוּ	
	הַגְלֶה תַּגְלִי	תַּגְלֶינָה :	
	אוֹ אֶגֶל יֶגֶל תֶּגֶל נֶגֶל :		

Præteritum, הִגְלָה, Migrare fecit, ה eſt cum chiríc. & ſic הִקְשָׁה indurare fecit, Exod. 13.15. Et cum ſeghól, הַגְלָה, Eſter 2.6. Eſt etiã cum ſeghól ſequente gutturali. Iuncto autem ו, interdum eſt cum pathách. Secundæ verò & primæ perſonæ ſecunda radicalis eſt cum ſéri vel chiríc. quòd ſi prima fuerit gutturalis, iuncto ו copulatiuo eſt cum pathách, & itidem ה, éſtque breue. vt, וְהַעֲלָה & aſcendere faciet vos de terra hac. Gen. 50.24. הֶרְאָה videre fecit, Gene. 41.28. הֶרְאַנִי videre fecit me, Irme. 24.1. הֶרְאָם videre fecit eos, Pſal. 78.11. Et vnum cum ſéri, & ſceuá pathách, Chabac. 1.15, totũ in hamo הֶעֱלָה aſcẽdere fecit. הֶעֱלִיתָ aſcẽdere feciſti, Exod. 32.7. & cum chiríc, הֶעֱלִיתָ, Exod. 33.1. הִקְשִׁיתָ induraſti, 2. Reg. 2.10. הֶרְאִיתָ videre feciſti, Pſal. 60.5. הֶרְאִיתַנִי videre feciſti me, Pſal. 71.20. הִשְׁקִיתָנוּ propinare feciſti nobis, Pſal. 60.5. הֶעֱלִיתִי, Iudi. 6.8. וְהִגְלֵתִי, Hamós 5.27. הֶרְאִיתֵךְ, Deut. 34.4, videre feci te: א cum chiríc. הֶלְאֵתִיךָ laborare feci te: א cũ ſéri, Michá 6.3. וְהַרְאֵיתִי & videre faciam, Nachum 3.5. ה cũ

683.684 682 684

683 pathách. Et ſic Exod. 40. 4, וְהַעֲלִיתָ & parare facies lu-
685 cernas eius. ſicut in perfectis. Ieho ſ. 7. 7, vt quid הַעֲבַרְתָּ הָעֲבֵר aſcendere feciſti aſcendere faciendo populum iſtum. הִגְלוּ, Irme. 22. 12. הִמְרוּ irritauerunt, Pſal. 106.
682 33. Secũda pluralis cum chiric, vt Nume. 35. 11, וְהִקְרִיתֶם & conſtituetis vobis ciuitates. Et cum ſéri, vt Irme.
683 42. 20, הִתְעִיתֶם errare feciſtis. Iechez. 11. 6, הִרְבִּיתֶם multiplicare feciſtis occiſos veſtros. Tertia fœminei, הִגְלְתָה, ת eſt loco ה. Irme. 49. 24, הִפְנְתָה retroceſſit (aut vertit ſe) vt fugiat. Et הִשְׁקְתָה bibere fecit, Geneſ. 24. 46. Et cum ת loco ה fœminei, ſecunda radicali litera exiſtẽte cum camés, Leuit. 26. 34, וְהֵרְצָת & perficiet ſabbata ſua. Iechez. 24. 12, הָלְאָת laborare fecit. Et prima litera radicali exiſtẽte gutturali, ה punctatur cum pathách, vt 1. Semu. 2. 19, וְהַעֲלָתָה & aſcendere faciebat.

685 Benoni, מְגֻלָּה cum ſeghól, vt מַפָּנָה, Nachúm 2. 8. כַּמְלוּהּ ſicut fœnerans, Ieſah. 24. 2. הַמַּעֲלֶה aſcendere faciens, Leuit. 11. 45. מַרְאֶה oſtẽdo, aut videre facio, Exod. 25. 8. In regimine genitiui eſt cum ſéri, Leuit. 11. 42, vſque ad omne מַרְבֵּה multiplicans pedes. Geneſ. 40. 1, מַשְׁקֵה propinans: id eſt pincerna regis. Prouerb. 19. 17, מַלְוֵה יְהוָה fœneratur Domino: aut fœnerator Domini.

686 Happahúl, הַמְגֻלֶּה: cũ * ſcuréc, vel cum camés chatéph, vt מַרְאֵה videre factus, Exod. 25. 40. מָפָנֶה, Iechez. 9. 2. Et cum chólẽ vice camés chatéph, aut ſcuréc, vt מוֹרְאֵה Sophon. 3. 1.

686 Hammacór, הַמְגֻלֶּה. Et ſic הַרְבֵּה multiplicando, Geneſ. 3. 16. Et הַגְלוֹת. Et ſic הַרְבּוֹת, Hamós 4. 9. לְהַשְׁקוֹת, Exod. 2. 16. Et cum chiric, הַגְלוֹת, vt הַקְצוֹת, Leuit. 14. 43. Et cũ ſéri more imperatiui, vt הָעֲלֵה aſcendere facere, Iechez 23. 46. הַזְנֵה fornicando, Hoſéah 4. 18. וְהַרְבֵּה & multipli-

cando, Iechez.21.15. וְהַחֲיֹת,Iehoſ.9.20. * Et ſine ה cum ל punctato cum pathách ob eius defectum, vt לַמְרוֹת ad irritandum,Pſal.78.17. לַמְחוֹת ad delendum, Prouerb. 31.3. לְצִבּוֹת ad tumefaciendum,Nume.5.22.pro לְהַסְרוֹת, & ſic alia.

Imperatiuũ,הַגְלֵה cum ſéri.ſic הַשְׁקֵהוּ potũ da ei,Prouerb.25.21. הַשְׁקִינִי־נָא potum da mihi quæſo,Geneſ.24. 43. הַשְׁקֻ,Geneſ.29.7. Defectiuum verò, hoc eſt ſine vltima litera radicali, totum eſt cum ſeghól: vt הֲרֵף dimitte,deſine,Deut. 9.14, & Pſal. 37.8. Et חֲרֵב,Iudic. 20.38. Vel totum pathachatum, prima radicali exiſtẽte gutturali: vt הַעַל aſcendere fac, Exod. 33.12. 687 688

Futurum,אַגְלֶה cum ſeghól.& ſic אַשְׁקֶה potum dabo, Gene.24.14. אַרְאֵנִי videre faciam eum,Pſal.50.23. יַשְׁקֶה, Nume.5.26. יַרְאֵנִי videre faciet nos,Pſal.4.7. וַתַּשְׁקֵהוּ & potum dedit ei, Geneſ. 24.18. תַּשְׁגֵּנִי errare facies me, Pſal. 119.10. נַשְׁקֶה potum dabimus,aut demus, Gen.19. 32.& 34,נַשְׁקֶה. Pſal. 78.40,יַמְרוּהוּ exacerbauerunt eum. יַנְחֵנוּ ducet eum, Prouerb.18.16. Literæ deſeruientes, etiã cum literis gutturalibus, nil videntur diſcriminis habere à futuro binián cal ſequẽte gutturali,niſi in prima perſona, quæ in cal eſt cũ ſeghól, quanquã interdũ cũ pathách inueniatur: ſed quæ ſunt cũ pathách licet ſint intranſitiua, plærique putant eſſe de hoc binián,& non ex cal. Eſt & futurum defectiuum,hoc eſt carens vltima radicali,quod totũ eſt cum ſeghól: nam loco pathách quod in perfectis ponebatur ſub literis additis,vt אַגְלֶה יִגְלֶה,ponitur ſeghól:(ſicut in futuris defectiuis cal, literæ deſeruientes ſunt cum ſéri,vt dictũ eſt)vt אָגֵל יִגֵּל,& ita reſiduũ,וַיִּגֵּל & migrare fecit,2.Paral. 36.20.Et 13,וַיְקַשְּׁ & indurare fecit.וַיֵּפֶן & vertere fecit,Iu- 687 688 687 688

dicum 15.4. וַיִּפֶר & creſcere fecit, Pſal. 105.24. תֵּרֶף dimit
689 tere facies, Pſal. 138.8. Si verò prima radicalis fuerit gutturalis, eſt totum pathachatum, vt וְאַעַל & aſcende re feci (id eſt obtuli) vitulum, Nume. 23.4. וַיַּעַל & aſcẽdere fecit, Iudic. 13.19. & וַתַּעַל, Iechez. 19.3. וַיַּחַר & iraſci fecit, Iob 19.11. Sunt etiam literæ deſeruientes cum pathách, vt וַיַּשְׁקְ & potum dedit, ſeu bibere fecit, Exod. 2.17. וַתַּשְׁקְ Geneſ. 21.19. יַפְתְּ dilatabit, aut dilatare faciet, aut faciat, Geneſ. 9.27. יַרְחְ dominari faciet, Ieſah. 41.2.
690 pro יַשְׁקֶה &c. Quòd ſi ſecunda radicalis fuerit gutturalis, prima eſt cum pathách, vt וַיַּתַּע & errare fecit, 2.
715 Paralip. 33.9. תַּמַּח delere facies, Nechem. 13.14.

De *verbis quorũ ſecunda* ו *vel* י *quieſcit.* CAP. XLVI.

612 ALia ſunt verba quorũ ſecunda, quæ eſt ו vel י quieſcit, vt,

עָבַר	הַכִּין הַכִּינוֹתָ הַכִּינוֹתִי הַכִּינוּ הַכִּינוֹתֶם הַכִּינוֹתֶן	הַכִּינָה הַכִּינוֹת	הַכִּינוֹתֶן :
בַּינוֹנִי	מֵכִין	מְכִינִים	
	מְכִינָה	מְכִינוֹת :	
פָּעוּל	מוּכָן	מוּכָנִים	
	מוּכָנָה אוֹ מוּכֶנֶת	מוּכָנוֹת :	
מָקוֹר	הָכֵן אוֹ הָכֵן		
	בְּהָכֵן כְּהָכֵן לְהָכֵן מֵהָכֵן :		
צִוּוּי	הָכֵן אוֹ הָכִין	הָכִינוּ	
	הָכִינִי	הָכֵנָּה אוֹ הָכֶנָּה :	
אֵיתָן	אָכִין יָכִין תָּכִין	נָכִין יָכִינוּ תָּכִינוּ	
	תָּכִין תָּכִינִי	תָּכֵנָּה אוֹ תָּכִינָּה :	
אוֹ	אָכֵן יָכֵן תָּכֵן נָכֵן :		

613 Præteritum, הַכִּין Intelligere fecit. Hannách quod eſt poſt ה formatiuum binián hiphíl, eſt ob ſupplemen-

tum secundæ literæ radicalis. י verò est י protractiuum sicut & in verbis perfectis הִשְׁקִיר הִפְקִיד &c. Et sic הֵסִיר Remouere fecit, הֵפִיר dissipare fecit, הֵנִיחַ eleuare fecit, הֵקִים stare fecit, הֵפִיץ dispergere fecit, הֵעִיר suscitare fecit. Quòd si vltima fuerit gutturalis, vel ר, interdũ prima est cum pathách, vt הֵרַע malis afficere fecit, הֵפַר dissipare aut irritare fecit, הֵצַר angustiis afficere fecit.

In הֵבִינוֹתִי, ה est cum chatéph seghól, aut chatéph pathách, vt הֵבִישׁוֹתִי cõfudisti, aut confundere fecisti, Psal. 44.8. הֵשִׁיבוֹתִי cõuertere fecisti, Psal. 85.4. הֵבִינוֹתִי parare fecisti, Iiób 11.13. הֵרַעְתָּ, Num. 11.11. וְהֵקַמְתָּ, Exod. 26.30. וְהֵנַפְתָּ Exod. 29.26. Et sic הֵקִיצוֹתִי experrectus sum, Psal. 3.6. הֲסִירֹתִי remouere feci, Psa. 81.7. הֲרִימוֹתִי exaltare feci, Psal. 89.20. הֲקִמֹתִי stare feci, Exod. 6.4. הֲרֵעֹתִי, Nume. 16. 15. 616

Prima autem radicali existente gutturali, vt dilatetur, ה pathachatur, vt הֵעִירוֹתִי suscitare feci, Iesah. 41. 25. הֵעִירוֹתִיהוּ suscitare feci eum, Iesah. 45.13. Et בִּינֹתִי pro הֲבִינוֹתִי, Daniel 9.2. הֵרַעְתָּ, Micháh 3.4. הֲבִינוּ, Micháh 4.12. וְהֵקִימוּ, Num. 10.21. וְהֵשִׁיבוּ, Num. 35.25. הֲפֵרוּ, Iesah. 24.5. הֲבִינוֹתָם, Iesah. 40.21. וְהֵרֵעֹתָם & clangere feci- 614
stis, Nume. 10.9. וְהֲרֵיעֹתֶם, Iehos. 6.10. וְהֵשִׁיבֹתֶם, 1. Semu. 6.7. הֲכִנּוּ, 2. Paralip. 29.19. Et הֲבִינוֹנוּ, & Gen. 713
44.8. Et וְהֵקַמְנוּ, Micháh 5.5. הֵבִינָה & הֵבִנָה vt הֵקֵרָה effundere fecit, Irme. 6.7. Et הֵרֵעָה. Et cum pronominibus, 620.621
וְהֵשִׁיבְךָ & reducet te, Deut. 28.68. וְהֵשִׁיבְךָ & restituet te, Genes. 40.13. וְהֵפִיצְךָ & dispergere faciet te, Deut. 28.64. הֵשִׁיבַנִי reduxit me, Ruth 1.21. הֵפִיצָם dispergere fecit eos, Gen. 11.9. הֵפַרְתָּם irritauit ea, Nume. 30.13.
וְהֵקַמְתּוּ surgere fecisti eum, Psal. 89. 44. וְהֵמִיתִיו & inter 456.615
feci eum, 1. Semu. 17.35. הֵעִירוֹתִיהוּ suscitare feci eum, 616
Iesah. 45.13. וְהֵשִׁיבוֹתִיךָ & reuerti faciam te, Genes. 28.15.

וַהֲשִׁבֹתִים & redire faciam eos, Irme. 24. 6. הֲלִיצֵנִי deriſerũt
615.616 me, Pſal. 119. 51. De hac forma ſunt etiam הֲכִתֶּם interfeciſtis populum Domini, Nume. 16. 41. 2. Sem. 13. 28, וַהֲמִתֶּם interficietis eũ. Exod. 1. 16, וַהֲמִתֶּן interfici-
456 etis eũ .1. Sem. 17. 35, וַהֲכִיתִיו & interficiebã eum. Hoſe. 2. 3, וַהֲכִתִּיהָ & interficiã eã ſiti. Quæ ſi eſſent perfecta, eſſent cũ ת radicali, hoc pacto, הֲמִיתוֹתֶם הֲמִיתוֹתִיו הֲמִיתוֹתִיהָ,
617 Participium, מַכֶּה, Pſal. 33. 15. וּמְרִים, Pſal. 3. 4, & exaltans, aut exaltare faciens. מֵנִיף leuo, aut leuare facio,
618 Zecha. 2. 9. מֲנִיפוֹ, Ieſah. 10. 15. Et tertia exiſtẽte ר, interdum prima eſt cum ſéri, vt מַפֵּר irritãs ſigna, Ieſah. 44. 25. Si verò fuerit gutturalis, interdú eſt cum pathách: vt וּמַרַע & malefaciens, Ieſah. 9. 17. Plurale, מַכִּים, Nechem. 8. 7. מְשִׁיבֹת conuertens, Pſal. 19. 8. מְאִירַת illuminans, Ibidem, 9. מְאִירוֹת illuminantes, Ieſah. 27. 11.

Happahúl, בּוּקָן, cum camés. Et ſic הַמּוּשָׁב, Nume. 5. 8. מְזוּר alienatus, Pſal. 69. 9. מוּעָף obſcuratus, Ieſah. 8. 23. מוּצָק anguſtiatus, Ieſah. 8. 23. מוּבָס contemptus, conculcatus, Ieſah. 14. 19. מוּסָר remota, Ieſah. 17. 1.

Hãmacór, הָבִין Intelligere, Prou. 14. 8. לְהָשִׁיב, Nume. 5. 8. בְּהָנִיף, Ieſah. 10. 15. בְּהָמִיר, Pſal. 46. 3. Et cũ ſéri, הָבֵן. Et ſic הָשֵׁב, Exod. 23. 4. Et cũ additione ה in fine, vt לַהֲנִפָה Ieſah. 30. 28. Et ſine ה formatiuo ipſius binián, ob cu
ius defectum, literæ deſeruientes ſunt cum camés, vt
619 לָלִין ad pernoctandum, Geneſ. 24. 23. לָרִיב ad iudicandũ, Ieſah. 3. 31. לָדִין ad iudicãdũ, Ibidem. בָּעֵירִי in ſuſcitando,
620 Pſal. 73. 20. pro לְהָלִין לְהָרִיב. nam ſi eſſent nomina, ל eſſet cum ſceuá. Et cũ pronominibus, vt לַהֲמִיתוֹ vt interficerẽt eũ, Gene. 37. 18. לַהֲשִׁיבוֹ vt redderet eũ, Ibidem, 22. כַּהֲכִינוֹ quando præparabat ipſe, Prouerb. 8. 27. לַהֲמִיתֶךָ, 1. Semu. 19. 2. לַהֲמִיתֵנִי vt interficiat me, 1, Semu. 28. 9.

לְהַסְתִּם, Deuter. 9. 28. לְהַסְתִּינוּ. Nume. 16. 13. Et הַסֵּירְךָ, 2. Samuel 5. 6, cum sceuá & seghól teste R. Dauid. 620

Imperatiuum, הָבִין. Et cum ה, הַשִּׁיבָה redde, Psal. 51. 14. 618
הָאִירָה illumina, Psal. 13. 4. וְהָשֵׁב, Psal. 79. 12. הָקֵם statue, Psal. 119. 38. הָסֵר remoue, Iesah. 5. 5. הָאֵר illumina, Psal. 119. 135. Et cum litera gutturali, cum pathách, vt הָשַׂע 619
claude, Iesah. 6. 10. הָרִימִי exalta, Iesah. 40. 9. הָרִיעוּ iubilate, Psal. 47. 2. Multis etiam in locis deficit ה formatiuum binián, vt וְשִׂים & pone, Exod. 17. 14. שִׂימוּ ponite, Genes. 43. 31. שִׂיתָה, Psal. 141. 3. & est breue. שִׂיתוּ ponite, Psa. 48. 14. לִין pernocta, Iudi. 19. 9. לִינִי pernocta, Ruth 3. 13. בִּינָה intellige, Psal. 5. 2. בִּינוּ intelligite, Deut. 32. 7. גִּילִי exulta, Zecha. 9. 9. & est breue. Et sic רִיבָה iudica, Psal. 35. 1, & 119. 154. pro וְהָשִׂים, & ita alia. Et cum pronominibus, שִׂימֶה pone eam, Deut. 31. 19. וַהֲשִׁבֵנִי & refer mihi, Genes. 37. 14. הֲבִינֵנִי fac me intelligere, Psal. 119. 34. הֲשִׁיבֵנוּ cõuerte nos, Psal. 80. 4. שִׂיתֵמוֹ pone eos, Psa. 83. 14.

Futurum, אָבִין &c. Et sic אָלִין pernoctabo, Ruth 1. 16. 621
אָשִׂימָה, Psa. 73. 17. וְאָשֹׂם & posui, Deut. 10. 5. Et אָשִׁמָה, Deu. 17. 14. אָגִילָה exultabo, Psal. 9. 15. אָשִׁירָה cantabo, Psal. 13. 6. יָלִין, Deut. 16. 4. יָרִין iudicabit, Psal. 9. 9. יָחִישָׁה accelerabit, Iesah. 5. 19. תָּלִין, Deut. 21. 22. וְנָלִין, Iudic. 19. 11. תָּלִינוּ, Iehos. 4. 3. תָּלִינִי, Ruth 1. 16. Vel cum seri, אָבֵן יָבֵן, & ita residuum, vt אָסֵף deficere faciam, Sepha. 1. 2. יָגֵל exultabit, Psal. 14. 7. יָגֵל longum, & cum seghól, Psal. 21. 7. תִּפֵּק proferes, Psal. 140. 9. תָּפֵר dissipabis, Iiób 15. 4. Breue item & cum pathách, תָּלַן morabitur, Iiób 17. 2, pro 621
תָּלִין. Et sic quoties prima vel vltima litera est gutturalis, aut ר, prima est cum pathách (præter יָחֵל & timuit, 1. Semu. 31. 3: quod est cum seghól.) וַתָּסַר & remouit, Genes. 38. 14. וַיָּנַח & requiescere fecit, Exod. 10. 14. 623

622 Est etiam cum seghól iuncto ו, vt וַיִּשְׁלַח & misit, aut proiecit, 1. Sem. 18. 11. וַיָּקֶם & suscitauit, Iudic. 2. 16. וַיָּשָׁב & reduxit, Gen. 14. 16. וַיָּמֶת & interfecit, Genes. 38. 10. וַיָּמָץ & expressit. Iudic. 6. 38. וְנָשֹׁב & reduximus, Gen. 43. 21. Vnú tamen est cum chiríc, Iudic. 9. 53, וַתָּרֶץ & confregit. & est sine ו protractiuo, eo quòd est longa dictio. Ter-
621 tia pluralis fœminei, תְּשֻׁבְנָה reddent, Iób 20. 10, cum sére: vel cum chiríc, תְּקִימְנָה statuent, Irm. 44. 25. Et quãdo volunt multiplicare puncta dictionis, aut pronominibus iungere, remouẽt hánách, vt תְּהִימֶנָּה tumultuabũt, Michách 2. 13. Cũ pronominibus, וַאֲשִׁיתֵהוּ & ponam eã, Iesah. 5. 6. אֲשִׁיתְךָ ponam te, Gen. 46. 3. וַאֲשִׂימֵם & ponam eos, Deut. 1. 13. אֲשִׁימֵנוּ ponam eum, Gen. 21. 13. אֲמִיתֵךְ interficiam te, 1. Semu. 19. 17. וַיְבִינֵהוּ & intelligere fecit eũ Iesáh. 40. 14. וַיְשִׁיכֵהוּ & posuit eum, Num. 21. 9. יְקִימֵנוּ suscitabit eum, Gen. 49. 9. יְמִיתֵנוּ interficiet eum, Nume. 35. 19. וַיְמִיתֵהוּ & interfecit eum, Gen. 38. 7. יְקִימְךָ suscitabit te, Deut. 28. 9. יְשִׁיתְךָ ponet te, Gen. 48. 20. וַיְשִׁיתֵנִי & posuit me, Gen. 45. 8. יְשִׁימֵם ponet ea, Deuter. 7. 15. וַיְשִׁימֵהָ, Ieho. 8. 28. וַיְמִיתֵם & interfecit eos, Ieho. 10. 26. תְּשִׁיבֵנוּ redides illud, Exod. 22. 26. תְּשִׁיתֵהוּ pones eũ, Psal. 21. 7. תְּבִישֵׁנִי cõfundes me, Psal. 119. 31. תְּרִיבֵנִי iudicabis me, Psal. 54. 3. תְּשִׁיתֵמוֹ pones eos, Psal. 45. 17. תְּשִׁיבֵם reduces eos, Deut. 22. 1. תְּקִיאֶנָּה euomes illam, Prouerb. 23. 8. יְשִׁיבֶנָּה reduces eã, Prouer. 19. 24. תְּכִינֶנָּה præparabis eã, Psal. 65. 10. תְּשִׁיבֵנוּ cõuertes nos, Psal. 44. 11. יְשִׁיתֵהוּ ponent eũ, Psal. 84. 7.

De verbis quorum vltima א *quiescit: quorum item prima* י *quiescit.* CAP. XLVII.

653.655 SVnt etiam nonnulla quorum vltima, quæ est א, quiescit, interdũ etiam deficit, vt הַנִּיא frãgere fecit, Psa. 33. 10. Et יָנִיא frãgere faciet, Nume. 30. 9. Et יָנִי sine א, Psal. 141. 5. Et וַיָּנִיאוּ,

Nume.32.9. Et תְּנוּאוֹן, Ibidem,7.

SVnt & alia quorū prima quæ est י, quiescit, & ipsum י in toto binián vertitur in ו quiescens, vt, 505.506. 533

עֵבֶר	הוֹרִיעַ הוֹרַעְתָּ הוֹרַעְתִּי הוֹדִיעוּ הוֹרַעְתֶּם הוֹרַעְנוּ :	
	הוֹרִיעָה הוֹרָעָתְ	הוֹרַעְתֶּן :
בֵּינוֹנִי	מוֹרִיעַ	מוֹרִיעִים
	מוֹרִיעָה	מוֹרִיעוֹת :
פָּעוּל	מוּרָע	מוּרָעִים
	מוּרָעָה אוֹ מוּרָעַת	מוּרָעוֹת :
מָקוֹר	הוֹרִיעַ	
	בְּהוֹרִיעַ כְּהוֹרִיעַ לְהוֹרִיעַ מֵהוֹרִיעַ :	
צִוּוּי	הוֹרִיעַ	הוֹדִיעוּ
	הוֹרִיעִי	הוֹרִיעְנָה :
אֶיתָן	אוֹרִיעַ יוֹרִיעַ תּוֹרִיעַ נוֹרִיעַ יוֹרִיעוּ תּוֹרִיעוּ	
	תּוֹרִיעִי תּוֹרִיעְנָה :	

Præteritum, הוֹרִיעַ Scire, vel cognoscere fecit, Gene. 41.39. הוֹאִיל voluit, Hose.5.11. וְהוֹרַעְתָּ, Exod.18.20. siccare feciſti, Pſal. 74.15. הוֹרַעְתַּנִי, Exod.33.12. וְהוֹרַעְתֶּם, Deuter. 4.9. הוֹגַעְתַּנִי laborare feciſti me, Ieſah. 43.24. הוֹלַדְתָּ genuiſti, Geneſ.48.6. הוֹפַעְתָּ illuſtraſti, Iiób 10.3. וְהוֹרַעְתִּי, Exod.18.16. הוֹרַעְתִּיךָ, Prouer. 22.19. הוֹאַלְתִּי volui, Gen.18.27. וְהוֹלַכְתִּי & ambulare faciã, Ieſa. 42.16. וְהוֹסַפְתִּי & adiiciam, Pſal.71.14. הוֹבִישׁוּ, Ioél 1.11. וְהוֹרַשְׁתֶּם, Ieho.4. 22. וְהוֹרַרְתֶּם, Geneſ.42.38. וְהוֹרַשְׁתָּם & expelletis, Nume. 33.52. הוֹאַלְנוּ, Iehoſ.7.7.

Participium, מוֹרִיעַ. Et ſic וְלַמּוֹכִיחַ & increpanti, Ieſah. 29.21. Et מוֹלִיךְ, Ieſah.63.12. הַמּוֹלִיכָךְ, Deut.8.15. מוֹלִיכֶם, Ieſah.63.13. מוֹרִישׁ, Deut.18.12. מוֹרִישָׁם, Deut. 9.4. מוֹשִׁיעַ, Pſal.7.11. מוֹשִׁיעֲךָ, Ieſah.43.3. מוֹשִׁיעֵךְ, Ieſah.49.26. מוֹשִׁיעָם, Pſal.106 21. מוֹרִישִׁים, Ieſah.47.13.

Happahúl, מוּרָע &c. מֻרָּע, Dani.9.21, volare factus, fati

gatus. מוּטָּה fusus, 1. Reg. 7. 23. הַכְּוָקָעִים suspensorum, 2. Semu. 21. 13.

Hammacór, הוֹרִיעַ. Deut. 8. 3, vt הוֹרִיעֲךָ scire faciat te. vt לְהוֹרִיעֵנִי scire faceres me, 1. Sem. 28. 15. לְהוֹרִיעַ, Psal. 25. 14. לְהוֹעִיל, Iesah. 30. 5. Et וְהוֹעִיל, Irme. 23. 32. לְהוֹרִיד, Gen. 37. 25. וְהוֹרֵשׁ, Iehos. 3. 10. לְהוֹרִישׁ, Iehos. 17. 12. הוֹרִישׁוּ, Num. 32. 21. לְהוֹרִישָׁם, Deut. 7. 17. לְהַשִּׁיב, 1. Semu. 2. 8. לְהוֹשִׁיעֵנִי, Iesah. 38. 19. וְהוֹתִיר, Exod. 36. 7. הוֹכֵחַ increpando Leuit. 19. 17.

506. 561 Imperatiuum, הוֹרֵיעַ. Et cum sére, vt הוֹרֵד, Iudic. 7. 4. וְהוֹקַע & suspende, Nume. 25. 4. וְהוֹרִידֵמוֹ & descendere fac eos, Psal. 59. 12. הוֹשֵׁב, Gene. 47. 6. וְהוֹשִׁיעָה, Psal. 86. 16. Et הוֹשַׁע, Ibidem, 2. Et הוֹרֵעַ, Psal. 90. 12. הוֹרִיעֵנִי, Psa. 25. 4. הוֹשִׁיעָה, Psal. 12. 2. הוֹרִיעוּ, Iesah. 12. 4.

506 Futurum, אוֹרִיעַ. Et אוֹרִיעֲךָ, Psal. 32. 5. אֹכִילֵם deducã eos, Irme. 31. 9. אָחִילָה, 2. Sem. 18. 14. אוֹחִיל, Thren. 3. 21. אוֹכִיחֲךָ arguam te, Psal. 50. 8. אֹסֵף, Exod. 10. 29. Et cum sére, אֹסֵף, Deut. 18. 16. אֲוֹרִשֵׁם, Ieho. 13. 6. אוֹשִׁיבֵךְ, Hose. 12. 9. אוֹשִׁיעַ, Iesah. 49. 25. יוֹרִיעַ. Et יוֹרִיעֵנוּ, Iesah. 40. 13. וַיּוֹאֶל, Exod. 2. 21.

507 יוֹבִילֵנִי deducet me, Psal. 60. 11. יוֹכִיחַ, Iesah. 11. 3. וַיּוֹבַח, Gen.

547 31. 42. יוֹכִיחֲךָ, Iób 22. 4. וַיּוֹלֶד, Genes. 5. 3. וַיּוֹלֶךְ, Exod. 14. 21. יוֹלִיכֵם, Psal. 125. 5. יוֹסֵף, Ioél 2. 2. יוֹעִירֵנִי, Ecclesi. 10. 20. יוֹלֵיךְ, Iób 9. 19. Et יְעִירֵנִי, Irme. 49. 19. נ cum daghés. וַיּוֹרֵדֵהוּ, 1. Semu. 30. 16. וַיּוֹרֵד, Psal. 78. 16. יוֹרֵשׁ, Iehos. 3. 10. יְרִשֵּׁנוּ, Iób 20. 15. יוֹרִשֵׁנָּה, Num. 14. 24. יוֹשִׁיעַ, Psal. 34. 19. יוֹשִׁיעֵנוּ, Iesah. 46. 7. וְיוֹשִׁיעֵם, Psal. 37. 40. תּוֹרִיעֵנִי scire facies me, Psal. 16. 11. תּוֹכִיחֵנִי argues me, Psal. 6. 2. תּוֹכִיחַ argues, Leuit. 19. 17. תּוֹכַח increpabis, Prouer. 9. 8. תֹּסֵף, Gene. 4. 12. וְתֹסֵף Ibidẽ,

507. 552 2. Et in soph passúc, תּוֹסֵף addes, Iób 40. 27, cũ pathách. Et תּוֹסֵף, Prouerb. 30. 6. וַתּוֹרֵדֵם, Iehos. 2. 15. תּוֹרֵישׁ, Ieho. 17. 18. וְתוֹרִישֵׁנִי, Iób 13. 26. תּוֹרִישֵׁמוֹ, Exod. 15. 9. תּוֹשִׁיבֵנִי, Psal. 4. 9. תּוֹשִׁיעַ, Psal. 18. 28. תּוֹשִׁיעֵנִי, Psal. 44. 7. יוֹבִילוּ adducent,

afferent,Psal.68.30.וְיִבְלוּהָ adducent eã,Iesah.23.7.וְיוֹכִיחוּ,
Gen.31.37.יוֹעִילוּ,Iesah.30.6.וַיִּקְעֵם & suspenderunt eos,2. 561
Semu.21.10.וַיְרִירוּם,Iehos.10.27. תִּסְפּוֹן,Exod.14.13.
Gen. 44.23.תּוֹסִיפוּ addes,Iesah.51.22, longum est secun-
dum normã. Sed תּוֹסִיפוּ,Iesah.47.1 & 5,sunt breuia. 506

QVædam non mutãt י in ו,vt הֵיטִיב benefecit,Gen. 508.542
21.16.וְהֵטִיבֹתִי,Ieche .36.11.הֵטִיבוּ,Deut.5.28.וְהֵטַבְנוּ,
Nume.10.29.הֵיטַבְתָּ,Ruth3.10.וְחֵיטַבְךָ,Deut.30.5.מֵטִיב,
Semu.16.17. וַיֵּיטֶב,Exod.1.20.וַיֵּיטֵב, Prouerb.15.13. תֵּיטִיב, 543
Psal.49.19.Sic הֵינִיק lactauit.וְהֵינִקָהוּ, Exod.2.9.מֵינֶקֶת,Ge 550
nes.35.8.מֵינִיקוֹת,Gen.32.15.לְהֵינִיק,1.Reg.3.21.וְתֵינִק,Exod.
2.7.וְתֵינֶק,1.Sem.1.23.וַיְנַקֵּהוּ,Deut.32.13.

SVnt etiam quæ veniunt instar defectiuorũ,vt הֵצִיב 556
statuit.הֵצִית statuit.הֵצִבְתָּ,Psa.74.16.הֵצִיץ strauit.
succẽdit,Irme.11.16.וְהֵצֵנְתִּיהָ,Hose.2.3.וְהֵצֵנְתִּיו,Gen.43.9.
הֵצִינֵנִי, Irme.51.34.הֵצִיבוּ,Irme.5.26.הֵצֵתוּ, 2.Semu. 14.31. 439.449
Et sic הֵקִיף circuiuit,aut circuire fecit, Iob 19.6.הֵקִיפוּ,
Iob 1.5.הִקִּיפוּנִי, Psal.22.17.הִקִּיפָה,Iesah.15.8.

Participiũ,מֵצִיב.Et מֵצִית,Iudic.6.37.מֵצִית,Iechez.20.47
Macór,וּלְהַצִּיב,1.Semu.13.21.הַצֵּב,Deut.28.56.
Imperatiuũ,הַצֵּב.Et וְהַצִּיגוּ,Hamós 5.15.הַקִּיף,Ieho.6.3.
Futurum,אַצִּיבָה,Gen.33.15.וְאַצִּיעָה,Psal.139.8.יַצֵּב,Deut.
32.8.וַיַּצֵּב־מַיִם, Psal.78.13.וַיַּצֵּב,Gene.30.38.יַצִּיעַ,Iesah.58.5.
תַּצִּיב, Iudic.7.5. וַיַּצִּיגוּ,1. Semu. 5.2.וַיַּצִּיקוּ, 2.Semu. 15.24.
וַיַּצֵּק, Iehos.7.23. 559

De verbis quorum prima quæ est י, *& vltima quæ est* א *aut* ה, *quiescunt.* CAP. XLVIII.

VErba item quædã sunt quorum prima quæ est י,& vltima quæ est א,quiescunt,vt,

עָבַר הוֹצִיא הוֹצֵאתָ הוֹצֵאתִי הוֹצִיאוּ הוֹצֵאתֶם הוֹצֵאנוּ
הוֹצִיאָה הוֹצֵאת הוֹצֵאתֶן׃

בֵּינוֹנִי	מוֹצִיא	מוֹצִיאִים
	מוֹצִיאָה	מוֹצִיאוֹת ׃
פָּעוּל	מוּצָא	מוּצָאִים
	מוּצָאָה או מוּצֶאֶת	מוּצָאוֹת ׃
סָקוֹר	הוֹצֵיא או הוֹצֵא	
	בְּהוֹצִיא כְּהוֹצֵיא לְהוֹצֵיא מֵהוֹצִיא ׃	
צִוּוּי	הוֹצֵיא	הוֹצִיאוּ
	הוֹצִיאִי	הוֹצֶאנָה ׃
אֵיתָן	אוֹצִיא יוֹצִיא תּוֹצִיא	נוֹצִיא יוֹצִיאוּ תּוֹצֵאנָה ׃
	תּוֹצִיא תּוֹצִיאִי	

Præteritum, הוֹצִיא Eduxit, vel exire fecit, &c. Et cum pronominib', הוֹצִיאֲךָ, Exod. 13.9. הוֹצִיאָם, Exo. 32.12. הוֹצִיאָנוּ, Exod. 13.14. הוֹצֵאתָנוּ, Deut. 9.28. הוֹצֵאתִיךָ, Genes. 15.7.

Participiū, מוֹצִיא educés. Et cū pronominibus, מוֹצִיאִי, Nume. 24.8. מוֹצִיאֲךָ, Deut. 8.14. מוֹצִיאָם, Nume. 23.22.

Mácor, הוֹצִיא Educere, educédo. Et cū pronominibus, הוֹצִיאִי, Exod. 3.12. הוֹצִיאֲךָ, Deut. 29.25. הוֹצִיאָם, Exod. 16.32. הוֹצִיאָנוּ, Exod. 12.42. הוֹצִיאֵנוּ, Exod. 14.10.

Imperatiuum, הוֹצִיא Educ. הוֹצֵא cum séri, Iudic. 19.22. Et cum he, הוֹצִיאָה, Psal. 142.8. Et cum pronominibus, הוֹצִיאֵנִי, Psal. 25.17. הוֹצִיאֵם, Genes. 19.5. הוֹצִיאוּהָ, Gen. 38.24.

Futurum, אוֹצִיא Educam. Vel cū séri, וַיּוֹצֵא, Gen. 48.12. וַתּוֹצֵא, Genes. 1.12. Et cū pronominibus, וַיּוֹצִיאֲךָ, Deut. 4.37. וְיוֹצִיאֵם, Nume. 27.17. וַיּוֹצִיאֵנִי, Psal. 18.20. וְיוֹצִיאָנוּ, Num. 20.16. תּוֹצִיאֵנִי, Psal. 31.5.

732 ALia quorū prima י, & vltima ה, quiescunt, vt,

עָבַר	הוֹרָה	הוֹרֵיתִ הוֹרֵיתִי	הוֹרוּ הוֹרֵיתֶם הוֹרֵינוּ
		הוֹרִיתָה הוֹרִית	הוֹרִיתֶן׃
בֵּינוֹנִי	מוֹרֶה		מוֹרִים
	מוֹרָה		מוֹרוֹת ׃
פָּעוּל	מוּרֶה		מוּרִים
	מוּרָה		מוּרוֹת ׃

מָקוֹר	הוֹד אוֹ הוֹדוֹת	
	בְּהוֹדוֹת כְּהוֹדוֹת לְהוֹדוֹת מֵהוֹדוֹת :	
צִוּוּי	הוֹד אוֹ הוֹדֵה	הוֹדוּ
	הוֹדִי	הוֹדֶינָה :
אֵיתָן	אוֹדֶה יוֹדֶה תּוֹדֶה	נוֹדֶה יוֹדוּ תּוֹדֶינָה :
	תּוֹדִי תּוֹדִי	
	אוֹ אֲהוֹדֶה יְהוֹדֶה תְּהוֹדֶה	נְהוֹדֶה יְהוֹדוּ תְּהוֹדֶינָה :
	תְּהוֹדִי תְּהוֹדִי	

Præteritum, הוֹדָה Confeſſus eſt, laudauit, gratias egit, &c. Et ſic הוֹנָה laborare fecit eam, Thren. 1.5. Et הוֹנָה vi abſtulit, depopulatus eſt. Et הוֹרָה iecit, docuit, הוֹרַנִי iecit me, Iiób 30.19. הוֹרַתָּנִי docuiſti me, Pſal. 119.102. הוֹרַתִּיךָ do cui te, Prouerb. 4.11. הוֹנוּ vi abſtulerunt, Iechez. 22.29. הוֹדִינוּ confeſſi ſumus, Pſal. 75.2.

Participium, מוֹרֶה docens, iaciẽs, proiiciens, Iiób 36. 22, & Iudic. 7.1. מוֹדִים confitentes, 1. Paral. 29.13. הַמַּטִּרִים iaculantes, 1. Paral. 10.3. מוֹרַי docentium me, Prouerb. 5. 13. מוֹנְיֵךְ depopulantes te, Ieſah. 49.26.

Macór, לְהוֹדוֹת ad confitendum, Pſal. 122.4.

Imperatiuum, הוֹדוּ confitemini, Ieſah. 12.4. הוֹרֵנִי doce me, Pſal. 119.33. הוֹרוּנִי docete me, Iiób 6.24.

Futurum, אוֹדֶה confitebor, Pſal. 32.5. אוֹדְךָ confitebor tibi, Ieſah. 12.1. וְאוֹרְךָ & docebo te, Pſal. 32.8. אוֹדֶךָּ cõfitebor tibi, Pſal. 30.13. אֲהוֹדֶנּוּ cõfitebor ei, Pſal. 28.7. יוֹרֶה docebit, Pſal. 25.8. הֲיוֹדְךָ nũquid confitebitur tibi, Pſal. 30. 10. וַיּוֹרֵנִי & docuit me, Prouerb. 4.4. יוֹנֶה depopulans, vi auferẽs, Iechez. 18.7. יוֹדֶה־לְּךָ confitebitur tibi, Pſal. 6.6. יְהוֹדֶה confitebitur, Nechem. 11.17. תּוֹנֶה deprædaberis, vi auferes, Exod. 22.21. תּוֹנֵנוּ, Deu. 23.16. יוֹנוּ, Iechez. 45.8. יוֹרוּ 2. Semu. 11.20. יוֹרוּךָ docebunt te, Iiób 8.10. יוֹרוּךָ, Geneſ. 49.8. יְהוֹרוּךָ, Pſal. 45.18. תּוֹנוּ, Leuit. 25.14. תּוֹנִיוּן, Iiób 19.2.

733

De verbis quorum secunda ו *vel* י, *& tertia* א *vel* ה *quiescunt.* CAP. XLIX.

653 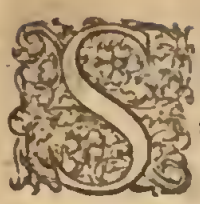 Vnt & alia verba quorum secúda radicalis quæ est ו vel י, & tertia quæ est א quiescit, vt

עָבָר	הֵבִיא	הֵבֵאתָ הֵבֵאתִי הֵבִיאוּ	הֵבֵאתֶם הֵבֵאנוּ
		הֵבִיאָה הֵבֵאת	הֵבֵאתֶן :
בֵּינוֹנִי	מֵבִיא		מְבִיאִים
		מְבִיאָה	מְבִיאוֹת :
פָּעוּל	מוּבָא		מוּבָאִים
		מוּבָאָה	מוּבָאוֹת :
מָקוֹר	הָבִיא		
		בְּהָבִיא כְּהָבִיא לְהָבִיא מֵהָבִיא :	
צִוּוּי	הָבִיא		הָבִיאוּ
		הָבִיאִי	הָבֵאנָה אוֹ הָבִיאֶינָה :
אֵיתָן	אָבִיא יָבִיא	תָּבִיא	נָבִיא יָבִיאוּ תָּבִיאוּ
		תָּבִיאִי	תָּבֵאנָה אוֹ תָּבִיאֶינָה :

Præteritum, הֵבִיא Adduxit, introduxit, venire aut ingredi fecit, &c. Sunt plena & perfecta cum secúda radicali, aut eius vicem gerente, vt 2. Reg. 9.2, וְהֵבִיאת. Iesah. 43.23, הֲבֵיאת. Nume. 14.31, וְהֵבִיאתִי. Cant. 3.4, donec שֶׁהֲבֵיאתִיו introducā eú. 2. Reg. 19.25, הֲבֵיאתִיהָ. Præteritū etiā sic formatur, הֵבִיא הֵבִיאוֹת הֵבִיאתִי הֵבִיאתֶם. Et sic הֵבִיאת הֵבִיאוּ הֵבִיאתִי הֵבִיאתֶם, &c. Et cum pronomine, הֲבִיאוּ, Psal. 78.71. הֵבֵאתָנוּ introduxisti nos, Psal. 66.11. הֲבִיאוֹתִיו, Iesah. 48.15. הֲבִיאוֹם, 1. Semu. 15.15.

Participium, מֵבִיא, &c. Et sine א, Irme. 19.15, Ecce ego מֵבִי adduco. quod impressi codices cōmuniter habēt cum א. Et 2. Semu. 5.2 וְהַמֵּבִי & introducens.

654 Futurum, אָבִיא &c. Et sine א, Michách 1.15, אֲבִי לָךְ ad-
655.321 ducā tibi. Vel, אֶבָא יָבֹא &c. Et א inuenitur cú daghés, vt dictum est libro primo de literis non dagheſſabili-

bus. Et cum pronomine, אִם־לֹא אֲבִיאֶנּוּ si non reduxero eum, Gene. 42.37. אֲבִיאֶנָּה, Iesah. 46.11. וַיְבִיאֵהוּ, Gen. 29.13. וַיְבִיאֵם, Psal. 78.54. וַיְבִאֶהָ, Gene. 2.22.

SVnt & alia verba quorum secunda ו, & tertia ה, quiescunt: vt,

עָבָר	הֶחֱיָה הֶחֱיִית הֶחֱיִיתִי	הֶחֱיוּ הֶחֱיִיתֶם הֶחֱיִינוּ	
	הֶחֱיִיתָה הֶחֱיִית	הֶחֱיִיתֶן:	
	אוֹ הֶחֱיִית הֶחֱיִיתִי:		
בֵּינוֹנִי	מַחְיֶה	מַחְיִים	
	מַחְיָה	מַחְיוֹת:	
פָּעוּל	מָחְיֶה	מָחְיִים	
	מָחְיָה	מָחְיוֹת:	
מָקוֹר	הַחֲיוֹת לְהַחֲיוֹת Gene. 9.19. וְהַחֲיֹת Iehos. 6.20.		
צִוּוּי	הַחֲיֵה	הַחֲיוּ	
	הַחֲיִי	הַחֲיֶינָה:	
אֵיתָן	אַחְיֶה יְחַיֶּה תְּחַיֶּה	נְחַיֶּה יְחַיּוּ תְּחַיֶּינָה	
	תְּחַיִּי תְּחַיֶּינָה:		

Præteritum, הֶחֱיָה Viuificauit, siue viuere fecit, Iehos. 6.25. הֶחֱיִית, vel cum seri הֶחֱיִיתָנוּ & הֶחֱיִיתָנִי viuificasti nos, Gene. 47.25. הֶחֱיִיתִי, Nume. 22.33. vel cum séri, vt alii legunt, הֶחֱיִיתִי.

De verbis quorum prima נ *deficit.* CAP. L.

DEfectiua etiam sunt verba, & horum quædã 428
sunt quorum prima quæ est נ, deficit, vt,

עָבָר	הִגִּיד הִגַּדְתָּ הִגַּדְתִּי	הִגִּידוּ הִגַּדְתֶּם הִגַּדְנוּ	
	הִגִּידָה הִגָּדַת	הִגַּדְתֶּן:	
בֵּינוֹנִי	מַגִּיד	מַגִּידִים	
	מַגִּידָה אוֹ מַגֶּדֶת	מַגִּידוֹת:	
פָּעוּל	מֻגָּד	מֻגָּדִים	
	מֻגָּדָה אוֹ מֻגֶּדֶת	מֻגָּדוֹת:	
מָקוֹר	הַגִּיד אוֹ הַגֵּד:		

צִוּוִי	הַגֵּד אוֹ הַגֶּד	הַגִּידוּ
	הַגִּידִי	הַגֵּדְנָה :
בֵּינוֹנִי	אַגִּיד נַגִּיד תַּגִּיד	נַגִּיד תַּגִּידוּ
	תַּגִּיד תַּגִּדִי	תַּגֵּדְנָה :
	אוֹ אָגֵד נַגֵּד תַּגֵּד נַגֵּד :	

Præteritũ, הִגִּיד Nuntiauit. וְהִגַּדְתִּי לָךְ, Exod.13.8. וְהִגַּדְתֶּם, Nume.23.3. וְחִגַּדְתָּם, Gen.45.13. הִצִּילוּ eruimus, 1.Sem.30. 22. Et cum pronominibus, הִצִּילוֹ eruit eũ, Exod.18.9. הִצִּילַנִי eripuit me, Psal.34.5. הִצִּילַם eripuit eos, Psal.34.18. הִפִּלְתָּם cadere feciſti eos, Psal.73.18. הִצִּילָנוּ eripuit nos, Exod.2.19. וְהִשִּׂיגָךְ & apprehendent te, Deut.28.2.

Participium, מַגִּיד, Psal.19.2. כַּצִּיל eruens, Deut. 32.39. מַכִּיר agnoſcens, Psal.142.5. מַגִּיעַ, Geneſ.28.12.

Happahúl, מֻגָּד Et מֻרָּח eiectus, Ieſah.13.14.

429 Macór, הַגִּיד Et לְהַגִּיד, Gen.32.5. כַּהֲגִיד, 1.Sem.3.15. כַּהֲבִיט aſpicere, Exod.3.6. לְהַצִּיל, Pſal.106.26. לְהַצִּילוֹ, Exod.3.8. לְהַצִּילְךָ, Deut.23.14. הַנִּיעֲנוּ, 1.Semu.14.9. Et cum ſéri, הַגֵּד, 1.Semu.10.16. וְהַצֵּל, Exod.5.23. הַבֵּיט, Pſal.142.5.

Imperatiuum, הַגִּיד. Et הַגִּידָה, Gene.29.15. הַבִּיטָה, Pſal.13. 4. הַגִּישָׁה, 1.Semu.14.18. Et cum ſéri, הַבֵּט. Cum maccáph verò habet ſeghól, vt הַבֶּט־נָא reſpice nunc, Gen.15.5. Et Ieſhoſ.7.19. וְהַגֶּד־נָא, הַגִּישׁוּ, 1.Semu.14.34. הַגִּידִי, Gene.24. 23. Cũ pronomine, הַצִּילֵנִי, Pſal.25.20. הַצִּילֵנוּ, Iudic.10. 15. הַדִּיחֵמוֹ expelle eos, Pſal.5.11.

Futurum, וְאַגִּיד & אַגִּיד, Ieſhoſ. 24.10. וְאַגִּידָה, Gen.46. 31. וְאַבִּיטָה. Ieſah.18.4. יַגִּיד & יַבִּיט, Num.12.8. Et cum ſéri, וַיִּגֶּד, Gene.9.22. וַתַּגֶּד, Gen.24.28. וַיַּבֵּט, 1.Semu.24. 9. תַּבֵּט, 1.Semu.16.7. וַיֵּצֶל, Ieſhoſ.9.26. וַיֵּפֶל, Pſal.78.28. תַּצֵּל, Pſal. 119.43. Et cum ſeghól * וַיֶּשֶׁב, Pſal.7.6. Et cum pathách in ſoph paſſúc, וַיִּגַּשׁ, Iudic.6.19. יַפִּיעַ, Pſal.78.26. Cum pronominibus verò, וְאַשִּׂיגֵם, Pſal.18.38. יַצִּילֵנוּ, Pſal.34.20. 430

וַיַּנְהֲגֵהוּ Deut.32.7. וַיְצִילֵנִי, Pſal.22.9. וַיְצִילֵנִי, Pſal.18.18. וַיַּצְּלֵם, Exod.18.8. יַשִּׁיגֵם, Pſal.69.25. יַפִּילֵם, Pſal.140.11. וַיְצִילֵנוּ, 1. Sem.4.8. תְּצִילֵנִי, Pſal.71.2. תְּשִׁיגוּם, Iehoſ.2.5. וַיְנִיהֵהוּ, Ieſah. 44.7. יְנִיהֵהוּ diſpergent eum, Pſal.63.11.

De verbis quorum prima נ *deficit, & tertia* ה *aut* א *quieſcit.* CAP. LI.

Præter hæc ſunt & alia quorũ prima quæ eſt נ, deficit, & tertia quæ eſt ה, quieſcit, vt, 727

עָבַר	הִכָּה הִכִּיתַ הִכִּיתִי	הִכּוּ הִכִּיתֶם הִכִּינוּ
	הִכְּתָה הִכְּתָה	הִכִּיתֶן ׃
בָּנוֹנִי	מַכֶּה	מַכִּים
	מַכָּה	מַכּוֹת ׃
פָּעוּל	מֻכֶּה	מֻכִּים
	מֻכָּה	מֻכּוֹת ׃
מָקוֹר	הַכֵּה אוֹ הַכּוֹת ׃	
צָוּוִי	הַכֵּה אוֹ הָךְ	הַכּוּ
	הַכִּי	הַכֵּינָה ׃
אֵיתָן	אַכֶּה יַכֶּה תַּכֶּה	נַכֶּה יַכּוּ תַּכֶּינָה
	תַּכִּי תַּכֶּינָה ׃	
	אוֹ אַךְ יַךְ תַּךְ ׃	

Præteritum, הִכָּה Percuſſit, Exod.12.29. וְהִכִּיתָה, 1. Sem. 15.3. וְהִכִּיתִי, Exod.3.2. הִכִּיתֶם, Iudic.15.16. וְהִכִּיתֶם, Nume.25. 17. Cũ pronominib', הִכָּהוּ, Deut.21.1. וְהִכִּתִיו, 1. Semu.17. 35. וְהִכַּנִי, Ibidem,9. וְהִכַּתִּיךָ, Ibidem,46. הִכִּיתָנִי, Nume.22. 28. וְהִכִּיתֶם, Deut.7.2.

Participium, מֻכֶּה. Et cum pronomine, מֻכֶּהוּ, Deut.25. 11. מֻטֶּה, Deut.27.19. In plærisque tamen libris ſunt cũ ſéri. לְמֻכִּים, Ieſah.50.6.

Happahúl, הַמֻּכֶּה, Nume. 25.14. מֻכִּים, Exod.5.16. הַמֻּכֶּה, Nume.25.15.

Macór, הַכֵּה, Deu.13.15. לְהַכּוֹת, Gen.8.21. הַכּוֹת, Exod.7.25.

מַהֲכוֹת,1.Semu.17.57.לְהַטּוֹת,Exod.23.2. Et cũ pronominibus,לְהַכּוֹתָו,Deut.25.3.לְהַכּוֹתָם,Ioſ.10.20.בְּהַכּוֹתִי, Exod.12.13.לְהַכּוֹתָה,Nume.22.25.לְהַטּוֹתָה,Nume.22.23.

Imperatiuum,הַכֵּה.Et הַטֵּה inclina,Pſal.31.3.וְהַךְ & percute,Exod.8.16. הַט־אָזְנְךָ inclina aurem tuam, Pſal.17.6.וְהַטֵּי,Pſal.45.11.

Futurum,אַכֶּה.Et וְאַךְ,Exod.9.15.יַכֶּה,Exod.21.20.Et וַיַּךְ Exod.7.20.תַּכֶּה,Exod.2.13.תַּטֶּה,Exod.23.6. Et cum pronominibus,אַכֶּנּוּ,1.Semu.26.8.אַכֶּכָּה percutiã te,2.Sem.2.22.וַיַּכֵּהוּ,Nume.21.24.יַכֻּנוּ,Deut.25.3.יַכְכָה,Deut.28.27.וַיַּכֵּם,Ioſ.10.10.וַיַּכֵּהּ,Ioſ.10.28.תַּכֶּנּוּ, Prouerb.23.14.וַנַּכֵּם,Deut.29.7.נַכֶּנּוּ,Geneſ.37.21.Deut.3.3.

729 ALia ſunt quorum prima quæ eſt נ, deficit, & tertia א quieſcit,vt,

עֵבֶר	הִשִּׁיא	הִשִּׁיאַתְ הִשִּׁיאַתִּי	הִשִּׁיאוּ הִשִּׁיאַתֶּם הִשִּׁיאַנּוּ
		הִשִּׁיאָה הִשִּׁיאַתְ	הִשִּׁיאַתֶּן :
בֵּינוֹנִי	מַשִּׁיא		מַשִּׁיאִים
	מַשִּׁיאָה		מַשִּׁיאוֹת :
פָּעוּל	מֻשָּׂא		מֻשָּׂאִים
	מֻשָּׂאָה		מֻשָּׂאוֹת :
מָקוֹר	הַשִּׁיא אוֹ הַשָּׂא אוֹ הַשִּׂיאוֹת :		
צִוּוּי	הַשִּׁיא		הַשִּׁיאוּ -
	הַשִּׂיאִי		הַשֵּׂאנָה אוֹ הַשֵּׂאנָה :
אֵיתָן	אַשִּׁיא יַשִּׁיא	תַּשִּׁיא	נַשִּׁיא יַשִּׁיאוּ תַּשִּׁיאוּ
		תַּשִּׁיאִי	תַּשֵּׂאנָה :

Præteritũ,הִשִּׁיא Suſtinuit, portauit,exaltauit,aut tollere & exaltare fecit. Et cũ puncto ſciböleth,ſignificat decepit,הִשִּׂיאַתְךָ decepit te,Irm.49.16.הִשַּׂאתָ decepiſti, 729 Irme.4.10. הִשִּׂיאַנִי decepit me, Geneſ.3.13. וְהִשִּׂיאוּ & ſuſtinere faciant eos iniquitatem,Leuit.22.16.

Macór,הַשָּׂא,decipiendo,Irme.4.10.

Futurum, יַשִּׁיא, 2.Reg.18.29. יַשִּׁיאוּ, Irme.29.8. תַּשִּׁאוּ, Irme.37.9.

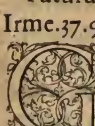

Geminantia ſecundâ & tertiam. CAP. LII.

Eminata poſtremo ſunt & verba, quorum 775
quædã geminant ſecundam & tertiam, vt,

עָבַר	הָתַם	הָתְמוֹת הָתְמוֹתִי	הָתְמוּ הָתְמוֹתֶם הָתְמוֹנוּ
			הָתְמוֹתֶן :
בַּיִנוֹנִי	כֹּתֵם		כֹּתְמִים
	כֹּתְמָה		כֹּתְמוֹת :
פָּעוּל	מוּתָם		מוּתָמִים
	מוּתַמָּה		מוּתַמּוֹת :
סָקוֹר	דָּתֵם :		
צָוּוּי	הָתֵם		הָתַמּוּ
	הָתַמְתִּי		הָתַמְנָה אוֹ הָתִמֵּינָה :
אַיְתָן	אַתָּה יָתֵם	תָּתֵם	נָתֵם יָתַמּוּ תָּתֵמְנָה
	תָּתַם תָּתֵמִי		תָּתַמְנָה אוֹ תִּתְמֵינָה :

Præteritum, הָתַם Perfecit, conſumpſit hãnách quod eſt poſt ה, geminãdæ literæ ſupplet vices, & eſt cũ ſéri: vt הָסֵב Circuire fecit, הָחֵל incœpit. Vel cum pathách, vt הָמַר amaricauit, Iiób 27.2. הָשַׁח incuruare, aut humilia re fecit, Ieſah.25.12. הָרַק attenuauit, 2.Reg.23.15. הָשְׁכוֹתָ deſolaſti, aut deſolare feciſti, Iiób 16.7. הָחְתוֹתָ confregi- 776
ſti, Ieſah.9.4. הָחַלוֹתָ incœpiſti, Deut.3.24. וַהֲסִבוֹתִי & auerti faciem meam ab eis, Iechez.7.22. וַהֲשִׁמוֹתִי & admirari faciam, Iechez.32.10. הָחִלֹתִי incœpi, 1.Semu.22.15, ה ſequente litera gutturali eſt cũ pathách productionis gratia. הָחֵלָה & ſic incœpit, Iudic.20.40. Sed הֶעֱוָה 776
obfirmauit, Prouerb.7.13: eſt cũ raphéh. הָתְמוּ cum pathách, etiã cũ accentu diuiſiuo, vt athnách & ſoph paſſúc, vt הָשַׁמּוּ deſolauerunt, Irme.10.25, & Pſal.79.7. הָכְלוּ 1.Semu.5.9. & cũ ſéri הָחֵלּוּ cœperũt caligare, 1.Sem.3.2.

777 Participium, מַתֵּם cum ſéri. Et ſic מַסֵּב conuertens, cõuerto, Irme. 21.4. מָחֵל incipio, Irme. 25.39. Et cum pathách, מָצֵל vmbrã faciẽs, Iechez. 31.3. מַסֵּב circundãs, aut circuire faciens, 1. Reg. 6.29. Et prima radicalis cũ chiric, מְתֻמִּים כְּתַמָּה מְתֻמּוֹת, vt Pſal. 140.10, caput מְסִבֵּי circũdantium me. Et מְסִבּוֹת, Iiób 37.12.

Happahúl, כּוֹתֵם &c. Et מוֹסֵבֶת verſis, Nume. 32.38.

Hãmacór, הָתֵם. Et ſic וְהָמֵר & amaricare, Zecha. 12.10. מֵהָחֵל ab incipere, Deut. 16.9. לְהָסֵב, 2. Sem. 3.12. 2. Paral.
779 34.7, לְהָדֵק cõminuendo. pro לְהָדַק. Et Ieſah. 33.1, כַּהֲתָמְךָ cum perfeceris tu. מ quod ſecundum normã debuerat dagheſſari, eſt lene.

778 Imperatiuum, הָתֵם, &c. Et ſic הָחֵל incipe, Deut. 2.32. הָסֵבִּי verte, Cant. 6.4.

Futurum, אֶתֵּם: literæ deſeruientes ſunt cũ camés, & radicalis cum ſéri. Et ſic אָחֵל incipiam, Deut, 2.26. יָחֵל
778.886 incipiet, Iudic. 10.18. Sed, וְלֹא־אַחֵל & nõ polluã, Iechez. 39.7: & Nume. 30.3, יַחֵל polluet: ſunt cũ pathách, quia ſunt de dagheſſatis, teſte R. Dauíd in Michlól: vel ſunt cũ pathách ob ſignificantiæ diſcrimen. Et cũ ſéri vice camés, vt Leuit. 21.9, quũ תָּחֵל cœperit fornicari. pro תְּחֵל. Vel cũ pathách & daghés, אֶתֵּם יִתֵּם, &c. vt וְיִתֵּם & perficiat pecuniam, 2. Reg. 22.4. וַיְסֵב & circuire fecit,
779 Exod. 14.18. Et תִּתֵּם perficies, Iiób 22.4. Et cũ chiric, vt Irme. 49.20, Niſi יְשִׁים deſolare fecerit. Nume. 21.30, וְנָשִׁים. 1. Semu. 5.8, וַיַּסֵּבּוּ & circuire fecerũt arcam Dei. ם & ב ſunt cũ daghés. Et ſic 2. Paral. 29.6, וַיַּסֵּבּוּ. licet da-
780 ghés ipſius ם nõ ſit neceſſarium. Et addito ו, dictio fit longa, & prima litera radicalis eſt cum ſeghól, vt Iiób 38.8, וַיִּסֹּךְ & tegere fecit oſtiis mare. Geneſ. 29.10, וַיְגַל & reuoluit lapidẽ. 2. Reg. 23.6, וַיָּרֶק & cõminuit in puluerẽ.

Cũ pronominibus autem, ה est cũ ſceuá & pathách, vel cũ ſceuá & ſeghol, vt Irme.8.14. quia Dominus Deus noſter הֲדִמָּנוּ ſilere nos fecit. 2.Sem.19.43. & cur* הֲקִלַּתָנִי paruipendiſti me? Interdum hannách venit loco daghés, vt Chabac.2.17. & vaſtitas animalium יְחִיתָן terre bit ea. Et אֲרִיקָם euacuere faciã eos, Pſal.18.43. Illud etiã Gene.11.7. וְנָבְלָה & cõfundamus ibi labium eorum: eſt lene, rectúmque eſt vt ſit coniugationis cal, inſtar וְנִבְוֶה בָּהֶם & deprædemur eos, 1.Semu.14.36. At ſecũdum R. Abrahám ponitur pro וְנַבְלִילָה. 780

De verbis quorũ prima ׳ quieſcit, ſecunda & tertia geminata: Quorũ ité prima & tertia geminatur, Quorũ etiam prima & tertia geminata, ſecũda ו vel ׳ quieſcit. CAP. LIII.

ALia præterea ſunt verba geminata, quorum prima ׳ quieſcit, vt הֵילִיל Vlulauit. מֵילִיל vlulans. הֵילִיל vlulare. הֵילֵל vel הֵילֵל vlula, Zechar.11.2. הֵילִילוּ vlulate, Ibidẽ: הֵלִילִי vlula, Ieſah. 14.31. וְאֵילִילָה & vlulabo, Micháh 1.8. יְיֵלֵל vlulabit, Ieſah.15.2. יְיֵלִילוּ vlulabunt, Hoſe.7.14. תְּיֵלֵלוּ vlulabitis, Ieſah.65.14. יְהֵילִילוּ vlulare facient, Ieſah.52.5. 548 377.544

ALia quorum prima & tertia geminatur, vt הְשָׁרֵישׁ Radicare fecit. מְשָׁרֵישׁ radicare facientẽ, Iiób 5.3. Macór, הַשְׁרֵשׁ, vel הַשְׁרֵשׁ. Imperatiuũ, הְשָׁרֵישׁ. Futurũ, אַשְׁרֵישׁ vel אַשְׁרֵשׁ, vt יִשְׁרַשׁ Ieſah.27.6. וְתִשְׁרַשׁ Pſal,80.10. 549

ALia etiã quorũ prima & tertia geminata, ſecũda ו vel ׳ quieſcit, vt הֲצִיץ Floruit, aſpexit. Participiũ, מֵצִיץ, Cant.2.9. Macór, הֲצִיץ. Imperatiuũ, שִׁישׁוּ, & שִׁישִׁי gaudete, Ieſah.66.10. Et שִׁישִׁי gaude, Thren.4.21. pro הָשִׁישִׁי. Futurũ, אָשִׁישׁ. Et אָשִׁישׁ gaudebo, Ieſah.61. 10. יְצִיץ, Ieſah.27.6. יָשִׁישׁ, Deut.28.63. וַיְצַץ־צִיץ & floruit flos, Num.17.8. נְשִׁישׁוּ, Iechez.21.10. וַיְצִיצוּ, Iiób 3.23. Pſal.72.16. 619

PERFECTA QVARTI BINIAN, quod dicitur Pohél haccabéd. CAP. LIIII.

119.387 QVartum binián eſt pohél haccabéd, de quo dictum eſt ſuprà Cap. IIII & V, vbi oſtenſum eſt, illud cómuniter eſſe tranſitiuú in tertium, nonnúquam in ſecundú. Interdú (quáquam rariſſime) eſt intranſitiuú vt binián hiphíl. Veniunt autẽ cómuniter hæc verba àquieſcẽtibus primi binián cal, id eſt à verbis quorũ ſecúda quæ eſt ו vel י, quieſcit: vt à כּוֹנֵן שׁוֹבֵב רוֹמֵם, veniunt כּוֹנַן שׁוֹבַב רוֹמַם. Et à

788 verbis geminatis, teſte R. Dauíd: vnde perrara ſunt verba perfecta in hoc binián, de quibus hoc in capite dicẽdum eſt, poſtea de aliis.

הָעָבָר	שׁוֹפַט שׁוֹפְטָה שׁוֹפַטְתָּ שׁוֹפַטְתִּי שׁוֹפַטְנוּ שׁוֹפַטְתֶּם שׁוֹפַטְתֶּן שׁוֹפְטוּ	
הַבִּינוֹנִי	מְשׁוֹפֵט מְשׁוֹפֶטֶת מְשׁוֹפְטִים מְשׁוֹפְטוֹת :	
הַפָּעוּל	מְשׁוֹפָט מְשׁוֹפָטָה מְשׁוֹפָטִים מְשׁוֹפָטוֹת :	
הַמְּקוֹר	שׁוֹפֵט :	
הַצִּוּוּי	שׁוֹפֵט שׁוֹפְטוּ שׁוֹפְטִי שׁוֹפֹטְנָה :	
הָאֵיתָן	אֶשׁוֹפֵט יְשׁוֹפֵט תְּשׁוֹפֵט נְשׁוֹפֵט יְשׁוֹפְטוּ תְּשׁוֹפֵטְנָה תְּשׁוֹפְטוּ תְּשׁוֹפְטִי תְּשׁוֹפֵט :	

Præteritum, שׁוֹפֵט Iudicare fecit, cũ pathách, vel cũ ſé 625.782
ri. vt וַיְרוֹמֵם & exaltauit, Pſal.66.17. עוֹלֵל vindemiare (vel 388.389
ſpoliare) fecit me, Thren.1.12. Et Ieſah.40.24, שֹׁרֶשׁ radicare fecit. Pſal.77.18, זָרְמוּ inundare fecerunt aquas nubes. Cũ accẽtu diuiſiuo, vt athnách, vt ſoph paſſuc, vt zachéph, eſt cũ camés, vt Irm.12.2, שָׁרַשְׁתָּ radicauerũt

Participium cum ſéri, מְשׁוֹפְטִי vnde לְמְשׁוֹפְטִי iudicanti (aut iudicare facienti) me, Iób 9.15. Pſal.101.5, מְרֻלָּשְׁנִי de trahere (aut accuſare) faciens. י enim redundat, & ל eſt cũ camés chatéph. Ieſa.14.19, מְסֻעֲנֵי חָרֶב tráſſixis gladio.

Macór, שׁוֹפֵט, quãquam non inuenitur in verbis per- 390
fectis in Scriptura ſecundã hanc formã, ſed in quieſcẽtibus, aut geminatis.

Futurum, אֲשׁוֹפֵט. Et ſic יְסֹעֵר turbine afficiet, Hoſe.13.3. תֵּיטִיבֵךְ num adhærere faciet tibi ſedem, Pſal.94.20.

SVnt & alia verba quæ (vt dictũ eſt) ſecundũ cõmunem grãmaticorũ opinionẽ, veniunt à verbis quorum ſecunda ו vel י quieſcit: & tertia geminata nõ eſt radicalis, vt eſt in verbis geminatis. Quod probãt, quia huiuſmodi verba in aliis binianín inueniũtur quieſcere. in quo videntur ſibi ipſis contradicere. dicunt enim quòd illud Pſal.131.2, וְרוֹמַמְתִּי & ſilere faciam: & illud Thren.3.11, סוֹרֵר peruertit: ſũt de verbis geminatis: & tamen inueniuntur quieſcere in alio binián. Inuenitur enim רוֹמֵם, Pſal.94.17: & אָסוּר, Deut.2.28: & יָסוּר Zachar. 10.11. Vnde alii dicunt nõ eſſe à quieſcentibus, ſed à geminatis, & eſſe radices diſtinctas, quanquã idem ſignificare videãtur: quódque geminatio firmitatẽ, continuationem, & vehemẽtiam ſignificat actionis: & in hoc & à quieſcẽtibus & à verbis binián hiphíl differre. nã פַּס calcauit, & רָץ cucurrit ſignificant: בּוֹסֵס

verò & רוּץ significant vehemẽter aut iugiter calcauit & cucurrit. & ita dicunt de aliis. ו autem in his verbis
625 secundũ R. Dauid est secunda radicalis litera: propterea appellauit verba כְּרָבָעִים quadrata, id est quattuor radicalibus literis constãtia. Quod aliis non videtur cõsentaneum, qui dicunt ו poni protrahẽdi duntaxat gratia, essẽque coniugationis formatiuum, nõ radicalem literam, quẽadmodum nec in פּוֹעֵל aut פָּעוּל. Coniugãtur autem & hæc vt perfecta.

Præteritum, כּוֹנַן, Præparauit, firmauit, aut præparare & firmare fecit Psal. 9. 8. כּוֹנַנְתָּ &c. Et cũ pathách, vt רוֹמַם & exaltauit, aut exaltare fecit, Psal. 66. 17. כּוֹנַנְתָּ, Psal. 119. 9. Et cũ he, כּוֹנַנְתָּה, Psal. 8. 4. פּוֹרַרְתָּ dissipasti, Psal. 74. 13. וְרוֹמַמְתִּי & filere faciã, Psal. 131. 2. כּוֹנָנוּ, Psal. 11. 2. & כּוֹנָנוּ in soph passũc, Iechez. 28. 13: & sic cũ athnách. חִלָּלָה formauit, Iob 26. 13. Et cum pronomine, כּוֹנְנָהּ, Iesah. 45. 18. שׁוֹבְבָתְךְ rebellare fecit te, Iesah. 47. 10.

Participium, מְחוֹלֵל־כֹּל formans omnia, Prouerb. 26. 10. מְשׁוֹבֵב auertens, Iesah. 58. 12. מְעוֹרֵר exaltans, Psal. 147. 6. מְמוֹתֵת interficiens, 1. Semu. 14. 13. מְרוֹמְמִי exaltans me, Psal. 9. 14. מְשׁוֹבָבֹת, Iechez. 38. 8. מְצוֹדְדוֹת venantes, Iechez. 13. 20. לְמַקּוֹנְנוֹת lamentantes, Irme. 9. 17.

Hammacór, כּוֹנֵן. Et עוֹרֵר suscitare, Iiob 3. 8. לְשׁוֹבֵב vt redire faciã, Iesah. 49. 5. לְצוֹדֵד ad venandũ, Iechez. 13. 18.

Imperatiuum, כּוֹנְנָה præpara, Psal. 90. 17. עוֹרְרָה suscita, Psal. 80. 3. כּוֹנְנֵהוּ præpara (vel cõfirma) eum, Psal. 90. 17. וּמְתָתֵנִי & interfice me, 2. Semu. 1. 9. וְקוֹנְנוּהָ & lamentamini eam, Iechez. 32. 16. רוֹמְמוּ exaltate, Psal. 99. 5.

Futurum, אֲכוֹנֵן. Et אָשׂוֹחַ loquetur, Psal. 143. 5. יְשׂוֹחֵחַ loquetur, Iesah. 53. 8. יְשׁוֹבֵב cõuertet, Psal. 23. 3. יְמוֹלֵל succîdet, Psal. 90. 6. תְּכוֹנֵן, Psal. 21. 13. תְּמוֹתֵת interficiet, Psal.

34.22. וְנִרוֹמְמָה & exaltemus, Psal.34.4. יִרְצְצוּ discurrent, Nachú 2.4. יִתְהוֹלְלוּ formabũt, Iób 26.5. יְקוֹמֵמוּ erigent, Iesah.61.4. יְסוֹבְבֻנוּ circũdabit eũ, Psal.32.10. וַיְכוֹנְנֵהוּ, Psal.7.13. תְּסוֹבְבֶךָּ circundabit te, Psal.7.8. יְרוֹמְמֵנִי exaltabit me, Psal.27.5. תְּרוֹמְמֵנִי exaltabis me, Psal.18.49.

DE VERBIS PERFECTIS BINIán Niphál.

DE binián niphal satis, supérque dictum est 304.322 quid significet: modo dicendum est de eius punctatura. Sic igitur coniugatur,

הָעָבָר	נִפְקָד	נִפְקַדְתִּי	נִפְקַדְנוּ
	נִפְקְדָה	נִפְקַדְתְּ	נִפְקַדְתֶּן :
הַמְּיוּחָד	נִפְקָד		נִפְקָדִים
	נִפְקְדָה אוֹ נִפְקֶדֶת		נִפְקָדוֹת :
הַמְּקוֹר	הִפָּקֵד		
	בְּהִפָּקֵד כְּהִפָּקֵד לְהִפָּקֵד מֵהִפָּקֵד :		
הַצִּוּוּי	הִפָּקֵד		הִפָּקְדוּ
	הִפָּקְדִי		הִפָּקֵדְנָה :
הָאֵיתָן	אֶפָּקֵד	יִפָּקֵד תִּפָּקֵד	נִפָּקֵד יִפָּקְדוּ תִּפָּקֵדְנָה :
	תִּפָּקֵד תִּפָּקְדִי		

Præteritum, נִפְקַד cũ נ formatiuo cóiugationis, & ita participium: sed in macór, imperatiuo, & futuro daghessatur prima radicalis ob defectum נ. Habet secundam cum pathách: quod cum accentu diuisiuo, vt est soph passúc, athnách, zacheph, mutatur in camés, pau-

cis exceptis, vt נִבְלַמְתִּי erubui, Iesah.50.7. *וְנִשְׁבְּרוּ, Iesa.
309 28.13. וְנִלְכְּדוּ, Ibidem. נִסְמָכוּ, Iesah.48.2. Et sine prædicto accentu, cũ camés, vt Gene.42.38, & ipse solus נִשְׁאָר remansit. Estér 3.12, נִכְתָּב וְנֶחְתָּם scriptũ fuit & sigillatũ. quanquã potest esse & participium. Iudic.4.11, נִפְרַד separauit se. Exod.29.43, *וְנִקְדָּשׁ & sãctificabitur. Iechez. 3.21, quia נִזְהָר cauit. Et 33.4. & 6, נִזְהָר, quæ possunt esse
318 & participia. Quòd si prima fuerit gutturalis, tunc נ est cũ seghól, & prima litera cũ sceuá & seghól, vt נֶאֱחַז tenebatur, Genes. 22.13. נֶאֱסַף collectus est, Iesah.57.1. מַה־ נֶּאֱנְחָה* quid ingemuit? Ioél 1.18. וְנֶעְזַרְתִּי & adiutus sum, Psal.28.7. Vel est cum sceuá tãtum, vt 2.Semu.7.16, וְנֶאֱמַן & stabilis erit domus tua. Psal.39.3, נֶעְכַּר turbatus est. Iióh 41.19, וְנֶהְפְּכוּ־לוֹ & versi sunt ei. Irme.13.22, נֶחְסְפוּ discoopertæ sunt. Psal.44.23, נֶחְשַׁבְנוּ æstimati sumus.
319 Et.48.6, נֶחְפָּזוּ irati sunt. Et prima cũ seghól, & secunda cũ sceuá quiescẽte, vt 1.Semu.4.19, נֶהְפְּכוּ versi sunt. Et נֶחֶרְבוּ gladiarũt se, id est gladiis se peremerũt, 2.Reg. 3.23. נֶעֶרְמוּ coaceruatæ sunt, Exod.15.8. נֶהֶרְסוּ destructæ sunt, Ioel 1.17. נֶאֶנְחוּ ingemuerunt. Iesah.24.7. Et sic fœmineum, נֶהֶפְכָה versa est, Thren.5.2. נֶאֱמְנָה creditus est,
319 Psal.78.8. Et cum accẽtu diuisiuo, prima est cú sceuá & seghól, vt נֶעֱלְמָה exultauit, Iióh 39.16. & נֶאֱלְמָה obmutuit, Iesahiáh 53.7. Tertia fœminei communiter est
311 נִפְקָדָה. Sed cum prædicto accentu efficitur lõga, & cum camés, vt sit discrimen inter ipsam & participium. Vt נִשְׁבָּרָה attrita est, Iesah.24.10. אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נִשְׁבָּרָה vnum ex eis non fuit contritum, Psal.34.21. נִכְרָתָה succisa est, Psal.37.38. נִסְתָּרָה abscondita est, Iióh 3.24. Et etiam cum accentu suspensiuo, vt tarchá, vt Iesah.3.26, וְנִקְּתָה munda erit. Inuenitur (quanquam raro) & breue, vt

Sephan.3.1, נִגְאָלָה fœdata. Interdum נ punctatur cum pathách, Genes.31.27, לָמָּה נֶחְבֵּאתָ vtquid latuisti? Et נֶעֱרָץ timendus est, Psal.89.8. Tertia persona masculea reperitur duobus modis in eodem versu, vno cum camés, altero cum chólé, Estér 8.8, נִכְתָּב בְּשֵׁם־הַמֶּלֶךְ וְנַחְתוֹם בְּטַבַּעַת 308
הַמֶּלֶךְ scribitur nomine regis, & signatur annulo regis. Et 9.1, וְנַהֲפוֹךְ & conuersus est, siue vertit se ipse. potest esse participiũ.1 .Paral.5.20, וְנֵעָתְרוּ & exorabilis fuit eis.

Participiũ, נִפְקָד, cum camés: & in regimine genitiui cũ pathách, vt Iesah.33.19, נִלְעַג balbutiens lingua. 1. 309
Semu.20.30, fili נְעָוַת peruersæ rebellione. Plurale simíliter cũ camés, paucis exceptis quæ sunt cum sceuá, sin 310.311
gulari cum séri existéte, vt נִטְמְאִים polluti, Iechez.20.30. הַנִּמְצְאִים inuenti, Estér 1.5. Et נ cũ seghól, vt נֶחְבָּאִים absco diti, Iehos. 10.17. verum non sunt ex perfectis, sed ex quiescentibus.

Macór interdũ est perfectũ, id est cũ נ litera formati ua, vt וְנִשְׁלוֹחַ & mitti, vel mittẽdo, Estér 3.13. נִשְׁאָל petendo, 306
1.Semu.20.28. נִלְחָם pugnãdo, Iudic.11.25. Et cũ ה & chiríc, prima litera dagheſſata ob defectum נ, vt הִפָּקֵד. quòd si dictio fuerit lõga, erit cũ seghól, הִפָּקֵד. Vt בְּהִכָּרֵת cũ succisi fuerint, Psal.37.34. לְהִפָּתֵחַ vt sol ueretur, Iesah. 51.14. Iechez.26.15, בְּהֵרֹג cũ occisa fuerit occisione.

Cum pronomine, לְהִשְׁמְדָם vt dissipétur ipsi, Psal.92. 320
8. Et 109.7, בְּהִשָּׁפְטוֹ cũ iudicatus fuerit ipse. Deut.28.20, donec הִשָּׁמְדְךָ dispердaris. Et cum chólé, vt תִּנָּתֵן tradẽdo, Irme.38.3. Et ה cum séri ob sequẽtem gutturalẽ vice daghés, הֲאָכֹל comedẽdo, Leuit.7.18. Et cũ א vice ה, vt הֲאִדְרֹשׁ núquid interrogando, Iechez.14.3. quãquam R. Iehudáh futurũ esse putat primæ personæ ex 313.306 307

binián hithpahél,& daghés loco ת, acſi dicat אֶתְדָּרֵשׁ.

306 Inuenitur & ſine ה,iúcta litera deſeruiẽte, vt בַּעֲטָף cũ deficeret,Thren.2.11. וְנִבְכְּשָׁלוּ & cũ impegerit, vel ceciderit, Prouerb.24.17.* בְּהָרֵנ cũ occiſa fuerit,Iechez.26.15.לַעֲנֹת humiliari,Exod.10.3.Et לֵרָאוֹת vt appareat corã Domino,Deut.31.11.

313 Imperatiuũ cum ה,prima litera dagheſſata ob defectũ נ,vt הַפְקֵד.& ſi fuerit lógum,erit cũ ſeghól,vt הַשְׁמֶר לְךָ caue tibi,Gene.24.6.Prima autem exiſtẽte gutturali,ה eſt cum ſéri,vt vicem ſuppleat daghés, vt Iechez.

324 21.6,Et tu fili hominis הֵאָנֵחַ ingemiſce. Plurale,ſi habeat accentũ diuiſiuum, vt athnách, ſoph paſſúc, zachéph,erit cũ ſéri,vt Irme.9.4,הִשְׁמְרוּ cauete.Inueniũ-

305 tur tamẽ nónulla imperatiua perfecta cú נ,ad denotãdum vniuerſa ſecundum normã ita eſſe debuiſſe, niſi præteritis eſſent ſimilia, vt Ioél 3.11,וְנִקָּבְצוּ & cõgregamini,aut cõgregate vos.Irm.50.5,וְנִלְווּ & adhærete(vel copulamini) Domino.

Futurum ſimiliter caret נ formatiuo,ob cuius defectũ, prima radicalis dagheſſatur: & ſecũda communi-

313.314 ter eſt cũ ſéri:quòd ſi ſit dictio lõga,eſt cum ſeghól.א deſeruiẽs cõmuniter eſt cũ ſeghól:aliæ verò literæ deſeruiẽtes ſunt cũ chiríc,niſi prima radicalis fuerit gutturalis,vel ר,quæ non ſuſcipiunt daghés,quia tũc ſunt cum ſéri,quod vicem ſupplet daghés.א etiã interdũ eſt cú chiríc.Vt אֶפְקֹד. Et אִדָּרֵשׁ requirar, Iechez.14.3.אִשָּׁבֵעַ iurabo,Gene.21.24. אֶמָּלֵט eruar,1.Semu. 27.1. Et cũ ה & lógũ,אֶמָּלְטָה נָּא eruar nũc,1.Sem.20.29.Et breue,Gen. 19.20,אֶמָּלְטָה נָּא eruar nũc,vel eruã me. Iób 1.15,וָאֶמָּלְטָה & euaſi.יִמָּלֵט euadet,Eccle.7.27.יִמָּנֵר claudetur,Iechez. 46.2. Rurſum Eccleſ. 7.27,יִלָּכֵד בָּהּ capietur in ea. Et

12.6, וְתִשָּׁבֵר & cõteretur hydria. Et וַתֶּחְשַׁב לוֹ & reputatũ eſt ei, Pſal.106.31. תִּשָּׁמֵר cauebit, cuſtodiet ſe, Iudic.13. 13. יֵעָדֵר fodietur, Ieſah. 5.6. תֵּחָרֵם deſtruetur, Prouerb. 11.10. Et cũ pathách loco ſeghól, vel ſeri, vt תֵּעָזֵב אֶרֶץ 315 derelinquetur terra, Iiób 18.4. וַתֵּעָצֵר & prohibita eſt plaga, Nume.16.48. תִּשָּׁבֵר contereris, Iechez.32.28. יִנָּרַע minuetur, Nume.36.4. תִּוָּבֵר efficietur maſculũ, Exod.34. 19. וַיִּרָּדֵם & ſoporatus eſt, Ionáh 1.5. Etiam cum accentu diuiſiuo eſt cum pathách, vt Geneſ.21.7, וַיִּגָּמֵל & ablactatus eſt. 1.Semu. 15.27, וַיִּקָּרַע & ſcidit ſe. Exod. 31.17, וַיִּנָּפַשׁ & requieuit.2.Semu.17.23, וַיִּתָּחַנֵּק & ſtrãgulauit ſe.

Tertia verò exiſtente gutturali, inter ſecũdam & tertiã oritur hannách, vt יִפָּתֵחַ aperietur, Iechez.46.1. יִזָּרֵעַ ſeminabitur, Deut.21.4. Vel cum pathách quãdo non habet accentum diuiſiuũ, vt יִשָּׁמַע audietur, Iechez.19. 9. יִנָּרַע minuetur, Nume.36.4. וַתִּבָּקַע & ſcidit ſe, Nume. 16.31. יִשָּׁכַח obliuioni tradetur, Pſa.9.19. Plurale, נִשָּׁפְטָה iudicemur, Ieſah. 43.26. יִסָּגְרוּ claudentur, Ieſah. 45.1. יֵחָרְסוּן deſtruentur, Pſal.11.3. יִכָּרֵתוּן ſuccidentur, Pſal.37. 9. יֵחָפְזוּן feſtinabũt, Pſal.104.7. תִּגָּאֲלוּ redimemini, Ieſa. 52.3. Et fœmineũ cum pathách, quando diuiſiuũ habet accẽtum, vt תִּפָּתַחְנָה aperientur, Ieſah.35.5. תֵּרָכַסְנָה calcabuntur, Ieſah.28.3. תִּשָּׁאַרְנָה remanebunt, Exod.8. 11. תִּשָּׁבַרְנָה conterentur, Pſal.37.15.

De verbis quorũ prima א *vel* י *quieſcit.* CAL VI

Vnt & in hoc binián verba quieſcentia : & 494 horum quædam ſunt quorum prima quæ eſt א, quieſcit, vt,

עָבַר	נֶאֱסַף	נֶאֱסַפְתָּ	נֶאֱסַפְתִּי	נֶאֱסְפוּ	נֶאֱסַפְתֶּם נֶאֱסַפְנוּ
		נֶאֱסַפָה	נֶאֱסַפְתְּ		נֶאֱסַפְתֶּן ׃
בִּינוֹנִי	נֶאֱסָף			נֶאֱסָפִים	
	נֶאֱסָפָה			נֶאֱסָפוֹת ׃	

מָקוֹר	הַאָסֵף :	
צְוּוִי	הַאָסֵף	הַאָסְפוּ
	הַאָסְפִי	הַאָסֵפְנָה :
אִיתָּן	אֵאָסֵף יֵאָסֵף תֵּאָסֵף	נֵאָסֵף יֵאָסְפוּ תֵּאָסֵפְנָה :
	תֵּאָסֵף תֵּאָסְפִי	

Præteritum, נֶאֱסַף Congregatus eſt, aut congregauit ſe, Nume. 27. 13. Sunt cum ſeghól propter literam gut-
489 turalem, vt dictũ eſt in perfectis. Quieſcit etiã interdũ א, vt Nume. 32. 30, וְנֶאֱחֻזוּ & hæredes erunt.

Participiũ, נֶאֱסָף cũ camés vt in perfectis. Et fœmineũ, נֶאֱסֶפֶת vel נֶאֱסָפָה, vt הַנֶּאֱכֶלֶת, Leui. 11. 47. & נֶאֱמֶנֶת, Pſa. 89. 29 Hãmacór, הָאָסֵף. Et cũ chólẽ, הָאָכֵל, Leuit. 7. 18. Et cum pronomine, בְּהֵאָבְקוֹ dum luctaretur ipſe, Geneſ. 32. 25.

Imperatiuum, הָאָסֵף. Et cum accentu diuiſiuo eſt cum pathách, vt הָאָנַח ingemiſce, ſuſpira, Iechez. 21. 6. וְהֵאָחֲזוּ, Iehoſ. 22. 19.

315 Futurum, יֵאָסֵף. Gene. 25. 8, וַיֵּאָסֵף. Et cum accentu diui ſiuo eſt cum pathách, vt וַיֵּאָנַשׁ & doluit, 2. Semu. 12. 15. תֵּאָנַח ingemiſces, Iechez. 21. 6.

504 ALia ſunt quorum prima, quæ eſt י, quieſcit, quod verſũ in ו latet, vt patet in præterito & participio.

533

עָבָר	נוֹרַע נוֹרַעְתִּי נוֹרַעְתָּ	נוֹרְעוּ נוֹרַעְתֶּם נוֹרַעְנוּ
	נוֹרְעָה נוֹרַעַתְּ	נוֹרַעְתֶּן :
בֵּינוֹנִי	נוֹרָע	נוֹרָעִים
	נוֹרַעַת	נוֹרָעוֹת :
מָקוֹר	הִוָּרֵעַ :	
צְוּוִי	הִוָּרַע	הִוָּרְעוּ
	הִוָּרְעִי	הִוָּרַעְנָה :
אִיתָּן	אִוָּרַע יִוָּרַע תִּוָּרַע	נִוָּרַע יִוָּרְעוּ תִּוָּרַעְנָה :
	תִּוָּרְעִי תִּוָּרַע	
אוֹ	אִוָּרַע יִוָּרַע תִּוָּרַע נִוָּרַע :	

Præteritũ, נוֹדַע Cognitus eſt, aut cognoſcere fecit ſe, 504
Gen. 41.21. Et ſic הַנּוֹלַד־לוֹ qui natus eſt ei, Gene. 21.3. נוֹעַד
conuenit, cõgregatus eſt. Num. 10.3, וְנוֹעֲדוּ & cõueniẽt.
נוֹעַץ iniit conſilium, Ieſah. 40.14. נוֹקֵשׁ illaqueatus eſt.
וְנוֹקְשׁוּ, Ieſah. 28.13. נוֹשַׁע ſaluatus eſt, Ieſa. 45.17.

Participium, נוֹדָע cum camẽs ad differẽtiam præteri-
ti. Et in regimine cũ pathách, vt Ieſah. 43.10, ante me 114
non eſt נָוֹצַר אֵל formatum Dei, id eſt à Deo.

Hãmacór, הִוָּדַע. Et בְּהִוָּלֵד לוֹ quando natus eſt ei, Gen.
21.5. Et Pſal. 31.14, בְּהִוָּסְדָם dum conſilium caperent ipſi.

Imperatiuũ, הִוָּדַע. Et הִוָּסְרוּ erudimini, Pſal. 2.10. הִוָּסֵר
erudire, Irme. 6.8.

Futurũ, אִוָּדַע. Et cũ chiríc, Iechez. 20.5, וְאִוָּדַע. Et אִוָּדֵעַ. Et 314
cũ ſeghól, & lõgũ, אִוָּלֵד בּוֹ, Iiób 3.3. אִוָּשֵׁעַ ſaluus ero, Pſal.
18.3. Et cũ he, וְאִוָּשְׁעָה & ſaluus ero, Pſal. 119.117. יִוָּדַע co- 505
gnoſcetur, Pſal. 79.10. יִוָּדַע, Prouerb. 10.9. יִוָּשֵׁעַ, Prouer.
28.18. תִּוָּרֵשׁ pauper efficieris, Prouerb. 20.13. וְיִוָּתְרוּ & re-
mãſerãt, Iehoſ. 18.2. תִּוָּשֵׁעוּן ſalui eritis, Ieſah. 30.15. תִּוָּסְרוּ
erudiemini, Leuit. 26.23.

De *verbis quorum ſecunda* ו *vel* י *quieſcit.* CAP. LVII.

SVnt præterea & alia verba quorum ſecun- 606
da quæ eſt ו vel י, quieſcit, in quibus han-
nách vicem ſupplet ſecũdæ radicalis, & ו eſt
productiuũ, & totũ binián eſt cũ chólẽ, vt,

עָבַר	נָבוֹן	נְבוֹנוֹתִי נְבוֹנוֹתִי	נָבְנוּ נְבוֹנוֹתֶם נְבוֹנוּנוּ
	נָבְוֹנָה	נְבוֹנוֹת	נְבוֹנוֹתֶן:
בֵּינוֹנִי	נָבוֹן		נְבוֹנִים
	נְבוֹנָה		נְבוֹנוֹת:
מָקוֹר	הִבּוֹן:		
צִוּוּי	הִבּוֹן		הִבּוֹנוּ
	הִבּוֹנִי		הִבּוֹנֵנָה:

אֵיתָן אֶבְוֹן אוֹ אִבְוֹן יִבְוֹן תִּבְוֹן נִבְוֹן יִבְוֹנוּ תִּבְוֹנוּ
תִּבְוֹנְנָה תִּבְוֹנִי

Præteritum, נָבוֹן Intellectus est, aut intellexit se, &c.
607 secúdum normã debuerat esse נְבָבֵן. Venit etiã ב cum séri, vt נָעוֹר suscitatus est, susciauit se, Zecha. 2. 13. vt enim post camés, ita & post séri est hánách. Vel est cũ séri loco camés propter ע, vt sunt autores R. Iehudáh & R. Ionáh: quãquam R. Iehudáh putat esse de coniugatione niphál, cuius secunda quiescit. R. verò Ionáh ב radicalé esse opinatur. Sed propter gutturalé non erat necesse vt esset cũ séri, quia & cũ א venit camés, vt נָאוֹר illuminans tu, Psal. 76. 5. nisi dicatur ע lenius pronuntiari cũ séri, quàm cum camés. Tertia singularis vtriusque generis, & tertia pluralis est cũ hánách: residuũ verò præteriti, ob punctorũ multiplicationẽ, amittit hannách, vnde sunt cũ sceuá. Et quia lenior est pronuntiatio chólem cũ scuréc, quàm cũ altero chólem, & vt firmum maneat נ radicale (licet aliquando deficiat) idcirco in plæriſque chólem mutarũt in scuréc, vt
609 Iesáh. 10. 13, נָבַנְתִּי intellexi. Psal. 38. 9, נְבוֹכֹתִי debilitatus sum. נָכוֹנוּ declinaui, aut retrocessi, Iesah. 50. 5.

Participium, נָבוֹן cũ camés, intelligens, Prouerb. 1. 5. In regimine genitiui est cũ sceuá, vt וְנָבוֹן דָּבָר & intelligẽs rei, 1. Sem. 16. 18. Et Prouer. 4. 18, vsque ad נָכוֹן הַיּוֹם paratũ diei. pro diẽ. נְבוֹנִים intelligentes, Iesah. 5. 21. נְכוֹנִים parati, Exod. 19. 15. נְכוֹנָה parata, Psal. 5. 10. est breue ad
610 differentiam præteriti: & sic נְכוֹנָה. Veniunt interdum & cum scuréc, vt Exod. 14. 3, נְבֻכִים confusi sunt in terra. Iechez. 6. 12, וְהַנָּצוּר & obsessus: secundum opinionem Tharghum. Iesah. 1. 8, sicut ciuitas נְצוּרָה obsessa. à verbo צור. quanquam sunt qui deducũt hæc duo à

נָצַר ſeruauit, obſeruauit: & ſic ſunt pehulím, id eſt participia paſſiua primi binián cal.

Macór, הִמּוֹל pro הִמָּוֹן. Et הִמּוֹל circuncidendo, Gene. 17. 13. Et ſi prima litera fuerit gutturalis, vel ר, literæ deſeruientes ſunt cum ſéri, vt לֵאוֹר pro לְהָאִיר, Iiób 33.30, vt illuminetur. Et quia caret ה, tranſlatũ eſt punctũ eius in ל deſeruiens. Aliquando eſt ſcuréc loco chólem, vt Ieſah. 25.10, כְּהָדוֹשׁ vt trituratur palea. 611.612 635

Imperatiuum, הִמּוֹן & הִכּוֹן. 611.612

Futurũ, אִמּוֹן, vel אִכּוֹן. Et ad ſupplendũ daghés, ſi prima fuerit gutturalis, vel ר, literæ deſeruientes ſunt cũ ſéri, vt יֵעוֹר ſuſcitabitur, Zechar. 4.1. וַיֵּאָר & illuxit eis, 2. Semu. 2.32.

De verbis quorũ vltima ה *vel* א *quieſcit.* CAP. LVIII. 677

Vnt & alia verba quorum extrema, quæ eſt ה, quieſcit, vt,

עָבָר	נִגְלָה	נִגְלֵיתָ נִגְלַיְתִּי	נִגְלוּ נִגְלֵיתֶם נִגְלֵינוּ	
	נִגְלְתָה	נִגְלֵית	נִגְלַיְתֶּן :	
בֵּינוֹנִי	נִגְלֶה		נִגְלִים	
	נִגְלֵה		נִגְלוֹת :	
מָקוֹר	הִגָּלֵה	הִגָּלֵה הִגָּלוֹת :		
צִוּוּי	הִגָּלֵה		הִגָּלוּ	
	הִגָּלִי		הִגָּלֵינָה :	
אֵיתָן	אִגָּלֶה יִגָּלֶה	תִּגָּלֶה	נִגָּלֶה יִגָּלוּ תִּגָּלוּ	
	תִּגָּלֶה תִּגָּלִי		תִּגָּלֶינָה :	

Præteritum, נִגְלָה Apparuit, reuelatus eſt, &c. 1. Sem. 3.21. Secunda & prima perſona ſunt cum chiríc, נִגְלֵיתְ נִגְלַיְתִּי. Vel cum ſéri, vt נִגְלֵיתִי, 1. Sem. 2.3. נִלְאֵיתִי laboraui, Irme. 6.11. Prima autem gutturali exiſtente, נ eſt cũ pathách, vel ſeghól, vt נַעֲוֵיתִי incuruatus ſum, Ieſah. 21. 681

3.נִבְעֵיתִי humiliatus ſum, Pſal.119.167.וְנֶעֱלָה & aſcendit, eleuauit ſe, Nume.9.21. נִגְלֵית & נִגְלֵיתָ, vt Ieſah. 47.13, נִגְלֵאִית laboraſti. Et נִגְלְתָה cū accētu diuiſiuo facit נִגְלָתָה: Ieſah.53.7,נֶאֱלָמָה obmutuit. נָחְלוּ ægrotauerūt, Hamós 6.6. Et cum chiríc, Cant.1.6,נָחֲרוּ־בִי irati ſunt in me.

678 Participiú maſculeú,נִגְלֶה, eſt cū ſeghól: & fœmineú נִגְלָה cū camés. Et ſic נִבְעֶה requiſita, Ieſa.30.13.& נִרְאֶה apparens. Et prima exiſtente gutturali,נַעֲשֶׂה factus, נַעֲשִׂים facti,נֶחֱרִים excandeſcentes. Venit etiã maſculeú cū camés, vt Ieſa.56.3,הַנִּלְוֶה qui adhæret Domino. Et הַנִּרְאָה* Gene.12.7. Dominus נִרְאָה apparuit vobis, Leuit.9.4. נִרְאָה, Nume.14.14. Ibidem,10,gloria Domini נִרְאָה apparuit. Dan.8.1,poſtquã הַנִּרְאָה apparuit mihi. quanquã dici poteſt, omnia hæc eſſe præterita,& ה eſſe loco אֲשֶׁר.

679 Macór,הִנָּלֶה cū ſéri: vel cum chólem, vt Iudic.13.20, לְהֵרָאוֹת vt appareret. Et cū ת, Leuit. 13.13,& in die הֵרָאוֹת qua apparuit, aut viſa eſt. הֵעָלוֹת, Nume. 9.17. & Exod. 40.36,וּבְהֵעָלוֹת. Et לְהֵעָשׂוֹת, Eſter 9.1.בְּהִנָּלוֹת, Iechez.21.24. בְּהִתָּעוֹת, Ieſah.19.14. Et perfectum cum נ, vt 1.Semu. 2.27,הֲנִגְלֹה nũquid apparẽdo. Hoſe.10.16,נִרְמָה נִרְמָה ſuccidendo ſuccíſus eſt, vel deficiendo defecit.

Imperatiuũ,הִנָּלֵה &c.הִנָּלוּ, Ieſah.49.9.& Nume. 16. 24,הֵעָלוּ. Eſt breue ad differentiam geminatorum quæ ſunt longa.

679 Futurũ,אֶנָּלֶה cum ſeghól. Et prima exiſtẽte gutturali, vel ר, literæ deſeruientes ſunt cũ ſéri.יִפְתֶּה delebitur, Deut. 25.6.תִּנָּטֶה, Exod.20.26.תִּבָּנֶה ædificabitur, Deut. 13.16.יֵעָשֶׂה, Deut.25.9.וְיֵרָאֶה & apparebit, Gene.1.9. יֵעָרֶה effundetur, Ieſah.32.15.יִנָּצוּ litigabunt, Deut.25.11. וַיִּתָּלוּ

682 & ſuſpenſi ſunt, Eſter 2.23.יֵעָשׂוּ, Geneſ.20.9. Sed illud Iechez.36.3,וַתֵּעָלוּ, eſt cum ſceuá & pathách præter nor-

mā. Futurū defectiuū est cū camés ad differentiam 681
geminatorū quæ sunt cū pathách. וְאֻפַּת & seductus sū, Irm.20.7. וַיֵּרָא & apparuit, Iudic.6.12. וְתֻחַן & diuidetur, Dniel 11.4. וְתֵעָשׂ & fiet, Ester 7.2. Et secunda existente ח, inuenitur cū pathách, vt יֻמַּח delebitur, Psal.119.13. 682
Et יֻרָחוּ impellentur, Irme.23.12. est longum præter normam. Illud autem Iesah. 44.21, Ne תִּנָּשֵׁנִי obliuiscaris mei: exponitur teste R. Abrahā & R. Dauid תִּנָּשֶׂה מִמֶּנִּי.

SVnt & alia quorum extremum est א quiescens, vt, 745

עֶבֶר	נִמְצָא	נִמְצֵאת נִמְצֵאתִי	נִמְצְאוּ נִמְצֵאתֶם נִמְצֵאנוּ
	נִמְצְאָה נִמְצֵאת		נִמְצֵאתֶן :
בֵּינוֹנִי	נִמְצֵא		נִמְצְאִים
	נִמְצְאָה		נִמְצָאוֹת :
מָקוֹר	הִמָּצֵא :		
צִוּוּי	הִמָּצֵא		הִמָּצְאוּ
	הִמָּצְאִי		הִמָּצֵאנָה :
אֵיתָן	אִמָּצֵא יִמָּצֵא	תִּמָּצֵא	נִמָּצֵא יִמָּצְאוּ תִּמָּצְאוּ
	תִּמָּצְאִי	תִּמָּצֵא	תִּמָּצֵאנָה :

Præteritum, נִמְצֵא Inuētus est, & sic נִבְרֵא creatus est, נִקְרָא vocatus est, נֶחְבָּא abscónditus est, latuit. נִמְצְאוּ, & cū accentu diuisiuo נִמְצָאוּ, 1.Semu.9.20. נִקְרְאוּ, Iesah.48.2. וְנִבְרָאוּ, Psal.148.5. נִמְצֵאת, vel נִמְצֵאת inuenta es, Irme. 50.24. נִמְצְאָה, & sic וְנִקְרְאָה, Ester 2.14. Et cū duobus signis 650.750
fœmineis, נִפְלְאָתָה mirabilis fuit, 2.Semu.1.26.

Participium, נִמְצָא cū camés: & sic נִמְצָאִים, & הַנִּקְרָאִים, 745
Iesah.48.1. Inuenitur & cum sceua, הַנִּמְצָאִים, Ester 1.5. 311
נִטְמָאִים, Iechez.20.30. נֶחְבָּאִים, Iehos.10.17. 738

Hāmacór, הִמָּצֵא cum sēri. לְהֵרָפֵא curari, sanari, Deut. 28.27. בְּהִבָּרְאָם quando creati sunt, Gene.2.4. Et more desinentiū in ה, vt וְנֶחְבָּה & latêre, Irme.49.10. לְהֶחְבֵּה, 2. Reg.7.12. לְהֶחְבֵּה, 1.Reg.22.25.

Futurũ, אֶמָּלְאָה, implebor, Iechez. 26.2. תִּקָּרֵאוּ, & cũ accentu diuiſiuo תִּקְרָאוּ, Ieſah. 61.6.

De verbis quorũ prima י, *& extrema* א *vel* ה *quieſcũt: De his item quorum prima* נ *vel* ל *deficit.* CAP. LIX.

577 NOnnulla etiã ſunt verba quorũ prima quæ eſt י, & vltima quæ eſt א, quieſcunt, vt נוֹרָא Terribilis fuit.

עָבָר	נוֹרָא נוֹרֵאתָ נוֹרֵאתִי	נוֹרְאוּ נוֹרַאתֶם נוֹרֵאנוּ	
	נוֹרְאָה נוֹרֵאת	נוֹרַאתֶן ׃	
בֵּינוֹנִי	נוֹרָא	נוֹרָאִים	
	נוֹרָאָה	נוֹרָאוֹת ׃	
סָקוֹר	הִוָּרֵא ׃		
צִוּוּי	הִוָּרֵא	הִוָּרְאוּ	
	הִוָּרְאִי	הִוָּרֶאנָה ׃	
אֵיתָן	אִוָּרֵא יִוָּרֵא תִּוָּרֵא	נִוָּרֵא יִוָּרְאוּ תִּוָּרֵאנָה ׃	
	תִּוָּרְאִי		

730 ALia verò ſunt quorum prima י, & extrema ה, quieſcunt, vt, נוֹרָה Doctus eſt, iactus eſt.

עָבָר	נוֹרֵיתָ נוֹרֵיתִי	נוֹרוּ נוֹרַיתֶם נוֹרֵינוּ	
	נוֹרְתָה נוֹרֵית	נוֹרַיתֶן ׃	
בֵּינוֹנִי	נוֹרֶה	נוֹרִים	
	נוֹרָה	נוֹרוֹת ׃	
סָקוֹר	הִוָּרֶה אוֹ הִוָּרוֹת ׃		
צִוּוּי	הִוָּרֵה	הִוָּרוּ	
	הִוָּרִי	הִוָּרֶינָה ׃	
אֵיתָן	אִוָּרֶה יִוָּרֶה תִּוָּרֶה	נִוָּרֶה יִוָּרוּ תִּוָּרֶינָה ׃	
	תִּוָּרִי תִּוָּרֶה		
	אוֹ אִוָּר יִוָּר תִּוָּר נִוָּר ׃		

427 SVnt etiam alia verba quorum prima quæ eſt נ, deficit, vt,

עָבָר	נִגַּשׁ	נִגַּשְׁתִּי	נִגַּשְׁנוּ
	נִגְּשָׁה	נִגַּשְׁתְּ	נִגַּשְׁתֶּן :
בֵּינוֹנִי	נִגָּשׁ		נִגָּשִׁים
	נִגֶּשֶׁת	אוֹ נִגָּשֶׁת	נִגָּשׁוֹת :
סָקוֹר	הִנָּגֵשׁ	אוֹ נִגּוֹשׁ :	
צִוּוּי	הִנָּגֵשׁ		הִנָּגְשׁוּ
	הִנָּגְשִׁי		הִנָּגֵשְׁנָה :
אֵיתָן	אֶנָּגֵשׁ	יִנָּגֵשׁ תִּנָּגֵשׁ	נִנָּגֵשׁ יִנָּגְשׁוּ תִּנָּגֵשְׁנָה :
	תִּנָּגְשִׁי		

Præteritum, נִגַּשׁ Acceſſit, &c. Exod. 24. 2, וְנִגַּשׁ & acceſ ſit. Et 34. 32, נִגָּשׁוּ acceſſerũt omnes. Deut. 25. 1, וְנִגְּשׁוּ & ac cedẽt ad iudicium. Et 9, וְנִגְּשָׁה & accedet. נִגְּפוּ cæſi ſunt, Iudic. 20. 36. Quædam veniunt cũ chólem à themate pahól, vt נִפְעוֹל. Gene. 17. 26, נִמּוֹל circunciſus eſt Abrahã. Et 27, נִמְּלוּ circunciſi ſunt cum eo. Et נָאֹר maledictus, eſt cum ſéri loco daghés.

Participiũ, נִגַּשׁ cum camés, &c. Et cum chólẽ, Gene. 34. 22, נִמֹּלִים circunciſi. Et cum ſéri, נְאָרִים maledicti, Malachi 3. 9. 433. 438 428

Hammacór, הִמֹּול. Et cũ chólem, הִמּוֹל, Geneſ. 17. 13. Et cum נ formatiuo, deficiente נ radicali, vt Iudic. 20. 29, נִגּוּף cædendo cæſus eſt. 428

Imperatiuum, הִנָּצֵל. Prouerb. 6. 3, וְהִנָּצֵל & eruere (ſiue erue) te &c.

Futurũ, אִנָּצְלָה. Vel cum chiríc, Pſal. 69. 15, אִנָּצְלָה eripiar. Et cum chólem, יִמּוֹל circuncidetur, Geneſ. 17. 14.

SVnt & alia quorum prima, quæ eſt ל, deficit, vt, 448

עָבָר	נִלְקַח	נִלְקַחְתִּי	נִלְקַחְנוּ
	נִלְקְחָה	נִלְקַחְתְּ	נִלְקַחְתֶּן :
בֵּינוֹנִי	נִלְקָח		נִלְקָחִים
	נִלְקָחָה		נִלְקָחוֹת :

מָקוֹר			הִלָּקַח :	
צָוּוי			הִלָּקַח	הִלָּקְחוּ
			הִלָּקְחִי	הִלָּקַחְנָה :
אַיתָן	אֶלָּקַח	יִלָּקַח	תִּלָּקַח	נִלָּקַח יִלָּקְחוּ תִּלָּקְחוּ
			תִּלָּקְחִי	תִּלָּקַחְנָה :

Præteritum, נִלְקַח Captus eſt, נִלְקַח, 1. Semu. 4. 11. Et 17, נִלְקְחָה. Vel defectiue, נִקַּח נִקְּחָתָ נִקַּחְתִּי, vt ſcribit R. Dauid. נִתְּעוּ euulſi ſunt, Iob 4. 10. 448

Hammacór, הִלָּקְחוּ, 1. Semu. 4. 19. הִלָּקַח, 1. Semu. 21. 6.

Futurum, אֶלָּקַח, Et וַתִּלָּקַח, Eſter 2. 8.

De verbis quorū prima נ deficit, & tertia א vel ה quieſcit. De his etiam quorum deficiunt extrema. CAP. LX.

SVnt præterea & alia quorum prima quæ eſt נ, deficit: & tertia quæ eſt א, quieſcit, vt,

עָבָר	נָשָׂא	נָשָׂאתָ נָשָׂאתִי	נָשְׂאוּ	נָשָׂאתֶם נָשָׂאנוּ
	נָשְׂאָה	נָשָׂאת	נָשָׂאתֶן :	
בֵּינוֹנִי	נוֹשֵׂא		נוֹשְׂאִים	
	נוֹשְׂאָה		נוֹשְׂאוֹת :	
מָקוֹר	הִנָּשֵׂא :			
צָוּוי	הִנָּשֵׂא		הִנָּשְׂאוּ	
	הִנָּשְׂאִי		הִנָּשֵׂאנָה :	
אַיתָן	אֶנָּשֵׂא	יִנָּשֵׂא תִּנָּשֵׂא	נִנָּשֵׂא	יִנָּשְׂאוּ תִּנָּשְׂאוּ
	הִנָּשֵׂא	תִּנָּשְׂאִי	תִּנָּשֵׂאנָה :	

Præteritum, נָשָׂא Portatus eſt, eleuatus eſt, &c. Exod. 25. 28. Et ſic נִבָּא prophetauit, 1. Semu. 10. 11. נִשְׂאוּ ſeducti ſunt, Ieſah. 19. 13. נִבְּאוּ, Irme. 2. 8. נִבְּאוּ, Irme. 23. 21.

Participiū, נוֹשֵׂא eleuatus, Ieſah. 2. 2. וְהַנִּשָּׂאִים, Ieſah. 2. 13. נִשָּׂאָה, Ieſah. 30. 25. הַנִּשָּׂאוֹת, Ieſah. 2. 14. Et הַנִּבָּאִים, Iechez. 13. 2. Et cum ſceuá, נְבִאִים, Irme. 14. 15.

Imperatiuū, הִנָּשֵׂא eleuare, ſiue eleua te, Pſal. 7. 7. Et הִנָּבֵא prophetá, vaticinaré, Iechez. 13. 1.

Futurum, אֶנָּשֵׂא eleuabo me, Ieſah.33.10. יִנָּשֵׂא, Ieſah. 40.4. יִנָּשְׂאוּ pro יִנָּשְׂוּא portabuntur, Irme.10.5. תִּנָּשֶׂאנָה portabuntur, Ieſah.49.22.

ALia ſunt quorum prima quæ eſt נ, deficit: & vlti- 727
ma quæ eſt ה, quieſcit, vt,

עָבָר	נָטָה נָטִיתָ נָטִיתִי	נָטוּ נְטִיתֶם נָטִינוּ
	נָטְתָה נָטְתָה נָטִיתְ	נָטִיתֶן :
בֵּינוֹנִי	נוֹטֶה	נְטוּיִם
	נְטוּיָה	נְטוּיוֹת :
מָקוֹר	הִנָּטֹת אוֹ חִנָּטוֹת :	
צִוּוּי	הִנָּטֵה	הִנָּטוּ
	חִנָּטִי	הִנָּטֶינָה :
אֵיתָן	אֶנְטֶה יִנְטֶה תִּנְטֶה	נִנְטֶה יִנְטוּ תִּנְטֶינָה
	תִּנְטִי תִּנְטִי	תִּנְטֶינָה :

Præteritum, נָטָה Inclinatus eſt, ſiue inclinauit ſe &c. Inuenitur & perfectum cum י vice ה, vt נְטָיוּ, extenſa ſunt, Nume.24.6.

Imperatiuum, חִנָּטֵה. Et defectiuum חִנָּט.

Futurum, אֶנְטֶה &c. Et defectiuum, אֶנָּט יִנָּט.

ALia ſunt quorum deficiunt extrema, hoc eſt pri- 444
ma & vltima, quæ ſunt נ, vt,

עָבָר	נָתַן נָתַתָּ נָתַתִּי	נָתְנוּ נְתַתֶּם נָתַנּוּ אוֹ נָתָנוּ
	נָתְנָה נָתַתְּ	נָתַתֶּן :
בֵּינוֹנִי	נוֹתֵן	נוֹתְנִים
	נוֹתֶנֶת אוֹ נוֹתֶנֶת	נוֹתְנוֹת :
מָקוֹר	הִנָּתֵן אוֹ תֵּת :	
צִוּוּי	חִנָּתֵן	חִנָּתְנוּ
	חִנָּתְנִי	הִנָּתַנָּה אוֹ חִנָּתָנָה :
אֵיתָן	אֶנָּתֵן יִנָּתֵן תִּנָּתֵן	נִנָּתֵן יִנָּתְנוּ תִּנָּתְנוּ
	תִּנָּתְנִי תִּנָּתְנִי	תִּנָּתַנָּה אוֹ תִּנָּתָנָה :

Præteritum, נָתַן Datus eſt, dedit ſe, &c. Nume.26.62.

& נִתַּן, Ieſah. 33.16. נִתְּנוּ, Leuit.10.14. וְנִתַּתֶּם, Leuit.26.25. נִתְּנוּ pro נִתַּנּוּ, Hezræ 9.7. וְנִתְּנָה, Geneſ.29.27.

Participium, נֹתֵן cum camés, Exod.5.16.

Hammacór, הַנֹּתֵן. Et cum cholem, הַנֹּתֵן, Irme.38.3.

Futurum, אֶנְתֵּן, &c. יִנְתֵּן, Exod.5.18. Et cũ ſeghól propter monoſyllabũ, vt יִנֵּתֶן בּוֹ, Leuit.24.20. תִּנָּתֵן, Irm.38.3.

De verbis quæ ſecundã & tertiam geminant, aut eandẽ habent.

De his item quorum ſecunda & tertia quieſcit. CAP. LXI.

768 SVnt etiam in hoc binián verba quæ ſecundam & tertiam geminant, ſiue eandem habent, quæ interdum (quãquam rariſſime) veniunt vt perfecta. Præteritum autẽ quadrifariam variatur. quandoque enim eſt cum camés & pathách: quod cum accentu diuiſiuo, vt ſoph paſſúc, vt athnách, vt zachéph, mutatur in camés. Interdum eſt cum chiric & pathách. Nónunquam cũ camés & chólem. Poſtremo cum camés & ſéri, vt dicam in præterito. Et ſic coniugatur,

עָבָר	נָתַם נָתַמְתִּי נָתַמְתָּ	נָתְמוּ נָתַמְתֶּם נָתַמְתֶּן נָתַמְתֶּנוּ ׃
	נָתְמָה נָתְמָתְ	
בֵּינוֹנִי	נָתֵם	נְתָמִים
	נְתֵמָה	נְתֵמוֹת ׃
מֻקְוָר	הָתֵם אוֹ הָתְם ׃	
צִוּוּי	הָתֵם אוֹ הָתְם	הָתְמוּ
	הָתְמִי	הָתְמְנָה ׃
אֲתִיד	אֶתְם יִתְם תִּתְם	נִתְם יִתְמוּ תִּתְמוּ
	תִּתְמִי	תִּתְמְנָה ׃

Præteritum, נָתַם Perfectus eſt, cõſumptus eſt, defecit &c. Et ſic וְנָסַב & circuiuit, Irme.31.39. וְנָקַל & leue fuit, 2. Reg.3.18. וְנָסַם & liquefactus eſt, Exod.16.21. נָחַר exuſtũ eſt, Irm.6.29. Et perfectũ, וְנִפְלַל & iudicabitur, Iechez.

28.22.ſecũdũ R.Iehudáh, eſt à נָפַל, quanquã ſunt qui deducunt à נָפַל corruit, cecidit. Defectiua, quia carent litera geminata, retinuerunt punctaturã pathách in prima litera radicali, נָסַב enim ponitur pro נָסַבַּב, & ſic de aliis. Et cũ chiríc, vt נָחַר exuſtũ eſt, Pſal, 69.34.& 768
נָחַת cõtritus eſt, Malach' 2.5. נָחַל pollutus eſt, Iechez.25.3, eſt cum camés, quanquã non habeat accẽtum diuiſiuum. Et cũ féri, נָמַס liquefactũ eſt, Pſal.22.15.Et 769
num leue fuit: Iechez.9.17. Et cũ chólẽ, vt נָגוֹ attõſus 770
eſt, totõdit ſe. נָגוֹזוּ attõſi ſunt, Nachúm 1.11. & נָגְלוּ & inuoluũtur, cõplicabuntur, Ieſa.34.4. * נָמֹגוּ defluxerunt, Exod.15.15. & נָקְטוּ & ſuccidentur, Iechez.6.9.Et plurale ſecundũ alias varietates, vt נָשַׁמּוּ, Ieſah.33.8. & נָשְׁמוּ & obſtupeſcẽt, Irm.4.9. נָבַקּוּ tabuerũt, diſſoluerunt ſe, Pſal. 38.6. & נָחֲלוּ & polluentur, Iechez. 7.24, ſine daghés, pro נָחֲלוּ cum daghés. Tertia fœminei, vt נָסְבָה verſa eſt, 769
Iechez.26.2, cum daghés. & ſine daghés, Iechez.41.7, 770
נָסֹבָה. & ſic נָבְקָה & euacuabitur, Ieſah.19.3. & נָבְלָה & cõfundetur, Gen.11.7. Prima cõmunis generis, vt נָקְלֹתִי & vilior fiã, 2.Semu.6.22. Et ſecunda fœminei, נָחֲלֹת, Iechez.22.16 (licet & à נָחַל deduci poſſit) pro נָחֲלוֹת & polluta eris. Et lene, id eſt ſine daghés, vt Irme.22.23, 771
כַּה נַחֲנְתְּ quã depræcata es? cum féri vice daghés, & ponitur pro נָחַנְתְּ. Et cum chiríc, נָחֲתוּ בִי confractæ ſunt in me, Pſal.38.3. quanquã nonnulli deducunt à נָחַת, & ſignificabit deſcenderunt in me. Et 18.35, וְנִחֲתָה & confringetur arcus. Et ſic נָחֲתוּ, &c.

Participium, נָתֵם &c. נָמֵקִים tabeſcentes, Iechez.33.10. 772
Et 36.34, & terra הַנְּשַׁמָּה deſolata. Et cum chiríc, vt 2. Paralip.10.15, quia fuit נָסֹבָה cauſatum à Deo.

Hammacór הַתֵּם. Et ſic, Pſal.68.3, כְּהִנָּמֵס quẽadmodum

liquefit cæra. Et cum cholem, vt הָבוֹק euacuando, Ie-
ſah.24.3.וְהָבוֹ & diripiendo,ibidem.

Futurum,אֶתֹּם,&c.וַיִּתֹּם & cõſumptum eſt, Gene.47.
15.Et 18, וַתִּתֹּם. Item תִּבּוֹק euacuabitur, Ieſah.24.3. תְּבוֹז
714 diripietur,Ibidem.תִּדֹּמִי excidêris, Irm.48.2. Eſt etiã
cum pathách,ad differentiam deſinentium in ה:vt אֶבֶף
772 curuabor,aut curuabo me,Michâh 6.6.יֵדֵל attenuabi-
tur,Ieſah.17.4.יִכֶּךָ humiliabitur,Eccleſ.10.18. יִמַּד mẽ-
ſurabitur, Irme. 33.22.וַיִּמַּס & liquefiet, Iehoſ.2.11.Et in
ſoph paſſúc,יִמָּס, Ieſah.13.7.תִּמַּק tabeſcet, Zecha.14.12.
774 וְיִשָּׁחוּ & humiliabuntur, Eccleſ. 12.4.תִּדַּמּוּ excidemini,
719.767. Irme.51.6.יִקְלוּ leues erunt, Ieſah.30.16. Inuenitur &
774.792 lene,vt וַיִּתְּמוּ & cõſummati ſunt,Deut.34.8. Venit etiã
nách ſéri vice daghés,vt Gen.16.5.וָאֵקַל & contẽptibilis
fui.Et 4, וַתֵּקַל & contemptibilis (aut deſpecta)fuit. Et
774 cũ hannách,id eſt י quieſcente poſt א præter morẽ, vt
Pſal.19.14,tunc אֵיתַם immaculatus ero. Quòd ſi pri-
ma litera radicalis fuerit gutturalis,vel ר,literæ deſer-
uientes ſunt cum ſéri,vt אַחֲתָה pauebo,conterar,Irme.
17.18. יַחֲלֵ polluetur, Ieſah.48.11. יֵרַךְ molleſcet,Deut.
20.3. תַּחַת pauebis , Iehoſ. 1. 9. יַחֲתוּ , Irme. 10. 2. תַּחֲתוּ,
Iehoſ.10.15.

SVnt & alia quæ primam & tertiam geminant, ipſa
tertia quieſcente,vt נִהְיָה Fuit,factus eſt.

עָבַר	נִהְיָה	נִהְיֵיתָ נִהְיֵיתִי	נִהְיִינוּ נִהְיֵיתֶם נִהְיֵיתֶן :
	נִהְיְתָה	נִהְיֵית	
בֵּינוֹנִי	נִהְיֶה		נִהְיִים
	נִהְיָה		נִהְיוֹת :

Et ſic reſiduum.

DE VERBIS BINIAN HITHpahál perfectis. CAP. LXII.

QVid significet, & quomodo æquētur in significatione binián hithpahál & niphál, dictū est suprà cap. 111, & 1111. Notandū autem hoc binián sēper esse intrāsitiuū, & actionē significare immanentē, aut accidēs quod est in anima, aut subiecto quolibet, re, aut voce, aut ostensione, quāquā non ita sit, vt Gene. 3. 8, וַיִּתְחַבֵּא & abscondit se Adā, & vxor eius à facie Domini. putabant enim se abscōde re ab eius facie, quāquam non ita esset. Nā, vt ait propheta, Quò à facie tua fugiam? si ascendero in cælum, tu illic es, &c. Psal. 139. 7. Et Prouerb. 13. 7, Est מִתְעַשֵּׁר se ditans, & non est quicquā: מִתְרוֹשֵׁשׁ se pauperem faciēs, & substantia multa. id est, Est qui se putat, aut dicit diuitem, & nihil habet: est & qui se putat, aut dicit pauperē, & multam habet substantiam, multas habet opes. Deut. 29. 19, וְהִתְבָּרֵךְ & benedixerit se in corde suo. id est, se putauerit benedictū, quanquā non sit. 2. Semu. 13. 5, וְהִתְחַל & ægrotabis, id est ostendes, & finges te ægrotū. Prouer. 25. 6, Ne תִּתְהַדַּר glorifices te coram rege. id est, ne reputes, aut dicas te glorioſum. Hoc præterea peculiare est huius cōiugationis vt vehemētiam, duratio nem, multiplicitatē, & frequētiam significet actionis, vt Iesa. 45. 15, Vere tu es Deus מִסְתַּתֵּר absconditus te. quia videlicet multifarie, multisque modis, & frequēter se abscondit: idcirco non נִסְתָּר, sed מִסְתַּתֵּר scriptum est. Psal. 83. 4, יִתְיַעֲצוּ & cōsiliabuntur. vel cōsilia capient, videlicet multifariā, ac multoties. & idgenus. Præterea hoc binián vtplurimum & per trāslationem, & simili-

390

124

121. 124

הָעֹבֵר	הִתְפַּקַּדְתָּ	הִתְפַּקַּדְתְּ	הִתְפַּקַּדְתִּי	הִתְפַּקַּדְנוּ	
	הִתְפַּקְּדָה	הִתְפַּקַּדְתֶּם	הִתְפַּקַּדְתֶּן	הִתְפַּקְּדוּ	
הַבִּינוֹנִי	מִתְפַּקֵּד		מִתְפַּקְּדִים		
	מִתְפַּקֶּדֶת אוֹ מִתְפַּקֶּדָה		מִתְפַּקְּדוֹת :		
הַמְּקוֹר	הִתְפַּקֵּד אוֹ הִתְפַּקֵּד :				
הַצִּוּוּי	הִתְפַּקֵּד		הִתְפַּקְּדוּ		
	הִתְפַּקְּדִי		הִתְפַּקֵּדְנָה :		
הָאֵיתָן	אֶתְפַּקֵּד	יִתְפַּקֵּד תִּתְפַּקֵּד	נִתְפַּקֵּד יִתְפַּקְּדוּ תִּתְפַּקְּדוּ		
	תִּתְפַּקְּדִי		תִּתְפַּקֵּדְנָה :		

Præteritum, הִתְפַּקֵּד Numeratus est. Præteritum, macór, & imperatiuum sunt cum ה & ת communiter. Sed participium & futurum deponunt ה, quia participium assumit מ, & futurum literas deseruientes. quod si remaneret ה, essent pariter tres deseruientes literæ, quas graue ac difficile esset pronuntiare. Daghessatur & secunda radicalis litera, vt & in Pihél haddaghús. Et si secunda fuerit gutturalis. א vel ע, vel ר, prima est cú camés, vt הִתְפָּאֵר gloriatus est, mouit se, וְהִתְבָּרֵךְ & benedicet se, Deut. 29. 19. Sin vero fuerit ה, aut ת, tunc prima est cũ pathách, vt הִטַּהֵר pro הִתְטַהֵר mundauit se, vt Iehos. 22. 17, Non הִטַּהֲרוּ mundauimus nos. pro הִתְטַהֲרוּ. Et * וְהִטַּהֲרוּ & mũdabunt se, Nume. 8. 7. Secunda radicalis est cum pathách: quod cum accentu diuisiuo, vt soph passúc, vt athnách, vt zachéph, mutatur in camés. vt 2. Paral. 23. 1, הִתְחַזֵּק confortauit se. הִתְנַשֵּׂא rasit se. Et cum zachéph, וְהִתְנַשֵּׂא, Leuit. 13.

391. 403 390 391 395 394

33. Vel cũ séri, vt הִתְמַכֵּר vendidit se, 1. Reg. 21. 25. הִתְאַמֵּץ
375 roborauit se, 1. Reg. 12. 18. Quòd si habuerit maccáph, erit cum seghól, vt Gene. 6. 9, cum Deo הִתְהַלֶּךְ נֹחַ ambulauit Nóach. Scripsit R. Iahacób filius Elhazar, illud Iechez. 38. 23, וְהִתְגַּדַּלְתִּי וְהִתְקַדַּשְׁתִּי & magnificabo me, & sanctificabo me: Et illud Leuit. 11. 44, וְהִתְקַדַּשְׁתֶּם & sanctificabitis vos, & eritis sancti: quorum secunda radicalis est cũ chiric: venire ab הִתְגַּדֵּל הִתְקַדֵּשׁ cũ séri: quia si esset ab הִתְגַּדֵּל הִתְקַדֵּשׁ cũ pathách, essent & ipsa cũ pathách.

404 Plurale, הִתְפַּקְּדוּ. Et cũ accẽtu diuisiuo est cum camés,
394 הִתְפַּקְּדוּ, aut הִתְפָּקְדוּ, & הִתְפָּקְדוּ. Sed in hoc verbo secunda radicalis venit lenis, hoc est sine daghés, teste R. Dauid in Michlól, vt Iudic. 20. 17, הִתְפָּקְדוּ numerati sunt. In-
195 terdũ prima radicalis cũ prædicto accentu, est cum seghól loco pathách, propter gutturalẽ, quæ non recipit daghés, vt Num. 8. 7, וְהִטַּהֲרוּ & mũdabũt se. Iechez.
393·371 5. 13, וְהִנַּחַמְתִּי & cõsolabor me: vel cõsolatus sũ me. Po-
477 nitur interdum & א vice ה, vt primo libro annotatũ est, Cap. xxvi.

404 Participium, מִתְפַּקֵּד. Et הַמִּתְבָּרֵךְ benedicens se, Iesah. 65. 16. מִמְתַּכְּבֵּד quàm glorificans se, Prouer. 12. 9. וּמִתְנַקֵּם & vlciscentem se, Psal. 8. 3. מִתְעַבֵּר qui irascitur cũ eo,
357 Prouer. 20. 2. מְנַאֵץ blasphematur, Iesah. 52. 5, pro מִתְנָאֵץ: deficit enim ת quod est in potẽtia daghés. Et sic Iechez. 2. 2, & 43. 6, Et audiui אֵת מְדַבֵּר dictum ad me. Sic etiam Leuit. 14. 11, הַמְטַהֵר qui purificat se.

404 Hammacór cum pathách, & cũ séri, הִתְפַּקֵּד הִתְפַּקֵּד, vt הִתְנַלַּע misceri, Prouerb. 17. 14. בְּהִתְעַטֵּף cum deficeret, Psal. 142. 4. לְהִשְׁתַּבֵּחַ vt laudemur, Psal. 106. 47. לְהִתְגָּרֵד vt scalperet se, Iób 2. 8. מֵהִשְׁתָּרֵעַ vt non excresceret, Iesah. 28. 20. לְהִתְנַחֵם consolationẽ accipere, Gene. 37. 35.

Imperatiuum similiter cũ pathách, aut sére, vt וְהִתְעַנַּג & delectare, Psal.37.4. הִתְהַלֵּךְ ambula, Gen.13.17. הִתְקַדָּשׁוּ sanctificamini, aut sanctificate vos, Iehos.3.5. וְהִטַּהֲרוּ & mundate vos, Genes.35.2. הִתְנַעֲרִי excute te, Iesah.52.2. הִתְפַּתְּחִי solue te, Iesah.52.2. 405.395

Futurum, וְאֶשְׁתַּמֵּר &c. & obseruaui me, Psal.18.24. אֶתְפָּאָר gloriabor, Iesah. 49.3. וְאֶתְנָחֵם & solatiũ accepi, Psal.119.52. וְאֶתְהַלְּכָה & ábulabo, Psal.119.45. וַיִּתְהַלָּךְ & ambulauit, Gene.5.24. וַיִּתְחַזֵּק & roborauit se, Iudicũ 20.22. וְיִשְׁתַּמֵּר & seruabitur, Micháh 6.16. תִּתְפַּתָּל peruertes te, Psal.18.27. תִּתְחַסָּר, Psal.18.26. תִּתַּבָּל, 2.Semu.22.27, pro תִּתְחַבָּל, quod per metathesin. i. transpositionẽ literarum, est תִּתְפַּתָּל, teste R.Dauid in cõment. & lib.rad. & in Michlól. יִתְבַּקְּעוּ scindétur, aut scindent se, Micháh 1.4. וְיִתְהַלְּכוּן ambulabunt, Psal.12.9. יִתְפָּרְדוּ diuidentur, Psal.92.10. וַיִּתְמַנְּרוּ & numerati sũt, Iudic.20.15: est lene, & prima radicalis cum camés. וַיִּתְעַבֵּר & iratus est, Psal. 78.21. וַיִּתְעַבֵּר, Ibidem, 59. תִּתְנַבֵּל miscebitur, Prouerb.20.3. 405 394

Et cum maccáph, יִתְנַכֵּר־נַעַר agnoscetur puer, Prouerb.20.11. Et prima radicalis cum seghól, יִתְנַחֵם pœni tebit eum, Deut.32.36.

De verbis quorum prima א vel י, *& secunda quæ est* ו vel י *quiescit.* CAP. LXIII.

SVnt in hoc binián & quiescentia verba, quorum quædam sunt in quibus prima quæ est א, quiescit, vt,

Præteritum, הִתְאַזַּר אוֹ הִתְאַזֵּר הִתְאַזַּרְתִּי, הִתְאַזְּרוּ, Accinxit se &c. & ita réliduum. הִתְאַבֵּל luxit, 1. Semu. 15.35. הִתְאַזַּר accinxit se, Psal. 93.1. הִתְאַמְּצוּ continuerunt se, Iesah.63.15.

Participium, מִתְאַזֵּר. Et מִתְאַבֵּל lugens, 1.Semu.16.1.

Hammacór, הִתְאַזֵּר, vt להִתְאַפֵּק continere ſe, Gen. 45.1.

Imperatiuum, הִתְאַזֵּרוּ. & הִתְאַזְּרוּ accingite vos, Ieſah. 8.9. הִתְאַחֲזִי vni te, Iechez. 21.16.

Futurũ, אֶתְאַזֵּר. Et cum accẽtu diuiſiuo eſt cũ camés: vt אֶתְאַפֵּק contínebo me, vim faciam mihi, Ieſa. 42.14. יִתְאַבֵּל. 1. Semu. 13.12. וַיִּתְאַבֵּל & luxit, Geneſ. 37.34. וְאֶתְאַפֵּק Iechez. 7.12. וַיִּתְאַפֵּק, Eſter 5.10. וַיִּתְאַפֵּק, Gen. 43.31. יִתְאַחֲרֵם ru beſcet, Prouerb. 23.31. תִּתְאַפֵּק, Ieſah. 64.14. וַיִּתְאַבְּלוּ, Num. 14.39. וַיִּתְאַבְּלוּ, Exod. 33.4.

ALia ſunt quorum prima quæ eſt י, quieſcit, vt, Præteritũ, הִתְוַדַּעְתִּי הִתְוַדָּעוּ הִתְוַדַּעְתֶּם הִתְוַדָּעְנוּ Sciuit, aũt cognouit ſe, &c. in quibus י radicale mutatur in ו vt plurimum, præter illud Nume. 1. 18,
505 וַיִּתְיַלְּדוּ & oſtenderunt ſuã genealogiam. id eſt, à quibus eſſent prognati. cuius י eſt cum ghahiá & pathách, & ל lene, id eſt ſine daghés. Participium, כְּתִוַּדַּע, &c.

Hammacór, הִתְוַדַּע, vt בְּהִתְוַדַּע dum ſe manifeſtaret, Geneſ. 45.1. להִתְיַצֵּב vt ſtaret, Iob 1.6, & 2.1.

Imperatiuum, הִתְוַדַּע.

506 Futurum, אֶתְוַדַּע: vt אֶתְוַדַּע oſtendam me, Nume. 12.6. וְאֶתְיַצְּבָה, Chabac. 2.1. וַיִּיחַל & expectauit, Geneſ. 8.12, pro
537 וַיִּתְיַחֵל, teſte R. Dauid in lib. rad. & Michlól. יִתְיַלְּדוּ vt in præterito. תִּתְיַסָּרוּ ſuperbietis, Ieſah. 61.6: quanquam & ab אָסַר duci poteſt. יִתְיַצֵּב ſtabit, Prouerb. 22.29. יִתְיַצְּבוּ, ibidem. יִתְיַצְּבוּ, Pſal. 2.2.

SVnt & alia quorum ſecũda quæ eſt ו vel י, quieſcit, vt communis grammaticorum fert opinio, quæ geminata eſſe puto, vt,

626 עָבָר • הִתְבּוֹנֵן אוֹ הִתְבּוֹנֵן הִתְבּוֹנַנְתָּ הִתְבּוֹנַנְתִּי
הִתְבּוֹנְנָה הִתְבּוֹנָנַת
הִתְבּוֹנְנוּ אוֹ הִתְבּוֹנָנוּ הִתְבּוֹנַנְתֶּם הִתְבּוֹנַנְנוּ אוֹ הִתְבּוֹנָנוּ
הִתְבּוֹנְנוּ׃

בֵּינוֹנִי	מִתְבּוֹנֵן	מִתְבּוֹנְנִים
	כִּתְבּוֹנְנָה	מִתְבּוֹנְנוֹת :
מָקוֹר	הִתְבּוֹנֵן :	
צִוּוּי	הִתְבּוֹנֵן	הִתְבּוֹנְנוּ
	הִתְבּוֹנְנִי	הִתְבּוֹנֵנָה אוֹ הִתְבּוֹנְנָה :
אַיתֶן	אֶתְבּוֹנֵן יִתְבּוֹנֵן תִּתְבּוֹנֵן	נִתְבּוֹנֵן יִתְבּוֹנְנוּ תִּתְבּוֹנְנוּ
	תִּתְבּוֹנֵן תִּתְבּוֹנְנִי	תִּתְבּוֹנֵנָה אוֹ תִּתְבּוֹנְנָה :

Præteritum, הִתְבּוֹנֵן Intellexit, considerauit: siue intellexit, vel contẽplatus est, aut considerauit se. Est enim verbũ intransitiuum. Psal. 37. 10, וְהִתְבּוֹנַנְתָּ & intelliges: aut considerabis. וְהִתְעוֹרַרְתִּי & suscitabo me, Iiob 31. 29. הִתְבּוֹנָנוּ contemplati sunt, Iesah. 52. 15. Et 24. 19, רָעָה הִתְרֹעֲעָה הָאָרֶץ פּוֹר הִתְפָּרְרָה אֶרֶץ מוֹט הִתְנוֹטְטָה אָרֶץ : Confringendo confregit se terra, dissipando dissipauit se terra, mouendo mouit se terra.

Participium, מִתְבּוֹנֵן intelligens. מִתְעוֹרֵר suscitans se, Iesah. 64. 7. מִמִּתְקוֹמְמִים ab insurgentibus, Psal. 17. 7. 627

Imperatiuũ, הִתְבּוֹנֵן. vt וְהִתְבּוֹנְנוּ & considerate, contẽplamini, Irme. 2. 10. Et 9. 17, הִתְעוֹרְרִי suscitare, vel suscita te, Iesah. 51. 17.

Futurum, אֶתְבּוֹנֵן. Et cum accentu diuisiuo, אֶתְבּוֹנֵן, vt אֶתְקוֹטֵט tabescã, Psal. 139. 21. וְאֶתְקוֹטְטָה, Psal. 119. 158. יִתְלוֹנֵן commorabitur, Psal. 91. 1. תִּתְמוֹגֵג liquefiet, Psal. 107. 26. תִּתְגּוֹרְדִי incides te, Irme. 47. 5. תִּתְגֹּרְדִי, Michah 5. 1. וַיִּתְפַּצְצוּ & contriti sunt, Chabác. 3. 6. יִתְבּשְׁשׁוּ erubescent, Gene. 2. 25. יִתְבּוֹנָנוּ contemplabuntur, Iesah. 14. 16. תִּתְבּוֹנָנוּ contemplabimini, Iesah. 43. 18. 627

De verbis quorũ prima י, *& extrema* ה *vel* א *quiescunt: Quorũ ité vltima* ה *quiescit. Déque vno cuius tertia geminatur, prima geminatarum apparente & altera quiescente.* CAP. LXIIII.

PRæter hæc sunt & alia quorũ prima quæ est י,& vltima quæ est ה,quiescunt,vt,

עָבָר	הִתְוַדָּה	הִתְוַדִּית	הִתְוַדֵּיתִי	הִתְוַדִּינוּ	הִתְוַדֵּיתֶם הִתְוַדִּינוּ :
	הִתְוַדִּיתָה	הִתְוַדֵּית			הִתְוַדִּיתֶן :
בֵּינוֹנִי	מִתְוַדֶּה			מִתְוַדִּים	
	מִתְוַדָּה			מִתְוַדּוֹת :	
מָקוֹר	הִתְוַדֵּה אוֹ הִתְוַדּוֹת :				
צִוּוּי	הִתְוַדֵּה			הִתְוַדּוּ	
	הִתְוַדִּי			הִתְוַדִּינָה :	
אֵיתָן	אֶתְוַדֶּה	יִתְוַדֶּה	תִּתְוַדֶּה	נִתְוַדֶּה	יִתְוַדּוּ תִּתְוַדּוּ
		תִּתְוַדִּי	תִּתְוַדֶּה		תִּתְוַדִּינָה :

Præteritum,הִתְוַדֶּה Confessus est. Leuit.26.40, וְהִתְוַדּוּ & confitebuntur peccatum suum. Et 5.5, וְהִתְוַדָּה & cõfessa fuerit peccatum, vt nostri interpretantur. Sed cũ hoc binián sit intransitiuum, exponendum est, Et cõfitebuntur de peccato suo, Et confessa fuerit de peccato suo.

Futurum,וְאֶתְוַדֶּה & confessus sum, Dan.9.4. Et Irm. 4.30,frustra תִּתְיַפִּי decorabis te.

ALia sunt quorum vltima quæ est א,quiescit,vt,

עָבָר	הִתְחַבֵּא	הִתְחַבֵּאת	הִתְחַבֵּאתִי	הִתְחַבֵּאנוּ	הִתְחַבֵּאתֶם הִתְחַבֵּאתֶן :
	הִתְחַבְּאָה	הִתְחַבֵּאת			
בֵּינוֹנִי	מִתְחַבֵּא			מִתְחַבְּאִים	
	מִתְחַבְּאָת			מִתְחַבְּאוֹת :	
מָקוֹר	הִתְחַבֵּא :				
צִוּוּי	הִתְחַבֵּא			הִתְחַבְּאוּ	
	הִתְחַבְּאִי			הִתְחַבֵּאנָה :	

אַיתָן	אֶתְחַבֵּא	יִתְחַבֵּא תִּתְחַבֵּא	נִתְחַבֵּא יִתְחַבְּאוּ	תִּתְחַבֶּאנָה : תִּתְחַבֶּאנָה תִּתְחַבֶּאנָה :

Præteritum, הִתְחַבֵּא Abscódit se, latuit, &c. הִתְחַבְּאוּ שָׁם, 1. Semu. 14. 11. יִתְחַבְּאוּ, Iób 38. 30.

Participium, הַמִּתְחַבְּאִים, 1. Semu. 14. 22.

Futurum, יִתְחַבֵּא, 1. Semu. 23. 23, & Gen. 3. 8. תִּתְגַּלָּא, Iób 10. 16. וַיִּתְחַבְּאוּ, 1. Semu. 13. 6.

SVnt & alia quorum vltima ה quiescit, vt,

עָבָר	הִתְגַּלָּה	הִתְגַּלֵּיתָ הִתְגַּלֵּיתִי	הִתְגַּלּוּ הִתְגַּלֵּיתֶם הִתְגַּלֵּינוּ	697
		הִתְגַּלְּתָה הִתְגַּלְּתִי	הִתְגַּלֵּיתֶן :	
בֵּינוֹנִי	מִתְגַּלֶּה		מִתְגַּלִּים	
	מִתְגַּלָּה		מִתְגַּלּוֹת :	
מֻקְוָר	הִתְגַּלֵּה אוֹ הִתְגַּלּוֹת :			
צִוּוּי	הִתְגַּלֵּה אוֹ הִתְגַּל		הִתְגַּלּוּ	
	הִתְגַּלִּי		הִתְגַּלֵּינָה :	
אַיתָן	אֶתְגַּלֶּה יִתְגַּלֶּה	תִּתְגַּלֶּה	נִתְגַּלֶּה יִתְגַּלּוּ תִּתְגַּלּוּ	
	תִּתְגַּלֶּה תִּתְגַּלִּי		תִּתְגַּלֶּינָה :	
	אוֹ אֶתְגַּל יִתְגַּל תִּתְגַּל נִתְגַּל :			

Præteritum, הִתְגַּלָּה Reuelatus, aut detectus est, vel reuelauit, aut detexit se, apparuit, &c. Et הִתְרַפִּית remissus fuisti, Prouerb. 24. 10.

Participium cum seghól, מִתְרַפֶּה remissus, negligẽs, Prouerb. 18. 9. מִתְרַפִּים remissi, aut negligentes, Iehos. 18. 3. Et cũ sẽri, Gen. 24. 21, Et vir מִשְׁתָּאֵה admirabatur. 697

Hammacór cum sẽri, הִתְגַּלָּה. Et בְּהִתְגַּלּוֹת, Prouerb. 18. 1. Et 2. Semu. 13. 2, לְהִתְחַלּוֹת vt ægrotaret.

Imperatiuũ, הִתְגַּלֵּה, Et defectiuũ, הִתְגַּל cum pathách. 698
Et cum accentu diuisiuo, cum camés, vt 2. Semu. 13. 5, וְהִתְחַל & ægrota. id est finge te ægrotare.

Futurum, אֶתְגַּלֶּה. Et יִתְגָּרוּ בָם litigabunt cum eis, Pro- 699
uer. 28. 4. Defectiuum est cum pathách, אֶתְגַּל, &c. Et cũ

accentu diuiſiuo eſt cũ camés, vt 2.Sem.13.6, וַיִּתְחַל & ægrotauit. id eſt finxit ſe ægrotare. Sunt tamen nonnulla quæ veniunt cum camés, quãquam prædictum non habeant accentum: vt Pſal.45.12, וְיִתְאַו & concupiſcet. Prouerb.23.3, תִּתְאֵו concupiſces. Sũt cameſſata, quia proferuntur iuxta formam יִרְגְלֵיו: item omnium plurarium habentiũ ו cum ו tertiæ perſonæ ſigno, quæ ſunt cameſſata propter hannách quod iacet in eis. Deut.2.10, & ne תִתְגֵר litiges cũ eis in bello. Et Ieſah.41.10, Ne תִשְתָע terrearis. aut paueas. Et 23, וְנִשְתָעָה & pauebimus.

999

723 ESt & vnicum verbum cuius tertia geminatur, prima geminatarũ apparente, altera quieſcente: vt,

עָבַר	הִשְׁתַּחֲוֹה הִשְׁתַּחֲוִיתִי הִשְׁתַּחֲוִו הִשְׁתַּחֲוִיתֶם הִשְׁתַּחֲוִינוּ		
	הִשְׁתַּחֲוָתָה אוֹ הִשְׁתַּחֲוָה הִשְׁתַּחֲוִית		הִשְׁתַּחֲוִיתֶן :
בֵּינוֹנִי	מִשְׁתַּחֲוֶה	מִשְׁתַּחֲוִים	
		מִשְׁתַּחֲוֹת :	
פָּקוֹר	הִשְׁתַּחֲוֵה אוֹ הִשְׁתַּחֲוִוֹת :		
צִוּוּי	הִשְׁתַּחֲוֵה	הִשְׁתַּחֲוִוּ	
	הִשְׁתַּחֲוִי	הִשְׁתַּחֲוֶינָה :	
אֵיתָן	אֶשְׁתַּחֲוֶה יִשְׁתַּחֲוֶה תִּשְׁתַּחֲוֶה נִשְׁתַּחֲוֶה יִשְׁתַּחֲוּ תִּשְׁתַּחֲוּ		
	תִּשְׁתַּחֲוִי תִּשְׁתַּחֲוִי	תִּשְׁתַּחֲוֶינָה אוֹ תִּשְׁתַּחֲוִין:	

Præteritum, הִשְׁתַּחֲוָה Adorauit, vel incuruauit ſe, &c, Iechez. 46.2. וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ & adorabis, Deut.4.19. הִשְׁתַּחֲוִיתִי adoraui, 2.Semu. 16.4. הִשְׁתַּחֲווּ adorauerunt, Irme.8.2. וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם & adorabitis, Exod.24.1.

Participiũ, וּמִשְׁתַּחֲוֶה & adorãs, vel incuruans ſe, Eſter. 3.5. Et 2, וּמִשְׁתַּחֲוִים & adorantes.

Hammacór, הִשְׁתַּחֲוֹת Adorare, incuruare ſe. לְהִשְׁתַּחֲוֹת, Geneſ.37.10.

Imperatiuum, הִשְׁתַּחֲוֵה Adora, incurua tẽ. הִשְׁתַּחֲווּ adorate, Pſal. 29.2. וְהִשְׁתַּחֲוִי לוֹ & adora eum, Pſal.45.12.

Futurum, אֶשְׁתַּחֲוֶה Adorabo, incuruabo me, Pſal.5.8. תִּשְׁתַּחֲוֶה adorabis, Exod.20.5. וְנִשְׁתַּחֲוֶה & adorabimus, Geneſ.22.5. וַיִּשְׁתַּחוּ־לוֹ & adorauerunt eum, Gene.43.26. תִּשְׁתַּחֲווּ adorabitis, Iehoſ.23.7. Et ſine litera geminata, remanet ו quieſcens vltima radicalis, vt וַיִּשְׁתַּחוּ & incuruauit ſe, Geneſ.33.3. וַיִּשְׁתַּחוּ & incuruauit ſe, Iehoſ.5.14. וַיִּשְׁתַּחוּ, Iudic.7.15. וַתִּשְׁתַּחוּ & incuruauit ſe, 1.Sem.25.23. וְתִשְׁתַּחֲוֶיןָ & adorabunt, Geneſ.33.6. 724

De verbis quorũ prima נ vel ל deficit: Quorũ itẽ prima נ deficit, & vltima א quieſcit. CAP. LXV.

SVnt & verba defectiua, & horum quædam ſunt in quibus prima, quæ eſt נ, deficit, vt,

עָבָר	הִתְנַקֵּם	הִתְנַקֵּמְתָּ הִתְנַקֵּמְתִּי הִתְנַקֵּמוּ הִתְנַקֵּמְתֶּם הִתְנַקֵּמְנוּ		
		הִתְנַקְּמָה הִתְנַקְּמָה		הִתְנַקֵּמְתֶּן :
בֵּינוֹנִי	מִתְנַקֵּם		מִתְנַקְּמִים	
	מִתְנַקֶּמֶת		מִתְנַקְּמוֹת :	
מָקוֹר	הִתְנַקֵּם :			
צִוּוּי	הִתְנַקֵּם		הִתְנַקְּמוּ	
	הִתְנַקְּמִי		הִתְנַקֵּמְנָה :	
אֲתִיד	אֶתְנַקֵּם יִתְנַקֵּם	תִּתְנַקֵּם	נִתְנַקֵּם יִתְנַקְּמוּ תִּתְנַקְּמוּ	
	תִּתְנַקְּמִי תִּתְנַקֵּם		תִּתְנַקֵּמְנָה :	

Præteritum, הִתְנַקֵּם Vltus eſt, aut vindicauit ſe, &c. הִתְנַפַּלְתִּי proſtraui me, Deut.9.25. וְהִתְנַחֲלוּם & poſſidebũt ex eis: vel, & hæredes eorum erunt, Ieſah.14.2.

Participium, מִתְנַקֵּם: vt וּמִתְנַקֵּם & vlciſcens ſe, Pſal.8.3. הַמִּתְנַדְּבִים, Iudic.5.9. מִתְנַבֵּרָה, 1.Reg.14.5.

Hammacór, בְּהִתְנַדֵּב, Iudic.5.2. וְלְהִתְנַפֵּל, Gen.43.18. עַל־הִתְנַדְּבָם, 1.Paral.29.9.

Imperatiuum, הִתְנַקֵּם Vlciſcere, &c. הִתְנַגְּשׁוּ accedite, Ieſah.45.20.

Futurum, אֶתְנַקֵּם Vlciſcar. וְאֶתְנַפֵּל, Deut.9.18. וַיִּתְנַכֵּר, Geneſ.42.7. יִתְנַגַּח, Pſal.135.14. יִתְנַחֵם cornupetet, Dan.

11.40. תִּתְנַקֵּם vlciſcetur ſe anima mea, Irme.5.9. וַיִּתְנַדְּבוּ, 1.Paral.29.6. וַיִּתְנַבְּלוּ, Gene.37.18. תִּתְנַחֲלוּ, Iechez.47.13.

הִתְלַקֵּחַ

ALia ſunt quorum prima quæ eſt ל, deficit, vt, Præteritum, הִתְלַקֵּחַ Comprehendit ſe, &c.

Participiũ, כִּתְלַקֵּחַ & כִּתְלַקַּחַת cõprehenſus, Exod.9.24.

Hammacór, הִתְלַקֵּחַ.

Imperatiuum, הִתְלַקַּח.

Futurum, אֶתְלַקֵּחַ יִתְלַקֵּחַ.

הִתְנַבֵּא

ALia ſunt quorum prima quæ eſt נ, deficit, & vltima quæ eſt א, quieſcit, vt,

Præteritum, הִתְנַבֵּא Prophetauit, הִתְנַבֵּאתִי הִתְנַבֵּאתָ. Et ſic הִתְנַשֵּׂא &c.

Participium, כִּתְנַבֵּא כִּתְנַבְּאִים.

Hammacór, הִתְנַבֵּא vel הִתְנַבּוֹת.1.Semu.10.13, מֻהְתְנַבֹּאת.

Imperatiuum, הִתְנַבֵּא.

Futurum, אֶתְנַבֵּא יִתְנַבֵּא &c. יִתְנַשֵּׂא &, Nume.23. 24. תִּתְנַשְּׂאוּ, Nume.16.3.

De verbis geminatis. CAP. LXVI.

785 GEminata verba ſunt & in hoc biniã, quorũ quædam ſunt quæ ſecundam & tertiam geminant, aut eandem habent: & more perfectorum veniunt, quia litera geminata eſt radicalis.

הִתְהַלֵּל

Præteritum, הִתְהַלֵּל Laudauit ſe, iactauit ſe: הִתְהַלַּלְתָּ הִתְפַּלַּלְתִּי, & הִתְהַלַּלְתִּי oraui, 1.Sem.1.27. Et cum chólem, הִשְׁתּוֹלֵל, & הִתְנוֹלֵל, &c.

Participium, כִּתְהַלֵּל laudás ſe, iactans ſe. הַמִּתְהַלְלִים qui

784 ſe iactant, Pſal.97.7. Et cum chólem, מִתְגּוֹלֵל inuolutũ, inuoluens ſe, 2.Semu. 20.12. כִּתְרוֹנֵן exaltans, laudans, Pſal.78.65.

Hammacór, הִתְהַלֵּל. Et לְהִתְהַלֵּל, Pſal. 106.5. לְהִתְפַּלֵּל, 1.

gg.i.

Semu.1.12.לְהִתְגֹּלֵל, Genes.43.18.Et lene, id est sine daghés præter normam,vt Genes.42.21, בְּהִתְחַנְנוֹ dum deprecaretur ipse. 791

Imperatiuum, הִתְהַלֵּל lauda, vel iacta te. הִתְפַּלֵּל ora, Leuit.21.7.

Futurum,אֶתְהַלֵּל laudabo,aut iactabo me.אֶתְפַּלֵּל orabo,Psal.5.3.וְאֶתְחַנַּן & deprecatus sum,Deut.3.23. וָאֶתְפַּלֵּל Deut.9.20.אֶשְׁתּוֹנֵן acuá me,Psal.73.21. יִתְהַלֵּל, & יִתְהַלָּל, Prouer.20.14. יִתְפַּלֵּל orabit, Psal.32.6. Et cũ maccáph, וְיִתְחַנֶּן־לוֹ,Hose.12.4. תִּתְהַלָּל, Prouer.27.1.תִּתְהַלֵּל, Iesah. 41.16.וְיִתְהַלְלוּ,Iesah.45.25.יִתְהַלָּלוּ,Irme.4.2. יִתְהוֹלָלוּ insanient, Nachúm 2.4.יִתְהוֹלָלוּ, Irme. 50.38. תִּתְבָּרֵר mundus eris, Psal.18.27. 785

SVnt & alia quæ secundam & tertiam geminant,secunda ו vel י quiescente:quæ (vt mea fert opinio) sunt geminata:de quibus suprà Cap. LXIII. 626

SVnt & alia quæ primam & secundã geminant,tertia quæ est ה,quiescente,vt, הִתְדַּרְדְּרָה

Præteritum,הִתְדַּרְדְּרָה Incessit,הִתְדַּרְדַּרְתִּי,&c.

Participiũ,מִתְדַּרְדְּרָה incedẽs. Macór,הִתְדַּרְדְּרָה incedere.

Imperatiuum,הִתְדַּרְדְּרָה הִתְדַּרְדְּרוּ incede.

Futurum,אֶתְדַּרְדְּרָה incedam, יִתְדַּרְדְּרָה תִּתְדַּרְדְּרָה. Et sine tau, אֶדַּרְדְּרָה, Iesah.38.14.Et אֶדַּרְדְּרֵם incedam cum eis,Psal.42.5. daghés est loco ת.

DE PVHAL PERFECTO ET quiescente. CAP. LXVII.

IAm dictũ est de sex binián,quæ per se sunt distincta: modo dicendum est de aliis quæ non sunt binián per se, sed reducũtur ad alia binianím. Primum igitur dicendum est 351.359

de puhál, quod reducitur ad pihél haddaghús, vnde & dagheſſatur, ſicut & illud, quod tamen ſecundum R. Dauid & iuniores, eſt binián per ſe, & paſſiuũ ipſius bin ián pihél haddaghús, quod in Ephód improbatur, eo quòd careat imperatiuo. Eſt autem paſſiuum, & eius vſus in Scripturis rarus. Coniugatur autem ſic cũ ſcuréc, vel cholem,

עָבָר	שְׁלַח	שְׁלַחְתִּי שְׁלַחְתָּ שְׁלַחְתְּ שְׁלַחְנוּ שְׁלַחְתֶּם שְׁלַחְתֶּן שְׁלָחוּ	
	שְׁלָחָה	שְׁלָחַתְנוּ :	
בינוני	שָׁלֻחַ	שְׁלֻחִים	
	שְׁלֻחָה	שְׁלֻחוֹת :	
כִּקּוֹר	שְׁלוּחַ :		
אֵיתָן	אֶשְׁלַח	יִשְׁלַח תִּשְׁלַח נִשְׁלַח יִשְׁלְחוּ תִּשְׁלַחְנָה תִּשְׁלַחְנָה תִּשְׁלַחְנָה :	

352 Præteritum, שָׁלַח Miſſus eſt, Iudic. 5. 15. Cum pathách ſecunda radicalis, & cum daghés, niſi ſit gutturalis, aut ר, quæ non recipiunt daghés. Et cum accentu diuiſiuo eſt cum camés, vt עָזוּב derelicta eſt, Ieſah. 32. 14. שְׁלֻחַ dimiſſus eſt, Hobadiáh 1. Prima etiam cum camés cha-
321 téph, vt Iechez. 16. 4, Non כָּרֻת præciſus eſt vmbilicus
355 tuus. Quòd ſi ſecunda fuerit gutturalis, vel ר, prima eſt cum cholẽ, præter ח. vt וּמֹרָק & defricabitur, Leuit.
356 6. 28. טֹרָף raptus eſt, Gene. 37. 33. זֹרָק aſperſus eſt, Nume. 19. 13. חֳרָבוּ ſiccatæ ſunt, Iudic. 16. 7. פָּרַשׂ expoſitum eſt, Num. 15. 34. כְּעֻכוּ fracta fuerunt, Iechez. 23. 3. דְּעֻכוּ extincti ſunt, Pſal. 118. 12. Cum ח nõ mutatur, vt רָחַץ lota eſt, Prouerb. 30. 12. נֶחָמָה conſolatione affecta eſt, Ieſah. 54.

11.רְחֻמָה miseratione affecta est,Hose.1.8. שְׁלֻחֹתַי missus sum,Dan.10.11.שְׁלֻחוּ missi sunt,Gen.44.3.חֻצַבְתֶּם excisi estis,Iesah.51.1.שְׁלֻחָה missa aut dimissa est,Iesah.50.1.

Participium cum camés, שָׁלֻחַ, & est instar nominũ toarím.

Hammacór,שָׁלֻחַ vt נָגֹב,Gene.40.15.

Futurum, אֶשְׁלַח mittar, cũ pathách.וַיְבַקֵּשׁ & quæsita est res,Estér 2.23.הַיְשֻׁלַּם nũ reddetur,Irm.18.20. Et cũ accentu diuisiuo,vt soph passúc,athnách, est cum camés,vt יְשֻׁלַּם reddetur,Prouer.11.31. Et 27.18,יְכֻבָּד glorificabitur.יְרֻשָּׁן impinguabitur,Iesah.34.7.תְּרֻשָּׁן impinguabitur,Prouer.13.4.Et cũ chólem,יְכֹרָךְ benedicetur, Psal.112.2. Et cũ camés,תְּרֻצְחוּ interficiemini,Psal.62.4.

SVnt & quiescentia: & horum quædam sunt quorũ prima quæ est א,quiescit,vt,

Præteritum,אָסַף Congregatus est,אֲסַפְתִּי אֲסַפְתָּ.Iesah. 33.4,וְאָסַף.Et 22.3,אָסְרוּ ligati sunt. אָסַף

Participium, אָסֵף congregatus. אָכַל comestus, consumptus,Exod.3.2. 353

Hammacór,אָסַף congregari.

Futurum,אֵאָסֵף Congregabor,יֵאָסֵף congregabitur.

ALia sunt quorum prima quæ est י,quiescit,vt, יָלַד

Præteritum,יָלַד natus est, Gene.10.21.יָלַדְתְּ natus es.יָסַד fundatus fuit,Hezræ 3.6. יָלְדוּ nati sunt,Gene.6. 1.יָצְרוּ formati sũt, Psal.139.16.יָלְדָה nata est,Gen.24.15.

Participium,יָלֹד natus,&c.cum daghés:sed יָקְשִׁים,aut יוֹקְשִׁים capiũtur,irretiũtur,Eccles.9.12,est sine daghés. 353

Hammacór,יָלַד nasci.

Futurum,אִיָּלֵד nascar &c.

ALia præterea quorum vltima quæ est א, quiescit, vt קָרָא vocatus est.Iesah.62.2,וְקָרָא לָךְ & vocabitur קָרָא

tibi. Et 61.3. וְקֹרְאָ & vocabitur.

695 גָּלָה

ALia etiam quorum vltima, quæ eſt ה, quieſcit, vt, Præteritũ, גָּלָה Reuelatus, detectus eſt, גָּלִיתָ reuelatus, vel detectus es. & זָנָה fornicatũ eſt, Iechez. 16.34. חָלִית infirmatus es, Ieſah. 14.10. עֻנֵּיתִי humiliatus, vel afflictus ſum, Pſal. 119.71. Et cum chólem, ſecunda exiſtente gutturali, vel ר: vt רָחָה expulſus eſt, & רֻחוּ expulſi ſunt, Pſal. 36.13. Et זָרָה ſparſus eſt.

695 Participium cũ ſeghól, גָּלֶה, &c. & זָרֶה ſparſus, ſpargitur, Ieſah. 30.24. Hammacór, גְּלוּת.

Futurum, אֶגְלֶה יִגְלֶה. Et ſic יִפְתֶּה flectetur, Prouerb. 25.15. & וַיִּכְלוּ perfecti ſunt, Gene. 2.2. תֵּאָנֶה cauſabitur, Pſal. 91.10.

De pubál defectiuo & geminato. CAP. LXVIII.

נָטַשׁ

SVnt & defectiua, quorum nonnulla ſunt in quibus prima quæ eſt נ, deficit, vt Præteritum, נָטַשׁ, Dimiſſus eſt, נָטַשְׁתָ dimiſſus es, &c. Et cum accentu diuiſiuo, נָטַשׁ, Ieſah. 32.14.

Participium, נָטֻשׁ cum camés, dimiſſus. Hammacór, נְטֹשׁ, dimitti. Futurum, אֶנָּטֵשׁ dimittar, יִנָּטֵשׁ dimittetur. יִנָּעוּ flagellabuntur, Pſal. 73.5.

לָקַח

SVnt & alia quorum prima quæ eſt ל, deficit, vt Præteritum, לָקַח לָקַחְתָּ Sumptus, ablatus eſt. לָקַח, Ieſah. 53.8. לָקַחְתָּ ſumptus es, Geneſ. 3.19. לָקְחָה זֹאת ſumpta eſt hæc, Geneſ. 2.23. Participium, לָקֻח cum camés. Hammacór, לְקֹחַ. Futurum, אֶלְקַח יִלָּקַח.

נָכָה

ALia item quorum prima quæ eſt נ, deficit, & vltima quæ eſt ה, quieſcit: quorũ præteritum eſt נָכָה percuſſus eſt, נָכִיתָ percuſſus es, &c. Participium, נָכֶה cum ſeghól. Hammacór, נְכוֹת. Futurũ, אֶנְכֶּה יִנְכֶּה &c.

שָׁדַד

SVnt etiam alia quæ ſecundam & tertiam geminát, ſiue eandem habent: quorum præteritum eſt שֻׁדַּד vaſtatus eſt, Ieſah. 15.1. שֻׁדַּדְתָּ vaſtatus es. Et cum camés 352
chatéph, שֻׁדָּדָה, Nachúm 3.7.

Participium, שָׁדֽוּד. Hammacór, שֻׁדָּד.

Futurum, אֲשֻׁדַּד וְשֻׁדָּד. Et cum camés præter normá, licet non habeat accentum diuiſiuum, vt Ieſah. 16.10, 360
& nõ יֻרַּן laudabitur. *Et defectiuum cum ו, & daghés 781
ob defectum literæ geminandæ, vt יוּשַׁד, Hoſe. 10.15. Et יֻחַן, Ieſah. 26.10. Et יוּעַם, Thren. 4.1.

הֻרָּה

ALia poſtremo geminát primá & tertiá ה, ipſa tertia quieſcẽte, vt Iiób 3.3, הֻרָּה גָּבֶר cõceptus eſt vir.

DE BINIAN HOPHAL. CAP. LXIX.

Binián hophál (vt eſt in libro Ephód) non eſt 382.385
binián per ſe, vt putauit R. Dauid, ſed reducitur ad binián hiphíl, aſſumpto etiam ה in principio: éſtque ſignificationis paſſiuæ. Et verba quæ ſunt in binián hiphíl, poſſunt eſſe & in hoc: quod ſic coniugatur,

הָעֶבֶר

הָפְקַד	הָפְקְדָתָ	הָפְקַדְתִּי	הָפְקְדוּ	הָפְקַדְנוּ
הָפְקְדָה			הָפְקַדְתֶּן	

הַבִּינוֹנִי

הָפְקָד	הָפְקָדִים
הָפְקֶדֶת אוֹ הָפְקָדָה	הָפְקָדוֹת

הַמְקוֹר

הָפְקֵד

הָאִיתְּן

אָפְקַד	יָפְקַד תִּפְקַד	נִפְקַד	יִפְקְדוּ תִּפְקַדְנָה
	תִּפְקְדִי		

או אֶפְקַד יָפְקַד תָּפְקַד נִפְקַד׃

383 Præteritum, הָפְקַד visitatus fuit. Et ה est cum camés chatéph, vel cum scuréc, Ioél 1.9, הָכְרַת excisum est sacrificium. הָשְׁלַכְתָּ proiectus es, Iesah.14.19. הָשְׁלַכְתִּי proiectus sum, Psal. 22.11. הֻרְעֲלוּ cóſopitæ ſunt, Nachúm 2.3. הָשְׁלְמָה־לָּךְ pacifica facta est tibi, Iób 5.23. Et cũ scuréc, vt הָסְלַחְתְּ salita es, Iechez.16.4. Et 32.32, וְהִשְׁכַּבְתָּ & proſtrabitur, aut dormire fiet. Et 19.12, הָשְׁלָכָה proiecta. Quòd

384 si prima radicalis fuerit gutturalis, erit cum camés chatéph, & ה cũ camés lato, vt הֶעְבַּרְתָּ cóſtitutus est, הֶעְבַּרְתָּ constitutus es. Et sic participium, macór, & futurum. vt Iechez. 26.2. הֶחֳרְבָה desolata est. Excipitur וְהֶחְתֵּל & inuoluendo, Iechez.16.4.

Participium, הֶפְקֵד cum camés, Et הֶעְבֵּר.

Hammacór, הֶפְקֵד. Et וְהֶחְתֵּל, Iechez.16.4. הֶחֳרֵב digladiando, 2. Reg.3.23. Et cum he, וְהִשְׁכִּבָה, Ieche.32.19.

Futurum, אִפְקֹד vel אֶפְקֵד, &c.

הוּצַק A Lia sunt quorũ prima quæ est י, quiescit, vt הוּצַק Diffusus est, Psal.45.3. וְהוֹרֵד & descendere factũ est, vel depositum est, Nume.10. 17. הוּרַע cognitus est, aut cognosci factus est.

Participium, הוּרַע cognitus: הוּצָק diffusus.

546 Hammacór, הוּצַק diffundi. הוּרַע vel הוּרַע. Et הֻלַּדְתְּ nasci, Genes.40.20, in quo daghés est loco hannách.

Futurum, אוּצַק יוּצַק, & יֻצַּע sternetur, Iesah.14.11. תּוּרַד descendere fies, ibidem, 15.

הוּכַן A Lia item quorum secũda quæ est ו vel י, quiescit,

623 vt הוּכַן paratus est, הוּכָנָה paratus es. Iesa.16.5, וְהוּכַן & præparabitur, vel firmabitur, &c. Participium, הוּכָן paratus, firmatus. Hammacór, הוּכַן, vel הוּכָן.

Futurũ, אוּכַן יוּכַן. Et Iesah.26.1, יוּשַׁר הַשִּׁיר־הַזֶּה cantabitur canticum hoc.

690 SVnt & alia quorum vltima quæ eſt ה, quieſcit: & eſt cum camés chatéph, vt הֻגְלָה הֻגְלֵיתִי הֻגְלֵיתָ Tranſlatus eſt, Eſtér 2.6. Et הָרְאֵת oſtenſus es, Deut. 4.35. הֻפְנוּ verti iuſſi ſunt, Irme. 49.8. Et הָעֳלֵתָה iuſſa eſt ædcédere, Nachúm 2.7. eſt cũ chólem loco camés chatéph, vt ע producatur. Et prima litera gutturali exiſtẽte, ה eſt cũ camés lato, & litera gutturalis cum camés chatéph, vt הֻחֲלָה infirmatus eſt. Et הֻחֲלֵיתִי infirmatus ſum, 1. Reg. 22.24. Et tertia fœminei, הֻגְלָהּ tranſlata eſt, Eſtér 2.6. Et ſine ה in fine, הֻגְלֶת tranſlata eſt, Irme. 13.18.

הֻגְלָה

659. 691

Participium, הֻגְלָה, &c. ל cum ſeghól. Hãmacór, הֻגְלֶה cum ſéri: vel הֻגְלוֹת. Futurum, אֻגְלָה יֻגְלֶה. vel cum camés chatéph, אֻגְלֶה יֻגְלֶה.

הוּצָא

ALia item quorũ prima quæ eſt י, & vltima quæ eſt א, quieſcũt, vt הוּצָא Eductus eſt, הוּצֵאת eductus es. Participium, הוּצָא. Hammacór, הוּצֶא. Futurum, אוּצָא יוּצָא, &c.

655

SVnt & nonnulla quorum ſecũda quæ eſt ו, & tertia quæ eſt א, quieſcunt: vt הוּבָא Introductus eſt, הוּבֵאתָ introductus es, &c. Participium, הוּבָא. Hámacór, הוּבֶא. Futurum, אוּבָא יוּבָא.

הוּבָא

ALia etiam quorum prima quæ eſt נ, deficit: vt הֻנַּשׂ Iuſſus eſt accedere, הֻנַּשְׂתָּ iuſſus es accedere, &c.

430

Participium, הֻנָּשׂ cum camés. Hammacór, הֻנָּשׂ cũ ſéri. Futurum, אֻנַּשׂ יֻנַּשׂ.

431

VNũ eſt cuius deficiunt extrema, vt הֻתַּן datus eſt, aut dari iuſſus eſt. Participium, הֻתָּן. Hamma cór, הֻתָּן. Futurum, אֻתַּן יֻתַּן, &c. Leuit. 11.38.

הֻתַּן

ALia ſunt quorum prima quæ eſt ל, deficit, vt הֻקַּח acceptus eſt, vel accipi iuſſus eſt. Participium, הֻקָּח. Hámacór, הֻקָּח. Futurum, אֻקַּח. vt יֻקַּח־נָא tollatur

הֻקַּח

quæso, Genes. 18.4, & Iesah. 49.24.

727 SVnt & quorum prima quæ est נ, deficit, & tertia quæ est ה, quiescit: vt הָכֵּה percussus est, aut percuti iussus est, Exod. 22.1, & Psal. 102.5. הַכֵּיתִי הִכִּיתִי, &c. Participium, הִכֶּה. Hammacór, הַכֶּה. Futurú, אַכֶּה יַכֶּה &c. & תֻּכּוּ percutiemini, Iesah. 1.5.

ALia præterea quorum prima quæ est נ, deficit, secunda & tertia geminata: vt הִדַּד הִדַּדְתִּי, Elongatus est, vel elongari iussus est, &c. Participium, הִדֵּד.

Hammacór, הַדֵּד. Futurú, אֲדַדֵּד יְדַדֵּד, vt Iób 20.8, וְיֻדַּד.

781 ALia sunt postremo quæ secundam & tertiam geminant, vt הוֹסֵב הוֹסַבְתִּי הוֹסַבְתָּ Circundatus est, aut circundari iussus est. Participium, הוֹסֵב. Hámacór, הוֹסַב. 782 Futurum, אֲסֹבֵב יְסֹבֵב, &c. vt יְפֻתֶּה confringetur, Iesah. 24.12. יוֹסֵב girabitur, Iesah. 28.27. יוּשַּׁד destruetur, Hose. 10.15. יְחֻנֶּן gratificabitur, Prouerb. 21.10. יְכַתּוּ conterentur, Michah 1.7. יְכַתּוּ conterentur, Iób 4.20. Et cũ raphéh, id est lene, & sine daghés, vt וְיוּחֲקוּ & describentur, Iób 19.23.

DE VERBIS QVATVOR LIteris constantibus. CAP. LXX.

799 SVnt præterea nonnulla verba quæ quatuor cõstãt literis radicalibus diuersis: & cõiugãtur cõmuniter vt verba pihél haddaghús: vt כִּרְבֵּל Inuoluit, induit, כִּרְבַּלְתִּי כִּרְבַּלְתָּ, &c. Participium, מְכַרְבֵּל מְכַרְבְּלִים, &c.

Happahúl, מְכֹרְבָּל indutus, 1. Para. 15.27. Et ita resíduũ. Et רִטְפַּשׁ mollificatus est, Iób 33.25. Et sic כִּרְסֵם Impleuit ventrẽ, כִּרְסַמְתָּ impleuisti ventrẽ. Psal. 80.14, יְכַרְסְמֶנָּה implebit ventrem ex ea porcus de sylua. pro quo no-

ſtra communis tranſlatio LXX interpretũ habet, exterminauit eam. Et ſic פָּרְשָׂז expandit, Iob 26.9. & eſt cum pathách loco chiric. Et hæc dicuntur ſimpliciter quadrata. 800

ALia verò ſunt contingenter quadrata, quæ tribus conſtant radicalibus literis, & vna geminata. Horum autem quædam ſunt quæ primam geminant, vt חֲרָחֵר ſuccendit. Vnde macór, Prouerb. 26.21, לְחֲרַחֵר־רִיב ad ſuccendendum litem. quod ſecundum normã debuerat eſſe cum ſeri. Radix eſt חָרַר vel חָרָה. Et סְלָסֵל exaltauit. Prouerb. 4.8, סַלְסְלֶהָ exalta eam.

ALia ſunt quorum prima & tertia geminatur, ſecunda quieſcente: vt טַלְטֵל Aſportauit, proiecit: vnde מְטַלְטֶלְךָ aſportat te, Ieſah. 22.17. Radix eſt טוּל. Et כִּלְכֵּל tulit, ſuſtinuit, vt כַּכַּלְכֵּל ferẽs, ſuſtinẽs, Malachí 3.2. Radix eſt כִּיל, aut כּוּל. Et קַרְקַר Vaſtauit, Num. 24.17, וְקַרְקַר & vaſtabit omnes filios Seth. pro וְקַרְקַר. Radix eſt קוּר. Et כְּרַכֵּר ſaltauit. 2. Semu. 6.14, מְכַרְכֵּר ſaltans. 800.802

ALia verò quæ primam & ſecundam geminant, tertia quieſcente, vt שִׁנְּשָׁנִי Creuit. Ieſah. 17.11, In die plantationis tuæ תְּשַׁנְּשָׁנִי creſces. Radix eſt שָׁנָה. Et שַׁעֲשַׁע lætatus eſt, Ieſah. 11.8. Et Pſal. 94.19, יְשַׁעֲשָׁעוּ lætificabunt. y eſt cũ pathách dilatationis gratia. Radix eſt שָׁעָה. Et תִּעְתַּע Illuſit, vel errare fecit. Geneſ. 27.12, כְּכִתְעַתֵּעַ. Radix eſt תָּעָה. Et מְאַטֵּא Scopauit. vnde Ieſah. 14.23, וּמְאַטֵּאתִיהָ & ſcopabo eã. Radix eſt טָאָה. Et מַהֲמָה, vt Geneſ. 19.16, וַיִּתְמַהְמָהּ & tardauit. Et יְפַיְפִיתָ, vnde יְפֵיפִיָּה pulchruiſti, Pſal. 45.3. Radix eſt יָפָה. 803. 804. 803

ALia poſtremo quorum ſecunda & tertia geminatur, vt חֲמַרְמַרְתֶּן Conturbatus eſt, חֲמַרְמַרְתֶּן cõturbatus es, &c. Thren. 1.20, viſcera mea חֲמַרְמְרוּ conturbata 805

sunt. Radix est חָמַר. Et סְחַרְחַר circuiuit, Psal.38.11. Radix est סָחַר.

DE COMPOSITIS. CAP. LXXI.

COmpositio in verbis, breuitatis causa facta est. vno enim cõposito verbo, significãtur quæ duo significãt simplicia. Et est duplex cõpositio: quædam enim est ex diuersis binianím: altera verò ex eodẽ binián, sed ex diuersis modis, aut temporibus.

Ex diuersis binianím, vt

300.342. Irme.22.23, מְקֻנַּנְתִּי nidificas in cedris. Quod est compositum ex קֻנַּנְתָּ præterito ipsius binián puhál, & ex מְקֻנָּנֶת participio pihél haddaghús.

316 Iesah.59.3, Manus enim vestræ נְגֹאֲלוּ pollutæ sunt sanguine. Quod est cõpositum ex binián niphál, & ex puhál.

317 Iechez.23.48, וְנִוָּסְרוּ & erudientur. Quod est compositũ ex niphál & hithpahál. Et daghessatur ו ob defectũ ת formatiui ipsius binián hithpahál, & ס in signum ipsius binián.

317.698 Prouerb. 27.15, Stillicidium assiduũ in die pluuiæ, & mulier litium נְשְׁתָּוָה æquatũ est. Quod est compositũ ex niphál & hithpahál, & ו secundũ normam erat daghessandum, præteritúmque est masculinum, quod refertur ad דֶּלֶף fœmineũ, quod stillicidiũ significat. Vel est participium fœmineum, quãuis sit longum: & sic refertur ad mulierem, quæ æquatur stillicidio assiduo.

385.392. 394 Iesah.34.6, הַרְשָׁנָה impinguatus est adipe. Quod est compositum ex hophál & hithpahál, & ש debuerat daghessari, & ponitur pro הִתְרַשְּׁנָה.

Deut. 24.4, poſtquam הֻטְמָּאָה polluta eſt. Quod eſt cõpoſitum ex hophál & hithpahál, & deficit ת biniá.. hithpahál. 385.393

Prouerb.24.28, *וְהִפִּתִּיתָ & ſeducas. Quod eſt cõpoſitum ex hiphíl & pihél haddaghús.

Zechar.5.11,וְהֻנִּיחָה & dimittatur. Quod eſt cõpoſitũ ex binián hiphíl,& hophál. 550

Deut.21.8,וְנִכַּפֶּר & propitiabitur. Quod eſt compoſitum ex niphál & hithpahál. 317.449

Ieſah.52.5,מְנָאֵץ blaſphematur. Quod eſt compoſitũ ex puhál & hithpahál,quaſi מִתְנוֹאֵץ. 357

Pſal.7.6, יְרַדֹּף perſequatur. Quod eſt compoſitum ex cal & pihél haddaghús: quanquam cõmunis grãmaticorum opinio eſt quòd ſit ex hithpahál: ſed hithpahál nunquam eſt tranſitiuum,vt hoc in loco. 396

1.Paral.20.8, Iſti נוֹלְדוּ nati ſunt ipſi Haraphàh.Quod eſt compoſitum ex niphál & puhál.

Nume.1.47, & nõ הֻתְפָּקְדוּ numerati ſunt. Quod eſt ſine daghés,& compoſitum ex hithpahál & hophál. 385.392 393

Iechez.9.8,וְנֶאשָׁאֵר & remanſi ego ſolus.Quod eſt cõ poſitum ex niphál & futuro binián cal. 304

INuenitur etiam compoſitum ex generibus diſtinctis, vt Zecha. 10.6, וְהוֹשְׁבוֹתִים & conuertam eos. Quod eſt compoſitum ex וְהוֹשַׁבְתִּים à themate יָשַׁב,& ex וְהֲשִׁיבוֹתִים à שוּב. 567

ESt & alia compoſitio ex diuerſis modis,vt cũ præteritum cõponitur ex præterito & participio, vt Iudic.13.5,וְיִלַּדְתָּ & paries. Quod eſt compoſitũ ex יָלַדְתָּ, & יוֹלֶדֶת.Et ſic יָשַׁבְתָּ,Irme.22.23. 126.300

Iechez.8.16,מַשְׁתַּחֲוִיתֶם incuruant ſe. Quod eſt compoſitum ex participio & præterito. 724

343 Psal.87.17, terrores tui צִמְּתוּתְנִי succiderũt me. Quod est compositum ex tertia persona plurali masculini, & ex secunda eiusdem numeri.

369 Irm.8.18, מַבְלִיגוֹתִי confortans, vel roborás me. Quod est compositum ex participio masculino, & fœmineo singularis numeri, cum י pronominis primæ personæ מַבְלִיגַנְתִּי, & מַבְלִיגִי.

448 Iiób 4.10, & dẽtes leunculorũ נִתְּעוּ euulsi sunt. Quod est compositum ex præterito & futuro, secundum R. Ionáh: vel ex niphál & hithpahál secundũ R. Mosẽh.

Iiób 19.15, ancillæ meæ in alienum תַּחְשְׁבוּנִי reputabũt (pro reputant) me. Et 1.Sem.6.12, וַיְשַׁרְנָה & direxerũt se vaccæ. Quod est compositum ex masculino & fœminino. Et sic Genes.30.38, וַיֵּחַמְנָה & calefaciebant se.

SVnt etiam nonnulla quæ neoterici composita putant ex pohél & hithpahál, vt תִּתְלוֹצְצוּ & יִתְבּוֹנֵן, & לְהִתְנוֹלֵל, & idgenus, quæ citauimus in binián hithpahál, quæ potius sunt geminata.

De partibus indeclinabilibus, Præpositione videlicet, Aduerbio, & Coniũctione, LIB. IIII.

Quid milláh, siue milláth hatháham, & de eius diuisione, & de præpositionibus. CAP. I.

1156 MIlláh מִלָּה, siue מִלַּת הַטַּעַם, quæ omnes partes orationis complectitur indeclinabiles, quemadmodum dictum est Libro primo, Cap. 11, non significat aliquã substãtiam vt nomen, aut accidens

vt verbũ: ſed cõſignificat colligationẽ, & proportionẽ inter ſubſtantiã & accidens, ſiue inter nomẽ & verbũ, vtputa proportionem aut relationem cauſæ ad effectum, aut poſſidentis ad rem poſſeſſam, temporis, loci, inſtrumenti, coniunctionis, diſiunctionis, & idgenus quæ habent eſſe in ratione. Horum quædam iunguntur pronominibus, vt אֶל עַל עִם & horum ſimilia, de quibus ſumus dicturi. Quædam verò non iunguntur pronominibus, vt כִּי אַךְ רַק, & idgenus. Et vt ſeriem in his exponendis ſeruemus aliquam, primum dicamus de præpoſitionibus quæ non (vt apud Græcos & Latinos) deſeruiunt caſibus, quanquam nominibus, pronominibus & verbis ſeruiant.

1190 A, Ab, Ex, De.

מִן igitur eſt A, ab, ex, de. Et ſic מ ſequẽte litera gutturali, aut ר, quæ non ſuſcipiunt daghes, cuius vicem gerit ſeri: vel מ ſequentibus aliis literis dagheſſatis vice נ deficientis, de quibus diffuſe dictum eſt libro primo, Cap. x v, vbi & multa citantur exempla. Et ו addito in fine, & נ punctato cũ ſeri, idem ſignificatur, vt Ieſah. 30. 11, Recedite מִנֵּי־דֶרֶךְ de via, declinate מִנֵּי־אֹרַח de ſemita. Et נ cũ chiric, Iudic. 5. 14, מִנֵּי אֶפְרַיִם de Ephraim.

אֵת pro Ex, vt 1. Reg. 18. 32, ædificauit אֵת־הָאֲבָנִים ex lapidibus. Exod. 9. 29, Cum egreſſus fuero אֶת־הָעִיר de vrbe. Geneſ. 49. 25, וְאֵת שַׁדַּי & ab omnipotente. Ioél 2. 19, ſaturabimini אֹתָהּ ex eo.

ב Ponitur pro מִן, vt dictũ eſt Lib. 1, Cap. x v 111. Et ſic בָּעֵר Gene. 26. 8, Iudic. 5. 28.

אֶל pro מִן, Gene. 41. 57, vt emerent אֶל־יוֹסֵף à Ioſeph. Exod. 2. 11, Egreſſus eſt אֶל־אֶחָיו à fratribus ſuis. 1. Reg. 8. 30, exaudies אֶל־הַמָּקוֹם de loco. Ieſah. 8. 19, Quærite אֶל־הָאֹבוֹת à pythonibus. Et ſic ב, vt habes Lib. 1. Cap. x v 111.

Ante, Coram, Eregione

נֶגֶד est Ante, coram, eregione, 1. Semu. 16. 6, נֶגֶד יְהוָה coram Domino. Et iungitur literis כִּכְלֹל, vt בְּנֶגֶד כְּנֶגֶד לְנֶגֶד כְּנֶגֶד. Et cum pronominibus, vt נֶגְדּוֹ Corã eo, נֶגְדֵּךְ coram te, נֶגְדִּי נֶגְדָּם נֶגְדֵּנוּ נֶגְדָּהּ נֶגְדֵּךְ.

לִפְנֵי quoque est Ante, coram. Et cum pronomine, לְפָנָיו coram eo, לְפָנֶיךָ coram te, &c. Et sic pro לִפְנֵי אֶל־פְּנֵי Exod. 23. 17, apparebit omnis masculus tuus אֶל־פְּנֵי הָאָדוֹן coram Domino. Et sic עַל־פְּנֵי כָּל־אֶחָיו coram omnibus fratribus suis, Gene. 25. 18. Et אֶת־פְּנֵי יְהוָה coram Domino, Genes. 19. 27.

נֹכַח quoque est Coram, ante, eregione, in cõspectu, Exod. 26. 35, & 40. 24.

לְעֻמַּת etiam est Coram, ante, eregione, Leuit. 3. 9. 1. Paralip. 26. 12.

אֶל Coram, 2. Reg. 5. 25, & stetit אֶל־אֲדֹנָיו coram domino suo.

עַל Zecha. 6. 5, stetit עַל־אֲדוֹן coram Dominatore.

Cum

עִם est Cum præpositio: & iungitur pronominibus, עִמּוֹ cum eo, עִמָּךְ tecum, עִמִּי mecum, עִמָּם cum eis.

אֶת quoq; capitur pro עִם, vt 2. Sem. 15. 11, וְאֶת־אַבְשָׁלוֹם & cum Absalóm iuerunt. Iesah. 7. 17, אֶת מֶלֶךְ cum rege Assúr. Et 23. 17, Et fornicabitur אֶת־כָּל־מַמְלְכוֹת cũ vniuersis regnis. Et 28. 15, percussimus fœdus אֶת־מָוֶת cũ morte. Exod. 1. 1, ingressi sunt AEgyptũ אֶת יַעֲקֹב cũ Iahacób. Gene. 34. 2, & dormiuit אִתָּהּ cum ea. Irm. 16. 8, vt sedeas אִתָּם cum eis. Iechez. 14. 4, loquere אִתָּם cum eis. Et cũ aliis pronominibus, אִתּוֹ Cum eo, אִתָּךְ tecum, אִתִּי mecũ, אִתָּם cũ eis, אִתָּנוּ nobiscũ, & sic cũ aliis pronominib⁹.

בְּ etiam pro Cum, vt Lib. 1. Cap. XVIII.

אֵל præterea pro עִם, vt Gene. 49. 29, Sepelite me אֶל־הַלְלֵיהֶם cum patribus meis. Iehos. 13. 22, אֶל־אֲבֹתָי cum in-

terfectis eorum. Iechez.2.6, וְאֶל־עַקְרַבִּים & cum ſcorpionibus habitas. Et 16.26, & fornicata es אֶל־בְּנֵי־מִצְרַיִם cũ filiis AEgypti. Et 23.42, וְאֶל־אֲנָשִׁים & cum viris.

מ pro Cum, vt lib.1.Cap.x v.

עַל pro עִם. Hoſéah 12.10, & locutus ſum עַל־הַנְּבִיאִים cũ prophetis. Iechez.16.37, omnes quos dilexiſti עַל כָּל־אֲשֶׁר שָׂנֵאת cum vniuerſis quos oderas. Exod.35.22, & venerũt viri עַל־הַנָּשִׁים cũ mulieribus. Et Leuit.7.13, עַל־חַלֹּת cum tortis panis. Ieſah 7.2, requieuit Syria עַל־אֶפְרַיִם cum Ephráim. Geneſ. 30.40, & non poſuit eos עַל־צֹאן cum ouibus Labán. Michâh 7.13, Et erit terra in deſolatione עַל־יֹשְׁבֶיהָ cum habitatoribus ſuis.

אֶל cum ſeghól eſt Ad: & habet ſeghól tam cũ maccáph, quàm ſine maccáph, & cum pronominibus pũctatur cum ſéri, exceptis pronominibus ſecũdæ & tertiæ perſonæ pluralis numeri, quæ punctãtur cum ſceuá & pathách, vt אֵלָיו Ad eũ, אֵלַיִךְ ad te, אֵלַי ad me, אֲלֵיהֶם vel אֲלֵיהֵמּוֹ ad eos, אֲלֵיכֶם ad vos, אֵלֵינוּ ad nos, אֵלֶיהָ ad eam, אֵלַיִךְ ad te, אֲלֵיהֶן ad eas, אֲלֵיכֶן ad vos. Ad 1165

עַל quoque capitur pro אֶל. Gen.38.12, & aſcendit עַל־שְׁבֻנָא ad tonſores ouium ſuarum. Ieſah.22.15, עַל־שֶׁבְנָא ad Scebná. Pſal 18.42, עַל־יְהוָה ad Dominũ, & non exaudiuit eos. Michâh 4.1, & fluent עָלָיו ad eum populi. עָלַי ad me.

אֵת quoque capitur pro אֶל, vt 1.Sem.9.18, & acceſſit Saúl אֵת־שְׁמוּאֵל ad Semuél. 2.Sem.15.23, אֵת־הַמִּדְבָּר ad deſertũ. Iechez.21.20, vt veniat gladi אֵת רַבַּת ad Rabbáth.

בְּעַד eſt Pro, 1.Sem.7.9, בְּעַד יִשְׂרָאֵל pro Iſraél. Et iũgitur pronominibus, vt בַּעֲדוֹ Pro eo, בַּעַדְךָ pro te, בַּעֲדִי pro me, בַּעֲדָם pro eis, בַּעֲדְכֶם pro vobis, בַּעֲדֵנוּ pro nobis, & ita cum aliis. Pro

מ vice Pro,vt Lib.1.Cap.xv.Et ſic ל,Lib.1.Cap.xix.

תַּחַת quoque eſt Pro,vice,loco,Exod.21.24,oculum תַּחַת עַיִן pro oculo. Et ſic cum pronominibus,תַּחְתָּיו pro eo,loco eius,2.Semu.10.1.תַּחְתֶּיךָ pro te,loco tui, Ieſah. 43.4.תַּחְתַּי pro me,loco mei, Pſal.18.40. תַּחְתָּם pro eis, loco ipſorum,Iehoſ.5.7. Et ita cum aliis.

עַל quoq; eſt Pro,vt Leuit.4.3,Offeret עַל חַטָּאתוֹ pro peccato ſuo.

בַּעֲבוּר etiam eſt Pro.Hamós 2.6,& mendicum בַּעֲבוּר נַעֲלַיִם pro calciamentis.Iungitur & pronominibus, vt dicam paulo infrá.

Super. Supra. 1166 עַל eſt Super,Supra, cum pathách: Cum pronominibus verò eſt cũ camés,exceptis ſecundis & tertiis perſonis pluralibus, quæ ſunt cum ſceuá & pathách, עָלָיו Super eum,עָלַיִךְ ſuper te,עָלַי ſuper me,עֲלֵיהֶם ſuper eos, עֲלֵיכֶם ſuper vos,עָלֵינוּ ſuper nos,עָלֶיהָ ſuper eam,עָלַיִךְ ſuper te,עֲלֵיהֶן ſuper eaś,עֲלֵיכֶן ſuper vos. Cum omnibus pronominibus eſt cũ ו ſigno multitudinis:& ſic interdum abſque pronomine,vt Gene.49.22,עֲלֵי־שׁוּר ſuper murum.Et Micháh 5.7,עֲלֵי־עֵשֶׂב ſuper herbam.

אֶל quoque capitur pro עַל. Irme.4.3,Nolite ſerere אֶל־קוֹצִים ſuper ſpinas. Et 49.20, אֶל־אֱדוֹם ſuper Edóm. Et 50.18,Ecce ego viſito אֶל־מֶלֶךְ ſuper regẽ Babél.Iechez. 6.13,אֶל כָּל־גִּבְעָה ſuper omnem collẽ. Et 7.26,& auditus אֶל־שְׁמוּעָה ſuper auditum.

Sine. בִּלְאַ eſt Sine, Abſque.

Secũdú, לְפִי.Et כְּפִי eſt Secundum.Exod.16.21.

Sub. Subter. תַּחַת eſt Sub, Subter. Et ſic cũ pronominibus, תַּחְתָּיו ſub eo,תַּחְתֶּיךָ ſubter te,תַּחְתַּי ſub me,&c.

Apud, Iuxta. אֵצֶל eſt Apud,Iuxta,ſecus,penes,Leuit.1.16.Et cum pronominibus,אֶצְלוֹ Apud eum,אֶצְלְךָ apud te,אֶצְלִי apud

me, אֶצְלִם apud eos, אֶצְלְכֶם apud vos, אֶצְלֵנוּ apud nos, אֶצְלָהּ apud eam. Et ita cum aliis.

עַל quoque ponitur pro אֶצֶל, Geneſ. 14.6, עַל־הַמִּדְבָּר iuxta deſertum. Et illud וְעָלָיו & iuxta eum tribus Menaſſeh, Nume. 2.20.

עַל eſt Cótra, Aduerſus, vt Pſal. 2.2, עַל־יְהוָה וְעַל־מְשִׁיחוֹ Contra, aduerſus Dominum, & aduerſus Chriſtum eius. Et ſic Aduerſus cum pronominibus modo ſupradicto in עַל pro ſuper.

ב quoq; ponitur pro עַל, vt habes Lib. 1. Cap. xviii.

בַּעֲבוּר eſt Propter. Et ſic cũ pronominibus, vt בַּעֲבוּרוֹ Propter Propter eũ, בַּעֲבָרְךָ propter te, בַּעֲבוּרִי propter me, בַּעֲבוּרָם propter eos, בַּעֲבֵרְכֶם propter vos, בַּעֲבוּרֵנוּ propter nos, בַּעֲבוּרָהּ propter eam, בַּעֲבוּרֵךְ propter te, בַּעֲבוּרָן propter eas, בַּעֲבֵרְכֶן propter vos.

בִּגְלַל quoque eſt Propter, gratia, cauſa, Deut. 15.10. Et ſic cum pronominibus, בִּגְלָלוֹ propter eum, בִּגְלָלֵךְ propter te, Geneſ. 12.13, & 30.27.

מ etiam ponitur vice propter, vt Lib. 1. Cap. xv.

עַל quoque ſumitur pro בַּעֲבוּר, vt Pſal. 69.8, עָלֶיךָ, propter te ſuſtinui opprobrium.

עַל־דְּבַר etiam eſt Propter. Pſal. 45.5, עַל־דְּבַר propter veritatem. Et 79.9, עַל־דְּבַר propter gloriam &c,

ל vice Propter, vt Lib. 1. Cap. xix.

לְמַעַן quoque eſt Propter. Pſal. 122.8, לְמַעַן אַחַי propter fratres meos. Et 9, לְמַעַן בֵּית propter domũ Domini. Et ſic cũ pronominibus, לְמַעֲנוֹ propter eum, לְמַעֲנֵךְ propter te, לְמַעֲנִי propter me. Et ita cum aliis.

ב etiam ponitur vice Propter, vt Lib. 1. Cap. xviii.

ב Eſt præpoſitio, de cuius ſignificatione & puncta In tura dictũ eſt Lib. 1. Cap. xviii. Iungiturauté pronominibus, vt בּוֹ In eo, בָּךְ aũ בָּךְ in te, בִּי in me, בָּם

in eis, בָּכֶם in vobis, בָּנוּ in nobis, בָּהּ in ea, בָּךְ in te, בָּהֶן in eis, בָּכֶן in vobis. Et בָּהּ in ea, ſine mappíc præter normã Iechez. 14.4, reſpondi ei בָּהּ in ea.

In אֶל quoq; capitur pro ב, vt Exod. 25.16, Et pones אֶל־הָאָרֹן in arca. Gen. 49.29, אֶל־הַמְּעָרָה in ſpelũca. 1. Reg. 8. 29, אֶל־הַמָּקוֹם in loco de quo dixiſti. Iechez. 16.25, אֶל־כָּל־רֹאשׁ in omni capite viæ ædificaſti. Et 39.15, ſepelientes אֶל־גֵּיא in valle. Gene. 23.19, אֶל־מְעָרַת in ſpelunca agri duplici. Pſal. 86.2, ſperantẽ אֵלֶיךָ in te. Et 104.22, וְאֶל־מְעוֹנָתָם & in habitaculo ſuo cubabunt.

ל quoque ponitur pro In, vt Lib. 1. Cap. x i x.

אֵת pro In, Iechez. 20.16, וְאֶת־חֻקּוֹתַי & in præceptis meis non ambulauerunt.

מ ponitur vice In, vt Lib. 1. Cap. x v.

עַל quoque eſt In. Exod. 29.3, ponéſque ea עַל־סֶל in caniſtro. Hezræ 4.20, Reges fortes fuerũt עַל־יְרוּשָׁלַם in Ieruſelem. Gen. 27.40, וְעַל־חַרְבְּךָ & in gladio tuo viues. Ieſah. 38.19, omnibus diebus vitæ noſtræ עַל־בֵּית in domo Domini.

Inter בֵּין eſt Inter, Gene. 9.12. Et cum pronominibus, בֵּינוֹ
1174 Inter eum, בֵּינֶךָ vel בֵּינֵךְ vel בֵּינֵךְ inter te, בֵּינִי inter me, בֵּינָם בֵּינֵיהֶם inter eos, בֵּינֵיכֶם inter vos, בֵּינֵינוּ inter nos. Et genere fœmineo, בֵּינוֹתֵיהֶן, Iechez. 10.2. Et בֵּינוֹתֵינוּ inter nos
1175 Gene. 26.28. Et cum ב deſeruiẽte, ad maiorẽ expreſſionem, vt Ieſah. 44.4, בְּבֵין חָצִיר inter herbam. Repetitur interdum multoties, vt Leuit. 10.10, ad diſcernendum בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין הַחֹל וּבֵין הַטָּמֵא וּבֵין הַטָּהוֹר inter ſanctum & inter prophanum, & inter immũdum & inter mundum. Et cum pronomine paſſiuo ſufficit vnum, vt Gen. 15.17, & lampas ignis quæ tranſibat בֵּין הַגְּזָרִים הָאֵלֶּה inter diuiſiones iſtas. Deut. 1.16, Audi בֵּין אֲחֵיכֶם inter

fratres veſtros. Et quando dictio eſt cũ ל,vt Iechez.22. 26, בֵּין־קֹדֶשׁ לְחֹל֙ לֹ֣א הִבְדִּ֔ילוּ וּבֵין־הַטָּמֵ֖א לְטָה֑וֹר inter ſanctum à prophano non diſtinxerũt,& inter immũdum à mũ do. Sed non ſufficit vnũ בֵּין ſi loco ל ſit ו: non enim di cimus וּבֵין דָּם דָּם,ſed וְדָם.

חוּץ Extra. & ſic בַּחוּץ & מִחוּץ, Pſal.31.12, qui videbãt me בַּחוּץ foris.Gene.19.17,Cum eduxiſſet eos הַחוּצָה fo ras.Et 16,& poſuit eum מִחוּץ לָעִיר extra ciuitatem. Extra

סָבִיב eſt Circa.Pſal.78.28,סָבִיב לְמִשְׁכְּנוֹתָיו circa taber nacula eius. Circa

אַחַר eſt Poſt. Gene.10.32, אַחַר poſt diluuium. Et in regimine, אַחֲרֵי. Et cum pronominibus, אַחֲרָיו poſt eũ, אַחֲרַיִךְ poſt te,אַחֲרַי poſt me,אַחֲרֵיהֶם poſt eos,אַחֲרֵיכֶם poſt vos,אַחֲרֵינוּ poſt nos. Poſt

עֵבֶר eſt Trans, Vltra Deut. 30.13, neque מֵעֵבֶר לַיָּם trans mare. Trans. Vltra.

הֲלְאָה etiã eſt Trans,vltra: vt Hamós 5.27,Et migrare faciam vos מֵהֲלְאָה לְדַמָּשֶׂק vltra Damaſcum.

לְבַד eſt Præter.Leuit.9.17,מִלְבַד עֹלַת הַבֹּקֶר præter ho locauſtum matutinum. Præter.

ב eſt Per,vt Lib.1.Cap. VXIII.

De aduerbiis. CAP.II.

ADuerbiorum (vt apud Græcos & Lati nos)varia ſunt genera. Adiurationis, ſiue iurationis,quæ fit per ב literam de ſeruientẽ,vt dictũ eſt Lib.1. Cap.XVIII. בֶּאֱמֶת In veritate,אִם לֹא Si non,Niſi.

Adiurationis,ſiue prohibitionis:vt אַל ne.De quibus infrà eodem capite.

Admirationis vt הֵ,de quo Lib.1.Cap. XVI.

Congregationis: vt יַחַד Vnà, pariter, ſimul. Et cũ accẽtu diuiſiuo, vt ſoph paſſúc, vt athnách, eſt cum camẽs יַחַד, יַחְדָּו, Pſal. 2.2. Et יַחְדָּו, Gene. 13.6, & Pſal. 14.3. Et כְּאֶחָד, בְּאַחַת, Prouerb. 28.18.

Cõparationis, vt יוֹתֵר Magis, plus, Eccleſ. 7.12. Et מ deſeruiens vice יוֹתֵר, vt Lib. 1. Cap. xv, & Li. 11. Cap. v 111.

Confirmationis, vt אָכֵן Vere, proculdubio, Gen. 18. 13. אוּלָם Profecto, vtique, Geneſ. 28.19. Et אָמְנָה Vere, Gen. 20.12, Ieho. 7.20. אָבָל vere, Gen. 17.19, & 42.21. אָמַן Pſal. 41.14. בֵּכֵן vere, Eccleſ. 8.10. לָכֵן vere, 1. Semu. 28. 2. Et אם vere, Prouerb. 23.18, Ieſah. 4.4, & 29,16, & 33.21. הֲלוֹא Nunquid non, acſi dicat ita: vt Lib. 1. Cap. x v 1.

Declarationis, vt רְצֵה לאמֵר Volo dicere, vel Id eſt, Scilicet, Videlicet.

Deprecationis, vt אָנָּא cum camẽs, & lõgum, & נ cũ daghés, id eſt O, quæſo, Pſal. 118.25. & cũ he אָנָּה Pſa. 116. 4. Et נָא quæſo, Pſal. 118.25.

1176 Demonſtrationis, vt הֵן En, ecce, Irme. 2.10. Et הִנֵּה, Pſal. 33.18. Et cum pronominibus, הִנְנִי Ecce ipſe, הִנָּךְ ec-
1177 ce tu, הִנֵּנִי הִנֵּם הִנֵּכֶם הִנֵּנוּ אוֹ הִנָּנוּ הִנָּה הִנָּךְ ecce ego, &c.

Diſiunctionis, vt אוֹ Vel, aut, Exod. 21.9.

1192 Dubitationis, vt אוּלַי Forſitan, Gen. 18.24. פֶּן ne forte, Gene. 3.3. Et דִּלְמָא forſan, שְׁמָא forſitan.

Exceptionis, vt סִלְבָּד, de quo in præpoſitionibus.

1183 זוּלָת, 2. Reg. 24.14. Et זוּלָתִי præter, י redundante, Deut. 1.36, Pſal. 18.32. Et cum pronominibus, זוּלָתוֹ præter eũ, זוּלָתֵךְ præter te, &c.

Exclamationis, & doloris, vt אוֹיָה Heu, Pſal. 120.5. הוֹי. Heu, væ, Hamós 5.16. הוֹי Heu, væ, Ieſah. 1.4, & 5.8.

Alia ſunt gentilia, vt יְהוּדִית Iudaice, 2. Reg. 18.26. אֲרָמִית Syriace, Dani. 2.4. עִבְרִית Hebraice, יְוָנִית Græce,

רוֹמִית Romane.

Alia intẽtionis, vt מְאֹד Valde, יוֹתֵר Magis magis. & מַה־רַבּוּ, vt מַה valde multiplicati, Psal.3.2.

Alia sunt interrogationis, vt לָמָּה breue, & lene, vt- 1188
quid, Psal.42.10,& 43.2. Et לַמָּה longũ,& cũ daghés Psa. 1190
2.1, & 43.2. Et מָה, de quo Lib.1. Cap. xv1, vbi multa citantur exempla. Et horum quædam interrogant de subſtantia, vt מָה quid, & מִי quis, & quæ: & interdũ de qualitate, 1.Semu. 20.1, מָה עָשִׂיתִי מֶה־עֲוֹנִי וּמֶה־חַטָּאתִי Quid feci,quæ iniquitas mea,& quod peccatum meũ? Et 28.14, מָה־תָּאֳרוֹ quæ forma eius. Num.22.28, מָה quid feci tibi? Iudic.13.17, מִי quod nomẽ tuum.1.Semu.18.18, מִי אָנֹכִי וּמִי חַיַּי quis ego,& quæ vita mea? Et 2.Sem.7.18, מִי quis ego Domine Deus, וּמִי & quæ domus mea? Micháh 1.5, מִי־פֶשַׁע quæ præuaricatio Iahacób, &c. וּמִי & quæ excelsa Iehudáh? Quæ videntur esse contra eos qui putant מִי de animatis & rationabilibus dũtaxat dici, vt R.Abrahám & R.D.Sed R.D.prædicta(vt suã tueatur opinionẽ)sic exponit,Quis causauit præuaricationẽ Iahacób,& quis excelsa Iehudáh? Et cũ dicit,quod nomẽ tuum,Nomen(ait)ponitur vice subſtantiæ,acsi dicat, Quis es tu ? Sed de his latius disseruimus in Hebraico noſtro dictionario. Alia de qualitate,& rei diſpo- 1163
ſitione,vt אֵיךְ. Irme.2.23, אֵיךְ Quomodo dices,non sum polluta? 2.Reg.6.15, אֵיכָה quomodo faciemus? Thren.1.1, אֵיכָה quomodo sedit sola,&c. Ester 8.6, אֵיכָכָה quomodo potero,&c. Et lõgum, Cant.5.3, אֵיכָכָה quomodo induam illam ? &c. אֵיכֹכָה quomodo inquinabo illos? Et cum ה, Daniel 10.17, וְאֵיךְ & quomodo poterit seruus domini mei,&c.1.Paral.13.12, אֵיךְ quomodo introducam ad me arcam Dei? Et si diligenter aduertamus,

1189 admirationẽ rei,de qua fit sermo,hæc significãt. Alia de quãtitate discreta,id est numerali, vt illud Gen.47. 8,כַּמָּה quot dies annorũ vitæ tuæ? Et מָה cũ עַל causam interrogat, vt Iechez.21.7, עַל־מָה propter quid tu gemis? Quædã de tẽpore: Psal.6.4,sed tu Domine עַד־מָתַי vsquequo? Et sic cũ מָה, Psal.79.5, עַד־מָה vsquequo Domine &c. Quædã de loco,Gene.37.16,Indica mihi quæso אַיֵּפֹה vbi pascunt. Et 32.17, וְאָנָה & quò vadis.1. Semu.10.14, אָן quo iuistis? Genes.42.7, מֵאַיִן vnde venistis? Et 19.5, אַיֵּה vbi sunt viri &c. Et 4.9,אַי vbi Hébel? Alia de possessione,vt Gen.32.17,לְמִי־אַתָּה cuius es tu? Exod.32.24,לְמִי cuius est aurũ? Dictio interrogatiua situs non inuenitur in toto veteri instrumento, sed pro ea vtimur אֵיךְ quomodo, vt אֵיךְ הוּא quomodo est? id est quomodo se habet? Interrogantibus respondemus,stat,sedet,&c. Interrogatio relationis fit per dictionem מִי.Vnde Rebecca interrogans puerum, Gen. 24.65,מִי Quis est vir ille?&c. Respondit seruus, Ipse est dominus meus.Et 48.8,Videns Israél filios Ioséph,dixit ad eum,מִי־אֵלֶּה Qui sunt isti? Respondit Ioséph,Filii mei sunt. Fit etiã interrogatio gradus propinquitatis per dictionem מָה. Estér 8.1, Ingressus est Mordochái ante faciẽ regis, quia nuntiauerat Estér מָה quod esset ei.id est quoto gradu sibi esset. Sunt etiã dictiones quæ interrogant de causa, & potissimum finali,vt כְּרוּעַ cur,quamobrem.Nume.16.3,וּמַדּוּעַ & cur eleuamini super congregationem Domini?

Alia sunt loci aduerbia,vt כָּאן,Hic.פֹּה hic, Genes.19. 12.פֹּא hic,Iiób 38.11.כֹּה hic,Gene.31.37. שָׁם,Ibi,illuc,illic,Gen.18.29,Psal.122.4. שָׁמָּה,Illic,illuc, Gen.19.20. שָׁמָּה illuc,Nume.11.31.עַד־שָׁמָּה,Iiluc,Gen.22.5. מִשָּׁם Inde,

Illinc,hinc,Gene.2.10. אֵיכָה Vbi,Cant.1.7.אֵיכָה cũ chó lem,2.Reg.6.13. Loci interrogatiua iam dicta sunt.

Alia sunt negatiua,vt לֹא nõ,quod secundum primã impositionẽ est negatiuum,quãquam sit nonnũquam prohibitiuum,vt אַל ne,quod secũdum primam impositionẽ est prohibitiuum, interdũ tamen & negatiuũ. Veniunt autem diuinæ prohibitiones cũ dictione negatiua לֹא non,Exod.20.3,לֹא־יִהְיֶה non erunt tibi dii alieni corã me. Et 13,לֹא nõ occides. Et 14, לֹא non mœchaberis, &c.quia non solum prohibent,sed & denũtiant, & narrant ista non esse facienda. אַל quoque communiter prohibitiuum, interdũ est negatiuum, vt Psal. 121.3,אַל־יִתֵּן non dabit (id est permittet) vt declinet pes tuus. Ibidem, אַל־יָנוּם non dormitabit qui custodit te. Dictio autem לֹא non venit cum nominibus.

אֵין quoque est negatiuum, & iungitur nominibus 1161
substãtiuis, & adiectiuis,participiis,& etiã partibus indeclinabilibus:præterito verò, & futuro nõ iungitur, nisi capiantur pro participio. Psal.3.3,אֵין non est salus. Eccles.7.21,אֵין non est iustus. Psal.19.4,אֵין non est sermo,וְאֵין & non sunt verba. Et cum chiric loco sẽri,1. Sem.21.8,וְאֵין & non est hic. Et cum accentu diuisiuo, vt soph passuc,vt athnách, vt zachéph,א est cũ camés, & י cum chiric,vt Exod.17.7, אִם־אֵין annon. Eccle.3.19,
אֵין non est.Et cũ athnách interdum habet pathách,vt 1162
Iob 3.9,expectet lucem וְאַיִן & non sit.Et cum pronominibus, אֵינֶנּוּ אוֹ אֵינוֹ אֵינֵךְ אֵינֶנִּי אוֹ אֵינִי אֵינָם Non ipse,&c.

Sunt & aliæ negatiuæ dictiones,vt בַּל בְּלִי אֶפֶס.

Alia sunt optandi: vt אַחֲלֵי Vtinam,Psal.119.5,לוּ vtinã,לוּא vtinã,Iesa.48.18,& 64.1.כִּי־יִתֵּן quis det,Iob 6.8.

Ordinis,vt אָחַר כֵּן Postea,עוֹד Præterea.

Perſonalia, vt אִתּוֹ Secum, אִתְּךָ tecum, אִתִּי mecũ, &c. de quibus in præpoſitionibus dictum eſt.

Prohibitionis: vt אַל Ne, &c. de quibus dictum eſt.

Qualitatis, vt omnia nomina adiectiua ſine caſu, vt נָכוֹן AEque, אֱמֶת vere, יָשָׁר recte, רַע male, טוֹב bene.

Quantitatis, vt רַב Multum, מְעַט Parum וְעַר modicũ, כַּמָּה quantum.

Remiſſionis, vt מְוֻעָר & מְעַט, Paululum, מְעַט מְעַט ſenſim, pedetentim.

Similitudinis, vt כ, de quo dictũ eſt Lib. 1. Cap. xvii. Et כֹּה Sic, Gene. 15. 5, Exod. 3. 14. כֵּכָה ſic, ſimiliter, Exod. 29. 35, & 12. 11. כְּמוֹ Sicut, Pſal. 29. 6. Et cum pronomine, כָּמוֹךָ כָּמוֹכָה כָּמוֹנִי כְּמוֹהֶם כָּמוֹנוּ כָּמוֹהוּ ſicut ipſe, ſicut tu, &c.

Temporis, vt עַתָּה Nunc: & cum accẽtu diuiſiuo עָתָּה longum eſt. כְּבָר Iam, dudum: & dicitur tam de præterito, quã de futuro, Eccleſ. 1. 10, & 2. 12, & 3. 15. נָא Nũc, Pſal. 118. 1. אָז Tunc, Pſal. 2. 5. אֲזַי tũc, Pſal. 124. 5. הַיּוֹם Hodie, Pſal. 2. 7. מָחָר Cras, Gene. 30. 33. מָחֳרַת cras, Gene. 19. 34. תְּמוֹל Heri, Iob 8. 9. אֶתְמוֹל heri, 1. Semu. 4. 7. אֶתְמוֹל heri, Ieſah. 30. 33. אֶמֶשׁ Heri, aut nocte præterita, Geneſ. 19. 34. שִׁלְשׁוֹם Nudiuſtertius, Gen. 31. 2. שׁוֹם וְכֹן Aliquãdo. פֶּתַע Statim, ſubito, repente, Nume. 35. 22, Prouerb. 6. 15. תָּמִיד Quotidie, iugiter, ſemper, Pſal. 16. 8, Ieſah. 21. 8. עַד Donec, Geneſ. 3. 19. בֹּקֶר Mane. עֶרֶב Veſperi. מָתַי Quomodo, Gene. 30. 30. עַד־אָנָה Vſquequo, Prouerb. 1. 22. עַד־מָתַי Vſquequo, Pſa. 13. 2.

De cõiunctionibus. CA. III.

Coniúctionum quædam sunt copulatiuæ,vt ו de cuius significatione & punctatura dictũ est Lib.1.Cap.xxi,xxii, xxiii & xxiiii.

כִּי Sed. כִּי אִם Sed,Psal. 1.2. אֲבָל Sed.

Aliæ disiunctiuæ,vt אוֹ Vel,aut. Quædam subcontinuatiuæ,vt כִּי Quia,quoniam. Nonnullæ causales,vt כִּי,Quia,לְמַעַן Vt.עֵקֶב Eo quòd,quia.יַעַן Eo quòd, quia. Sunt & dubitatiuæ,vt אִם Si,אוּלַי Forsan,פֶּן Ne forte. Et diminutiuæ,vt לְפָחוֹת Saltem. Postremo aduersatiuæ,vt כִּי Quanuis,אַפְעָלְפִי Quãuis,quãquã.

Modus inueniendi radices,hoc est themata, & primitiua omniũ Hebraicarum dictionum.

Ratio inueniendi radices Nominum. CAP. IIII.

Licet ex secũndo & tertio libro & nominũ & verborum fermè omniũ,quæ Sacris continentur literis, possint cognosci radices, siue themata & primitiua: attamẽ quoniam harum notio ad Sanctarum scripturarum intelligentiam plurimum cõducit,operæpretiũ fore duxi, quonam pacto nominũ ac verborũ radices possint inueniri,declarare. Et in primis meminisse necessũ est,quæ sint literæ semper radicales:& quæ modò radicales,modò deseruiẽtes,de qui-

bus dictum est Lib.1.Cap.xv. Deinde opus est memoriter tenere,quæ sint nomina & verba perfecta, quiescẽtia,defectiua,& geminata:de quibus dictum est Lib. 1. Cap. xvi,& Lib.iii. Cap. ii. His præcognitis,notandum est quòd שֹׁרֶשׁ,id est radix dictionum, appellãtur literæ quæ vel actu semper sunt in dictione, vt in perfectis: vel potentia punctorum regalium, aut daghés, vt in quiescentibus,defectiuis,& geminatis. Et vt sæpenumero cõmemorauimus, omnium ferè nominũ, ac verborum radices,tres continent literas.Et in nominibus quidẽ perfectis simplicibus,nil est dubitationis,aut difficultatis,cum tres tantum contineant literas radicales, vt דָּבָר verbum, כְּתָב scriptura, זְאֵב lupus, שְׁכֶם humerus,לֵב cor,נָקָם vltio,& cætera,de quibus agitur Lib.ii. Cap.xvi. In aliis verò quæ accidentales & deferuientes susceipiũt literas,quæ sunt משׁה כתב אלינו vt dictum est Lib.i,Cap.xv,siue האמנתי in nominibus, remotis his literis, tres quæ remanent in nominibus perfectis,sunt radicales,siue illæ literæ accidẽtales fuerint in principio, vel in fine duntaxat, siue in principio & fine:vt אָשְׁכֵּר munus, אָצְבַּע digitus,remoto א accidẽtali, remanent tres literæ radicales, שׁכר עצב.Et in שִׁפְחָה ancilla,אִמְרָה eloquiũ, remoueatur ה accidentale quod est signũ fœminei generis,remanẽt שפח אמר radicales literæ.Et in מִשְׁפָּחָה familia,מִלְחָמָה bellũ,remotis מ & ה literis accidẽtalibus, remanẽt שְׁפָה לְחֶם radices. Et ita in cæteris compositis ex literis accidẽtalibus, tres actu habentibus literas radicales.

In quiescentibus,vt in מָקוֹם locus,מָאוֹר luminare,remoto מ accidentali,remanent קום אור radicales literæ. Et in שׁוּבָה צוּרָה remoto ה signo fœmineo, remanẽt שוב

צור radicales. Et in מְרוּצָה cursus, מְשׁוּבָה cõuersio, remotis מ & ה accidentalibus, remanent רוץ שוב radicales literæ. Interdum autẽ in quiescentibus non sunt tres literæ radicales apparẽtes, siue actu, vt in prædictis: sed in potentia punctorum regalium, quæ habent in potentia literam quiescentẽ, vt sunt camés, séri, chirícu poſt ſe, cholem. vt זָרוֹן superbia, remotis ו & ן accidẽtalibus, remanet זר, & in potẽtia camés est ו: & sic זר est radix. Et in זָרִין superbus, remotis itidem ו & ן, remanet זר: & in potentia séri est ו, & ita radix est זר. Et in חֲנִפָּה cribratio, remoto vtroque ה accidentali, remanet נף: & in potentia camés est ו, & sic radix est נוף. Et in תַּאֲוָה desyderium, תְּעָלָה sanitas, remoto ת accidẽtali, remanẽt radicalia אוה עלה. Et in תַּבְנִית exemplar, תַּכְלִית consummatio, remoto vtroque ת, & י signo regalis puncti in cuius potentia est ה, remanent radicalia בנה כלה.

In defectiuis cõmuniter deficit נ aut י, quorũ vicem gerit daghés, vel regale punctum, vt in מַשׂוֹר serra, מָבוּעַ fons, remoto מ accidentali, & appoſito נ, quod est in potentia daghés, radicalia erunt נשר נבע. Et in מַתָּנָה donum, מַטָּרָה custodia, remotis מ & ה accidentalibus, & appoſito נ, quod est in potentia daghés, radicalia erunt נתן נטר. Et in מוֹשָׁב sepes, מוֹרָשׁ possessio, remotis מ & ו, & appoſito י, quod est in potentia cholem, radicalia sunt ישב ירש. Et in תּוֹכַחַת increpatio, remotis ת & ח accidentalibus, & appoſito י, quod est in potentia chólem, radicale est יכח. Et in שֵׁנָה somnus, דֵּעָה scientia, appoſito י quod est in potẽtia séri, & remoto ה signo fœmineo, radicalia sunt ישן ידע.

In geminatis verò perfectis, id est quæ tres habent radicales literas, non est errandi ansa: in aliis verò cõ-

ſiderandum eſt daghés quod vicem ſupplet deficientis literæ, vt in סְגֻלָּה volumen, תְּחִלָּה principium, remotis מ vel ת, & ה, accidentalibus literis, & appoſito ל quod eſt in potentia daghés, remanent radicalia חָלַל. Et in וּפַּחַד cogitatio, חִתָּה pauor, remoto ה ſigno fœmineo, & appoſitis מ & ת quæ ſunt in potentia daghés, radicalia ſunt וְסַם חֻתַּת. Et in עֹז fortitudo, חֹם calor, appoſitis ו & מ quæ ſunt in potentia cholem, radicalia ſunt עָוֶן חֹכֶם.

Præterea ſi à nomine verbum proficiſcatur, ex verbo ipſo poteris iudicare de nomine. Dicimus עָשׁ tineam, eſſe de geminatis, quia inuenimus Pſal. 31.11, Et oſſa mea עָשְׁשׁוּ corroſa ſunt. Et רָגָה piſcis, dicimus eſſe à רָגַה non ſolum quia in plurali non habet daghés, ſed etiã quia inuenimus Gen. 48.16, וְיִרְגּוּ, & creſcãt inſtar piſciũ. Et חֲרוֹן ira, dicimus eſſe à חָרָה verbo. Et תֵּבֵל orbis, dicimus eſſe à בָּלַל, & סְנֵרָה ſerra à צָרַר. Et חֻפָּה thalamus, non ſolũ ex daghés, ſed etiã quia inuenitur חֻפָּף, iudicamus eſſe de geminatis. Diſſyllaba dagheſſata oſtendunt monoſyllaba eſſe à geminatis, vt קַל & פַּת ex קַלִּים & פִּתִּים.

Ratio inueniendi radices verborum. CAP. V.

INuenire radices verborum perfectorũ, quæ tres habent ſemper radicales literas, nulla eſt difficultas in quocunque fuerint binián. remotis enim literis accidentalibus, vtputa quæ perſonas, aut genera, aut numeros, aut modos conſtituunt, vel quæ ſunt formatiuæ coniugationum, quæ remanent, ſunt radicales, vt perfacile eſt videre in ſingulis ſuprà memoratis binianim, ſeu coniugationibus. Particulatim tamen in verbis perfectis primæ & ſecundæ coniugationis, inuenta tertia perſona maſculini

præteriti, quæ nullas habet accidentales literas, inuenta est radix omnium ab ea deriuatorũ, cuiusuis personæ, generis, numeri, aut modi. Et sic in verbis quorum prima quæ est י, quiescit: aut vltima quæ est א vel ה, inuento prædicto præterito, aut etiam imperatiuo, quæ præter radicales, nullam habent deseruientem: vt פָּנָה respexit, & פְּנֵה respice, inuentis, iudicas radicem פָּנָה & וַיִּפֶן & respexit, esse פָּנָה. Et sic וַיֵּרֶד & descẽdit à יָרַד: & וַיֵּצֵר & formauit, à יָצַר: & וַיִּרְא & vidit, à רָאָה: & וַיַּעַשׂ & fecit, ab עָשָׂה. & ita in aliis.

Sed in verbis quorũ secunda quæ est ו, quiescit, iudicamus ex macór, vel futuro: in quibus est ו quiescens, de præterito & participio, in quibus ו est solũ in potẽtia puncti regalis camés. vt ex לָקוּם surgere, & לָשׁוּב conuertere: vel ex אָקוּם surgam, אָשׁוּב conuertar, iudicamus קָם surrexit, שָׁב conuersus est, קָם surgens, קָמִים surgẽtes, שָׁב conuersus, שָׁבִים conuersi, esse à קום שוב.

In geminatis verò, si inueniatur perfectũ, id est habens tres radicales literas, ex illo iudicamus de imperfectis & deficientibus: vtputa quia inuenimus קָלַל תַּמָּם, וְזָכַךְ סָבַב, iudicamus quòd קל וָךְ סַב, & alia prædictorũ verborum defectiua, sint ex geminatis, & sic de aliis, de quibus dictũ est Lib. III, Cap. XXXIIII. quãquã digno sci possint & ex punctatura pathách, quæ geminatorũ est propria, sicut camés est proprium verborũ quorũ secunda ו quiescit: & ex daghés, quod est in secunda radicali litera, vt קַלּוּ תַּמּוּ וְזַכּוּ סַבּוּ. quæ enim sunt cum huiusce modi daghés, sunt de geminatis. Futura etiam geminatorum, in binián niphál defectiua, per pathách discernuntur à futuris defectiuis quiescẽtium, vt suo in loco dictum est.

Est & alius cognoscendi modus communis nominibus & verbis, videlicet vt enitamur verborum ac no minum significata non ignorare. Agnito enim (exempli gratia) quòd נִיר est coxit, statim iudicamus quòd וַיֵּר & coxit Iahacób, Gene. 25. 29, à prædicto deducitur verbo. Cognito item quòd אָזֶן est auris, & verbum ab eo deriuatum, auribus percipere, aut aures inclinare: iudicamus illud Prouerb. 17. 4, Mendax מַזִּין (quanquam careat א) aures inclinat linguæ prauitatum: deduci ab אָזֶן, & perfectũ esse מַאֲזִין. Et quia scimus תּוֹפְפוֹת significare tympanizantes, iudicamus quòd תֹּף tympanũ, sit à תָּפַף. Et ita de aliis poterimus perfacile decernere.

Est etiam & alius communis cognoscendi modus, videlicet vt per similia nobis nota, iudicemus de aliis similibus nobis ignotis: vtputa si nouerim quòd radix יָקוּם surget, est קוּם, iudicabo quòd radix יָשׁוּב, sit שׁוּב, quia sunt similia, & de similibus simile iudicium esse debet. Et ita de aliis & verbis & nominibus, vt אָקוּם & אָשׁוּב. Et תְּקוּמָה surrectio, תְּשׁוּבָה conuersio, & קָלוֹ וְכוּ, & קַל פַּת, quæ sunt de geminatis. Sed hic modus errandi ansam potest præbere rudibus, quòd multa sint similia quæ diuersas habent radices, vt תּוֹכָחָה increpatio, תּוֹעֵבָה abominatio. prioris enim radix est יָכַח, alterius תָּעַב & עָרָה & בָּרַךְ à בִּרְכָה מְעָרָה &, שָׁדַד & קוּם à יָקוּם יָשׁוּד &, nõ à* מָעַר, vt plærique putauerũt. Et idcirco modus iste iudicandi non mediocri indiget cautione, ne similitudine interdum decipiamur. Sed iam ad regulas nonnullas transeamus perutiles ad intelligentiam Sacrarum literarum.

Regulæ perutiles ad intelligentiam simplicem, id est literalem sensum Sacrarum literarum.

Propositionem vniuersalem affirmatiuam, in Scriptura non semper accipi vniuersaliter, simpliciter & absolutè. Regula I.

PRopositio vniuersalis affirmatiua, Sacris in literis interdū vniuersaliter capitur, vt Psal. 25.10, Omnes viæ Domini misericordia & veritas. Prouer. 30.5, Omne eloquium Domini examinatum, aut cō flatum. & idgenus. Et hæc vniuersalitas referenda est ad dictionem cui iungitur: vt 2. Paralip. 9.22, Et magnificatus est rex Selomóh præ omnibus regibus terræ, &c. intelligēdum est non simpliciter, præ omnibus regibus vniuersæ terræ: sed præ omnibus regibus terræ Israel, & eius termini. Interdum tamen vniuersalis non intelligitur absolute, vt Leuit. 11.3, Omne quod habet diuisam vngulam, & ruminat in pecoribus, comedetis. quod non extenditur ad cadauera & rapta à bestiis. Et Gene. 3.20, Et vocauit Adam nomen vxoris suæ Chauuáh: eo quòd esset mater omnium viuentiū. quod non extenditur ad irrationalia. Et 41.57, Omnis Terra venit in AEgyptum. Et particulariter quandoque capitur: vt Omnem escam abominata est anima eorum. id est manna. Psal. 107.18.

Indefinita propositio pro vniuersali. II.

INdefinita quoque interdum capitur vt vniuersalis: vt Exod. 21.17, Maledicens patri suo, & matri suæ, moriēdo morietur. Et 15, eodem capite, Percutiēs

patrem suum, & matrem suam, moriendo morietur. Et iterum, 20, Si percusserit vir seruum suũ, &c. Et 12, Percutiens virum, & mortuus fuerit, moriendo morietur. acsi dicat, Quicunque maledixerit, quicũque percusserit &c.

Negationem non solum postpositam, sed & præpositam signo vniuersali, suæ æquipollere contrariæ. III.

NEgatio postposita, suæ æquipollet cõtrariæ, vt dicunt dialectici: vt Exod. 22.22, Omnem viduam & pupillũ non affligetis. id est, nullam viduam, & nullũ pupillum affligetis. Leuit. 3.17, Omnem adipem, & omnem sanguinem non comedetis. id est nullum. Et sic interdum præposita: vt Exod. 20.10, Non facies omne opus. id est nullum opus facies: quod infertur ex contradictoria illius, Aliquod opus non facies.

Genus pro specie, & contrà. IIII.

MOs quoque Diuinæ scripturæ est vt genus pro specie, & contrà, capiat: & sic totum pro parte, & contrà: vt Gene. 6.7, Delebo hominem quem creaui &c. per quem intelligit & reptilia & volatilia. Vnde postea dixit ibidem, Ab homine vsque ad animantia, à reptili vsque ad volucres cæli. Et Leuit. 20.2, Qui dederit de semine suo Mólech, id est idolo sic nominato: per quod intelligit omne aliud idolum. Et Psal. 112.1, Beatus vir qui timet Dominum. per quem, & mulierem intelligit. Ecclesiastis 1.9, Et non est omne nouũ sub sole. id est sub cælo: à parte totum. Leuit. 19.36, Epháh iustum, & hin iustum erit. per quas mẽsuras, omnes alias intelligit mẽsuras. Exod. 23.19, Non coques hœdum in lacte matris suæ. per quem intelligit & alia animalia. Hamós 6.6, Super contritione Ioséph. id est

Israél. Et illud Hose. 5. 13, Et vidit Ephráim. id est Israél. Exod. 22. 28, Diis (id est iudicibus) non maledices. Et illud 2. Paral. 28. 19, Propter Achaz regem Israél. i. Iehudáh. Et illud Iesah. 6. 12, Et multiplicabitur quæ derelicta est, in medio Terræ. id est Israél, quæ pars est terræ. Et est figura quæ dicitur Synecdoche, cum à parte totum, vel à toto pars intelligitur, vt Exod. 1. 5, Omnes animæ quæ egressæ sunt, &c.

Quod frequentius vsu venire solet, comprehendit illud quod rarò contingit. V.

PEr id quod frequentius vsu venire solet, id quod rarò contingit, intelligit sæpe Scriptura, vt Exod. 22. 22, Omnẽ viduam, & pupillũ non affligetis. per quos intelligit & alios quos non est fas vt lædamus atque opprimamus. Deut. 23. 10, Vir qui non fuerit mũdus ab accidente noctis. id est ob nocturnam pollutionẽ: per quod & diurnũ intelligit: quanquam raro vsu venire solet. Et 22. 8, Cum ædificaueris domum nouam, facies murum tecto tuo. per quem intelligit & alia necessaria, & consentanea. Et 10, Non arabis in boue & asino pariter. per quod intelligit non esse arandum cum diuersarum specierum animalibus.

Memorato minori numero, maiorem omitti: aut Numerũ determinatum pro indeterminato sæpe poni. VI.

MEmorato minori numero, maiorẽ omittit: aut certè determinatum numerum pro indeterminato ponit Scriptura: vt Prouerb. 24. 16, Septies cadet iustus. id est multoties. Psal. 119. 164, Septies in die laudem dixi tibi. Zechar. 3. 9, Super lapidem vnum septẽ oculi. id est multiplices custodiæ. 1. Semue. 2. 5, Donec sterilis peperit septem. id est multos. Leuit. 26. 28, Corripiam vos septies (.i. multoties) super peccatis vestris.

Iesa.4.1,Et apprehendent septem mulieres (.i.multæ) virum vnum.Psal.12.7,Purgatū septuplum. id est multoties. Iiób 19.3, Decem vicibus confunditis me. Psal. 91.7, Cadent à latere tuo mille, & decē millia à dextris tuis. Ecclesiastis 11.2,Da partē ipsi septem,& ipsi octo.

Quod est vnius sensus,attribui alteri. VII.

MOs etiam Scripturæ est vt quod est vnius sensus proprium, alteri tribuat: vt Genes.27.27, Vide odorem filii mei, est sicut odor agri pleni. Exod.5.21, Fœtere feciſtis odorem nostrum in oculis Pharhonis. Et 20.18,Et omnis populus videbant voces. Psal.34.9, Gustate,& videte quia suauis est Dominus.

Vnum tempus pro altero poni. VIII.

DIuinæ quoque Scripturæ est vt vnum tempus pro altero ponat, vt præteritum pro futuro, & futurum pro præterito: & ita de aliis, quēadmodum ostendimus Lib.11,Cap.xii.

Vnam literā pro altera,& vnū punctum pro altero poni. IX.

ADhuc Sacræ scripturæ est vt vnam literam pro altera,& vnum punctū pro altero ponat, vt ostendimus Lib.1, Cap.xxvi & xxvii. Et est metaplasmus, qui dicitur antithesis: vel figura quæ dicitur Antistœchon: quē plerique non obseruantes interpretes, ansam multorū ceperunt errorū,vt in nostris scholiis super vetus instrumentū multis ostendimus in locis.

Non modo literam, sed & dictiones interdum deesse. X.

AMplius diligenter animaduertēdum est,non modo literas, sed & dictiones interdum Sacris in literis deficere,vt multis patefecimus exemplis Libro 1, Cap. xxv. Et potest dici metaplasmus iste,Eclipsis. i. defectio: quæ fit quoties pleno intellectui,literæ vel dictiones aliquæ subtrahuntur: vt Iehos. 10. 20, Et sul.ii.

perſtites (deeſt אֲשֶׁר qui)ſuperfuerunt ex eis, venerunt ad vrbes. 1. Semu. 13.8, Secundum tẽpus quod(ſub. אָמַר dixit)Semuel. Et 24.11, וְתַחְמֹל & pepercit tibi. ſubauditur נַפְשִׁי anima mea, vel עֵינִי oculus meus. 2. Sem. 6.6, Et extẽdit(vel miſit)ad arcam. ſub. יָדוֹ manum ſuam .1. Reg. 22.38, Et lauit currum. ſubaudi, lauans. Geneſ. 48.2, Et nuntiauit ipſi Iahacób. ſub. nuntians. Ibidem, 1, Et dixit ad Ioſeph. ſub. dicens. Nume. 26.59, Quam peperit ipſi Leui. ſub. pariens. Pſal. 58.8, Tendet ſagittas ſuas. ſub. tendens, aut vnuſquiſque eorum.

Verba ſæpe per aduerſum intellecta, aut è proprio tranſlata loco. XI.

IN Sacris literis verba per aduerſum ſæpe intelligũ tur. Et eſt figura Hypallage, id eſt ſubmutatio, quã do (vt dictum eſt) per aduerſum verba intelliguntur: aut quãdo è ſuo loco in alium tranſferuntur: vt Hoſe. 14.3, Omnem dimittes iniquitatem. pro, omnem iniquitatem dimittes. Pſal. 74.3, Omnis malefaciens inimicus in ſanctitate. pro, omnis inimicus. Et 90.6, Et propinaſti eis in lachrymis menſuram. pro lachrymas in menſura. Et 87.5, Et ipſe fundauit eam Altiſſimus. pro, & ipſe Altiſſimus. Et 116.14, Vota mea Domino reddam coram nunc omni populo eius. pro, reddam nunc corã omni populo eius. Et 138.2, Quoniã magnificaſti ſuper omne nomen tuum eloquium tuum. pro, ſuper omne eloquium tuum nomen tuum. Hamós 5. 16, Et luctũ ad ſcientes lamentũ. pro, & ſcientes lamentum ad luctum. Ieche. 39.11, Dabo Ghogh locum ſepulchri ibi. pro, ibi locũ ſepulchri. Iiób 38.21, Num noſti quòd tunc naſciturus eſſes? pro, num noſti tunc quòd naſciturus eſſes? Pſal. 138.7, Super etiam inimicos meos

525

526

extendes (aut mittes) manum tuam. pro, Etiam super inimicos meos. quanquam R. Ioseph exponit, super
522 iram, vt LXX interpretes. 2. Reg. 9.30, Et posuit in stibio oculos suos. pro, stibium in oculis suis. Iudicum 1.8, Et ciuitatem miserunt in ignem. pro, & ignē miserunt in ciuitatem. Exod. 3.2, Rubus ardebat in igne. pro, ignis ardebat in rubo. Leu. 1.2, Homo cum obtulerit ex vobis oblationem. pro, homo ex vobis. Iehos. 15. 21, Et fuerunt vrbium ab extremo. pro, ab extremo vrbium. Iiób 40.19, Et in fune merges linguā eius. pro, in lingua eius merges funem. Psal. 74.7, Miserunt in ignem sanctuarium tuū. pro, miserunt ignem in san
523 ctuarium tuum. Et 104.6, Super montes stabūt aquæ. pro, super aquas stabunt montes.

Quædam dici per metathesin. XII.

IN Sacris præterea literis aliqua dicuntur per Metathesin, id est transpositionem literarū, vt Prou. 18.8, Verba bilinguis מִתְלַהֲמִים quasi percussiones. pro, מִתְהַלְּמִים, ab הָלַם. quanquam sunt qui exponunt, quasi blanda, à לֶהֶם. Psal. 72.16, יִרְעַשׁ (pro יְעַשֵּׁר) ditabitur sicut Lebanón fructus eius. quanquā R. Ionah exponat, crescet, & multiplicabitur. 2. Sem. 22.27, תִּתְפַּל (pro תִּתְפַּתָּל) peruersus eris. Ibidem, 46, וַיִּחְגְּרוּ (pro וַיִּחַרְגוּ,) & formidauerunt. Psal. 68.24, תִּרְחַץ (pro תִּחְמַץ) rubescat pes tuus &c. Et sic כֶּבֶשׂ & בֶּשֶׂב agnus, aut ouis. Et שִׂמְלָה & שַׂלְמָה, vestimentum. Et sic nonnulli exponūt illud Iech. 29. 7, וְהַעֲמַדְתָּ & nutare facies eis, &c. pro וְהַעֲדַרְתָּ

Transitus ab vna persona ad aliam, in eodē versu. XIII.

IN eodem versu ab vna persona ad aliam transire, mos est Sacris literis: vt, Genes. 49.9, A præda (vel propter prædam) fili mi ascendisti: incuruauit se, accu-

buit vt leo. Iesah. 22. 19, Expellam te de statione tua, & de statu tuo destruet te. Et 42. 24, Peccauimus ei, & noluerunt in viis eius ambulare. Iiob 16. 7, Veruntamē nunc vexauit me, desolasti omnē cōgregationē meā. Psal. 81. 17, Et comedere fecit eum de adipe frumenti, & de petra melle saturabo te. Iesah. 1. 29, Confundentur ab idolis quæ desideraſtis. Et 33. 2, Esto brachiū eorū singulo mane, etiā salus nostra in. tēpore angustiæ. Et 48. 14, Congregamini omnes vos, & audite quis in eis annuntiet ista. Hobadiah 7, Ponēt plagā subter te, non est intelligentia in eo. 1. Reg. 22. 28, & Michah 1. 2, Audite populi omnes ipsi. Et 7. 19, Reuertetur, miserebitur nostri, subiiciet iniquitates nostras, & proiicies in profundum maris omnia peccata eorū. Et Malachi 2. 15, Et vxorem adolescentiæ tuæ ne despiciat. Sephan. 3. 17, Ex te fuerunt onus super eam opprobrii. 8.716

Vna dictio vice duarum. XIIII.

VNa dictio aliquādo vice duarū manet: vt Psal. 1. 5, Ideo non resurgent impii in iudicio, & peccatores in congregatione iustorū. i. neque peccatores. Et 9. 19, Nō in seculū obliuioni tradetur pauper, patiētia pauperū peribit in seculū. i. non peribit. Et 44. 19, Non est conuersum retro cor nostrū, & declinasti semitas nostras. i. & non declinasti. Et 50. 8, Non super sacrificia tua arguam te, & holocausta tua corā me semper. id est neque super holocausta tua, si non sint corā me semper. Prou. 17. 26, Dānū inferre iusto non est bonū, percutere principes propter rectitudinē. id est non est bonum percutere, &c. Leuit. 10. 6, Non moriemini, & super omnem synagogam irascetur. id est neque super omnē, &c. Iudic. 18. 7, Et non confundentē &c. possidē-

tem.id est neque possidentem.1.Semu.2.3, Ne multiplicetis vt loquamini sublime, egrediatur vetus.i.neque egrediatur.Prouerb.30.3,Et nō didici sapientiam, & scientiam sanctorum.i.neque scientiam. Psal.57.5, Anima mea in medio leonum,iaceo ardentium.id est in medio ardentium.Et 65.6,Spes omnium finiū terræ,& maris.id est finium maris.Et 69.32, Et pulchrior erit Domino quàm bos,iuuencus.id est,& quàm iuuēcus.Prouer.9.7, Corripiens derisorē accipit sibi ignominiam:& argūēs impium,maculam.subaudi, accipit sibi:Et 13.1,Filius sapiens eruditionem patris,& delusor non audiuit increpationem.id est filius sapiēs audiuit eruditionem patris,& filiús delusor non audiuit increpationem patris.Et 14.25,Eruit animas testis veritatis: & loquitur mendacia,doli:i.testis doli. Hæc sunt diligenter animaduertenda:ne(vt plærisque interpretibus vsu venit)affirmatiuam pro negatiua capiamus.

Numerum pluralem capi pro vno è pluribus, aut pro vnoquoque è pluribus. XV.

PLuralis numerus pro vno è pluribus sæpe accipitur in Sacris literis, vt Psa.1.3,Quod plantatū est secus riuulos aquarū.i.vnū è riuulis.Et Iudicū 12.7, Sepultus est in vrbibus Ghilhád.i.in vna ex vrbibus.Zech.9.9,Sedens super asinum, & super pullum filiū asinarū. id est vnius ex asinabus. Ionáh 1.5,Descēdit ad latera nauis.i. ad vnū è lateribus.Gene.19.29, Cum subuerteret vrbes in quibus habitauit. i.in quarū vna habitauit.1.Semu. 18.21,In duabus gener eris. i. in altera è duabus. Et 1.1, Et fuit vir vnus de Ramathāim.i. de altera Ramóth

Plurale etiam accipitur pro vnoquoque de multis. Gene.26.35, Et fuerunt exacerbās spiritū.i.vnaquæque

earum fuit exacerbans. Et 27.29, Maledicentes tibi maledictus, & benedicentes tibi benedictus. i. vnuſquiſque è maledicentibus, & vnuſquiſque ex benedicentibus. Exod. 17.12, Fuit manus eius. i. vtraque manus. Gene. 49.22, Filiæ incedebat. i. vnaquæque è filiabus. 1. Semu. 4.15, Et oculi eius caligauit. i. vterque oculus. Pſal. 119. 137, Rectum iudicia tua. id eſt vnũquodque ex iudiciis tuis. Prou. 1. 20. Sapientiæ foris prædicabit. id eſt vnaquæque è ſapientiis. Et 9.1, Sapientiæ ædificauit domũ ſuam. Et 3.18. Et fulcientes eã beatus. id eſt vnuſquiſq; è fulciẽtibus. Eodem capite, 35, Et ſtulti exaltat ignominiã. i. vnuſquiſque è ſtultis. Et 14.1, Sapientes mulieres ædificauit domum ſuàm. id eſt vnaquæque è ſapientibus.

Particulam orationis frequenter non ligari cum dictione propinqua, ſed remota. XVI.

RVrſum mos eſt Diuinæ ſcripturæ, vt particulæ orationis ligentur non cum propinqua, ſed cum remota dictione: vt Pſal. 40.11, Veritatem tuam, & ſalutare tuum dixi, non abſcondi miſericordiam tuam & veritatem tuam in eccleſia multa. Particula, in eccleſia multa, ligatur cũ Dixi, & non cum Abſcondi. nã ſi ligaretur cum abſcõdi, dixiſſet מִקְּהָל ab eccleſia. Pſal. 139.14, Mirabilia opera tua, & anima mea cognoſcit, valdè. Dictio Valde, ligatur cum Opera tua. Et 119.8, 525
Præcepta tua cuſtodiam, ne derelinquas me vſque valde. Dictiones Vſque valde, ligantur cum Cuſtodiam. Exod. 23.21, Caue à facie eius, &c. quia nomen meum in medio eius. Quia nomen, reuertitur ad Caue, &c. 1. Reg. 6.1, Anno quarto, menſe Ziu, ipſe eſt menſis ſecũdus, quo regnauit Selomoh. Quo regnauit, reuertitur

ad Anno quarto. Ieſah.47.13,Saluent te aſtrologi cæli
videntes in ſtellis, ſcire facientes menſes, ab his quæ
ventura ſunt ſuper te. Ordo eſt,Saluent te ab his, &c.
259 Deut.15.17, Et etiam ancillæ tuæ facies ſic: reuertitur
ad Onerádo onerabis,&c. quod præceſſit. Exod. 15.15,
Tunc territi ſunt principes Edóm,&c.defluxerunt o-
mnes habitatores Chenáhan.Cadat ſuper eos,&c.Ca-
dat, reuertitur ad Principes Edóm,&c. 1.Reg.2.5, Et
poſuit ſanguinem belli in pace: quod refertur ad Ab-
nér,& nó ad Hamaſá Pſal.99.7,In columna nubis lo-
quebatur ad eos. quod refertur ad Moſéh & Aharón,
& non ad Semuél.

Multa quoad ſenſum redundare: quibus demptis incongruã fieri orationem. XVII.

PRæterea Sacris in literis multa,quoad ſenſum, re-
dundant: quæ ſi demere volueris, incógruã facies
orationẽ: quòd Hebrææ linguæ is ſit loquẽdi modus.
ſicut Exod. 25.29, אֲשֶׁר יֻסַּךְ בָּהֶן quibus libabitur in eis.
pro,in quibus libabitur. &,in eis,redundat quoad ſen
ſum.Gen.1.30,אֲשֶׁר־בּוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה quo in eo anima viuens.
pro,in quo eſt anima viuens. Et 12, אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בוֹ quo ſe-
men eius in eo.pro,in quo ſit ſemen eius,vel cuius ſe-
men ſit in eo. Et idgenus multa.

Nonnulla quæ ſcribuntur, non legi,vel contrá: quædam vno modo ſcribi intrinſecus,& altero extrinſecus. XVIII.

QVædam ſcribuntur in Sacris literis,& non legũ
tur:& quædam vno modo ſcribuntur, & altero
leguntur: vt 2.Semu.15.21,כִּי אִם בַּמָּקוֹם niſi in loco &c.
vbi אם ſcribitur, & non legitur. Et 16.2, וְלֶחֶם & pa-
nem,&c.in quo ſcribitur ל, & non legitur. Et eodem
capite,12,Et reddat mihi Dominus bonum pro קְלָלָתִי
ſcribitũr cum י, & legitur cum ו: cum י, maledictionẽ

meã: cum ו, maledictionem eius, significans. Et eodem capite, 18, לֹא אֶהְיֶה, scribitur cun א, significans non ero, & legitur tunc interrogatiue, Non ero, & secũ manebo? acsi dicat, ita. Et legitur cum ו, quod significat ei & eius, id est ei vel eius ero. Et ibidem 23, Quemadmodum יִשְׁאַל בִּדְבַר הָאֱלֹהִים consuluisset per verbum Dei. ita scribitur, sed legitur יִשְׁאַל־אִישׁ consuluisset vir, vel quispiam per verbum Dei. Et 17.12, scribitur fœmineo genere בְּאַחַת in vnum è locis: & legitur בְּאֶחָד masculino genere, quòd מָקוֹם locus, vtroque in genere inueniatur. Et 1. Reg. 12.12, scribitur וַיָּבֹא & venit, cum ו, & legitur cum א, quòd in quibusdam codicibus scriptum esset וַיָּבֹו, in aliis וַיָּבֹא. Et 17.14, scribitur עַד יוֹם תִּתּוֹ vsq; ad diem quo dedit, &c. cum ו, & legitur sine ו. 2. Reg. 5.9, scribitur, Et venit Nahamán בְּסוּסָיו, quòd scriptum esset in quibusdam codicibus בְּסוּסוֹ cum equo suo, in aliis verò בְּסוּסָיו cum equis suis. & id genus. Et hæc fuerunt annotata à scribis, & viris doctissimis, quòd post primam captiuitatem (in qua & viri docti, & libri Sacri penè perierãt) inuenissent codices in plerisque locis discrepare in verbis, sensu eodẽ manente. Et interdũ vnum scribebãt intrinsecus, alterũ extrinsecus, quẽ admodũ & nos hodie videmus in nostris codicibus.

Numerum pluralem dici de singulari. XIX.

AD hæc numerus multitudinis sæpe dicitur de singulari, honoris gratia, vt multis ostendimus exemplis Lib. 11, Cap. 1111.

Verbum masculinum sæpe inueniri cum nomine fœmineo: & fœmineum verbum cum masculino nomine. XX.

MAsculeum verbũ frequentissime inuenitur cũ fœmineo nomine, & fœmineum verbum cum

masculeo nomine:quemadmodũ(multis locis citatis) Lib.III,Cap.III ostendimus.

Verbum reddi vt exigit nomen proximum,siue masculeum, siue fœmineum fuerit. XXI.

VErbum etiam reddi solet proximo nomini, siue masculeũ, siue fœmineum sit.1. Reg.17.15, וַתֹּאכַל הִוא וְהוּא & comedit ipsa, & ipse.Nume.12.1, וַתְּדַבֵּר & locuta est Miriám & Aharon. Estér 9.29, וַתִּכְתֹּב & scripsit Estér regina filia Abicháil,& Mordochái Iehudæus.

Literas per figuram quæ dicitur Pleonasmos, sæpius redundare. XXII.

PEr figuram quæ dicitur Pleonasmos,literæ sæpius redundant & in nominibus & in verbis.

א redundat, vt Ichos.10.24, הַהֹלְכוּא qui iuerunt cum eo. Iesa.28.12,Non אָבוּא voluerunt audire.

ב redundat.Prouerb.9.5,Comedite בְּלַחְמִי panem meum, & bibite בְּיֵינִ vinum.Iiób 16.10, Aperuerunt super me בְּפִיהֶם os suum. Et 26.13,בְּרוּחוֹ Spiritus eius cælos ornauit. Psal.90.6,Propinasti eis בִּדְמָעוֹת lachrymas.quãquam & aliter potest exponi,vt dictũ est in XI regula.

ה redundat in verbis, in Macór & in Futuro, vt suis habes in locis . Sic Psal.116.18,נֶגְדָּה coram nunc omni populo eius.Ibidẽ,15,Pretiosa in oculis Domini הַמָּוְתָה mors sanctorũ eius.Neche.9 .19, vt duceret eos בְּהַדְּרָךְ in via. Iudic. 14.18,Antequam occumberet הַחַרְסָה sol. 2. Reg. 16.17, Et ingressum regis הַחִיצוֹנָה extrinsecum. pro הַחִיצוֹן.

ו redundat, vt Psal. 79.2, לְחַיְתוֹ־אֶרֶץ bestiæ terræ. pro לְחַיַּת. Et 50.10, Mea est omnis חַיְתוֹ bestia syluæ.Num. 24.3,בְּנָוֹ filius Behór.pro בֶּן.Iiób 37.6, Pluuias עֻזּוֹ fortitudinis.i.fortes, aut vehementes. Psal. 114. 8, Silicem

לְמַעְיְנוֹ in fontem aquarũ. Gen. 36.24, filii Sibhon וְאַיָּה & Aiáh & Hanáh. pro, Aiah & Hanáh. Psal. 76.7, Soporatus est וְרֶכֶב וָסוּס & currus & equus. pro, currus & equus. Iob 23.12, A præcepto labiorum eius, וְלֹא אָמִישׁ & non recedam. Nechem. 4.17, Medietas eorũ tenebant וְהַחֲנִיתִים & lanceas. pro lanceas. 2. Semu. 15.34, Fui seruus patris tui וַאֲנִי & ego ex tunc. pro ego. 2. Reg. 4.41, Et dixit, וּקְחוּ & accipite farinam. pro accipite. Gen. 22.4, In die tertia וַיִּשָּׂא & leuauit Abrahám oculos suos. pro leuauit. Ibidem, 1, Et fuit post verba ista, וְהָאֲלֹהִים & Deus tentauit Abrahám. pro Deus. quanquã sunt qui exponũt, tunc leuauit, tũc Deus, vt dictũ est lib. primo. 238.239

י redundat, vt Gen. 31.39, גְּנֵבְתִּי furatum dici. pro גְּנֻבַת. Exod. 15.6, Dextera tua Domine נֶאְדָּרִי magnificata est. pro נֶאְדָּר. 2. Reg. 8.1, Vade אַתִּי tu. Psal. 135.9, Misit signa & prodigia בְּתוֹכֵכִי in medio tui AEgypte. pro בְּתוֹכֵךְ. Prou. 6.3, Robora רֵעֶיךָ proximũ, vel amicũ tuũ. Thre. 1.1, Ciuitas רַבָּתִי copiosa populo. Ibidem, שָׂרָתִי princeps in prouinciis. Hosc. 10.12, אֹהֲבָתִי diligens triturare. Iesa. 1.21, מְלֵאתִי plena iudicii. Cant. 1.9, לְסָסָתִי equæ in curribus Pharhonis. quanquã sunt qui exponũt, equæ meæ. 66

כ redundat, vt Iob 24.14, Et in nocte כַּגַּנָּב fur. Et illud Neche. 7. 2, כְּאִישׁ Vir veritatis. quanquã dici potest quòd כ est veritatis expressiuum: vt illud Iohannis 1, Quasi vnigeniti, &c.

ל redundat: vt Exod. 27.3, לְכָל־כֵּלָיו omnia vasa eius facies. Et 9.18, לְמִן־הַיּוֹם à die qua fundata est. 2. Semu. 3.30, occiderunt לְאַבְנֵר Abnér. Psal. 69.6, Tu nosti לְאִוַּלְתִּי stultitiam meã. Et 116.16, Soluisti לְמוֹסְרָי vincula mea. 1. Paral. 3.2, Tertius לְאַבְשָׁלוֹם Absalóm filius Mahachàh. Iehо. 10.21, Non mouit contra filios Israél לְאִישׁ vir (vel 250

quiſquam) linguam ſuam. quanquã poteſt exponi, in quẽquam. Exod. 20. 20, לְבַעֲבוּר vt tentaret vos. 1. Sem. 2. 29, De primitiis omnis oblationis Iſraél לְעַמִּי populi mei. 2. Semu. 16. 2, וְלֶחֶם & panem.

In Sacris literis multas contineri figuras. XXIII.

SAcris in literis multæ continentur figuræ, quarum hîc nonnullas inſerã, vt ſecularium literarũ profeſſores moneãtur, è Sacris literis ſchemata omnia pro fluxiſſe.

Ἀναφορά, Anaphora, Relatio, eſt eiuſdem partis orationis per diuerſa membra repetitio: vt Pſal. 118. 4, Dicant nunc domus Aharón, quoniam in ſeculum miſericordia eius. Dicant nunc qui timent Dominum, &c. Et paulum infra, 8, Melius eſt ſperare in Domino, quàm ſperare in homine: Melius eſt ſperare in Domino quàm ſperare in principibus.

Ἀναστροφή, Anaſtrophe, Inuerſio, ſiue reuerſio, aut peruerſio, eſt quando promimus ordine conuerſo ſententiam, vt Pſal. 24. 5, Hic accipiet benedictionem à Domino, & miſericordiam à Deo ſalutari ſuo. Prius enim miſericordiã elargitur, noſtris parcens peccatis: deinde benedictionis munera donat.

Ἀντιπροσώπον, Antiproſopon, eſt quãdo pro homine ingrato, perſona ponitur gratiſſima, vt Pſa. 79. 7, Quia comederunt Iahacób, & locum eius deſolauerũt. Pro gente enim quæ peccauerat, reuerẽdiſſimi patriarchæ nomen obiectum eſt.

Ἀντίπτωσις, Antiptoſis, eſt quando caſus pro caſu ponitur: vt cum ל, quod eſt ſignum dandi caſus, ponitur pro אֵת, quod eſt ſignum accuſandi: vt Exod. 27. 3, & Pſal. 116. 16, quæ ſunt citata in XXII regula, Lámed

redundat. Nam illud ה, redundat, aut ponitur vice את. quasi dicas, datiuus ponitur pro accusatiuo. Et in Euãgelio, Sermonem quem audistis, non est meus.

Ἀποστροφή, Apostrophe, Conuersio. quoties ad diuersas personas verba conuertimus: vt Psal. 20. 5, Tribuat tibi, &c. Et 6, Lætabimur in salutari tuo, &c. Ibidem, Impleat Dominus, &c. Et 7, Nunc cognoui, &c.

Αὔξησις, Auxesis, Augmentũ. figura quæ ascendendo, quædã nomina per membra, singula rerum augmenta cõgeminat. Psal. 3. 4, Tu Domine clypeus pro me, gloria mea, & exaltans caput meum. Et 19. 10, Iudicia Domini veritas, iustificata sunt pariter. Et 11, Desiderabiliora auro, & auro multo, & dulciora melle & fauo.

Κατάχρησις, Catachresis, Abusio. quoties aliena rerũ nomina, non habentibus commodãtur: vt Psal. 75. 11, Omnia cornua peccatorum confringam. Ibidem, Exaltabuntur cornua iusti.

Χαρακτηρισμός, Characterismos, Informatio, descriptio. figura quæ siue rem præsentem, siue absentẽ, siue præsentem personã spiritualibus oculis subministrat: quod & in laude, & in vituperio fieri solet: vt Psal. 21. 4, Posuisti in capite eius coronã auream. Et 45. 10, Astitit coniunx ad dexteram tuam cum corona &c.

Κλίμαξ, Climax, Scala. figura est quãdo positis quibusdã gradibus siue in laude, siue in vituperatione, semper accrescit: postremo verbo in primo cõmate existente, in sequenti iterato: vt ad Rom. 5. a, Tribulatio patiẽtiam operatur, patientia probationem, probatio spem, spes autẽ non confúdit. Psal. 106. 38, Et effuderũt sanguinem innocentẽ, sanguinem filiorũ suorum, & filiarũ suarum. Et 144. 14, Non est diuisio, neque egre-

diens,neque clamor in plateis noſtris.

Διαφόρησις, Diaphoreſis, Differentia. figura eſt per quã fit perſonarũ differentia: vt inter iuſtũ & impiũ. Pſal.37.21,Mutuatur peccator, & nõ ſoluet: iuſtus autem miſeretur & cõmodat. Ibidẽ,22,Quoniam benedicentes ei,poſſidebunt terram : maledicentes autem ei diſperibunt.

Διατύπωσις,Diatypoſis,Formatio,diſpoſitio, expreſſio. figura vbi rebus, perſoníſve ſubiectis, & formæ ipſæ,& habitus exprimũtur:vt Pſal. 31.10,Conturbatus eſt in ira oculus meus,anima mea, & venter meus,&c.

Εμφασις, Emphaſis, Significatio, demonſtratio, expreſſio. figura qua latens aliquid,ex aliquo eruitur dicto:cuius duo ſunt genera: Alterum quod plus ſignifi cat quàm dicit, Alterum quod etiã id quod nõ dicit, id eſt quæ ſignificat id quod non dicit.vt Pſal.25.7,Secũdũ miſericordiã tuam memento mei tu, propter bonitatem tuam Domine. In quo fecit intelligi,nõ propter meritum meum.

Ενάργεια, Enargia, Euidẽtia, manifeſtatio.figura cum res ita deſcribitur vt cerni videatur:vt Pſal. 34.4,Magnificate Dominũ mecum, & exaltemus nomen eius in idipſum. Et 37.35,Vidi impium ſuperexaltatum,&c.

Αἴνιγμα, AEnigma, Obſcura allegoria, vel quæſtio: vt Iudic.14.14,De comedẽte exiuit cibus,&c. pertinet ad allegoriam,quia aliud dicit,aliud ſignificat.

Επάνοδος,Epanodos,Reditus, regreſſio, id eſt repetitio rerum quæ iunctim dictæ ſunt. vt Pſal.114.5,Quid eſt tibi mare quòd fugiſti,&c.

Επεξεργασία, Epexergaſia, Diligentia . figura quæ fit quoties vni cauſæ, duas probationes apponimus: vt

Psal. 37.19 & 20, In diebus famis saturabuntur. quia peccatores peribunt, & inimici Domini mox vt honorificati fuerint, deficient, &c.

Ἐπεξήγησις, Epexegesis, Expositio prioris dicti: vt Psal. 7.4, Domine Deus mi, si feci istud, si est iniquitas in manibus meis. Et 21.6, Magna est gloria eius in salutari tuo: gloriã & magnum decorẽ impones super eũ, &c. Et 30. 11 & 12, Dominus factus est adiutor meus. Conuertisti planctũ meum in gaudiũ, &c. Et 37.5, Reuela Domino viam tuã, & ipse faciet: & educet tanquam lumen, &c.

Ἐπιχείρημα, Epicherema, Conamẽ, ratio, approbatio, quæ fit quoties rẽ de qua agitur, per exemplũ aliquod probare contendimus: vt Psal. 27.1 & 2, Dominus illuminatio mea, &c. Dũ appropiãt super me nocẽtes, &c.

Ἐπιδιόρθωσις, Epidiorthosis, Correctio, id est superioris rei correctio: vt Psal. 62.3, Salus mea, refugiũ meũ, nõ mouebor amplius. (vel multum.) in quo significat se aliquando motum.

Ἐπιμονή, Epimone, Perseuerãtia, assiduitas. figura quæ fit quando similia dicta, crebra repetitione geminantur: vt Psal. 13. 2 & 3, Vsquequo Domine obliuiscris me in seculũ, &c. vsquequo exaltabitur inimicus meus. Et 29.1 & 2, Afferte Domino, &c. Afferte Dómino gloriam &c.

Ἐπαναλῆψις, Epanalepsis, Repetitio. figura quæ fit quã do dictio in principio versus posita, iterũ in fine versus repetitur: vt Psal. 83.2, Deus quis similis tibi? ne taceas, neque compescaris Deus.

Ἐπιφώνημα, Epiphonema, Acclamatio. figura quæ post narratas res breuiter, cum acclamatione prorum-

pit, post omnia desinens in exaggeratissimã summitatem. Vt postquam dixit Psa. 23.1, Dominus regit me, &c. in fine concludit, Vt habitem in domo Domini, &c. Et 31.2, In te Domine speraui, &c. Et in fine, Viriliter agite, & confortetur cor vestrum. Et 135.1, Laudate nomen Domini, &c. Et postea, 6, Omnia quæcunque voluit fecit in cælo & in terra.

Ἐπιτροχασμός, Epitrochasmos, Supercursio. figura quæ succincte, ea quæ sunt effusius dicenda, perstringit: vt Psal. 23.1, Dominus regit me, &c. in quo breuiter dixit quod in subsequentibus latius enumerauit. Et 70.1, Deus in adiutorium meum, &c. in quo versu quæ latius sentienda sunt, breuiter explicantur.

Ἐπίζευξις, Epizeuxis, Combinatio, vel coniugatio. figura quæ fit quoties in vno versu sermonem sine aliqua interpositione geminamus: vt Psa. 109.21, Et tu Domine Domine fac mecum, &c. Et 140.8, Domine Domine, virtus salutis meæ.

Ἐρώτημα, Erotema, Interrogatio: vt Psal. 2.1, Vt quid congregauerunt se Gentes? Et 3.2, Domine, quid multiplicati sunt, &c.

Ἠθοποιία, Ethopœia, Morũ effictio. figura quæ fit quoties introducimus aliquem ad loquendum: vt Psal. 81.8, In tribulatione inuocasti me, &c.

Αἰτιολογία, AEtiologia, Causæ redditio. figura, quoties præmissæ rei, decora subiungitur ratio: vt Psal. 16.9 & 10, Propter hoc lætatum est cor meum, &c. quoniam non derelinques animam meam in sepulchro, &c.

Ἐξαλλαγή, Exallage, Permutatio: vt Psal. 2.5 & 6, Tũc loquetur ad eos, &c. Deinde mutat personam, Ego autem constitui regem meum &c.

Ἐξέτασμός, Exetaſmos, Exquiſitio, quæſtio. figura, cũ res plures diuiſas cum interrogatione exquirentes, ſingulis quæ conueniunt, applicamus: vt Pſal.24.3 & 4, Quis aſcendet in montem Domini, &c. Innocens manibus, &c. Et 15.1 & 2, Domine quis habitabit, &c. Qui ambulat ſine macula, &c.

Ὑπαλλαγή, Hypallage, Submutatio, de qua dictum eſt ſuprá.

Ὑπέρβατον, Hyperbaton, Tranſgreſſio, tranſcenſio. figura, cum ſuſpenſus verborum ordo, infra explicatur: vt Pſal.37.7 & 10, Ne æmuleris in eo qui proſperatur in via ſua, &c. Et adhuc puſillum, &c. Et Pſal.45.13, Et filiæ Tyri, &c.

Ὑπερβολή, Hyperbole, Exceſſus. figura per quam ſolent aliqua in magnitudinem exaggerationis extendi: cum dictio excedens fidem ponitur, augendi vel minuendi gratia: vt Pſal.6.7, Lauabo per ſingulas noctes lectum meũ, lachrymis meis ſtratum meũ rigabo. Et 107.26, Aſcẽdũt vſque ad cælos, & deſcendũt vſque ad abyſſos.

Ὑπέρθεσις, Hyperthesis, Superpoſitio, ſuperlatio. figura cum aliquam rem opinione omnium notam, ſententia noſtra ſuperare contendimus: vt Pſal.18.11, Et aſcendit ſuper Cherubim, & volauit ſuper pennas vẽtorum. Et 51.9, Lauabis me, & ſuper niuem dealbabor.

Ὑποζεῦξις, Hypozeuxis, Subconiunctio. figura, quando diuerſa verba ſingulis apta clauſulis apponuntur: vt Pſal.1.1, Beatus vir qui non ambulauit in conſilio impiorum, & in via peccatorum non ſtetit, & in cathedra deriſorum non ſedit.

Εἱρμός, Hirmos, Conuenientia, vel vinculum. figura, quãdo ſeries orationis tenorem ſuum ſeruat vſque ad

vltimum, vbi nec persona alia, nec causa mutatur: vt Psal. 54.3, Deus in nomine tuo, &c. Et 133.1, ecce quàm bonum.

Ὁμοιοτέλευτον, Homœoteleuton, Similiter finitũ, similiter desinens. figura, cum plura verba in eandem vocem finiunt: vt Psal. 85.2, 3, & 4, Benedixisti Domine terram tuam, &c. Remisisti iniquitatẽ plebis tuæ, Operuisti omnia peccata eorum, Mitigasti, &c.

Ὁμοίωσις, Homœosis, Similitudo. tropus, siue figura, cum ex similitudine cogniti, deuenimus in cognitionem incogniti: siue per quam minus notæ rei, ex similitudine eius quæ magis nota est, demonstratio declaratur: vt Psal. 123.2, Ecce sicut oculi seruorũ, &c. Et, sicut oculi ancillæ &c.

Ὁμοιόπτωτον, Homœoptoton, Similium casuum, aut similiter cadens. figura cum in similes sonos diuersa exeunt verba: vt Psal. 98.4, Cãtate, exultate, & psallite.

Εἰρωνεία, Ironia, Irrisio, simulatio, illusio. figura, cum aliquid per contrarium dicitur, & illusionem: vt Psal. 22.9, Sperauit in Domino, eripiat eum, &c.

Ἴσον, Ison, AEquale. figura, quando res aliquæ paritate similes, adhibita laude, vel detractione iungũtur: vt Psal. 92.13, Iustus vt palma florebit, &c.

Λεπτολογία, Leptologia, Subtilis locutio, quando res singulæ minutatim, & subtiliter indicantur: vt Psal. 52.5 & 6, Dilexisti malitiam super benignitatem, iniquitatem, magis quàm loqui æquitatem. Dilexisti omnia verba, &c.

Μεταβολή, Metabole, Mutatio, id est iteratio vnius rei sub varietate verborum: vt Psal. 5.2 & 3, Verba mea auribus percipe Domine, intellige clamorem meũ. In-

tende voci,&c. Quod totum ad vnam respicit petitionem : acsi dicat, Exaudi orationem meam. Et 69.16, Non me demergat,&c.

Μεταφορά, Metaphora, Translatio. cum mutatur nomen, aut verbum ex eo loco vbi proprium est, in eum in quo aut proprium deest, aut translatū proprio melius: vt Psal.32.6, Veruntamen in diluuio aquarū multarū, ad eum non appropinquabunt. Et 147.3, Qui alligat contritiones eorū, &c. Metaphora ab artificibus medendi. Et Psal.2.12, Cum exarserit,&c.

Μετάστασις, Metastasis, Transmutatio, translatio: dum culpam nostram in alium trāsferre conamur: vt Psal. 141.4, Non declines cor meū in verba malitiæ ad excusandas excusationes in peccatis.

Μετωνυμία, Metonymia, Trāsnominatio: quæ fit quoties intellectum rei, diuersis modis, verbis alienis, ac translatitiis indicamus: vt Psal.2.4, Qui habitat in cælis irridebit eos,&c. Et Gen.22.12, Nunc cognoui quòd timeas Dominum. id est cognoscere feci te quòd timeas Dominum. Est etiam Metonymia, quando per id quod continet, hoc quod continetur, edicitur : vt Psal.50.1, Et vocauit terrā. id est homines terræ. Et 66. 1, Iubilate Deo omnis terra. Et 105.38, Lætata est AEgyptus.

Μετριασμός, Metriasmos, Mediocritas. quæ fit quoties rem magnam mediocri relatione proferimus: vt Psal.31.13, Factus sum tanquam vas perditum. Et 35.13, Ego autem cum mihi molesti essent, induebam me cilicio, Humiliabā,&c. Et 69.30, Ego sū pauper & dolēs.

Παραβολή, Parabola, Comparatio, id est rerum dissimilium comparatio: vt Psal.1.3, Et erit sicut arbor plā-

tata,&c. Et 17.8,Sub vmbra alarum tuarum.

Παράδειγμα, Paradigma, Exemplum, id est narratio per exemplum, exhortans aliquem,aut deterrens.Exhortans,vt,Beatus vir,&c. Psal.1.1.Et 3,Et erit sicut arbor,&c.Deterrens,vt,Non sic impii,sed tanquam,&c. Et 34.17,Vultus autem Domini super facientes mala.

Παράδοξα, Paradoxa,Inopinabilia,præter opinionẽ, exitus inopinatus cum aliud proponitur, aliud explicatur:vt Psal.18.31,Deus meus impolluta via eius.Aggressus dicere quid exoratiuum,subiunxit ei exitũ inopinatum,Impolluta via eius.Et 84.13,Domine Deus virtutum,beatus homo qui sperat in te.

Παρονομασία,Paronomasia,Agnominatio,vel denominatio:vt Psal.145.1,Miserator,& misericors Dominus. Et 119.68,Bonus es tu.

Παραπροσδοκία, Paraprosdocia, præter expectationem:idem quod paradoxa.

Παρένθεσις, Parenthesis,Insertio,interpositio.figura quoties remota de medio sentẽtia,integer sermo perdurat:vt Psal.17.4, Vt non loquatur os meũ opera hominum(propter verba labiorum tuorum) ego custodiui vias duras.quãquam & aliter potest ordinari verborum series.

Πάρισον,Parison,AEquale: quando duæ res è diuerso ponũtur,sed vna magis eligitur:vt Psal.84.11, Melior est dies vna,&c. Et ibidem, Elegi abiectus esse,&c.

Παροιμία,Paroemia,Prouerbiũ, quod multorum ore frequentatur: vt, Omnis homo mẽdax,Psal.116.11.Et, Durum est tibi cõtra stimulum calcitrare, Actorũ 9.2.

Πύσις,Peusis,Interrogatio.vbi interrogatio fit,& responsio subsequitur:vt Psal.4.7,Multi dicũt, Quis o-

ſtendit nobis bona: Signatum eſt ſuper nos lumẽ, &c.

Πλεονασμὸς, Pleonaſmos, Superabundantia: vt Pſal. 74.7, Incenderunt igni ſanctuarium tuum. Et 142.2, Voce mea ad Dominum clamaui.

Προκατάληψις, Procatalepſis, Præoccupatio: dicitur & Prolepſis: vt Pſal. 51.5, Quoniam iniquitatem meam ego agnoſco, &c. Quaſi enim in venturo iudicio cõſtitutus, delictorum ſuorum aſpectus teterrimos pertimeſcit.

Προσφώνησις, Proſphoneſis, Exclamatio. quæ fit quoties inter alia quæ loquimur, ad Deum ſubito, vel ad quempiam verba conuertimus: vt Pſal. 55.16 & 17, Veniat mors ſuper illos, &c. Ego autem ad Deũ clamaui.

Προσωποποιία, Proſopopœia, Perſonæ fictio. figura eſt cum perſona aliqua fingitur: vt cum inanimatum loquitur ad animatum, vel contrà: vt Pſal. 93.3, Eleuauerunt flumina vocem ſuam, &c.

Σωματοποιία, Somatopœia, Corporis fictio, figura quando rebus incorporeis corpora tribuũtur: vt Pſal. 85.11, Miſericordia & veritas obuiauerunt ſibi: iuſtitia & pax oſculatæ ſunt.

Σύλληψις, Syllepſis, Cõceptio, comprehenſio. quæ fit cum pluralis dictio ſingulari verbo complectitur: vt in x v regula.

Συναθροισμὸς, Synathrœſmos, Congeries, congregatio. figura quando plurimæ res in vnum, aut plurima crimina colliguntur: vt Pſal. 12.1, Saluum fac me Domine, quoniam defecit ſanctus, quoniã diminutæ ſunt veritates, &c. Et 23.1, Dominus regit me, &c.

Σύγκρισις, Syncriſis, Comparatio. dum cõparatione quadam iuſtiorem cauſam noſtram, quàm aduerſarii,

demonſtramus: vt Pſal.20.8,Hi in curribus,& hi in equis,nos autem in nomine Domini,&c.Et 26.10 & 11, In quorum manibus iniquitates ſunt,&c.Ego autem in innocentia mea,&c.

Συγχώρησις, Synchoreſis, Conceſſio. quotiens aliqua importune deſiderantibus conceduntur,quæ ad vtilitatem illorum pertinere non poſſunt:vt Pſal.78.29,Et manducauerunt, & ſaturati ſunt, & deſiderium eorú attulit eis,&c.

Συνδιασμὸς,Syndicaſmos,Collatio.quando ſibi,aut perſonæ,aut cauſæ,ſiue ex contrario, ſiue ex ſimili cóparantur: vt Pſal.12.7, Eloquia Domini eloquia caſta, &c.Et 52.9 & 10,Prævaluit in vanitate ſua. Ego autem ſicut oliua fructifera,&c.

Συνεκδοχὴ, Synecdoche,vt in quarta regula.

Ταπείνωσις, Tapinoſis, Humiliatio. quæ fit quoties magnitudo mirabilis rebus humilimis comparatur: vt Pſal.22.7,Ego autem ſum vermis,&c.

Ταυτολογία,Tautologia,Eiuſdẽ ſermonis iteratio: vt, Benedicendo benedicam.Multiplicádo multiplicabo, & ſimilia.Frequentiſſima eſt in Sacris literis,& augendi gratia fit.

Annotationes asteriscis

hoc in libro sparsis respõdentes: quibus præpositus numerus, paginam indicat.

LECTORI.

Omnes locos, Christiane Lector, in his Institutionibus emendatos astẽriscis, tanquam luce aliqua prælucente, nos indicasse, ne ipse tibi persuaseris. hoc enim, mihi crede, sine summa tua & nostra molestia, à nobis in mẽdorũ propè infinito numero præstari nõ potuisset. Quæ verò sine cõtrouersia, corrupta esse deprehẽdimus, ex ipsa priore parte Michlól R. D. Kimhi reponere nõ dubitauimus. At quæ paulo obscuriora, aut quibus aliquid lucis afferri posse arbitrabamur, iis tantum asteriscos præposuimus. Cum autem in hoc toti essemus, en commodùm oblatus est nobis liber Ephod, cuius auctor fuit R. Moseh, qui factus Christianus, dictus est magister vitalis: ex quo præter alia multa, principium huius operis Sanctes transcripsit. Ita enim incipit versio Ephod, Lingua est aggregatio omniũ particulariũ vocũ humanarũ, &c. Sãctes, Hebraicarũ addidit: quã recte, ipse iudicaueris: quũ lingua nõ de sola Hebraica dicatur, sed & de omnibus aliis. Fortasse tamẽ ideo adiecisse videtur, quòd linguæ Hebraicæ præcepta traditurus esset. Nec verò vnum hoc te prætereat, multa hic vocabula ab ipso Sancte aliis pũctis in citatione locorũ Scripturæ scribi, quàm passim in Bibliis impressis legãtur: aut quòd ita legerit in suis codicibus, aut quòd ita doceant grãmatici vnde ea descripsit: quod facere ipsum R. Dauid sæpe deprehendimus.

Vt latina) Desunt hæc verba, aut similia, est excellentior. 3

Præterquam in sex supradictis) Intelligendum & legendum, vltra sex supradictas. nam & in supradictis בגדכפת venit daghés forte. Dilucidius sic, Sed daghés forte, vltra sex supradictas, venit in vniuersis literis quæ recipiunt daghés, quæ in his, &c. 9

9 Notificatiuum:) Notificatiuâ vocat caph, lámed, & beth, habentes pathách punctum he notificatiui sequente daghés.

13 Per virgulã maccáph,) Hæc verba non habet Kimchí eo loco vnde Sanctes descripsit hoc caput: neque in testimoniis quæ ex Bibliis profert, scribitur maccáph: quæ aliter legisse videtur quàm literis latinis adscribat, præcedentem sequenti ita coniungens vt vna videatur esse dictio: quod pronuntiatione magis deprehenditur, quàm scriptura latina.

13 Versum terminãte,) Kimchí pro his verbis habet, ההפסק, quasi dicas passecata, id est in qua est distinctio. Neque etiam dictio quã affert ex Genesi, terminat versum, neque video cur Kimchí distinctionem in ea esse dicat.

14 Quiescentia) R. Dauid habet raphata. secundum quem leniter legendum Iactheél, Iocdehám.

15 Sub se,) Ita ex R. Dauid. Nunc verò in ventre ipsius literæ scribitur, sic ה.

16 Sed לְצַבָּא) Locus restitutus ex R. Dauid.

16 וְרָאֲמָהּ) In hoc exemplo א non tantum est actu, sed etiam mouetur, vt ait R. Dauid in Michlól. Et in Cõmentariis sic ait, וְרָאֲמָהּ cum motu ipsius א, quod est loco ו haáin happohál, sicut in וְקָאם שָׁאוֹן, Hoseáh 10.15: nisi quòd א istud est quietum.

21 כִּי גָמַל) Post tharcha posterius, in exemplaribus impressis sæpe literæ בגד כפת inueniuntur dagheſſatæ.

22 Exempla quæ asteriscis pagina 22 notãtur, sine maccáph in Bibliis impressis nunc leguntur, nonnulla etiam sine daghés post maccáph. vt hinc videas Sanctẽ, aut illum vnde Sanctes descripsit has regulas, aliis ex-

emplaribus fuiſſe vſum. Ipſe etiá R. Dauid ſæpius admonet variam codicum in punctis lectionem.

Perpetuo ſcribitur litera quieſcens) Locus reſtitu 26
tus ex R. Dauid.

Pſal. 91. 10, &c.) Exemplum iſtud Pſalmorũ omiſſum, repoſuimus ex R. Dauid.

Pſal. 107. 17, Stulti &c.) Hic Sãctes מ per pro, aut lo 35
co exponit, & ſic etiã in præpoſitionibus, quod rectius per propter exponeretur, vt etiam ipſe in ſua Bibliorũ ex Hebræo verſione tranſtulit.

הַחֹטֵאת) Exemplaria impreſſa habẽt pathách ſub ה, 37
& recte: ח enim licet non recipiat daghés, raro tamen reiicit illud in motionem præcedentẽ, teſte R. Dauid.

Quod ה interdum non notificat particulatim.) R. 38
Dauid ſic, שלא תוריע על דבר מיוחד, quod rectius ſic vertetur, quæ nõ denotat rem diſtinctam, aut determinatã.

בְּאֵמֹר) Noſtra exemplaria Venetiis impreſſa habẽt 41
beth, non caph.

כְּאַרְנִי) R. Dauid nõ affert hoc exemplum, ſed בְּיהוָה 42
frequens in Bibliis, habens puncta dictionis אַרְנִי.

Poſtquam mundauerit eum,) R. Dauid in lib. rad. 47
exponit אחרי טהרתו poſt emundationem ſuam.

לְעֻגָלִים) R. Dauid dicit iſtud eſſe cũ camés: cum ta- 48
men in Bibliis ſit pathách.

Notat fœmineũ, &c.) R. Dauid in Michlól, nume- 49
ro 137. 855, dicit in עוֹנֵבִי iod eſſe additum, non autem ſignum ſecundæ perſonæ.

Vice literæ geminãdæ,) R. Dauid in Michlól & lĩbro Radicũ dicit י eſſe additum, & צ debuiſſe dagheſſari: at motionem magnam veniſſe loco daghés.

2. Semu. 7. 19, וְתִדַּבֵּר) Omiſſum exemplum iſtud ſe- 52
cundæ perſonæ maſculeæ, ex R. Dauid repoſuimus.

52 וְאֵבְרֵכָהוּ) Biblia impressa habent pathách sub ו.

53 Manentibus præteritis in sua proprietate.) R. Dauid habet, בשתעמוד מלה בענינה manente dictione in sua significatione, siue in suo sensu. hoc est, sensu qui præcedebat, integro & consistente in illa dictione, neque sequentia ad completionem illius sensus desyderante. Cui opponitur, non manente dictione in sua proprietate, aut significatione, vel potius sensu: id est sensu nõ consistente in ea dictione, sed iungitur sequentibus ad sensum absoluendum.

Cum accẽtu solo,) Per solum accentũ videtur intelligere accẽtum suspendentem sentẽtiam & aliquãtulum distinguẽtem ac diuidentẽ dictionem illam in qua ponitur, à proxime subsequentibus, sententia imperfecta.

56 קֹדֶם כֵּךְ Antequam, sic.) Videtur legendum Ante, vt conueniat exemplo. Præterea delendum כֵּךְ, & Sic: cum de eo nullum afferat exemplum: & Cap. xxiii doceat ו accipi pro כֵּן.

57 Quod est sicut in tunc:) Hic locus sic legitur in Michlól, Scripsit R. Abrahã filius Hezræ, quòd ista vauin sunt sicut פא רפה in lingua Ismahelitica, quod non deseruit, sed est principium sermonis. Et dominus meus pater meus scripsit in libro הגלוי de omni vau addito in Scriptura quando indicat dictionem deficientem similem illi (cui præponitur.) vt 2. Semu. 13.20, & mansit Tamar & desolata. cuius interpretatio est, tristitia affecta & desolata, vel dolore affecta. & similia in significatione. Et sic Psalmo 76.6, Dormitauit & currus & equus. pro, Dormitauit vir & currus & equus. Daniel 2.12, Rex in furore & ira magna, & dixit. pro,

surrexit & dixit. Genes. 22.4, Die tertia, & leuauit Abrahám oculos suos. Interpretatio eius est, surrexit mane, & leuauit oculos suos, & vidit, &c. Gene. 36.24, Et isti filii Sibhón, & Aiáh & Hanáh. Fuerunt ei & alii filii quorum non meminit, fortassis quòd non esset illis generatio. Hucusque Rab. Dauid, qui nullam facit mentionem ו poni pro tunc: imò 238 & 239, dicit in huiusmodi locis ו redundare. Fortasse Sanctes illa descripsit ex R. Ionáh & R. Leui: aut pro, quod est sicut: scripserat, aut est sicut: quod rectius videtur.

וּפָרָאָה) R. Dauid in Michlól numero 284, dicit hic deficere ב, non ו poni vice ב. 59

יְהוּא) R. Dauid dicit esse pro יְהִיוּ, & א scriptum, esse sicut א in dictione אֲבוּא. 62

פָּרָא) R. Dauid in lib. Rad. & Comment. dicit scribi cum ה, & sic habent omnia exemplaria. Dicendum igitur ה poni vice א, & non contrà, vt ipse Sanctes testatur in Thesauro suo.

כַּלְאֻכָּכָה) R. Dauid in cómentariis dicit sub vltimo כ, esse sèri loco camés, & esse masculeum. non est igitur ה loco י. 63

הַוּבּוּ) R. Dauid in Michlól, 398, dicit debere esse הַוְדַּכּוּ, & ד absorptum in daghés, quanuis daghesse tur כ in signum coniugationis: & daghés, duo exercere officia, grauitatem coniugationis & defectum ד. non dicit ו esse loco ד.

כְּאַרְבַּע) In hoc exemplo & duobus sequentibus, codices impressi habent ב.

תְּהִלֹּת) In exemplaribus impressis scribitur תְּהִלָּה, sed in margine maiorum exemplarium annotatur legendum תְּהִלֹּת, & sic R. Dauid in Commēt. & Michlól 65

numero 65.

65 הֻפְּנוּ) Non eſt hic camés pro pathách, quum in hophál non ſit pathách, ſed chatéph camés.

חֻכְּמָה) In hac dictione camés eſt chatéph, licet ſceuá non adſcribatur.

וְקִרְקַר) Biblia impreſſa habẽt pathách ſub priore ק, quod confirmat R. Dauid in Michlól, 800, 802, dicens pathách poni pro chiric, nõ camés. In Theſauro ipſius Sanctis recte ſcribitur וְקִרְקַר.

אֲמוּלָם) R. Dauid in Michlól, 180, ſcribit ל cũ pathách, quod quidem dicit poni pro ſéri. Correctiora etiam exemplaria habent pathách.

רֹאֲנִי) R. Dauid in Michlól, numero 704, ſcribit per pathách, & dicit ipſum pathách eſſe loco ſéri. Idem dicit in Commentariis: ſcribit tamen nónullos codices habere camés.

66 תְּאַהֲבוּ) R. Dauid in Michlól, numero 485, ſic ſcribit, dicẽdum erat תֶּאֱהֲבוּ, áleph & he cũ ſceuá, vt יֶחֱרְדוּ יֶאֱשְׁמוּ, ſed grauis eſſet concurſus duarum literarum gutturalium cum duobus ſceuaím.

מְשִׁחַת) R. Dauid in Michlól, numero 370, dicit chiric in hac dictione eſſe loco camés, (ſub. chatéph) vel eſſe tóar. Idem ſcribitur in Theſauro ipſius Sanctis.

67 עֲנוּתוֹ) Eſt infinitiuus puhál, vel nomen verbale, vt teſtatur R. Dauid in Michlól, numero 696. Nõ igitur eſt ſcurec loco pathách.

נְגֹב) Eſt infinitiuus puhál, teſte R. Dauid in Michlól, numero 359, propterea non poteſt eſſe ſcurec loco pathách.

שַׁאֲתָה) R. Dauid dicit ſcribi שְׁאָתָה cum camés, vt dilatetur א. Sic etiam habent exemplaria emendata.

לֹחֶם) R.Dauid in Michlól,numero 12 & 882,dicit eſ 68
ſe ſeghól pro ſéri,vt חֶפֶץ.

Argento electo) Vertendum,præ argẽto electior. 75
Sic ſequenti verſu legendum electiorem:vt verbis He
braicis reſpondeant,fructus meus electior præ argẽto.
Et,ſcientiam electiorem quàm aurum.

צַדִּיקֵם) Ita legit R.Dauid: Biblia tamen correctiora 77
habenr צַדִּקִים priore י deficiente, & recte vt teſtatur R.
Eliá in ſcholiis ſuper Michlól.

תְּנֵה) R. Dauid in Michlól, numero 198, dicit eſſe 83
imperatiuum pro futuro תִּתֵּן.

וְיַרְקְרֵק) R.Dauid in Michlól,343,dicit geminationẽ 85
augere ſignificationem. R.verò Elia in ſcholiis Mich-
lól, dicit ſecundũ R.Abrahám abenhezra diminuere.

Interdũ pronomẽ) Locus emendatus ex R.Dauid. 103

Pronomen eſt cũ ה) Reſtitutus itẽ locus ex eodẽ. 105

Adſcribitur) Emendauimus & hunc locũ ex R.D. 106

Item Exod. 8.3,) Deprauatiſſimũ locũ correximus, 109
additis nonnullis ex R.Dauid.

Et in plurali,&c.) Hæc addita ſunt ex R. Dauid vſ- 111
que ad Sed חֲרַשׁ,&c.

טְלָה) Mirum hic per ſéri ſcripſiſſe, cum ipſe in ſuo 112
Theſauro ſecutus R.Dauid in lib. rad.& exẽplaria Bi-
bliorum,ſcripſerit טֶלֶה cum ſeghól.

עֲלָה) R.Dauid ſcribit hoc cum camés & ſeghól.ſic 113
etiam Biblia omnia.

Efferenda autem) Locus reſtitutus ex R. Dauid. 118

רַמְּתֵיהֶם) R.Dauid in lib. rad.ſcribit רַמֶּתֵיהֶם, vbi ta- 119
men dicit in quibuſdam libris correctis ſcribi ר cum
camés(ſub.chatéph)vt חֲרַשֵּׁיכֶם.

פְּרָם) R.Dauid dicit ר ſcribi cum pathách,debuiſſé- 120

que dagheſſari,& ob id ב habere camés.

122 Venit inſtar ſingularis) Hoc addidimus ex Michlól,numero 920. Per ſingularem autem,intelligit maſculinum ſingularis numeri non coniunctum, quod deprehenditur ex paulo poſt(922) ſequentibus,vbi vocat ſingulare ſeparatum.

Tunc eſt cum camés,quia eſt dictio lõga,teſte,&c.) Sic apud R.Dauid,921, tunc camés eſt loco ſuo vt par eſt: & propterea quòd dictio eſt longa, relinquitur ei camés ipſius נְפוּץ.

123 Arcam vnam.) R. Dauid,921, dicit iſtud eſſe coniunctum,arcam vnius,id eſt arcam viri vnius.Sequens exemplum non eſt huius ſpeciei,vt teſtatur ipſe R.Dauid ex quo emendauimus.

124 Et fœmineorum,) Totum hunc locum repoſuimus ex R.Dauid

126 Veniunt etiam,&c.) Reſtitutus etiã locus ex R.D.

127 . ב cum camés chatéph,) Hunc locũ emendauimus ex R.Dauid vſque ad finem huius ſpeciei.

סְרִיסָיו) Hoc exemplum,& alia huius radicis quæ nõ mutantur in regimine & cum pronomine,R. Dauid ponit in פָּעַיל ſecunda dagheſſata . nam niſi ר obſtaret (inquit) eſſet dagheſſatum.

129 Huius ſpeciei,&c.) Hinc abſtulimus כִּילֵי,quòd nõ ſit huius ſpeciei: debet enim ſcribi כִּילִי cum chiric, teſte R.Dauid in lib.rad.ſicque legunt omnia exẽplaria impreſſa,& ita habet Theſaurus ipſius Sanctis.

130 מְנֻחוֹת) R.Dauid in Michlól, 947, ait, Cur ſoleant in Miſnáh legere מְנֻחוֹת mem cum ſceuá,eſt vt oſtendatur radicem eius eſſe מָנָה, vt שִׁפְחָה à שָׁפָה: quòd ſi eſſet à נָחָה,& מ additum,legendum eſſet מְנֻחוֹת mem cũ chi-

ric, vt מְצוֹת, vel cum pathách vt מְרָאוֹת.

Et sic est singulare, &c.) Locus emẽdatus ex R.D. 132

בָּהֳרָה) Sic reposuimus ex R. Dauid. nam נָהֳרָה 133
quod abstulimus, debet scribi cum sceuá, & est alterius speciei.

גְּוָלָה) Hinc sustulimus אֲבָלָה, quòd nõ sit huius speciei, quia habet camés sub prima: præterea accẽtum in penultima, qui denotat ה in fine esse additum ad motum designandũ, aut aliquid simile, aut redundare, nec esse formatiuum nominis. nam dicitur אֲבֵל vt פָּעֵל.

בְּהֶמְתּוֹ) R. Dauid dicit hæc nõ esse à בְּהֵמָה, sed à בְּהֶמְת.

אַלְמְנוּתַיִךְ) In fine huius paginæ 139, (vbi deest aste- 139
riscus) post illud אַלְמְנוּתַיִךְ, adiecerat Sanctes עִבְרוּת, nullo Scripturæ loco citato, quod abstulimus quum nihil ad rem faceret. Iiób 40.6, legitur עִבְרוּת plurale, quod filii Naphthali legũt עִבְרוּת cum seghól, filii verò Aśér עִבְרוּת cum pathách, teste R. Dauid in lib. Rad. & ipso Sancte in suo Thesauro.

וְלוּת) R. Dauid legit וְלוּת, & reponit inter ea quæ ha 140
bent scuréc in fine, consentientibus exemplaribus emendatis.

Et sic רוּסֵם) Emendatum ex R. Dauid. 141

קְמָשׁוֹן) Hæc duo קְמָשׁוֹן & קְלָשׁוֹן delenda videntur, quum à R. Dauid & ab ipso Sancte inter dagheſſata reponantur.

קְעָקַע) Hoc delendum est, quum repetatur in פְּעָפַל 145
vbi & à R. Dauid citatur.

צְלָצַל) R. Dauid dicit esse cum pathách etiã in soph passúc, reclamantibus tamen exemplaribus impressis, in quibus geminum camés scribitur, vt etiam in libro Radicum.

148 Et camés) R. Dauid legit ſequentia cum pathách in fine, & ita habentur in Bibliis, ſiue illa ſint abſoluta, ſiue in regimine. At מִשְׁעָן quod affert R. Dauid cũ iis quæ habent pathách in fine, legitur cum camés 2. Semu. 22. 19. etiam ipſe R. Dauid habet in ſpecie מִפְעָל quæ præceſſit: ita vt videantur illæ duæ formæ miſtæ, cum pathách, aut cum camés in fine.

149 מְתֻעָב) Hic ת habet camés propter ע non dagheſſabile, quod tamen non ſolet reiicere daghés in motionem præcedentem.

Iſtud eſt lene,) Sic emẽdauimus ex R. Dauid apud quem exemplũ proxime præcedens excipitur, dagheſſatis præcedentibus, quæ ipſe Sanctes raphata ſiue lenia ſcripſerat.

151 לְמִישְׁפָּחוֹת לִבְנֵי קְהָת) R. Dauid videtur hunc locũ accepiſſe ex Ieho. 21. 26, vbi legitur, לְמִשְׁפְּחֹת בְּנֵי־קְהָת. quo loco fortaſſe legit לִבְנֵי cum ל, quod in nullis Bibliis ſcriptum reperimus.

152 Cum pathách, &c.) Huius ſpeciei non meminit R. Dauid in Michlól, ſed in lib. Rad. dictionem מַאֲפֵלִיָּה copioſe declarat in radice אָפֵל.

155 Plurale) Hæc emendata fuerunt ex R. Dauid.

157 Cum camés,) Sic R. Dauid: cum tamen impreſſa exemplaria habeant pathách.

164 מְיֵין הָרֵקַח) R. Dauid in Michlól, dicit יַיִן eſſe in regimine: at in lib. Rad. dicit רֵקַח eſſe tóar ipſius יַיִן, aut deeſſe dictionem coniunctam, id eſt quæ ſit in regimine, nempe יַיִן, hoc modo. מְיֵין יַיִן הָרֵקַח.

171 Eccleſ. 3.) Emendatus locus ex R. Dauid.

Cum non gutturalibus.) Mendoſe legebatur cum aliis gutturalibus.

Quando non ſunt,&c.) Locus emẽdatus ex R.D. 174

נִגְלִיוֹת) R.Dauid 1068,ait ex נִגְלוֹת dici נִגְלִיוֹת prima radicali cum camés,cum tamen paulo ante legatur נִגְלוֹת cum ſceuá. 176

Et mutatur) Deeſſe videtur,aut ſubauditur,camés in chatéph pathách,& dicitur חֲנִיוֹת.

Et cum pronominibus,&c.) Locus iſte ſic legẽdus videtur,In ſingulari item cũ pronominibus:præterea in plurali cum pronominibus ſecundæ & tertiæ perſonæ pluralibus: in plurali verò, &c. Sed illa mutatio præcipue ad שְׁנֵיהֶם & שְׁנֵיהֶן plurale maſculeum referri debet,quia ſequentia exempla paulo aliter mutant. 178

Non mutatur) Hæc addita ſunt ex R.Dauid. 179

Venit etiam,&c.) Sic legendũ ſecũdum R.Dauid. 181

Et ſic alia.)Locus emendatus ex R.Dauid.

Et ſic illud,&c.) Hæc addita ſunt ex R. Dauid:alioqui locus erat obſcurior.

מְפֻעַ cũ ſceuá) Hanc ſpeciem addidimus ex eodem. 184

Neque eſt) Hunc locum prorſus corruptum, emẽdauimus ex R.Dauid. 193

Sed 2.Semu.&c.) Ab hoc loco vſque ad finem huius ſpeciei hæc ſunt reſtituta ex R.Dauid. 196

נ ſine daghés.) R.Dauid ſcribit, נ cum daghés, dicitque plurale iſtud primæ perſonæ eſſe ſimile ſingulari tertiæ perſonæ,& ex contextu tantum dignoſci. 203

הִתְפַּעֵל.) Secundum R.Dauid in Michlól,185 & 193, exempla quæ afferũtur illius coniugationis,ſunt cõpoſita coniugationis hophál & hithpahál. At ſecundum aliquos, vt Abrahám de Balmis, eſt coniugatio cuius non cõmemoratur nomen eius qui agit,paſſiua ipſius hithpahál.Num.1.47, לֹא הִתְפָּקְדוּ non fuerũt numerati. 215

218 (Vt inquit R. Dauid in Michlól) Hæc verba delenda videntur, loco non conuenientia, neque vſquam in ipſa priore parte Michlól, nec in ſecunda quæ eſt radicum, reperire vllo modo potuimus.

222 Geneſ. 22.18,) Locus iſte ex ipſo libro Sachút R. Abraham emendatus.

Non eſt autem) Etiam hic locus ex eodem libro Sachút reſtitutus eſt vſque ad hæc verba, R. quoque Dauid, &c.

227 הִשְׁיא) Huius verbi hiphíl, eiuſdē videtur eſſe ſignificationis cum ipſius cal ſignificatione, vt hinc auferē dum videatur.

237 1. Semu. 17.45,) Hoc exemplum ex pihél per imprudentiā reliquiſſe videtur, quum huiuſmodi non ſoleat admiſcere verbis cal, vt facit R. Dauid, ſed ſingula ſuis locis ſcribat.

238 שִׁוַּעְתִּי) R. D. hoc loco cōmiſcuit nōnullas perſonas pihél, hiphíl, & aliarū coniugationū: vnde Sanctes hoc exemplum deſumpſit, ſcribens tamen ש cum camés, vt ſit ex cal, contra omnium noſtrorum exemplarium & ipſius Kimhi lectionem. Eſt enim שִׁוַּעְתִּי ex pihél.

241 עֲשִׂיתָן) R. Dauid in Michlól, numero 43, dicit, in hoc exemplo ן poni loco ם, & maſculeum referre. Idē dicit in cōmentariis, ſed addit, poſſe etiā fœmineū eſſe.

244 Licet hæc non cadat ſuper illam,) id eſt, quanuis לִי non proferatur continuo & eodem ſpiritu cum אֹיְבָתִי, ſed ſeorſum & ſeparatim. eſt enim אֹיְבָתִי cum duobus paſcethim, qui aliquātulum prolationem ſuſpendūt. Hic locus eſt ex R. Dauid emendatus.

253 אֲעָלְצָה & אֲעוֹבְבָה) Hæc excipienda ſunt, quòd habeant ſegholſub prima radicali.

At in dictione) Hæc repoſita ſunt ex R.Dauid. 254

יַעֲלוּ & יַעֲלֻוּ) Hæc habent pathách ſub prima radicali ob gutturalem,propterea excipienda. 256

Secunda & tertia,&c.) Sanctes inter errata repoſuit hunc locum,quem voluit ſiclegi,Tertia perſona pluralis fœminea variatur cum chólem,&c. quod tamen non ita emendauimus,ſecuti R.Dauid. Fortaſſe ita emendauerat Sanctes,quòd exemplum perfectorum ſecundæ perſonæ coniugationis cal non reperiſſet. 258

Ruth 1.11,) Hæc exépla ſecundæ perſonæ addidim'.

Ponitur etiam) R.Dauid dicit in Michlól,numero 329, infinitiuum & nomen verbale inueniri inſtar lapidis primi,id eſt vt præteritum,hoc eſt habere aliquá do formam tertiæ perſonæ præteriti. 260

הִשְׁמִידָ) R.Dauid habet hoc exemplũ poſt illa quorum ה in macór ſcribitur cum chiríc:dicit tamen iſtud ſcribi cum pathách,& ita habent exemplaria emendata. Sed 2.Reg.10.17,legitur עַד־הִשְׁמְדוֹ donec conſumeret ipſe.Et R. Dauid in cómentariis in hunc locú dicit ה eſſe cú chiríc,quòd aliquando ita veniat macór.

In ſingulis) Hæc verba addidit Sanctes præter R. Dauid,qui tantum dicit,in פְּקוּדָתוֹ & פְּקוּדָתֵךְ tertiam eſſe cú camés:quia in פְּקוּדָתָם tertia ſcribitur cú pathách. 275

Vbi memoria,&c.) Ante hæc verba,Sãctes adiecerat,Poſtremo cum ſceuá & chólem, vt פְּקֹר. quæ verba propterea abſtulimus quòd in fine hui'macór nullam illius faciat mentionem,ſed nec ipſe R.Dauid.

עַמְּךָ) In quibuſdam codicibus מ ſtat cum gahiá, teſte R.Dauid.. 276

Vel פְּקֹדוֹ &c.) Hæc repoſita ſunt ex R.Dauid vſque ad illud Alii tamen,&c. 278

280 אֶקְרָאֶךָּ) Exemplaria omnia emendata habent hic reuiah אֶקְרְאֶךָּ.

282 יִעִירֵנִי) Nulla vidimus exemplaria quæ habeant נ cum daghés.

289 וְקָאם) R. Dauid in Michlól, dicit hic א poni loco י, at in lib. Rad. ponit radicem קום.

וְרָאֲסָהּ) R. Dauid dicit in dictione רָסָה, áleph quiescere post primum camés: quod quidem áleph apparet atque mouetur in dictione וְרָאֲסָהּ.

290 יָשֻׁב) Omnia exẽplaria quæ vidimus habẽt hic chatéph camés יָשֳׁבוּ־נָא.

294 וַתֶּחַשׁ) R. Dauid dicit hoc posse deduci à quiescẽtibus lámed he.

299 קְרָאן) Exemplaria impressa habent seghól sub ר, licet R. Dauid dicat esse cum sẽri.

300 Et forma eorum, &c.) Hæc sunt emẽdata ex R. D.

Deficit tamẽ, &c.) Sic habet R. Dauid, Aliquãdo deficit ה, & relinquitur ת: vt וְעָשְׂתָה pro וְעָשְׂתָה. vel ת est loco ה fœminei, & tertia radicalis deficit. Mutatur, &c.

301 Et dicendũ erat, &c.) Locus restitutus ex R. Dauid.

303 וַיִּסַּח) Codices impressi habent ם cum daghés coniugationis niphál signo.

אֲחוּ & וַיֶּחֱל habẽt camés ob distinctionem, teste R. D.

304 Ne vnũ quidẽ, &c.) Multa hic erant deprauata quæ restituta sunt ex R. Dauid, subobscura tamen.

305 Ratio item, &c.) Locus emendatus ex R. Dauid.

306 וְנוֹשַׁיהֶם) R. Dauid dicit hanc dictionem esse pluralem pro singulari, ad ornatum.

314 Tertia quæ est א, quiescit vt קִיא,) Videtur dicendum, tertia quæ est ה, quiescit, vt קִיָּה.

318 Præter normam,) Id est, quum non iungatur mo-

nosyllabo, aut dictioni longæ.

נָשָׂא) Omnia exemplaria habent נָשָׂא cum ש sinistro, quod ferre significat: & ita interpretatur R. Dauid. non est igitur dicendum א poni loco ה. 319

Teste R. Dauid.) Vbi R. D. dicat מְשַׁחְתּוֹ esse nomen, neque in Michlól, nec in lib. Rad. reperire potuimus. 320

Et defectiuum,) Ante hæc verba abstulimus לָקוֹחַ, Deut. 31. 26, quòd in infinitiuo locum habeat, in quo & à R. Dauid citatur. Sunt tamen qui putent esse imperatiuum: alii dicunt esse infinitiuum loco imperatiui. 322

Confirmat quòd interdũ deficiat daghés,) Rectius sic, subsistit, aut remanet, quia interdũ deficit daghés, vt 1. Semu. &c. 325

לְצָיִם) Est ex quiescentibus haáin vau, non ex geminatis. 327

חָגוֹ) Hæc forma est infinitiui: nam imperatiuus secundum normam debet esse חֲגֵה. 329

Quia nunc, &c.) Locus iste sic legẽdus ẽst, Et variatur: quia prima litera radicalis aliquando est cũ sẽri, aliquãdo cum seghól, aliquãdo cũ chiric, vt Num. 22. 14. 332

א cum pathách,) Hunc locum sic intellige, Secunda radicali existente א, prima est cum pathách. 337

תִּרְבְּרֶנָּה,) Exemplaria emendata habent sẽri. 337

מְסַבֵּי) R. Dauid reponit hanc dictionem inter beneniim coniugationis hiphíl: nec video cur Sãctes hîc adiecerit. 346

יְהוֹלְלוּהוּ,) Ante hæc verba, deleuimus exemplũ וְיִתֶּנְךָ quòd nõ videretur huc pertinere. Eadem ratione abstulimus תְּחַכֵּם, quod paulo post sequebatur. 347

Secunda etiam, &c.) Totus hic locus vsque ad hæc verba, Inuenitur, &c. emendatus est ex R. Dauid. 348

353 Et quáuis,&c.) Hic locus etiã emẽdatus eſt ex R.D.

תְּצַפֶּנְנִי) Exemplaria emendata legunt תְּצַפְּנֵנִי ſine daghés in צ,& פ cum daghés.

354 הִפָּלֵיתָ) Hæc vſque ad benoni declinauit Sanctes more deſinentium in ה.

357 Scuréc,) Sic R.Dauid:quo verbo intelligit Kibbuz ſephatáim,vt aliás ſæpe.

358 Et ſine ה) Ante hæc verba legebatur,Quãquam nõ eſt ex hoc binián:quod abſtulimus,propterea quòd cer tum ſit verbum præcedens eſſe huius binián. fortaſſe ſcribẽdum fuerat, Quanquam non eſt ex hoc macór. quum habeat formam imperatiui.

363 וַיִּבֶץ) In Bibliis legitur וַיֶּבֶץ, quod eſt cõiugationis cal à מָצָה.propterea hinc delendum videtur.

371 וַיְשֻׁג,) Exemplaria impreſſa habent ſéri.

376 הֶקְלַחֲנִי) R.Dauid ſcribit ה cũ ſceuá & ſeghól, Biblia verò impreſſa habent ſceuá & pathách.

378 הִיְחַבְּרֵךְ) Eſt coniugationis puhál,teſte R. Dauid in Michlól,357.propterea vertendum eſt,& coniungetur tecum,aut adhærebit tibi.

381 וְנִשְׁבְּרוּ) In hoc exemplo & duobus ſequentibus,ſceuá,non pathách vertitur in camés.

וְנִקְדָּשׁ) Exemplaria impreſſa habẽt hic pathách ſub ר.item Lexicón R.Dauid & Michlól,in quo tamen numeratur inter ea quæ habent camés ſine diſtinctione.

381 כִּי־נֶאְנָחָה) In hac dictione prima radicalis habet tãtum ſeghól,& pertinet ad paulo póſt ſequẽtia quæ habẽt primã cum ſeghól, & ſecundã cũ ſceuá quieſcẽte.

382 & 383 בֵּחֲרֵנִי) Biblia impreſſa habent ſéri ſub ר,cũ accentu: & ב cum ſeghól,vbi tamẽ debet eſſe ſéri motio ipſius ה perditi,teſte R.Dauid in Michlól.

הַנִּרְאֶה) Exemplaria emendata habent א cũ ſeghól. 389

נִסַּגּוּ) Eſt à סוג, ob id delendum. 396

וְהִשְׁתַּחֲוִיתִי) Eſt cũ ſeghól loco pathách, teſte R. Dauid. 400

Et defectiuum, &c.) R. Dauid in commẽt. dicit in יוּשַׁד daghés poni loco literæ geminatæ, & ſcribi cum ו & daghés. Et in Michlól, reponit inter ea quæ ſunt coniugationis hophál. Idem dici poteſt de duobus ſequentibus יִחֵן & יועַם, eſſe coniugationis hophál. Igitur delenda videntur hoc loco: quia etiam in fine ipſius coniugationis hophál in hoc libro leguntur. 414

וַיִּתְמַהְמַהּ) R. Dauid dicit poni camés ſub vltimo מ propter ſcilſcéleth, quòd ſit ei vis diſtinguendi: Biblia tamen impreſſa habent pathách. 418

וְהַפְּתִיתִי) R. Dauid dicit hic י poni loco ו, pro וְהַפְּתוּתִי inſtar וְהַסְּבוּתִי, nullam mentionẽ faciens de cõpoſitione. 420

בְּבֵין חָצִיר) Quædam exemplaria habẽt כְּבֵין, & ita legit R. Dauid in commentariis, dicens caph in כבין eſſe ſeruile, & in augmentum explicationis: quia ſatis erat dixiſſe בין tantum, & caph idem eſſe quòd beth in בתוך At in Michlól, 1175, & libro Radicum, dicit beth ſeruile ei eſſe aſcitũm ad augmentum explicationis. 427

מָעֳרֶה,) R. Dauid & ipſe Sanctes in ſuo Theſauro, ab hoc deducunt מְעֹרֶה, & non ab עֳרֶה. 439

Folio	Verſu	
11	30	ſcurec, ſiue cholem, ſiue camés chatéph,
21	6	hoc modo אָ. Nume. 31.42, וַיִּקְרָא לָהּ & vocauit eam.
21	31	igni. Quando item talſca
22	3	deſeruientes, tunc literæ
36	24	Iudic. 6. 17, fac mihi ſignum שְׁאַתָּה quòd tu loquaris
36	25	animal ſunt. Seruit etiam ש cum ל, & eſt vna dictio, Eccleſ. 8.17, שֶׁלַּאֲשֶׁר propter quod laborat homo.
51	7	וַיִּחֲלוּ.
63	1	& cum ר, & non cum ד ſcripta.
128	6	פַּעוֹל
142	12	ל, pro סִלְלוֹן.
222	14	neſ. 22.18,
222	31	benedicentur
229	12	appropinquare fecit:
262	17	loquemini.
266	15	Cum ſecundo,
285	25	ſequuntur
286	14	Periens.
291	17	Imperatiuum
328	30	שַׁמְתִּי
378	12	ſecundum

Loci aliquot Sacræ ſcripturæ in his Inſtitutionibus explicati.

Gene.1.1, In principio creauit Dii cælum & terram.79. 1.2, Cõpleuit Deus die ſeptimo opus ſuum.43. Et 7, Iam autem formauerat.56. Et 19, Et adduxit ad Adam vt videret quid vocaret illud.2. 3.8, Et abſcondit ſe Adam &c.398. Et 20, eo quòd eſſet mater omnium viuentium.440. 4.23, Virum occidi in vulnere meo.46.260. 6.7, Delebo hominem quem creaui.441. 12.3, Et benedicentur in te.221. 18.18, Et benedicentur in eo.222. Et 25, Sicut iuſtus ſicut impius.41. 19.19, Vrbes in quibus habitauit.447. 20.10, Et in omnibus eruditus ſe.220. 22. 18, Et benedicent ſe in ſemine tuo.222.223. 26.35, Fuerunt exacerbans ſpiritum. 447. 27.27, Vide odorem filii mei.443. Et 29, Maledicentes tibi maledictus.448. 33.7, Et poſtea accedere factus eſt Ioſeph.225. 37.18, Et cogitauerunt aduerſus eũ.220. 41.1, Et Parhóh ſomnians.260. 44.18, Sicut tu, ſicut Parhóh.41. 48. 2, Et nuntiauit ipſi Iahacob.229. 49.9, Aſcendiſti, incuruauit ſe &c. 445. 49. 22, Filiæ incedebat.448.

Exod.3.2, Rubus ardebat in igne.445. 4.19, Et iam dixerat Dominus ad Moſéh.56. 5.21, Fœtere feciſtis odorẽ noſtrũ &c.443. 11.6, Et fuit clamor in vniuerſa terra Ægypti, qui ſicut ipſe non fuit.75.76. 14.10, Et Parhóh appropinquauit.229. 16.35, Ad terram habitabilem factam.224. 17.12, Fuit manus eius.448. 18.6, Et iam dixerat ad Moſéh.56. 20.18, Et omnis populus videbant voces.443. 22.8, Et appropinquari fiet Dominus domus ad Iudices.225. Et 22, Omnem viduam & pupillum non affligetis.442. 23.19, Non coques hœdum in lacte matris ſuæ.441. 33.6, Expoliauerunt ſe filii Iſrael ornamento ſuo.226. 36.10, Et coniunxit quinque cortinas, vnam ad vnam.86.

Leuit.1.2, Homo quum obtulerit ex vobis oblationem.445. 5.5, Et confitebuntur peccatum ſuum.405. 9.21, Et benedixit eis poſtquam deſcendit.56. 10.6, Non moriemini, & ſuper Synagogam &c.446. 11.3, Omne quod habet diuiſam vngulam &c. 440. 13.7, Poſtquam mundauerit eum, oſtendetur ſecũdo &c.47. 18.24, Ne polluatis vos in omnibus iſtis.217. Et 28, Sicut euomuit gentem.313. 19.36, Ephàh iuſtũ, & hin iuſtum.441. 20.2, Qui dederit de ſemine ſuo Mólech.441. 26.28, Corripiam vos ſepties.441.

Nume.28.26, Poſt hebdomadas veſtras.43. 31.3, Accingite ex vobis viros ad pugnam.220. 33.15, Et iam profecti erant de Raphidim.56.

Deut.22.8, Facies murum tecto tuo.441. Et 9, Quod ſeres ante fructum vineæ.56. Et 10, Non arabis in boue & aſino pariter.441. Et 13, Quum fuerit puella virgo.75.76. 13.10, Vir qui non fuerit mundus ab accidente noctis.441 29.19, Et benedixerit ſe in corde ſuo.398. 33.16, Veniat ad caput Ioſeph.313.

Ieho.10.19, Et decaudabitis eos.70. 18.5, Et diuident ſe in ea.221. 24.19, Quia dii ſicuti ipſe.79.

Iudicum 1.8, Et ciuitatem miſerunt in ignẽ.445. 5.15, In phiala dominis obtulit butyrum.80. 6.15, Domini mei in quo ſaluatio.79. 11.31, Et erit Domino, vel offeram illud holocauſtum.54. 12.7, Sepultus in vrbibus Ghilhad.447. 13.17, Quod nomen tuũ.430. 18.7, Et non confundentẽ, &c. poſſidentem.446

1. Semue. 1.1, Vir vnus de Ramathá im.447. 2.3, Ne multiplicetis, &c. egrediatur vetus.447. Et 5, Donec ſterilis peperit ſeptẽ.442. 4.15, Et oculi eius caligauit.448. 5.3, Dagon ceciderat ſuper faciem ſuam.46. 18.4, Et exuit ſe Iehonathan pallio.221. 30.15, A die ipſa ſupra.54. 15.27, Benedictionẽ hanc

quam attulit ancilla tua.74.76.

2. Semuel.3.12, Per quem est terra.47. 5.9. Et ædificauit Dauid in circuitu à Millo intrinsecus.54. 13.5, Et ægrotabis.398. Et 19, Et desyderauit Dauid.76. 20.10, Et Hamasa non custodiuit se à gladio .224. 22.27, Peruersus eris.445. Et 46, Et formidauerunt. 445.

2. Reg. 1.38, Et Benaiáhu filius Iehoiadáh super Cerethi &c.54. 6.1, Anno quarto, mense Ziu &c.448. 22.28, Audite populi omnes ipsi.446.

2. Reg.5 23, Et ligauit duo talenta argenti.78 9.30, Et posuit in stibio oculos suos.445. 18.4, Aminonulus.85.

2. Paral.9.22, Et magnificatus est Selomoh præ omnibus regibus terræ.440. 28.19, Propter Achaz regem Israel.442.

Hezræ 10.10, Trementes propter verbum.129.

Nechem.5.12, Et ex eis non quæremus: sic quod faciemus quemadmodum tu dicis.60. 9 25, Et saturati sunt, impinguati sunt 219.

Ester 8.1, Quia nuntiauerat Ester quid esset ei. 431.

Iób 16.7, Nunc vexauit me, desolasti &c. 446. 19.3, Decem vicibus confũditis me.443. 28.17, Non æquabitur ei aurum, quanto magis vitrum?54. 38.12, Scire feciſti auroram locum suum. 216. Et 21, Num nosti quòd tunc nascitu rus esses?444. 40.19, Et in fune merges linguam eius.445.

Psal.1.3, Plantatum secus riuulos aquarum. 447. Et 5, Non resurgent &c. & peccatores.446. 9.19, Non in seculũ &c. patiẽtia pauperum &c.446. 12.7, Pur gatum septuplum.443. 24.5, Hic accipiet benedictionẽ à Domino &c.453. 25.17, Angustiæ cordis mei dilatatæ sunt. 229. 34.9, Gustate & videte quoniam suauis Dominus. 443. 40.11, Veritatem tuã & salutare tuũ &c. 448. 44.19, Non est conuersum &c. & declinasti &c. 446. 45.5, Et mansuetudinem iustitiæ.100. 49.17, Ne timeas quum ditatus fuerit vir.229. 50.8, Non super sacrificia &c. & holocausta &c.446. 57.5, Anima mea in medio leonum, iaceo ardentium.447. 65.10, Visitasti terrã postquam desyderare feciſti eam.56. 66.12, Ingressi sumus ignem & aquam.54. 68.24, Rubescat pes tuus.445. 69.3, Et non est firmatus.350. Et 32, Pulchrior erit Domino quàm bos, iuuẽcus.447. 72.16, Ditabitur sicut Lebanon fructus eius. 445. 74.7, Miserunt in ignem sanctuariũ tuum.445. Et 18, Ne tradas bestiæ.102. 79.7, Comederũt Iahacób.453. 81.17, Et comedere fecit &c. melle saturabo te.446. 83.4, Et consilia capient.309. 90.6, Et propinasti eis in lachrymis mensuram. 444.451. Et 14, Exterminauit eam aper de sylua.207. 104.6, Super montes stabunt aquæ. 445. 107.18, Omnem escam abominata est anima eorum.440. 109.2, Quia os impii & os doli.102. Et 3, Et pugnauerunt mecum.220. Et 4, Et ego orationis, 102. Et 23, Sicut vmbra cum declinat, ambulare factus sum. 119.8, Præcepta tua custodiam, 448. Et 137, Rectũ iudicia tua.448. Et 164, Septies in die laudẽ dixi tibi. 441. 120.7, Ego pacis. sub. vir.102. 133.2, Sicut vnguentum bonum. 41. 138.2, Quoniam magnificasti super omne nomen tuum eloquium tuum.444. Et 7, Super etiam inimicos meos &c.444. 139.14, Mirabilia opera tua.448.

Prouerb.1.20, Sapientiæ foris prædicabit.448. 3.18, Et fulciẽtes eam beatus. 448. Et 35, Stulti exaltat ignominiã.448. 13.1, Filius sapiens eruditionẽ patris, & delusor non &c.447. Et 7, Est se ditans, & non est quicquam.398. 14.1, Sapiẽtes mulieres ædificauit &c.448. Et 25, Et loquitur mẽdacia, doli.447. 17.26, Dã num inferre iusto non est bonũ, percutere, &c.446. 18.8, Verba bilinguis quasi percussiones.445. 24.16, Septies cadet iustus.442. 25.6, Ne glorifices te coram rege.398. 28.17, Hominem calumniatũ in sanguine.81. 30.3, Non didici sapien

tiam & ſcientiam ſanctorum.447.

Eccleſiaſt.1.9, Et non eſt omne nouum ſub ſole.441. 7.28, Dixit Eccleſiaſtes.76. 11.9, Lætare iuuenis in adoleſcentia tua.250. 12.8, Concionatrix.38.

Cant.1.2, Oſculetur me ex oſculis oris ſui,35.

Ieſa.1.8, Sicut ciuitas obſeſſa.387. 4.1, Et apprehendent ſeptem mulieres virum vnũ.443. 6.12, Et multiplicabitur quæ derelicta eſt, in medio terræ.442. 10.1, Et ſcribere facientes, dolorem ſcribere fecerunt.227. 14.6, Plaga abſque declinatione.102. 22.19, Expellã te de ſtatione tua, & de ſtatu tuo deſtruet te. 446. 33.9, Confuſus eſt Libanus.219. 42.24, Peccauimus ei, & noluerunt in viis eius ambulare.446. 44.21, Ne obliuiſcaris mei.390. 45.4, Vocaui te nomine tuo, cognominabo te.202. Et 15, Verè tu es Deus abſcondens te.398. 51.21, Et ebria, & non à vino.102 66.12, Cælos nouos & terram nouam ego faciens.260.

Thren.4.21, Gaude, & lætare filia Edóm.150.

Iechez.1.4, Et de medio eius quaſi ſpecies angeli.207. 6.9, Contriui cor eorum, 210. Et 12, Et obſeſſus.387. 20.39, Vnuſquiſq; ad idola ſua ite.250 26.19, Sicut vrbes quæ nõ habitabiles factæ.224. 29.7, Et nutare facies eis.445. 44.17, In porta atrii interioris intrinſecus.54. 46.6, Iuuencum filium bouis immaculatos.80

Dani.7.10, Decem millia.95. 9.23, Quia deſyderiorum es.102.

Hoſeah 5.13, Et vidit Ephraim &c.442. 7.4, Donec fermentetur ipſa.131. 11.13, Et per prophetam ſeruatus eſt.224

Hamos 4.4, Ingredimini Bethel.150. 5.16, Et luctum ad ſcientes lamentum.444. 6.6, Super contritione Ioſeph.441.

Ionah 1.5, Ad latera nauis.447

Michah 1.5, Quæ præuaricatio Iahacób? 430. 6.9, Et ſapientiæ (ſub.vir) timebit, &c.102.

Zecha.3.9, Super lapidem vnum ſeptem oculi.442. 9.9, Et ſuper pullum filium aſinarum.447.

QVAE HOC LIBRO TRACTANTVR.

A,ab 35.46.422
Abſoluta nomina inſtar cõiunctorum 100
Abſtracta nomina 70
Accentus deſeruiẽtes 20
Accentus diuidentes, ſiue reges 19
Accuſatiui caſus ſignũ 46
Ad 43.424
Ad õccidentem 40
Additæ literæ 34
Adeò vt 43.46
Adiectiuum nomen,hattóar 80
Adiectiua ſine caſu,pro aduerbiis 433
Adiectiuo & ſubſtãtiuo ſimul,ת præpoſitum 38
Adiurationis aduerb. 428
Admirantis aduerbiũ ה 39
Aduerbiorum genera 428
Aduerſus 426
AEdificium Hebræis, Cõiugatio Latinis 214
AEnigma 455
AEquiuocũ nomen 200
AEtiologia 457
Anaphora 453
Anaſtrophe 455
An 39
Ante,poſt 43.423
Antiproſopon 453
Antiptoſis 453
Appellatiuum nomen 69
Appellatiuo nomi.præponitur ה notificatiuũ 70
Ex Appellatiuis formata nomina 70
Apoſtrophe 454
Apud 46.425
Athemerachic quid 23
Athnach 19
Auxeſis 454
Azla 19

C

Cal verbum 214
Cal & pihel idem ſignificant 217.226
Cames vice quorum punctorum ponatur 65
Cames catan 7
Cames chateph 8
Cames chateph & cholem æquantur 118
Cames ghadol 6.7
Cames raptum 8
Carné pharáh 19
Caſuũ varietas quibus li-

teris fiat apud Heb. 69
Catachresis 454
Centum 94
Characterismos 454
Chateph cames 8
Chateph pathach 8
Chateph segol 8
Chibbus Sephathaim 8
Chirec 7
Chiric vice quorum punctorum ponatur 66
Chirec sine iod 7
Cholem 7
Cholem vice quorum punctorum ponatur 67
Circa 428
Circiter 40
Climax 454
Collectiuum nomen 201
Communia nomina 200
Comparatiuum (quo carent) quomodo suppleant Hebræi 84
Cõparationis aduerb. 429
Composita nomina 146
Cõpositis nominibus, secundæ dictioni præponitur aliquando ה 38
Composita verba 419
Concretum nomen 80
Ad Confirmationẽ, & rei confirmandam veritatẽ ה positum 40
Confirmationis aduerbia 429
Congregationis aduerbia 429
Coniugationes quot 214. 215.216
Cõiugatio quare vocetur ab Hebræis ædificiũ 214
Cõiugationis grauitas ostensa per daghés 9
Cõiugatio prima, 233. 234. Secunda, 330. Tertia, 348 Quarta, 377. Quinta, 380. Sexta, 400.
Cõiunctio & regimen 120
Coniunctio nominum cũ pronomine 102
Coniunctio nominum cũ nomine & pronomine 99
Coniũcta ad aliquod nomen 101
Coniunctũ ad nomen, in potentia existens 102
Coniuncta ad synonymũ 101
Coniuncta ad aliud coniunctum 101
Coniuncta instar absolu-

torum 100
Coniunctũ habentia in potentia 102
Coniuncta ſequente litera deſeruiente 101
Coniunctũ aliquando deeſt 78
Coniunctiones 434
Contra 426
Cor cæli, cor quercus 201
Coram 423
Cum 43
Cum per ı ſignificatũ 55
D
Dachic quid 23
Daghes lene quo loco ponatur 8.9
Daghes lene & forte quo loco ponantur 8.9
Daghes in ſequenti litera in dictione longa 17
Et Dagheſſata & raphata nonnulla reperiũtur 16
Dagheſſabiles literæ 9.10
Dargha 20
De 36.422
Decem millia 95
Decimus 99
Defectiua nomina 156
Defectiua verba 208
Defectiua verba cal 315
Defectiua cõiugationis hiphil 370
Defectiua coniugationis hithpahal 408
Defectiua verba coniugationis hophal 416
Defectiua niphal 391.392
Defectiua cõiugationis puhal 413
Demonſtratiua pronomina 203.205
Demõſtrationis aduerbia 429
Dentium literæ 27
Deprecationis aduer. 429
Deprecationis modus 232
Deſeruientes accẽtus 20
Deſeruientes literæ 34
Deſeruiente litera ſequẽte, coniũcta nomina 101
Deſeruiẽtes literas interdũ deficere in oratione 59
Diaphoreſis 455
Diatypoſis 455
Dictio vna vice duarum 446
Dictiones aliquando deſunt 443
Dictiones rationales, pro indeclinabilibus 3

Diminutiuũ nomen quibus literis conſtituatur 85
Diſiũctionis aduerbia 429
Diſtinguens accẽtus 18
Diuidens accẽtus, ſiue rex 18
Donec 433
Dualia nomina, & quomodo de pluribus dicãtur, 71.72
Dubitationis aduerb. 429
Dudum 433
Dum 44
Duo, & duo tria, pro paucis 87
Duodecimus 99
Dupliçata verba in cal 322

E

E' 42.43
Eclipſis 443
Emphaſis 455
Enargia 455
Eo quòd 35.36
Epanalepſis 456
Epanodos 455
Epexegeſis 456
Epexergaſia 455
Ephá'h nomine, aliæ menſuræ intellectæ 441
Ephráim pro Iſraele 442
Epicherema 456
Epidiorthoſis 459
Epimone 456
Epiphonema 456
Epitrochaſmos 457
Epizeuxis 457
Erotema 457
Eregione 423
Et, interdum deficere 61
Et, interdũ redundare 58. 452
Et fuit 58
Et iam 56
Et viuet? 55
Etopœia 457
Euphoniæ gratia dagheſſatur aliquãdo litera 10
Ex 35.42.43.46.422
Exallage 457
Exceptionis aduerb. 429
Exclamationis aduer. 429
Exetaſmos 458
Extra 428
Extrinſecus ſcripta 449

F

Figuræ in Scripturis 453
Fœmineũ aut maſculeũ quãdo nominatim exprimãtur in ſpeciebus 73
Fœminea terminatio 78
Fœminea à maſculeis quo

modo diſcernãtur 74. 77
Fœminea habẽtia maſculeum pluralem 77
Fœminea quædam maſculeis iuncta 24
Fœmineum verbum cum nomine maſculeo 450
Frequentius eueniens, cõprehẽdit quod raro 442
Furando furatũ, pro furto ablatum 221
Futurum 232
Futurum cal, & eius punctatura 252
Futurum iunctum pronomini 280
Futurũ vice præteriti 260. 261
Futurũ pro præterito imperfecto, præcedente ɪɴ. 260.262
Futurũ pro præſenti 262
Futurũ vice macor 262

G

Galgal accentus, qui & Iaréach 21
Geminata nomina 144
Geminata verba 208
Geminãtia verba in cal 322
Geminata coniugationis rr.i. hiphil 374
Geminata coniugationis hipthpahal 409
Geminata pihel 346
Geminata coniugationis puhal 413
Geminata in quadratis verbis 418
Genera nominũ duo tantum 72
Genera nominũ ſub quocunq; genere inueniãtur, vtrunque cõprehẽdunt ſignum 72
Gentilia nomina 128.129
Gentile nomẽ quomodo terminetur 83
Gentile nomẽ quomodo conſtituatur 49
Gentile nomẽ per ן ſignificatum 38
Gentilia aduerbia 429
Genus pro ſpecie 441
Ghahaia accẽtus officiũ 12
Gladius acuminum, & Acumen gladii 101
Græcè 429
Gratiâ, cauſâ 426
Graue verbũ quare dicatur 215
Guttur pro ſermone 1

Gutturales literæ 11.27
Gutturalis litera interdū correpta 17
Gutturalis litera cum ſceua accipit & pathach vt producatur 17

H

Hāmacor, ſiue happóhal 82. Vide Macor.
Hāmaſoreth à ſcribis Hebræorū annotatum 450
Hannách 128.241
Happahúl 231
Happóhal nomē, ſiue macor, 82. Vide pohal vel macór.
Happohél 231
Hattóar quid, & in quo differat à participio 80
Hebræa lingua perfectior & copioſior cæteris, propter impietatē Iudæorum pauperior facta 28
Hebraicæ linguæ author Deus 207
Hebraice 429
Hei, Heu 429
Heri 433
Hic, in loco 431
Hiphíl & pohél idē ſignificant 217.227
Hiphíl quatuor modis inuenitur in Sacris literis 227.228
Hiphil coniugatio & punctatura 347
Hirmos 458
Hithpahal cōiug. 398.400
Hithpahal ſignificatio 398 399
Hithpahal pūctatura 401. 402
Hithpahal non eſt tranſitiuum, ſed intranſitiuū 221.222.223.398
Hithpahal & níphal idem ſignificant 217.218
Homœoptoton 459
Homœoſis 459
Homœoteleuton 459
Homo pro animātib' 441
Hophal cōiugatio 414
Hypallage 444.458
Hyperbaton 458
Hyperbole 458
Hyperthеſis 458
Hypozeuſis 458

I

Iaréach accētus qui & galgal 21
Ibi 431
Id eſt 429

Illuc, illic 431
Imperatiui varietas & pũctatura. 248
Imperatiuũ quomodo iũgatur pronomini 278
Imperatiuũ aliquando nõ dirigi ad hominem certum 250
Imperatiua vice optatiuorum & deprecatiuorum posita 233
Imperatiuum pro futuro 261
Imperatiuum per ironiã positum 250
In 35.43.45.46.59.426
Inde 35.431
Indefinita propositio pro vniuersali 440
Infinitiuum 82
Instrumentum denotat ב 43
Intantum 43.46
Inter 427
Intensionis aduerbia 430
Interrogationis aduerbia 39.430
Intransitiua verba 210.226
Intrãsitiua participiis passiuis carentia 242
Intrãsitiua hiphil quomodo differant ab intransitiuis cal 210
Intransitiua verba transeuntia ad pihel, aut hiphil 210
Intrãsitiua cal transeuntia ad niphal, idem significant 212
Ex Intransitiuis quomodo fiant transitiua 211
Intrinsecus scripta 449
Ioseph pro Israele 442
Ironia 459
Ison 459
Israel pro Iehuda 442
Iudaice 429
Iurantis particula ב 43, & ל 47
Iuxta 46.425

K

Kibbus 8

L

Labium pro sermone 1
Labii literæ 27
Lene verbum, cal 214
Leo pro forti 201
Leptologia 459
Linguæ sanctæ author Deus 1
Linguæ diuisio 3
Lingua pro sermone 1

Linguæ literæ 27
Litera quid, quot, earú diuisio & nomina 4.27.34
Literarum potestas 28
Literarú significatio 5
Literæ duplices 5
Literæ dagheſſabiles & nó dagheſſabiles 9.10
Literis tribus constãt verba & nomina 207
Literarum duarú nomina 183.184. Et quatuor, aut quinque 197.199
Literæ aliquando deſunt 443
Literas per pleonaſmon ſæpius redundare 451
Literam vnam pro altera poni 443
Literæ בגר כפת 18
Literæ אהוי & או 18.208
Literas alias præter בגר כפת dagheſſari aut raphari ſi ſequantur literæ אהוי 15.26
Literæ præter כגר כפת in fine dictionis cum ſceua 14
Literæ quieſcentes in fine dictionis 14
Literæ radicalis deficiẽtis loco ponitur dagheſ 9
Litera deſeruiente ſequente coniúcta nomina 101
Localibus nominibus apponitur ה 38
Loci aduerbia 431
Locú ſignificans ב 43
Loco lapidis 46

M

Maarich 20
Maccaph 20
Cum Maccaph nonnulla dagheſſata 22
Non omne Maccaph eſt accẽtus deſeruiens 22
Macor & eius varietas ſiue púctatura 82.232.246
Macor iunctú pronominibus 275
Macor aliquãdo pro præterito, participio, imperatiuo & futuro 83
In Macor literæ בגר כפת quãdo dagheſſantur 16
Magis, plus 35
Manus fluminis 201
Maſculinum aut fœmineum Scriptura nominatim exprimit 73
Maſc. à fœmineo quomodo diſcernatur 74.77

Maſculea & fœminea ſi mul 74
Maſculea quædam habentia plurale in ni 78
Maſculea plurali numero, à ſingulari fœmineo 77
Maſculea quædã fœmineis iuncta 76
Maſculeum verbũ cũ fœmineo nomine 450
Maſoreth à Scribis Hebræorum annotatum 450
Metabole 450
Metaphora 460
Metaplaſmus, antitheſis 443
Metaſtaſis 460
Per Metatheſin multa dici 445
Metonymia 460
Millàh, ſiue milláth hattaham quid. 3.421
Mille 94
Miniſtrantes accentus 20
Miniſtrantes literæ 34
Modi verborũ 230.231.232
Molech pro omnibus idolis 441
Motiones magnæ & paruæ 6.7

N

Necuddoth 6
Negatiua aduerbia 432
Negationem non ſolum poſtpoſitã, ſed & præpoſitam ſigno vniuerſali, ſue æquipollere cõtrariæ 441
Ne forte 59
Ne tranſiret 36
Niphal coniugationis pũctatura 380
Niphal aliquando reperitur ſine pahal, & contrà 225
Niphal & hithpahal idem ſignificant 217.218
Niphal actiuum in ſeipſo 219.223
Niphal interdum, aut totum paſſiuum 223.225
Nomen quid 3.68
Nominis diuiſio 69
Nominum diuiſio ſecundum dialecticos 200
Nomẽ non variatur per caſus apud Hebræos 68
Nominum ſpecies 108
Nomina generum & ſpecierum 70
Nomina duarum literarũ

quomodo punctentur, 182.183.184
Nomina quatuor & quinque literarum 197.199
Nomina composita 146
Nomina geminata 144
Nomina defectiua 156
Nomina quorũ extrema quiescunt 187
Nomina tantũ singularia, aut tantũ pluralia 70.71
Nomina venientia à verbis geminatis 188
Nominum regimen siue coniunctio 99
Nominum coniunctio ad nomen & ad pronomẽ 99.102
Nomen singulare iunctũ verbo plurali 448
Nomina in n, vel n desinẽtia 129.136.139
Nomina vtroque in genere inuenta 73
Nomen pro tu, aut es 430
Nomini proprio nõ apponitur n notificatiuũ 37. 69
Non, semel positũ, quod debebat iterari 446 447
Non facies omne op' 441
Nónne 55
Nosaphóth literæ 34
Numerorum notæ 97
Numeralia à viginti ad cẽtum 92
Numeralia cardinalia vsque ad viginti 85
Numeralia ordinalia 98
Numerorum ordinalium plurale 129
Numeraliũm nominum coniunctio 87
Numero minori memorato maiorẽ omitti 442
Numerum determinatũ pro indeterminato poni 442
Numerus pluralis pro vno è pluribus 447
Numerum pluralem dici de singulari 450
Nunc 433
Nunquid 39.55

O

O, quæso 429
Oculus terræ 200
Omnem viduam non affligetis 441
Optandi aduerbia 432
Optatiuus modus 232

Orationis particulam frequenter ligari cũ dictione remota 448
Ordinis aduerbia 432
Ordinalia nomina 98
Os pro ſermone 1
Os terræ 201

P

Pahal aliquãdo reperitur ſine niphal 225
Palatum 27
Palati literæ 27
Parabola 460
Paradigma 461
Paradoxa 461
Paraproſdocia 461
Parentheſis 461
Pariſon 461
Parœmia 461
Paronomaſia 461
Pars pro toto 441
Pars portionis 101
Participiũ actiuum & paſſiuum 231
Participii tam actiui quã paſſiui punctatura 241. 245
Participia quomodo iungãtur pronominib⁹ 271
Participia pluralia primæ coniugationis 243
Participiũ paſſiuum pro actiuo, & contrá 261
Participiis paſſiuis carẽtia verba 242
Participium verbi aliquãdo ſubaudiendum in oratione 444
Paſcéth 19
De Paſéc regula 21
Pathach vice quorum pũctorum ponatur 67
Pathach ghadol & caton 7
Pathach prolatio interdũ producta in aliis literis quàm gutturalibus 17
Patronymica nomina 129
Pazer ghadol, & cathon 20
Penes 425
Per 428
Perfecta verba 208
Perſonæ verborum 230
Perſonæ ſingulares præteriti primæ coniugationis 235.237
Perſonæ plurales præteriti 238
A Perſona vna ad aliam tranſitus 445
Peuſis 461

Pihel coniugatio, & eius punctatura 330
Pihel coniugationis quiescentia 338
Pihel haddaghus aliquãdo idem significat quod hiphil 226
Pihel haddaghus quare dicatur 330
Pihel cum pronominibus 338
Pleonasmos 462
Pluralis signum, ין, aliquãdo deesse 77
Pluralia quædam masculea in ים terminata etiã in regimine 78
Pluralis numerus aliquãdo honoris gratia dicitur de singulari 79. & siue honore 80.
Pluralis numerus pro vno è pluribus 447
Póhal nomen siue macor 82
Pohel haccabed, quarta coniugatio 377
Pohel & hiphil eiusdẽ significationis 227
Possessionis interrogatiua aduerbia 431
Post, postquã 43.47.56 428
Postea 432
In Potentia existens nomen 102
Præ 35.36
Præpositiones 421
Præterea 432
Præteritum 230
Præteriti primæ coniugationis punctatura 235
Præteriti personæ singulares & plurales 235,238
Præteritum pro imperfecto 260
Præterito præpositú ה, significat אשר 39
Præteritũ vice macor 260
Præteritũ pro futuro 259
Primus 98
Pro 46.424
Procatalepsis 462
Pronomen quid 201
Pronominis diuisio 202
Pronomen separatũ 202
Pronominum coniũctio cũ nomine & cũ verbo 102.103.202.262
Pronomina quomodo iũgantur præteritis, participiis, macor, imperati-

uo & futuro,265.271.275 278,280
Pronomẽ primæ perſonæ non iungitur verbo eiuſdem perſonæ 262
Pronomina demonſtratiua 203
Propoſitio indefinita pro vniuerſali 440
Propoſitio vniuerſalis affirmatiua,nõ ſemper accipi vniuerſaliter 440
Proprium nomen 69
Proprio nomini non præponitur ה 37.69
Propter 35.43.45.46
Proſopopœia 462
Proſphoneſis 462
Puhal coniugatio 410
Puluis terræ,&,terra pulueris 101
Puncta quot,& varia nomina 6
Púcta magna & parua 16
Púcta minora correpta 17
Punctorũ permutatio 65
Punctum vnũ pro altero poni 443

Q

Qualitatis interrogatiua aduerbia 430
Quàm,magis quàm 35
Quando 40.57
Quãtitatis interrogatiua aduerbia 431
Quanto magis 54
Quanuis 58
Quartus 98
Quaſi 40.46
Quieſcens litera 16
Quieſcentia verba 208
Quieſcentia coniugationis cal,285.Pihel,334.Hiphil,354. Niphal,384. Hithpahal,402.Hophal 415
Quòd 36
Quotidie 433
Quum 42

R

Radicales literæ 34
Radicum inueniendarum modus 434
Raphari quid 18
Redundant multa quoad ſenſum,quæ dempta incongruam reddũt orationem 449
Regimen nominum,ſiue coniunctio 99
Relationis interrogatiua aduerbia 431

Reuiah 19

S

Scalos necudoth 8
Scené gheriſcín 19
De Sceua 8.11.12
Sceua poſt puncta magna proferri, non poſt minora 17
Sceua ſub gutturali, accipit & pathach 17
Sceua, cum athnach aliquando reperitur 103
Sceuáim duo concurrétia 12.13
Scilicet 429
Scilſcéleth 20
Scophar iaſár & mahaphech 20
Scribuntur nonnulla quæ non leguntur 449
A Scribis Hebræorum notatum maſoreth 450
Scurec 7
Scurec vice quorum punctorum ponatur 67
Secundum 425
Secundus 98
Seghol 7
Secus 425
Seghula 19
Senſus vnius quod eſt, alteri tribui 443
Septem pro pluribus aut multis 442
Seri 7
Seri vice quorum punctorum ponatur 66
Seri, ſegol, & chiric permutantur 239
Sermo, Vide Lingua.
Si 39
Si in potentia ipſius ו 55
Si præcedēs, & ו ſubſequēs in altera parte orationis 55
Sic 57
Sicut 40.46
Sicut tu ſicut Parhoh 41
Sicut ſubauditum 57.60
Similitudinis aduerbia 433
Sine 425
Singulare nomen verbo plurali iunctum 448
Somatopœia 462
Soph paſuc 19
Species nominum 108
Specierū nomina ſub quocunque genere inueniantur, vtrunque comprehendunt ſexum 72
Species pro genere 441
Statim 433

Sub, ſubter 425
Subito 433
Subiunctiuus modus 232
Subſtantiua duo ſine coniunctione media in regimine 101
Super, ſupra 43.46.425
Superlatiuo carentes Hebræi ſupplent illud per מאוד 84
Syllepſis 462
Synathrœſmos 462
Synchoreſis 463
Synchriſis 462
Syndicaſmos 463
Synecdoche 442.463
Synonyma 200

T

Talſcá chethanná 21
Talſcá ghedoláh 19
Tapinoſis 463
Tautologia 463
Teren chutherin 21
Temporis aduerbia 433
Téporis interrogatiua aduerbia 431
Tempus ſignificat aliquándo ב 43
Tép. permutatio 259.443
Tenuoth 6
Tertius 98
Terra, pro terra Iſrael 442
Terra pulueris 101
Teuir 19
Tharchá vtrunque 20.21
Toarim participiis ſimilia nomina habent quædã verba 243
Totum pro parte 441
Trans 428
Tranſlatitium nomen 201
Tranſitiua verba 209.226
Tranſitiuum & intranſitiuum eſſe poteſt in eadẽ coniugatione 212
Tranſitiua verba cal, trãſeuntia in pihel haddaghus 209.210
Tranſpoſitio literarũ 445
Tu, tuus 41
Tunc 57.433

Væ 429
Valde, valde 85
Vbi 432
Vel ſignificat ו 54
Verbum quid 3.206
Verborum diuiſio 208
Verbum graue 215
Verba ex appellatiuis formata 70
Verba media 223

Verbi cum pronomine cõ iunctio 262
Verba intellecta ſecundũ ſermonem, aut cogitationem, ſiue exiſtimationem 222
Verba per aduerſum intellecta aliquando 444
Verba è proprio tranſlata loco aliquando 444
Verbum fœmineum cum nomine maſculeo, & cõ trà aliquando 450
Verbũ reddi vt exigit nomen proximum 451
Verba quadrata & compoſita 417.419
Vermiculũ cocci, &, coccũ vermiculi 101
Veſperi 433
Vice, loco 425
Vltra 428
Vndecimus 99
Vniuocum nomen 200
Vocandi aduerbium ה 39
Vſque 43. Vſque ad 46
Vſquequo? 433
Vt illuminent 45
Vtrum 39

Z

Zachéph cathón, & gadól 19
Zacheph aliquãdo vim habet ipſius athnách 235
Zarca 19

INDEX LITERARVM ET DIctionum Hebraicarũ quæ in his Inſtitutionibus exponuntur.

א literæ poteſtas 29
א deſeruiens 45
א conſtitutiuum nominis in principio, quomodo punctetur 154
א redundans aliquãdo 451
א in fine quieſcens 17
א vltima radicali nominũ quieſcente, quomodo punctentur 184
א vice quarum literarum ponatur 62
א vice ה in fine verborum 309

א loco, interdum ponitur ה 40
א quatuor locis dagheſſatum 10
אָב אָבִי 182
אָבַר coniugatio 286
אָבָה coniugatio 308
אָבַל vere 429, ſed 434.
אֶבֶן 114
אֲגַם 110
אֲדָנִי & אֲדֹנָי 79
אהוי literæ 208
אהוי literæ prolatæ 18
אהוי literæ inuicē permutantur 299
אהוי literæ quando quieſcant 16
אוֹ vel 429.434
אוֹי literæ 208
אוֹיָה Heu 429
אוּלַי 429
אוּלָם 429
אוּר coniugatio 292
אוֹתִי 203
אוֹתְךָ 204
אוֹתָנוּ 203
אָז pro אָזָה 319
אָז Tunc 433
אח pro אָחִר 86
אָח אָחִי 182
אָחַר 85.86
אחער literæ non dagheſſabiles 10
אחער literis ſceua ſuppoſitum, producitur per pathach accedens 17
אַהֲלַי Vtinam 432
אָחַר 112
אַחַר Poſt 428
אַחַת 86
אַט 194
אַי Vbi 431
אַיִב coniugatio 297
אַיֵּה Vbi 431
אֵיךְ Quomodo 430.431
אֵיכָה Vbi 432
אֵיכָה אַיְכָה אֵיכָכָה 430
אֵין אִין אַיִן 432
אַיְפֹה Quò 431
אִישׁ ſubauditum 102
אִישׁוֹן 85
אֵיתָן futurum 232
אֵל & אֵלָה 206
אֶל Corā 423. Cū 424. Super 425. In 427. Ad 424
אֶל pro בְּ 422
אֶל loco, aliquādo ponitur ה 40
אַל Ne 428.432
אֲלִילִים 85
אֶלֶף 94
אֶל־פְּנֵי Ante, coram 423

אֵם Verè 429
אֵם-לֹא 428
אֵמִינוֹן 85
אֱמֻנָה אֱמֻנִים 429
אָמַר coniugatio 286
אָמַר aliquando deeſt 444
אָמֶשׁ Heri 433
אָן Quò 431
אָנָא Quæſo 429
אָנָה Quò 431
אָנוּ 205
אָנַחְנוּ 203
אֲנִי אָנֹכִי 202
אָסַף coniugatio 412
אַפַּס 432
אַפְעַלְפַּי Quanuis 434
אֲצָל 425
אַרְבֶּעָה 88
אַרְזוֹן 123
אֶרֶץ 113
אַשׁ maſc.& fœmin. 74
אֲשֶׁר aliquando deficit in oratione 60.444
אֲשֶׁר בּוֹ & אֲשֶׁר בָּהֶם 449
אַשְׁתִּים 15
את terminatio quorundã nominum 186
אֵת cũ 423. ad 424. in 427. & pro כֵּן 220, 221.& pro ex 422.
אַתָּה & אַתְּ 203.204
אָתָּה futurum 309
אֹתָהּ pro בָּהּ 221
אִתּוֹ Secum 433
אִתְּכֶם 205
אֹתָם pro בָּהֶם 221
אִתָּם 205
אֵת־פָּנַי Ante 423

ב

ב literæ poteſtas 29
ב deſeruiens, eius punctatura & ſignificata 42.43. 44.426
Poſt ב ſeruile,daghes 9
ב redundans aliquãdo 451
ב vice פ 62
ב præpoſitio ſubaudita 61. 245
בּא coniugatio 312
בָּאַשׁ 118
בִּבְיָן 427
בגד כפת literæ dagheſſabiles 9
בגד כפת literæ quando raphantur 15.18
בגד כפת literæ in fine dictionis cum ſceua 14
בגד כפת literæ quãdo poſt אהוי dagheſſantur, aut raphantur 20. 21. 22. 23. 24.25
בִּגְלַל Propter 426

בִּגְלָלֶךָ 44
בֹּד 194
בְּהֵן 118
בוֹא coniugatio 312
בִּין 427
בִּינוֹנִי participium 231
בְּכֵן 429
בְּלֹא 43.425
בַּן 183
בֵּן coniugatio 297
בְּנָה coniugatio 299
בִּנְיָן ædificium quare vocetur ab Hebræis coniugatio 214
בַּעֲבוּר Pro 425. Propter 426
בְּעַד Pro 424
בְּקָרִים 109
בָּר 193
בְּרָכָה 134
בִּרְכַּי & בִּרְכֵּי 16
בְּשַׁגַּם Eo quòd etiam 36
בְּשֶׁל אֲשֶׁר Propter quod 36
בְּשָׁמִים 109

ג

ג literæ potestas 29
ג vice ז 62
גֶּבֶר sine participio 242
גַּג 194
גַּד 194
גְּבֶל 110
גֶּבֶר 110
גָּחֶל 112
גַּיְא 119
גָּלָה coniugatio 413
גָּלָה coniugatio, & cũ pronominibus 305.306
גָּמָל 108
גַּת 199

ד

ד literæ potestas 30
ד cũ daghes in fine dictionis 14
ד loco ת 62
דֶּבֶשׁ 109
דְּוִי 110
דֶּרֶךְ 193
דַּל 191
דִּלְמָא 429
דְּלָתֶךָ 109
דָּם 183.193

ה

ה literæ potestas 30
ה haiediáh 37
ה notificatiuum cum numeris cardinalibus 90
ה notificatiuum aliquando deficere 60
ה notificatiui loco, quandoque ponitur ל 47
ה proprio nomini nõ præponitur 37.69
ה deseruiens, & eius pun-

ctatura 36
Post ה ſeruile & notificatiuũ ponitur daghes 9
ה conſtitutiuum nominis in principio 156.171
In ה deſinẽtia nomina 129
ה fœmineũ ſignum in nominibus 169. 170. 171. 172.178.179
ה quando nota eſt fœminei generis 73
ה in principio & fine nominis aſſumptum 169
ה redundans aliquando in verbis & nominibus 451
ה in fine dictionis quieſcẽs 17
ה radicali quieſcente in fine nominum, quomodo punctentur 169.177. 178
ה in fine nominũ, quibus מ conſtitutiuum præpoſitum eſt 162
ה in ת conuerſum in fine nominum 129
ת in fine dictionis mappicatum, ſiue deſeruiat, ſiue non 14.15
ה vice quarum literarum ponatur 63
ה vice ו pronominis 103
ה poſt כ aliquando, vt כָּהּ vel כָּהּ pro tuus 103
ה terminatio fœminea tertiæ perſonæ ſingularis præteriti 240
ה aliquando additum ipſi macor 247
ה præpoſitum coniugationi hiphil 348
ה coniugationis hiphil aliquando deficit 362
ה in futuro redundans 313
ה radicale deficiens in fine verborum 300
הָ pronomen nomini iunctum 106
ה mappicatũ nomini iunctum 104
ה cũ mappic & ſine mappic, & aliquando quieſcens, iunctũ verbo 265
ה pronomen fœmineum aliquando ſine mappic 104
הָא pronomen nomini iũctum 106
הָאֵל 206
הָאָם 40
הָבִיא coniugatio 369
הָבִין coniugatio 359

הָגָה coniugatio 329
הָגִיד coniugatio 570
הִגְלָה coniugatio 356
הֻגְלָה coniugatio 416
הָגַשׁ coniugatio 416
הָדַד 110
הָדַד coniugatio 417
הַדְבֵּר nomen 69
הָדַס 110
הַדַּשְׁנָה 419
הו pronomen iunctũ verbo 264
הו pronomen nominibus iunctum 103.105
הוֹ vel הוֹי 429
הוּא 205
הוּבָא coniugatio 416
הוֹדָה coniugatio 367
הוֹרַע coniugatio 415
הוֹרִיעַ coniugatio 364
הָוָה coniugatio 329
הוֹסַב coniugatio 417
הַטְפָּאָה 420
הוּצָא coniugatio 416
הוֹצִיא 366
הַזֶּה 205
הָחֱיָה coniugatio 370
הִי pro הו nomini iunctũ 105
הָיָה coniugatio 330
הַיַּחַס 83
יָטִיב coniugatio 366
הַיְכַל 111
הֵילִיל coniugatio 376
הֻכָּה coniugatio 417
הִכָּה coniugatio 372
הָלְאָ 40.429
הֲלָאָה 428
הֶם nomini iunctum 106
הֵם & הֵמָּה 205
הַמְקוֹר nomen happóal 69
הֶן pronomen nomini iũctum 107
הֵן Ecce 429
הֵן & הֵנָּה 205.429
הַנִּסְמָךְ aliquando deeſſe 78
הַס 347
הַעֲמַדְתָּ 445
הִפְלִיא coniugatio 354
הֵצִיץ coniugatio 376
הֵצִיב 366
הֵקַח 416
הִשְׁיִא coniugatio 373
הִשְׁרִישׁ coniugatio 376
הִשְׁתַּחֲוָה coniugatio 407
הִתְאַזֵּב coniugatio 402
הִתְאַר nomen 69
הִתְבּוֹנֵן coniugatio 403
הִתְגַּלָּה coniugatio 406
הִתְדַּרְדֵּר coniugatio 410
הִתְהַלֵּל coniugatio 409
הִתְוַדָּה coniugatio 405

הִתְחַבֵּא coniugatio 405
הִתְיַדַּע coniugatio 403
הִתְלַקַּח coniugatio 409
הָתַם coniugatio 374
הָתַן coniugatio 416
הִתְנַקֵּם coniugatio 409
הִתְפַּקְּדוּ 420
הִתְנַבֵּא coniugatio 409

ו

ו literæ poteſtas 30
ו redundans aliquando in fine dictionis, & aliquãdo in principio 451.452
ו interdum deficere 61
ו ſecunda radicalis nominũ quieſcens, מ præpoſito 161
ו quieſcens in nominibus quibuſdam, quæ nõ aſſumunt מ in principio 163
ו vel י quieſcẽs in quibuſdam nominibus aſſumẽtibus ה vel ת in fine 166
ו aſſumpto ante poſtremã literam nominũ, quomodo punctentur 175. 176
ו interpoſitũ nominibus non radicale 113
ו terminatio tertiæ perſonæ pluralis præteriti 239
ו protractiuũ in futuro 290
ו deſeruientis punctatura & ſignificata, à 50, vſque ad 59
ו interrogantis eſt aliquãdo 55
ו pronomen nomini iunctum 105
ו pronomen iunctum verbo 264
ו pro ſic, tunc, quando, ſed 57
Loco ו pronominis aliquãdo ponitur ה 103
וְהִשְׁבִּיתִים 420
וְהֵנִיחָה 420
וְהֶפְתִּיתָ 420
וַיֶּחֱמָנָה 421
וְיִלַּדְתָּ 420
וַיִּשְׂרָנָה 421
וְנֶאֱשָׂאר 420
וְנִסְרוּ 419
וְנִכְפַּר 420
וֹת terminatio pluralis fœmineorũ 42.78.129.244

ז

ז literæ poteſtas 30
ז loco מ 63
זֶה & זוּ 205
זֹאת & זוֹ 205.206

זוּלַת 429
זָקֵן masc. & fœmin. 74

ח

ח literæ poteſtas 30
חַד pro אֶחָד 86
חוּץ extra 428
חָוָה coniugatio 304
חָזֵק ſine participio 242
חָטָא coniugatio 343
חַי 314
חָיָה coniugatio 314
חָיֶה coniugatio 345
חָכָם ſine participio 242
חֲמִשָּׁה 88
חָסָה coniugatio 304
חָצֵר 112
חָרַחֵר coniugatio 418
חָרֵשׁ 111

ט

ט literæ poteſtas 31
ט loco ת 63
טוֹב coniugatio 292
טָלְטֵל coniugatio 418

י

י literæ poteſtas 31
י deſeruiens 48.49
י ſemper lene, niſi dagheſſetur 15
י conſtitutiuum nominis in principio, quomodo punctetur 154

tt.ii.

י aſſumunt quædá toarim 81
י aſſumpto in fine nominum, quomodo punctẽ tur 173.174.176
י deficiens in principio nominis, מ præpoſito, vel ת 157.158.159
י plurale ſignum interdũ deficit 77.105.243
י quieſcens in nominibus quibuſdam, quæ nõ aſſumunt מ in principio 163
י vel י quieſcens in quibuſdã nominibus aſſumentibus ה vel ת 166
י quieſcens in fine nominum, quod apparet in plurali 181.182
י carentia nomina, nõ aſſumpto מ vel ת in principio 160
י redundans aliquando in participio fœmin. 244.245. Et in macór 247
י redundans aliquando in fine dictionum 452
י leniẽdi gratia abiectũ 129
In י terminatur gẽtile nomen 83.84

protractiuum 321
י vice quarum literarũ po natur 63
י pronomen nomini iunctum 103.105
יד 182.201
יְדַו aliquando deeſſe 444
יָדַע coniugatio 288
יָה terminatio gentilis nominis fœminei 83.84
יותר dictio qua Hebræi cõparatiuum ſupplere ſolent 84.429.430
יָחַד vnà 429
יִחָנְרוּ 445
יָכַל ſine participio 242
יָלַל coniugatio 328
יָלַד coniugatio 288
יָלַד coniugatio 412
ים terminatio pluralis 49. 243.& quomodo pũctetur 105
ים terminata quædam in plurali etiã in regimine 78
יָנִיא coniugatio 363
יָסַר coniugatio 339
יָעָה 312
יָפָה 312
יָצָא coniugatio 309
יָרָא coniugatio 310
יָרֵא coniugatio 344
יְרֻדָּה 420
יָרֵה coniugati 311
יִרְעָשׁ 445
יִשְׁבָּתְ 420
יתּ terminatio patronymicorum 128
יִתְבּוֹנָן 421

כ

כ literæ poteſtas 31
כ deſeruiens, & eius punctatura & ſignificata 40 41
Poſt כ ſeruile notificatiuũ ponitur daghes 9
כ ante macór, pro quando 42
כ redundans aliquando in principio dictionis 452
כ veritatis expreſſiuũ 452
ך pronomen fœmineum, & radicale in fine dictionis, eſt cum ſceuá 14
ך vel ך prono. iunctũ nomini 41.103.104.105.106
ך pronomen iunctũ verbo 264.265
כ ſimilitudinis aduerbiũ aliquando deficere 60
כָּאן Hic 431
כְּבָר Iam, dudum 433

כָּה nomini iunctum, pro tuus pronomine 130
כֹּה Hîc, illuc 431. Et sic 433
כּוֹכָן 379
כֶּחָשׁ 112
כִּי pro ך nomini iunctum 49.104.105.107
כְּכָה Similiter 433
כַּל־שֶׁכֵּן Quanto magis 54
כֵּלָּף 111
כֶּם pronomen nomini iūctum 104.106
כַּמָּה Quot 431
כְּמוֹ Sicut 433
כָּן vel כֶם pronomen iunctum verbo 265.266
כֵּן siue כֵּנָה nomini iunctū 105.107
כְּנָוִי 201
כְּסָה coniugatio 340
כֶּסֶף 70.115
כַּף 192
כְּפִי Secundum 425
כְּפָרִים 109
כִּרְכֵּל coniugatio 417

ל

ל literæ potestas 32
ל deseruiens, & eius punctatura 45
Post ל seruile ponitur daghes aliquando 9
ל lene vel forte in eadem dictione 15
ל vice ב positum 64
Pro ל ponitur aliquando ה, 40: aut ו, 54.
ל deficiens in oratione 61
ל deficiens in cal 321
ל redundans in principio dictionū aliquando 452
אֶת pro ל 454
לֹא Non 432
לָאִין 46
לַב 196
לְבַד Præter 428
לְהִתְנוֹלֵל 421
לְוַיִם 129
לוּ לוּא Vtinam 432
לִי Propter me, 45. Mihi, 203
לָכֶם 204. לָךְ 205
לָמָּה & לַמָּה Vtquid 430
לְמִי Cuius 47.431
לְמַעַן Propter 426
לָנוּ 203
לִסְבוֹב 16
לְעֻמַּת Ante 423
לַפְּחוֹת Saltem 434
לְפִי Secundum 425
לִפְנֵי Coram 403
לִצְבֹא 16
לָקַח coniugatio 413

לָקַח coniugatio 321
מ
מ literæ poteſtas 32
In מ deſinentia nomina 141
מ conſtitutiuum nominis quomodo pũctetur 146 170.171
מ præpoſitum nominibus venientibus à verbis geminatis 188
מ literæ deſeruiẽtis ſignificationes 35
מ deſeruiens, aliquãdo deficere in oratione 59.101
מ loco ו poſitum 64
מ finale ſemel in principio dictionis 5
מ pronomen iunctũ verbo 265
מ vel מִן iunctum nomini 104
מִן pro מ 35.36
מ præpoſitione ſupplent Hebræi comparatiuum 84
מ præpoſitio aliquãdo deficit 35
מַאָה מָאוֹת 94
מְאֹד particula ſupplent Hebræi ſuperlatiuum 84.430
מַאַיִן Vnde 431
מַבְלִיגִיתִי 421
מִבְלִי Eo quòd 35
מָגֵן maſc.& fœmin. 74
מַדּוּעַ Cur 431
מָה, מֶה 430.431
מַה nomini iunctum 106
מֶהֶם Cum eis 35
מוֹ pronomen iunctũ verbo 265
מוֹ nomini iunctum 106
מָוֶת 119
מְזֵעָר Paululum 433
מָחוֹל 187
מַחֲנֶה maſc. & fœmin. 73
מַחַר מָחֳרַת 131.433
מִי interrogatiuum relationis aduerbiũ 430.431
מֵימֵי & מָיִם 71
מִי־אֵלֶּה Qui ſunt iſti? 431
מִי־יִתֵּן Quis det, vtinã 432
מַיִם 71
מַיְשָׁרִים 159
מָלֵא coniugatio 298
מְלֵאכָה 151
מִלְּבַד 428.429
מִמְּכֶם & מִמֵּךְ 205
מִמֶּנִּי, & מִמֶּנּוּ 203
מַמְגֵרָה 162
מִן pro מ 422

מנאץ 420
מְנֻחָה 130
מַס 194
מַעוֹז 188
מְעַט Paululum 433
מַפִּיק quid 18
מַפְסִיק quid 18
מְצֻרָה 132
מַקֵּל 120
מַקֵּל 146
מָקוֹם masc.& fœmin. 74
מְקֻנַּתִּי 419
מִשּׁוֹטֵיךְ 162
מְשֻׁלָּשׁ 87
מִשָּׁם Inde 35.431
מִשְׁתִּי 15
מָתַי Quomodo 433
מִתְלַהֲמִים 445
מִתָּם 188

נ

נ literæ poteſtas 32
נ lene vel forte in eadem dictione 15
נ deſeruiens 49
נ vice quarum literarum ponatur 64
נ aliquando loco ם in fine 79
נ conſtitutiuum nominis in principio, quomodo punctetur 154
In נ deſinẽtia nomina 141
נ additũ à doctoribus Hebræorum quibuſdã nominibus, vt ſic diſtinguerentur à participiis, 82
נ deficiens in principio nominis, ם præpoſito 156
נ prima radicali nominũ deficiẽte quomodo pũctentur 186
נ proprium Niphal 9.380
נ in fine præteritorum, futurorũ, & infinitiuorũ 49
נ in fine tertiæ perſonæ pluralis præteriti 239
aliquando additur ipſi macór 248.302
נ redundans in fine verborum 281.283.284
נ deficiẽs in verbis cal, 315. 316.317.318.319
נ poſitum vice literæ geminandæ 50
נ pronomen fœmineum nomini iunctum 105
נ pronomen iunctum verbis 266
נָא Quæſo, nunc 429.433
נִפְעָל coniugatio 384

נְבוֹן coniugatio 386
נֶגֶד Ante 423
נִגְלָה coniugatio 388
נִגַּשׁ & נִגַּשׁ cõiugatio 315.392
נָדַד coniugatio 328
נֹדֶר 114
נָה terminatio ſecundæ & tertiæ perſonæ futuri pluralis fœmin. 49.258
נָה pronomen nomini iũctum 105.106.107
נִהְיָה coniugatio 397
נו terminatio pluralis primæ perſonæ præteriti 239
נו pronomen iunctũ verbo 50.265
נו pronomen nomini iũctum 50.104.106
נו pronomẽ iunctum verbo 283
נו cum daghes, Is eius 50
נוֹדָה coniugatio 385
נוֹלַדְתִּי 420
נוֹרָא coniugatio 392
נוֹרָה coniugatio 392
נֻחַ, id eſt quieſcens 16
נָחְנוּ 205
נָטָה & נָטָה coniugatio 318. 394
נָטַשׁ coniugatio 413
נִי vel נִי iunctum nomini 103.104
נִי pronomen iunctũ verbo 264
נִי infinitiuis iunctum 49
נִית terminatio nominum 144
נָכָה coniugatio 413
נֹכַח Ante 423
נִלְקַח coniugatio 392
נִמְצָא coniugatio 390
נָסָךְ 114
נַעֲלָה 131
נִפְוֹצֹת 122
נָפַץ coniugatio 345
נַפְשִׁי aliquando deeſt 444
נָשָׂא coniugatio 319
נִשָּׂא coniugatio 393
נָשָׂא coniugatio 346
נִשְׁתָּוָה 419
נָתַח 116
נָתַם coniugatio 395
נָתַן 317
נִתַּן coniugatio 394
נִתָּעוּ 421

ס

ס literæ poteſtas 32
ס vice ש 64
סָבַב & סָבִיב 322.327.428
סָבַךְ 126
סָכַל ſine participio 242

סַף 192

ע

ע literæ poteſtas 32
ע vice ח 64
עָבַר præteritum 230
עֶבֶר Trans 428
עַד Donec 433
עַד־אָנָה Vſquequo? 433
עַד־כֹּה Illuc 431
עַד־מָה Vſquequo? 431
עַד־מָתַי Vſquequo? 431.433
עוֹד Præterea .432
עוֹלָל 113
עֵינַי aliquando deeſſe 444
עַל Coram 423.Cũ,ad 424. Pro,ſuper 425.Iuxta,cõtra,propter 426.In 427
עַל־דְּבַר Propter 426
עֲלֵיהָ 136
עַל־פְּנֵי Ante, coram 423
עִם punctatio 195 עִם Cũ 423
עֲנָפָיו ab עָנָף 104
עֲקֵבַי 112
עָשָׂה coniugatio 302
עֶשֶׂר 89 עֲשָׂרֵה 90 עָשָׂר
עַתָּה Nunc 433
עָתִיד futurum 232

פ

פ literæ poteſtas 32
פֹּא Hîc 431
פֹּא הַפַּעַל 208
פְּאֵר פְּאֵרִים 110
פֹּה Hîc 431
פַּז 194 פָּל 196
פֶּן Forte 429
פָּקַד coniugatio 331
פַּר 193
פִּתְאֹם Statim 433
פֶּתַח 226
פֶּתַע Statim 433

צ

צ literæ poteſtas 33
צ vice ז 64
צַדֵּק ſine participio 242
צָוָאר 183 צַו 120
צַוּוּי Imperatiuum 232
צָמַח 226
צְפִיתוּנִי 421
צְפוֹן 121
צַר 192

ק

ק literæ poteſtas 33
ק vice ג 64
קָאָה 313
קָו 183
קָטֹן ſine participio 242
קָטַנְתִּי 123
קִיא coniugatio 314
קַל verbum lene, quare ſic dictum 214
קָלַל 346
קָם coniugatio 291
קָרָא coniugatio 297
קָרָא coniugatio 412

קָרַב ſine participio 242
קְרִיָה 130
קַשׁ 193

ר

ר literæ poteſtas 33
ר aliquando dagheſſatũ 10
ר vice ג 64
רָאָה coniugatio 305.306. 307.308
רְאשׁוֹן 98
רָב 195
רַב coniugatio 324
רְבָבָה 95
רִבּאוֹת רְבּוֹ רִבּוֹת 95
רְבִיעִי 98
רְוָחָה 226
רָחַק ſine participio 242
רָךְ 192
רֹאֶה לאמֶר pro רֹל 429
רִמּוֹן 142
רָשׁ coniugatio 297
רָשַׁע ſine participio 242
רִשְׁפֵּי & רְשָׁפַי 16

ש

ש literæ poteſtas 33
ש literæ deſeruiẽtis ſignificata 36
ש ſcibbóleth & ſibbóleth 6
ש vice ס 64
שׁ ſiue אֲשֶׁר aliquando deficit in oratione 59.60
שׁ forte vel lene in eadem dictione 15
שָׁבוּעַ 124
שִׁבְעָה 88
שָׁבַר 114
שָׁבַת 120
שַׁבְּתוֹן 85
שִׁגְשַׁג coniugatio 418
שָׁדַד coniugatio 414
שָׁדַי 121.129
שֶׁהֵם Quòd ipſi 36
שׁוּם זָמַן 433
שׁוּעַ 161
שָׁחוּט 124
שִׁשָּׁה 347
שָׁכַל 114
שֶׁכֶם שְׁכֶמָה שְׁכֶמָה 110
שָׁלוֹ 205
שָׁלוֹשׁ 88
שָׁלִי 203
שָׁלַח coniugatio 411
שְׁלִישִׁי 98
שָׁלַךְ 204
שָׁלָהֶם & שָׁלָכֶם 205
שָׁלָנוּ 203
שִׁלשָׁה שִׁלְשֶׁת 87
שִׁלְשׁוֹם Nudiuſtertius 433
שָׁם Ibi 431
שָׁם quomodo iũgatur pro nomini 295
שָׁם coniugatio 291
שָׁמָא 429
שָׁמַח 431

EXCVDEBAT RO. STEPHANVS
TYPOGRAPHVS REGIVS
LVTETIAE PARISI-
ORVM, ANNO
M. D. XLIX,
XIII.
CAL. MAII.

Hebræa & Chaldæa nomina virorum, mulierum, populorum, idolorũ, vrbium, fluuiorum, montium, cæterorúmque locorũ, quæ in Bibliis leguntur, ordine alphabeti Hebraici.

LVTETIAE.

Ex [illegible] typographia [illegible] Regij.

M. D. XLIX.

Ex priuilegio Regis.

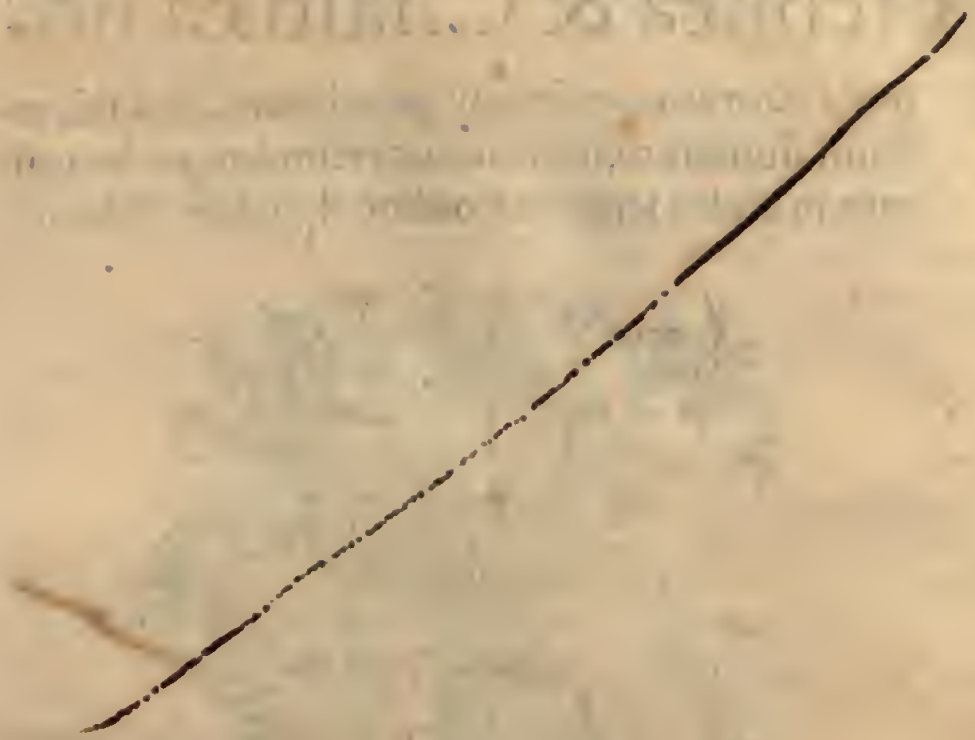

LECTORI,

NE quid Christiane Lector, perlecta diligenter Hebraica grāmatica, quod te legendis Bibliis iuuare posſit, desyderes: post excusum à nobis Hebraicæ linguæ Thesaurū, à Sancte Pagnino composituū: post eiusdem item Hebraicas institutiones vobis studiisque vestris diligentia industriáq; nostra impressas: eruditione verò studiosiss. linguæ sanctæ viri Iohānis Leisrtii (qui in imprimendis Hebraicis operā suam magna nobis alacritate nauare solet) ab innumeris mendis repurgatas: ne propria nomina perinde quasi appellatiua essent, in ipso Thesauro requireres, ea Hebraici alphabeti ordine, quo tibi diligētius à nobis consultum esset, annotari curauit. Habes itaque hic indicem Hebraicorum, Chaldæorumque propriorum nominū, virorum, mulierum, populorum, idolorum, vrbium, fluuiorum, montium, cæterorum denique locorum, quæ in ipsis passim Bibliis occurrunt ac leguntur. Quibus & nos Latina quoque nomina ex veteris Interpretis conuersione adiunximus, vt illorum & interpretationem & significationem ex libello Interpretationum Hebraicorum nominum Latino à nobis & ad finem Latinorū Bibliorum, & separatim in minore forma Latini alphabeti ordine excuso, facilius & minore cum molestia tua petere possis.

אַבְגְּתָא Abgathá, ester 1.10
אֲבִי Abí, 2.reg.18.2
אֲבִיאֵל Abiél, 1.semu.9.1
אֲבִי גִבְעוֹן Abí gabaón, 1.paralip.8.29
אֲבִיגַיִל Abigáil, 1.sem.25.3
אֲבִידָן Abidán, num.1.11
אֲבִידָע Abidá, genes.25.4
אֲבִיָּה Abiá, 2.paral.29.1
אֲבִיהוּא Abiú, exod.6.23
אֲבִיהוּד Abiúd, 1.paral.8.3
אֲבִיהַיִל Abihaíl, 2.para.2.29
אֲבִיחַיִל Abiháil, nume.3.35
אֲבִיטוּב Abitób, 1.paral.8.11
אֲבִיטָל Abitál, 2.semu.3.4
אֲבִיָּם Abiám, 1.reg.15.1
אֲבִימָאֵל Abimaél, gen.10.25
אֲבִימֶלֶךְ Abimélech, iudi.8.32
אֲבִינָדָב Abinadáb, 1.sem:16.8
אֲבִינֹעַם Abinóem, iudic.4.6
אֲבִינֵר Abnér, 1.semu.14.49
אֲבִיאָסָף vel אֲבִיאָסָף Abiasáph, vel Abisáph, 1.pa.6.33, exo.6.24
אֲבִי־עֶזֶר siue אֲבִיעֶזֶר Abiézer, ie hos.17.2, 2.semu.23.27
אֲבִי־עַלְבוֹן Abi-albón, 2.sem. 23.30
אֲבִירָם Abirám, siue Abirón,

1.reg.16.34,nume.16.1
אֲבִישַׁג Abiſág,1.reg.1.3
אֲבִישׁוּעַ Abiſúe,1.paral.6.4
אֲבִישׁוּר Abiſúr,1.paral.2.29
אֲבִישַׁי Abiſái,1.ſemu.26.6
אֲבִישָׁלוֹם Abeſſalóm,1.re.15.2
אֲבִיתָר Abiathár,1.ſem.22.21
אָבֵל,ſiue אָבֵלָה quũ motus ſignificatur,Abel, ſiue Abéla,1.ſem.6.18,1.reg.20.15
אָבֵל הַשִּׁטִּים Abél ſatím,num. 33.49
אָבֵל מְחוֹלָה Abél mehulá, iudic.7.22
אָבֵל מַיִם Abél máim,2.pa.16.4
אֶבֶן בֹּהַן Abenbóen,icho.18.17
אֶבֶן הָעֵזֶר Lapis adiutorii, 1.ſemu.7.12
אֲבָנָה Abaná,2.reg.5.12
אָבֵץ A'bes.ieho.19.20
אִבְצָן Abeſán.iudic.12.8
אַבְרָהָם Abrahám,geneſ.17.5
אַבְרָם Abrám,gene.11.31
אֲבִשַׁי Abiſái,1.paralip.2.16
אַבְשָׁלוֹם Abſalóm,2.ſemu.3.3
אֹבֹת Obóth,num.21.10
אָגָא Agé,2.ſemu.23.11
אָגָג Agág,1.ſemu.15.9
אֲגָגִי Agagites,eſter 3.1
אֲגַלִּים Gallím,ieſah.15.8
אַדְבְּאֵל Adbeél,geneſ.25.13
אַדָּד Adád,1.reg.11.17
אֵדֹ Eddo,hezræ.8.17
אֱדוֹם Edom,ſiue Idumæa,geneſ.25.30, ieſah.34.14
אַדּוֹן Addón,nechem.7.60
אֲדוֹרַיִם Adurám,2.para.11.9
אֲדַלְיָא Adalía,eſter 9.8
אָדָם Adám,ſiue Edom,gene. 2.15.iehoſ.3.16
אֲדֶמָּה Edemá,iehoſ.19.36
אַדְמָה Adamá,geneſ.10.18
אֲדָמִי Adamí,iehoſ.19.33
אֲדֹמִי Idumæus,1.ſemu.21.7
אֲדָמִים Adommím,icho.15.7
אֲדֹמִית Idumææ,1.reg.11.1
אַדְמָתָא Admátha,eſter 1.14
אֲדֹן Adón,hezræ 2.57
אֲדֹנִי בֶזֶק Adoní bézec,iud.1.5
אֲדֹנִיָּה Adoniá,ſiue Adonias, 2.ſemu.3.4
אֲדֹנִי־צֶדֶק Adoni-ſédec, icho. 10.1
אֲדֹנִיקָם Adonicám,hezr. 2.13
אֲדֹנִירָם Adonirám,1.reg.4.6
אַדָּר,ſiue אַדָּרָה cũ eſt motus, Addár, vel Addára,hezræ 6.15,1.par.8.3,iehoſ.15.3
אֲדֹרָם Adurám,2.ſem.20.24
אַדְרַמֶּלֶךְ Adramélech, 2.reg. 19.36
אֶדְרֶעִי Edrái,deut.1.3

אֹהַד Ahod,gen.46.10
אֲהַוָּא Ahauá,hezræ 8.31
אָהוֹד Aód,iudic.3.15.
אֹהֶל O'hel,1.paral.3.20
אָהֳלָה Oolá,iechez.23.4
אָהֳלִיאָב Ooliáb,exod.31.6
אָהֳלִיבָה Oolibá,iechez.23.4
אָהֳלִיבָמָה Oolibamá,gen.36.2
אַהֲרֹן Aarón,exod.24.14
אוּאֵל Vél,hezræ 10.34
אוּבָל Vbíl,1.paral.27.30
אוּזַי Ozí,nechem.3.25
אוּזָל Vzál,gene.10.27
אֲוִי Eui.nume.31.8
אֱוִיל מְרוֹדַךְ Euil merodách,2. reg.25.27.
אוּלַי Vlái,dani.8.2
אוּלָם Vlám,1.paral.7.16
אוֹמָר Omár,geneſ.36.11
אֱוֶן Heliopolis,iechez. 30.17
אוֹן Hon,ſiue Heliopolis, nume.16.1.geneſ.41.50
אוֹנוֹ Onó,1.paral.8.12
אוֹנָם Onám,geneſ.36.33
אוֹנָן Onán,geneſ.38.4
אוֹפַז Opház,irme.10.9
אוֹפִר Ophír,geneſ.10.29
אוּר Vr,1.paralip.11.35
אוּרִי Vrí,1.paralip.2.20
אוּרִיאֵל Vriél,2.paralip.13.2
אוּרִיָּה Vriá,ieſah.8.2
אָזְבַּי Azbái,1.paralip.11.37
אָזֵל E'zel,1.ſemu.20.19
אֹזֶן שְׁאֵרָה Ozén ſará,1.pa.7.24
אֲזַנוֹת תָּבוֹר Azanóth thabór, ieſoſ.19.34
אָזְנִי Ozní,nume.26.16
אֲזַנְיָה Azaniás,nechem.10.9
אֶזְרָחִי Ezrahites,1.reg. 4.31
אַחְאָב Achab,1 .reg.16.29
אַחְבָּן Ahobbán,1.paral.2.30
אַחוֹד Ahód,1.paral.8.7
אָחוֹחַ Ahóc,1.paral.8.4
אָחוֹחִי Ahohites,1.paral.27.4
אֲחוּמַי Ahumái,1.paral.4.2
אָחָז Acház,ſiue Aház,2.reg. 16.1. 1.paralip.8.35
אַחְזַי Ahazí, nechem.11.12
אֲחַזְיָהוּ Ochozias,1.reg.22.50
אֹחָם Ooſám,1.paralip.4.6
אֲחֻזַּת Ochozáth,geneſ.26.26
אֲחִי Echí,geneſ.46.21
אֲחִי Ahi,1.paral.7.35
אֲחִיאָם Ahiám,2.ſemu.23.32
אֲחִיָּה Achiá, ſiue Ahiá, & Echaiá,1.paral. 2.26, 1.ſem. 14.3, 1.reg.4.3,nech.10.26
אֲחִיהוּד Ahiud,nume.34.27
אֲחִיו Ahió,1.paral. 8.30
אֲחִיחֻד Ahihúd,1.paral.8.7
אֲחִיטוּב Achitób,1.ſemu.22.9
אֲחִילוּד Ahilúd,2.ſemu.8.16

אֲחִימוֹת Achimóth,1.par.6.25
אַחִין Ahín,1.paral.7.20
אֲחִימֶלֶךְ Achimélech, vel Ahimélech, 1.ſemu.21.1,1.paralip.24.3.
אֲחִימָן Achimán,vel ahimán num.13.23,1.paral.9.17
אֲחִימַעַץ Achimaás, 1.ſemue. 14.49
אֲחִינָדָב Ahinadáb,1.reg.4.13
אֲחִינֹעַם Achinóam, 1. ſemu. 14.49
אֲחִיסָמָךְ Achiſamech,exo.31.6
אֲחִיעֶזֶר Ahiézer,nume.1.12
אֲחִיקָם Ahicám,2.reg.22.12
אֲחִירָם Achirám, nume.26.38
אֲחִירָמִי Achiramitæ, nume. 26.38
אֲחִירַע Ahirá.nume.1.15
אֲחִישָׁחַר Ahiſáhar,1.para.7.10
אֲחִישָׁר Ahiſár,1.reg.4.6
אֲחִיתֹפֶל Achitóphel,2.ſe.15.12
אַחְלָב Ahaláb,iudic.1.31
אָהֳלִי Oholái,ſiue Oolí,1.pa. 2.31,& 11.41
אֶחְמְתָא Ecbatanis,hezræ 6.2
אַחְסְבַּי Aaſbái,2.ſemu.23.33
אַחֵר Ahér,1.paralip.7.12
אַחְרַח Aharáh,1.paral.8.1
אַחַרְחֵל Aharehél,1.paral.4.9
אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ Aſſuerus,dan.9.1
אֲחַשְׁתָּרִי Ahaſthari,1.par.4.6
אָטָד Atád,geneſ.50.10
אָטֵר Atér,hezræ 2.15
אִי כָבוֹד Ichabód,1.ſemu.4.21
אַיָּה Aiá,geneſ.36.24
אִיזֶבֶל Iezábel,1.reg.16.31
אַיָּלוֹן Elón,1.reg.4.9
אַיָּלוֹן Aialón,2.par.11.10
אֵילוֹת Ailáth,1.reg.9.26
אֵילִם Elím,exod.15.27
אֵילַת Ailá, ſiue Elath,2.reg. 14.22.deut.2.8
אִיעֶזֶר Iézer,nume.26.30
אִיעֶזְרִי Iezeritæ.Nume.26.30
אִישׁ־בֹּשֶׁת Iſ-bóſeth,2.ſe.2.12
אִישׁ־טוֹב Iſ-tób,2.ſem.10.8
אִיתִיאֵל Etheél,nechem.11.6
אִיתָמָר Ithamár,exod.6.23
אֵיתָן Ethán,1.reg.4.31
אַכָּד Achád,gen.10.11
אַכְזִיב Achazíb, ſiue Achzíb ſiue Achzíba, iudic.1.13,iehoſ.15.43, & 29
אָכִישׁ Achís,1.ſemu. 27.2
אַכְשָׁף Achſáph, ſiue Axáph, iehoſ.11.1,& 19.25
אֵלָא Elá,1.reg.4.18
אֶלְדָּד Eldád,nume.11.26
אֶלְדָּעָה Eldaá.gene.25.4
אֵלָה Elá,geneſ.36.41
אֱלוּל Elúl,nechem.6.15
אֵלוֹן Elón,geneſ.46.14
אַלּוֹן Allón,ſiue Elón, 1.par.

4.37,iehoſ.19.33

אָלוּשׁ Alús,nume.33.13

אֶלְזָבָד Elzabád,1.paral.12.12

אֶלְחָנָן Adeodatus, ſiue Elehanán,2.ſemu.21.19,& 23.24

אֱלִיאָב Eliáb.nume.26.8

אֱלִיאֵל Eliél,1.paral.6.34

אֱלִיאָתָה Eliátha,1.paral.25.4

אֱלִידָד Elidád,nume.34.21

אֱלְיָדָע Eliadá,1.reg.11.23

אֱלִיָּה, & cum ſyllabica adiectione,אֱלִיָּהוּ,Eliá, ſiue Eliás, 1.paralip. 8.26, 1.reg. 17.1.

אֱלִיהוּא Eliú,1.ſemu.1.1

אֱלִיהוֹעֵינַי Elioenái,1.par.26.3

אֱלְיוֹעֵינַי Elioenái,1.paral.3.23

אֱלִיחֹרֵף Eliórep,1.reg.4.4

אֱלִימֶלֶךְ Elimélech,ruth 1.2

אֱלִיסָף Eliaſáph,nume.1.14

אֱלִיעֶזֶר Eliézer,geneſ.15.2

אֱלִיעָם Eliám,2.ſemu.23.34

אֱלִיפַז Elipház,gen.36.4

אֱלִיפָל Eliphál, 1.paral.11.36

אֱלִיפַלְהוּ Eliphalu,1.par.15.18

אֱלִיפֶלֶט Eliphélet,ſiue Eliphálet,2.ſemu.23.34,& 5.16

אֱלִיצוּר Eliſúr,nume.1.5

אֱלִיצָפָן Eliſaphán,num.34.25

אֱלִיקָא Elicá,2.ſemu.23.25

אֶלְיָקִים Eliacím,ieſah.22.20

אֱלִישֶׁבַע Eliſábeth,exod. 6.23.

אֱלִישָׁה Eliſá,geneſ.10.4

אֱלִישׁוּעַ Eliſúa,2.ſemu.5.15

אֶלְיָשִׁיב Eliaſíb,1.paral.3.24

אֱלִישָׁמָע Eliſamá,nume.1.10

אֱלִישָׁפָט Eliſaphát,2.par.23.1

אֶלְמוֹדָד Elmodád,gen.10.24

אֶלְמֶלֶךְ Elmélech, ieho.19.26

אֶלוֹנִי Elonitæ,num.26.26

אֶלְנַעַם Elnáem, 1.paral.11.46

אֶלְנָתָן Elnathán,irme.26.22

אֶלֶסֶר Pontus,gene.14.1

אֶלְעָלֵא Elealé,nume.32.37

אֶלְעָד Elád,1.paralip.7.22

אֶלְעָדָה Eladá,1.paral.7.21

אֶלְעוּזַי Eluzái,1.paralip.15.5

אֶלְעָזָר Eleazár, exod.6.22

אֶלְעָלֵה Elealé,ieſah.15.4

אֶלְעָשָׂה Elaſá,1.paral.2.39

אֵלֶף Eleph,iehoſ.18.28

אֶלְפָּלֵט Eliphálet,1.para.14.5

אֶלְפַּעַל Elphaál,1.paral.8.11

אֶלְצָפָן Eliſaphán, exod.6.22

אֶלְקָנָה Elcaná,exod.6.24

אֶלְקֹשִׁי Elceſæus,nachúm 1.1

אֶלְתּוֹלָד Eltholád,iehoſ.15.30

אֶלְתְּקָא Elthecó,iehoſ.21.23

אֶלְתְּקֵה Elthecé,iehoſ.19.44

אֶלְתְּקוֹן Elthecón,iehoſ.15.59

אַמָּה Aquæductus,2.ſem.2.23

אָמוֹן Amón,2.reg.21.18

אָמוֹץ Amós,ieſah.1.1

אָמִי Amí, hezræ 2.55
אֵמִים Emím, deut. 2.11
אַמְנוֹן Amnón, 2. ſemu. 13.20
אָמָם Amám, iehoſ. 15.25
אֲמָנָה Amaná, cant. 4.8
אַמְנוֹן Amnón, 2. ſemu. 3.2
אֲמַצְיָ Amaſái, ſiue Amſí, 1. 1. parali. 6.46, neche. 11.11
אֲמַצְיָה Amaſiá, ſiue Amſiás, 1. pralip. 4.34
אֵמֵר Emér, hezræ 2.36
אִמְרִי Amri, ſiue Omrái, nechem. 3.2, 1. paralip. 9.4
אֱמֹרִי Amorrhæi, geneſ. 15.20
אֲמַרְיָה, ſiue אֲמַרְיָהוּ cũ ſyllabica adiectione, Amariá, ſiue Amariás, ſephan. 1.1, 2. paralip. 31.15
אַמְרָפֶל Amraphél, gen. 14.1
אֲמָתַי Amathí, 2. reg. 14.25
אֱנוֹשׁ Enós. Geneſ. 4, 27
אֲנָחָרַת Anaharáth, ieho. 19.19
אֲנִיעָם Aniám, 1. paralip. 7.20
אָסָא Aſá, 1. reg. 15.9
אָסִיר Aſér, ſiue Aſír, 1. paral. 6.22, & 3.17
אָסְנָא Aſená, hezræ 2.48
אָסְנַפַּר Aſenaphár, hezr. 4.10
אָסְנַת Aſenéth, geneſ. 41.50
אָסָף Aſáph, 1. paralip. 6.39
אַסְפָּתָא Eſphátha eſter 9.7
אַסַּר חַדֹּן Aſór haddán, vel Aſar haddón, hezræ 4.2, 2. reg. 19.36
אֶסְתֵּר Eſtér, eſter 2.7
אַפַּרְנוֹ Apadnó, dan. 11.46
אֵפוֹד Ephód, nume. 34.23
אֶפְחַ Aphla, 1. ſemu. 9.1
אַפַּיִם Appháim, 1. paral. 2.30
אֲפִיק Apéhc, iudic. 1.31
אָפְלָל Ophlál, 1. paralip. 2.37
אֲפֵק, ſiue אֲפֵקָה cũ motus ſignificatur, Aphéc, ſiue Aphéca, iehoſ. 12.18, & 13.4
אֲפֵקָה Aphecá, iehoſ. 15.53
אֶפְרַיִם Ephráim, vel Ephrem geneſ. 41.52, pſal. 78.66
אֲפַרְסָיָא Apharſæi, hezræ 4.9
אֲפַרְסְכָיָא Apharſachæi, hezræ 5.6
אֲפַרְסַתְכָיָא Apharſathachæi, hezræ 4.9
אֶפְרָת ſiue אֶפְרָתָה Ephrátha, 1. paralip. 2.19, & 4.4
אֶפְרָתִי Ephrathæus, iudic. 12.5
אֶצְבּוֹן Eſbón, ſiue Eſebón, 1. paral. 7.7, geneſ. 46.16
אֶצֶל Aſél, 1. paral. 8.37
אֲצַלְיָהוּ Aſaliá, ſiue Eſeliás, 2. reg. 22.3, 2. paralip. 34.7
אָצֹם Aſom, 1. paralip. 2.15
אֶצֶר Eſer, geneſ. 36.21

אֲרָא Arà,1.paralip.7.38

אֲרְאֵלִי Areli,ſiue Arielitæ,genes.46.16,nume.26.17

אָרָב Arab,iehoſ.15.51

אֲרְבַּאל Baal,hoſe.10.15

אֲרְבּוֹת Arubóth,1.reg.4.8

אַרְבִּי Arbí,2.ſemu.23.35

אַרְבֵּע Arbee,geneſ.23.2

אַרְגֹּב Argób, Deut.3.13

אָרֶד Hered,ſiue Ared, num. 26.40,geneſ.46.21

אַרְדּוֹן Ardón,1.par.2.18

אַרְדִּי Hereditæ, nume.26.40

אַרְוָד Aradius,iechez.27.8

אָרוֹד Aród,nume.26.17

אָרוֹדִי Arodí,gen.46.16

אַרְוָדִי Aradius,geneſ.10.17

אַרְוָנָה Aréuna,2.ſem.24.16

אָרָה Aree, ſiue Area,1.paral. 7.39,hezræ 2.5

אֲרִיאֵל Ariél,ieſah.29.1

אֲרִידַי Aridái, eſter 9.9

אֲרִידָתָא Aridáta,eſter 9.8

אֲרִיֵה Arié,2.reg.15.25

אֲרִיוֹךְ Arióch,geneſ.14.1

אֲרִיסַי Ariſái,eſter 9.9

אֲרָךְ A'rach,geneſ.10.10.

אַרְכְּוִיא Erchueni, hezræ 4.9

אַרְכִּי Archí,ſiue Arachites,iehoſ.16.2,2.ſemu.15.32

אֲרָם Arám,ſiue Syria,ſiue Syrus, genſ.22.21,2.ſemu.8.5,& 10.6

אֲרָם נַהֲרַיִם Meſopotamia,deuter.23.4

אֲרַמִּיָּה Syra,1.paralip.7.14

אַרְמֹנִי Armoní,2.ſemu.21.9

אֲרָן Arán, geneſ.36.28

אָרָן A'ran,1.paralip.2.25

אַרְנוֹן Arnón,nume.21.14

אַרְנָן Arnán,1.paralip.3.21

אָרְנָן Ornán,1.paralip.21.15

אַרְפָּד Arphád,ieſah.10.9

אַרְפַּכְשַׁד Arphaxád,gen.10.21

אַרְצָא Arſa,1.reg.16.9

אֲרָרָט Ararát, ſiue Armenia, 2.reg.19.36,geneſ.8.4

אַרְרִי Ararites,2.ſemu.23.32

אַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא Artaxérxes,hezræ 4.7

אַרְתַּחְשַׁסְתְּא Artaxérxes, hezræ 7.20

אַשְׁבֵּל Aſabél, geneſ.46.21

אַשְׁבֵּלִי Aſbelitæ,num.26.38

אֶשְׁבָּן Eſebán,geneſ.36.26

אֶשְׁבַּעַל Eſbáal,1.paral.8.32

אַשְׁדּוֹד Azotus,iehoſ.11.22

אַשְׁדּוֹדִי Azotii,iehoſ.13.3

אַשְׁדּוֹדִיּוֹת Azotidæ,nech.13.23

אַשְׁדּוֹת Aſedóth,iehoſ.13.20

אַשּׁוּר Aſſúr,vel Aſſyrius,geneſ.10.21,ieſah.7.17

אַשּׁוּרִי Assurí,2.ſemu.2.8
אַשּׁוּרִים Assurím,geneſ.25.3
אַשְׁחוּר Aſhúr,1.paral.2.24
אַשִׁימָא Aſimá,2.reg.17.30
אֶשְׁכּוֹל Eſchól,geneſ.14.14
אַשְׁכְּנֵז Aſcenéz,geneſ.10.3
אַשְׁנָה Aſená,ſiue Eſná,ieho. 15.33,& 43
אֶשְׁעָן Eſaán,iehoſ.15.52
אַשְׁפְּנַז Aſphenéz,dani.1.3
אַשְׁקְלוֹן Aſcalón,iudic.1.18
אַשְׁקְלוֹנִי Aſcalonitæ,ieho.13.3
אָשֵׁר Aſér,geneſ.30.13
אַשְׂרְאֵל Aſraél,1.paral.4.16
אַשַׂרְאֵלָה Aſaréla,1.paral.25.2
אֲשֵׂרוֹת Aſeróth,Iudic.3.7
אַשְׂרִיאֵל Aſriél,ſiue Eſriél,nu me.26.3,iehoſ.17.2
אֶשְׁתָּאוֹל Eſthaól,iehoſ.15.33
אֶשְׁתָּאלִי Eſthaolitæ,1.pa.2.54
אֶשְׁתּוֹן Eſthón,1.paral.4.11
אֶשְׁתְּמֹה Iſthemó,iehoſ.15.50
אֶשְׁתְּמֹעַ Eſthamó,1.ſem.30.28
אֶתְבַּעַל Ethbáal,1.reg.16.31
אֵתַי Ethái,ſiue Ithái,2.ſemu. 15.19, & 23.29
אֵתָם Ethám,exod.13.20
אֲתָנַי Athanái,1.paral.6.41
אֲתָנִים Ethaním,1.reg.8.2
אֶתְנַן Ethnán,1.paral.4.7
בְּאֵר רָאתָ Beér rámath,ieh. 19.8
בְּאֵר שָׁבַע Berſabee,1.ſem.3.19
בְּאֵרָא Berá,1.paral.7.38
בְּאֵרָה Berá,1.paral.5.6
בְּאֵרוֹת Beróth,deut.10.6
בְּאֵרִי Beerí,geneſ.26.33
בְּאֵרֹתִי Berothites,2.ſem.23.37
בְּאֵרֹתִים Berothitæ,2.ſem.4.3
בֵּבַי Bebái,hezræ 2.10
בָּבֶל Babél,geneſ.11.9
בִּגְוַי Begoái,nechem.7.7
בִּגְתָא Bagathá,eſter 1.10
בִּגְתָן Bagathán,eſter 2.21
בָּדָד Badád, geneſ.36.35
בַּדָיָה Badaiás,hezræ 10.34
בָּדָן Badán,1.ſemu.12.11
בְּדֶקֶר Badacér,2.reg.9.25
בְּהֵמוֹת Behemóth,iiob 40.10
בֹּהַן Bóen,iehoſ.15.6
בּוּז Buz,irme.25.23
בּוּזִי Buzites,iiob 32.2
בָּוַי Bauái,nechem.3.18
בּוּל Bul,1.reg.6.37
בּוּנָה Buná,1.paral.2.25
בּוֹצֵץ Boſés,1.ſemu.14.4
בְּזִיוֹתְיָה Baziothiá ,iehoſ.15.27
בֶּזֶק Bézec,iudic.1.4
בָּזָתָא Bazatá,eſter 1.10
בַּחְרוּמִי Bauramites , 1.paralip.11.33
בַּחֻרִים Bahurím,2.ſem.3.16
בֵּטָה Béte,2.ſemu.8.8
בֶּטֶן Béten,iehoſ.19.25

בְּטֹנִים Betonim, iehoſ.13.26
בֵּית־אָוֶן Beth-áuē, hoſe.4.15
בֵּית־אֵל Beth-él, geneſ.12.8
בֵּית בַּרְאִי Beth berai, 1.paralip.4.31
בֵּית בָּרָה Beth berá, iudi.7.24
בֵּית־גָּדֵר Beth-gadér, 1.pa.2.52
בֵּית גָּמוּל Beth gamúl, irme. 48.23
בֵּית־דָּגוֹן Beth-daghón, ieho. 15.41
בֵּית הַיְשִׁמוֹת Beth ieſimóth, ieho.13.20, ſiue Beth ſimóth iehoſ.12.3
בֵּית הַכֶּרֶם Beth achárá, ir.6.1
בֵּית־הַלַּחְמִי Beth-lehemites, 1. ſemu.16.1
בֵּית־הָעֲרָבָה Beth arabá, iehoſ. 15.6
בֵּית הָרָם Beth arám, ieh.13.27
בֵּית הָרָן Beth arán, num.32.36
בֵּית הַשִּׁטָּה Béth ſetá, iud.7.22
בֵּית־הַשִּׁמְשִׁי Beth-ſamites, 1. ſemu.6.14
בֵּית־חָגְלָה Beth-haglá, iehoſ. 15.6
בֵּית־חָנָן Beth-hanán, 1.re.4.9
בֵּית־חֹרֹן Beth-horō, ieh.16.3
בֵּית כַּר Beth char, 1.ſem.7.11
בֵּית לְבָאוֹת Beth lebaóth, iehoſ.19.6

בֵּית לֶחֶם Beth léhé, ieho.19.15
בֵּית מָעוֹן Beth maón, ir.48.23
בֵּית מַעֲכָה Beth maachá, 2.ſemu.20.14
בֵּית־מַרְכַּבוֹת Beth marchaboth iehoſ.19.5
בֵּית נִמְרָה Beth nemrá, num. 32.36
בֵּית־עַזְמָוֶת Beth-azmóth, nechem.7.27
בֵּית־עֵמֶק Beth émec, ieh.19.27
בֵּית־עֲנוֹת Beth-anoth, iehoſ. 15.58
בֵּית־עֲנָת Beth-anáth, ieh.19.38
בֵּית פֶּלֶט Beth phálet, ſiue Beth phélet, iehoſ.15.26
בֵּית פְּעוֹר Beth phogór, ieho. 13.20
בֵּית פֶּצֶץ Beth pheſés, iehoſ. 19.21
בֵּית־צוּר Beth-ſor, ſiue Beth-ſur, iehoſ.15.57
בֵּית רָפָא Béth raphá, 1.pa.4.12
בֵּית שְׁאָן Beth ſeán, ieh.17.11
בֵּית שֶׁמֶשׁ Beth ſémes, 2.p.28.18
בֵּית שַׁן Beth ſán, 1.ſemu.31.12
בֵּית־תַּפּוּחַ Beth-thaphúa, iehoſ.15.52
בְּכוֹרַת Bechoráth, 1.ſemu.9.1
בֶּכֶר Bécher, nume.26.35
בְּכְרִי Bóchru, 1.paralip.8.37

בְּכְרִי Bochrí,2.ſemu.20.2
בַּכְרִי Becheritæ,nume.26.35
בֶּל Bel,ieſah.46.1
בִּלְאָדָן Baladán,2.reg.20.12
בִּלְגַּי Belgái,nechem.10.8
בִּלְגָּה Belgá,1.paral.24.13
בִּלְדָּד Baldád,iiob 8.1
בָּלָה Balá,iehoſ.19.3
בִּלְהָה Balá,1.paralip.4.29
בִּלְעָם Balaan,ſiue Balán,gen. 36.27,1.paral.7.11
בִּלְשַׁאצַּר Baltaſſár,dan.1.7
בְּלִיַּעַל Belial,iudic.19.22
בָּלַע Bala,ſiue Bela geneſ.14. 8,& 46.12
בִּלְעִי Balaitæ,nume.26.38
בִּלְעָם Balaám,nume.22.4
בָּלָק Balác,nume.22.1
בִּלְשַׁאצַּר Balſaſár,dan.5.1
בִּלְשָׁן Belſán,hezræ 2.2
בִּמְהָל Bamaal,1.paral.7.34
בָּמוֹת Bamóth,nume.21.19
בָּמוֹת בָּעַל Bamóth Báal, iehoſ.13.17
בֵּן Ben,1. paralip.15.18
בֶּן־אֲבִינָדָב Ben-abinadáb, 1. reg.4.9
בֶּן־אוֹנִי Benoní,geneſ.35.18
בֶּן־גֶּבֶר Ben-gáber,1.reg.4.11
בֶּן־דֶּקֶר Ben-decar, 1.reg. 4.8
בֶּן־הֲדָד Ben-adád, 1.reg.15.18
בֶּן־הַנָּם Ben-ennóm,2.pa.28.3
בְּנוֹ Bennó,1.paralip.24.25
בִּנּוּי Bennói,ſiue bĕnúi,hezræ 8.33,& 10.30
בְּנוֹת Benóth,2.reg.17.30
בֶּן־זוֹחֵת Ben-zohéth,1.paral. 4.20
בֶּן־חוּר Ben-húr,1.reg.4.8
בֶּן־חַיִל Ben-háil,2.paral.17.6
בֶּן־חֶסֶד Ben-heſed,1.reg.4.10
בָּנִי Baní,vel Bāní, Benní, Bo ni, vel Bonní,hezræ 10.33, 2. ſem.23.36,nechem.3.17, 1.paralip.6.46,& 9.4
בְּנֵי־בְרַק Bane.ieſoſ.19.45
בְּנָיָה,& cum ſyllabica adie- ctione בְּנָיָהוּ Banaiá, ſiue Banea,1.para.4.36,2.ſem. 3.29,hezræ 10.25
בְּנֵי יַעֲקָן Bené iaacán, nume. 33.31
בִּנְיָמִין Beniamín, geneſ.35.18
בָּנִינוּ Banínu,nechem.10.13
בְּנָעָא ſiue בְּנָעָה Banaá,1.para- lip.8.36,& 9.43
בֶּן־עַמִּי Ammón,geneſ.19.36
בְּסוֹדְיָה Beſodiá,nechem.3.6
בֶּסַי Beſái, ſiue Beſee, neche. 7.52,hezræ 2.47
בְּעוֹר Beór,geneſ.36.32
בֹּעַז Bóoz,ruth 2.2
בָּעַל Báal,1.reg.16.32

בַּעַל בְּרִית Báal berith, iud.9.4
בַּעַל גָּד Báal gad, iehoſ.11.17
בַּעֲלָה Baalá, iehoſ.15.9
בְּעָלוֹת Baloth, iehoſ.15.23
בַּעַל זְבוּב Béel zebúb, 2.reg.1.2
בַּעַל חָנָן Balanán, gen.36.39
בַּעַל חָצוֹר Báal haſór, 2.ſe.13.23
בַּעַל חֶרְמוֹן Báal hermón, iudi. 3.3
בְּעַל־טְעָם Beel-teém, hez.4.8
בְּעַלְיָה Baaliá, 1.paralip.12.5
בְּעַלְיָדָע Baaliadá, 1.paral.14.7
בַּעֲלֵי יְהוּדָה, 2.ſemu.6.2.
בְּעָלִים Baalím, 1.ſemu.7.4
בַּעֲלִים Bahalís, irme.40.14
בַּעַל מְעוֹן Béel meón, ſiue Báal meón, iechez.25.9, nume.32.38
בַּעַל־פְּעוֹר Béel-phegór, hoſe. 9.10
בַּעַל־פְּרָצִים Báal-pharaſím, 2. ſemu.5.20.
בַּעַל צְפוֹן Béel ſephón, exod. 14.2
בַּעַל שָׁלִשָׁה Bal ſalíſa, 2. reg. 4.42
בַּעֲלַת Baaláth, iehoſ.19.8
בַּעַל תָּמָר Báal thamár, iudic. 20.33
בְּעֹן Beón, nume.32.3.
בַּעֲנָא Baaná, 1.reg.4.12
בַּעֲנָה Baaná, 2.ſemu.4.2
בַּעֲרָא Bará, 1.paralip.8.8
בַּעֲשָׁא Baaſá, 1.reg.15.17
בַּעֲשֵׂיָה Baſaiá, 1.paralip.6.4
בָּעֶשְׁתְּרָה Boſrá, iehoſ.21.27
בַּצַי Beſái, hezræ 2.17
בְּצַלְאֵל Beſeleél, exod.31.2
בַּצְלוּת Beſlúth, hezræ 2.50
בְּצֻקַת Baſcáth, ſiue Beſecáth; iehoſ.15.39, 2.reg.22.1
בֶּצֶר Bóſor, ſiue Boſra, 1.paral.7.38, gene.36.33
בָּצְרָה Boſrá, geneſ.36.33
בַּקְבּוּק Becbúc, hezræ 2.49
בַּקְבַּקְיָה Becbeciá, nech.11.16
בַּקְבַּקַּר Bacbacár, 1.paral.9.15
בָּקִי Bocci, nume.34.22
בָּקִיָּהוּ Bocciáu, 1.paral.25.4
בְּרֹאדַךְ Berodách, 2.reg.20.12
בְּרָאיָה Baraiá, 1.paral.8.20
בֶּרֶד Barad, ſiue Bared, gene. 16.14, 1.paral.7.21
בָּרוּךְ Barúch, irme.32.12
בְּרוֹתָה Berothá, iechez.47.16
בַּרְזַיִת Barzáith, 1.paral.7.31
בַּרְזִלַּי Berzellái, 2.ſemu.17.27
בַּרְחוּמִי Beromí, 2.ſemu.23.31
בֶּרִי Berí, 1.paral.7.37
בְּרִיחַ Baría, 1.paral.3.22
בְּרִיעָה Bariá, ſiue Beriá, ſiue Brie, 1.paral.7.30, gen.46.

17,nume.26.44
בְּרִיעִי Brieitæ,nume.26.44
בְּרִית Berith,iudic.9.46
בְּרַכְאֵל Barachél,iiob 32.2
בְּרָכָה Baracha,1.paral.12.3
בְּרָכְיָה,& cũ ſyllabica adiectio
ne בְּרָכְיָהוּ Barachia,zecha.
1.1,2.paralip.28.12
בָּרָע Bara, gene.14.2
בְּרִעָה Baria,1.paralip.8.13
בָּרָק Barác,iudic.4.6
בֶּרֶק Barác, iehoſ.19.45
בַּרְקוֹס Bercos,hezræ 2.53
בַּרְזִלַּי Berſa,gene.14.2
בֵּרֹתַי Beroth,2.ſemu.8.8
בֵּרֹתִי Berothites,2.ſem.4.2
בְּשׁוֹר Beſor, 1.ſemu.30.9
בִּשְׁלָם Beſelam,hezræ 4.7
בַּשְׂמַת Baſemath,gene.26.33
בָּשָׁן Baſan,ieſah.2.13
בְּתוּאֵל Bathuél,gene.22.22
בֵּתוּל Bethúl,iehoſ.19.3
בְּתִיָה Bethia,1.paralip.4.18
בֶּתֶר Béther,Cantic.2.16
בֵּתְרוֹן Bethorón,2.ſem.2.28
בַּת־שֶׁבַע Beth-ſabee,2.ſemu.
11.3
בַּת־שׁוּעַ Beth-ſúa,1.paral.3.5
גְּאוּאֵל Guél, nume.13.15
גֹּב Gob,2.ſemu.21.18
גֶּבַּי Gebbái, nechem.11.7
גִּבִּים Gabím,ieſah.10.31
גְּבָל Gebál,pſal.83.8
גִּבְלִים Giblii,1.reg.5.18
גֶּבַע Gaba,ſiue Gabae,vel Ga
bee,ſiue Geba,ieſah.10.29
iehoſ.21.17,& 18.24, nech.
7.30
גִּבְעָא Gabaá,1.paral.2.49.
גִּבְעָה Gabaá,iehoſ.15.57
גִּבְעוֹן Gabaón, iehoſ.18.25
גִּבְעוֹנִי Gabaonites,1.par.12.4
גִּבְעוֹנִים Gabaonitæ,2.ſem.21.2
גִּבְעָתִי Gabaathites,1.par.12.3
גֶּבֶר Gebbár,hezræ 2.20
גָּבֶר Gáber,1.reg.4.19
גַּבְרִיאֵל Gabriél,dani.8.16
גַּבְתוֹן Gabathón,ſiue Gebbe-
thón, iehoſ.21.23,& 19.44
גָּד Gad,gene.30.11
גַּדְגָּד Gadgád,nume.33.32
גִּדְגָּדָה Gadgád,deut.10.7
גָּדִי Gad,ſiue Gaditæ,1.par.5.
18,iehoſ.1.12
גַּדִּי Gaddí,nume.13.11
גַּדִּיאֵל Geddiél,nume.13.10
גְּדַל Gaddél,ſiue Geddél. hez
ræ 2.45 & 47
גְּדַלְיָה, & cum ſyllabica adie-
ctione גְּדַלְיָהוּ Godolias, ſi-
ue Gedelias,ſeph.1.1,irm.
38.1

גְּדַלְתִּי Geddelthí, 1.para.25.4
גִּדְעוֹן Gedeón, iudicum 6.13
גִּדְעֹנִי Gedeón, nume.1.11
גֶּדֶר Gáder, iehoſ.12.13
גְּדוֹר Gadór, ſiue Gedór, 1.paral.4.39.iehoſ.15.58
גְּדֵרָה Gederá, iehoſ.15.36
גְּדֵרוֹת Gaderóth, ſiue Gideróth, 2.par.28.18, icho.15.41
גְּדֵרִי Gederites, 1.paral.27.28
גְּדֵרָתִי Gederothites, 1.p.12.4
גְּדֵרָתַיִם Gederotháim. iehoſ. 15.36
גּוֹג Gog, iechez.38.2
גּוֹזָן Gozán, 2.reg.19.12
גּוֹלָן Gaulón, ſiue Golán. iehoſ.20.8, deut.4.43
גּוּנִי Guní, gene.46.24
גּוּר Gur, 2.reg.9.27
גּוּר־בַּעַל Gur-báal, 2.par.26.7
גִּזוֹנִי Gezonites, 1.par.11.34
גֵּזֶז Gezéz, 1.paral.2.46.
גָּזָם Gazím, hezræ 2.47
גֶּזֶר Gázer, ſiue Gézer, 1.re.9.15, 2.ſemu.5.25
גִּחוֹן Gihón, 1.reg.1.33
גַּחַם Gáham, gene.22.24
גָּחַר Gáher, hezræ 2.46
גֵּיא־חֲלַח Gemélli, 2.ſem.8.13
גֵּיא־שְׁמָנִים Geth-ſemaní, ieſah.28.1
גֵּי־הִנֹּם Cehennóm, iehoſ.15
גִּיחַ Giah, 2.ſemu.2.23
גִּיחֹן Gehón, gene.2.12
גֵּיחֲזִי Giezí, 2.reg.4.12
גִּילֹנִי Gilonites, 2.ſemu.15.12
גִּינַת Ginéth, 1.reg.16.22
גֵּישָׁן Geſán, 1.par.2.47
גִּלְבֹּעַ Gelbóe, 1.ſemu.28.4
גִּלְגָּל Galgál, hoſe.9.15
גִּלֹה Gilo, icho.15.51
גְּלִיל Galilæa, 1.reg.9.11
גְּלִילוֹת Galilæa, iehoſ.13.2
גַּלִּים Gallím, 1.ſemu.25.44
גָּלְיָת Goliáth, 1.ſemu.17.4
גָּלָל Galál, 1.paral.9.15
גַּלָּלַי Galalái, nechem.12.34
גִּלֹנִי Gelonites, 2.ſemu.23.34
גִּלְעָד Galaád, nume.26.29
גִּלְעָדִי Galaadites, iudi.12.7
גִּלְעָדִים Galaditæ, 2.reg.15.25
גַּמָּדִים Pigmæi, iechez.27.11
גָּמוּל Gamúl, 1.par.24.16
גַּמְזוֹ Gamzó, 2.paral.28.18
גַּמָּלִי Gemallí, nume.13.12
גַּמְלִיאֵל Gamaliél, nume.1.11
גֹּמֶר Gómer, gene.10.2
גְּמַרְיָה Gamariás, irme.29.3
גְּנֻבַת Genubáth, 1.reg.11.20
גִּנְתוֹן Genthón, neche.10.6
גַּעַל Gáal, iudicum 9.35
גָּעַשׁ Gáas, iehoſ.24.30

גֹּעָתָה Goátha, irme. 31.39
גַּעְתָּם Gathám, gen. 36.11
גֵּרָא Gerá, gen. 46.21
גָּרֵב Garéb, irme. 31.39
גֵּרְגְּשִׁי Gergeſæi, gen. 15.20
גֵּרְזִי Gerzí, 1. ſem. 27.8
גְּרִזִּים Garizím, iudic. 9.7
גַּרְמִי Garmí, 1. par. 4.19
גְּרָר Gerará, gen. 20.1
גֵּרְשֹׁן Gerſóm, 1. par. 20.6
גֵּרְשָׁם Gerſám, exod. 2.21
גֵּרְשֻׁנִּי Gerſonni, 1. par. 26.20
גְּשׁוּר Geſſúr, 2. ſemu. 3.3
גְּשׁוּרִי Geſſurí, deut. 3.14
גֹּשֶׁם Góſſem, nechem. 2.19
גֹּשֶׁן Géſſen, vel Góſen, gen. 46.28. iehoſ. 10.41
גַּשְׁפָּא Gaſphá, nechem. 11.20
גַּת Geth, 2. par. 11.8
גַּת־רִמּוֹן Geth-remmón, iehoſ. 19.45
גַּתְּחֵפֶר Geth hépher, iehoſ. 19.13
גִּתַּי Gethæus, 2. ſem. 6.11
גִּתִּים Gethæi, iehoſ. 13.3
גִּתַּיְמָה Getháim, 2. ſem. 4.3
גֶּתֶר Géther, gen. 10.22
דֹּאֵג Doég, 1. ſem. 21.7
דֹּאר Dor. iehoſ. 17.11
דְּבִיר Dabír, iehoſ. 10.3
דִּבְלָיִם Debeláim, hoſe. 1.2
דִּבְלָתָה Deblátha, ieche. 6.14
דִּבְלָתָיִם Deblathaím, ir. 48.22
דְּבֹרָה Deborá, iudic. 4.4
דִּבְרָה Deberá, iehoſ. 15.7
דִּבְרִי Dabrí, leuit. 24.11
דָּבְרַת Dabereth, iehoſ. 19.12
דַּבֶּשֶׁת Debbáſeth, iehoſ. 19.11
דָּגוֹן Dagón, iudic. 16.23
דֹּדָוָהוּ Dodau, 2. par. 20.37
דְּדָן Dadán ſiue Dedán, gen. 10.7. irme. 25.23
דֹּדָנִים Dodaním, gen. 10.4
דְּדָנִים Dedaním, ieſah. 21.13
דֶּהָוֵא Dieuí, hezræ 4.9
דָּוִד Dauíd, 1. ſem. 17.12
דּוֹדָי Dudia, 1. par. 27.4
דּוֹדָנִים (alia exẽplaria legunt רוֹדָנִים.) Dodaním, 1. pa. 1.7
דּוּמָה Dumá, iehoſ. 15.52
דַּמֶּשֶׂק Damaſcus, 2. re. 16.10
דּוֹר Dor, iehoſ. 11.2
דּוּרָא Durá, dani. 3.1
דִּיבוֹן Dibón, ieſah. 15.2
דִּיבֹן גָּד Dibón gad, nu. 33.45
דִּיבוֹן Dibón, ieſah. 15.9
דִּימוֹנָה Dimoná, iehoſ. 15.22
דִּינָה Diná, gen. 30.21
דִּינָיֵא Dinæi, hezræ 4.9
דִּישָׁן Diſán, gen. 36.21
דְּלָיָה, & cũ ſyllabica adiectione דְּלָיָהוּ Delaiá, ſiue De-

laias,siue Delaiau,1.par.3.24.irme.36.12,1.par.24.17

דְּלִילָה Dalilá,iudic.16.4

דְּלְעָן Deleán,iehoſ.15.38

דַּלְפוֹן Delphón,eſter 9.7

דַּמִּים Dommím,1.ſem.17.1

דִּמְנָה Damná,iehoſ.21.35

דַּמֶּשֶׂק Damaſcus,gen.15.2

דָּן Dan,gen.14.15

דַּנָּה Danná,iehoſ.15.49

דִּנְהָבָה Denába,gen.36.32

דָּנִיֵּאל Daniél,dan.1.6

דְּעוּאֵל Duél.num.1.14

דָּפְקָה Daphcá,num.33.12

דְּקְלָה Declá,gen.10.25

דַּרְדַּע Dordá,1.reg.4.31

דָּרְיָוֶשׁ Darius,dan.5.31

דַּרְמֶשֶׂק Darmaſcus,1.pa.18.5

דָּרָע Dará,1.par.2.6

דַּרְקוֹן Darcón,hezræ 2.54

דִּשׁוֹן Diſón,gen.36.21

דָּתָן Dathán,num.16.1

דֹּתָן Dothán,gen.37.16

הָאַרְדִּי Arodites, siue Araraites,2.ſem.23.33

הֶבֶל A'bel, gen.4.2

הֵגֶא Egeus,eſter 2.3

הָגָר Agár,gen.16.1

הַגְרִאִים Agareni,1.par.5.10

הַגְרִי Agarai, siue Agarenus, 1.par.11.39,& 28.31.

הֲדָד Adád.gen,36.36

הֲדַדְרִמּוֹן Adadremmón, zechar,12.12

הֹדּוּ India, eſter 1.1

הֲדוֹרָם Adorám,gen.10.25

הַדָּי Heddái, 2.ſem.23.30

הֲדַסָּה Ediſſá,eſter 2.7

הֲדָר Adár,gen.36.39

הֲדַרְעֶזֶר siue הֲדַדְעֶזֶר Adarézer, 1.par.18.3,2.ſem.8.3

הוֹד Hod,1.par.7.38

הוֹדַוְיָה Odoía, siue Oduia, 1.par.5.24&9.7

הוֹדַיָּה Odaia, siue Odeuia, 1.par.4.19,nechem.10.13

הוֹהָם Ohám,iehoſ.10.3

הוֹמָם Homám,1.par.1.39

הוֹרָם Horám,iehoſ.10.33

הוֹשָׁמַע Sáma,1.par.3.18

הוֹשֵׁעַ Oſee,hoſe.1.1

הוֹשַׁעְיָה Oſaiás, nechem.12.32

הוֹתִיר Othír, 1.par.25.4

הֵימָן Emán,siue Hemán,1.paralip.2.6,1.reg.4.31

הֵימָם Hemám, gen.36.22

הֲלוֹחֵשׁ Alohés,nechem.3.12

הֶלֶל Ellél,iudic.12.12

הֵלֶם Hélem, 1.par.7.35

הַמְדָּתָא Amadathi, eſter 3.1

הָמוֹנָה Amoná,iechez.39.16

הֲמֶלֶךְ Amélech,1.reg.22.26

הָמָן Amán, eſter 3.1
הַמּוֹצָה Amoſá, iehoſ.18.26
הַמְּתֹאָר Amthár, iehoſ.19.13
הִנֹּם Ennóm, irme.7.31
הָנָע Aná, 2.reg.18.34
הַנְּתָן Nathón, iehoſ.19.14
הַסִינִי Sinæus, gen.10.11
הַסְּנָאָה Aſnaá, nechem.3.3
הַסְּנָאָה Aſaná, 1.par.9.7
הָעַי Hái, iehoſ.7.2
הַפְּצֵץ Aſphés, 1.par.24.14
הַפָּרָה Aphará, iehoſ.18.23
הַצְּבָיִם Aſbaím, vel Aſebaím, nechem.7.58.hezræ 2.55
הַצִּדִּים Aſſedím, iehoſ.19.35
הַצְּלֶלְפּוּנִי Aſalelphúni, 1.paral.4.3
הַקּוֹץ Accos, ſiue Hacus, 1.pa. 24.9, nechem.3.21
הַקְּטֵן Eccetán, hezræ 8.12
הַקִּין Accáin, iehoſ.15.56
הֹר Hor, nume.20.22
הָרָא Rá, 1.par.5.26
הָרַבָּה Arebbá, iehoſ.15.59
הָרוּם Arúm, 1.par.4.8
הָרָמָה Aramá, ſiue Hormá, iehoſ.19.36 & 29
הַרְמוֹן Armón, hamós 4.1
הָרָן Arán, gen.11.26
הָרַפָּה Araphá, 2.ſem.21.16
הָרְקוֹן Arecón, iehoſ.19.46
הָרָרִי Arari, ſiue Ararites, ſiue Ororí, 1.paral.11. 35 & 34, 2.ſemu.23.33
הַשֵּׁם Aſſém, 1.par.11.34
הַתָּךְ Athách, eſter 4.5
הַתַּרְשְׁתָא Atharſátha, hezræ 2.61
וַנִיָּה Vaniá, hezræ 10.36
וַפְסִי Vapſí, num.13.15
וַשְׁנִי Vaſſení, 1.par. 6.28
וַשְׁתִּי Vaſthí, eſter 1.9
זְאֵב Zeb, iudic.7.25
זָבָד Zabád, 1.par. 2.36
זַבְדִּי Zabdí, ſiue Zebedæus, iehoſ.7.1, hezræ 11.17
זַבְדִיאֵל Zabdiel, 1.par.27.2
זְבַדְיָה Zabadiás, ſiue Zebediá, 1.par.8.15.hezræ 8.8
זָבוּד Zabúd, 1.reg.4.5
זְבוּדָה Zebida, 2. reg.23.36
זְבוּלֹנִי Zabulonites, iud.12.11
זֶבַח Zebee, iudic.8.5
זַבַּי Zabbai, hezræ 10.28
זְבִינָא Zabiná, hezræ 10.43.
זְבֻל Zebúl, iudic.9.28
זְבוּלוּן Zabulón, gen.30.20
זֹהַם Zóom, 1.par.11.19
זִו Zio, 1.reg.6.1
זוֹחֵת Zohéth, 1.par.4.20
זִזָא Ziza, 1.par.2.33
זוֹחֶלֶת Zohéleth, 1.reg.1.9

זִיזָא Zizá,1.paralip.4.37
זִינָא Ziná,1. paralip.23.10
זִיעַ Zíe,1.paral.5.13
זִיף Ziph,iehof.15.25
זִיפָה Ziphá,1.paralip.4.16
זֵיתָן Zethán,1.paral.7.10
זַכּוּר Zachúr, siue Zechúr,1. paral.4.26,nume.13.5
זַכַּי Zacchái,hezræ 2.9
זָכֶר Zácher,1.paralip.8.31
זִכְרִי Zechrí,exod.6.22
זְכַרְיָה Zachariás,1.paral.5.7
זִלְפָּה Zelphá,geneſ.29.24
זָמָה Zamá, siue Zemmá,1.paral.6.42, 2.paral.29.11
זַמְזֻמִּים Zomzómim,deu.2.21
זְמִירָה Zamirá,1.paral.7.8
זִמְרִי Zambrí, irme.25.25
זִמְרָן Zamrán,geneſ.25.2
זָנוֹחַ Zanoe,iehoſ.15.34
זָעֻן Zauán,geneſ.36.27
זִפִּים Ziphæi,1.ſemu.23.19
זְפַרְנָה Zephróna,num.34.9
זְרֻבָּבֶל Zorobabél,1.par.3.19
זֶרֶד Záred,nume.21.12
זֶרַח Zára,geneſ.36.13
זַרְחִי Zarahí, vel Zarcitæ,1.paral.27.11, nume.26.13
זְרַחְיָה Zarahiás, siue Zareheé, 1.paral.6.6,hezræ 8.4
זָרֵשׁ Záres,eſter 5.14

זְתוּא Zethú,hezræ 2.8
זַתָּם Zathám,siue Zethám,1. paralip.26.22,& 23.8
זֵתָר Zethár, eſter 1.10

חֹבָב Hobáb, nume.10.29
חֲבוֹר Habór,2.reg.17.6
חֲבַיָּה Habiá,hezræ 2.61
חֲבַצִּנְיָה Habſaniás,irme.35.3
חֲבַקּוּק Habacúc, chabac.1.1
חֶבֶר aut חֵבֶר Háber, siue Héber,1.para.7.32,gen.46.17
חֶבְרוֹן Hebrón,geneſ.13.19
חֶבְרֹנִי Hebróní,nume.26.58
חָגָב Hagáb,hezræ 2.46
חֲגָבָה Hagabá,hezræ 2.45
חַגַּי Aggí, geneſ.46.16
חַגַּי Aggæus,chaggai 1.1
חַגִּיָּה Haggiá, 1.paral.6.29
חַגִּית Aggíth,2.ſemu.3.4
חֶגְלָה Heglá,nume.26.33
חֲדָלִי Hadalí,2.paral.28.12
חֲדִיד Hadíd, nechem.7.36
חִדֶּקֶל Tigris,geneſ.2.14
חֲדַד siue הֲדַד Hadád,geneſ.25 15,1.paral.1.30
חַדְרַךְ Hadrách,zechar.9.1
חֹדֶשׁ Hódes,1.paral.8.9
חֲדַשָּׁה Hadaſſá,iehoſ.15.37
חֲדָשִׁי Hadſí,2.ſemu.24.6
חוֹבָה Hobá, geneſ.14.16
חַוָּה Heuá,geneſ.3.20
חוֹזַי Hozái,2.paral.33.19

חִוִּי Heuæus,geneſ.10.17
חֻוֵּילָה Heuilá, ſiue Heuiláth, geneſ.10.7
חוּל Hul,geneſ.10.23
חוּפָם Huphám, nume.26.39
חוּפָמִי Huphamites,nu.26.39
חוּקֹק Hacóc,1.paral.6.75
חוּר Hur,1.paral.4.1
חוֹרִי Horí,nume.13.6
חוּרִי Huri,1.paral.5.14
חוּרַי Hurái,1.paral.11.32
חוּרָם Hirám,ſiue Hurám,2.paralip.2.2,& 1.paral.8.6
חוֹרָן Aurán,iechez.47.17
חוֹשָׁה Hoſá,1.paral.4.4
חוּשַׁי Chuſái, ſiue Huſí, 2.ſemu.15.37,1.reg.4.16
חוּשִׁים Huſím,1.paral.8.8
חַוֹּת יָאִיר Hauóth iaír,deu.3.14
חוֹתָם Hothám,1.paral.7.33
חֲזָאֵל Hazaél,1.reg.19.17
חֲזוֹאֵל Hazaél, 2.paralip.22.6
חָזוֹ Azau,geneſ.22.22
חֲזוֹאֵל Hoziél,1.paral.23.8
חֲזִיאֵל Haziá,nechem.11.4
חֲזִיזֹן Hezión,1.reg.15.18
חֲזִיר Hazír,ſiue Hezir, 1.par. 24.14,nechem.10.20
חִזְקִי Hezecí,1.paral.8.17.
חִזְקִיָּה,& cũ ſyllabica adiectione חִזְקִיָּהוּ Ezechias, 2.reg. 18.1,ieſah.38.1
חֲטִיטָא Hatitá,hezræ 2.42
חֲטִיל Hatíl,hezræ 2.57
חֲטִיפָא Hatiphá,Hezræ 2.54
חַטּוּשׁ Hattús,1.paral.3.22
חִיאֵל Hiél,1.reg.16.34
חֵילָם Helám,2.ſemu.10.16
חֵילֹן Helón,1.paral.6.58
חֵירָה Hirás,gene.38.1
חֵירָם Hirám,2.ſemu.5.11
חֲכִילָה Hachilá,1.ſemu.23.19
חֲכַלְיָה Hachelai, ſiue Hachelias,nechem.10.1,& 1.1
חֲכְמוֹנִי Hachamoní,1.pa.11.11
חֲלָאָה Halaá,1.paral.4.5
חֲלָאָם Helám,2.ſemu.10.17
חֶלֶב Héleb,2.ſemu.23.29
חֶלְבָּה Helbá,iudic.1.31
חֶלְדָּה Holdá,2.reg.22.14
חֶלְדַי Holdái,1.paral.27.15
חֶלַח Halá,2.reg.17.6
חַלְחוּל Halhúl,iehoſ.15.58
חֲלִי Chalí, iehoſ.19.25
חֵלֶם Hélem,zechar.6.14
חֵלֹן Helón,nume.2.7
חֹלֹן Holón,iehoſ.15.51
חֶלֶף Héleph,iehoſ.19.33
חֶלֶץ Héles, ſiue Hélles, 2. ſemu.23.26,1.paral.2.39
חֵלֶק Hélec,nume.26.30
חֶלְקִי Helecitæ,nume.26.30

חֶלְקִי Helci, nechem.12.15
חִלְקִיָּה, & cum syllabica adiectione חִלְקִיָּהוּ Helcias, irm. 1.1, 2.reg.18.18
חֶלְקַת Halcáth, siue Helcáth, iehos.19.25, & 21.31
חָם Cham, gene.5.32
חֶמְדָּן Hamdán, gene.36.26
חֲמוּאֵל Hamuél, 1.paral.4.26
חֲמוּטַל Amitál, 2.reg.23.31
חָמוּל Hamúl, genes.46.12
חֲמוֹן Hamón, iehos.19.28
חֲמוֹר Hemór, gene.33.19
חֲמָתָה Athmathá, iehos.15.53
חַמְרָן Hamrán, 1.paral.1.41
חֲמָת Emáth, 2.reg.14.25
חֲמֹת דֹּאר Hamóth dor, ieho. 21.32
חֲמָתִי Hamathæus, gen.10.17
חֵן Hen, zechar.6.14
חֲנָדָד Henadád, nechem.3.18
חַנָּה Anná, 1.semu.1.2
חֲנוֹךְ Henóch, gen.4.18
חָנוֹן Hanón, 2.semu.10.1
חֲנִיאֵל Haniél, 1.paral.7.40
חֲנֹכִי Henocitæ, nume.26.5
חֲנַמְאֵל Hanameél, irme.32.7
חָנָן Hanán, 1.paral.11.43
חֲנַנְאֵל Hananeél, nechem.3.1
חֲנָנִי Hanáni, 1.reg.16.7
חֲנַנְיָה, & cum syllabica adiectione חֲנַנְיָהוּ Hananiá, 2. paralip.26.11, irme.37.12
חָנֵס Hanés, iesah.30.4
חַסַדְיָה Hasadias, 1.paral.3.20
חֹסָה Hosá, 1.paral.26.10
חַסְרָה Hasrá, 2.paral.34.21
חָצוֹר Asór, siue Hasór, irme. 49.28, iehos.19.36
חֲצַצֹן תָּמָר Hasasón thamár, gene.14.8
חָצֵר Heser, 1.reg.9.81
חֲצַר גַּדָּה Haser gaddá, iehos. 15.27
חֲצַר סוּסָה Haser susá, ieh.19.5
חֲצַר סוּסִים Hasár susím, 1.paralip.4.31
חֲצַר שׁוּעָל Hasár suhál, vel Hasér suál, 1.paralip.4.28, iehos.19.2
חֶצְרוֹ Hesró, 1.paral.11.37
חֶצְרוֹן Hesrón, iehos.15.3
חֶצְרוֹנִי Hesronitæ, num.26.6
חֶצְרַי Hesrái, 2.semu.23.35
חֲצֵרִים Haserím, deut.2.27
חֲצַרְמָוֶת Hasarmóth, ge.10.25
חֶצְרֹן Esrón, gen.46.9
חֲצֵרוֹת Haseróth, deut.1.1
חֻפָּה Hopphá, 1.paral.24.12
חֻפִּים Ophím, gene.46.21
חֻפָּם Haphám, vel Happhím, 1.paral.7.13 & 16

חָפְנִי Ophni,1.ſemu.1.3
חֲפַצִי־בָהּ Haphſi-bá,2.reg.21.1
חֵפֶר Hépher,1.paral.4.6
חֵפְרִי Hepherita, nume.26.32
חַפָּרַיִם Hapharáim,ieh.19.19
חֵפְרַע Ephrée,irme.44.30
חֲקוּפָא Hacuphá,hezræ 2.52
חֻקֹּק Hucúca,iehoſ.19.34
חֹרֵב Horéb,exod.3.1
חַרְבוֹנָא Harboná,eſter 1.10
חָרוֹד Haród,iudic.7.1
חֲרָדָה Haradá,nume.33.24
חֲרוֹדִי Harodí,2.ſemu.23.24
חֲרוּמָף Haromáph,nech. 3.10
חֲרוּפִי Haraphites, 1.para.12.5
חָרוּץ Harús,2.reg.21.19
חַרְחוּר Harhúr,hezræ 2.51
חַרְחַס Araás,2.reg.22.14
חֹרִי Chorræus,ſiue Horræus, vel Horí,gene.14.6,deu. 2.22, geneſ.36.22
חֹרִים Chorræi, ſiue Horrhæi, gene.14.6,deut.2.12
חָרִם Haram,vel Herem,nechem.10.5 & 31
חָרִיף Haréph,nechem.7.24
חֹרֵם Horém,iehoſ.19.38
חָרְמָה Harmá, ſiue Haramá, ſiue Hermá, vel Hormá, iehoſ.15.30,1.ſem.30.30,iehoſ.12.14.nume.21.3
חֶרְמוֹן Hermón,deut.3.8
חֶרְמוֹנִים Hermoniim,pſ.42.7
חָרָן Harán,gene.11.32
חֹרֹנִי Horonites,neche.2.10
חֹרֹנַיִם Oronaim,ieſah.15.5
חַרְנֵפֶר Harnápher,1.par.7.37
חָרֵס Háres,iudic.1.35
חָרִף Haríph,1.paral.2.51
חַרְסָא Harſá,hezræ 2.52
חֲרֹשֶׁת Haróſeth,iudic.4.13
חֶרֶת Háreth,1.ſemu.22.5
חַשְׁבַּדָּנָה Haſbadána,nec.8.4
חֲשַׁבָּה Haſabá,1.paral.3.20
חֶשְׁבּוֹן Heſebón,ieſah.15.4
חֲשַׁבְיָה Haſabiá,ſiue Haſebiá, 1.paralip.6.45,& 9.14
חֲשַׁבְנָה Haſebná, neche.10.25
חֲשַׁבְנְיָה Haſebniá,neche.9.5
חֲשׁוּב Haſúb,ſiue Haſſúb,nechem.10.14,1.paral.9.14
חֲשׁוּפָא Haſuphá,hezræ 2,43
חֻשָׁם Huſám, geneſ.36.34
חֲשִׁם Haſím,1.paral.7.13
חָשֶׁם Haſém,ſiue Haſóm,vel Haſúm,nechem.7.22,hezræ 10.32,& 2.19
חֲשְׁמוֹן Haſſemón,iehoſ.15.27
חַשְׁמֹנָה Heſmoná, num.33.29
חֻשָׁתִי Huſathí,2.ſemu.21.18
חֵת Heth, ſiue Hethæus, ge-

nes.23.3,& 10.15
חִתִּי Hethæi, gene.15.20
חִתִּים Hethim,iudic.1.26
חִתִּית Chetæa,iechez.16.2
חִתִּית Chetæi,1.reg.11.1
חֶתְלֹן Hethalón,iechez.47.15
חַתַּת Hathath,1.paral.4.13
טַבְאֵל Tabeél,hezræ 4.7
טַבְאַל Tabeél,ieſah.7.6
טֵבַח Tabee,gene.22.24
טִבְחַת Tebath,1.paral.18.8
טָבַלְיָהוּ Tabelias,1.paral.26.11
טַבָּעוֹת Tabbaóth, ſiue Tebaoth,hezræ 2.43,nechem. 7.46
טַבְרִמֹן Tabremón,1.reg.15.18
טֶבֶת Tebbáth,iudic.7.22
טֵבֵת Tebéth,eſter 2.16
טוֹב Tób,iudic.11.3
טוֹב אֲדֹנִיָּה Tob adonias, 2.paralip.17.7
טֶלֶם Télem,iehoſ.15.24
טַלְמוֹן Telmón,1.paral.9.17
טַפְסַר Taphſár,irme.51.27
טַפַּת Tapheth,1.reg.4.11
טַרְפַּלָּאִי Terphalæi,hezræ 4.9
יַאֲזַנְיָה, & cũ ſyllabica adiectione יְאַזַנְיָהוּ Iezonia, irme. 35.3, 2.reg.25.23
יָאִיר Iaír,1.paral.2.22
יָאִירִי Iairites,2.ſemu.20.26
יֹאשִׁיָּהוּ Ioſias,2.reg.22.3
יְאִתְרַי Iethrái,1.paral.6.21
יְבוּס Iebús,iehoſ.18.16
יְבוּסִי Iebuſæus,geneſ.10.16
יְבַחַר Iebahár,2.ſemu.5.15
יָבִין Iabín,iehoſ.11.1
יָבֵישׁ גִּלְעָד Iabés galaád,iu.11.1
יָבֶל Iabél,gene.4.20
יִבְלְעָם Ieblaám,iehoſ.17.11
יִבְנְאֵל Iebnael,ſiue Iebneel,iehoſ.19.33,& 15.11
יַבְנִיָּה Iabniá,2.paral.26.6
יְבַנְיָה Iebaniás,1.paral.9.8
יוֹבַנְיָה Iobaniá,1.paral.9.8
יַבֹּק Iaboc,ſiue Ieboc,geneſ. 32.22,nume.21.23
יָבֵשׁ Iabés,2.reg.15.10
יָבֵשׁ גִּלְעָד Iabés galaád, iudic. 21.8
יִבְשָׁם Iebſém,1.paral.7.1
יִגְאָל Iegaál,ſiue Igaál, 1.par. 3.22,2.ſemu.23.36
יִגְבְּהָה Iegbaá,nume.32.35
יְגְדַלְיָהוּ Iegedeliá,irme.35.4
יָגוּר Iagúr,iehoſ.15.21
יָגְלִי Ioglí,nume.34.22
יְדְאָלָה Iedalá,iehoſ.19.15
יְדִבְּשׁ Iedebós,1.paral.4.3
יְדוֹ Iaddó,1.paral.27.21
יְדוֹן Iadón,nechem.3.7
יְדוּעֵ Ieddá, vel Ieddóa,vel Ied

dúa,nechem.12.10,& 21
יְדוּתוּן Idithún,1.paral.9.16
יֵדֵי Ieddu,hezræ 10.42
יְדִידָה Ididá,2.reg.22.1
יְדִיָּה Iediá, ſiue Idaiá, neche. 3.10, 1.paral.4.37
יְדִיעֲאֵל Iadiél,ſiue Iadihél,ſiue Iedihél, 1.paralip. 7.11 & 7,& 11.45
יִדְלָף Iedláph,gene.22.22
יְדַע Iadá,1.paral.2.28
יְדַעְיָה Iadaiá,ſiue Idaiá, vel Iedaiá, hezræ 2.35, nechem. 7.38,1.paral.9.10
יְהֻד Iud,iehoſ.19.45
יְהֻדִיָּה Iudaiá,1.paral.4.18
יְהוּא Iehú,2.reg.9.2
יְהוֹאָחָז Ioacház,2.reg.23.34
יְהוֹאָשׁ Ioas,2.reg.11.21.
יְהוּדָה Iudá,geneſ.29.35
יְהוּדִי Iudæus,zechar.8.23
יְהוּדִים Iudæi,2.reg.25.25
יְהוּדִית Iudíth,gene.26.34
יְהוָה Adonái,exod.6.3
יְהוֹזָבָד Iozabád,2.reg.12.21
יְהוֹחָנָן Iohanán,1.paral.26.3
יְהוֹיָדָע Ioiadá,2.reg.11.15
יְהוֹיָכִין Ioachín,2.reg.24.6
יְהוֹיָקִים Ioacím,2.reg.23.34
יְהוֹיָרִיב Ioiaríb,1.paral.9.10
יְהוּכַל Iuchál,irme.37.3
יְהוֹנָדָב Ionadáb,2.ſemu.13.5
יְהוֹנָתָן Ionathán,iudic.18.30
יְהוֹסֵף Ioſéph,pſal.81.6
יְהוֹעַדָּה Ioadá,1.paral.8.36
יְהוֹעָדָן Ioadán,2.reg.14.2
יְהוֹצָדָק Ioſedec,1.paral.6.14
יְהוֹרָם Iorám,1.reg.22.51
יְהוֹשָׁבַע Ioſabá,2.reg.11.2
יְהוֹשָׁבְעַת Ioſabéth,2.par.22.11
יְהוֹשֻׁעַ Ieſus,Ioſúe,chaggái 1. 1, nume.13.17
יְהוֹשָׁפָט Ioſaphát,1.reg.15.24
יְהַלְלְאֵל Ialaleél,1.paral.4.16
יְהֵזְקֵאל vel יְחֶזְקֵאל Iáſa, ieſah. 15.4, 1.paral. 6.78
יוֹאָב Ioáb,1.ſemu.26.6
יוֹאָח Ioáh,1.paral.6.21
יוֹאָחָז Ioacház,2.paral.34.8
יוֹאֵל Ioél,1.paral.4.35
יוֹאָשׁ Ioás,iudic.6.11
יוֹב Iob,geneſ.46.13.
יוֹבָב Iobáb,gene.10.29
יוּבָל Iubál,gene.4.21
יְזַבָּד Iezabád,Iozabád,1.par. 12.4 & 20
יוֹזָכָר Iozachár,2.reg.12.21
יוֹחָא Iohá,1.paral.8.16
יוֹחָנָן Iohanán,2.reg.25.23
יוֹטָה Iotá,iehoſ.15.55
יוֹיָדָע Ioiadá,nechem.3.6
יוֹיָרִיב Ioiaríb,nechem.12.19

יוֹקִים Ioacím, nechem.12.10
יוֹכֶבֶד Iochábed,exod.6.20
יוּכַל Iuchal,irme.38.1
יָוָן Iauán,Græcia, Græci, genes. 10.1, Iesah.66.19, daniel 8.21
יוֹנָדָב Ionadáb,2.semu.13.3
יוֹנָה Ioná,2.reg.14.25
יְוָנִים Græci,ioel 3.6
יוֹנָתָן Ionathán,1.semu.13.2
יוֹסֵף Ioséph,gene.30.24
יוֹסַפְיָה Ioſphias,hezræ 8.10
יוֹאֵלָה Ioelá,1.paral.12.7
יוֹעֵד Ioéd, nechem.11.7
יוֹעֶזֶר Ioézer,1.paral.12.6
יוֹאָשׁ Ioás,1.paral.7.8
יוֹצָדָק Ioſedec,hezræ 3.2
יוֹרָה Iorá,hezræ 2.18
יוֹרָי Iorái,1.paral.5.13
יוֹרָם Iorám,2.ſemu.8.10
יוֹשַׁב־חֶסֶד Ioſab-héſed,1.p.3.20
יוֹשַׁבְיָה Ioſabiá,1.paral.4.35
יוֹשָׁה Ioſá,1.paral.4.34
יוֹשַׁוְיָה Ioſaiá,1.paral.11.46
יוֹשָׁפָט Ioſaphát,1.paral.11.43
יוֹתָם Ioathám,2.reg.15.5
יְוִיאֵל Iaziél,1.paral.12.3
יְזִיָּה Iezіá,hezræ 10.25
יָזִיז Iazíz,1.paral.27.31
יִזְלִיאָה Iezliá,1.paral.8.21
יְזַנְיָה Iezonias,irme.42.1

DD.i.

יִזְרִי Iezerites,1.paral.27.8
יִזְרַחְיָה Iezraiá, Izraiá, neche. 12.41,1.paral.7.3
יִזְרְעֵאל Iezrahél,iehoſ.15.55
יִזְרַעְאֵלִי Iezrahelites, 1.re.21.1
יִזְרַעְאֵלִית Iezrahelitis, 1.ſem. 27.3
יְזַתָּא Iezátha,eſter 9.9
יַחְבָּה Habá,1.paral.7.35
יַחְדּוֹ Ieddó,1.paral.5.14
יַחְדַּי Iahaddái,1.paral.2.47
יַחְדִּיאֵל Iediél,1.paral.5.24
יַחְדִּיהוּ Iadias, Iehedeia, 1.par. 27.30,& 24.20
יַחְזִיאֵל Iahaziél, Ieheziél,ezechiel, 1.paral.16.6 & 12. 4, hezræ 8.5
יַחְזִיָּה Iahaſiá,hezræ 10.16
יְחֶזְקֵאל Ezechiél, 1.para.24.15
יַחְזְרָה Iezra,1.paral.9.12
יְחִיאֵל Iahiél,1.paral.15.18
יְחִיאֵלִי Iehielí,1.paral.26.20
יְחִיָּה Iehiás,1.paralip.15.23
יַחְלְאֵל Ialél,gene.46.14
יַחְלְאֵלִי Ialelitæ, nume.26.26
יַחְמַי Iemái,1.paral.7.2
יַחְצִאֵל Iaſiél, Ieſiél, geneſ.46. 24,nume.26.48
יַחְצַאֵלִי Ieſielitæ,nume.26.48
יַחְצִיאֵל Iaſiél,1.paral.7.14
יַחַת Iáhat,Ieth, Iéheth, 1.pa-

ralip.6.21 & 43: & 23.10
יָטְבָה Iatebá,2.reg.21.19
יָטְבָתָה Ietebátha,nume.33.33
יָטָה Ietá,iehoſ.21.16
יְטוּר Ietúr, Ituræi, gen.25.15, 1.paral.5.19
יָכִין Iachín,gene.46.10
יְכָלְיָהוּ Iecheliá,2.reg.15.2
יְכָנְיָה Iechonias,1.paral. 3.16
יָלוֹן Ialón,1.paral.4.17
יְמוּאֵל Iamuél,gene.46.10
יָמִין Iamín,gene.46.10
יְמִינִי Iaminitæ,nume.26.12
יְמִינִי Iemini,1.ſemu.9.1
יִמְלָה Iemlá,1.reg.22.9
יִמְלָךְ Iemléch,1.paral.4.34
יִמְנָה Iemná,geneſ.46.17
יִמְנָע Iemná,1.paralip.7.35
יַם־סוּף Mare rubrum, nume. 33.10
יָמְרָה Iamrá,1.paral.7.37
יָנוֹחַ Ianóe,2.reg.15.29
יָנוּם Ianúm,iehoſ.15.53
יִסְכָּה Ieſchá,gene.11.30
יִסְמַכְיָהוּ Ieſmachias, 2.paral. 31.13
יַעְבֵּץ Iabés,1.paral.2.55
יְעִדּוֹ Addó,2.paral.9.29
יְעוּאֵל Iehuél,1.paral.9.6
יְעוּץ Iehús,Ieús,1.paralip. 8. 10,2.paral.11.19
יְעוּשׁ Iaús, Iehús, 1.par.23.10, gene.36.5
יַעְזִיאֵל Iaziél,1.paral.15.18
יַעְזִיָּהוּ Oziáu, 1.paralip. 24.26
יַעְזִיר Iezer,1.paral.6.81
יַעְזֵר Iazér, ieſah.16.9
יְעִיאֵל Iehiél,2.paral.26.11
יָעִיר Saltus,1.paral.20.5
יַעְכָּן Iachán,1.paral.5.13
יָעֵל Iahél,iudic.4.17
יַעְלָא Iahalá,nechem.7.57
יַעְלָה Ialá,hezræ 2.56
יַעְלָם Ihelón,gene.36.5
יַעְנַי Ianái,1.paral.5.12
יַעֲקֹב Iacób,gene.25.26
יַעֲקָבָה Iacóba, 1.paralip.4.36
יַעֲקָן Iacán,1.paral:1.42
יַעְרָה Iará,1.paral.9.42
יַעְרֵי אֹרְגִים Saltus polymitarius,2.ſemu.21.19
יְעָרִים Iarím,iehoſ.15.9
יַעֲרֶשְׁיָה Ierſiá, 1.paral.8.27
יַעֲשַׁי Iaſái,hezræ 10.36
יַעֲשִׂיאֵל Iaſiél, 1.paralip. 11.47
יְפְדָיָה Iephdaiá,1.paral.8.25
יָפוֹ Ioppé,iehoſ.19.45
יָפוֹא Ioppé,hezræ 3.7
יָפִיעַ Iaphía,2.ſemu.5.15
יִפְלָט Iephlát,1.paralip.7.32
יִפְלְטִי Iephleti,iehoſ.16.3
יִפְנֶה Iephoné,nume.13.7

יֶפֶת Iápheth,gene.5.32
יִפְתָּח Iephtá,Iephté, ieho.15. 43,iudic.11.1
יִפְתַּח־אֵל Iephtah-él, iehoſ. 19.14
יִצְהָר Ieſaár, Iſaár, nume. 3.19 exod.6.18
יִצְהָרִי Iſaárí,1.paral.24.22
יִצְחָק Iſaác, gene.17.19
יֶצֶר Iéſer,gene.46.24
יִצְרִי Iſarí,Ieſeritæ, 1.paral.25. 11,nume.26.49
יֶקְדְעָם Iucadám,iehoſ.15.56
יְקוּתִיאֵל Icutiél,1.paral.4.18
יָקְטָן Iectán,gene.10.25
יָקִים Iacím,1.paral.8.19
יָקְמְיָה Icámiá, Iecemiá, 1.paral.2.41 & 18
יָקְמְעָם Iecmaám,1.para. 23.19
יָקְמְעָם Iecmaám,1.par.6.66
יָקְנְעָם Iacanám, Iecnám, Ieconám, Iehoſ. 12, 22 & 21. 34, & 19.11
יָקְשָׁן Iecſán,geneſ.25.2
יָקְתְאֵל Iecthél,Iehoſ.15.38
יְרָאוֹן Ierón,iehoſ.19.38
יְרָאִיָּה Ierias,Irme.37.12
יְרֻבַּעַל Ierobáal,Iudic.6.32
יָרָבְעָם Ieroboám, 2.reg.14.23
יְרֹבֹשֶׁת Ierobéſeth,2.ſe.11.20
יֶרֶד Iáred, gene.5.15

יַרְדֵּן Iordanis,gene.13.10
יְרוּאֵל Ieruél,2.paral.20.16
יָרוֹחַ Iará,1.paral.5.14
יְרוּשָׁה Ieruſá,2.paral.27.1
יְרוּשָׁלַם Ieruſalém,gen.14.19
יֶרַח Iáre,gene.10.26
יְרֵחוֹ Ierichó,nume.22.1
יְרֹחָם Ierohám,1.paral.6.27
יְרַחְמְאֵל Ierameél, Ieremiél, 1.paral.2.9,irme.36.26
יְרַחְמְאֵלִי Ieraméél, 1. ſemu. 27.10
יֶרַח Ieraá,1.paral.2.34
יְרִיאֵל Ieriél,1.paral.7.2
יָרִיב Iaríb,1.paral.4.24
יְרִיבַי Ieribái,1.paral.11.46
יְרִיהוּ Ieriáu,1.para.23.19
יְרִיחָה Ierichó,1.reg.16.34
יְרִיחוֹ Ierichó,iehoſ.2.1
יְרִימוֹת Ierimóth,1.par.7.7
יְרִיעוֹת Ierióth,1.par.2.18
יַרְמוֹת Iaramóth,Ierimóth,iehoſ.21.29 & 10.3.
יְרֵמוֹת Ierimóth,1.par.8.14
יְרֵמַי Iermái,hezræ 10.31
יִרְמְיָה Ieremia, & cum ſyllabica adiectione, יִרְמְיָהוּ paral.5.24,irme.1.1
יְרִפְאֵל Iarephél,Iehoſ.18.27
יִרְקוֹן Iercón,iehoſ.19.46
יָרְקְעָם Iercaám,1.paral.2.44

יִשְׁבְּאָב Iſbaáb,1.paral.24.13
יִשְׁבָּח Ieſbá,1.paral.4.17
יִשְׁבִּי Iaſubitæ,nume.26.24
יִשְׁבִּי בְנֹוב Ieſbí benób,2.ſem. 21.16
יִשְׁבְּעָם Ieſbaám,Ieſboám, 1. paral.11.11 & 27.2
יִשְׁבָּק Ieſbóc,gene.25.2
יִשְׁבְּקָשָׁה Ieſbacáſſa,1.pa.25.4
יָשׁוּב Iaſúb,ieſah.7.3
יְשׁוּעָה Ieſuá,gene.46.17
יְשׁוּחָיָה Iſuhaiá,1.paral.4.36
יְשׁוּי Ieſſuí,gene.46.17
יֵשׁוּעַ Ieſuá,Ieſúe,Ioſúe, 1.paralip. 24.10, 2.paral. 31.15, hezræ 2.2
יִשַּׁי Ieſſæ,Iſái,ieſa.11.10, ruth 4.17
יִשִׁיָּה Ieſiá, Ieſué, 1.paral. 7.3, hezræ 10.31
יִשְׁמָאֵל Iſmiél,1.paral.4.26
יִשְׁמֹון Ieſimón,1.ſemu.23.19
יִשִׁישַׁי Ieſeſí,1.paral.5.14
יִשְׁמָא Ieſemá,1.paral.4.3
יִשְׁמָעֵאל Iſmaél,geneſ.16.11
יִשְׁמָעֵאלִים Iſmaelitæ,ge.37.25
יִשְׁמַעְיָה, & cum ſyllabica adiectione יִשְׁמַעְיָהוּ Samaiá, Ieſmaias,1.pa.12.4 & 27.19
יִשְׁמְעֵלִי Iſmaelites,1.pa.27.30
יִשְׁמְרַי Ieſamarí,1.paral.8.18
יִשַּׁן Iaſſén,2.ſemu.23.32
יִשְׁנָה Ieſaná,2.paral.13.19
יִשְׁעִי Ieſi,1.paral.2.31
יְשַׁעְיָה, & cum ſyllabica adiectione יְשַׁעְיָהוּ Eſaias, Ieſaias,Ieſeias,nechem.11.6,ieſah.1.1, 1.paral.3.21
יִשְׁפָּא Ieſphá,1.paral.8.16
יִשְׁפָּן Ieſphán,1.paral.8.22
יֶשֶׁר Iáſer,1.paralip.2.18
יִשְׂרָאֵל Iſraél,gene.35.10
יִשְׂרְאֵלָה Iſreéla,1.paral.25.14
יִשְׂרְאֵלִי Ieſraelí,2.ſemu.17.25
יִשָּׂשכָר Iſſachár,gene.30.18
יֶתֶר Iether,Iehoſ.15.48
יִתְלָה Iethelá,iehoſ.19.42
יִתְמָה Iethmá, 1.paralip.11.46
יִתְנִיאֵל Iathaneél,1.paral.26.2
יִתְנָן Iethnán,iehoſ.15.23
יֶתֶר Gether, Iether, 1. ſemu. 30.27,iehoſ.21.14
יֶתֶר Iéther, Iudic.8.20
יִתְרָא Iethrá,2.ſemu.17.25
יִתְרוֹ Iethró,exod.3.1
יִתְרִי Iethræus,Iethrites,1.paral.2.53,2.reg.23.38
יִתְרָן Iethrán,1.paralip.7.37
יִתְרְעָם Iethraham,2.ſem.3.5
יֶתֶת Iethéth,1.paral.1.51
כָּבוּל Cabúl,1.reg.9.13
כֶּבּוֹן Chebbón, iehoſ.15.40

כְּבָר Chobár, iechez.1.3
כַּדְכֹּד Chodchód, iechez.27.16
כְּדָרְלָעֹמֶר Chodorlahómor, genes.14.4
כּוּב Chub, iechez.30.5
כּוּן Chun, 1.paral.18.8
כּוֹנַנְיָהוּ Chonenias, 2.par.31.13
כּוֹרֶשׁ Cyrus, hezræ 1.1
כּוּשׁ Chus, AEthiopia, gene. 10.6, iecchez.29.10
כּוּשִׁי Chusí, AEthiops, 2.sem 18.21, 2.paral.14.9
כּוּשִׁים siue כֻּשִׁים AEthiopes, hamos 9.7, 2.par.12.3
כּוּשָׁן רִשְׁעָתַיִם Chusánrasatáim iudic.3.8
כּוּת Cutha, 2.reg.17.30
כָּזְבִּי Cozbí, num.25.18
כִּידֹן Chídon, 1.par.13.9
כִּלְאָב Chelcáb, 2.semu.3.3
כָּלֵב Caleb, nume.13.6
כָּלְבִּי Caléb, 1.semu.25.3
כִּלּוּב Chelúb, 1.paral.27.26
כִּלּוּבַי Calubái, 1.paral.2.9
כִּלְּוּהוּ Cheliáu, hezræ 10.34
כֶּלַח Chále, gen.10.12
כֶּל־חֹזֶה Chol-hóza, neche.3.15
כִּלְיוֹן Chelión, ruth 1.2
כַּלְכֹּל Chalcól, 1.reg.4.31
כָּלָל Chalál, hezræ 10.30
כִּלְמָד Chelmád, iechez.27.23

כַּלְנֵה Chalanné, gene.10.10
כַּלְנוֹ Calanó, iesah.10.8
כִּמְהָם Chamaám, irme.41.17
כְּמוֹשׁ Chamós, nume.21.28
כֶּנֶה Chenné, iechez.27.23
כָּנְיָהוּ Iechonias, irme.22.28
כְּנָנִי Chanáni, neche.9.4
כְּנַעַן Chanáan, gen.10.6
כְּנַעֲנָה Chanaaná, 1.reg.22.24
כְּנַעֲנִי Chananæi, gen.15.20
כְּנַעֲנִית Chananitis, ge.46.10
כְּנֶרוֹת Ceneróth, iehos.12.3
כִּנֶּרֶת Cenéreth, iehos.19.25
כְּסִיל Cesíl, iehos.15.30
כְּסָלוֹ Casléu, zechar.7.1
כְּסָלוֹן Chesión, iehos.15.10
כִּסְלוֹן Chaselón, num.34.21
כַּסְלֻחִים Chasluím, gen.10.14
כִּסָּלוֹת Casaloth, iehos.19.12
כִּסְלוֹת תָּבֹר Cheseleth thabór, iehos.19.12
כַּסְפִּיָא Chasphiá, hezræ 8.17
כְּפִירָה Caphará, Caphirá, Cephirá, iehos.18.26, & 9.17, hezræ 2.28
כַּפְתֹּר Cappadocia, deut.2.24
כַּפְתֹּרִים Caphtorím, Cappadoces, gen.10.14.deut.2.24
כְּרוּב Cherúb, hezræ 2.57
כְּרֻבִים Cherubim, gene.3.24
כֶּרֵתִי Cerethí, 2.reg.11.19

כְּרִית Caríth,1.reg.17.4
כַּרְכְּמִישׁ Charcamís,ieſa.10.9
כַּרְכַּס Charchás,eſter 1.10
כַּרְמִי Charmi,gen.46.9
כַּרְמֶל Carmel,Charmel,Carmelus,ieho.15.54.ir.46.18
כַּרְמְלִית Carmelitis,1.par.3.1
כָּרָן Charán,gen.36.26
כַּרְשְׁנָא Charſená,eſter 1.14
כְּרֵתִי Cerethí,1.ſemu.30.14
כֻּשָׁד Cáſed,gen.22.22
כַּשְׂדִּים Chaldæa, Chaldæi, ir. 50.8,ieſah.13.19
כּוּשִׁית AEthiopiſſa,num.12.1
כִּתִּים Cethím,Italia,Romani geneſ.10.4, nume. 24.24, dani.11.30
כִּתְלִישׁ Cethlís,iehoſ.15.40
לֵאָה Liá,gen.29.16
לָאֵל Laél,num.3.24
לְאֻמִּים Laomím,gen.25.3
לְבָאוֹת Lebaóth,iehoſ.15.32
לְבוֹנָה Leboná,iudic.21.19
לְבִים Libya,dani.11.43
לָבָן Labán,gen.24.29
לְבָנָה Labaná,Lebná, Lobná, iehoſ.15.42,num.33.20,iehoſ.21.13
לְבָנָה Lebaná,hezræ 2.45
לְבָנוֹן Libanus,iudic.3.3
לִבְנִי Lobní,exod.6.17
לְבָנֹת Labanáth,iehoſ.19.26
לֹד Lod,1.par.8.12
לֲהַבִּים Labím,gen.10.13
לָהַד Láad,1.paral.4.2
לוּבִים Libyes,2.par.12.3
לוּד Lud,gen.10.22
לוֹ דָבָר Lo dabár,2.ſemu.9.4
לוּדִים Ludím, Lydii, gen. 10. 13,irme.46.9
לוּזָה Lúza,iehoſ.16.2
לוּחִית Luíth,ieſah.15.5
לוֹט Lot,gen.11.27
לוֹטָן Lotán,gen.36.20
לֵוִי Leuí,gen.29.34
לְוִיִּם Leuitæ,leuit.25.32
לִוְיָתָן Leuiathán,iiob 40.20
לְחִי Lechí,iudic.15.9
לַחְלָח Lahelá,1.paral.5.26
לָחֶם Láhem,1.paral.4.22
לַחְמִי Lehemites,1.paral.20.5
לַחְמָם Lehemám, ieho.15.40
לְטוּשִׁים Latuſſim,gen.25.3
לַיִשׁ ſiue לַיְשָׁה Lais, Láiſa, iudic.18.27,ieſah.10.30
לֶכָה Lecha,1.paral.4.21
לָכִישׁ Lachís,iehoſ.10.3
לְמוּאֵל Lamuél,prouerb.31.1
לֶמֶךְ Lámech,gen.4.18
לַעֲדָה Laadá,1.paral.4.21
לַעְדָן Laadán, Ledán, 1.paral. 7.26,& 23.7

לַפִּידוֹת Lapidóth, iudic. 4.4
לַקוּם Lecum, iehoſ. 19.34
לְקֶחִי Lecí, 1. paral. 7.19
לֶשֶׁם Léſem, exod. 28.19
לָשַׁע Láſa. gen. 10.19
מַאָה Emáth, nechem. 12.37
מְאוּזָל Mozél, iechez. 27.19
מִבְחָר Mibahár, 1. paral. 11.38
מְבֹנַי Mobonnái, 2. ſem. 23.27
מִבְצָר Mabſár, gen. 36.42
מִבְשָׂם Mabſám, gene. 25.13
מַגְבִּישׁ Megbís, hezræ 2.30
מְגִדּוֹ Mageddó, iehoſ. 17.11
מְגִדּוֹן Mageddón, zecha. 12.11
מַגְדִּיאֵל Magdiél, gen. 36.43
מִגְדָּל Magdalum, irme. 44.1
מִגְדַּל־אֵל Magdal-él, iehoſ. 19.38
מַגְדַּל־גָּד Magdal-gád, iehoſ. 15.37
מָגוֹג Magóg, gen. 10.2
מַגְפִּיעָשׁ Megphias, nechem. 10.20
מְגָרוֹן Magrón, Gabaa, ieſah. 10.28, 1. ſemu. 14.2
מָדוֹן Madón, iehoſ. 11.1
מָדַי Madái, Medena, Media, & Medi, hezræ 6.2, irme. 25.25, ieſah. 13.17
מִדְיָן Madián, gen. 25.2
מִדִּין Meddin, iehoſ. 15.61
מִדְיָנִים Madianitæ, gene. 37.28
מִדְיָנִית Madianitis, num. 25.6
מַדְמֵן Madmén, irme. 48.2
מַדְמֵנָה Medemená, ieſa. 10.31
מַדְמֵנָה Madmená, Medemená, 1. para. 2.49, iehoſ. 15.31
מָדָן Madán, gene. 25.2
מָחוּמָן Maumán, eſtér 1.10
מְחֵיטַבְאֵל Meetabél, Metabeél, gen. 36.39, nechem. 6.10
מַחֲלַלְאֵל Malaleél, gen. 5.12
מַחֲרַי Maharái, 2. ſem. 23.28
מָחְרַי Marái, 1. paral. 27.13
מוֹאָב Moáb, gen. 19.36
מוֹאָבִי Moabites, deut. 23.3
מוֹאָבִית Moabitis, 2. paralip. 24.26
מוֹאֲבִיּוֹת Moabitides, 1. re. 1.11.
מוֹלָדָה Moladá, iehoſ. 15.26
מוֹלִיד Molid, 1. paral. 2.29
מוֹסֵרָה Moſerá, deut. 10.6
מוֹעַדְיָה Moadiá, neche. 12.17
מוֹצָא Moſá, 1. paral. 2.46
מוֹרִיָּה Moriá, 2. paral. 3.1
מוֹרֶשְׁתִּי Moraſthí, irme. 26.18
מוּשִׁי Muſí, exod. 6.19
מֵזָּח Mezá, gen. 36.13
מְחוּיָאֵל Mauiaél, gen. 4.18
מָחוֹל Mahól, 1. reg. 4.31
מָחֻמִים Mahumites, 1. paralip. 11.46

מַחֲזִיאֹת Mahazióth,1.pa.25.4
מְחִידָא Mahidá,hezræ 2.52
מָחִיר Mahír,1.paral.4.11
מַחְלָה Maalá, Moholá, num. 26.33,1.paral.7.18
מַחְלוֹן Mahalón,ruth 1.2
מַחְלִי Moholí,exod.6.19
מַחֲלַת Mahaláth, Maheleth, 2. paral.11.18,gen.28.9
מְחֹלָתִי Molathí,1.ſem.18.19
מַחֲנַיִם Mahanáim, Manáim, gen.32.2,ichoſ.13.26
מַחְסֵיָה Maaſias,irme.32.12
מַחְשִׁים Mehuſim,1.paral.8.11
מַחַת Máhath,1.paral.6.35
מַטְרֵד Matréd,gen.36.39
מַטְרִי Metrí,1.ſem.10.21
מֵידְבָא Medabá,num.21.30
מֵידָד Medád,num.11.27
מֵי זָהָב Me zááb,gen.36.39
מִיכָא Michá,2.ſemu.9.12
מִיכָאֵל Michaél,1.paral.7.3
מִיכָה,& cũ ſyllabica adiectione מִיכָיְהוּ Michá , Michás, 2.par.34.20,iudic.17.5 & 1 מִיכָיָה, & cum ſyllabica adiectione מִיכָיְהוּ Michaiá , 2. reg.22.12,2.paral.13.2
מִיכֹל Michól,1.ſem.14.49
מִימִין Maimín,1.paral.24.9
מִיָמִן Miamín,nechem.10.7
מֵיפַעַת Mepháath,ichoſ.21.37
מֹשָׁא Moſá,1.paral.8.9
מִישָׁאֵל Miſaél,dani,1.8
מִישָׁךְ Miſách,dani.1.8
מֵישַׁע Meſá,2.reg.3.4
מַכְבֵּנָה Machbená,1.par.2.49
מַכְבַּנַי Machbanái, 1.par.12.13
מָכִירִי Machiritæ, num.26.28
מָכִי Máchí, num.13.16
מָכִיר Machír,gen.50.23
מִכְמָס Machmás, hezræ 2.27
מִכְמָשׁ Machmás,1.ſem.13.2
מִכְמָשׁ Mechmás,neche. 11.31
מַכְמְתָת Machmetháth,ieho. 16.6
מַכְנַדְבַי Mechnedebái, hezræ 10.40
מְכוֹנָה Mochoná,neche.11.28
מָכְרִי Mochorí,1.paral.9.8
מְכַרְתִי Mecherathites, 1. par. 11.36
מַכְתֵּשׁ Pila,Sephaniáh 1.11
מַלְאָכִי Malachias, malachí 1.1
מִלּוֹא Melló,iudic.9.6
מָלוּךְ Maloch,1,paral.6.44
מַלּוּךְ Mellúch,hezræ 10.32
מִלְכּוֹ Milícho,nechem.12.14
מַלּוֹתִי Mellóthi,1.paral.25.4
מְלַטְיָה Meltias,nechem.3.7
מֶלֶךְ Mélech,1.paral.8.35
מֹלֶךְ Moloch,2.reg.23.10

מִלְכָּה Melchá,gen.11.29
מַלְכִּיאֵל Melchiél,gene.46.17
מַלְכִּיאֵלִי Melchielitæ, nume. 26.45
מַלְכִּיָּה Melchias,irme.21.1
מַלְכִּי־צֶדֶק Melchi-ſedec, genef.14.18
מַלְכִּירָם Melchirám, 1. paral. 3.18
מַלְכִּישׁוּעַ Melchiſúa, 1.ſemu. 14.49
מֹלֶךְ Molchóm, 1.paral.8.9
מִלְכֹּם Melchóm, Molóch, 2. reg.23.13,1.reg.11.33
מְלָלַי Malalaí,nechem.12.35
מַלְצָר Malaſár,dani.1.11
מְמוּכָן Mamuchán, eſter 1.16
מַמְרֵא Mambré,gen.13.18
מָנוֹחַ Manúe,iudic.13.2
מְנַחֵם Manahém,2.reg.15.14
מְנַחַת Manáhath,gen.36.23
מְנִי Menní,irme.51.27
מְנְיָמִן Beniamín, 2.para.31.15
מְנִית Mennith,iudic.11.33
מְנַשֶּׁה Manaſſé,gen.41.51
מַסָּה Meſſá,2.regum 11.6
מִסְפַּר Meſphár,hezræ 2.2
מִסְפֶּרֶת Meſpharath,nech.7.7
מַעְגָלָה Magalá,1.ſem.17.20
מַעֲדַי Maadí,hezræ 10.33
מַעַדְיָה Madiá,nechem.12.5

EE.i.

מָעוֹךְ Maóch,1.ſemu.27.2
מָעוֹן Maón,iehoſ.15.55
מְעוּנִים Muním, Ammonitæ.hezræ 2.50,2.paral.26.8
מְעוֹנֹתַי Maonathí,1.par.4.14
מַעֲזִיָּה, & cum ſyllabica adiectione מַעֲזִיָּהוּ Maaziáu,nechem.10.8, 1.paral.24.18
מָעוֹזִים Maozím,dani.11.38
מַעַי Maái,nechem.12.35
מַעֲכָה Machá,Maachá,2.ſem. 10.6,gene.22.24
מַעֲכָתִי Maachatí, 2.ſem.23.34
מַעֲלֵה עַקְרַבִּים Aſcenſus ſcorpionis,iehoſ.15.3
מָעַן Móos,1.paral.2.27
מַעֲרָה Maará,iehoſ.13.4
מַעֲרֶת Mareth,iehoſ.15.59
מַעֲשַׂי Maaſái,1.paral.9.12
מַעֲשִׂיָּה,& cum ſyllabica adiectione מַעֲשִׂיָּהוּ Maaſía, Maaſias,irme.21.1,1.paral.15.18
מֹף Memphis,hoſe.9.6
מְפִיבֹשֶׁת Miphibóſeth, 2. ſemúe.4.4
מָפִים Mophím,gene.46.21
מִפְלֶצֶת Priapus,1.reg.15.13
מֵפַעַת Mephaáth, iehoſ.13.18
מִצְפָּיָה Maſobiá, 1.paral.11.47
מִצְפָּה Maſphá, Maſephá, Maſphé, 1.reg.15.22, iehoſ.15.

38,& 11.3
מִצְפֶּה Masephá, Mesphé, iehos.15.38 & 18.26
מִצְפָּתָה Masphath, 1.reg.7.7
מִצְרִי AEgyptius,exod.2.11
מִצְרַיִם Mesráim, AEgyptus, AEgyptii, gen.10.6, psal. 78.51.nume.14.13
מִצְרִית AEgyptia,gen.16.1
מַקְדָּה Macedá,iehos.10.10
מַקְהֵלוֹת Macelóth,num.33.25
מִקְלוֹת Macelóth,1.paral.8.32
מִקְנֵיָהוּ Macenias,1.para.15:18
מַקֵּץ Maccés,1.reg.4.9
מְרֹדָךְ Merodách,iesah.39.1
מָרַאשָׁה Mareshá,iehos.15.44
מֵרֹב Merób,1.samu.14.49
מֶרֶד Méred,1.paral.4.17
מָרְדְּכַי Mardochái, Mardochæus,hezræ 2.2,ester 2.5
מָרָה Mará,exod.15.23
מֵרוֹז Meróz,iudic.5.23
מֵרוֹם Meróm,iehos.11.5
מְרִיב בַּעַל & מְרִי בַּעַל Merib-bá al,1.paral.9.40 & 8.34
מַרְאָיָה Maraiá,nechem.12.12
מְרָיוֹת Maraióth, Meraióth, nechem.12.15,2.paral.9.11
מְרִים Maria,num.26.59
מַרְמָה Marmá,1.paral.8.10
מְרֵמוֹת Marimuth,vel Merimuth, Meremóth, hezræ 8.33,& 10.35,nechem.10.5
מְרֹנָתִי Meronathites,1.p.27.30
מָרֵס Máres,ester 1.14
מַרְסְנָה Marsaná,ester 1.14
מַרְעֲלָה Meralá, iehos.19.11
מְרָרִי Merarí, gen.46.11
מַרֵשָׁה Mareshá,1.paral.2.42
מֵשׁ Mes,gen.10.23
מַשָּׂא Massá,gen.25.14
מֵשָׁא Messá,gen.10.30
מִשְׁאָל Messál,iehos.19.26
מֹשֶׁה Moyses,exod.2.10
מְשׁוֹבָב Mesobáb,1.paral.4.34
מְשֵׁזַבְאֵל Mesezebél, Mesizabél,nechem.2.4,& 10.21
מֶשֶׁךְ Mosoch.gen.10.2
מַשָּׁל Masál,1.paral.6.74
מְשֻׁלָּם Mosollám,Mesollám, Messulám, 1.paral.3.19, & 9.8 2.reg.22.3
מְשִׁלֵּמוֹת Mosollamóth,2.paral.28.12
מְשִׁלֵּמִית Mosollamíth, 1.paral.9.12
מְשֶׁלֶמְיָהוּ Meselemiá, Mosollamiá,1.paral.26.1
מְשֶׁלֶמֶת Messalémeth, 2.reg. 21.19
מַשְׁמַנָּה Masmaná,1.par.12.10
מַשְׁמָע Masmá,gen.25.14

מִשְׁעָם Miſaám,1.paral.8.12
מִשְׁפֵּט Miſpháth,gen.14.7
מִשְׂרְפוֹת מַיִם Maſerephóth,ie-
hoſ.11.8
מִשְׂרְעִי Maſreí,1.paral.2.53
מַשְׂרֵקָה Maſrecá,gen.36.36
מְתוּשָׁאֵל Mathuſaél,gen.4.18
מְתוּשֶׁלַח Mathuſalá, geneſ.
5.21
מַתָּן Mathán,irme.38.1
מַתְּנָה Mathaná,num.21.18
מַתַּנַי Mathanái,hezræ 10.36
מִתְנִי Mathanites, 1.par.11.43
מַתַּנְיָה Mathaniá,2.reg.24.17
& cũ ſyllabica adiectione
מַתַּנְיָהוּ Mathaniáu, 1.para-
lip.25.4
מִתְקָה Methcá,num.33.28
מִתְרְדָת Mithridathes,hez.1.8
מַתַּתָּה Mathát,hezræ 10.33
מַתַּתְיָה Mathathiá,1.para.9.31
נֹא Alexandria,irme.46.25
נֹב Nobe,1.ſem.22.9
נֹבָה Nóbe,1.ſemu.21.1
נֹבֹ Nabó,Nabu, Nebo, ieſa.
15.2,irme.39.3,nume.32.3
נְבוּזַרְאֲדָן Nabuzardán,2.reg.
25.8
נְבוּכַדְנֶאצַּר Nabuchodonoſór,
2.reg.24.10
נְבוּכַדְרֶאצַּר Nabuchodonoſór,
EE.ii.
irme.39.1
נְבוּשַׁזְבָּן Nabuſezbáz,ir.39.13
נָבוֹת Naboth, 1.reg.21.3
נֹבַח Nóbe,num.32.42
נְבַחַז Nebaház,2.reg.17.31
נָבַט Nabáth,1.reg.11.26
נְבָיוֹת Nabaioth,gen.25.13
נְבָל Nabál,1.ſem.25.1
נְבַלָּט Neballát,nechem.11.34
נְבְשָׁן Nebſán,iehoſ.15.62
נֹגָה Nóga,1.paral.14.5
נָדָב Nadáb,exod.6.23
נַדַבְיָה Nadabiá,1.paral.3.18
נַהֲלַל Naalól,iehoſ.21.35
נַהֲלֹל Naalól,iehoſ.19.15
נוֹדָב Nodáb,1.paral.5.19
נוֹחָה Nohaá,1.paral.8.2
נוּן ſiue נון Nún,num.13.9,1.
paral. 7.27
נוֹעַדְיָה Noadiá,hezræ 8.33
נֹפַח Nóphe,nume.21.30
נָזִיר Nazaræus,iudic.13.5
נֹחַ Nóe,gen.5.29
נַחְבִי Nahabí,num.13.15
נָחוֹר Nachór,gen.11.22
נָחוּם vel נַחוּם Nahúm, na-
chúm 1.1, nechem.7.7
נַחַל אֶשְׁכּוֹל Néhel eſcól,num.
13.24
נַחֲלִיאֵל Nahaliél,num.21.19
נֶחֱלָמִי Nehelamites, irme.

29.24
נָחָם Náham,1.paral.4.19
נְחֶמְיָה Nehemias,hezræ 2.2
נַחֲמָנִי Nahamaní,neche.7.7
נַחֲרַי Naharái,2.ſemu.23.37
נָחָשׁ Naás,1.paral.4.12
נַחַשׁוֹן Nahaſſón,exod.6.23
נְחֻשְׁתָּא Nehuſtá,2.reg.24.8
נְחֻשְׁתָּן Nehuſtán,2.reg.18.4
נָחַת Náhath,gen.36.13
נְטוֹפָתִי Netophathí, 1.paral. 2.54
נְטָעִים Plantationes, 1. paral. 4.23
נְטוּפָה Netuphá, hezræ 2.22
נֵיבַי Nebái,nechem.10.19
נָיוֹת Naióth,1.ſem.19.18
נִינְוֵה Niniué.gen.10.12
נִיסָן Niſán,nechem.2.1
נְכֹה Nechaó,2.ſem.23.29
נכוֹן Nachón,2.ſem.6.6
נְמוּאֵל Namuél,1.paral. 4.24
נְמוּאֵלִי Namuelitæ, nu.26.12
נִמְרֹד Nemród,gen.10.8
נִמְרָה Nemrá,num.32.3
נִמְרִים Nemrím,ieſah.15.6
נִמְשִׁי Namſí,1.reg.19.16
נִסְרֹךְ Neſróch,2.reg.19.37
נֹעָה & נֹעַ Noá,num.26.33,ie hoſ.19.13
נְעִיאֵל Nehiél,iehoſ.19.27
נַעַם Nahám,1.paral.4.15
נַעֲמָה Naamá,Noemá,iehoſ. 15.41,gen.4.22
נָעֳמִי Noemí,ruth 1.2
נַעֲמִי Noemanitæ, nu.26.40
נַעֲמָן Naamán, Noemán,ge. 46.21,num.26.40
נַעֲמָתִי Naamathites,iiob 11.1
נַעֲרָה Naará,1.paral.4.5
נַעֲרַי Naarái,1.paral.11.37
נַעֲרִיָה Naariá,1.paral.3.22
נַעֲרַן Noraán,1.paral.7.28
נף Mémphis,ieſah.19.13
נֶפֶג Nápheg, Népheg,exod, 6.21,2.ſemu.5.15
נְפוּסִים Nephuſim,hezræ 2.50
נָפִישׁ Naphís,gen.25.15
נֹפֶת Nopheth,iehoſ.17.11
נֶפְתּוֹחַ Nephtóa,iehoſ.15.9
נַפְתֻּחִים Nephtuím,gen.10.13
נַפְתָּלִי Nephthalí,gen.30.8
נְצִיב Neſíb,iehoſ.15.43
נְצִיחַ Naſía,hezræ 2.54
נֶקֶב Neceb,iehoſ.19.33
נְקוֹדָא Necodá,hezræ 2.60
נֵר Ner,1.ſemu.14.51
נֵרְגַל Neregél,irme.39.3
נֵרִיָה Nerí,irme.32.12
נְתִינִים Nathinæi,1.paral.9.2
נָתָן Nathán,2.ſemu.5.14
נָתָן Nathón,iehoſ.19.14

נְתַן־מֶלֶךְ Nathan-mélech , 2. reg.23.11
נְתַנְאֵל Nathanaél, 2.para.35.9
נְתַנְיָה Nathaniá, 2.reg.25.25
סָבָא Sabá, Sabæi,genes.10.7, iiob 1.15
סְבָאִים Sabaím,iesah.45.14
סְבֻכַי Sobochái, 2.semu.21.18
סְבָרַיִם Sabarím,iechez.47.16
סַבְתָּכָא Sabathachá, gen.10.7
סְדֹם Sodoma,gen.19.1
סוּא Sua,2.reg.17.4
סוֹדִי Sodí,num.13.12
סוּחַ Súe,1.paral.7.36
סְוֵנֵה Syene,iechez.29.10
סוּסִי Susí, num.13.12
סוּר Sur,2.reg.11.6
סטַי Sotái,hezræ 2.55
סִיוָן Siuán,ester 8.9
סִיחוֹן Sehón,num.21.21
סִין Sin, Pelusium,exod.16.1, iechez.30.15
סִינַי Siná,Sinái,deut.33.2,exo. 16.1
סִיסְרָא Sisará,hezræ 2.53
סִיעַהָא Siaá,hezræ2.44
סְכוֹת Sochóth,iehos.13.27
סְכוֹת בְּנוֹת Sochóth, benóth, 2.reg.17.30
סְכִיִּים Troglodytæ, 2.par.12.3
סְכָכָה Sachachá,iehos.15.61

EE.iii.

סֶלָא Sellá,2.reg.12.20
סַלָּא Sellú,nechem.11.7
סָלֶד Sáled,1.paral.2.30
סַלּוּ Selhú,nechem.12.7
סָלוּא Saló,1.paral.9.7
סָלוּא Salú, nume.25.14
סַלַּי Sellái,nechem.11.8
סָלְכָה Salechá, Selchá, iehos. 12.5,deut.3.10
סֶלַע מִדְבָּר Petra deserti, iesa. 16.1
סַמְגַר־נְבוֹ Semegár,irme.39.3
סָמַכְיָהוּ Samachias, 1.paralip. 26.7
סְנָאָה Senaá,hezræ 2.35
סַנְבַלַּט Sanaballát,neche.2.10
סֶנֶה Séne,1.semu.14.4
סְנוּאָה Seneiá,nechem.11.9
סַנְחֵרִיב Senacherib,2.reg.18.13
סַנְסַנָּה Sensenná,iehos.15.31
סִסְמַי Sisamói,1.paral.2.40
סַף Saph,2.semu.21.18
סָפַי Saphái,1.paral.20.4
סְפָרַד Bosphorus,hobadiáh 20
סְפָרַד Sephár,gen.10.30
סְפַרְוַיִם Sepharuáim,2.regum 18.34
סְפֶרֶת Sophéreth,hezræ 2.55
סַרְגוֹן Sargón,iesah.20.1
סָרֶד Sáred,genes.46.14
סִרָה Syrá,2.semu.3.26

סַרְדִּי Sareditæ, num.26.26
סְתוּר Sthur, num.13.14
סִתְרִי Sethrí, exod.6.22
עָבֶד A'bed, Obed, hezræ 8.6. iudic.9.26
עֹבֵד־אֱדֹם Obed-edóm, 2.ſem. 6.10
עַבְדָּא Abdá, 1.reg.4.6
עַבְדְּאֵל Abdeél, irme.36.26
עַבְדּוֹן Abdón, 2.paral.34.19
עַבְדִּי Abdái, Abdi, 2.paral.29. 11, 1.paral.6.7
עֹבַדְיָאֵל Obdiél, 1.paral.5.15
עֹבַדְיָה Abdiás, Obadiá, Obediá, 1.reg.18.3, 1.paral.3.21, hezræ 8.9
עֶבֶד־מֶלֶךְ Abde-mélech, irme. 38.8
עֲבַדְנְגוֹ Addenagó, dani.1.44
עֵבֶר Héber, gen.10.23
עֵבֶר הַנָּהָר Meſopotamia, iehoſ.24.2
עַבְרוֹן Abrán, iehoſ.19.28
עִבְרִי Hebræus, Hebri, geneſ. 41.12, 1.paral.24.26
עִבְרִיָּה Hebræa, irme.34.9
עִבְרִים Hebræi, 1.ſemu.4.6
עֲבָרִים Abarim, nume.21.10
עַבְרֹנָה Hebroná, nume.33.34
עָגְלָה Eglá, 2.ſemu.3.5
עָגְלוֹן Eglón, iehoſ.10.3
עָדָה Adá, gen.4.20
עִדּוֹ ſiue עִדּוֹא Addó, 1.para.6. 21, nechem.12.3
עֲדִיאֵל Adiél, 1.paral.4.36
עֲדָיָה Adaiá, Adaias, 1.pa.6.41
עָדִין Adín, hezræ 2.15
עֲדִינָא Adiná, 1.paral.11.42
עֲדִיתַיִם Aditháim, iehoſ.15.36
עַדְלַי Adlí, 1.paral.27.28
עֲדֻלָּם Odollám, Adullám, 2. paral.11.7, iehoſ.12.16
עֲדֻלָּמִי Odollamites, gen.38.1
עֵדֶן E'den, ieſah.37.12
עֶדְנָא Edná, hezræ 10.30
עֶדְנָח Edná, 1.paral.12.20
עֲדָעָדָה Adadá, iehoſ.15.21
עֵד־עֵזֶר, vel (vt alia exẽplaria habẽt) עֲדָעֶזֶר Aiá, 1.pa.7.28
עֶדֶר Héder, E'der, 1.para.8.15, iehoſ.15.21
עַדְרִיאֵל Hadriél, 1.ſemu.18.19
עוֹבֵד Obéd, ruth 4.17
עוֹבָל Hebál, Hobál, gene.10. 27, & 9
עוֹג Og, nume.21.33
עוֹדֵד Odéd, 2.paral.15.1
עָוָה Auá, 2.reg.18.34
עַוִּים Auím, Heuæi, iehoſ.18. 23, deut.2.23
עַוִּית Auíth, gene.36.35
עוּץ Hus, Auſitis, ge.10.23, ir-

me.25.20
עוֹרֵב Oréb,iudic.7.25
עוּתַי Vthái, Othei, hezræ 8. 14,1.paral.9.4
עָזָא Azá,hezræ 2.47
עַזְבּוּק Azboc,nechem.3.16
עַזְגָּד Azgád,hezræ 2.12
עַזָּה vel עַזָּא Ozá, 1.paralip.6. 29,2.ſem.6.3,2.reg.21.26
עַזָּה Gazá,gen.10.18
עֲזוּבָה Azubá,1.reg.22.43
עַזּוּר Azúr,irme.28.1
עַזּוּז Azáz, 1.paral.5.8
עֻזִּיָּהוּ Ozziú,1.para.15.21, 2. paral.31.13
עֻזִּי Ozí, Azzí,1.paral.6.5,nechem.11.22
עֻזִּיאֵל Oziél,Eziél,1.para.7.7, nechem.3.8
עֻזִּיאֵלִי Ozielitæ,nume.3.27
עֻזִּיָּה Aziá,nechem. 11.3.& cũ ſyllabica adiectione, עֻזִּיָּהוּ Oziá,2.paral.26.1
עֲזִיזָא Azizá,hezræ 10.27
עַזְמָוֶת Azmáueth, Azmoth, 2.ſemu.23.30
עֵזֶן Ozán,nume.34.26
עֲזֵקָה Azecá,iehoſ.15.35
עֵזֶר E'zer,1.paral.4.4,neche. 3.19
עֶזְרָא Eſdrás,hezræ 7.5
עֶזְרְאֵל Azareél,1.paral.12.6
עֶזְרָה Ezrá,1.paral.4.17
עֶזְרִי Ezrí,iudic.6.11
עֶזְרִיאֵל Ozriél,Ezriél, 1.paral. 27.19,irme.36.26
עֲזַרְיָה,& cũ ſyllabica adiectione עֲזַרְיָהוּ Azariás,2.reg.14. 21,2.paral.26.17
עֶזְרִיקָם Ezricám,Azricám, 2. paral.28.7, nechem.11.14
עַזָּתִי Gazæi,iehoſ.13.3
עֲטָרָה Atará,1.paral.2.26
עֲטָרוֹת Ataróth,num.32.3
עֲטָרוֹת אַדָּר Ataróth addár,iehoſ.16.5
עֲטָרֹת Roth,nume.32.35
עַי Hái,nechem.11.30
עֵיבָל Ebál, Hebál, gene.36.23, deut.11.29
עִיּוֹן Ahión,1.reg.15.20
עֵיטָם Etám,1.paral.4.3
עִיֵּי הָעֲבָרִים Ie abarím, nume. 21.11
עִיִּים Iím,iehoſ.15.29
עִילַי Iláí,1.paral.11.29
עֵילָם,AElám,Ailã,Elám, geneſ.10.21, 1.paral.8.23, ieſah.21.2
עֵין A'en,Ain,iehoſ.15.34,nume.34.11
עֵין גַּדִּי En gáddi, 1.ſemu.24.1

עֵין גַּנִּים En gănim, ieho.15.34
עֵין דֹּר En-dor, iehoſ.17.11, ſi-
ue עֵין דְּאֹר pſal.83.11
עֵינוֹן Enón, iechez.47.17
עֵין חַדָּה En haddá, iehoſ.19.21
עֵין חָצוֹר En haſór, iehoſ. 19.33
עֵינָם Enám, iehoſ.15.34
עֵינָן Eán, nume.34.9
עֵין עַגַּלִּים En agallím, iechez.
47.10
עֵין שֶׁמֶשׁ Enſémes, iehoſ.18.17
עֵיפָה Ephá, gen.25.4
עֵיפִי Ophí, irme.40.8
עִירָא Irá, Hirá, 2.ſemu.20.26,
& 23.38
עִיר דָּוִד Ciuitas Dauid, 2.ſe-
mu.5.7
עִירָד Irád, gen.4.18
עִירוּ Hir, 1.paral.4.15
עִירִי Irái, 1.paral.7.7
עִירָם Hirám, gen.36.43
עִיר שֶׁמֶשׁ Hir ſémes, ieh.19.41
עַיַּת Aiáth, ieſah.10.28
עַכְבּוֹר Achobór, 2.reg.22.12
עַכּוֹ Acchó, iudic.1.31
עָכוֹר Achór, iehoſ.15.7
עָכָן Achán, ſiehoſ.7.1
עַכְסָה Achſá, Axa, 1.par.2.49,
iehoſ.15.16
עַכָּר Achár, 1.paralip.2.7
עָכְרָן Ochrán, nume.1.13
עֵלָא Ollá, 1.paral.7.39
עַלְוָה Aluá, gen.36.40
עַלְוָן Aluán, gen.36.23
עֵלִי Helí, 1.ſemu.1.3
עֵלִיָן Alián, 1.paral.1.40
עַלְמוֹן Almón, ieho.21.18
עַלְמֹן דִּבְלָתָיְמָה Helmón debla
táim, nume.33.47
עַלֶּמֶת Almath, Alamath, 1.pa
ral.6.60, & 7 9
עַמָּה Ammá, ichoſ.19.30
עַמּוֹן Ammón, 1.ſemu.11.11
עַמּוֹנִי Hemoná, iehoſ.18.24
עַמּוֹנִי Ammoní, Ammani-
tes, 2.ſemu.23.36, nechem.
2.19
עַמּוֹנִם Ammanitæ, 2.par.26.8
עַמּוֹנִית Ammonitis, 2.parali.
24.26
עָמוֹס Amós, Hamos 1.1
עָמוֹק Amóc, nechem.12.6
עַמִּיאֵל Ammiél, 1.paral.3.5
עַמִּיהוּד Ammiúd, nume.1.10
עַמִּיהוּר Ammiúr, 2.ſem.13.37
עַמִּיזָבָד Amizabád, 1.par.27.6
עַמִּינָדָב Aminadáb, 1.par.2.10
עַמִּישַׁדָּי Ammiſaddái, nume.
1.12
עָמָל Amál, 1.paral.7.36
עֲמָלֵק Amaléc, gen.36.12
עֲמָלֵקִי Amalecitæ, gen.14.7

עַמָּנִית Ammanitis,3.re.14.31
עַמֳּנִיוֹת Ammonitides, 1.reg. 11.1
עֲמַסְיָה Amaſiás,2.paral.17.15
עַמָּעָד Amaád,iehoſ.19.26
עֲמֹרָה Gomorrhá,gen.19.23
עָמְרִי Amrí,1.reg.16.17
עַמְרָם Amrám,1.paral.6.3
עַמְרָמִי Amramitæ,1.paralip. 26.22
עֲמָשָׂא Amaſá,2.ſemu.17.25
עֲמָשַׁי Amaſai,1.paral.6.24
עֲמַשְׁסַי Amaſſái,neche.11.12
עֲנָב Anáb,iehoſ.11.21
עֲנָה Aná,gen.36.24
עֲנוֹב Anób,1.paral.4.8
עֲנִי Aní,Hanni, 1.paral. 15.18 & 20,nechem.12.9
עֲנָיָה Aniá,nechem.8.4
עֲנִים Aním,iehoſ.15.49
עֲנָם Aném,1.paral.6.73
עֲנָמִים Anamím,gen.10.13
עֲנַמֶּלֶךְ Anamélech, 2.re.17.31
עָנָן Anán,nechem.10.26
עֲנָנִי Anáni,1.para.3.24
עֲנַנְיָה Ananiá,nechem.11.31
עֲנָק Enác,nume.13.22
עֲנָקִים Enacím,deut.2.11
עָנֵר Anér,gen.14.14
עֲנָת Anáth,iudic.3.31
עֲנָתוֹת Anathóth,ieſah.10.30
עֲנָתֹתִי Anathothites, irme. 29.27
עֲנָתֹתִיָה Anathothiá,1.pa.8.23
עָפֶל O'phel,2.paral.27.3
עֶפְנִי Ophní,iehoſ.18.24
עֵפֶר E'phér,gen.25.4
עָפְרָה Ophrá, Opherá, Ephrá, 1.paral. 4.14, iehoſ. 18.23, iudic.6.11
עָפְרֹן Ephrón,gen.23.8
עָפְרֵן Ephrón,2.paral.13.19
עֶצְיוֹן־גֶּבֶר Aſion-gáber, 1.reg. 9.26
עֵצֶם E'ſem,Aſem, Aſom, iehoſ. 15. 29, & 19.3, 1. paralip.4.29
עֶצְמוֹנָה Aſemóna, iehoſ.15.4
עַקּוּב Accúb,1.paral.3.24
עָקָן Acán,gen.36.28
עָכָר Acar,1.paral.2.27
עֶקְרוֹן Accarón,Acrón, irm. 25.20,iehoſ.19.28
עֶקְרוֹנִים Accaronitæ,1.ſemu. 5.10
עַקֵּשׁ Accés,2.ſemu.23.26
עֵר Her, Ar,gen.38.3,deu.2.10
עֲרָב Arabia,iechez.27.21
עַרְבִי Arabs, nechem.2.19
עַרְבִיִּים Arabes,2.paral.26.7
עַרְבָתִי Arbathites,2.ſem.23.30
עָרָד Arád, Aród, Hered, nu-

me.21.1,1.paral.8.15,ieho.
12.14
עֲרִי Heri, Heritæ, gen.46.16
nume.26.16
עֲרָן Herán, nume.26.36
עֲרָנִי Heranitæ, num. 26.36
עֲרֹעֵר Aroér, iehoſ.12.2
עָרְפָּה Orphá, ruth 1.4
עַרְקִי Aracæus, gen.10.16
עֲשָׂהאֵל Aſaél, 2.ſemu.2.17
עֵשָׂו Eſau, gene.25.25
עַשְׁוָת Aſóth, 1.paral.7.34
עֲשִׂיאֵל Aſiél, 1.paral.4.35
עֲשָׂיָה Aſaiá, 2.reg.22.14
עָשָׁן Aſán, iehoſ.15.42
עֶשֶׁק E'ſec, 1.paral.8.38
עַשְׁתָּרֶת Aſtarte, 1.reg.11.5
עַשְׁתָּרֹת Aſtaróth, deut.1.3
עַשְׁתָּרָתִי Aſtarothites, 1.para.
11.44
עֵתַי Ethái, Ethéi, Ethí, 2.para-
lip.11.20, 1.par.2.35, & 12.11
עֲתָה קָצִין Tacaſín, iehoſ.19.13
עֲתָיָה Athaiás, nechem.11.3
עֵתָךְ Athách, 1.ſemu.30.30
עֲתַלַי Athalái, hezræ 10.28
עֲתַלְיָה Otholiá, 1.paral.8.26.
& cũ ſyllabica adiectione
עֲתַלְיָהוּ Athaliá, 2.reg.8.26
עָתְנִי Othní, 1.paral.26.7
עָתְנִיאֵל Gothoniél, Othoniel
1.paral.27.15, iehoſ.15.17
עֶתֶר E'ther, Ather, iehoſ.15.
42, & 19.7
פָּארָן Pharán, gen.14.6
פְּגָעִיאֵל Phegiél. num.1.13
פְּדַהְאֵל Phedaél, nume.34.28
פְּדָהְצוּר Phedaſſúr, nume.1.10
פְּדוֹן Phadón, hezræ 2.44
פְּדָיָה Phadaiá, 2.reg.23.36
פַּדַּן אֲרָם Meſopotamia, gen.
25.20
פּוּאָה Phuá, iudic.10.1
פּוָה Phuá, gen.46.13
פוּט Phut, Lybia, Aphrica,
gene.10.6, irme.46.9, na-
chum 3.9
פּוֹטִי פֶרַע Phutiphar, ge.41.45
פּוּטִיאֵל Phuthiél, exod.6.25
פּוֹטִיפַר Phutiphar, gene.37.36
פּוּל Phul, Aphrica, 2.re.15.19
ieſah.66.19
פּוּנִי Phuaitæ, nume.26.23
פּוֹנֹן Phunón, nume.33,42
פּוּעָה Phuá, exod.1.15
פּוּרָתָא Phorátha, eſter 9.8
פּוּתִי Phuthæi, 1.paral.2.53
פַּחַת מוֹאָב Phaháth moab,
hezræ 2.6
פּוּבָּסְתּ Pubaſtus, iechez.30.17
פִּי הַחִירֹת Phihahiróth, exod.
14.2

פִּיכֹל Phichól, gen.21.23
פִּינֹן Phinón, gen.36.14
פִּישׁוֹן Phisón, gen.2.11
פִּיתוֹן Phithón, 1.paral.8.35
פֹּכֶרֶת Phochéreth, hezræ 2.57
פַּלֻּאי Phalluitæ, num.26.5
פַּלְאָיָה Phalaiá, nechem.8.7
פֶּלֶג Pháleg, gen.10.25
פַּלְדָּשׁ Pheldás, gen.22.22
פַּלּוּא Phallú, gen.46.9
פַּלּוֹנִי Phallonites, 1.par.11.27
פַּלְחָא Phalehá, neche. 10.24
פֶּלֶט Phálet, 1, paralip.2.44
פַּלְטִי Phaltí, nume.13.10
פַּלְטִי Phelthi, nechem.12.17
פַּלְטִיאֵל Phaltiél, nume.34.26
פַּלַטְיָה Phaltias, Pheltias, 1.paral.3.21, nechem.10.22
פַּלְיָה Pheleiá, 1.paral.3.24
פָּלָל Phalél, nechem.3.25
פְּלַלְיָה Phelelia, nechem.11.12
פְּלֹנִי Phelonites, 1.paral.11.36
פְּלֶשֶׁת Paleſthina, Philiſthæa, 1.ſemu.6.17, ieſa.14.31
פְּלִשְׁתִּי Philiſthæus, 1.ſemue. 17.23
פְּלִשְׁתִּים Paleſthini, Philiſthæi, 2.ſemu.21.21, 2.paralip.17.10
פֶּלֶת Pháleth, Phéleth, 1.paral.2.33, nume.16.1

פְּלֵתִי Phelethí, 2.ſemu.8.18
פְּנוּאֵל Phanuél, gen.32.31
פִּנְחָס Phinees, exod.6.25
פְּנֵי הַחִירֹת Phi hahiróth, nume.33.8
פְּנִיאֵל Phanuél, gene.32.30
פְּנִנָּה Phenenna, 1.ſemu.1.2
פְּסֵ דַמִּים Phés domim, 1.paralip.11.13
פִּסְגָּה Phaſgá, num.21.20
פָּסֵחַ Phaſéa, Pheſſe, hezræ 2.49, 1.paral.4.12
פָּסֵךְ Phoſech, 1.paral.7.33
פִּסְפָּה Phaſphá, 1.paral.7.38
פָּעוּ Pháu, gene.36.39
פְּעוֹר Phogór, num.23.28
פָּעִי Phái, 1.paral.1.49
פְּעַלְתָּי Phollathi, 1.paral.26.5
פַּעֲרַי Pharái, 2.ſemu.23.35
פֶּקַח Phacée, 2.reg.15.23
פְּקַחְיָה Phaceiá, 2.reg.15.23
פַּרְאָם Pharám, iehoſ.10.3
פָּרָה Phará, iudic.7.10
פָּרוּדָא Pharudá, hezræ 2.55
פָּרוּחַ Pharúa, 1.reg.4.17
פָּרוּרִים Pharurím, 2.reg.23.11
פֶּרְזִי Pherezæi, gene.15.20
פַּרְמַשְׁתָּא Pherméſtha, eſter 9.9
פַּרְנָךְ Pharnách, nume.34.25
פָּרָס Perſa, Perſis, ieche. 27.10

פַּרְעֹה Pharaó, 2.reg.23.33
פַּרְעֹשׁ Pharós,hezræ 2.3
פִּרְעָתוֹן Pharathón,iudi.12.15
פִּרְעָתוֹנִי Pharathonites, iudi. 12.13
פַּרְפַּר Pharphár,2.reg.5.12
פֶּרֶץ Pháres,gene.38.29
פַּרְצִי Pareſitæ,nume.26.20
פֶּרֶשׁ Pháres, 1.paral.7.16
פַּרְשַׁנְדָּתָא Pharſandátha,eſter 9.7.
פְּרָת Euphrátes,gen.2.14
פַּשְׁחוּר Phaſſúr, Phefhúr, irme.21.1,hezræ 2.38
פְּתוּאֵל Phathuél,ioel 1.1
פְּתַחְיָה Phathaia, Phethehia, hezræ 10.23, 1.paral.24.15
פִּתֹם Phithóm,exod.1.11
פְּתְרוֹס Phethrós, Phathurés, ieſah.11.11,irme.44.1
פְּתְרֻסִים Phethruſim, geneſ. 10.14
צֹבֶבָה Sobobá,1.paral.4.8
צְבִיָּא Sebiá,1.paral.8.9
צִבְיָה Sebiá,2.reg.12.1
צְבֹיִם Seboím,gen.10.19
צְבְעוֹן Sebeón,gen.36.2
צְבָעִים Seboím,1.ſemu.13.18
צְדָדָה Sedáda,nume.34.8
צָדוֹק Sadóc,2.ſemu.8.17
צָדְנִית Sidoniæ,1.reg.11.1
צִדְקִיָּהוּ Sedecias,2.reg.24.20
צוֹבָה Sobá,1.ſemu.14.47
צוֹעַר Segor,gen.19.22
צוּעָר Suár,nume.1.8
צוּף Suph,1.ſemu.1.1
צוּפָח Suphá,1.paral.7.35
צוֹפַי Sophái,1.paral.6.26
צוֹפִים Sophím,1.ſemu.1.1
צוֹר Tyrus,iehoſ.19.29
צוּר Sur,nume.25.15
צוּרִיאֵל Suriél,nume.3.35
צוּרִישַׁדָּי Suriſaddái,nume.1.6
צוּחָא Sohá,nechem.7.46
צוֹחַר Sahar, Sohar,Seor,1.paral.4.7,gen.46.10 & 23.8
צִיבָא Sibá,2.ſemu.9.2
צִידוֹן Sidón,gene.10.15
צִידֹנִי Sidonius,iudic.3.3
צִידֹנִים Sidonii,iehoſ.13.4
צִיּוֹן Sión,2.ſemu.5.7
צִיחָא Siahá, Sihá,nechem.11. 21,hezræ 2.43
צִיִּים AEthiopes,pſal.72.9
צִינָה Sina.iehoſ.15.3
צִיעֹר Siór,iehoſ.15.54
צִיץ Sis,2.paral.20.16
צֵלָה Sellá,gen.4.19
צַלְמוֹן Selmón,iudic.9.48
צַלְמֹנָה Salmoná,nume.33.41
צַלְמֻנָּע Salmaná,iudic.8.6
צֶלַע Séla,iehoſ.18.28

צֶלֶף Seleph, nechem.3.30
צַלְפְּחָד Salphaád, nume.26.33
צֶלֶק Sélech, 2.ſemu.23.37
צִלְּתַי Seléthái, Salathí, 1.paralip.8.20, & 12.20
צָמָרִי Samaræus, gen.10.18
צְמָרַיִם Samaráim, Semeron, iehoſ.18.22, 2.paral.13.4
צִן Sin, num.13.22
צְנָן Sanán, iehoſ.15.37
צְעִירָה Seíra, 2.reg.8.21
צָעַן Tanis, Taphnis, num.13.23, iechez.30.14
צַעֲנַנִּים Saananím, iehoſ.19.33
צְפוֹ Sephó, gene.36.11
צְפוֹן Saphón, iehoſ.13.27
צְפוֹנִי Sephonitæ, nume.26.15
צִפּוֹר Sephór, num.22.2
צִפּוֹרָה Sephorá, exod.2.21
צִפִּי Sephi, 1.paral.1.36
צְפִיוֹן Sephón, gen.46.16
צְפַנְיָה Sophonias, irme.21.1
צֹפַר Sophár, iiob.11.1
צְפַת Sepháth, iudic.1.17
צִקְלַג Sicelég, iehoſ.15.31
צַר Ser, iehoſ.19.35
צְרֵדָה Saredá, 1.reg.11.26
צְרוּיָה Saruiá, 1.ſemu.26.6
צְרוּעָה Serua, 1.reg.11.26
צְרוֹר Serór, 1.ſemu.9.1
צֹרִי Tyrius, 1.reg.7.14
צֳרִי Sori, 1.paral.25.3
צֹרִים Tyrii, nechem.13.16
צָרָעָה Sará, Saraá, Sareá, icho.19.41, & 15.33
צָרְעִי Sarái, 1.paral.2.54
צָרְעָתִי Sarathi, 1.paral.4.2
צָרְפַת Sareptha, hobadiáh 20
צֶרֶת Séreth, 1.paral.4.7
צֶרֶת הַשַּׁחַר Sarath, aſar.iehoſ.13.19
צַרְתָּן Sarthán, 1.reg.4.12
קַבְצְאֵל Cabſeél, iehoſ.15.21
קִבְצַיִם Cibſáim, iehoſ.21.22
קַדְמוֹנִים Cadumím, iudic.5.21
קַדְמָה Cédma, gen.25.14
קַדְמִיאֵל Cedmiél, hezræ 3.9
קַדְמֹנִי Cedmonái, gen.15.16
קְדֵמוֹת Cademóth, Cedimóth, Iethſon, deut.2.26, iehoſ.13.18, & 21.37
קֶדֶר Cedár, gen.25.13
קִדְרוֹן Cedrón, 2.ſemu.15.23
קֶדֶשׁ Cédes, iehoſ.15.23
קָדֵשׁ Cadés, nume.20.22
קָדֵשׁ בַּרְנֵעַ Cadés barné, deut.1.2
קְהֵלָתָה Ceelátha, nume.33.22
קְהָת Caáth, gene.46.11
קְהָתִי ſiue קָהָתִי Caathitæ, nume.26.57, 1.paral.6.54
קוֹלָיָה Colaiá, nechem.11.6

קוֹץ Cos,1.paral.4.8
קוֹרֵא Coré,1.paral.9.19
קוּשָׁיָהוּ Caſaia,1.paral.15.17
קְטוּרָה Cetura,gene.25.1
קִטְרוֹן Citrón,iudic.1.30
קָטַת Cateth,iehoſ.19.15
קַיִן Cáin, Cin, geneſ.4.1,nume.24.21
קִינָה Ciná,iehoſ.15.22
קֵינִי Cinæus,nume.24.20
קֵינִים Cinæi,1.paral.2.55
קֵינָן Cainán,gene.5.9
קִירָה Cyrene,2.reg.16.9
קִיר חֶרֶשׁ Cir háres,ieſah.16.11
קִיר־חֲרֶשֶׁת Cir-haréſeth,ieſa.16.7
קִיר־מוֹאָב Murus-moáb, ieſa.15.1
קִישׁ Cis,1.ſemu.9.1
קִישׁוֹן Ciſón,iudic.4.7
קִישִׁי Cuſi,1.paral.6.44
קְלַי Celái,nechem.12.19
קְלָיָה Celaiá,hezræ 10.23
קְלִיטָא vel קְלִיטָה Celitá,nech.8.7,hezræ 10.23
קְמוּאֵל Camuél,gen.22.21
קְמוֹן Camón,iudic.10.5
קְנָה Caná,iehoſ.19.28
קְנַז Cenéz,gen.36.11
קְנִזִּי Cenezæi,gen.15.18
קֵנִי Cení,1.ſemu.27.10
קְנָת Canáth,nume.32.42
קְעִילָה Ceilá,iehoſ.15.44
קְצִיץ Caſis,iehoſ.18.21
קֹרַח Córe,exod. 6.21
קָרֵחַ Carée,2.reg.25.23
קָרְחִים Coritæ,Carehim,1.paral.9.19,& 12.6
קַרְיוֹת Carióth,iehoſ.15.24
קִרְיָת Cariáth,iehoſ.18.28
קִרְיַת אַרְבַּע Cariáth arbé, iehoſ.15.13
קִרְיַת־בַּעַל Cariáth-báal, ieho.15.59
קִרְיָתַיִם Cariatháim,ieho.13.19
קִרְיַת יְעָרִים Cariáth iarím, iehoſ.15.9
קִרְיַת־סַנָּה Cariath-ſenná, iehoſ.15.48
קִרְיַת־סֵפֶר Cariath-ſépher, iehoſ.15.15
קִרְיַת עָרִים Cariáth arím,hezræ 2.24
קַרְנַיִם Carnáim,gen.14.5
קֵרֹס Cerós,hezræ 2.43
קַרְקָעָה Carcáa,iehoſ.15.3
קַרְתָּה Carthá,iehoſ.21.34
קַרְתָּן Carthán,iehoſ.21.32
קְשִׁיוֹן Ceſión,iehoſ.19.19
רְאוּבֵן Rubén,gene.29.32
רְאוּבֵנִי Rubenites,1.par.11.42
רְאוּמָה Romá,gene.22.24

רָאָיָה Raaiá, Reiá, 1.p.4.2 & 5.5
רָאמֹת Ramóth, deut.4.43
רֹאשׁ Ros, genc.46.21
רַבָּה Rabbá, Rabbáth, irme. 49.3, deut.3.11
רַבִּית Rabbóth, iehoſ.19.20
רִבְלָה Reblá, nume.34.11
רַב־מָג Rab-mág, irme.39.3
רַב־סָרִיס Rab-ſarés, 2.re.18.17
רֶבַע Rébe, num.31.8
רִבְקָה Rebeccá, gene.22.32
רַבְשָׁקֵה Rabſaces, 2.reg.18.17
רֹגֶל Rogél, iehoſ.15.7
רֹגְלִים Rogelím, 2.ſemu, 17.27
רֶגֶם Régom, 1.paral.2.47
רֶגֶם מֶלֶךְ Rógom mélech, zechar.7.2
רַדַּי Raddái, 1.paral.2.14
רָהָב Ráab, pſal.87.4
רְהֻגָּה Roagá, 1.paral.7.34
רוּמָה Rumá, iudic.9.41
רוּת Ruth, ruth 1.4
רְזוֹן Razón, 1.reg.11.23
רַחָב Raháb, iehoſ.2.1
רְחֹב Rohób, iehoſ.19.28
רְחֹבוֹת Rohobóth, gen.36.37
רְחַבְיָה & רְחַבְיָהוּ Rohobiá, Rahabiá, 1.paral.32.17, & 26.25
רְחַבְעָם Roboám, 1.reg.11.43
רְחוּם Rehúm, hezræ 2.2
רָחֵל Rachél, gene.29.9
רַחַם Ráham, 1.paral.2.44
רִיבַי Ribái, 2.ſemu.23.29
רִימּוֹן Remmón, iehoſ.15.32
רִיפַת Ripháth, gene.10.3
רֵכָב Recháb, 2.reg.10.15
רֵכָבִים Rechabitæ, irme.35.2
רֵכָה Rechá, 1.paral.4.12
רָכָל Rachál, 1.ſemu.30.29
רָם Ram, Arám, 1.paral. 2.9, ruth 4.19
רָמָה Ramá, iehoſ.18.25
רִמּוֹן Remmón, iehoſ.19.7
רִמּוֹנוֹ Remmonó, 1.par. 6.77
רְמַלְיָה Remeiá, hezræ 10.25
רְמַלְיָהוּ Romeliá, 2.reg.15.27
רִמּוֹן פֶּרֶץ Remmón pháres, nume.33.19
רָמַת Rámeth, iehoſ.19.21
רָמֹת Ramóth, 1.reg.22.3
רָמֹת הַמִּצְפֶּה Romóth maſphé, iehoſ.13.26
רָמַת לֶחִי Ramáth lechí iudi. 15.17
רָמָתָה Ramátha, 1.ſemu.1.19
רָמָתִי Ramathites, 1.pa.27.27
רָמָתִי עֵזֶר Roméməthi-ézer, 1.paral.25.4
רָמָתַיִם צוֹפִים Ramatháim ſophím, 1.ſemu.1.1
רִנָּה Rinná, 1.paral.4.20
רִפָּה Reſſá, nume.33.21

רֵסֶן Réſen, gene.10.12
רָעוּ Ragau, Reú, 1.paral.1.25, gene.11.19
רְעוּאֵל Raguél, Rahuél, exod. 2.18, gene.36.4
רְעִי Reí, 1.reg.1.8
רַעֲלָיָה Rahelaiá, hezræ 2.2
רַעְמָה Reemá, iechez.27.22
רַעַמְיָה Raamias, nechem.7.7
רַעַמְסֵס Rameſſés, gene.47.11
רָפָא Raphá, 1.paral.8.2
רְפָאִים Raphaím, iehoſ.15.8
רְפָאֵל Raphaél, 1.paral.26.7
רָפָה Rapha, 1.paral.8.37
רְפוּא Raphú, nume.13.10
רָפַח Raphá, 1.paral,7.25
רְפִידִים Raphidím, exod.17.1
רְפָיָה Raphaiá, 1.paral.3.21
רְצִיא Reſiá, 1.paral.7.40
רְצִין Raſín, 2.reg.16.6
רֶצֶף Réſeph, 2.reg.19.12
רִצְפָּה Reſphá, 2.ſemu.3.7
רֶקֶם Récem, iehoſ.18.27
רַקַּת Reccáth, iehoſ.19.35
רֶשֶׁף Réſeph, 1.paral.7.25
רִתְמָה Rethmá, nume.33.18
שָׁאוּל Saúl, gene,36.37
שָׁאוּלִי Saulitæ, num.26.13
שָׁאַל Saál, hezræ 10.29
שְׁאַלְתִּיאֵל Salathiél, chaggai 1.1
שָׂרָה Sará, 1.paral.7.24
שְׁבָא Sabá, Arabia, Arabes, geneſ.10.7, pſal.72.15 & 10
שְׁבוּאֵל Subuél, 1.paral.23.16
שַׁבָּט Sabát, zechar.1.7
שֹׁבִי Sobí, 2.ſemu.17.27
שֹׁבַי Sobái, hezræ 2.42
שִׁבָּם Sabám, nume.32.3
שִׁבְמָה Sabama, nume.32.38
שֹׁבְנָה Sobná, 2 reg.18.18
שְׁבַנְיָה Sabaniá, Sebnia, Sebeniá, neche.9.4 & 5 & 10
שְׁבָע Séba, Sabee, 1.paral.5.13, iehoſ.19.2
שֶׁבֶר Sáber, 1.paral.2.48
שִׁבְרַיִם Sabarím. iehoſ.7.5
שַׁבְתַּי Sebthái, Sabbathái, nechem.8.7 & 11.16
שָׁגֵא Sagé, 1.paral.11.34
שְׁגוּב Segúb, 1.reg.16.34
שְׁדֵיאוּר Sedeúr, nume.1.5
שַׁדְרַךְ Sidrách, dani.1.7
שֹׁחַם Sóam, 1.paral.24.27
שִׁוָא Siuá, Sue, 2.ſemu.20.25, 1.paral.2.49
שׁוּבָאֵל Subaél, 1.paral.24.20
שׁוֹבָב Sobáb, 2.ſemu.5.14
שׁוֹבַךְ Sobách, 2.ſemu.10.16
שׁוֹבָל Sobál, gene.36.20
שׁוֹבֵק Sobéc, nechem.10.24
שָׁוֵה Sauć, gene.14.5

שׁוּחַ Súe,gene.25.2
שׁוּחָה Suá,1.paral.4.11
שׁוּחִי Suhites,iiob 8.1
שׁוּחָם Suhám,nume.26.42
שׁוּחָמִי Suhamitæ,num.26.43
שׁוֹכֹה Sochó,iehoſ.15.35
שׁוֹכוֹ Sochó,2.paral.28.18
שׁוּלַמִּית Sulamitis, cãtic.6.12
שׁוּנִי Sunî, gene.46.16
שׁוּנֶם Sunám, Suném,2.reg. 4.8,iehoſ.19.18
שׁוּנַמִּית Sunamitis,1.reg.1.3
שׁוּעַ Súa, gene.38.12
שׁוּעָא Suaá,1.paral.7.32
שׁוּעָל Suál,1.paral.7.36
שׁוֹפָךְ Sophách,1.paral.19.16
שׁוּפָמִי Suphamitæ, nu. 26.39
שׁוּפָן Sophán, nume.32.35
שׁוּר Sur,gene.20.1
שׂוֹרֵק Soréc,iudic.16.4
שׁוּשָׁא Suſá, 1.paral.18.16
שׁוּשָׁן Suſan,dani.8.2
שׁוּשַׁנְכִיָּא Suſanachæi, hezræ 4.9
שׁוּתֲלַח Suthála,nume.26.35
שְׁחִצִּימָה Sheſſíma,ieho.19.22
שִׁחוֹר Nilus,ieſah.23.3
שְׁחַרְיָה Sohoriá, 1.paral.8.26
שַׁחֲרַיִם Saharáim, 1.paral. 8.8
שִׁטִּים Sitím,Setím, ioel 3.18, nume.25.1
שִׁטְרַי Setrái,1.paral.27.29
שִׁיאוֹן Seón,iehoſ.19.19
שִׂיאֹן Sión,deut.4.48
שִׁיזָא Sizá,1.paral.11.42
שִׁיחוֹר Sihór, iehoſ.19.26
שִׁילוֹ Siló,irme.7.12
שִׁימוֹן Simón.1.paral.4.20
שִׁישָׁא Seſá,1.reg.4.3
שִׁישָׁק Seſác,1.reg.14.25
שֵׂכוֹ Socho,1.ſemu.19.22
שְׁכַנְיָה Sechiá,1.paral.8.10
שֶׁכֶם Séchem,nume.26.31
שִׁכֶם Sichém,gene.12.6
שִׁכְמִי Sechemitæ, num.26.31
שְׁכַנְיָה Secheniás, 1.paral.3.21
שָׂכָר Sachár,1.paral.11.35
שְׁכַרְוֹנָה Secróna,iehoſ.15.11
שֶׁלָה Selá,gene.38.5
שִׁלֹה Siló, iehoſ.21.2
שַׁלּוּם Sellúm,1.paral.2.40
שַׁלּוּן Sellún, nechem.3.15
שֶׁלַח Sále,gene.10.24
שִׁלֹחַ Siloe,ieſah.8.6
שִׁלְחִי Salai, Selahi, 1.reg. 22. 42,2.paral.20.31
שִׁלְחִים Selím, iehoſ.15.32
שְׁלִישָׁה Saliſá,1.ſemu.9.4
שָׁלֵם Salém,gene.33.18
שַׁלֻּם Sellúm, 2.reg.15.10
שַׁלַּם Sallém,Sellém,gen.46. 44,nume.26.49

שַׁלְמָא Salmá,1.paral.2.11
שְׁלֹמֹה Salomón,2.ſemu.5.14
שַׂלְמֹן Salmón, ruth 4.21
שְׁלֹמוֹת Salemóth,1.par.24.22
שַׁלְמַי Selmai,nechem.7.47
שִׁלֵּמִי Sellemitæ, num.26.49
שְׁלֹמִי Salomí,num.34.27
שְׁלַמִיאֵל Salamiél,nume.1.6
שְׁלַמְיָהוּ & שְׁלַמְיָה Salmiás,Selemiás, Selemiáu,hezræ 10.39,irme.37.12, hezræ 10.41
שְׁלֹמִית Salomíth, Selemíth, Selomíth, 1.paral.3.19, & 26.25,hezræ 8.10
שַׁלְמָן Salmán,hoſe.10.15
שַׁלְמַנאֶסֶר Salmanaſar,2. reg. 17.3
שַׁלַּי Selaitæ,num.26.20
שִׁלֹנִי Siloní,1.reg.12.15
שֶׁלַף Sáleph,gene.10.26
שֶׁלֶשׁ Sélles,1.paral.7.35
שֻׁלְשָׁה Saluſá,1.paral.7.37
שֵׁם Sem,gene.5.32
שַׁמָּא Sammá,1.paral.7.37
שְׁמְאֶבֶר Seméber,gene.14.2
שִׁמְאָה Samaá,1.paral.8.32
שִׁמְאָם Samaám,1.paral.9.38
שַׁמְגַּר Samgár,iudic.3.31
שַׁמָּד Samad,1.paral.8.12
שַׁמָּה Sammá, Semmá, 1.ſemu.16.9,2.ſemu.23.11
שַׁמְהוּת Samaóth,1.par.27.8
שְׁמוּאֵל Samuél,1.paral.7.2
שַׁמּוּעַ Sammúa, Samúa, nume.13.5,2.ſemu.5.14
שַׁמּוֹת Samóth,1.paral.11.27
שַׁמַּי Sammái,Semei,1.paral. 2.44.& 28
שְׁמִידָע Semidá,nume.26.32
שְׁמִידָעִי Semidaitæ,num.26.32
שָׁמִיר Samír,iehoſ.15.48
שְׁמִירָמוֹת Semiramóth, 1.paral.15.18
שַׂמְלָה Semlá,gene.36.36
שַׂמְלַי Semlái,hezræ 2.46
שַׁמָּע Sammá,1.paral.11.44
שָׁמַע Sámma, Sama, 1.paralip.2.43,& 8.13
שַׁמְעָא Samaá,Simmaá, 1.paral.6.30,& 3.5
שִׁמְעָה Semmaá,Samaá, 2.ſemu.13.3,& 21.21
שִׁמְעוֹן Simeón,gene.29.33
שִׁמְעִי Semeí,exod.6.17
שְׁמַעְיָה Samaiá,Semaiá,Semeiá,1.pa.4.37,& 3.22,1.re.12.22
שִׁמְעָת Semaáth,2.para.24.26
שֶׁמֶר Sémer,Somer,1.reg.16. 24,1.paral.6.46
שֹׁמְרוֹן Samaria,1.reg.16.24
שֹׁמְרוֹן Semerón.iehoſ.19.15
שִׁמְרוֹן מְרָאוֹן Sameró,ieh.12.20

שְׂמָרִי Semrí, Samrí, 1.paral. 4.37,2.paral.29.12

שְׂמַרְיָה,& cum ſyllabica adiectione שְׂמַרְיָהוּ Samariás,Semeriá, Sommoriá, hezræ 10.32, 1.par.12.5, hezræ 10. 41,2.paral.11.19

שְׂמָרִית Semaríth,2.par.24.26

שִׂמְרָן Semrán, Simerón, nume.26.24,gene.46.13

שִׂמְרֹנִי Semranitæ,num.26.24

שִׂמְרַת Samaráth, 1.paral.8.21

שִׁמְשׁוֹן Samſón, iudic. 13.24

שִׁמְשַׁי Samſái, hezræ 4.8

שַׁמְשְׁרַי Samſarí,1.paral. 8.26

שְׁמָתִי Semathei, 1.paral.2.53

שֵׁן Sen,1.ſemu.7.12

שְׁנָאָב Senaáb,gen.14.2

שְׁנְאַצַּר Senneſer, 1.paral. 3.18

שְׂנִיר Sanír,deut.3.9

שְׂנִיר Sanír,1.paral.5.23

שִׁנְעָר Sennaár.gene.10.10

שֵׂעִיר Seír,1.paral.4.42

שְׂעִירָתָה Seirath,iudic.3.26

שַׁעַלְבִּים Salebím, iudic.1.35

שַׁעַלְבִּין Selebín, iehoſ.19.42

שַׁעַלְבֹנִי Salaboní, 2.ſem.23.32

שַׁעֲלִים Salím, 1.ſemu.9.4

שַׁעַף Sáaph,1.paral.2.47

שְׂרָיָה Sariá,1.paral.8.38

שַׁעֲרַיִם Saaráim,iehoſ.15.36

שְׂעֹרִים Seorím,1.paral.24.8

שַׁעַשְׁגַּז Saſagazi,eſter 2.14

שְׁפוֹ Sephó, gene.36.23

שְׁפוּפָם Suphám, nume.26.39

שְׁפוּפָן Sephuphán,1.para.8.5

שָׁפָט Saphát,nume.13.6

שְׁפַטְיָה Saphatiá,2.ſemu.3.4

שְׁפְטָן Sephtán, nume. 34.24

שְׁפִי Sephí,1.paral.1.40

שְׁפִים Sephím,1.paral.26.16

שָׁפָם Saphám,1.paral.5.12

שְׁפָם Sephám,1.paral.7.12

שְׁפָמָה Sepháma, nume.34.10

שְׁפָמוֹת Sephamóth,1.ſe.30.28

שְׁפָמִי Saphomites, 1.paralip. 27.27

שָׁפָן Saphán,2.reg.22.3

שְׁפְעִי Sephei,1.paral.4.37

שֵׁפֶר Sépher,nume.33.23

שְׁפְרָה Sephorá,exod.1.15

שְׂרָאצַר Seréſer,Saraſar,irme. 39.3,2.reg.19.37

שְׂרֵבְיָה Sarabiá,Serebiá,hezræ 8.24,nechem.9.4

שָׂרָה Sará, gene.17.15

שְׂרוּג Sarúg,gene.11.20

שְׂרוֹחֵן Sarohén,iehoſ.19.6

שָׁרוֹן Saron,1.paral.27.29

שָׁרוֹנִי Saronites,1. para.27.29

שֵׁרַח Sára,gene.46.17

שָׂרַי Saráí,gene.11.29,& hez-

ræ 10.40
שָׂרִיד Sarid, iehoſ.19.10
שְׂרִיָּה, & cũ ſyllabica adiectione שְׂרָיָהוּ Saraiá, Sareas, 1.paral.4.13, irm.36.26, & 40.8
שִׂרְיֹן Sarión, deut.3.9
שַׂר־סָכִים Sarſachím, irm.39.3
שְׂרָפִים Seraphím, ieſah.6.2
שָׂרָר Sarár, 2.ſemu.23.33
שָׂרֵשׁ Sáres, 1.paral.7.16
שַׂשְׁבַּצַּר Saſabaſár, hezræ 1.11
שֵׁשַׁי Seſái, Siſái, iehoſ.15.14, nume.13.23
שֵׁשַׁךְ Seſách, irme.25.26
שֵׁשָׁן Seſán, 1.paral.2.34
שֵׁשַׁק Seſác, 1.paral.8.14
שֵׁת Seth, gene.4.25
שׁוּתַלְחִי Suthalaitæ, num.26.35
שֵׁתָר Sethár, eſter 1.14
שְׁתַר בּוֹזְנַי Sthar buzanái, hezræ 5.3
תַּאֲנַת שִׁלֹה Tanáth ſeló, iehoſ. 16.6
תָּאַרַע Thara, 1.paral.8.35
תָּבוֹר Thabór, irme.46.17
תֻּבַל Thubál, gene.10.2
תִּבְנִי Thební, 1.reg.16.21
תֵּבֵץ Thebés, iudic.9.50
תִּגְלַת פִּלְאֶסֶר Thegláth phaláſar, 2.reg. 15.29
תֹּגַרְמָה Thogormá, genc.10.3
תַּדְמֹר Palmyra, 1.reg.9,18
תַּדְעָל Thadál, gene.14.1
תּוּבַל Itália, ieſah.66.19
תּוּבַל־קַיִן Tubal-cáin, ge.4.22
תֹּוחַ Thóhu, 1.paral.6.34
תּוֹלָד Tholád, 1.paral.4.29
תּוֹלַע Tholá, genc.46.13
תּוֹלָעִי Tholaitæ, nume.26.23
תֹּחוּ Thóhu, 1.ſemu.1.1
תַּחַן Tháhan, Théhen, 1.para. 7.25, nume.26.35
תַּחִנָּה Tehinná, 1. paral.4.12
תַּחֲנִי Thehenitæ, nume.26.35
תַּחְפְּנֵחֵס Taphnis, iechez.30.18
תַּחְפַּנְחֵס Taphnes, Taphnis, irme.2.16, & 43.7
תַּחְפְּנֵיס Taphnes, 1.reg.11.19
תַּחְרֵעַ Thara, 1.paral.9.41
תָּחַשׁ Tháas, gene.22.24
תָּחַת Táhath, Tháhath, 1.paral.6.37, nume.33.26
תִּכוֹן Thichón, iechez.47.16
תִּילוֹן Thilón, 1.paral.4.20
תֵּימָא Themá, genc.25.15
תֵּימָן Themán, gene.36.15
תֵּימָנִי Themaní, Themanites, 1.paral.1.44, iiob 4.1
תֵּימָנִי Themaní, 1.paral.4.6
תִּירְצָי Thoſaites, 1.paral.11.45
תִּירָס Thirás, genc.10.2
תֹּכֶן Thochen, 1.paral.4.32

תֵּל חַרְשָׁא Thel harſá, hez.2.59
תֵּל מֶלַח Thel méla, hezræ 2.59
תִּלַאשַּׂר Thelaſſár, 2.reg.19.12
תִּלְגַּת פִּלְנְאֶסֶר Thelgáth phalnáſar, 2.paral.5.6
תִּלְגַּת פִּלְנֶסֶר Thelgáth phalnáſar, 1.paral.5.26
תְּלַח Thále, 1.paral.7.25
תַּלְמַי Tholmái, iehoſ.15.14
תִּלְשַׂר Thalaſár, Thelaſár, ieſah.37.12, 2.reg.19.12
תֵּמָא Themá, iiob 6.19
תַּמּוּז Adonis, iechez.8.14
תֵּמָה Théma, hezræ 2.53
תִּמְנָה Thamná, 2.paral.28.18
תִּמְנִי Thamnathæus, iud.15.6
תִּמְנָע Themná, geneſ.36.12
תִּמְנָתָה Themnat, ieho.19.43
תִּמְנַת חֶרֶס Thamnath-háres, iudic.2.9
תִּמְנַת סֶרַח Thamnath-ſára, Thamnath-ſáre, ieho.19.50
תָּמָר Thamár, gene.38.6
תַּנְחֻמֶת Thanehúmeth, 2.reg.25.23
תֹּעוּ Thóu, 1.paral.18.9
תֹּעִי Thóu, 2.ſemu.8.9
תַּעֲנָךְ Tanách, Thanách, Thenách, iudic.1.27, 1.reg.4.12, iehoſ.17.11
תַּפּוּחַ Taphúa, iehoſ.12.17
תֹּפֶל Thóphel, deut.1.1
תַּפְסַח Taphſá, 1.reg.4.24
תֹּפֶת Thópheth, irme.7.32
תָּפְתֵּה Thopheth, ieſah.30.33
תְּקוּמַת Thecuáth, 2.par.34.22
תְּקוֹעַ Thecuá, 2.ſemu.22.14
תְּקוֹעַ Thecúa, 2.paral.11.6
תְּקוֹעִי Thecuites, 1.paral.11.28
תְּקוֹעִים Thecueni, nech[illegible].5.5.
תְּקוֹעִית Thecui[illegible]2.ſem.14.4
תַּרְאֲלָה Tha[illegible]elá, iehoſ.18.27
תִּרְהָקָה Tharacá, 2.reg.19.9
תֶּרַח Tháre, gene.11.24
תִּרְחָנָה Tharaná, 1.paral.2.48
תִּרְיָא Thiriá, 1.paral.4.16
תִּרְצָה Therſá, 1.reg.14.17
תֶּרֶשׁ Tháres, eſter 2.21
תַּרְשִׁישׁ Tharſis, Carthaginenſes, gen.10.4, iechez.27.25
תַּרְתָּק Tharthác, 2.reg.17.31
תַּרְתָּן Thartán, ieſah.20.1
תִּשְׁבִּי Theſbites, 1.reg.17.1
תַּתַּנַי Thathanái, hezræ 5.3

A01 1H6 3843

EXCVDEBAT RO. STEPHANVS
TYPOGRAPHVS REGIVS
LVTETIAE PARISI-
ORVM, ANNO
M. D. XLIX,
XIII.
CAL. MAII.

XXXVIII
E
1

BIBLIOTECA NAZ.
Vittorio Emanuele III
XXXVIII
E
1
NAPOLI

n 2344